

FISCAAL MEMENTO

2021

ALGEMENE ADMINISTRATIE VOOR
BELEIDSEXPERTISE EN -ONDERSTEUNING

Fiscaal Memento, nr. 32, 2021

© Federale Overheidsdienst Financiën

Website: <http://financien.belgium.be>

<http://finances.belgium.be>

Adres : Koning Albert II-laan 33, 1030 Brussel

Alle rechten voorbehouden.

De gehele of gedeeltelijke vermenigvuldiging van deze publicatie

voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan met bronvermelding.

ISSN 0773-8504

D/2021/1418/33

VOORWOORD

Met het Fiscaal Memento wil de Algemene Administratie voor Beleidsexpertise en –ondersteuning van de Federale Overheidsdienst Financiën, een regelmatig bijgewerkt **overzicht** geven van de fiscaliteit in België.

Gezien de besproken materie bijzonder complex is, kunnen hier uiteraard niet alle bijzondere regelingen worden opgenomen. Enkel de hoofdlijnen of de meest voorkomende gevallen worden behandeld.

Het eerste deel van het Fiscaal Memento behandelt de directe belastingen: personenbelasting, vennootschapsbelasting en rechtspersonenbelasting. De belasting op de niet-inwoners wordt in dit Memento niet behandeld; het betreft hier een zeer specifiek domein waarop men enkel een juist zicht kan hebben door de internationale overeenkomsten van toepassing op elke bilaterale situatie, te behandelen. Nieuw in deze editie is de overzichtstabel van de in werking zijnde Belgische verdragen ter vermijding van dubbele belasting. De laatste hoofdstukken gaan over de voorheffingen en de voorafbetalingen. De bijzondere vennootschapsbelastingstelsels (stelsel van de voorafgaande beslissingen, beleggingsvennootschappen, enz.) worden ook behandeld in het eerste deel.

In het tweede deel komen de indirecte belastingen aan bod: btw, accijnzen, successierechten en bepaalde andere rechten, taksen, heffingen en bijdragen.

In dit Memento worden enkel de belastingen beschreven die onder de verantwoordelijkheid van de Federale Overheidsdienst Financiën vallen of vielen. Voor een aantal van die belastingen zijn thans de gewesten verantwoordelijk. De informatie over laatstgenoemde belastingen wordt bijgevolg enkel als eenvoudige inlichting verstrekt.

In het Fiscaal Memento wordt in de regel niet gehandeld over procedures (aangifte, controle en betwistingen).

De beschreven wetgeving is die welke van toepassing is (tenzij anders vermeld):

- voor de directe belastingen, met uitzondering van de voorheffingen (1e deel, hoofdstukken 1 tot 4): **op de inkomsten van 2020 (aanslagjaar 2021)**;
- voor de indirecte belastingen (2e deel) en voor de voorheffingen (1e deel, hoofdstukken 5 tot 7): **op 1 januari 2021**.

De medewerkers van de dienst Reglementering en de Studiedienst van de Algemene Administratie voor Beleidsexpertise en –ondersteuning danken hun collega's van de federale en regionale Fiscale Administraties voor het voorbereidend werk, de opmerkingen en de vertalingen die werden gemaakt bij de opstelling van dit Memento. Een woord van dank wordt tevens gericht aan Gaby Dascotte voor de vormgeving.

Alhoewel de auteurs bijzonder gelet hebben op de betrouwbaarheid van de informatie die in de tekst werd opgenomen, mag het Fiscaal Memento niet worden beschouwd als een administratieve circulaire. Het Fiscaal Memento wordt uitsluitend opgesteld voor documentaire doeleinden op een algemeen en globaal niveau. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. De Algemene Administratie voor Beleidsexpertise en –ondersteuning is niet bevoegd om een antwoord te geven op vragen om inlichtingen betreffende de toepassing van de fiscale wetgeving voor individuele gevallen. De circulaires waarnaar dit Memento verwijst, zijn beschikbaar in de fiscale en juridische databank Ficonetplus op de homepage van de website van de Federale Overheidsdienst Financiën.

Het Fiscaal Memento is ook beschikbaar in het Frans en zal ook in het Engels en het Duits worden ter beschikking gesteld. Het kan ook worden geraadpleegd op de website van de FOD Financiën via de volgende link: http://financien.belgium.be/nl/Statistieken_en_analysen/analysen/fiscaal_memento/, en kan als pdf-bestand worden gedownload.

Augustus 2021

Tom Jansen

De Adviseur-generaal belast met de leiding van de Algemene Administratie van de Beleidsexpertise en -ondersteuning.

INHOUD

VOORWOORD	3
LIJST VAN AFKORTINGEN	9
DEEL I DE DIRECTE BELASTINGEN	13
HOOFDSTUK 1 DE PERSONENBELASTING (PB)	19
1.1. WIE IS AAN DE BELASTING ONDERWORPEN EN WAAR?	24
1.2. BEPALING VAN HET NETTO-INKOMEN.....	24
1.3. UITGAVEN DIE RECHT GEVEN OP EEN BELASTINGVOORDEEL	46
1.4. BEREKENING VAN DE BELASTING	68
HOOFDSTUK 2 VENNOOTSCHAPSBELASTING (VEN.B)	89
2.1. BELASTBAAR TIJDPERK.....	89
2.2. WIE IS AAN DE VENNOOTSCHAPSBELASTING ONDERWORPEN?	89
2.3. DE BELASTBARE GRONDSLAG	90
2.4. BEREKENING VAN DE BELASTING	113
BIJLAGE BIJ HOOFDSTUK 2 BIJZONDERE VENNOOTSCHAPSBELASTINGSTELSELS	119
HOOFDSTUK 3 BEPALINGEN DIE GEMEENSCHAPPELIJK ZIJN AAN DE PERSONENBELASTING EN DE VENNOOTSCHAPSBELASTING	125
3.1. FISCAAL STELSEL VAN DE AFSCHRIJVINGEN.....	125
3.2. KOSTENCATEGORIEËN WAARVOOR EEN VERHOOGDE AFTREK WORDT TOEGEKEND	126
3.3. INVESTERINGSSTIMULANSEN: DE INVESTERINGSaftREK	127
3.4. TEWERKSTELLINGSSTIMULANSEN	130
3.5. FISCALE WEERSLAG VAN GEWESTELIJKE STEUNMAATREGELEN	131
3.6. BELASTINGSTELSEL VAN DE MEERWAARDEN	132
3.7. ANDERE.....	135
HOOFDSTUK 4 DE RECHTSPERSONENBELASTING (RPB)	137
4.1. WIE IS AAN DE RECHTSPERSONENBELASTING ONDERWORPEN?.....	137
4.2. BELASTBARE GRONDSLAG EN HEFFING VAN DE BELASTING	137
HOOFDSTUK 5 DE ONROERENDE VOORHEFFING (OV)	139
5.1. DE ONROERENDE VOORHEFFING IN HET VLAAMSE GEWEST ( )	140
5.2. DE ONROERENDE VOORHEFFING IN HET WAALSE GEWEST	144
5.3. DE ONROERENDE VOORHEFFING IN HET BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE GEWEST ( )	148
HOOFDSTUK 6 DE ROERENDE VOORHEFFING (RV)	151
6.1. DIVIDENDEN	151
6.2. INTERESTEN	154
6.3. ANDERE ROERENDE INKOMSTEN.....	156
HOOFDSTUK 7 DE BEDRIJFSVOORHEFFING (BV) EN DE VOORAFBETALINGEN (VA)	157
7.1. BEREKENING VAN DE BEDRIJFSVOORHEFFING ( )	157
7.2. VRIJSTELLING VAN DOORSTORTING	165
7.3. VOORAFBETALINGEN (VA).....	170
HOOFDSTUK 8 IN WERKING ZIJNDE BELGISCHE VERDRAGEN TER VERMIJDING VAN DUBBELE BELASTING ..	173

DEEL II DE INDIRECTE BELASTINGEN	179
HOOFDSTUK 1 DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE (BTW)	187
1.1. BEPALING	187
1.2. DE BTW-BELASTINGPLICHTIGEN	188
1.3. DE BELASTBARE ACTIVITEITEN	189
1.4. DE VRIJSTELLINGEN	194
1.5. DE MAATSTAF VAN HEFFING	197
1.6. DE BTW-TARIEVEN	197
1.7. DE AFTREK VAN DE BTW (OF AFTREK VAN VOORBELASTING)	201
1.8. DE INDIENING VAN BTW-AANGIFTEN EN DE BETALING VAN DE BELASTING	202
1.9. DE BIJZONDERE STELSLS	203
HOOFDSTUK 2 DE REGISTRATIE-, HYPOTHEEK- EN GRIFFIERECHTEN EN DE REGISTRATIEBELASTING	207
2.1. DE REGISTRATIERECHTEN EN DE REGISTRATIEBELASTING	207
2.2. HET HYPOTHEEKRECHT	219
2.3. DE GRIFFIERECHTEN	219
HOOFDSTUK 3 DE SUCCESSIERECHTEN EN DE ERFBELASTING	221
3.1. DE SUCCESSIERECHTEN EN DE ERFBELASTING	221
3.2. DE JAARLIJKSE TAKS TOT VERGOEDING DER SUCCESSIERECHTEN	232
HOOFDSTUK 4 DE DIVERSE RECHTEN EN TAKSEN	233
4.1. HET RECHT OP GESCHRIFTEN	233
4.2. DE TAKS OP DE BEURSVERRICHTINGEN	234
4.3. DE JAARLIJKSE TAKS OP DE VERZEKERINGSVERRICHTINGEN	236
4.4. DE JAARLIJKSE TAKS OP DE WINSTDEELNEMINGEN	238
4.5. DE TAKS OP HET LANGETERMIJNSPAREN	238
4.6. DE BELASTING VOOR AANPLAKKING	239
4.7. DE JAARLIJKSE TAKS OP DE KREDIETINSTELLINGEN	239
4.8. JAARLIJKSE TAKS OP DE EFFECTENREKENINGEN	240
4.9. DE JAARLIJKSE TAKS OP DE COLLECTIEVE BELEGGINGSINSTELLINGEN	241
4.10. DE JAARLIJKSE TAKS OP DE VERZEKERINGSONDERNEMINGEN	241
HOOFDSTUK 5 DOUANEPROCEDURES BIJ INVOER, UITVOER EN DOUANEVERVOER	243
5.1. INVOERRECHTEN	243
5.2. DOUANEREGELINGEN EN GEAUTORISEERDE MARKTDEELNEMER (AEO)	244
HOOFDSTUK 6 DE ACCIJNZEN	255
6.1. DEFINITIE	255
6.2. INDELING VAN DE ACCIJNZEN	255
6.3. MAATSTAF VAN HEFFING	256
6.4. ALGEMENE REGELING INZAKE ACCIJNZEN	256
6.5. ACCIJSREGELING VOOR ALCOHOLVRIJE DRANKEN EN KOFFIE	258
6.6. CONTROLE	260
6.7. TARIEVEN	260
BIJLAGE BIJ HOOFDSTUK 6	273
HOOFDSTUK 7 DE VERPAKKINGSHEFFING	275
7.1. ALGEMEEN	275
7.2. TARIEVEN	275

HOOFDSTUK 8 DE MET DE INKOMSTENBELASTINGEN GELIJKGESTELDE BELASTINGEN	277
8.1. DE VERKEERSBELASTING (VB)	277
8.2. DE BELASTING OP DE INVERKEERSTELLING (BIV).....	297
8.3. DE KILOMETERHEFFING	309
8.4. DE BELASTING OP DE SPELEN EN DE WEDDENSCHAPPEN (SW).....	312
8.5. DE BELASTING OP DE AUTOMATISCHE ONTSPANNINGSTOESTELLEN (AO).....	316
8.6. DE BELASTING OP DE WERKNEMERSPARTICIPATIE IN HET KAPITAAL VAN DE VENNOOTSCHAP EN OP DE WINSTPREMIE VOOR DE WERKNEMERS.....	316

LIJST VAN AFKORTINGEN

AAFisc	Algemene Administratie van de Fiscaliteit
ABI	Afzonderlijk belastbaar inkomen
ACB	Aanvullende crisisbijdrage
AEO	Authorised economic operator
AEOC	Authorised economic operator – Customs
AEOS	Authorised economic operator - Security
AO	Automatische ontspanningstoestellen
APETRA	Agence de Pétrole - Petroleumagentschap
ATA (ATA-carnet)	Admission temporaire - Temporary Admission
AVB	Aanvullende verkeersbelasting
BB	Beroepsbeleggers
bbp	Bruto binnenlands product
bevak	Beleggingsvennootschap met vast kapitaal
bevek	Beleggingsvennootschap met veranderlijk kapitaal
BFW	Bijzondere Financieringswet
BIV	Belasting op de inverkeerstelling
BLEU	Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
BNI	Belasting van niet-inwoners
BS	Belgisch Staatsblad
btw	Belasting over de toegevoegde waarde
BV	Bedrijfsvoorheffing
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CIV	Centrum voor Informatieverwerking
CREG	Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
CSP	Customs Security Programme
C-TPAT	Customs Trade partnership against terrorism
DBFMO	Design, Build, Finance, Maintain and Operate
DBI	Definitief belaste inkomsten
DIV	Directie Inschrijvingen van Voertuigen
DVB	Dienst Voorafgaande Beslissingen
DWU	Douanewetboek van de Unie
ECB	Europese Centrale Bank
ECS	Export Control System
EEG	Europese Economische Gemeenschap
EER	Europese Economische Ruimte
EG	Europese Gemeenschap
EIDR	Entry into the Declarant's Records
EORI	Economic Operator's Registration and Identification
ESR	Europees systeem van nationale en regionale rekeningen
EU	Europese Unie

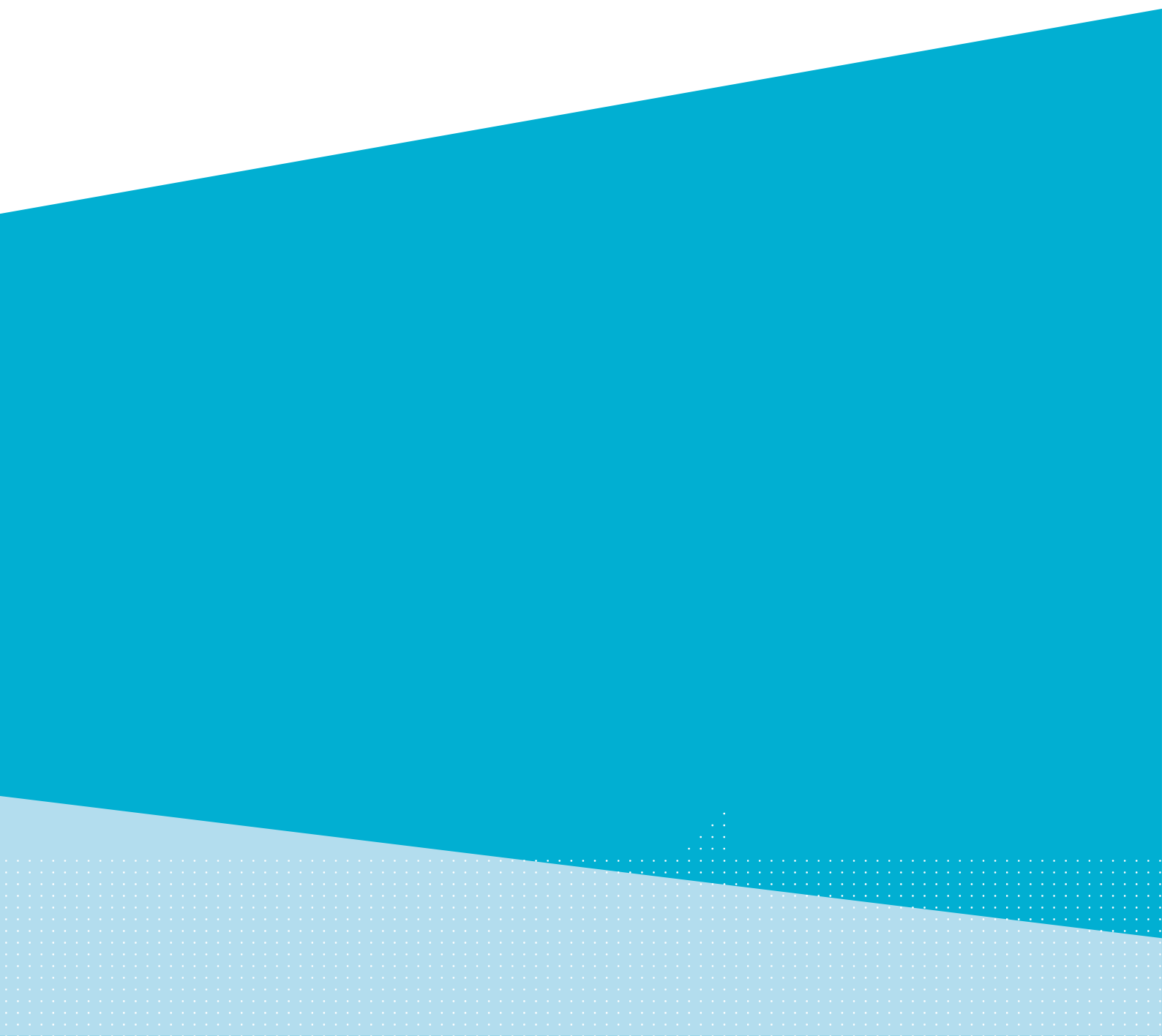
EUV	Eurovignet
EVA	Europese Vrijhandelsassociatie
FBB	Forfaitaire buitenlandse belasting
FI	Financiële instellingen
FOD	Federale Overheidsdienst
FRS - FNRS	Fonds de la Recherche Scientifique - FNRS
FWO-Vlaanderen	Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade
GBI	Globaal belastbaar inkomen
GN-code	Code van de gecombineerde nomenclatuur
go	Grote onderneming
GVBF	Gespecialiseerd vastgoedbeleggingsfonds
GVV	Gereguleerde vastgoedvennootschap
HJEG	Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen
ICB	Instelling voor collectieve belegging
KB	Koninklijk besluit
KB/WIB92	Koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992
KB WDRT	Koninklijk besluit houdende uitvoering van het Wetboek diverse rechten en taksen
KI	Kadastraal inkomen
kmo	Kleine en middelgrote onderneming
lpg	Liquefied petroleum gas
MCME	Measures on Classified Management of Enterprises
MIVB	Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel
MRN	Movement reference number
MTM	Maximaal toegelaten massa
MTT	Maximaal toegestaan totaalgewicht
NBN	Bureau voor Normalisatie
NCTS	New Computerised Transit System
NEDC	New European Driving Cycle
NMBS	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
NRC	Nationale Raad van de Coöperatie
NV	Naamloze vennootschap
O&O	Onderzoek en ontwikkeling
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OFP	Organisme voor de financiering van pensioenen
OLO	Obligation linéaire - lineaire obligatie
ONE	Office de la Naissance et de l'Enfance
OV	Onroerende voorheffing
OVDB	Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting
PB	Personenbelasting
PISZ	Parastatale instellingen voor sociale zekerheid

pk	Paardenkracht
PLDA	Paperless Douane en Accijnzen
POD	Programmatorische Overheidsdienst
privak	Private Equity beleggingsvennootschap met vast kapitaal
PS	Privé-spaarders
PWA	Plaatselijk werkgelegenheidsagentschap
RPAS	Remotely Piloted Aircraft Systems
RPB	Rechtspersonenbelasting
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RV	Roerende voorheffing
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
SNI	Spaarders-niet-inwoners
SOFICO	Société de Financement Complémentaire des infrastructures (Waalse maatschappij voor de aanvullende Financiering van de Infrastructuren)
SRWT	Société régionale wallonne du Transport (Waalse Gewestelijke Vervoermaatschappij)
SW	Spelen en weddenschappen
SWT	Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage
TBV	Taks op de beursverrichtingen
TIR (TIR-carnet)	Transports internationaux routiers
UGD	Uitvoergeleidedocument
VA	Voorafbetalingen
VAA	Voordeel van alle aard
VAPW	Vrij Aanvullend Pensioen voor Werknemers
VB	Verkeersbelasting (Waals Gewest – Brussels Hoofdstedelijk Gewest)
VBS	Vennootschap voor belegging in schuldvorderingen
VCF	Vlaamse Codex Fiscaliteit
Ven.B	Vennootschapsbelasting
VKB	Verkeersbelasting (Vlaams Gewest)
VRI	Vrijgestelde roerende inkomsten
VU	Verworpen uitgaven
vzw	Vereniging zonder winstoogmerk
WAPZ	Wet op de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen
W.Reg.	Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten
W.Succ.	Wetboek der successierechten
WDRT	Wetboek diverse rechten en taksen
WIB92	Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992
WIGB	Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen
WLTP	Worldwide Harmonised Light Vehicle Test Procedure
WVV	Wetboek van vennootschappen en verenigingen
ZIV	Ziekte- en invaliditeitsverzekeringuitkeringen

DEEL I

DE DIRECTE BELASTINGEN

Personenbelasting (PB)																				
Wettelijke basis	Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, artikelen 3-178 Wet van 10.08.2001 (BS 20.09.2001) houdende hervorming van de personenbelasting Wet van 08.05.2014 tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 ingevolge de invoering van de gewestelijke aanvullende belasting op de personenbelasting (BS 28.05.2014)																			
Wie bepaalt	Het belastingtarief	De belastinggrondslag	De vrijstellingen / de verminderingen																	
	Federale overheid en gewestelijke overheid (vastlegging van de gewestelijke opcentiemen)	Federale overheid	Federale overheid en gewestelijke overheid (voor de aangelegenheden die tot hun materiële bevoegdheden behoren)																	
Begunstigden	Federale overheid Gewestelijke overheid Plaatselijke overheid (*) Sociale zekerheid Andere (**) Effectisering sinds 2005-2006 (voor bedrijfsvoorheffing, inkohiering, boeten en diversen) <i>(*) Gemeentelijke opcentiemen worden geheven volgens tarieven die specifiek zijn voor elke gemeente.</i> <i>(**) Sinds 2009 gaat een deel van de bedrijfsvoorheffing naar de alternatieve financiering van de sociale zekerheid.</i>																			
Belastinginning	Federale Overheidsdienst Financiën																			
Belastingontvangsten	Belastingontvangsten 2019 in miljoenen euro	Belastingontvangsten in % van het bbp	Belastingontvangsten in % van de totale belastingontvangsten (*)																	
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">Roerende voorheffing</td> <td style="width: 20%; text-align: right;">3.745,9</td> <td rowspan="6" style="width: 20%;"></td> <td rowspan="6" style="width: 30%;"></td> </tr> <tr> <td>Bedrijfsvoorheffing</td> <td style="text-align: right;">47.483,9</td> </tr> <tr> <td>Voorafbetalingen</td> <td style="text-align: right;">1.587,0</td> </tr> <tr> <td>Kohieren PB</td> <td style="text-align: right;">-551,4</td> </tr> <tr> <td>Bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid</td> <td style="text-align: right;">1.262,0</td> </tr> <tr> <td>Andere</td> <td style="text-align: right;">33,5</td> </tr> <tr> <td>TOTAAL PB</td> <td style="text-align: right;">53.560,9</td> <td style="text-align: center;">11,2%</td> <td style="text-align: center;">37,4%</td> </tr> </table>	Roerende voorheffing	3.745,9			Bedrijfsvoorheffing	47.483,9	Voorafbetalingen	1.587,0	Kohieren PB	-551,4	Bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid	1.262,0	Andere	33,5	TOTAAL PB	53.560,9	11,2%	37,4%	
Roerende voorheffing	3.745,9																			
Bedrijfsvoorheffing	47.483,9																			
Voorafbetalingen	1.587,0																			
Kohieren PB	-551,4																			
Bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid	1.262,0																			
Andere	33,5																			
TOTAAL PB	53.560,9	11,2%	37,4%																	
<i>(*) Totale belastingen (volgens ESR2010-concept) betaald aan Belgische overheden. Berekeningen op basis van gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, Nationale Bank van België.</i>																				

Vennootschapsbelasting (Ven.B)			
Wettelijke basis	Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, artikelen 179-219bis Programmawet van 24.12.2002 (BS 31.12.2002) tot hervorming van de vennootschapsbelasting Wet van 25.12.2017 tot hervorming van de vennootschapsbelasting (BS 29.12.2017) Wet van 30.07.2018, d.w.z. de zogenaamde wet tot herstel van de wet tot hervorming van de vennootschapsbelasting (BS 10.08.2018)		
Wie bepaalt	Het belastingtarief		De belastinggrondslag
	Federale overheid		Federale overheid
Begunstigden	Federale overheid Sociale Zekerheid Andere (*) <i>(*) Bedrag toegewezen aan de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) sinds 2009.</i>		
Belastinginning	Federale Overheidsdienst Financiën		
Belastingontvangsten	Belastingontvangsten 2019 in miljoenen euro		Belastingontvangsten in % van het bbp
	Roerende voorheffing	309,6	
	Voorafbetalingen	14.620,6	
	Kohieren Ven.B	2.571,1	
	Ven.B/Niet-inwoners (bij inkohiering)	190,6	
	Andere	-7,4	
	TOTAAL Ven.B	17.684,5	3,7%
			Belastingontvangsten in % van de totale belastingontvangsten
<i>Berekeningen op basis van gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, Nationale Bank van België.</i>			

Onroerende voorheffing (OV)			
Wettelijke basis	Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, artikelen 7 tot 16, 251-260ter en 471- 504 voor de bepalingen met betrekking tot de onroerende voorheffing in het Waalse Gewest en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De bepalingen met betrekking tot de onroerende voorheffing in het Vlaamse Gewest zijn opgenomen in de Vlaamse Codex Fiscaliteit. Voor de tarieven: - Decreet 22.10.2003 (BS 19.11.2003), 27.04.2006 (BS 15.05.2006) en 10.12.2009 (BS 23.12.2009) voor het Waalse Gewest; - Decreet 19.12.2003 (BS 31.12.2003) voor het Vlaamse Gewest; - Ordonnantie 08.12.2005 (BS 02.01.2006) voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.		
Wie bepaalt	Het belastingtarief	De belastinggrondslag	De vrijstellingen
	Gewestelijke overheid	Gewestelijke overheid	Gewestelijke overheid
Begunstigden	Gewestelijke en plaatselijke overheden Opmerkingen: de plaatselijke opcentiemen zijn een veelvoud van de ontvangsten van de gewestelijke overheden. De provincies, de gemeenten alsmede de Brusselse agglomeratie ontvangen opcentiemen in de onroerende voorheffing.		
Belastinginning	De onroerende voorheffing wordt in de verschillende gewesten niet op dezelfde wijze geheven. Sinds 1999 wordt de onroerende voorheffing door het Vlaamse Gewest zelf geheven. Sinds 2018 wordt de onroerende voorheffing door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zelf geheven (bestuur van Brussel Fiscaliteit). Vanaf 2021 wordt de onroerende voorheffing door het Waalse Gewest zelf geheven.		
Belastingontvangsten	Belastingontvangsten 2019 in miljoenen euro	Belastingontvangsten in % van het bbp	Belastingontvangsten in % van de totale belastingontvangsten
	5.711,9	1,2%	4,0%
<i>Berekeningen op basis van gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, Nationale Bank van België.</i>			

Roerende voorheffing (RV)			
Wettelijke basis	Artikelen 17-22 en 261-269 Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992		
Wie bepaalt	Het belastingtarief	De belastinggrondslag	De vrijstellingen
	Federale overheid	Federale overheid	Federale overheid
Begunstigden	Federale overheid en sociale zekerheid Effectisering sinds 2006		
Belastinginning	Federale Overheidsdienst Financiën		
Belastingontvangsten	Belastingontvangsten 2019 in miljoenen euro	Belastingontvangsten in % van het bbp	Belastingontvangsten in % van de totale belastingontvangsten
	4.055,5	0,9%	2,8%
<i>Berekeningen op basis van gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, Nationale Bank van België.</i>			

Bedrijfsvoorheffing (BV) en voorafbetalingen (VA)			
Wettelijke basis	<p><i>Bedrijfsvoorheffing:</i> koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, Bijlage III (Schalen en regels van toepassing op de berekening van de bedrijfsvoorheffing); Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, artikelen 270-275 en 296.</p> <p><i>Voorafbetalingen:</i> Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, artikelen 157-168, 175-177 en 218; koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, artikelen 64-71.</p>		
Wie bepaalt	Het belastingtarief	De belastinggrondslag	De vrijstellingen
	Federale overheid	Federale overheid	Federale overheid
Begunstigden	Zie tabel "Personenbelasting" voor verdere detaillering		
Belastinginning	Federale Overheidsdienst Financiën		
Belastingontvangsten	Belastingontvangsten 2019 in miljoenen euro	Belastingontvangsten in % van het bbp	Belastingontvangsten in % van de totale belastingontvangsten
	Bedrijfsvoorheffing	47.483,9	10,0%
	Voorafbetalingen (door natuurlijke personen of vennootschappen)	16.207,6	3,4%
<p><i>Berekeningen op basis van gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, Nationale Bank van België.</i></p>			

HOOFDSTUK 1

DE PERSONENBELASTING (PB)

Wat nieuws?

- *De indexering van de meeste federale belastingvoordelen voor uitgaven van 2020 tot 2023 is bevroren. De maximumbedragen van de belastingverminderingen blijven dezelfde als die voor het inkomstenjaar 2019. Alleen de maximumbedragen voor het pensioensparen werden geïndexeerd in 2020;*
- *Gedurende een deel van 2020 kunnen werkgevers belastingvrije consumptiecheques toekennen om de sectoren te ondersteunen die het zwaarst zijn getroffen door de coronacrisis (horeca, cultuur, sport, kleine ondernemingen);*
- *Voor schenkingen gedaan in 2020 wordt een verhoogde belastingvermindering toegekend (60% in plaats van 45%); bepaalde schenkingen in natura kunnen genieten van het belastingvoordeel dat verbonden is aan schenkingen in geld;*
- *Gedurende een groot deel van 2020 is de bedrijfsvoorheffing op tijdelijke werkloosheidsuitkeringen verlaagd van 26,75% naar 15% ingevolge de coronacrisis;*
- *Tot 2019 was het mogelijk om een belastingvermindering van 45% te genieten voor de opvang van een kind jonger dan 12 jaar met een maximum van 11,20 euro/dag. Vanaf 2020 wordt de leeftijdsgrens opgetrokken tot 14 jaar en wordt het maximum verhoogd naar 13 euro/dag;*
- *Het Vlaams Gewest heeft het belastingvoordeel voor hypothecaire leningen voor gezinswoningen die vanaf 2020 worden afgesloten, afgeschaft. Vlaams gewest: nieuwe modaliteiten van de belastingvermindering voor beschermde monumenten.*

Basisprincipes van de PB na de zesde staatshervorming

De hervormingen die verband houden met de BFW, zijn vanaf 1 juli 2014 van toepassing. De nieuwe fiscale bevoegdheden van de gewesten inzake PB zijn dan ook van toepassing sinds het aanslagjaar 2015.

In het kader van de zesde staatshervorming werden een reeks belastingverminderingen overgedragen naar de gewesten die er nu uitsluitend voor bevoegd zijn. Het gaat om de fiscale stimulansen met betrekking tot de verwerving van de eigen woning, de dienstencheques en PWA-cheques, de vernieuwing van woningen in zones voor positief grootstedelijk beleid, de vernieuwing van tegen een redelijke huurprijs in huur gegeven woningen, beveiligingswerken tegen inbraak of brand, onderhoud en restauratie van geklasseerde monumenten, energiebesparende uitgaven (met uitzondering van de intresten van groene leningen, de overdrachten van energiebesparende uitgaven en de overgangsregeling voor woningen met een laag energieverbruik).

Het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 werd in overeenstemming gebracht met de fiscale bepalingen van de "nieuwe BFW" ⁽¹⁾. Onder andere de aanrekening van de onroerende voorheffing werd geschrapt, en de intrestaftrek op onroerende inkomsten werd beperkt tot de intresten van schulden van andere onroerende goederen.

In het kader van de zesde staatshervorming hebben de gewesten meer fiscale autonomie gekregen en mogen zij voortaan de gewestelijke PB heffen in de vorm van een **gewestelijke aanvullende belasting op de personenbelasting**. Het PB-luik van de zesde staatshervorming is op 1 juli 2014 in werking getreden en is vanaf het aanslagjaar 2015 van toepassing. Sinds 1 juli 2014 kunnen de gewesten bijgevolg eigen regels vastleggen voor de gewestelijke aanvullende belasting.

¹ Onder «nieuwe BFW» wordt verstaan de Bijzondere Financieringswet van 16 januari 1989, zoals gewijzigd door de bijzondere wet van 6 januari 2014 «tot hervorming van de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, tot uitbreiding van de fiscale autonomie van de gewesten en tot financiering van de nieuwe bevoegdheden».

De bijzondere wet van 6 januari 2014 "tot hervorming van de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, tot uitbreiding van de fiscale autonomie van de gewesten en tot financiering van de nieuwe bevoegdheden" heeft de Bijzondere Financieringswet van 16 januari 1989 gewijzigd. Voor de concrete toepassing van de zesde staatshervorming inzake PB dient er echter te worden verwezen naar de wet van 8 mei 2014 tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 ingevolge de invoering van de gewestelijke aanvullende belasting op de personenbelasting ⁽²⁾.

Gezien de omvang van de aangebrachte wijzigingen is de bedoeling van het Fiscaal Memento de omvangrijkste en belangrijkste eronder in herinnering te brengen.

Exclusieve bevoegdheid van de federale overheid

De federale overheid blijft exclusief bevoegd voor:

- de bepaling van de belastbare grondslag. De federale overheid blijft dus exclusief bevoegd voor de aftrekken die op de bruto-inkomsten worden toegepast (aftrek van de beroepskosten, investeringsaftrek, enz.). De gewesten mogen geen voordelen toekennen in de vorm van een aftrek van de belastbare grondslag;
- de belastingen op interesten, dividenden, royalty's, loten van effecten van leningen en meerwaarden op roerende waarden en titels;
- de roerende voorheffing;
- de bedrijfsvoorheffing;
- de dienst van de belastingen.

Uitgebreid opcentiemenmodel

Sinds het aanslagjaar 2015 bestaat de PB uit twee grote blokken, namelijk de federale PB en de gewestelijke PB.

De grondslag van de gewestelijke opcentiemen is het gedeelte van de PB dat overeenkomt met de **gereduceerde belasting Staat**.

De gereduceerde belasting Staat is de belasting Staat verminderd met een bedrag dat gelijk is aan de belasting Staat vermenigvuldigd met de autonomiefactor. Voor de aanslagjaren 2015 tot en met 2017 was de voorlopige autonomiefactor vastgelegd op 25,990 %. Vanaf het aanslagjaar 2018 wordt de definitieve autonomiefactor toegepast. Die is op 24,957% vastgelegd.

Het tarief van de gewestelijke opcentiemen bedroeg 35,117 % voor de aanslagjaren 2015 tot en met 2017 ($25,990/(100-25,990)$). Sinds aanslagjaar 2018 bedraagt het tarief van de gewestelijke opcentiemen 33,25 % ($24,957/(100-24,957)$) voor het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest. Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden de gewestelijke opcentiemen sinds aanslagjaar 2018 berekend op basis van de formule $[24,957/(100-24,957)*(99,5-(100-24,957))]$, wat 32,591 % als resultaat geeft. De som van de verminderde belasting Staat en de gewestelijke opcentiemen is op die manier gelijk aan 99,5 % van de belasting Staat.

De gewestelijke opcentiemen kunnen worden gedifferentieerd per belastingschijf. De opcentiemen kunnen echter niet worden gedifferentieerd per belastingschijf voor de afzonderlijk belaste inkomsten: zij moeten eenvormig (ongeacht de belastingschijf) en uniek (ongeacht het federale tarief dat op ABI's wordt toegepast) zijn.

---

² Wet tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 ingevolge de invoering van de gewestelijke aanvullende belasting op de personenbelasting als bedoeld in titel III/1 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, tot wijziging van de regels op het stuk van de belasting van niet-inwoners en tot wijziging van de wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

De Gewesten kunnen verlagingen toekennen voor de gewestelijke opcentiemen en daarop belastingverhogingen of verminderingen toepassen. Zij kunnen ook belastingkredieten toekennen. De verminderingen dienen forfaitair te zijn en toerekenbaar te zijn op alle personenbelastingen van die regio. De belastingverminderingen, de belastingverhogingen en de belastingkredieten dienen gelinkt te zijn aan de bevoegdheden van de regio's. De belastingverminderingen en kredieten kunnen proportioneel of forfaitair zijn, de verhogingen enkel proportioneel

Principe van de progressiviteit

De gewesten moeten bij de toepassing van hun bevoegdheden het principe van de progressiviteit respecteren. Indien de opcentiemen per belastingschijf worden gedifferentieerd, kan het tarief van deze opcentiemen echter afwijken van de belastingprogressiviteit, mits naleving van twee voorwaarden:

- het tarief van de gewestelijke opcentiemen dat op een belastingschijf wordt toegepast, kan niet lager zijn dan 90% van het hoogste tarief van de gewestelijke opcentiemen van de lagere belastingschijven;
- de afwijking op de progressiviteitsregel kan niet leiden tot een belastingvoordeel van meer dan 1.090 euro per jaar.

Overflowmechanisme (of overdrachtsmechanisme)

Het saldo van de gewestelijke kortingen en belastingverminderingen dat niet kan worden aangerekend op de gewestelijke opcentiemen vermeerderd met de gewestelijke belastingvermeerderingen, kan worden aangerekend op het saldo van de federale PB (na aanrekening van de federale belastingverminderingen). Het saldo wordt aangerekend op de federale PB die betrekking heeft op de gezamenlijk en afzonderlijk belaste inkomsten.

Het overflowmechanisme wordt eveneens omgekeerd toegepast: de federale belastingverminderingen die bij gebrek aan federale aanrekeningsbasis niet kunnen worden aangerekend, kunnen worden aangerekend op het eventuele saldo van de **gewestelijke PB** op de gezamenlijk belaste inkomsten (in dat geval is er geen aanrekening op de gewestelijke PB inzake ABI's).

Standstill-regel

De op 30 juni 2014 bestaande bepalingen inzake belastingverminderingen en -kredieten, die vanaf het aanslagjaar 2015 als gewestelijke belastingverminderingen of -kredieten zullen worden verleend, blijven van toepassing tot wanneer de gewesten hun eigen regels hebben aangenomen.

In dit hoofdstuk worden de voornaamste bepalingen van de personenbelasting **in vier stappen** uiteengezet.

- Het eerste deel behandelt de **betrokken belastingplichtigen**: de bedoeling is hier kort te verduidelijken wie onderworpen is aan de personenbelasting en waar hij dat is. Waar iemand belastingplichtig is, is van belang omdat dit bepaalt welk gewest bevoegd is voor de gewestelijke aanvullende belasting op de personenbelasting en welke gemeente van aanslag bevoegd is voor het toe te passen tarief van de gemeentelijke opcentiemen.
- Het tweede deel bekijkt de **vaststelling van de netto-inkomsten (inkomsten na aftrek van kosten en verliezen)**. De diverse inkomstencategorieën worden beurtelings doorgenomen en er wordt aangehaald welke de bruto belastbare elementen zijn, welke kosten aftrekbaar zijn en welke bestanddelen van het inkomen vrijgesteld zijn van belasting. De federale overheid blijft exclusief bevoegd voor de vaststelling van het belastbaar inkomen en om te bepalen wat gezamenlijk of afzonderlijk moet worden belast.

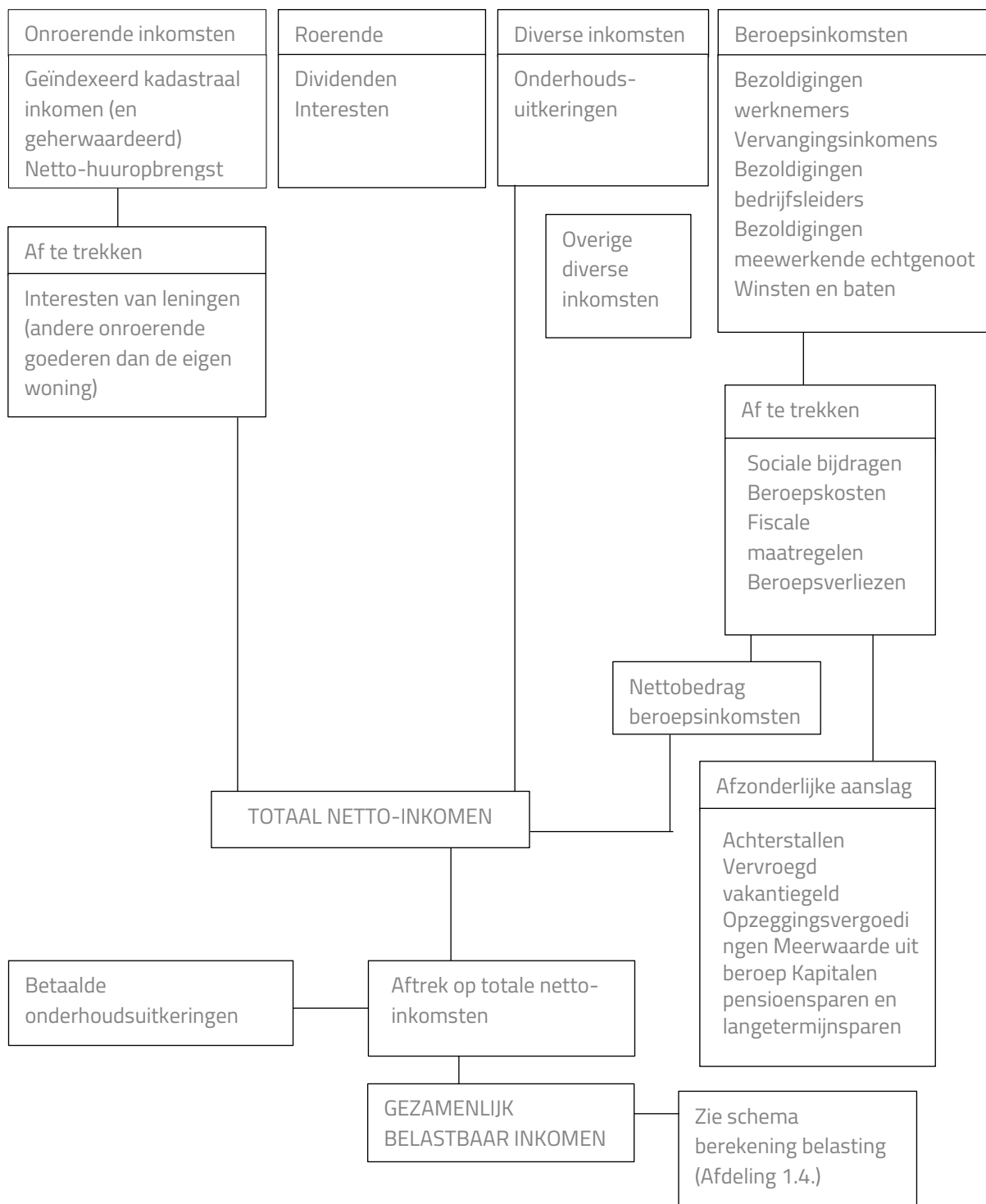
Dit tweede deel wordt afgesloten met de verdeling van de netto-inkomsten tussen echtgenoten.

- In deel drie komen de uitgaven aan bod die **recht geven op belastingvoordelen**: bepaalde uitgaven zijn overgedragen naar de gewesten die er exclusief bevoegd voor zijn geworden in het kader van de uitbreiding van hun fiscale autonomie. De voorwaarden die vervuld moeten zijn om de voordelen te genieten, de mogelijk daaraan verbonden beperkingen en de toekenningsvoorwaarden worden beschreven.
- Deel vier beschouwt de **berekening van de belasting**. Deze berekening is grondig gewijzigd ingevolge de uitbreiding van de fiscale autonomie van de gewesten in het kader van de zesde staats hervorming. Onder "nieuwe berekening van de belasting" wordt verstaan de toepassing van *het uitgebreide opcentiemenmodel* met toepassing van de gewestelijke aanvullende belasting op de personenbelasting.

Wat dus met name aan bod zal komen: de toepassing van het progressieve barema (het belastingtarief stijgt per opeenvolgende schijven naargelang het belastbaar inkomen), het in aanmerking nemen van de belastingvrijesommen, de opsplitsing tussen de twee grote blokken die de federale PB en de gewestelijke PB zijn.

Schematisch ziet de berekening van het belastbaar inkomen er als volgt uit:

Algemeen schema van de PB
Bepaling van de belastbare inkomsten

1.1. WIE IS AAN DE BELASTING ONDERWORPEN EN WAAR?

De personenbelasting is verschuldigd door de rijksinwoners; dat zijn de personen die in België hun woonplaats of, wanneer zij geen woonplaats hebben, er de zetel van hun fortuin hebben gevestigd ⁽³⁾.

Tot bewijs van het tegendeel worden alle natuurlijke personen die in het Rijksregister zijn ingeschreven, als rijksinwoner beschouwd.

De belastingplichtige is onderworpen aan de gewestelijke aanvullende belasting van het gewest waar hij zijn fiscale woonplaats heeft op 1 januari van het aanslagjaar (1 januari 2021 voor de inkomsten van 2020). Wanneer de fiscale woonplaats in de loop van het jaar wordt verplaatst van een gewest naar een ander gewest, geldt de toestand op 1 januari van het aanslagjaar. Per aanslagjaar is er dus slechts één fiscale woonplaats mogelijk.

De "woonplaats" is een feitelijke toestand, gekenmerkt door het verblijf of het werkelijk wonen in het land; met "zetel van het fortuin" wordt bedoeld de plaats van waaruit de goederen die het fortuin vormen, worden beheerd. Het tijdelijk verlaten van het land houdt geen wijziging van woonplaats in.

De gemeente waar de belastingplichtige op 1 januari van het aanslagjaar is gedomicilieerd is de "gemeente van aanslag" op basis waarvan het tarief van de gemeentelijke opcentiemen wordt vastgesteld.

Voor echtgenoten geldt de afzonderlijke belasting van de inkomens als algemene regel maar de aanslag blijft gemeenschappelijk, waardoor de echtgenoten zowel het huwelijksquotiënt als de andere mogelijkheden tot inkomstentoekenning of vrijstelling tussen echtgenoten kunnen blijven genieten

Wettelijk samenwonenden worden met echtgenoten gelijkgesteld. Verderop zal de term "echtgenoot" dus ook gebruikt worden voor de "wettelijk samenwonende".

Voor echtgenoten is de gemeenschappelijke aanslag bijgevolg de regel. Dat uit zich in de gemeenschappelijke aangifte. Een afzonderlijke aanslag, en dus ook een afzonderlijke aangifte, is echter van toepassing:

- voor het jaar van het huwelijk of van de verklaring van wettelijke samenwoning;
- voor het jaar van de scheiding of van de beëindiging van de wettelijke samenwoning;
- vanaf het jaar na dat waarin de feitelijke scheiding heeft plaatsgevonden tussen gehuwden of wettelijk samenwonenden, voor zover die scheiding in het volledige belastbare tijdperk niet ongedaan is gemaakt.

Voor het jaar van overlijden mag gekozen worden tussen een gemeenschappelijke en een afzonderlijke aanslag. Die keuze zal gemaakt worden door de overlevende echtgenoot of door de erfgenamen indien beide echtgenoten overleden zijn. De keuze zal gebeuren bij de aangifte van de inkomsten. Er dient uitdrukkelijk te worden aangegeven dat er gekozen wordt voor een gemeenschappelijke aanslag; gebeurt dat niet, dan wordt de afzonderlijke aanslag toegepast.

1.2. BEPALING VAN HET NETTO-INKOMEN

De belastbare inkomsten bestaan uit onroerende, roerende, diverse en beroepsinkomsten.

Voor elk van deze categorieën bestaan er specifieke regels voor de bepaling van het netto-inkomen (inkomen na aftrek van kosten en verliezen): deze regels worden hierna beschreven.

---

³ Ingevolge de nieuwe Bijzondere Financieringswet is het begrip "zetel van het fortuin" een ondergeschikt criterium geworden dat slechts in tweede instantie wordt gebruikt.

1.2.1. ONROERENDE INKOMSTEN

A. Algemene regels

Het belastbaar bedrag van de onroerende inkomsten wordt afzonderlijk voor elke echtgenoot vastgesteld en de inkomsten van de goederen in gemeenschappelijk bezit worden op een 50/50-basis tussen de echtgenoten omgeslagen. De 50/50-verdeling is eveneens van toepassing voor de inkomsten uit eigen onroerende goederen bij gehuwden onder het wettelijke stelsel.

Het belastbaar bedrag wordt bepaald, naar gelang het geval, op basis van het kadastraal inkomen of van de huuropbrengst. Vervolgens wordt het nettobedrag verkregen door de interesten van leningen af te trekken (andere onroerende goederen dan de eigen woning).

HET BELASTBAAR BEDRAG

Het basisbegrip is hier het kadastraal inkomen (KI): dit wordt geacht het jaarlijks netto-inkomen van het onroerend goed te vertegenwoordigen tegen de prijs van het jaar dat bij de meest recente perequatie als referentie heeft gediend. Dat referentiejaar is 1975, maar sinds 1990 worden de kadastrale inkomens geïndexeerd. Voor het jaar 2020 bedraagt de indexeringscoëfficiënt 1,8492.

Het belastbaar bedrag verschilt naar gelang van de bestemming die aan het gebouw gegeven wordt. In Tabel 1.1 vindt men gedetailleerd de diverse mogelijke situaties voor een **gebouwd onroerend goed**.

Tabel 1.1
Onroerende inkomsten: bepaling van het belastbaar bedrag

	Welke bestemming is aan het gebouw gegeven?	Belastbaar inkomen
a.	Het gebouw is de eigen woning van de belastingplichtige	Het kadastraal inkomen van de eigen woning is sinds 1 januari 2005 niet meer belastbaar
b.	Het gebouw is niet het woonhuis van de belastingplichtige, maar het wordt niet verhuurd (b.v. tweede verblijf)	Het geïndexeerd kadastraal inkomen verhoogd met 40%
c.	Het gebouw wordt door de eigenaar gebruikt voor de uitoefening van zijn beroepswerkzaamheid	Geen belastbaar onroerend inkomen; het wordt geacht begrepen te zijn in de inkomsten uit de beroepswerkzaamheid
d.	Het gebouw wordt verhuurd aan een natuurlijke persoon die het niet gebruikt voor de uitoefening van zijn beroepswerkzaamheid	Het geïndexeerd kadastraal inkomen verhoogd met 40%
e.	Het gebouw wordt verhuurd - aan een natuurlijke persoon die het gebruikt voor zijn beroepswerkzaamheid - aan een vennootschap (*) - aan om het even welke rechtspersoon behalve geval (f) hieronder	De huuropbrengst, verminderd met 40% voor forfaitaire kosten, MAAR - de kosten mogen niet méér bedragen dan tweederde van het bedrag dat 4,60 keer het kadastraal inkomen vertegenwoordigt - de nettohuur mag niet minder bedragen dan het geïndexeerd kadastraal inkomen verhoogd met 40%.
f.	Het gebouw wordt verhuurd aan een rechtspersoon die geen vennootschap is en die het onderverhuurt aan een of meer natuurlijke personen om uitsluitend als woning te worden gebruikt	Het geïndexeerd kadastraal inkomen verhoogd met 40%

Betreffende de gronden :

- zijn de gevallen (a) en (f) natuurlijk niet van toepassing;
- is in de gevallen (b) en (d) de verhoging van 40% van het kadastraal inkomen niet van toepassing;
- wordt in het geval (e) het belastbaar inkomen bepaald door van de brutohuuropbrengst 10% als forfaitaire kosten af te trekken;
- blijft, wat de pacht betreft, het belastbare bedrag beperkt tot het geïndexeerd kadastraal inkomen, als de pachtgronden verhuurd zijn overeenkomstig de pachtwetgeving.

(OUDE) GEWESTELIJKE INTERESTVERMINDERING

Het gaat om de gewestelijke omzetting van de oude gewone interestaftrek. De interesten geven recht op een belastingvermindering voor het bedrag dat overeenkomt met het "netto-inkomen uit onroerende goederen". De belastingvermindering wordt toegekend tegen het tarief van 40% ⁽⁴⁾.

Deze vermindering wordt in het Vlaamse Gewest nog toegekend voor de interesten van uiterlijk in 2015 aangegane leningen, maar werd afgeschaft voor de vanaf 2016 aangegane overeenkomsten, in het kader van de samenvoeging van de verschillende regelingen van belastingverminderingen voor de eigen woning tot één regeling, de geïntegreerde woonbonus. Deze gewestelijke vermindering is bijgevolg afgeschaft in de drie gewesten.

AFSCHAFFING VAN DE VERREKENING VAN DE ONROERENDE VOORHEFFING – OMZETTING IN GEWESTELIJKE BELASTINGVERMINDERING VOOR 'VERREKENING OV'

De verrekening van de onroerende voorheffing werd afgeschaft ⁽⁵⁾ en omgezet in een gewestelijke belastingvermindering die wordt berekend in functie van de voor de eigen woning betaalde interesten, na toepassing van de gewestelijke belastingvermindering voor gewone interesten. De belastingvermindering bedraagt 12,5% van de interesten en retributies en geldt in principe voor leningen aangegaan vóór 01.01. 2005. Er is evenwel een overgangsregeling voor leningen die na die datum zijn aangegaan terwijl er nog een lening liep van vóór 01.01. 2005 en er voor de nieuwe lening niet werd gechopt voor de woonbonus.

Het begrip van eigen woning in de zin van de BFW

Het begrip "eigen woning" wordt gedefinieerd in de nieuwe BFW (en niet meer in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen).

Onder 'eigen woning' wordt verstaan de woning die de eigenaar, bezitter, erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker [in 2020] zelf betreft of niet zelf betreft om een van de volgende redenen: beroepsredenen, redenen van sociale aard, wettelijke of contractuele belemmeringen, stand van de bouwwerkzaamheden of van de verbouwingswerkzaamheden.

De eigen woning omvat niet het deel van de woning dat tijdens het belastbare tijdperk wordt gebruikt voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid van de belastingplichtige of van een van zijn gezinsleden. Indien de belastingplichtige slechts een gedeelte van de woning zelf betreft, moet enkel dit gedeelte worden beschouwd als de eigen woning.

Indien de belastingplichtige meer dan één woning zelf betreft, mag hij vanaf het aanslagjaar 2015 niet meer de woning kiezen die als eigen woning zal worden beschouwd; het gaat ambtshalve om de woning waar hij zijn fiscale woonplaats heeft.

⁴ Zij wordt slechts toegekend voor de interesten van leningen of schulden die vóór 1 januari 2015 zijn aangegaan, behalve voor wat betreft het Vlaamse Gewest waar de maatregel nog steeds werd toegepast op de in 2015 aangegane leningen.

⁵ Vóór de nieuwe BFW was enkel de onroerende voorheffing met betrekking tot het belastbaar kadastraal inkomen van de woning nog verrekenbaar, wanneer die voorheffing daadwerkelijk was verschuldigd. Het verrekenbare bedrag kon niet meer bedragen dan 12,5% van het gedeelte van het kadastraal inkomen dat in de belastbare grondslag was opgenomen.

Overgang van een maand-tot-maand- naar een dag-tot-dag-beoordeling voor de eigen woning (en de andere onroerende inkomsten)

Volgens de oude maand-tot-maand-beoordeling was de toestand op de 16de dag van de maand bepalend in geval van wijziging van de eigendomstoestand. Of een woning al dan niet eigen is moet vanaf aanslagjaar 2015 van dag tot dag worden beoordeeld. Dit is belangrijk voor de vrijstelling van het kadastraal inkomen.

Gedurende eenzelfde belastbaar tijdperk kan een gewestelijk fiscaal voordeel dan ook een federaal fiscaal voordeel worden als een woning gedurende het belastbare tijdperk niet meer als eigen woning wordt beschouwd.

B. Enkele bijzondere regels

Tot de onroerende inkomsten behoren eveneens de sommen verkregen door de vestiging of de overdracht van een recht van erfpacht, van een recht van opstal of van gelijkaardige onroerende rechten. Sommen betaald voor de verwerving van dergelijke rechten zijn aftrekbaar, behalve als zij betrekking hebben op de eigen woning (gewestelijke belastingvermindering in dit geval).

Vanaf aanslagjaar 2020 wordt de overdracht onder bezwarende titel van een recht van erfpacht of van opstal of van gelijkaardige onroerende rechten op een grond waarop een gebouw is opgericht, op een bebouwd onroerend goed of op een gebouw, vrijgesteld in bepaalde gevallen.

Wanneer een natuurlijke persoon die in een vennootschap een opdracht van bedrijfsleider uitoefent, aan die vennootschap een onroerend goed verhuurt, dan kunnen de huurprijs en de verkregen huurvoordelen die hij daarvoor ontvangt **geherkwalificeerd worden als beroepsinkomsten**: ze worden dan niet meer beschouwd als onroerende inkomsten maar als een bezoldiging van bedrijfsleider, in de mate dat hun som meer bedraagt dan 7,666667 of 67keer het kadastraal inkomen (⁶).

Wanneer een gebouw wordt verhuurd en de huurder het **gedeeltelijk** gebruikt voor de uitoefening van een **beroepswerkzaamheid**, dan wordt de belastbare basis vastgesteld uitgaande van de huurprijs voor het hele gebouw, behalve wanneer een geregistreerd huurcontract de beroeps- en de privégedeelten vaststelt: in dat geval is elk gedeelte aan zijn eigen aanslagstelsel onderworpen.

Wanneer een gebouw **gemeubileerd wordt verhuurd** en in de huurovereenkomst geen afzonderlijke huurprijs is voorzien voor gebouw en meubilair, dan wordt voor de bepaling van het belastbaar onroerend inkomen 60 % van de brutohuuropbrengst geacht een onroerend inkomen te zijn dat wordt belast volgens de toepassingsregels, opgenomen in tabel 1.1, terwijl de overige 40 % geacht wordt een roerend inkomen te zijn (⁷).

Wanneer een niet-gemeubileerd gebouw in de loop van het belastbaar tijdperk gedurende ten minste 90 dagen **volstrekt niet in gebruik is genomen en geen inkomsten heeft opgeleverd**, moet het kadastraal inkomen in verhouding tot de duur van de niet-ingebruikneming of improductiviteit niet worden opgenomen in de belastbare basis.

1.2.2. ROERENDE INKOMSTEN

Hieronder wordt de toestand met betrekking tot de inkomsten 2020 beschreven. De lezer wordt verwezen naar het hoofdstuk 'Roerende voorheffing' voor de vanaf 1 januari 2021 toegekende inkomsten.

De bijzondere belastingregeling inzake auteursrechten wordt in ondervermeld punt D beschreven.

Het bedrag van de belastbare roerende inkomsten wordt voor elke echtgenoot apart vastgesteld. Eventuele gemeenschappelijke inkomsten worden omgeslagen volgens het vermogensrecht.

⁶ Namelijk 5/3 van het 'gerevaloriseerd' kadastraal inkomen, d.i. vermenigvuldigd met 4,60.

⁷ Het gaat hier om een roerend inkomen waarvan de aangifte verplicht is; zie 1.2.2.B.

In het kader van de nieuwe BFW wordt de belasting op de roerende inkomsten niet verminderd met de autonomiefactor van 24,957% en maakt ze geen deel uit van de berekeningsbasis van de gewestelijke opcentiemen. De 'roerende inkomstenkorf' bevat dividenden, intresten, inkomsten uit verhuring, verpachting en concessie van roerende goederen, inkomsten uit loten van effecten van leningen, meerwaarden op roerende waarden en titels belast als diverse inkomsten.

De volgende inkomsten worden daarentegen wel onderworpen aan de gewestelijke opcentiemen: inkomsten begrepen in lijfrenten en tijdelijke renten, inkomsten uit auteursrechten en de meeste diverse roerende inkomsten (inkomsten uit de onderverhuring of de overdracht van huur van onroerende goederen, inkomsten uit de concessie van het recht om reclaimedragers op onroerende goederen te plaatsen en opbrengsten uit de verhuring van jacht-, vis- en vogelvangstrecht).

A. Roerende inkomsten waarvan de aangifte niet verplicht is

De algemene regel is dat dividenden, inkomsten uit kasbons, gelddeposito's, obligaties en andere vastrentende effecten bij hun inning worden onderworpen aan de roerende voorheffing.

Dergelijke inkomsten moeten niet verplicht worden aangegeven.

In geval van lage inkomsten kunnen deze roerende inkomsten echter worden aangegeven om recht te krijgen op de verrekening van de roerende voorheffing en desgevallend op de terugbetaling van het overschot aan de roerende voorheffing die aan de bron werd ingehouden.

Om te kunnen genieten van de vrijstelling van de eerste schijf van de gewone dividenden (zie *infra*), moeten de betreffende inkomsten bovendien worden opgenomen in de aangifte. De roerende voorheffing die op deze inkomsten werd ingehouden, wordt dan verrekend op de verschuldigde belasting.

B. Roerende inkomsten waarvan de aangifte verplicht is

Bepaalde roerende inkomsten moeten altijd worden aangegeven. Het gaat om:

- inkomsten van buitenlandse oorsprong die rechtstreeks in het buitenland zijn geïnd;
- interesten uit gewone spaardeposito's die de eerste vrijgestelde schijf overschrijden (zie *infra*);
- interesten die worden toegekend of uitgekeerd door een overeenkomstig artikel 8:5 WvV erkende sociale onderneming en die de eerste vrijgestelde schijf overschrijden (zie *infra*);
- interesten uit bepaalde leningen die aan startende kmo's via een erkend crowdfundingplatform worden verleend, die de vrijgestelde bovengrens overschrijden (zie *infra*);
- inkomsten uit auteursrechten en naburige rechten;
- overige inkomsten die niet zijn onderworpen aan de roerende voorheffing, zoals inkomsten die begrepen zijn in lijfrenten of tijdelijke renten, opbrengsten van verhuring, verpachting, gebruik of concessie van alle roerende goederen en inkomsten uit hypothecaire schuldvorderingen op in België gelegen onroerende goederen.

C. Niet-belastbare roerende inkomsten

De meest voorkomende gevallen zijn de volgende:

- de eerste schijf van 990 euro (**per echtgenoot**) van de inkomsten uit gewone spaardeposito's ⁽⁸⁾. De vrijstelling wordt uitgebreid tot de eerste interestschijf van spaardeposito's die worden ontvangen door in een andere lidstaat van de EER gevestigde kredietinstellingen, mits deze deposito's aan analoge vereisten voldoen als de vereisten die voor de in België geopende deposito's worden gesteld;
- de eerste schijf van 200 euro (**per echtgenoot**) van de interesten toegekend of uitgekeerd door een overeenkomstig artikel 8:5 WVV erkende sociale onderneming of vennootschappen gevestigd in een andere lidstaat van de EER, met een gelijkaardige wetgeving ⁽⁹⁾;
- de interesten met betrekking tot de eerste schijf van 15.860 euro (**per echtgenoot**) uit bepaalde leningen die aan startende kmo's via een erkend crowdfundingplatform worden verleend;
- de inkomsten uit bepaalde levensverzekeringscontracten, wanneer het contract voorziet in het betalen bij het overlijden van een kapitaal gelijk aan ten minste 130% van de gestorte premies of wanneer het contract gesloten is voor meer dan acht jaar en de kapitalen effectief worden betaald meer dan acht jaar na het sluiten van het contract;
- de eerste schijf van 812 euro van de gewone dividenden, met uitzondering van de dividenden die door juridische constructies worden uitgekeerd of die via juridische constructies worden verkregen, de dividenden van collectieve beleggingsinstellingen, de dividenden die via gemeenschappelijke beleggingsfondsen worden verkregen.

Vormen eveneens niet-belastbare inkomsten, de inkomsten uit preferente aandelen van de NMBS en uit openbare fondsen uitgegeven (vóór 1962) onder vrijstelling van zakelijke en personele belastingen of van elke belasting.

D. Auteursrechten

Het gaat om de inkomsten verkregen uit de cessie of de concessie van auteursrechten en naburige rechten, alsook van de wettelijke en verplichte licenties, bedoeld in Boek XI van het Wetboek van economisch recht of in overeenkomstige bepalingen in het buitenlands recht (hierna 'auteursrechten').

De auteursrechten zijn onderworpen aan de roerende voorheffing, ongeacht of ze al dan niet een professioneel karakter hebben.

Wanneer de auteursrechten een professioneel karakter hebben, worden ze echter definitief belast als roerende inkomsten voor de eerste schijf van 62.090 euro. Het deel van de bruto-auteursrechten dat 62.090 euro overschrijdt, is in principe belastbaar als beroepsinkomsten.

Als het recht op de aftrek van de werkelijke kosten niet ingeroepen wordt, wordt het belastbaar bedrag bekomen na aftrek van een forfaitair kostenbedrag dat als volgt wordt berekend:

- 50% op de eerste schijf van 16.560 euro;
- 25% op de schijf tussen 16.560 en 33.110 euro;
- 0% daarboven.

Alle inkomsten uit auteursrechten moeten vermeld worden in het aangifteformulier in de personenbelasting, zelfs als een roerende voorheffing op deze inkomsten werd ingehouden.

---

⁸ De belastingvrijstelling op de eerste schijf van gereglementeerde spaardeposito's wordt gehalveerd vanaf aanslagjaar 2019.

⁹ De belastingvrijstelling op de eerste schijf van dividenden van erkende coöperatieve vennootschappen wordt vanaf aanslagjaar 2019 afgeschaft. Het stelsel van vrijstelling van de eerste schijf van interesten of dividenden die door een vennootschap met sociaal oogmerk worden toegekend of uitgekeerd, wordt vanaf aanslagjaar 2019 tot de interesten beperkt.

E. Aanslagmodaliteiten

Roerende inkomsten zijn belastbaar ten belope van hun brutobedrag, dat wil zeggen vóór inhouding van de roerende voorheffing en vóór aftrek van de innings- en bewaringskosten.

Roerende inkomsten kunnen de **afzonderlijke aanslag** genieten tegen de volgende aanslagvoeten:

Tabel 1.2
Aanslagvoeten van de voornaamste inkomsten van kapitalen en roerende goederen (inkomsten 2020)

DIVIDENDEN	
Dividenden uit een kapitaalvermindering die resulteert uit de inbreng van dividenden waarop een voorheffing van 10% werd geïnd ⁽¹⁰⁾	17% / 10% / 5%
Dividenden onttrokken aan de liquidatiereserve	20% / 17% / 5%
Dividenden van bepaalde aandelen van kmo's ("VVPR-bis"-regeling)	20% of 15%
Dividenden van BEVAK's of van GVV die investeren in 'aan woonzorg of gezondheidszorg aangepaste wooneenheden'	15%
Andere dividenden	30%
INTERESTEN	
Inkomsten uit gewone spaardeposito's	15%
Interesten uit staatsbons 24.11.2011 – 02.12.2011	15%
Andere interesten	30%
ROYALTY'S, LIJFRENTEN EN TIJDELIJKE RENTEN	30%
AUTEURSRECHTEN	15%/30%

Volledige globalisatie wordt echter toegepast als dat voordeliger is voor de belastingplichtige; enkel in dit geval worden de innings- en bewaringskosten afgetrokken.

De belasting wordt verhoogd met de gemeentelijke opcentiemen, behalve voor wat betreft de belasting op interesten en dividenden, ongeacht de roerende inkomsten (of de diverse inkomsten van roerende aard) gezamenlijk of afzonderlijk worden belast.

1.2.3. DIVERSE INKOMSTEN

Deze derde categorie belastbare inkomsten omvat inkomsten die als **gemeenschappelijk kenmerk** hebben dat ze worden **verkregen buiten de uitoefening van een beroepswerkzaamheid**.

Onder de verschillende hierna volgende inkomstencategorieën zijn alleen de "lopende" onderhoudsuitkeringen (en dus niet de achterstallige) gezamenlijk belastbaar. De andere diverse inkomsten worden afzonderlijk belast ⁽¹¹⁾.

Het bedrag van de belastbare diverse inkomsten wordt voor elke echtgenoot apart vastgesteld. Eventuele gemeenschappelijke inkomsten worden omgeslagen volgens het vermogensrecht.

¹⁰ Zie Hoofdstuk 'Roerende voorheffing'.

¹¹ De aanslagvoeten van kracht voor het aanslagjaar 2019 zijn aangegeven in Tabel 1.16, p. 77.

ONDERHOUDSUITKERINGEN

De in de loop van een belastbaar tijdperk ontvangen uitkeringen tot onderhoud zijn gezamenlijk belastbaar ten belope van 80% van het ontvangen bedrag ⁽¹²⁾. Achterstallige onderhoudsuitkeringen zijn eveneens belastbaar ten belope van 80% van het ontvangen bedrag. Ze kunnen evenwel de afzonderlijke taxatie genieten als ze betaald werden ingevolge een gerechtelijk vonnis met terugwerkende kracht.

TOEVALLIGE WINST EN BATEN

Het gaat hier om winst en baten verkregen buiten elke beroepswerkzaamheid. Daartoe behoren echter niet:

- winst en baten verkregen in het kader van het normale beheer van een privaat vermogen;
- winsten uit spelen en loterijen.

Toevallige winst en baten zijn belastbaar ten belope van het ontvangen bedrag min de werkelijk gedragen kosten.

PRIJZEN EN SUBSIDIES

Zijn eveneens belastbaar als 'diverse inkomsten', prijzen, subsidies, renten of pensioenen die door Belgische of buitenlandse openbare machten of openbare instellingen zonder winstoogmerk zijn toegekend aan geleerden, schrijvers of kunstenaars ⁽¹³⁾.

Deze diverse inkomsten zijn belastbaar ten belope van het werkelijk ontvangen bedrag, verhoogd met de ingehouden bedrijfsvoorheffing.

Renten en pensioenen genieten geen enkele belastingvermindering. Prijzen en subsidies ⁽¹⁴⁾ zijn maar belastbaar voor het gedeelte dat meer bedraagt dan 4.140 euro.

VERGOEDINGEN AAN ONDERZOEKERS

Worden ook beschouwd als diverse inkomsten, persoonlijke vergoedingen uit de exploitatie van een uitvinding die door een universiteit, een hogeschool, het Federaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – 'Fonds fédéral de la Recherche scientifique', het 'FRS-FNRS' of het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen worden betaald of toegekend aan onderzoekers.

Deze vergoedingen zijn belastbaar naar het nettobedrag ervan, dit is het brutobedrag verminderd met 10% kosten. Op deze vergoedingen wordt een bedrijfsvoorheffing geheven.

MEERWAARDEN OP GEBOUWDE ONROERENDE GOEDEREN

Deze meerwaarden zijn alleen belastbaar als diverse inkomsten wanneer alle hier volgende voorwaarden zijn vervuld:

- het gebouw is in België gelegen;
- het gaat niet om de eigen woning van de belastingplichtige;
- er is sprake van vervreemding onder bezwarende titel (dit betekent meestal verkoop) ofwel binnen vijf jaar na verkrijging onder bezwarende titel ofwel binnen drie jaar na een schenking en binnen vijf jaar na verkrijging onder bezwarende titel door de schenker.

Het belastbaar bedrag wordt berekend op basis van de overdrachtsprijs, waarvan worden afgetrokken:

- de aankoopprijs vermeerderd met 25% of met de werkelijk aanschaffingskosten van verkrijging wanneer deze meer bedragen dan 25%;

¹² De onderhoudsuitkeringen die worden ontvangen overeenkomstig een buitenlandse wettelijke bepaling, worden op dezelfde manier behandeld als die welke ontvangen worden overeenkomstig een bepaling naar Belgisch recht, op voorwaarde dat deze bepalingen gelijksoortig zijn.

¹³ Behalve wanneer die instellingen zijn erkend bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

¹⁴ Wat de subsidies betreft waarvan de toekenning gespreid is over meerdere jaren, kan de belastingplichtige alleen de vermindering genieten voor de eerste twee jaren.

- een herwaardering met 5% per volledig jaar van bezit, van het totaalbedrag van de aankoopprijs en de aanschaffingskosten;
- de kosten van werken die de eigenaar heeft laten uitvoeren tussen het tijdstip van de verkrijging en dat van de vervreemding.

MEERWAARDEN OP GRONDEN

Deze meerwaarden zijn alleen belastbaar als diverse inkomsten als volgende twee voorwaarden zijn vervuld:

- het onroerend goed (grond) is in België gelegen;
- de vervreemding onder bezwarende titel heeft plaats ofwel binnen acht jaar na verkrijging onder bezwarende titel ofwel binnen drie jaar na een akte van schenking en binnen acht jaar na verkrijging onder bezwarende titel door de schenker.

Het belastbare bedrag wordt berekend op basis van de overdrachtprijs, waarvan worden afgetrokken

- de aankoopprijs en de aanschaffingskosten;
- een herwaardering met 5% van dat bedrag per volledig jaar van bezit verlopen tussen de verkrijging en de vervreemding ervan.

MEERWAARDEN VERWEZENLIJKT BIJ DE OVERDRACHT VAN EEN GEBOUW OP EEN TERREIN VERWORVEN ONDER BEZWARENDE TITEL

Deze meerwaarden zijn alleen belastbaar als aan al de hier volgende voorwaarden is voldaan:

- het gebouw is in België gelegen;
- de bouw ervan werd begonnen binnen vijf jaar nadat de belastingplichtige of de schenker het terrein onder bezwarende titel heeft verworven,
- de vervreemding onder bezwarende titel heeft plaats binnen vijf jaar na de eerste ingebruikneming of verhuring van het geheel.

Het belastbaar bedrag wordt berekend op basis van de overdrachtprijs, waarvan worden afgetrokken:

- de aankoopprijs en de aanschaffingskosten;
- een herwaardering van dat bedrag met 5% per volledig jaar van bezit verlopen tussen de verwerving en de vervreemding;
- de kosten van werken die de eigenaar heeft laten uitvoeren tussen het tijdstip van de eerste ingebruikneming of verhuring en dat van de vervreemding.

MEERWAARDEN VERWEZENLIJKT BIJ DE OVERDRACHT VAN AANDELEN UIT BELANGRIJKE DEELNEMINGEN

Deze zijn alleen belastbaar als diverse inkomsten als ze verwezenlijkt werden bij de overdracht onder bezwarende titel van een belangrijke deelneming (meer dan 25% deelneming in een binnenlandse vennootschap) aan buiten de Europese Economische Ruimte gevestigde vennootschappen of rechtspersonen.

Het belastbaar bedrag is het verschil tussen de overdrachtprijs en de, eventueel geherwaardeerde, aanschaffingsprijs¹⁵.

De hierna vermelde inkomsten vormen de categorie van de diverse inkomsten van roerende aard. Het gaat om de loten van effecten van leningen, de inkomsten uit de onderverhuring of de overdracht van huurceel, de inkomsten uit de concessie van het recht om reclaimedragers te plaatsen en de opbrengsten uit de verhuring van jacht-, vis- en vogelvangstrecht.

---

¹⁵ De herwaardering heeft alleen betrekking op verwervingen van vóór 1949.

LOTEN VAN EFFECTEN VAN LENINGEN

Dit soort inkomen is weinig frequent daar de praktijk van de lotenlening in onbruik is geraakt. Ze zijn belastbaar ten belope van het ontvangen nettobedrag verhoogd met de fictieve of reële roerende voorheffing.

INKOMSTEN UIT ONDERVERHURING OF DE OVERDRACHT VAN HUURCEEL

Deze inkomsten zijn belastbaar ten belope van de uit de onderverhuring of de overdracht van huur ontvangen brutohuur verminderd met de werkelijk gedragen kosten en de betaalde huur.

DE CONCESSIE VAN HET RECHT OM RECLAMEDRAGERS TE PLAATSEN

Het belastbare bedrag is het ontvangen bedrag min de werkelijk gedragen kosten of min een forfait van 5%.

DE OPBRENGSTEN UIT DE VERHURING VAN JACHT-, VIS- EN VOGELVANGSTRECHT

Het belastbare bedrag van deze inkomsten is het ontvangen bedrag.

1.2.4. BEROEPSINKOMSTEN

Men kan zeven categorieën beroepsinkomsten onderscheiden:

1. bezoldigingen van werknemers;
2. bezoldigingen van bedrijfsleiders;
3. bezoldigingen van meewerkende echtgenoten (zonder eigen sociaal statuut) ⁽¹⁶⁾;
4. landbouw-, nijverheids- en handelswinst;
5. baten van vrije beroepen;
6. winsten en baten in verband met een voorheen uitgeoefende beroepswerkzaamheid;
7. vervangingsinkomsten: pensioenen, stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (vroeger 'brugpensioenen' genoemd), werkloosheidsuitkeringen, ziekte- en invaliditeitsvergoedingen, enz.

De belastingplichtige die winst of baten aangeeft mag aan zijn meewerkende echtgenoot een bezoldiging toekennen. Die toekenning van een bezoldiging (meewerkende echtgenoten volgens de nieuwe regeling, artikel 33 WIB92) bestaat gelijktijdig met het stelsel van de toekenning van een gedeelte van de inkomsten aan de meewerkende echtgenoot (meewerkende echtgenoten volgens de oude regeling, artikel 86 WIB92), maar de twee stelsels zijn niet cumuleerbaar. De bezoldigingen verkregen door de meewerkende echtgenoot vormen een beroepsinkomen uit zelfstandige activiteit ⁽¹⁷⁾.

Het nettobedrag van de beroepsinkomsten wordt bepaald in zes fasen, die hierna gedetailleerd worden weergegeven:

- aftrek van de sociale zekerheidsbijdragen;
- aftrek van de werkelijke of forfaitaire beroepskosten;
- economische vrijstellingen het gaat hier onder meer over fiscale maatregelen ter bevordering van investeringen en/of tewerkstelling;
- verrekening van de verliezen;
- toekenning van het gedeelte "meewerkende echtgenoot" en van het huwelijksquotiënt;
- compensatie van verliezen tussen echtgenoten.

¹⁶ Worden bedoeld de meewerkende echtgenoten die een beroepsactiviteit uitoefenen die voor hen geen eigen rechten toekent op uitkeringen in een verplichte regeling voor pensioenen, kinderbijlagen en ziekte- en invaliditeitsverzekering, die minstens gelijkwaardig zijn aan die van het sociaal statuut van zelfstandigen.

¹⁷ Op fiscaal vlak gaat het bijgevolg om een eigen beroepsinkomen.

A. Belastbaar inkomen, vrijgesteld inkomen: enkele verduidelijkingen

Alle regels aanhalen die bepalen of een inkomen al dan niet belastbaar is, is onmogelijk; we zullen ons hier dan ook beperken tot de algemene regels en tot de meest voorkomende gevallen, en daarbij een bijzondere aandacht schenken aan de looninkomsten en de vervangingsinkomsten.

Looninkomsten omvatten de lonen, salarissen en andere dergelijke vergoedingen verkregen omwille van of ter gelegenheid van de uitoefening van een beroepsbezigheid. Ze omvatten niet de terugbetaling van de kosten eigen aan de werkgever.

Een tijdelijke vrijstelling van PB wordt toegekend op de **innovatiepremies**. Deze vrijstelling werd verlengd tot 1 januari 2021. De vrijstelling is gekoppeld aan de naleving van een aantal voorwaarden. Met name moeten de premies toegekend worden voor een nieuwigheid, die een daadwerkelijke meerwaarde betekent met betrekking tot de normale activiteiten van de werkgever die de premie toekent. Het aantal werknemers dat van deze premies geniet, mag niet hoger zijn dan 10% van het aantal door de onderneming per kalenderjaar tewerkgestelde werknemers (met een maximum van 3 werknemers voor de ondernemingen die minder dan 30 werknemers tewerkstellen).

De **verplaatsing tussen de woonplaats en de werkplek** is een uitgave die ten laste valt van de werknemer: de daartoe gedane uitgaven zijn trouwens aftrekbaar als beroepskosten (zie hieronder, alinea C). Als die kosten terugbetaald worden door de werkgever, is die terugbetaling in principe een belastbaar inkomen. Dat kan echter gedeeltelijk vrijgesteld worden: de diverse mogelijkheden worden in onderstaand schema uitvoerig weergegeven.

Tabel 1.3
Hoe het vrijgestelde bedrag bepalen van de terugbetalingen door de werkgever van de onkosten van het woon-werkverkeer?

Aftrek van forfaitaire beroepskosten	Aftrek van werkelijke beroepskosten
<u>Verplaatsingen met een rijwiel of een speed pedelec:</u> vergoeding vrijgesteld ten belope van maximum 0,24 euro/km.	Verplaatsingen met een rijwiel of een speed pedelec: - vergoeding vrijgesteld ten belope van maximum 0,24 euro/km ; - aftrekbare kosten voor een rijwiel of een speed pedelec beperkt tot 0,24 euro/km.
Indien gebruik wordt gemaakt van openbaar vervoer: het totale bedrag van de vergoeding of terugbetaling door de werkgever is vrijgesteld.	De door de werkgever toegekende vergoeding is belastbaar. De gedane uitgaven zijn aftrekbaar; bij gebrek aan bewijs worden ze vastgesteld op 0,15 euro per kilometer voor het woon-werkverkeer, waarbij de afstand niet meer dan 100 km (enkel traject) mag bedragen.
<u>Bij collectief vervoer georganiseerd door werkgever of groep van werkgevers, of in geval van carpooling:</u> de door de werkgever toegekende vergoeding is pro rata temporis vrijgesteld ten belope van een bedrag dat overeenstemt met dat van een maandabonnement eerste klas tussen de woonplaats en de werkplek.	
<u>Andere transportwijzen:</u> de vergoeding is vrijgesteld ten belope van 410 euro.	Autokosten zijn aftrekbaar als werkelijke kosten en beperkt tot 0,15 euro per kilometer. De door de werkgever toegekende vergoeding is belastbaar, met uitzondering van de vergoeding toegekend voor de werkelijk gedane verplaatsingen tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling met een rijwiel of een speed pedelec.

Er moet worden opgemerkt dat in geval van betaling van een **mobiliteitsvergoeding** (cash for cars), deze in principe niet kan worden gecumuleerd met de vergoeding woon – werkverplaatsingen. Alle andere vergoedingen voor verplaatsingen die de werkgever hiernaast verleent, moeten worden beschouwd als bezoldiging. Het Grondwettelijk Hof heeft evenwel in haar arrest 2020/011 van 23 januari 2020, de mobiliteitsvergoeding vernietigd. De gevolgen van de wet van 30 maart 2018 worden evenwel gehandhaafd tot de inwerkingtreding van de nieuwe wettelijke bepalingen, en uiterlijk tot 31 december 2020.

De looninkomsten omvatten de **opzeggingsvergoedingen, de achterstallen en het vervroegd vakantiegeld.** Die inkomsten zijn echter afzonderlijk belastbaar.

In het kader van de invoering van het eenheidsstatuut tussen arbeiders en bedienden en van de vanaf 2014 ingevoerde nieuwe regels voor de berekening van de opzeggingstermijn, wordt een specifiek vrijstellingsstelsel voorzien voor de **ontslagcompensatievergoedingen.** Deze laatste worden door de RVA betaald als compensatie voor het nadeel dat de ontslagen arbeiders (die vóór 1 januari 2014 waren tewerkgesteld) ondervinden omdat een deel van hun opzeggingstermijn steeds volgens de minder voordelige oude regels ⁽¹⁸⁾, wordt berekend.

De arbeiders die een ontslagcompensatievergoeding hebben gekregen, hebben geen recht meer op de hierna bedoelde ontslaguitkering die door de RVA betaalbaar is.

De ontslaguitkering die door de RVA betaalbaar is en waarop ontslagen arbeiders (tewerkgesteld vóór 1 januari 2014) recht kunnen hebben, is vrijgesteld van belasting en van sociale bijdragen. De vrijstelling is van toepassing op de vanaf 1 januari 2012 ontvangen uitkeringen, 'voor zover de opzegging door de werkgever ten vroegste op 1 januari 2012 ter kennis is gebracht'.

Ontslaguitkering en ontslagcompensatievergoeding

De *ontslaguitkering* wordt onder bepaalde voorwaarden toegekend aan een arbeider die na 31.12.2011 wordt ontslagen. Zij kan worden gecombineerd met de werkloosheidsuitkering.

De *ontslagcompensatievergoeding* is een vergoeding die de RVA onder bepaalde voorwaarden betaalt aan arbeiders die een arbeidsovereenkomst hebben van vóór 2014, die ontslagen worden na 2013 en die een voldoende lange anciënniteit hebben bij de werkgever.

Deze vergoeding compenseert het verlies dat die arbeiders lijden omdat de nieuwe voordeliger opzegregels vanaf 2014 op hen nog niet volledig van toepassing zijn. Het verschil tussen het bedrag dat door de werkgever wordt betaald en het bedrag waarop de arbeider recht heeft krachtens de nieuwe regels inzake opzeggingstermijn, wordt door de RVA gecompenseerd in de vorm van die ontslagcompensatievergoeding.

Bezoldigingen voor prestaties verricht in het kader van **plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen** zijn van belasting vrijgesteld ten belope van 4,10 euro per gepresteerd uur ⁽¹⁹⁾.

De looninkomsten omvatten de **voordelen van alle aard** verkregen omwille van of ter gelegenheid van de uitoefening van een beroepsbezigheid: dit principe wordt trouwens uitgebreid tot alle categorieën beroepsinkomsten.

De tussenkomst van de werkgever in **maaltijdcheques** ⁽²⁰⁾, ten belope van 6,91 euro per cheque, en in **sport/cultuurcheques**, ten belope van 100 euro per jaar, is, onder bepaalde voorwaarden, een sociaal voordeel dat voor de begunstigde wordt vrijgesteld.

¹⁸ Volgens de nieuwe regels, die vanaf 1 januari 2014 van toepassing zijn, wordt een langere opzeggingstermijn voorzien voor ontslagen arbeiders. De nieuwe opzeggings- termijnen worden echter alleen volledig toegepast indien de arbeidsovereenkomst na 31 december 2013 is begonnen.

¹⁹ De inkomsten van buurtwerkers (Vlaams gewest), werknemers onder PWA-overeenkomst, worden eveneens vrijgesteld ten belope van 4,10 euro per gepresteerd uur.

²⁰ De regeling is beperkt tot elektronische maaltijdcheques vanaf 8 januari 2018.

De **eco-cheques** toegekend op naam van de werknemer of de bedrijfsleider worden eveneens beschouwd als een sociaal voordeel vrijgesteld in hoofde van de verkrijger onder bepaalde voorwaarden, namelijk:

- Eco-cheques mogen niet toegekend worden als vervanging of omzetting van loon, premies voordelen in natura of van enige ander voordeel;
- Deze cheques moeten op naam zijn en toegekend worden in het kader van een collectieve arbeidsovereenkomst op sectoraal vlak of op ondernemingsvlak. Bij gebrek aan collectieve arbeidsovereenkomst is een geschreven individuele overeenkomst vereist.
- Het totale bedrag van de eco-cheques toegekend door de werkgever of de onderneming mag per werknemer of bedrijfsleider niet groter zijn dan 250 euro per jaar.

Het stelsel van **niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen of 'loonbonus'** is belastingvrij. Deze bonus is een bijkomende vergoeding ⁽²¹⁾, die wordt toegekend aan alle werknemers of aan een werknemersgroep van de onderneming; de toekenning daarvan is gebonden aan het resultaat van de onderneming en meer bepaald aan vooraf bepaalde al dan niet financiële doelstellingen die objectief verifieerbaar zijn. De toepassingsregels moeten opgenomen worden in een collectieve arbeidsovereenkomst of, voor de ondernemingen zonder vakbondsafvaardiging, het voorwerp uitmaken van een toetredingsprocedure. Deze laatste wordt beperkt tot de werknemers die recht hebben op de bonus, en moet onderworpen worden aan de sectorale paritaire overeenkomst. De belastingvrijstelling wordt toegekend ten belope van maximum 2.968 euro per werknemer.

Op sociaal vlak is er nog steeds een vrijstelling van gewone sociale bijdragen, maar er is een solidariteitsbijdrage van 13,07% ten laste van de werknemer verschuldigd op de werkelijk toegekende voordelen tot de jaarlijkse sociale bovengrens (brutobedrag van 3.413 euro). De werkgeversbijdragen worden beperkt tot een bijzondere socialezekerheidsbijdrage van 33%.

Het deel van de bonus dat de bovengrens overschrijdt, wordt beschouwd als loon en is bijgevolg onderworpen aan de gewone sociale bijdragen en aan de belastingen.

Er bestaat ook een bijzondere regeling voor **sportbeoefenaars en vrijwilligers** (scheidsrechters, opleiders, trainers en begeleiders). De beroepsinkomsten die uit deze activiteit worden verkregen door sportbeoefenaars of vrijwilligers die de leeftijd van 26 jaar hebben bereikt, worden afzonderlijk belast tegen de aanslagvoet van 33% voor de eerste bruto inkomensschijf van 20.360 euro, op voorwaarde dat deze sportbeoefenaars of vrijwilligers hogere inkomsten uit een andere beroepsactiviteit verkrijgen. Dit stelsel is niet van toepassing op de bezoldigingen van bedrijfsleiders. De bezoldigingen die worden toegekend aan sportbeoefenaars die op 1 januari van het aanslagjaar de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt doch jonger zijn dan 26 jaar, worden dan weer afzonderlijk belast tegen 16,5% voor de eerste bruto inkomensschijf van 20.360 euro.

De vergoedingen die aan **kunstenaars** worden toegekend en die op sociaal vlak worden beschouwd als forfaitaire onkostenvergoedingen in het kader van "kleinschalige" artistieke activiteiten, worden vrijgesteld ten belope van 2.615,96 euro per kalenderjaar. Deze fiscale vrijstelling wordt in overeenstemming gebracht met de vrijstellingsregeling inzake sociale zekerheidsbijdragen en is van toepassing wanneer deze vergoedingen beschouwd worden als beroepsinkomsten of diverse inkomsten.

In het kader van het in 2015 uitgevoerde Horecaplan worden het **flexiloon en het flexivakantiegeld** vrijgesteld op fiscaal en sociaal vlak, met uitzondering van een bijzondere werkgeversbijdrage van 25%. De belastingvrijstelling voor het flexiloon wordt echter niet toegepast op het voordeel dat voortvloeit uit de terbeschikkingstelling van een bedrijfswagen aan een "flexi-job"-werknemer voor privégebruik.

---

²¹ Het kan zowel gaan om vergoedingen voor werknemers als die voor bedrijfsleiders.

In de horecasector worden bepaalde **overuren** vrijgesteld van belastingen en sociale zekerheidsbijdragen, onder bepaalde voorwaarden. De overuren moeten met name worden vergoed zonder overwerktoeslag en niet worden ingehaald door de werknemer. In dat geval wordt daarentegen geen bijzondere werkgeversbijdrage van 25% ingehouden, in tegenstelling tot de flexi-jobs. Het maximale aantal overuren wordt vastgelegd op 300 uren per jaar indien de werkgever geen gebruik maakt van het geregistreerd kassasysteem en anders op 360 uren per jaar. In de praktijk wordt de vrijstelling toegepast op de vanaf 1 december 2015 gepresteerde overuren en wordt zij niet toegepast op overuren die in aanmerking komen voor de belastingvermindering voor overuren in de horecasector en voor de vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing.

De fiscale regeling inzake deeleconomie ⁽²²⁾ werd gewijzigd voor de inkomsten behaald of verkregen vanaf 1 januari 2018. De **inkomsten uit de deeleconomie, het verenigingswerk en de occasionele diensten tussen burgers zijn voortaan vrijgesteld** ⁽²³⁾, mits naleving van bepaalde grenzen.

Het totaal inkomen uit de drie mechanismen mag het bedrag van 6.340 euro per jaar niet overschrijden. Voor de inkomsten uit occasionele diensten tussen burgers en vergoedingen voor verenigingswerk is er specifiek een maandelijks plafond, ofwel 1/12 van het jaarlijks plafond (528,33 euro) ⁽²⁴⁾. Er wordt rekening gehouden met het brutobedrag. Wanneer de grenzen worden overschreden worden de inkomsten, behoudens tegenbewijs, aangemerkt als beroepsinkomsten. Wanneer de belastingplichtige dit tegenbewijs levert, zijn de betrokken inkomsten belastbaar als diverse inkomsten.

De wet die dergelijke vrijstelling voor bovenstaande categorieën heeft ingevoerd, werd echter bij arrest van het Grondwettelijk Hof vernietigd op 23 april 2020. De gevolgen van deze wet blijven evenwel nog bestaan tot en met 31 december 2020.

Het belastingstelsel van de aandelenopties

In het algemeen bestaat een aandelenoptieplan erin op vrijwillige basis aan de medewerkers van een vennootschap opties toe te kennen om hun de gelegenheid te geven binnen een gegeven termijn aandelen van die vennootschap te verwerven tegen een op voorhand vastgestelde prijs, de 'uitoefenprijs' genoemd. Het aanslagstelsel van de aandelenopties betreft alle vennootschappen en is niet beperkt tot beursgenoteerde vennootschappen.

De toekenning van opties op aandelen wordt beschouwd als een belastbaar voordeel van alle aard (VAA). Dat voordeel van alle aard is **een belastbaar inkomen op het ogenblik van de toekenning ervan** en niet wanneer de optie effectief wordt uitgeoefend.

De **waarde** van het belastbare voordeel wordt **forfaitair** vastgesteld ⁽²⁵⁾. Dit is forfaitair vastgesteld op 18% van de waarde van de aandelen waarop de optie betrekking heeft, op het ogenblik van het aanbod. Dit percentage wordt vermeerderd met 1% van de voornoemde waarde per jaar of gedeelte van een jaar dat de vijf jaar overschrijdt. Als een aandelenoptieplan dus voorziet dat de optie kan uitgeoefend worden 7 jaar na de toekenning ervan, dan zal het voordeel van alle aard forfaitair vastgesteld worden op 20% van de waarde die de aandelen hadden op de datum van hun aanbod.

Deze percentages worden gehalveerd wanneer aan al de hierna volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de uitoefenprijs wordt definitief vastgesteld op het ogenblik van het aanbod;
- de optie mag worden uitgeoefend noch vóór het einde van het derde kalenderjaar noch na het einde van het tiende kalenderjaar volgend op dat waarin het aanbod heeft plaatsgevonden;
- overdracht onder levenden is niet toegelaten;

²² Winsten of baten uit 'diensten' verleend door een particulier aan een andere particulier via een erkend elektronisch platform of een platform van een overheidsorgaan.

²³ Voordien waren de inkomsten uit de deeleconomie afzonderlijk belastbaar tegen de aanslagvoet van 20%.

²⁴ Het maandbedrag kan bij KB worden verhoogd voor specifieke categorieën van het verenigingswerk.

²⁵ Als het gaat om op de beurs genoteerde of verhandelde aandelen, wordt het belastbare voordeel meestal bepaald na de laatste slotkoers die voorafgaat aan de dag van het aanbod.

- het risico van waardevermindering van de aandelen mag niet gedekt zijn;
- de optie moet betrekking hebben op aandelen van de vennootschap ten behoeve waarvan de beroepswerkzaamheid wordt uitgeoefend of op aandelen van een moedermaatschappij daarvan.

Het zo berekende voordeel wordt **bij de gezamenlijk belastbare inkomsten gevoegd**. De daaruit volgende aanslag is definitief. Eventuele meerwaarden verwezenlijkt of vastgesteld bij de uitoefening van de optie zijn dus niet belastbaar.

De wet van 24 december 2002 laat een verlenging met maximaal drie jaar van de uitoefenperiode toe zonder bijkomende fiscale last.

Om van die mogelijkheid te genieten, moeten de opties aan de volgende voorwaarden voldoen:

- zij moeten toegekend zijn, d.w.z. niet geweigerd door de begunstigde, binnen 60 dagen na het aanbod;
- zij moeten aangeboden zijn tussen 2 november 1998 en 31 december 2002 inbegrepen;
- de opties zijn nog niet uitgeoefend en de uitoefenperiode loopt nog;
- de begunstigde moet zijn akkoord geven en de fiscus moet daarvan op de hoogte worden gesteld door de vennootschap die de opties aanbiedt.

Met de economische herstellwet van 27 maart 2009 kan de uitoefenperiode opnieuw verlengd worden zonder bijkomende fiscale last, voor de aandelenoptieplannen die werden afgesloten tussen 1 januari 2003 en 31 augustus 2008. De voorwaarden zijn dezelfde als die hierboven opgesomd, behalve dat zij tussen 2 november 2002 en 31 augustus 2008 inbegrepen moeten aangeboden zijn. De verlenging wordt opgetrokken tot vijf jaar voor deze optieplannen, met een maximale fiscale waarde van 100.000 euro. Met 'fiscale waarde' wordt bedoeld de waarde van het voordeel in natura die wordt bepaald zoals hierboven beschreven.

Het belastingstelsel van bedrijfswagens

Hieronder is de berekeningswijze te vinden van het voordeel van alle aard met betrekking tot de terbeschikkingstelling van een bedrijfswagen (met inbegrip van het woon-werkverkeer).

Het voordeel van alle aard wordt berekend door een CO₂-percentage toe te passen op 6/7 van de cataloguswaarde van het voertuig, namelijk:

$$VAA = \text{cataloguswaarde} * \% (\text{CO}_2\text{-coëfficiënt}) * 6/7$$

De CO₂-basiscoëfficiënt bedraagt 5,5% voor een referentie- CO₂-uitstoot van 88 g/km voor voertuigen met dieselmotor, en voor een referentie- CO₂-uitstoot van 107 g/km voor voertuigen met benzine-, LPG- of aardgasmotor (coëfficiënten van toepassing op VAA die vanaf 1 januari 2018 worden toegekend).

Wanneer de CO₂-uitstoot hoger ligt dan de referentie- CO₂-uitstoot, wordt het basispercentage met 0,1% per gram CO₂ vermeerderd, tot maximum 18%.

Wanneer de CO₂-uitstoot lager ligt dan de referentie- CO₂-uitstoot wordt het basispercentage met 0,1% per gram CO₂ vermindert, tot minimum 4%. Als de bedrijfswagen uitsluitend door een elektrische motor wordt aangedreven, is het toegepaste CO₂-percentage gelijk aan het minimum, namelijk 4%.

Het voordeel mag nooit minder bedragen dan 1.360 euro.

CATALOGUSWAARDE

Eén enkele definitie van de cataloguswaarde wordt toegepast op alle bedrijfswagens, zowel voertuigen in nieuwe staat als tweedehandswagens of leasingwagens.

De **cataloguswaarde** is de catalogusprijs van het voertuig in nieuwe staat bij verkoop aan een particulier, inclusief opties en *werkelijk betaalde* ⁽²⁶⁾ belasting over de toegevoegde waarde, zonder rekening te houden met enige korting, vermindering, rabat of restorno.

HET IN AANMERKING NEMEN VAN DE OUDERDOM

De vastgestelde cataloguswaarde wordt verminderd, in functie van de leeftijd van het voertuig, met 6% per jaar tot maximum 30%. Er wordt bijgevolg rekening gehouden met de periode die verstreken is vanaf de datum van eerste inschrijving van het voertuig.

Periode verstreken sinds de eerste inschrijving van het voertuig (*)	Percentage van de cataloguswaarde voor de berekening van het voordeel alle aard
0-12 maanden	100%
13-24 maanden	94%
25-36 maanden	88%
37-48 maanden	82%
49-60 maanden	76%
Meer dan 60 maanden	70%

(*) Een begonnen maand telt voor een volledige maand. Voorbeeld: een voertuig werd voor de eerste keer op 21 maart 2012 ingeschreven bij de Directie voor de Inschrijving van de Voertuigen. Het in aanmerking te nemen percentage van de cataloguswaarde bedraagt 100% van 1 maart 2012 tot 28 februari 2013 en 94% vanaf 1 maart 2013.

De mobiliteitsvergoeding

Het Grondwettelijk Hof heeft in haar arrest 2020/011 van 23 januari 2020, de mobiliteitsvergoeding vernietigd. De gevolgen van de wet van 30 maart 2018 worden evenwel gehandhaafd tot de inwerkingtreding van de nieuwe wettelijke bepalingen, en uiterlijk tot 31 december 2020.

Een werkgever kan aan zijn werknemers de mogelijkheid verlenen om hun bedrijfswagen in te ruilen tegen een jaarlijkse 'mobiliteitsvergoeding' met een fiscale en parafiscale aantrekkelijke behandeling.

Deze nieuwe regeling treedt in werking op 1 januari 2018.

De nieuwe regeling is niet van toepassing op de bedrijfsleiders. Het initiatief tot het invoeren van een mobiliteitsvergoeding berust bij de werkgever.

De belangrijkste voorwaarden voor de invoering van een mobiliteitsvergoeding

- de werkgever moet tijdens een ononderbroken periode van minstens 36 maanden, onmiddellijk voorafgaand aan de invoering van de mobiliteitsvergoeding, een of meerdere bedrijfswagens ter beschikking hebben gesteld. De wet voorziet in een afwijkende regeling voor startende werkgevers.
- bedrijfswagens die toegekend werden in ruil voor een vermindering van het brutoloon ('salary sacrifice') of geheel of gedeeltelijk ter vervanging van een premie of ander voordeel, kunnen nooit worden ingeruild tegen de 'mobiliteitsvergoeding'.
- de werknemer moet reeds een zekere periode over de bedrijfswagen beschikken. De werknemer die beschikking heeft over verschillende bedrijfswagens kan slechts de vergoeding ontvangen voor de inruiling van één bedrijfswagen en alleen als hij voor alle bedrijfswagens aan de 'beschikkingsvoorwaarden' voldoet

²⁶ Er wordt bijgevolg geen rekening gehouden met de (fictieve) btw die op deze catalogusprijs zou verschuldigd zijn indien een toegekende korting, vermindering, rabat of restorno niet toegepast was bij de berekening van de btw.

De werknemer die het voordeel van de mobiliteitsvergoeding verkrijgt, kan niet meer genieten van de volgende fiscale voordelen verbonden aan de tussenkomst van de werkgever in de verplaatsingskosten woon-werkverkeer en met name de vrijstelling voor tussenkomst in de kosten openbaar vervoer, vrijstelling voor tussenkomst in kosten van gemeenschappelijk vervoer van personeelsleden dat door de werkgever of door een groep van werkgevers wordt georganiseerd, de vrijstelling voor het gebruik van een rijwiel voor verplaatsingen gedaan tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling.

De werknemer behoudt evenwel het recht op vrijstelling voor tussenkomst van de werkgever in de verplaatsingskosten woon – werkverkeer, andere dan het openbaar vervoer of het gemeenschappelijk vervoer.

Het bedrag van de mobiliteitsvergoeding

Het bedrag wordt berekend op basis van de cataloguswaarde van de ingeleverde bedrijfswagen (zie hierboven, kader: het belastingstelsel van bedrijfswagens voor het begrip 'cataloguswaarde').

De toegestane mobiliteitsvergoeding stemt overeen met - op jaarbasis - 20% van 6/7 van de cataloguswaarde.

Dit percentage van 20% wordt op 24% gebracht indien de werkgever een deel of het geheel van de brandstofkosten voor het privégebruik van de ingeleverde bedrijfswagen betaalde.

De cataloguswaarde wordt jaarlijks geïndexeerd, op basis van de afgevlakte mobiliteitsindex.

De fiscale behandeling van de mobiliteitsvergoeding

De mobiliteitsvergoeding is een belastbaar voordeel. Het jaarlijks belastbaar gedeelte van de mobiliteitsvergoeding wordt echter beperkt tot 4% van de berekeningsbasis van de vergoeding (cf. 6/7de van de cataloguswaarde van de ingeleverde bedrijfswagen).

Het saldo is niet belastbaar. Het belastbaar voordeel blijft ongewijzigd voor de ganse duur van de mobiliteitsvergoeding, maar wordt geïndexeerd op dezelfde wijze als de mobiliteitsvergoeding.

Het jaarlijks belastbaar gedeelte kan nooit lager zijn dan 1.340 euro (inkomsten 2018).

Er moet worden opgemerkt dat de sociale solidariteitsbijdrage die de werkgever verschuldigd is op de mobiliteits- vergoeding, volledig aftrekbaar is als beroepskost.

De mobiliteitsvergoeding is aftrekbaar ten belope van 75 % in hoofde van de werkgever die onderworpen is aan de personenbelasting. Voor de werkgever onderworpen aan de vennootschapsbelasting, moet de mobiliteitsvergoeding worden beschouwd als een verworpen uitgave ten belope van 17 % van het belastbaar voordeel in hoofde van de werknemer. Dit percentage wordt op 40 % gebracht indien de werkgever een deel of het geheel van de brandstofkosten voor het privégebruik van de ingeleverde bedrijfswagen heeft betaald.

Het **mobiliteitsbudget**, wordt niet behandeld in deze editie van het Fiscaal Memento. Het is op 1 maart 2019 in werking getreden. In het kader van het mobiliteitsbudget kan de werknemer nog kiezen voor een (milieuvriendelijke) bedrijfswagen die kan worden gecombineerd met andere vervoersmiddelen. Voor meer informatie, zie de website mobiliteitsbudget.be.

Al zijn **vervangingsinkomens** in de algemene regel belastbaar, toch zijn sommige **sociale overdrachten** vrijgesteld. Het betreft:

- het leefloon;
- de wettelijke kinderbijslagen;
- het kraamgeld en de wettelijke adoptiepremies;
- de ten laste van de Schatkist en in uitvoering van de sociale wetgeving aan gehandicapten toegekende uitkeringen;

- de oorlogspensioenen;
- de renten toegekend wegens een arbeidsongeval of een beroepsziekte aan een persoon die geen beroepsinkomsten derft. De renten zijn automatisch vrijgesteld als de invaliditeitsgraad niet hoger ligt dan 20% of als zij uitbetaald worden bovenop een rustpensioen. Als de invaliditeitsgraad hoger ligt dan 20%, wordt de vrijstelling in principe beperkt tot dat percentage.

De **auteursrechten** worden beschouwd als beroepsinkomsten als ze voortvloeien uit een beroepsactiviteit en dat voor de schijf boven 62.090 euro. Onder deze grens worden ze beschouwd als roerende inkomsten

Zoals hierboven vermeld wordt het belastbaar bedrag bepaald na toepassing van het kostenforfait.

B. Aftrek van de bijdragen voor sociale zekerheid

Bezoldigingen van werknemers, bedrijfsleiders en meewerkende echtgenoten zijn belastbaar ten belope van hun brutobedrag verminderd met de persoonlijke bijdragen voor sociale zekerheid.

Het belastbaar bedrag van **winsten en baten** wordt op gelijkaardige wijze vastgesteld.

De **vervangingsinkomens** kunnen in bepaalde gevallen worden onderworpen aan sociale zekerheidsbijdragen; die worden dan afgetrokken om het belastbaar brutobedrag te bepalen.

De bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid die wordt ingehouden op de bezoldigingen van werknemers en gelijkgestelden waarvan het netto belastbaar gezinsinkomen hoger is dan 18.592,01 euro per jaar, heeft evenwel geen invloed op de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen, noch op de berekening van de bedrijfsvoorheffing. In tegenstelling tot andere sociale bijdragen is ze niet aftrekbaar.

De solidariteitsafhouding op pensioenen waarvan het bruto maandbedrag 2.358,32 euro (pensioen als alleenstaande) / 2.726,52 euro (pensioen als gezin) overschrijdt, wordt daarentegen gelijkgesteld met sociale bijdragen en is dus fiscaal wel aftrekbaar.

C. Aftrek van kosten

WERKELIJKE KOSTEN

De aftrekbaarheid van de beroepskosten is een algemeen principe dat van toepassing is **op alle inkomenscategorieën**, met inbegrip van de vervangingsinkomens.

Aftrekbare beroepskosten zijn de kosten die de belastingplichtige tijdens het belastbare tijdperk heeft gedaan of gedragen om de **belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden** en waarvan hij de echtheid en het bedrag verantwoordt.

Voor de verplaatsingskosten vanaf de woonplaats tot aan het werk moet een onderscheid worden gemaakt naargelang de verplaatsingen al dan niet met een persoonlijk voertuig gebeuren.

- Wanneer zij met een persoonlijk voertuig gebeuren, wordt de aftrek van deze kosten beperkt tot 0,15 euro per kilometer.
- Worden deze verplaatsingen anders dan met een persoonlijk voertuig verricht, dan worden, bij gebrek aan bewijs, de beroepskosten forfaitair vastgesteld op 0,15 euro per afgelegde kilometer zonder dat de in aanmerking genomen afstand van de woonplaats tot het werk meer dan 100 kilometer (enkel traject) mag bedragen. De belastingplichtige die hogere werkelijke kosten kan aantonen, mag die aftrekken, maar het is hem niet toegelaten de forfaitaire 0,15 euro per kilometer voor de eerste 100 kilometer te combineren met de werkelijke kosten voor de afstand daarboven. Voor het rijwiel of de speed pedelec, is het forfaitaire bedrag gelijk aan 0,24 euro/km.

Naast de verplaatsingskosten vanaf de woonplaats tot aan het werk kunnen de werkelijke kosten onder meer omvatten:

- uitgaven betreffende onroerende goederen of gedeelten van onroerende goederen die voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheden worden gebruikt: handelsruimten, kantoor van een notaris, advocaat, arts, kantoor van een verzekeringsmakelaar, enz.;
- verzekeringspremies, commissielonen, makelaarslonen, publiciteitskosten, vormingsuitgaven, enz.;
- bijkomende verzekeringsbijdragen tegen werkonbekwaamheid als gevolg van ziekte of invaliditeit;
- personeelskosten;
- bezoldigingen toegekend aan de meewerkende echtgenoot (zonder een eigen sociaal statuut);
- afschrijvingen van goederen die worden gebruikt voor de uitoefening van een beroepswerkzaamheid ⁽²⁷⁾;
- belastingen en taksen die niet rechtstreeks op de belastbare inkomsten slaan: de verkeersbelasting, de lokale belastingen en de indirecte belastingen, eventuele verhogingen en nalatigheidsinteressen inbegrepen;
- interesten van aan derden ontleende en in de onderneming gebruikte kapitalen;
- sommen die een belastingplichtige die winsten of baten verkrijgt (d.w.z. een handelaar of een beoefenaar van een vrij beroep) werkelijk betaald heeft ten gunste van een collectieve voorziening voor kinderopvang ⁽²⁸⁾.

Zijn niet aftrekbaar:

- uitgaven van persoonlijke aard;
- geldboeten en straffen;
- uitgaven die op onredelijke wijze de beroepsbehoeften overtreffen;
- kledingkosten, met uitzondering van de kosten van specifieke beroepskleding;
- 31% van de restaurantkosten;
- 50% van de representatiekosten en de kosten voor zakengeschenken;
- wat de andere verplaatsingen betreft dan die tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling: een gedeelte afhankelijk van het CO₂ percentage van het voertuig. Voor de gemaakte brandstofkosten is 25% niet aftrekbaar. Mobilfoonkosten en financieringskosten blijven volledig aftrekbaar. ⁽²⁹⁾;
- de aan de Staat en aan de gemeenten verschuldigde personenbelasting en de daarmee verrekenbare voorheffingen en voorafbetalingen (VA);
- door bedrijfsleiders betaalde interesten van bij derden ontleende kapitalen wanneer die leningen zijn aangegaan voor het inschrijven op aandelen in het kapitaal van de vennootschap waarvan zij tijdens het belastbaar tijdperk bezoldigingen hebben ontvangen.

---

²⁷ De fiscale behandeling van afschrijvingen wordt in hoofdstuk 3 meer uitvoerig beschreven: Bepalingen die gemeenschappelijk zijn inzake de PB en de Ven.B.

²⁸ Het gaat in feite om uitgaven voor 'ondernemingscrèches'. Deze beschikking is ook van toepassing voor vennootschappen en wordt in Hoofdstuk 3, meer in detail beschreven.

²⁹ In het kader van de hervorming van de VenB, zal de aftrekbaarheid van de autokosten in de PB in overeenstemming worden gebracht vanaf aanslagjaar 2021 met de regeling die van toepassing is in de vennootschapsbelasting (toepassing van de formule van CO₂) voor beroepsmatige verplaatsingen die geen verplaatsingen woonplaats-plaats van tewerkstelling zijn. In dit kader wordt er een vrijwaringsclausule voorzien voor voertuigen aangekocht vóór 1 januari 2018. Op deze wijze kunnen ze de nieuwe formule CO₂ toepassen indien deze meer voordelig blijkt. In het tegengestelde geval, behouden ze de aftrekbaarheid van 75%.

FORFAITAIRE KOSTEN

Voor bepaalde categorieën beroepsinkomsten voorziet de wet **forfaitaire kosten** die de plaats innemen van de werkelijke kosten, tenzij deze laatste hoger zijn.

De berekeningsbasis van de forfaitaire beroepskosten is het belastbaar brutobedrag na aftrek van sociale bijdragen en met sociale bijdragen gelijkgestelde bijdragen ⁽³⁰⁾.

Voor **bedrijfsleiders** worden forfaitaire kosten toegekend ten bedrage van 3% van de berekeningsbasis, met een maximum van 2.580 euro.

Voor de **bezoldigingen van de meewerkende echtgenoot** worden forfaitaire kosten toegekend ten bedrage van 5%, met een maximum van 4.290 euro.

De forfaitaire kosten die titularissen van vrije beroepen (zelfstandigen die baten) kunnen genieten, zijn eveneens beperkt tot 4.290euro ⁽³¹⁾. De forfaitaire kosten voor **werknemers en zelfstandigen die winst ontvangen**, zijn beperkt tot 4.880 euro. Ze worden berekend overeenkomstig onderstaand barema.

Tabel 1.4

Forfaitaire beroepskosten voor werknemers en zelfstandigen die winst ontvangen

Berekeningsbasis in euro	Beroepskosten
0 - en meer	30%

Bijkomende forfaitaire beroepskosten kunnen aan **werknemers** worden toegekend indien de afstand tussen de woning en de arbeidsplaats minstens 75 km bedraagt.

Tabel 1.5

Forfaitaire beroepskosten voor werknemers en zelfstandigen die baten ontvangen

Berekeningsbasis in euro		Beroepskosten	
		op benedengrens	boven die grens
0	6.210,00	0	28,7%
6.210,01	12.330,00	1.782,27	10%
12.330,01	20.530,00	2.393,27	5%
20.530,01	en meer	2.803,27	3%

Tabel 1.6

Bijkomende forfaitaire beroepskosten

Afstand woning – werkplek	Bijkomend forfait
75 km - 100 km	75
101 km - 125 km	125
126 km en meer	175

³⁰ Namelijk het aftrekbaar gedeelte van bijdragen aan erkende sociale verzekeringsfondsen.

³¹ Voor zelfstandigen die baten verkrijgen, wordt het maximum bereikt vanaf een berekeningsbasis van 70.087,67 euro. Voor werknemers en zelfstandigen die winsten ontvangen, wordt het maximum bereikt vanaf een berekeningsbasis van 16.266,67 euro.

AANREKENING VAN DE KOSTEN

Wanneer de belastbare beroepsinkomsten afzonderlijk belastbare inkomsten (ABI) bevatten (³²), worden de beroepskosten:

- evenredig op de gezamenlijk en op de afzonderlijk belastbare inkomsten aangerekend wanneer het forfaitaire kosten betreft,
- bij voorrang op de gezamenlijk belastbare inkomsten aangerekend wanneer het werkelijke kosten betreft.

D. Economische vrijstellingen

Na aftrek van de kosten kunnen de **winsten** vervolgens worden verminderd ingevolge toepassing van fiscale maatregelen ter bevordering van de investeringen en de tewerkstelling.

Het gaat om:

- de vrijstelling voor bijkomend personeel tewerkgesteld als diensthoofd van de afdelingen 'uitvoer' en 'integrale kwaliteitszorg';
- de vrijstelling voor bijkomend personeel in de kmo's;
- de investeringsaftrek (IA);
- de tutoraatsbonus;
- het sociaal passief ingevolge het eenheidsstatuut.

Belastingplichtigen die **baten** aangeven, kunnen enkel de investeringsaftrek, de vrijstelling voor bijkomend personeel in de kmo's en de vrijstelling in het kader van de tutoraatsbonus genieten.

Deze maatregelen zijn gemeenschappelijk aan de PB en aan de Ven.B en worden in Hoofdstuk 3 uitvoerig beschreven.

Belastingplichtigen die winsten en baten aangeven, kunnen eveneens een belastingkrediet genieten indien ze de 'eigen middelen' van hun onderneming doen vermeerderen (³³).

E. Verrekening van de verliezen

VERLIEZEN VAN HET BELASTBAAR TIJDPERK

De verliezen die een belastingplichtige tijdens het belastbaar tijdperk in een bepaalde beroepswerkzaamheid lijdt, worden aangerekend op de inkomsten die hijzelf tijdens datzelfde belastbaar tijdperk heeft behaald uit andere beroepswerkzaamheden. Die aanrekening gebeurt eerst op de gezamenlijk belastbare inkomsten en voor het resteren- de deel proportioneel op de verschillende soorten afzonderlijk belastbare inkomsten.

VERLIEZEN VAN VORIGE BELASTBARE TIJDPERKEN

Verliezen van vorige belastbare tijdperken worden zonder tijdslimiet afgetrokken van de positieve resultaten die de persoon die ze heeft geleden, realiseert in de volgende belastbare tijdperken.

---

³² Geval van o.m. achterstallen, opzeggingsvergoedingen en bepaalde meerwaarden.

³³ Het mechanisme van dat belastingkrediet wordt besproken in punt 1.4.9.3.

F. Toekenning van het gedeelte 'meewerkende echtgenoot' en van het huwelijksquotiënt

GEDEELTE VAN DE MEEWERKENDE ECHTGENOOT

De belastingplichtige die door zijn echtgenoot in de uitoefening van een zelfstandige beroepswerkzaamheid werkelijk wordt geholpen (handelaar of beoefenaar van een vrij beroep), kan hem/haar een gedeelte van zijn netto-inkomsten toekennen.

Deze toekenning mag slechts gebeuren wanneer de echtgenoot voor wie ze bestemd is, persoonlijk geen beroepsinkomsten van meer dan 14.200 euro (na aftrek van lasten en verliezen) heeft genoten uit een afzonderlijke werkzaamheid.

Het op deze wijze toegekende gedeelte **vormt** voor diegene die het ontvangt een **beroepsinkomen** uit een zelfstandige beroepswerkzaamheid. Hierop kunnen eventuele **recupereerbare verliezen in mindering gebracht** worden, wanneer die niet van zijn overige eigen inkomsten konden worden afgetrokken.

HUWELIJKSQUOTIËNT

Het huwelijksquotiënt kan worden toegekend wanneer het beroepsinkomen van een van de echtgenoten niet hoger is dan 30% van het totaal van hun beroepsinkomsten.

Het dan toegekende bedrag wordt vastgesteld op 30% van het totaal netto-beroepsinkomen, **verminderd met de eigen inkomsten** van de echtgenoot die het aandeel ontvangt. Het mag niet hoger zijn dan 10.940 euro.

De echtgenoot die het huwelijksquotiënt krijgt, kan op het bedrag daarvan de nog recupereerbare verliezen aanrekenen die niet konden worden afgetrokken van zijn overige eigen inkomsten.

KWALIFICATIE VAN HET OVERGEDRAGEN INKOMEN

De oorspronkelijke kwalificatie blijft bestaan en de toekenning van het gedeelte 'meewerkende echtgenoot' of van het huwelijksquotiënt gebeurt, in hoofde van de echtgenoot die de toekenning doet, proportioneel over de verschillende categorieën inkomsten. In het geval van een gezin waarin slechts een van de echtgenoten beroepsinkomsten heeft, zullen de inkomsten overgedragen in toepassing van het huwelijksquotiënt dus bezoldigingen vertegenwoordigen indien de betrokken echtgenoot inkomsten heeft uit bezoldigingen, en pensioenen indien de betrokken echtgenoot pensioentrekker is.

G. Compensatie van verliezen tussen echtgenoten

Als de beroepsinkomsten van een van de echtgenoten negatief zijn, mag dat verlies in mindering gebracht worden van de inkomsten van de andere echtgenoot, na toepassing van diens eigen aftrekken.

Het aldus overgedragen verlies mag nooit groter zijn dan het inkomen waarop het wordt aangerekend.

1.3. UITGAVEN DIE RECHT GEVEN OP EEN BELASTINGVOORDEEL

Tabel 1.7

	Belastingverandering en die een federale bevoegdheid blijven	Aan de gewesten overgedragen belastingverminderingen		
		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Langetermijn sparen				
Pensioensparen	x			
Persoonlijke bijdragen voor groepsverzekeringen of pensioenfondsen	x			
Aankoop van aandelen van de werkgever	x			
Individuele verzekeringspre- mies niet gebonden aan een onroerend goed	x			
Onroerend goed				
Uitgaven met betrekking tot een ander onroerend goed dan de eigen woning: Fede- rale belastingvermindering langetermijnsparen (individu- ele verzekeringspremies + kapitaalaflossingen	x			
Uitgaven voor het verwerven of het behouden van de <u>eigen</u> woning: - woonbonus (met zijn gewestelijke varianten)		Geïntegreerde woonbonus (****)	Chèque Habitat '(Wooncheque)'	Oude woonbonus (leningen aangegaan in 2015 of 2016)
- gewestelijke belastingverminderde ring langetermijnsparen (leningen en overeenkomsten die niet voldoen aan de voorwaarden om voor de woonbonus in aanmerking te komen (*)		x	x	x
Vernieuwing van tegen een re- delijke huurprijs in huur gege- ven woningen (**)		x	x	Overgangs- regeling
Geklasseerde monumenten en landschappen		er is een nieuwe rege- ling van toe- passing	x	
Zones voor positief grootstedelijk beleid (***)			x	

Gewestelijke belastingvermindering voor bijkomende interesten, gewestelijke belastingvermindering voor bouwsparen (****), gewestelijke belastingvermindering voor interesten met betrekking tot de omzetting van de oude verrekening van de onroerende voorheffing.		X	X	
Milieu				
Isolatie van daken, woningen van minstens vijf jaar			X	
Belastingverminderingen passief-huizen, lage-energiewoningen en nulenergiewoningen	X			
Interesten van groene leningen	X			
Elektrische voertuigen	X			
Andere uitgaven				
Giften	X			
Uitgaven voor kinderoppas	X			
Bezoldigingen huisbedienden	X			
Aandelen in erkende ontwikkelingsfondsen aandelen	X			
PWA-cheques en dienstencheques (Waals en Brussels gewest)				
Cheques-buurtwerk(wijk-werkcheques) en dienstencheques (Vlaams gewest)		X	X	X

(*) Gewestelijke belastingvermindering langetermijnsparen in het Vlaamse Gewest: vóór 2016 aangegane hypothecaire leningen en bijhorende levensverzekeringen.

(**) Vernieuwing van tegen een redelijke huurprijs in huur gegeven woningen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest: voor de vóór 1 januari 2016 betaalde uitgaven wordt de belastingvermindering echter nog toegekend voor het resterende deel van de periode van 9 jaar.

(***) Zones voor positief grootstedelijk beleid: aangezien het KB tot vastlegging van de zones voor positief grootstedelijk beleid niet werd hernieuwd, mag de belastingvermindering in de praktijk niet meer worden toegepast.

(****) Gewestelijke belastingvermindering voor bouwsparen: voor vanaf 2015 aangegane leningen, enkel van toepassing in het Waalse Gewest en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn het bouwsparen en het langetermijnsparen nog mogelijk voor de in 2015 of 2016 aangegane leningen.

(*****) Geïntegreerde woonbonus (Vlaams Gewest): geleidelijke afschaffing van de regeling vanaf 1 januari 2020 en vervanging door een vermindering van de registratierechten.

Sommige uitgaven geven recht op een **belastingvoordeel** ⁽³⁴⁾. Zoals reeds vermeld in het begin van dit hoofdstuk, is de toekenning van bepaalde fiscale voordelen een exclusief gewestelijke bevoegdheid geworden. De verdeling wordt weergegeven in Tabel 1.7.

De uitgaven waarvoor het fiscale voordeel op federaal vlak wordt toegekend en die waarvoor het fiscale voordeel op gewestelijk vlak wordt toegekend, worden bijgevolg afzonderlijk beschreven.

³⁴Ter herinnering: bepaalde fiscale voordelen, die vroeger in de aftrekbare uitgaven waren geclassificeerd, werden omgezet in belastingverminderingen. Het gaat om de giften, de uitgaven voor kinderoppas, de uitgaven voor huisbedienden en de uitgaven voor onderhoud en restauratie van geklasseerde monumenten en landschappen. Twee unieke tarieven waren voor de belastingvermindering eveneens vastgelegd: 45% (giften en uitgaven voor kinderoppas) en 30% (huisbedienden en geklasseerde monumenten).

De onderhoudsuitkeringen, de woonbonus en de bijkomende aftrek van interesten bleven beschouwd als aftrekbare uitgaven. Sinds het aanslagjaar 2015 mogen enkel de onderhoudsuitkeringen nog worden afgetrokken van de netto-inkomsten. De woonbonus werd overgedragen naar de gewesten en omgezet in een belastingvermindering. De bijkomende aftrek van interesten werd dan weer omgezet in een belastingvermindering.

Wij zullen beginnen met een specifiek leerstuk over het belastingstelsel van de hypothecaire leningen. Daarin wordt expliciet vermeld wat een federale bevoegdheid is, en wat naar de gewesten werd overgedragen, met een onderscheid tussen de eigen woning en de andere onroerende goederen.

Vervolgens komen de belastingverminderingen aan bod die na de uitvoering van de Bijzondere Financieringswet (hierna 'BFW') door de federale overheid toegekend blijven. Deze belastingverminderingen, die federaal zijn gebleven, worden in drie categorieën opgesplitst: langetermijnsparen, milieu en andere uitgaven waarvoor fiscale voordelen op federaal vlak worden toegekend.

Daarna worden de fiscale voordelen behandeld die naar de gewesten zijn overgedragen in het kader van de uitbreiding van hun bevoegdheden via de zesde staatshervorming. Voor deze bevoegdheden werden drie categorieën gecreëerd: vastgoed-, milieu- en andere uitgaven waarvoor fiscale voordelen op gewestelijk vlak worden toegekend.

Ten slotte worden de gewestelijke bepalingen beschreven die buiten de overdrachten van de federale Staat naar de gewesten bestaan: win-winlening en renovatieovereenkomsten in het Vlaamse Gewest, lening "Coup de Pouce" in het Waalse Gewest.

De voorwaarden en beperkingen van de toekenning van de voordelen zullen hier worden beschreven.

1.3.1. ONROERENDE INVESTERINGEN

De uitgaven met betrekking tot de onroerende investeringen omvatten voornamelijk de terugbetalingen van het kapitaal van hypothecaire leningen, de interestbetalingen en de individuele levensverzekeringspremies.

Wat de hypothecaire leningen betreft, zijn verschillende stelsels elkaar opgevolgd; het onderwerp kan dus bijzonder complex lijken. De regionalisering van de fiscale voordelen met betrekking tot de eigen woning heeft door de invoering van talrijke verschillende belastingstelsels de toestand nog ingewikkelder gemaakt. Belangrijke vuistregel hier, om het toepasselijk stelsel te kennen, is te bepalen wanneer de lening werd aangegaan.

Er wordt verwezen naar de vorige edities van het Fiscaal Memento ⁽³⁵⁾ voor de historiek van de belastingstelsels van toepassing, in functie van de datum waarop de lening is aangegaan (enkel het geval van een enige voor de woning aangegane lening wordt in aanmerking genomen). Het fundamentele verschil heeft betrekking op het feit **of het al dan niet gaat om de eigen woning van de belastingplichtige op de datum van de betaling** van de interesten, bedragen gebruikt voor de aflossing of voor de wedersamenstelling van een hypothecaire lening en verzekeringspremies ⁽³⁶⁾.

GEWESTELIJKE WOONBONUS, GEÏNTEGREERDE WOONBONUS (Vlaams Gewest) EN 'CHEQUE-HABITAT' (Waals Gewest)

(uitgaven voor de eigen woning op het moment van de betaling van de interesten, bedragen gebruikt voor de aflossing of voor de wedersamenstelling van de hypothecaire lening en levensverzekeringspremies)

De gewestelijke woonbonus dekt de interesten van de lening, de terugbetalingen van het kapitaal of de levensverzekeringspremie dienend voor de wedersamenstelling van de lening, alsmede de premies van de schuldsaldoverzekering (zelfs als deze laatste niet meer verplicht is), dit tot een maximale korf.

³⁵ De vorige edities van het Fiscaal Memento zijn beschikbaar op de website van de FOD Financiën, via volgende link : https://financien.belgium.be/nl/Statistieken_en_analysen/analysen/fiscaal_memento

³⁶ Voor verdere informatie over deze verschillende belastingstelsels, zie circulaire AAFisc 6/2015 (Ci.RH.331/633.998) van 03.02.2015. Voor de fiscale gevolgen van een hypothecaire overschrijving, zie circulaire AAFisc 1/2015 (Ci.RH.331/635.143) van 12.01.2015. Voor het begrip 'eigen woning' volgens de nieuwe BFW en de overgang van een maand-tot-maand- naar een dag-tot-dag-beoordeling voor deze eigen woning, wordt verwezen naar de afdeling met betrekking tot de onroerende inkomsten.

Gezien de wil van de gewesten om hun nieuwe bevoegdheid ingevolge de 'nieuwe BFW' inzake vastgoedbelasting uit te oefenen, zijn de laatste jaren talrijke wijzigingen aangebracht: eerst in het Vlaams Gewest met de geïntegreerde woonbonus en in het Waalse Gewest met de regeling van de 'Chèque-Habitat'; daarna, recenter, in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest met de afschaffing van de woonbonus. Ook in het Vlaams Gewest werd de woonbonus afgeschaft.

Gezien de aanzienlijke verschillen worden de uitgaven met betrekking tot de eigen woning hieronder per gewest gedetailleerd.

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest werd het stelsel van de woonbonus afgeschaft. Vanaf 1 januari 2017 geniet de belastingplichtige daarentegen een verhoogd abatement in het kader van het verkooprecht.

In het Waalse Gewest

In het Waalse Gewest blijven de bestaande fiscale voordelen van toepassing op de tot 31 december 2015 aangevane leningen. De maximumbedragen van toepassing in het kader van deze fiscale voordelen worden echter niet meer geïndexeerd maar blijven op hun niveau van 1 januari 2015.

- Het basisbedrag is 2.290 euro ⁽³⁷⁾. Het blijft verworven, ook als het onroerend patrimonium van de belastingplichtige wijzigingen ondergaat na 31 december van het jaar waarin de lening is aangevane.

Een eerste verhoging wordt toegepast gedurende de eerste tien jaar van de leningsovereenkomst. Deze verhoging bedraagt 760 euro.

- Het basisbedrag wordt ook verhoogd wanneer de belastingplichtige minstens drie kinderen ten laste heeft op 1 januari van het jaar na dat waarin de leningsovereenkomst is afgesloten. Deze verhoging bedraagt 80 euro.

Die verhogingen worden niet meer toegepast vanaf het belastbare tijdperk waarin de belastingplichtige eigenaar, bezitter, erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker wordt van een tweede woning. Het verlies van de verhogingen is definitief.

In het Waalse Gewest wordt de belastingvermindering toegekend tegen het tarief van 40%.

Vervanging van de woonbonus door de regeling van de 'Chèque-Habitat'

De vanaf 1 januari 2016 aangevane leningen om de enige en eigen woning te verwerven geven recht op de belastingvermindering 'Chèque-Habitat' ⁽³⁸⁾.

Toekenningsvoorwaarden van de 'Chèque-Habitat'

Het moet gaan over de verwerving van de enige en eigen woning en de woning moet in de EER gelegen zijn. Aan de voorwaarde van de enige woning die de belastingplichtige zelf betreft moet worden voldaan op 31 december van het jaar van de lening ⁽³⁹⁾.

Wat betreft de terugbetalingen van hypothecaire leningen:

- de hypothecaire lening moet worden aangevane voor een minimumlooptijd van 10 jaar;
- zij moet worden aangevane bij een instelling die in de EER is gevestigd.

³⁷ Er dient te worden opgemerkt dat de bedragen van de federale woonbonus (overgangsmaatregelen) werden bevroren op het niveau van die voor het aanslagjaar 2014, namelijk 2.260 euro, 750 euro en 80 euro. De indexering is opnieuw van toepassing op de bedragen van de federale woonbonus vanaf aanslagjaar 2019.

³⁸ De "Chèque-Habitat" wordt verduidelijkt in de circulaire C/2017/49. Zie ook http://lamps.wallonie.be/dgo4/site_logement/index.php/aides/aide?aide=chequehabitat.

³⁹ Er dient geen rekening te worden gehouden met de andere woningen waarvan de belastingplichtige ingevolge erfenis of schenking mede-eigenaar, naakte eigenaar of vruchtgebruiker is geworden.

Wat betreft de individuele levensverzekeringscontracten:

- indien er voordelen zijn vastgelegd in geval van leven, moet het contract een minimumlooptijd hebben van 10 jaar;
- het contract moet zijn gesloten bij een instelling die in de EER is gevestigd.

Algemene beginselen van de 'Chèque-Habitat'

Het basisbedrag van de belastingvermindering hangt af van het niveau van het netto belastbaar inkomen van de belastingplichtige.

Wanneer het netto belastbaar inkomen niet hoger ligt dan 22.380 euro, bedraagt het basisbedrag van de 'Chèque-Habitat' 1.520 euro.

Wanneer het netto belastbaar inkomen tussen 22.380 en 86.322 euro ligt, wordt het verschil tussen het inkomen en 22.380 euro vermenigvuldigd met 1,275%. Het basisbedrag van de belastingvermindering bedraagt dan 1.520 euro, verminderd met het resultaat van deze vermenigvuldiging.

Wanneer het netto belastbaar inkomen hoger dan 86.322 euro ligt, wordt het basisbedrag van de belastingvermindering teruggebracht tot 0.

Het basisbedrag van de belastingvermindering wordt met **125 euro verhoogd per kind ten laste op 1 januari** van het aanslagjaar. Een gehandicapt kind wordt voor twee gerekend. De verhoging voor kinderen ten laste wordt echter niet toegekend wanneer het netto belastbaar inkomen van de belastingplichtige hoger dan 86.322 euro ligt.

Het bedrag van de belastingvermindering wordt vanaf het elfde belastbaar tijdperk gehalveerd.

Het deel van de belastingvermindering dat niet kan worden aangerekend, wordt omgezet in een terugbetaalbaar gewestelijk belastingkrediet.

De belastingvermindering wordt toegekend vanaf het aanslagjaar dat verband houdt met het belastbaar tijdperk waarin de lening is aangegaan, en dat gedurende twintig aanslagjaren.

In het Vlaamse Gewest

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de overeenkomsten waarvoor de authentieke akte uiterlijk op 31 december 2014 is verleden, de overeenkomsten waarvoor de authentieke akte in 2015 is verleden, de vanaf 1 januari 2016 tot 31 december 2019 aangegane hypothecaire leningen en de leningen aangegaan vanaf 1 januari 2020.

Authentieke akten van leningen die uiterlijk op 31 december 2014 zijn verleden

Sinds het aanslagjaar 2016 worden de maximumbedragen van de woonbonus niet meer geïndexeerd.

- Het basisbedrag is gelijk aan 2.280 euro per belastingplichtige en per belastbaar tijdperk.
- De verhoging voor de eerste tien belastbare tijdperken bedraagt 760 euro.
- Een tweede verhoging van 80 euro wordt toegepast wanneer de belastingplichtige minstens drie kinderen ten laste heeft op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de leningsovereenkomst werd afgesloten.
- De belastingvermindering blijft berekend tegen de marginale aanslagvoet (minimum 30%).

Authentieke akten van leningen die in 2015 zijn verleden

Indien de uitgaven betrekking hebben op een akte van hypothecaire lening die vanaf 1 januari 2015 wordt verleden:

- Het basisbedrag per belastingplichtige en per belastbaar tijdperk wordt verminderd tot 1.520 euro.

- Dit bedrag wordt nog steeds verhoogd met 760 euro (gedurende de eerste tien belastbare tijdperken). Het wordt ook nog steeds verhoogd met 80 euro wanneer de belastingplichtige minstens drie kinderen ten laste heeft op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de leningsovereenkomst werd afgesloten.

Deze maximumbedragen worden niet geïndexeerd en de belastingvermindering wordt berekend tegen een aanslagvoet van 40%.

Dit systeem is eveneens van toepassing ingeval van wederopnemings vanaf 1 januari 2015 in het kader van een bestaande kredietopening.

Indien een lening wordt aangegaan om een bestaande lening te vervangen wordt de datum van de oorspronkelijke lening in aanmerking genomen.

Indien deze datum vóór 1 januari 2015 valt, blijft het oude systeem bijgevolg van toepassing. Deze herfinanciering kan worden uitgevoerd bij iedere binnen de EER gevestigde instelling.

Geïntegreerde woonbonus - hypothecaire leningen die vanaf 1 januari 2016 tot 31 december 2019 zijn aangegaan (en levensverzekeringen die daarop betrekking hebben)

De drie regelingen met betrekking tot de belastingverminderingen voor de eigen woning – gewestelijke woonbonus, belastingvermindering voor langetermijnsparen, belastingvermindering voor gewone interesten – zijn tot één regeling samengevoegd: de geïntegreerde woonbonus (⁴⁰).

Hierbij moet worden opgemerkt dat de geïntegreerde woonbonus geleidelijk wordt afgeschaft vanaf 1 januari 2020. Bijgevolg komen nieuwe leningen afgesloten vanaf 1 januari 2020 niet langer in aanmerking voor de woonbonus. Om te bepalen welk fiscaal regime van toepassing is, is voor de woonbonus de datum van de authentieke leningsakte bepalend.

Ter compensatie hiervoor werd een verlaagd registratierecht ingevoerd. Hier wordt verder op ingegaan onder het hoofdstuk van de registratierechten bij 2.1.1.A.

De regeling van de geïntegreerde woonbonus, *ongeacht of het gaat om een enige woning van de belastingplichtige*, is van toepassing op al de eigen woningen.

Indien de eigen woning tevens de enige woning is van de belastingplichtige, wordt het maximaal bedrag van de uitgaven die recht geven op de belastingvermindering echter verhoogd. Het maximaal basisbedrag van 1.520 euro wordt dan verhoogd met 760 euro indien de woning eveneens de eigen woning is van de belastingplichtige op 31 december van het jaar waarin de hypothecaire lening is aangegaan. Het wordt ook verhoogd met 80 euro wanneer de belastingplichtige minstens drie kinderen ten laste heeft op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de leningsovereenkomst werd afgesloten.

De regeling van de woonbonus die vóór deze wijzigingen van toepassing was, blijft toegepast in het Vlaamse Gewest op de vóór 2016 aangegane leningen (⁴¹).

De belastingplichtige die een aanvraag indient voor de geïntegreerde woonbonus voor een vanaf 1 januari 2016 aangegane lening, mag dit voordeel niet cumuleren met de oude fiscale voordelen voor een nog lopende lening van vóór 2016.

Wat betreft de terugbetalingen van hypothecaire leningen in het kader van de geïntegreerde woonbonus:

- de lening moet vanaf 1 januari 2016 tot 31 december 2019 worden aangegaan en door een hypotheek worden gewaarborgd (een hypotheecair mandaat volstaat niet);
- de hypothecaire lening moet worden aangegaan voor een minimumlooptijd van 10 jaar en bij een instelling die in de EER is gevestigd;
- de hypothecaire lening moet specifiek zijn aangegaan om een woning te verwerven of behouden die gelegen is in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte.

⁴⁰ Zie <https://www.vlaanderen.be/nl/bouwen-wonen-en-energie/lenen/geintegreerde-woonbonus>.

⁴¹ Zie <https://www.vlaanderen.be/nl/bouwen-wonen-en-energie/lenen/belastingvermindering-voor-de-enige-en-eigen-woning-woonbonus>

Wat betreft de individuele levensverzekeringscontracten:

- het contract moet zijn aangegaan door de belastingplichtige vóór de leeftijd van 65 jaar;
- indien er voordelen zijn vastgelegd in geval van leven, moet het contract een minimumlooptijd hebben van 10 jaar;
- de voordelen moeten zijn vastgelegd, in geval van leven, ten bate van de belastingplichtige zelf of, in geval van overlijden, ten bate van de persoon die de volle eigendom of het vruchtgebruik van de woning verwerft;
- het contract moet zijn gesloten bij een instelling die in de EER is gevestigd.

In het kader van de geïntegreerde woonbonus moet de levensverzekering niet uitsluitend dienen voor het wedersamenstellen of het waarborgen van de hypothecaire lening. De bijdragen geven dan recht op de geïntegreerde woonbonus in verhouding tot het aandeel van de hypothecaire lening in het totale bedrag van de lening.

VOORNAAMSTE VOORWAARDEN BELASTINGVERMINDERING VOOR HET LANGETERMIJNSPAREN

Wat betreft de terugbetalingen van hypothecaire leningen:

- moet de lening zijn aangegaan bij een instelling die in de EER is gevestigd;
- moet de lening een minimumlooptijd van 10 jaar hebben.

Wat betreft de individuele levensverzekeringscontracten:

- moet het contract zijn aangegaan door de belastingplichtige vóór de leeftijd van 65 jaar;
- moet, indien er voordelen zijn vastgelegd in geval van leven, het contract een minimumlooptijd hebben van 10 jaar;
- moeten de voordelen zijn vastgelegd, in geval van leven, ten bate van de belastingplichtige zelf of, in geval van overlijden, ten bate van de echtgenoot of bloedverwanten (ouders) tot de tweede graad.

Indien het levensverzekeringscontract is aangegaan om een hypothecaire lening weer samen te stellen of te waarborgen, moeten de voordelen zijn vastgelegd, in geval van overlijden, ten bate van de personen die de volle eigendom of het vruchtgebruik van de woning verwerven, en dat tot het verzekerde kapitaal dat dient voor de wedersamenstelling of de waarborg van de lening;

- moet het contract zijn aangegaan bij een instelling die in de EER is gevestigd.

Het voor de berekening van de belastingvermindering in aanmerking komende bedrag van de kapitaalaflossingen en levensverzekeringspremies wordt **per echtgenoot beperkt**:

- tot 15% van de eerste schijf van 1.990 euro (federaal maximumbedrag) / 1.900 euro (maximumbedrag in het Vlaamse Gewest) / 1.910 euro (maximumbedrag in het Waalse Gewest) / 2.040 euro (maximumbedrag in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest) ⁽⁴²⁾ van de beroepsinkomsten en tot 6% daarboven, met uitsluiting van de afzonderlijk belastbare inkomsten;
- met een maximum van 2.390 euro (federaal maximumbedrag) / 2.280 euro (Vlaams Gewest) / 2.290 euro (Waals Gewest) / 2.450 euro (Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

Deze begrenzing geldt voor de levensverzekeringspremies en voor de terugbetalingen van het kapitaal van hypothecaire leningen samen, na aftrek van de premies en terugbetalingen waarop de tot het basisbedrag begrensde gewestelijke belastingvermindering voor enige eigen woning wordt toegepast.

⁴² De federale maximumbedragen zijn bevroren op het niveau van dat van aanslagjaar 2014, en dat voor de aanslagjaren 2015 tot en met 2018. Vanaf aanslagjaar 2019, zijn de federale maximumbedragen opnieuw geïndexeerd. In het Vlaamse Gewest zijn de bedragen bevroren op het niveau van dat voor het aanslagjaar 2015. In het Waalse Gewest zijn ze bevroren op het niveau van dat van het aanslagjaar 2016.

In geval van samenloop van de federale en de gewestelijke belastingvermindering wordt het maximumbedrag toegepast op beide belastingverminderingen samen, maar de voorrang wordt gegeven aan de uitgaven die in aanmerking komen voor de gewestelijke belastingvermindering.

In het Vlaamse Gewest is de vermindering voor langetermijnsparen afgeschaft voor de vanaf 2016 aangegane leningen.

VOORNAAMSTE VOORWAARDEN VERHOOGDE BELASTINGVERMINDERING VOOR HET BOUWSPAREN

De levensverzekeringspremies kunnen echter recht geven op de **verhoogde belastingvermindering voor het bouwsparen**, die tegen de marginale aanslagvoet wordt toegekend, indien aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- de levensverzekering dient uitsluitend voor het wedersamenstellen of het waarborgen van een hypothecaire lening;
- de lening is aangegaan om de woning van de belastingplichtige te bouwen, te verwerven of te verbouwen, die op het ogenblik waarop de lening werd aangegaan de enige woning van de belastingplichtige was.

De verhoogde vermindering voor het bouwsparen geldt dus enkel voor leningen afgesloten vóór 1 januari 2005.

De belastingvermindering voor het bouwsparen is alleen van toepassing op een eerste schijf, die berekend wordt op basis van het in Tabel 1.8, bepaalde basisbedrag. Dit bedrag wordt verhoogd met 5, 10, 20 of 30% naargelang de belastingplichtige 1, 2, 3 of meer dan 3 kinderen ten laste had op 1 januari van het jaar volgend op dat waarin de leningsovereenkomst werd gesloten.

Tabel 1.8

Basisbedrag van de lening dat recht geeft op de belastingvermindering voor het bouwsparen

Jaar waarin de leningsovereenkomst is afgesloten	Basisbedrag van de lening dat recht geeft op de belastingvermindering voor het bouwsparen
1993 tot 1998	54.536,58
1999	55.057,15
2000	55.652,10
2001	57.570,00
2002	58.990,00
2003	59.960,00
2004	60.910,00

1.3.2. BELASTINGVERMINDERINGEN DIE EEN FEDERALE BEVOEGDHEID BLIJVEN

De federale belastingverminderingen worden in principe aangerekend op de gereduceerde belasting Staat, verhoogd met de belasting met betrekking tot de 'roerende inkomstenkorf'. Zij worden slechts aangerekend op de belasting met betrekking tot de gezamenlijk belastbare inkomsten.

1.3.2.1 Langetermijnsparen

A. Pensioensparen

De belastingplichtige kan aan pensioensparen doen via een van de volgende formules. In elk van deze gevallen moeten de stortingen in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte verricht worden en moeten zij definitief zijn.

De pensioenspaarder opent een **individuele spaarrekening** bij zijn financiële instelling. Hij kan zelf de rekening beheren of hij kan door middel van een schriftelijke volmacht het beheer ervan aan de financiële instelling overlaten.

De pensioenspaarder opent een **collectieve spaarrekening** bij een financiële instelling, maar de gestorte bijdragen worden collectief belegd en beheerd door de financiële instelling volgens de wettelijk opgelegde beleggingsnormen, via een speciaal daartoe opgericht pensioenspaarfonds.

De pensioenspaarder gaat een **spaarverzekering** aan bij een verzekeringsonderneming om een pensioen, een rente of een kapitaal bij leven of bij overlijden te vormen.

Het bedrag dat in aanmerking wordt genomen voor de belastingvermindering, is beperkt tot 990 euro per belastbaar tijdperk en per belastingplichtige. Het maximaal bedrag van 990 euro kan worden verhoogd tot 1.270 euro per belastbaar tijdperk en per belastingplichtige, in het kader van het 'verhoogde' pensioensparen. Het percentage van de belastingvermindering is dan lager (zie *infra*).

Er moet aan de volgende voorwaarden voldaan worden:

De spaarrekening of spaarverzekering moet geopend of aangegaan zijn door een inwoner van een Lidstaat van de Europese Economische Ruimte, die minstens 18 jaar oud is en hoogstens 65 jaar, voor een periode van minimum 10 jaar;

De voordelen van de spaarverzekering moeten bij het aangaan van het contract bedongen zijn:

- in geval van leven, ten gunste van de pensioenspaarder zelf;
- in geval van overlijden, ten gunste van de echtgenoot of van de bloedverwanten tot de tweede graad van de pensioenspaarder (⁴³).

Indien de pensioenspaarder gedurende hetzelfde belastbaar tijdperk betalingen heeft verricht voor verschillende spaarrekeningen of spaarverzekeringen, wordt de belastingvermindering slechts toegekend voor de betalingen betreffende één enkele rekening (spaarrekening of spaarverzekering). De pensioenspaarder mag slechts één enkele rekening of spaarverzekering openen gedurende hetzelfde belastbaar tijdperk.

De belastingvermindering is gelijk aan 30% van de werkelijk betaalde uitgaven in het systeem van het 'gewone' pensioensparen. Het tarief bedraagt 25% voor het 'verhoogd' pensioensparen ofwel het maximumbedrag van 1.270 euro. Deze belastingvermindering voor pensioensparen kan niet samen met de belastingvermindering voor verwerving van werkgevers aandelen worden verkregen.

Het toekennen van een fiscaal voordeel bij de betaling van de premies leidt tot een belastingheffing op de bedragen verkregen op de vervaldatum van het contract. Het kapitaal dat op de vervaldatum van het pensioenspaarplan opgenomen wordt, wordt onderworpen aan een anticipatieve heffing. Deze anticipatieve heffing of "taks op het langetermijnsparen" is een taks uit het Wetboek diverse rechten en taksen (indirecte belasting), die (op een bevrijdende manier) in de plaats van de personenbelasting treedt.

Er wordt dus geen personenbelasting meer geheven op het theoretisch kapitaal inzake langetermijnsparen, in de mate dat het kapitaal reeds aan deze taks is onderworpen geweest (⁴⁴). Deze anticipatieve taks werd in 2012 zelf deels 'geanticipeerd' door de inning van een enige taks van 6,5% op het pensioensparen op de reserves die werden opgebouwd door vóór 1 januari 1993 gestorte premies. De wijzigingen met betrekking tot de anticipatieve taks op het langetermijnsparen, namelijk de vermindering van de algemene aanslagvoet van 10% tot 8% en de vervroegde inning van 1% van deze taks gedurende de jaren 2015 tot 2019, zijn op 1 januari 2015 in werking getreden.

---

⁴³ Vanaf 2005 dienen de voordelen van een spaarverzekeringscontract dat dient voor het wedersamenstellen of het waarborgen van een hypothecaire lening, bedongen te worden, in geval van overlijden, ten gunste van de personen die deze woning in volle eigendom of in vruchtgebruik verwerven, en dat tot het bedrag dat gewaarborgd of wedersamengesteld wordt ten gunste van de schuldeiser.

⁴⁴ Zie deel II, hoofdstuk 4.

De combinatie van een fiscaal voordeel “bij de inbreng” (bij de betaling van de premies of de bijdragen) met een belastingheffing “bij de opname” (bij de betaling van het kapitaal of van de rente), die geldig is inzake pensioensparen, geldt eveneens voor de individuele levensverzekering.

B. Groepsverzekeringen en pensioenfondsen

De groepsverzekering is een overeenkomst die een werkgever of een groep van werkgevers afsluit met een verzekeringsmaatschappij ten behoeve van een aantal of het geheel van personeelsleden en die de opbouw van een aanvullend pensioen beoogt. De groepsverzekering is gereguleerd en bevat toetredingsvoorwaarden en rechten en plichten van zowel de aangeslotenen als de werkgever.

De financiering gebeurt aan de hand van twee soorten bijdragen:

- de werkgeversbijdragen, gestort door de werkgever,
- de werknemersbijdragen, door de werkgever op het loon ingehouden.

De **werkgeversbijdragen** gestort in het kader van een groepsverzekering zijn bij de werkgever fiscaal aftrekbaar. Maar ze zijn slechts aftrekbaar in de mate dat de latere uitkeringen (samen met de wettelijke en extralegale pensioenen) niet meer bedragen dan 80% van de laatste normale jaarlijkse brutobezoldiging.

De **werknemersbijdragen** worden in aanmerking genomen voor het toekennen van een belastingvermindering indien de volgende voorwaarden vervuld zijn:

- het gaat om een persoonlijke bijdrage voor een aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood;
- het contract dient een rente of een kapitaal bij leven of bij overlijden te vestigen;
- de bijdragen dienen door de werkgever op de bezoldigingen te worden ingehouden;
- de bijdragen dienen definitief gestort te worden aan een in één van de Lidstaten van de Europese Economische Ruimte gevestigde verzekeringsonderneming, instelling voor sociale voorzieningen of instelling voor bedrijfspensioenvoorzieningen;
- de grens van 80% van de laatste normale jaarlijkse brutobezoldiging moet in acht worden genomen.

Deze belastingvermindering is gelijk aan 30% van de werkelijk betaalde uitgaven. De bedragen verkregen op de vervaldatum van het contract worden eveneens belast ⁽⁴⁵⁾.

Deze vormen van langetermijnsparen (tweede of derde pijler) zijn ook onderworpen aan bepaalde belastingen in hoofde van de verzekeringsonderneming of het pensioenfonds, maar dit punt wordt niet behandeld aangezien het de verzekerde niet rechtstreeks betreft.

C. De aankoop van aandelen van de werkgever

Het verwerven van kapitaal aandelen van een in de EER gevestigde vennootschap, waarin de belastingplichtige werknemer is of waarvan de onderneming die de belastingplichtige tewerkstelt een dochter- of kleindochteronderneming is, komt in aanmerking voor een belastingvermindering die gelijk is aan 30% van de werkelijk betaalde uitgaven als alle volgende voorwaarden vervuld zijn:

- de belastingplichtige moet loon- of weddetrekkende zijn bij de vennootschap of bij een dochter- of kleindochteronderneming daarvan;
- de aandelen moeten onderschreven zijn ter gelegenheid van de vorming of de verhoging van het kapitaal van die vennootschap;

---

⁴⁵ Zie hieronder: ‘Kapitalen en rentes die voortkomen uit een groepsverzekeringscontract’.

- bij de aangifte moeten stukken worden gevoegd waaruit blijkt dat de belastingplichtige de aandelen heeft aangeschaft en dat hij ze tot op het einde van het belastbaar tijdperk in zijn bezit heeft gehad.

Het bedrag dat recht geeft op belastingvermindering is vastgesteld op maximum 780 euro per echtgenoot die aan deze voorwaarden voldoet en deze vermindering is onverenigbaar⁽⁴⁶⁾ met de belastingvermindering voor pensioensparen.

De aandelen moeten, behalve bij overlijden, gedurende ten minste vijf jaar in het bezit blijven van de belastingplichtige. Bij vervreemding binnen de vijf jaar wordt de toegekende belastingvermindering teruggenomen, in de vorm van een federale belastingverhoging, met zoveel zestigsten van de oorspronkelijke belastingvermindering als er niet-verlopen volledige maanden zijn tot het vervallen van de termijn van vijf jaar (namelijk 60 maanden).

D. De individuele levensverzekering

De individuele levensverzekeringscontracten die niet voor het wedersamenstellen van een hypothecaire lening dienen, geven eveneens recht op een federale belastingvermindering voor het langetermijnsparen.

1.3.2.2. Milieu

A. Woningen met een laag energieverbruik - overgangsstelsel

De belastingverminderingen voor lage-energiewoningen, passiefwoningen en nulenergiewoningen zijn sinds aanslagjaar 2013 afgeschaft.

Er was echter een overgangsstelsel voorzien: de certificaten voor lage-energiewoningen, passiefhuizen en nulenergiewoningen waarvoor een aanvraag ten laatste op 31 december 2011 was ingediend en die ten laatste op 29 februari 2012 waren afgeleverd, werden beschouwd als op 31 december 2011 afgeleverde certificaten.

Ter herinnering, de belastingvermindering voor woningen met een laag energieverbruik wordt toegekend voor tien opeenvolgende belastbare tijdperken. Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, wordt de belastingvermindering evenredig verdeeld in functie van het belastbaar inkomen van elke echtgenoot ten opzichte van de som van de gezamenlijk belastbare inkomsten van beide echtgenoten.

B. Groene leningen

Interesten van "groene leningen" geven ook recht op een belastingvermindering.

Het gaat om leningen die tussen 1 januari 2009 en 31 december 2011 werden aangegaan om de uitgaven te financieren die toen in aanmerking werden genomen voor de belastingvermindering voor energiebesparende investeringen.

De belastingvermindering bedraagt 30% van de werkelijk betaalde interesten, na aftrek van de Staatstussenkomst in de vorm van een intrestbonificatie.

De belastingvermindering is niet van toepassing op de interesten die in aanmerking werden genomen als werkelijke beroepskosten of waarvoor de toepassing van een ander aan de lening gebonden fiscaal voordeel, een gewestelijke belastingvermindering of een gewestelijk belastingkrediet werd gevraagd.

---

⁴⁶ Er is onverenigbaarheid per echtgenoot.

C. Elektrische voertuigen

Er wordt een belastingvermindering toegekend voor de uitgaven die zijn verricht met het oog op de verwerving van een voertuig met 2, 3 of 4 wielen, dat uitsluitend wordt aangedreven door een elektrische motor en geschikt is voor het vervoer van ten minste twee personen. Het voertuig moet in nieuwe staat verworven worden. De belastingvermindering bedraagt 15% van de aankoopprijs, met een maximumbedrag van:

- 5.220 euro voor een vierwieler;
- 3.180 euro voor een motorfiets of een driewieler.

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, wordt de belastingvermindering evenredig omgedeeled in functie van het belastbaar inkomen van elke echtgenoot ten opzichte van de som van de gezamenlijk belastbare inkomsten van de beide echtgenoten.

Er is geen belastingvermindering meer voor de aankoop van een elektrische personenwagen, wagen voor dubbel gebruik of minibus sinds het aanslagjaar 2014 (inkomstenjaar 2013).

1.3.2.3. Andere uitgaven die recht geven op belastingvoordelen op federaal niveau

A. Uitgaven voor kinderoppas

Een **belastingvermindering van 45%** wordt toegekend voor de uitgaven voor kinderoppas indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de belastingplichtige of zijn echtgenoot moet beroepsinkomsten hebben genoten: wedden, winsten, baten, enz., of ook vervangingsinkomsten (pensioenen, werkloosheidsuitkeringen, enz.);
- het kind moet ten laste zijn van de belastingplichtige ⁽⁴⁷⁾ en jonger zijn dan 14 jaar. Deze leeftijdsgrens wordt opgetrokken tot 21 jaar voor kinderen met een zware handicap ⁽⁴⁸⁾;
- de uitgaven voor kinderoppas moeten betaald worden ofwel aan instellingen of opvangvoorzieningen die door de lokale openbare besturen of openbare besturen van de gemeenschappen of van de gewesten worden erkend, ofwel aan kleuterscholen of lagere scholen gevestigd in de Europese Economische Ruimte, of aan instellingen die daarmee verbonden zijn. In het eerste geval gaat het om de opvangvoorzieningen voor kinderen: o.a. de instellingen of opvanggezinnen die worden vergund, erkend, gesubsidieerd of gecontroleerd door Kind en Gezin, het ONE ('Office de la Naissance et de l'Enfance'), de lokale, gewestelijke of gemeenschapsoverheid, of buitenlandse openbare instellingen gevestigd in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte.
- In het tweede geval gaat het niet alleen om scholen maar ook om instellingen die verbonden zijn met scholen of inrichtende machten daarvan.

Op de lijst van de erkende instellingen staan dus niet meer alleen de "kinderopvangplaatsen" maar ook andere opvangvoorzieningen (door de gemeenten georganiseerde speelpleinen, door de jeugdbewegingen georganiseerde jeugdkampen of internaten). De uitgaven voor kinderoppas betaald aan instellingen die gelegen zijn in een land van de Europese Economische Ruimte komen eveneens in aanmerking voor de belastingvermindering.

Vanaf aanslagjaar 2021 mogen de uitgaven ook betaald worden ofwel aan organisaties gevestigd in de Europese Economische Ruimte die thuisopvang voor zieke kinderen door professionele oppassers organiseren of aan zelfstandige oppassers die een ziek kind oppassen in het kader van hun beroepsactiviteit die ze uitoefenen in de Europese Economische Ruimte.

⁴⁷ In geval van co-ouderschap mag elk van de ouders de persoonlijk gedragen uitgaven aftrekken.

⁴⁸ De gewone en verhoogde leeftijdsgrenzen moeten worden beoordeeld op het moment van de oppas zelf en niet op 1 januari van het aanslagjaar.

- het bedrag van de kosten moet worden aangetoond met bewijsstukken die ter beschikking van de administratie moeten worden gehouden.

Het bedrag dat recht kan geven op een belastingvermindering is de werkelijk betaalde dagprijs met een maximum van 13 euro ⁽⁴⁹⁾ per kind en per opvangdag.

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, wordt de belastingvermindering evenredig verdeeld tussen de echtgenoten in functie van hun gezamenlijk belastbare inkomsten.

Bijkomende belastingvermindering

Vanaf het aanslagjaar 2017 hebben alleenstaande ouders met een laag inkomen recht op een bijkomende vermindering voor hun uitgaven voor kinderoppas. Het tarief wordt met 30 punten verhoogd, de vermindering wordt dus tot 75% opgetrokken.

Een afbouwregel wordt toegepast (geleidelijke afname van de bijkomende belastingvermindering) wanneer het belastbaar inkomen van de belastingplichtige tussen 15.860 euro en 20.090 euro ligt.

De bijkomende belastingvermindering waarvan de belastingplichtige niet effectief kan genieten, wordt omgezet in een verrekenbaar en terugbetaalbaar belastingkrediet. Om deze bijkomende belastingvermindering te kunnen genieten, mag de belastingplichtige de verhoogde belastingvrije som voor kinderen ten laste jonger dan 3 jaar niet hebben aangevraagd.

B. De onderhoudsuitkeringen

In het kader van de nieuwe BFW blijven enkel de onderhoudsuitkeringen **afteikbaar van de globale netto-inkomsten**, mits naleving van de volgende voorwaarden:

- de begunstigde mag geen deel uitmaken van het gezin van de belastingplichtige;
- de uitkering tot onderhoud moet verschuldigd zijn in uitvoering van het burgerlijk of gerechtelijk wetboek, of van de wet op de wettelijke samenwoning ⁽⁵⁰⁾;
- de betaling moet regelmatig gebeuren of moet in uitvoering van een gerechtelijke beslissing met terugwerkende kracht gebeurd zijn in een later belastbaar tijdperk dan dat waarvoor de uitkering verschuldigd is.

De aftrek is begrensd tot 80% van de gestorte sommen.

Onderhoudsuitkeringen betaald ingevolge een verplichting van een van de echtgenoten, zijn afteikbaar van diens inkomen. Als de uitkeringen gebeuren ingevolge verplichtingen van beide echtgenoten zijn ze afteikbaar in verhouding tot de inkomsten van elk van de echtgenoten.

C. De giften

Een **belastingvermindering van 45%** wordt toegekend voor giften aan erkende instellingen ⁽⁵¹⁾ voor zover deze giften minstens 40 euro per begunstigde instelling bedragen.

De giften betaald via een online betaalplatform aan een erkende organisatie, komen vanaf dit jaar in aanmerking voor een belastingvermindering.

---

⁴⁹ Vanaf aanslagjaar 2021 wordt het basisbedrag vastgelegd in het artikel 145³⁹, 6de lid, WIB 92. Het zal elk jaar worden geïndexeerd.

⁵⁰ De onderhoudsuitkeringen die worden ontvangen overeenkomstig een buitenlandse wettelijke bepaling, worden op dezelfde manier behandeld als die welke ontvangen worden overeenkomstig een bepaling naar Belgisch recht, op voorwaarde dat deze bepalingen gelijksoortig zijn.

⁵¹ Gelijksortige instellingen die gelegen zijn in een land van de Europese Economische Ruimte worden eveneens in aanmerking genomen.

Het globale bedrag van de giften waarvoor de belastingvermindering wordt toegekend, mag niet hoger zijn dan 10% van de totale netto-inkomsten van de echtgenoot noch meer bedragen dan 397.850 euro per echtgenoot.

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, wordt de belastingvermindering evenredig verdeeld tussen de echtgenoten in functie van hun gezamenlijk belastbare inkomsten.

D. Bezoldigingen van huisbedienden

Een **belastingvermindering van 30%** wordt toegekend voor de bezoldigingen die in het belastbaar tijdperk worden betaald of toegekend aan een huisbediende.

Deze belastingvermindering wordt slechts voor één enkele huisbediende toegekend, tegen de volgende voorwaarden:

- de belastingplichtige moet als werkgever ingeschreven zijn bij de RSZ;
- de huisbediende moet bij zijn indienstneming sedert ten minste zes maanden uitkeringsgerechtigde volledig werkloze zijn of het leefloon genieten;
- de bezoldigingen moeten worden onderworpen aan de sociale zekerheid en hoger liggen dan 4.000 euro.

Het bedrag waarvoor de belastingvermindering wordt toegekend, is gelijk aan 50% van de betaalde bezoldigingen, met een maximum van 7.960 euro.

De belastingvermindering wordt evenredig verdeeld in functie van het gezamenlijk belastbaar inkomen van elke echtgenoot in de totale gezamenlijk belastbare inkomsten van beide echtgenoten.

E. Aandelen van ontwikkelingsfondsen voor microfinanciering

Deze belastingvermindering heeft betrekking op de inschrijving op aandelen op naam uitgegeven door erkende ontwikkelingsfondsen die actief zijn in microfinanciering.

De gestorte sommen moeten minimaal 400 euro bedragen. De aandelen moeten, behalve bij overlijden, gedurende ten minste 60 maanden ononderbroken in het bezit blijven van de inschrijver. Bij vervreemding heeft de nieuwe inschrijver geen recht op de belastingvermindering en moet de oude inschrijver een belastingvermeerdering betalen van zoveel zestigsten van de oorspronkelijke belastingvermindering als er niet-verlopen maanden zijn. In het kader van de BFW blijft deze vermeerdering een federale bevoegdheid.

De belastingvermindering bedraagt 5% van de doorstortingen, met een maximumbedrag van 330 euro voor de inkomsten van 2020.

F. Aandelen van startende ondernemingen

Het gaat om een bijzondere belastingvermindering voor de natuurlijke personen die onder bepaalde voorwaarden rechtstreeks of via een crowdfundingsplatform hebben ingeschreven op nieuwe aandelen uitgegeven door een startende kmo of op rechten van deelneming van erkende startersfondsen of private startersprivaks die op hun beurt (en dus onrechtstreeks) de aldus opgehaalde sommen investeren in nieuwe aandelen uitgegeven door startende kmo's. Deze belastingvermindering wordt eveneens toegekend aan de natuurlijke personen die via een crowdfundingplatform inschrijven op nieuwe beleggingsinstrumenten uitgegeven door een financieringsvehikel voor zover dit vehikel de verkregen betalingen rechtstreeks investeert in nieuwe aandelen van startende kmo-vennootschappen.

Deze startende kmo's moeten eveneens aan een reeks wettelijke voorwaarden voldoen (een niet-beursgenoteerde vennootschap zijn, geen vastgoed- of financieringsvennootschap zijn, nog geen dividenden hebben uitgekeerd, enz.).

Bedrijfsleiders hebben echter geen recht op de belastingvermindering voor de aandelen van de vennootschap waarin zijn rechtstreeks of onrechtstreeks bedrijfsleiders zijn.

De maatregel beoogt de nieuwe aandelen die zijn uitgegeven bij de oprichting van de startende vennootschap of bij een verhoging van volledig volstort kapitaal binnen de vier jaar na de oprichting van de vennootschap.

De investeringen worden slechts ten belope van 100.000 euro per persoon en per belastbaar tijdperk in aanmerking genomen (⁵²).

De belastingvermindering is gelijk aan 30% van het geïnvesteerde bedrag (45% van het geïnvesteerde bedrag voor een microvennootschap) en zij wordt toegepast op de uitgaven voor de verwerving van aandelen van startende vennootschappen die vanaf 1 juli 2015 zijn uitgegeven. Het verhoogde tarief van 45% wordt toegepast in geval van directe investering in een microvennootschap, maar ook van indirecte investering voor zover deze investering via een financieringsvehikel wordt verricht (⁵³).

De keuze voor een directe investering (door aandelen van een startende onderneming aan te kopen) of indirecte investering (door rechten van deelneming van een erkend startersfonds aan te kopen) heeft een weerslag op het aanslagjaar waarin de belastingvermindering wordt toegekend.

Terugname van de belastingvermindering

De investeerders moeten eveneens voldoen aan een behoudsvoorwaarde van vier latere belastbare tijdperken. Als er aan deze behoudsvoorwaarde niet wordt voldaan, wordt de belastingvermindering herrekend in verhouding met het effectieve behoud (berekening in 48sten en dus per maand) en wordt de belasting voor het belastbare tijdperk waarin niet meer wordt voldaan aan de behoudsvoorwaarde, vermeerderd met een overeenkomend bedrag. De terugnameregeling wordt eveneens toegepast wanneer de investering via een startersfonds of een private privak is verricht, in geval van overdracht van de aandelen door dit financieringsvehikel binnen de 48 maanden na de aanschaffing ervan.

G. Aandelen van groeibedrijven

Een belastingvermindering werd toegekend voor nieuwe aandelen van groeibedrijven (tax shelter scale-up) vanaf het aanslagjaar 2019.

De belastingvermindering is gelijk aan 25% van het geïnvesteerde bedrag, na aftrek van de vergoeding voor de intermediaire rol van het financieringsvehikel en eventuele andere verbonden kosten. Deze belastingvermindering kan niet worden terugbetaald (geen belastingkrediet), noch worden overgedragen naar een volgend belastbaar tijdperk. Een globale limiet van 100.000 euro per belastbaar tijdperk en per persoon (4) is van toepassing op de belastingverminderingen van startende ondernemingen en groeibedrijven.

De verwerving van nieuwe aandelen van groeibedrijven kan eventueel via een crowdfundingplatform gebeuren. Een andere manier om te investeren is de verwerving – via een crowdfundingplatform – van nieuwe beleggingsinstrumenten uitgegeven door een financieringsvehikel dat op zijn beurt investeert in aandelen van dergelijke vennootschappen. De maatregel betreft nieuwe aandelen waarop wordt ingeschreven naar aanleiding van een kapitaalverhoging.

---

⁵² Deze beperking geldt eveneens voor de volgende belastingverminderingen: startende ondernemingen en groeibedrijven.

⁵³ Een indirecte investering via een startersfonds of een private startersprivak komt niet in aanmerking voor het verhoogde tarief van 45%.

Terugname van de belastingvermindering

Wanneer bepaalde voorwaarden niet worden nageleefd gedurende een termijn van 12 maanden of 48 maanden, zal een belastingvermeerdering worden toegepast.

De terugname wordt berekend in functie van het aantal 'ontbrekende volle maanden' vanaf de datum waarop de voorwaarde niet langer is vervuld tot het einde van de termijn van 12 of 48 maanden.

H. Kosten in het kader van een adoptieprocedure

Sinds aanslagjaar 2019 wordt er een belastingvermindering toegekend voor adoptiekosten gemaakt door een belastingplichtige in het kader van een adoptieprocedure waarin een erkende adoptiedienst tussenkomt. De lijst van de in aanmerking komende adoptiekosten verschilt naargelang het gaat om een binnenlandse of buitenlandse adoptie. De belastingvermindering wordt toegekend gedurende het belastbaar tijdperk waarin de procedure wordt beëindigd, voor de koste gedaan in de loop van dat belastbaar tijdperk en de vijf daaraan voorgaande jaren.

De belastingvermindering is gelijk aan 20% van de in aanmerking genomen kosten en mag niet hoger zijn dan 6.370 euro per adoptieprocedure. Indien de adoptieprocedure wordt ingesteld door twee belastingplichtigen, wordt het maximumbedrag beperkt tot de helft in hoofde van elke belastingplichtige.

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, wordt de belastingvermindering evenredig verdeeld tussen de echtgenoten in functie van hun gezamenlijk belastbare inkomsten.

I. Premies voor een rechtsbijstandsverzekering

Om de rechtsbijstandsverzekering toegankelijker te maken, werd een belastingvermindering ingevoerd vanaf aanslagjaar 2020⁽⁵⁴⁾ voor premies die de belastingplichtige tijdens het belastbare tijdperk werkelijk heeft betaald voor een individueel gesloten rechtsbijstandsverzekering die voldoet aan bepaalde voorwaarden⁽⁵⁵⁾. De belastingplichtige moet de verzekeringsovereenkomst individueel hebben gesloten bij een verzekeringsonderneming die is gevestigd in de Europese Economische Ruimte.

De premies komen voor de belastingvermindering in aanmerking tot een bedrag van 310 euro per belastbaar tijdperk, en de belastingvermindering bedraagt 40 % van het in aanmerking te nemen bedrag.

De belastingvermindering wordt verleend aan de belastingplichtige (natuurlijke persoon) die de in aanmerking komende premies tijdens het belastbare tijdperk werkelijk heeft betaald voor een rechtsbijstandsverzekering die hij individueel heeft gesloten. In geval van een gemeenschappelijke aanslag, wordt de belastingvermindering verleend aan de echtgenoot of wettelijk samenwonende partner die verzekeringnemer is.

Wanneer beide echtgenoten of wettelijk samenwonende partners samen een rechtsbijstandsverzekering hebben gesloten, komen de betaalde premies niet in aanmerking voor de belastingvermindering. Een verzekering gesloten door verschillende belastingplichtigen is immers niet individueel gesloten.

De belastingvermindering wordt verleend op basis van een door de verzekeraar uitgereikt jaarlijks attest.

---

⁵⁴ De belastingvermindering wordt verleend vanaf aanslagjaar 2020 voor de premies die worden betaald vanaf 01.09.2019. De vóór 01.09.2019 betaalde premies komen niet in aanmerking voor de belastingvermindering.

⁵⁵ Het moet gaan om een rechtsbijstandsverzekering in de zin van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen. De rechtsbijstandsverzekering moet voldoen aan alle in hoofdstuk 2 van de wet van 22 april 2019 tot het toegankelijker maken van de rechtsbijstandsverzekering vermelde voorwaarden.

1.3.3. GEWESTELIJKE BELASTINGVERMINDERINGEN

De gewestelijke belastingverminderingen worden aangerekend op de gewestelijke opcentiemen, eventueel verhoogd met de gewestelijke belastingvermeerderingen en verminderd met de gewestelijke belastingkortingen. Zij zijn gebonden aan de materiële bevoegdheden van de gewesten.

1.3.3.1. Vastgoed

A. De belastingvermindering voor enige eigen woning (gewestelijke woonbonus)

De aftrek voor enige eigen woning is omgezet in een belastingvermindering en de gewesten zijn voortaan ervoor bevoegd wanneer het gaat om de eigen woning op het moment van de betaling (van de levensverzekeringspremies, de interesten en de kapitaalaflossingen van de hypothecaire lening).

Het stelsel van de gewestelijke woonbonus en de toekenningsvoorwaarden ervan zijn hierboven beschreven in punt 1.3.1. De gewestelijke varianten die voor het aanslagjaar 2019 van toepassing zijn, worden eveneens in dit punt beschreven.

B. Uitgaven voor onderhoud en restauratie van geklasseerde/beschermde monumenten – enkel in het Vlaamse en het Waalse gewest

Ter herinnering: deze belastingvermindering is afgeschaft in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

De uitgaven voor onderhoud en restauratie van geklasseerde monumenten geven recht op een fiscaal voordeel in de vorm van een belastingvermindering.

De belastingvermindering tegen het 30%-tarief wordt toegekend voor de uitgaven die door de eigenaar worden gedaan voor het onderhoud of de restauratie van geklasseerde monumenten of landschappen die voor het publiek toegankelijk zijn en die niet worden verhuurd.

Het bedrag waarvoor de belastingvermindering wordt toegekend is gelijk aan 50% van de uitgaven die niet worden gedekt door subsidies, met als maximum 4.1390 euro (bedrag van toepassing in het Waalse Gewest).

Het Vlaamse Gewest heeft de belastingvermindering voor beschermde monumenten grondig herzien, en dit vanaf aanslagjaar 2019. De belastingvermindering is voortaan gelijk aan 40% en de tijdens het belastbaar tijdperk gemaakte kosten moeten niet meer worden verminderd met de helft en de toekenningsmodaliteiten werden gewijzigd.

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, wordt de belastingvermindering evenredig verdeeld tussen de echtgenoten in functie van hun gezamenlijk belastbare inkomsten.

C. Uitgaven ter beveiliging van woningen tegen inbraak of brand

Deze belastingvermindering is sinds het aanslagjaar 2016 afgeschaft in het Vlaamse Gewest en in het Waalse Gewest. Sinds het aanslagjaar 2017 is zij ook afgeschaft in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

D. Uitgaven gedaan voor vernieuwing van tegen een redelijke huurprijs in huur gegeven woningen – enkel in het Waalse gewest

Ter herinnering: deze belastingvermindering is afgeschaft in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest⁽⁵⁶⁾. Deze vermindering is afgeschaft in het Vlaamse Gewest voor de uitgaven betaald vanaf 1 januari 2019. De belastingvermindering wordt echter nog toegekend voor de uitgaven die tijdens het belastbare tijdperk werkelijk zijn betaald uiterlijk op 31 december 2018.

Mogen in aanmerking genomen worden, de uitgaven die tijdens het belastbare tijdperk werkelijk zijn betaald voor de vernieuwing van een woning waarvan de belastingplichtige eigenaar-verhuurder is. Het gebouw moet verhuurd worden voor negen jaar via een sociaal verhuurkantoor.

De vermindering wordt toegekend onder de volgende voorwaarden:

- de woning is sedert ten minste 15 jaar in gebruik genomen,
- de totale kostprijs van de werken, inclusief btw, bedraagt ten minste 12.420 euro.

De belastingvermindering wordt toegekend voor een periode van negen belastbare tijdperken, tegen 5% van de werkelijk gedane uitgaven voor elk van de belastbare tijdperken, met een maximumbedrag van 1.240 euro voor de inkomsten van 2020.

De belastingvermindering is niet van toepassing op:

- de uitgaven die in aanmerking genomen worden als beroepskosten;
- de uitgaven die recht geven op de investeringsaftrek.

De belastingvermindering mag niet worden gecumuleerd met de volgende belastingverminderingen: beschermde monumenten en landschappen (enkel in het Vlaamse Gewest en in het Waalse Gewest), isolatie van daken (enkel in het Waalse Gewest).

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, wordt de belastingvermindering evenredig verdeeld in functie van het gedeelte van elke echtgenoot in de totale gezamenlijk belastbare inkomsten van beide echtgenoten.

1.3.2.2. Milieu

UITGAVEN VOOR DE ISOLATIE VAN DAKEN – IN HET WAALSE GEWEST

Deze belastingvermindering is voortaan nog enkel van toepassing in het Waalse Gewest.

Deze belastingvermindering werd sinds het aanslagjaar 2017 afgeschaft in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. In het Vlaamse Gewest werd de belastingvermindering afgeschaft, weliswaar met toepassing van een overgangsmaatregel voor aanslagjaar 2018 (cf. Vorige editie van het fiscaal memo).

Het criterium om te bepalen welk gewest bevoegd is, is de fiscale woonplaats van de belastingplichtige op 1 januari van het aanslagjaar en de woning waar de werken worden uitgevoerd, kan in een ander gewest gelegen zijn.

De belastingvermindering voor de isolatie van daken is vastgelegd op 30% van de uitgaven die werkelijk zijn betaald gedurende het belastbaar tijdperk⁽⁵⁷⁾. Op 31 december van het jaar waarin de werken aanvingen moet de woning minstens 5 jaar in gebruik zijn genomen. De belastingvermindering wordt beperkt tot 3.310 euro per belastbaar tijdperk en per woning.

⁵⁶ Wat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreft: voor de vóór 1 januari 2016 betaalde uitgaven wordt de belastingvermindering echter nog toegekend voor het resterende deel van de periode van 9 jaar.

⁵⁷ De uitgaven die door een andere persoon dan de belastingplichtige zelf (die het fiscaal voordeel vraagt) worden betaald, worden ook in aanmerking genomen. Dit geldt eveneens voor de andere belastingverminderingen die in de circulaire worden vermeld. Cf. Circulaire Ci.RH.331/635.466 dd. 29 januari 2016.

De uitgaven die worden beschouwd als beroepskosten of voor de toekenning van de investeringsaftrek, worden niet in aanmerking genomen. De belastingvermindering mag niet worden gecumuleerd met de volgende belastingverminderingen: tegen een redelijke huurprijs in huur gegeven woningen, geklasseerde monumenten en landschappen.

De uitgaven worden evenredig verdeeld tussen de echtgenoten in functie van het gezamenlijk belastbaar inkomen van elke echtgenoot in de totale gezamenlijk belastbare inkomsten.

1.3.3.3. *Andere uitgaven die recht geven op belastingvoordelen op gewestelijk niveau*

PWA-CHEQUES, WIJK-WERKCHEQUES (BUURTWERK-DIENSTEN) EN DIENSTENCHEQUES

De bedragen betaald aan **plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA)** ter gelegenheid van de aankoop en het gebruik van PWA-cheques geven recht op een belastingvermindering tegen 30% in het Waalse Gewest en 15% in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest.

In het Vlaams Gewest wordt de regeling van de de PWA-cheques vervangen door de regeling van de wijk-werkcheques. De belastingvoordelen zijn hetzelfde. De wijk-werkcheques (Vlaams Gewest) geven eveneens recht op een belastingvermindering tegen een tarief van 20% vanaf aanslagjaar 2021 (30% in het verleden) .

Er moet aan de volgende voorwaarden voldaan worden:

- de uitgave (PWA-cheques/buurtwerk/wijk-werkprestaties) moet gedaan zijn buiten het kader van enige beroepswerkzaamheid;
- ze moet zijn betaald aan een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap voor prestaties geleverd door werknemers met een PWA-contract;
- ter staving van die uitgaven moet de belastingplichtige bij zijn aangifte in de personenbelasting het attest voegen dat is vermeld in de reglementering betreffende de PWA's en dat wordt uitgereikt door de uitgever van de PWA-cheques/buurtwerk/wijk-werkprestaties.

De bedragen die worden uitgegeven **voor prestaties betaald met andere dienstencheques** dan sociale dienstencheques, geven eveneens recht op een belastingvermindering tegen het tarief van 20% in het Vlaamse Gewest, 10% in het Waalse Gewest en 15% in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De dienstencheques worden aangeschaft door natuurlijke personen die een beroep wensen te doen, buiten enige beroepswerkzaamheid, op buurtdiensten (huishoudelijke hulp en bepaalde activiteiten buiten de woonplaats van de gebruiker, zoals het begeleid vervoer van ouderen of van personen met beperkte mobiliteit, of kleine dagelijkse boodschappen). Zij worden uitgegeven door vennootschappen die daartoe door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening erkend zijn. De particulier die de dienstencheques heeft aangekocht, sluit vervolgens een contract af met een voor de betrokken buurtdiensten erkende vennootschap en betaalt de verrichte prestaties met de dienstencheques.

Deze uitgaven geven recht op een belastingvermindering ten belope van de nominale waarde van de PWA-cheques/ buurtwerk/wijk-werkprestaties of dienstencheques die op naam van de belastingplichtige zijn uitgegeven en die hij in 2020 bij de uitgever ervan heeft aangekocht, eventueel verminderd met de nominale waarde van de cheques die in de loop van dat jaar aan de uitgever zijn terugbezorgd.

De toegelaten uitgaven mogen voor de in 2020 gedane uitgaven niet meer bedragen dan 1.520 euro (Vlaams Gewest en Brussels Gewest) of 1.350 euro (Waals Gewest) per belastingplichtige en per jaar. Dit maximumbedrag geldt voor de uitgaven in het kader van PWA-cheques en dienstencheques (Waals Gewest en Brussels Gewest / in het kader van wijk-werkcheques en dienstencheques (Vlaams Gewest).

Het deel van de belastingvermindering voor dienstencheques dat niet kan worden aangerekend op de gewestelijke opcentiemen en gewestelijke belastingvermeerderingen of op het saldo van de federale personenbelasting, wordt omgezet in een terugbetaalbaar gewestelijk belastingkrediet ⁽⁵⁸⁾. In Vlaanderen geldt deze mogelijkheid alleen voor de belastingplichtigen waarvan de belastbare inkomsten – met uitzondering van de afzonderlijk belaste inkomsten – niet hoger zijn dan 467.360 euro. Dit inkomensplafond is in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest afgeschaft en wordt afgeschaft in het Waalse Gewest vanaf aanslagjaar 2020.

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, wordt de belastingvermindering voor PWA-cheques/ wijk-werkcheques en dienstencheques evenredig verdeeld in functie van het belastbaar inkomen van elke echtgenoot in de totale gezamenlijk belastbare inkomsten van beide echtgenoten.

De belastingvermindering voor dienstencheques in het Waalse Gewest

Het Waalse Gewest heeft het fiscaal voordeel in verband met de dienstencheques beperkt door de wijziging van de berekening van het bedrag van de uitgaven dat in aanmerking kan worden genomen voor deze belastingvermindering. Samengevat: de belastingvermindering voor dienstencheques wordt nog slechts verleend per belastingplichtige voor de eerste 150 aangeschafte dienstencheques ⁽⁵⁹⁾ voor een uitgave van 0,90 euro per dienstencheque.

1.3.4. GEWESTELIJKE BEPALINGEN EXCL. DEGENE DIE RESULTEREN UIT OVERDRACHTEN VAN FISCALE VOORDELEN VAN DE FEDERALE STAAT NAAR DE GEWESTEN

A. Belastingkrediet voor win-winlening (Vlaams Gewest)

Dit fiscale voordeel betreft leningen verstrekt door natuurlijke personen aan kleine ondernemingen.

De **kredietnemer** moet een 'kleine, middelgrote of micro-onderneming' zijn zoals gedefinieerd in de Europese criteria ⁽⁶⁰⁾. Het gaat dus om een onderneming:

- met minder dan 250 werknemers;
- die één van de volgende grenswaarden niet overschrijdt: een jaaromzet van 50 miljoen euro of een balanstotaal van 43 miljoen euro;
- en die voldoet aan het zelfstandigheids criterium.

De onderneming moet ofwel door een zelfstandige ofwel door een rechtspersoon geleid worden. De regeling van de win-winlening kan eveneens worden toegepast op de aan coöperatieve vennootschappen verstrekte leningen.

Een exploitatiezetel van de kredietnemer moet in het Vlaamse Gewest liggen en de kredietnemer moet ingeschreven zijn bij de Kruispuntbank van Ondernemingen of bij een sociale zekerheidsinstelling voor zelfstandigen, indien de inschrijving bij de Kruispuntbank van Ondernemingen niet verplicht is.

De uitgeleende middelen moeten voor ondernemingsdoeleinden gebruikt worden.

De kredietnemer kan maximum 300.000 euro ontleen via een of meerdere win-winlening(en) met een maximum van 75.000 euro per kredietgever.

⁵⁸ De omzetting in een belastingkrediet geldt echter niet voor de belastingplichtigen die beroepsinkomsten hebben die bij overeenkomst zijn vrijgesteld en die niet in aanmerking komen voor de berekening van de belasting op hun andere inkomsten. De omzetting in een belastingkrediet wordt afgeschaft in het Waalse Gewest vanaf aanslagjaar 2020.

⁵⁹ Onder "aangeschafte dienstencheques" wordt verstaan het verschil tussen het aantal dienstencheques die gedurende het belastbaar tijdperk zijn aangekocht en het aantal dienstencheques die gedurende datzelfde tijdperk zijn terugbetaald.

⁶⁰ Aanbeveling 2003/361/EG van de Europese Commissie van 06.05.2003, met inbegrip van alle latere wijzigingen daarvan.

De **kredietgever** moet een natuurlijke persoon zijn die overeenkomstig de nieuwe BFW in het Vlaamse Gewest gelokaliseerd is. De fiscale woonplaats van de kredietgever moet er op 1 januari van het aanslagjaar in de PB zijn gevestigd.

De win-winlening moet buiten het kader van de handels- of beroepsactiviteiten van de kredietgever gesloten worden. De **kredietgever** kan niet:

- de werknemer van de kredietnemer zijn.
- Als de kredietnemer een zelfstandige is, kan de kredietgever niet de echtgenoot of de wettelijk samenwonende partner van de kredietnemer zijn.
- Als de kredietnemer een rechtspersoon is, kan de kredietgever noch de echtgenote de zaakvoerder, bestuurder (of een gelijkaardige functie) hebben. Hij mag ook geen aandeelhouder zijn (of houder van gelijkaardige effecten) van meer dan 5% van deze kredietnemer-rechtspersoon zijn.

Of deze voorwaarden zijn vervuld, wordt beoordeeld op het moment waarop de lening wordt gesloten. De kredietgever kan niet kredietnemer zijn bij een andere win-winlening.

De **lening** moet achtergesteld zijn zowel ten aanzien van de bestaande als van de toekomstige schulden van de kredietnemer en heeft een looptijd van acht jaar. De kredietgever kan maximaal 75.000 euro aan een of meer kredietnemers uitlenen. De lening kan in één keer na acht jaar of op basis van een door de partijen vastgelegde aflossingstabel terugbetaald worden. De kredietnemer kan de win-winlening vervroegd aflossen door een eenmalige betaling van het verschuldigde saldo in hoofdsom en interesten. De rentevoet moet zich situeren tussen 50% en 100% van de wettelijke rentevoet die van kracht is op het moment waarop de lening wordt afgesloten (2% voor het jaar 2018).

Het fiscale voordeel wordt toegekend in de vorm van een **belastingkrediet** ⁽⁶¹⁾. Dit bestaat uit een jaarlijks belastingkrediet berekend op basis van de uitgeleende bedragen en een eventueel eenmalig belastingkrediet ingeval de win-winlening niet wordt terugbetaald door de kredietnemer. Het jaarlijkse belastingkrediet bedraagt 2,5% van het rekenkundige gemiddelde van de over het belastbare tijdperk uitgeleende bedragen. Het is dus beperkt tot 1.875 euro. Het maximum wordt per echtgenoot toegepast. Het eenmalige belastingkrediet wordt toegekend wanneer de win-winlening niet kan terugbetaald worden ten gevolge van faillissement of van vereffening van de kredietnemer. Het bedraagt 30% van de hoofdsom die in 2017 definitief verloren is en is beperkt tot 50.000 euro.

Ingevolge de COVID-19-crisis kan het percentage van het eenmalig belastingkrediet worden opgetrokken tot 40% maximaal. De verhoging van het eenmalig belastingkrediet geldt alleen voor Winwinleningen die gesloten zijn na 15 maart 2020 tot uiterlijk 31 december 2021.

Vanaf 11 februari 2021 is het **vriendenaandeel** operationeel: zoals bij de winwinlening kan je als particulier maximaal 75.000 euro kunnen investeren in een Vlaamse KMO in ruil voor een fiscaal voordeel. Omdat dit maar zijn uitwerking zal hebben vanaf aanslagjaar 2022, wordt hier pas in een latere editie dieper op ingegaan.

B. Belastingvermindering voor renovatieovereenkomsten (Vlaams Gewest)

Een belastingvermindering wordt toegekend ten voordele van een kredietgever/natuurlijke persoon die een renovatieovereenkomst afsluit met een kredietnemer/natuurlijke persoon.

De **kredietgever** moet een natuurlijke persoon zijn. Gedurende de looptijd van de renovatieovereenkomst mag de kredietgever geen kredietnemer zijn bij een andere renovatieovereenkomst.

De **kredietnemer** moet ook een natuurlijke persoon zijn. Gedurende de looptijd van de renovatieovereenkomst mag de kredietnemer geen kredietgever of kredietnemer zijn bij een andere renovatieovereenkomst.

---

⁶¹ De belastingvermindering werd formeel in een belastingkrediet omgezet door het Vlaamse decreet van 19 december 2014.

Op het ogenblik van het sluiten van de renovatieovereenkomst mag **het onroerend goed** niet meer dan vier jaar opgenomen zijn in:

- het leegstandsregister;
- de inventaris van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten;
- de lijsten van ongeschikte en/of onbewoonbare woningen en verwaarloosde gebouwen en/of woningen.

Het onroerend goed moet na de renovatie bestemd worden tot hoofdverblijfplaats van ten minste een van de kredietnemers voor een periode van ten minste acht opeenvolgende jaren.

De renovatieovereenkomst kan een looptijd van ten hoogste 30 jaar hebben en de geëiste interesten kunnen niet hoger zijn dan een bepaalde bovengrens.

De **belastingvermindering** bedraagt 2,5% van het bedrag dat door de kredietgever ter beschikking wordt gesteld in het kader van de renovatieovereenkomst.

De berekeningsgrondslag bedraagt ten hoogste 25.000 euro per belastingplichtige. Voor deze berekeningsgrondslag wordt er rekening gehouden met het gemiddelde van de bedragen die op 1 januari en op 31 december van het belastbare tijdperk ter beschikking worden gesteld.

De vermindering wordt voor het eerst toegekend voor het belastbare tijdperk waarin ten minste een van de kredietnemers het onroerend goed bestemt tot hoofdverblijfplaats, en zolang aan die voorwaarde is voldaan.

De belastingvermindering voor renovatieovereenkomsten wordt afgeschaft voor renovatieovereenkomsten afgesloten na 31 december 2018.

C. Belastingkrediet Lening 'Coup de Pouce' (Waals Gewest)

Dit belastingkrediet wordt toegekend aan de particulieren die geld lenen aan startende kmo's, ongeacht of het gaat om een vennootschap of een eenmanszaak, in het kader van de Lening 'Coup de Pouce'.

De kredietnemer moet een kmo zijn, met inbegrip van de zelfstandigen-natuurlijke personen. In deze context wordt verwezen naar de aanbeveling van de Europese Commissie van 6 mei 2003.

De kredietnemer moet een exploitatiezetel in het Waalse Gewest hebben en moet een startende onderneming zijn die sinds minder dan vijf jaar ingeschreven is bij de Kruispuntbank van Ondernemingen. Deze voorwaarde van vijf jaar werd recent geschrapt (Waals decreet van 17 juli 2018). Voortaan worden ook de kmo's die sinds 5 jaar of meer ingeschreven zijn bij de KBO of bij een sociale zekerheidsinstelling voor zelfstandigen, ook toegelaten.

De **kredietgever** moet een natuurlijke persoon zijn die buiten het kader van zijn handels- of beroepsactiviteiten de lening afsluit. De kredietgever moet in het Waalse Gewest wonen en zijn fiscale woonplaats moet op 1 januari van het aanslagjaar in het Waalse Gewest gelegen zijn.

Er zijn eveneens andere voorwaarden vermeld, waaronder het feit dat de kredietgever zelf geen kredietnemer bij een andere Lening 'Coup de Pouce' mag zijn.

De **lening** moet achtergesteld zijn. Zij moet een looptijd van vier, zes of acht jaar hebben. Per kredietgever is het maximumbedrag dat in het kader van één of meerdere leningen mag worden uitgeleend, gelijk aan 50.000 euro. Het totale bedrag, in hoofdsom, dat in het kader van een of meerdere leningen aan een kredietnemer uitgeleend wordt, bedraagt ten hoogste 100.000 euro per kredietnemer.

Het **belastingkrediet** wordt berekend op basis van de uitgeleende bedragen, na aftrek van de toegelaten vroegtijdige terugbetalingen. De berekeningsgrondslag van het belastingkrediet is gelijk aan het rekenkundige gemiddelde van alle bedragen, in hoofdsom, die op 1 januari en 31 december van het belastbare tijdperk zijn uitgeleend. Het belastingkrediet bedraagt 4% gedurende de eerste vier belastbare tijdperken vanaf het tijdperk waarin de lening is aangegaan, en 2,5% tijdens de eventuele volgende belastbare tijdperken.

1.4. BEREKENING VAN DE BELASTING

1.4.0. ALGEMEEN SCHEMA - FEDERALE EN GEWESTELIJKE PB ⁽⁶²⁾

Belasting op de afzonderlijk belaste inkomsten	Basisbelasting volgens het federale tariefschaal op het GBI	
	- belasting op de belastingvrije som	
	= om te slane belasting	
	- vermindering voor pensioenen en vervangingsinkomsten	
	- vermindering voor inkomsten uit het buitenland	
	= hoofdsom	
samenvoeging van de belasting op de afzonderlijk belaste inkomsten en de hoofdsom op de gezamenlijk belaste inkomsten		
belasting op intresten, dividenden, royalty's, loten van effecten van leningen en als diverse inkomsten belaste meerwaarden op effecten en waarden	belasting op de andere inkomsten	
	= belasting Staat	
	- (belasting Staat * autonomiefactor)	
	= gereduceerde belasting Staat	gewestelijke opcentiemen op gereduceerde belasting Staat
- andere federale belastingverminderingen		+ gewestelijke belastingvermeerderingen ⁽⁶³⁾
		- gewestelijke forfaitaire kortingen ⁽⁶⁴⁾
		- gewestelijke belastingverminderingen ⁽⁶⁵⁾
saldo; indien = 0 eventueel nog te verminderen met het niet verrekenende deel van federale belastingverminderingen dat kan worden aangerekend op het positieve saldo van het gewest		saldo; indien = 0 eventueel nog te verminderen met het niet verleende deel van gewestelijke kortingen en belastingverminderingen dat kan worden aangerekend op het positieve federale saldo
	= federale PB (kan negatief zijn)	= gewestelijke PB (kan negatief zijn)
	= totale belasting (kan nooit negatief zijn)	
	+ federale belastingvermeerderingen	
	- federale verrekenbare niet-terugbetaalbare bestanddelen	
	- federale en gewestelijke terugbetaalbare belastingkredieten	
	- federale verrekenbare en terugbetaalbare bestanddelen	
	+ gemeentelijke opcentiemen op de 'totale belasting'	
	= verschuldigde of terug te storten belasting	

Sinds aanslagjaar 2005 wordt de belasting integraal per echtgenoot berekend.

De begrippen 'belasting Staat', 'gereduceerde belasting Staat', 'federale PB', 'gewestelijke PB', enz., zoals opgenomen in bovenstaand schema, hebben de betekenis die eraan wordt gegeven in de nieuwe BFW.

⁶² Dit schema is opgenomen in bijlage 1 van de circulaire AAFisc 29/2014 (Ci.RH.331/633.424) van 07.07.2014 die de invoering van de gewestelijke aanvullende belasting op de personenbelasting toelicht.

⁶³ De gewestelijke belastingvermeerderingen zijn proportioneel en verbonden aan de materiële bevoegdheid van het gewest.

⁶⁴ De gewestelijke kortingen zijn forfaitair en kunnen worden gedifferentieerd voor zover zij het principe van de progressiviteit respecteren.

⁶⁵ De gewestelijke belastingverminderingen zijn proportioneel of forfaitair, en verbonden aan de materiële bevoegdheid van het gewest.

1.4.1. BAREMA

De basisbelasting wordt bepaald met de toepassing van het progressieve barema op het GBI. Op de inkomsten van 2020 is het volgende barema van toepassing:

Tabel 1.9
Het progressieve barema

Schijf van belastbaar inkomen	Marginale aanslagvoet
0 - 13.440,00	25 %
13.440,01 - 23.720,00	40 %
23.720,01 - 41.060,00	45 %
41.060,01 en meer	50 %

Om de hoofdsom te bekomen, komen vervolgens de volgende belastingverminderingen in mindering van de basisbelasting: de belastingverminderingen voor de belastingvrije som, de belastingverminderingen voor pensioenen en vervangingsinkomsten en de belastingverminderingen voor inkomsten uit het buitenland.

1.4.2. VAN BELASTING VRIJGESTELD INKOMEN EN GEZINSLASTEN

Voor de berekening van de belasting wordt voor elke belastingplichtige een basisbedrag vrijgesteld van belastingen. Dit bedrag wordt verhoogd wanneer de belastingplichtige gehandicapt is.

Het basisbedrag van de belastingvrije som kan worden verhoogd met toeslagen voor gezinslasten en bepaalde speciale gezinstoestanden.

Wanneer de belastingvrije som van één van de echtgenoten hoger is dan de gezamenlijk belaste inkomsten van die echtgenoot, wordt het resterende deel van die belastingvrije som zo mogelijk overgedragen naar de andere echtgenoot om op diens inkomsten te worden aangerekend.

Deze vrijstelling wordt toegepast aan de basis. De belasting op de belastingvrije som wordt berekend op basis van onderstaand barema:

Tabel 1.10
Barema van toepassing op de belastingvrije sommen

Belastbaar inkomen	Marginale aanslagvoet
0 - 9.450,00	25 %
9.450,01 - 13.440,00	30 %
13.440,01 - 22.400,00	40 %
22.400,01 - 41.060,00	45 %
41.060,01 en meer	50 %

A. Vrijgesteld inkomen van de belastingplichtige

Het basisbedrag van het vrijgesteld inkomen bedraagt 8.990 euro, zowel voor een alleenstaande als voor een echtgenoot.

De basisvrijstelling wordt verhoogd met 1.630 euro als de belastingplichtige (alleenstaande of echtgenoot) gehandicapt is.

B. Vrijstellingen voor kinderen of andere personen ten laste

Volgende personen kunnen als ten laste beschouwd worden: de kinderen, verwanten in opklimmende lijn en verwanten in de zijlijn tot en met de tweede graad, maar ook personen van wie de belastingplichtige tijdens zijn jeugd jaren volledig of hoofdzakelijk ten laste is geweest.

Iemand wordt als ten laste aangemerkt als twee voorwaarden zijn vervuld:

- hij maakt deel uit van het gezin op 1 januari van het aanslagjaar ⁽⁶⁶⁾, (hier 1 januari 2021);
- hij heeft tijdens het belastbare tijdperk geen bestaansmiddelen gehad die netto meer dan 3.380 euro bedragen ⁽⁶⁷⁾.

Bovendien kan een kind niet ten laste zijn als het bezoldigingen heeft genoten die voor zijn ouders beroepskosten vormen.

MAXIMUM NETTOBEDRAG VAN DE BESTAANSMIDDELEN

Voor de bepaling van het nettobedrag van de bestaansmiddelen moeten alle regelmatige of toevallige, al dan niet belastbare inkomsten, ongeacht hun benaming, in aanmerking worden genomen.

Komen echter niet in aanmerking:

- kinderbijslagen, kraamgeld, wettelijke adoptiepremies, premies voor het voorhuwelijkssparen en studiebeurzen;
- tegemoetkomingen die ten laste van de Schatkist worden toegekend aan gehandicapten;
- bezoldigingen verkregen door gehandicapten ingevolge tewerkstelling in een erkende beschutte werkplaats;
- achterstallige onderhoudsuitkeringen of bijkomende onderhoudsuitkeringen;
- regelmatig toegekende onderhoudsuitkeringen in uitvoering van een verplichting uit het Burgerlijk Wetboek of het Gerechtelijk Wetboek, de overlevingspensioenen toegekend aan wezen in de overheidssector en de wezenrenten, die aan kinderen worden toegekend, ten belope van 3.380 euro per jaar;
- pensioenen die worden ontvangen door verwanten in opklimmende lijn en in de zijlijn tot en met de tweede graad die 65 jaar of ouder zijn, ten belope van 27.230 euro per jaar;
- bezoldigingen die worden ontvangen door jobstudenten, bezoldigingen verkregen door leerlingen in een alternerende opleiding, evenals winst, baten en bezoldigingen van een bedrijfsleider behaald of verkregen door studenten-zelfstandigen, ten belope van 2.820 euro per jaar.

Om het nettobedrag van de bestaansmiddelen te bepalen, moet het brutobedrag ervan worden verminderd met de kosten die de belastingplichtige verantwoordt te hebben gedaan of gedragen om die middelen te verkrijgen of te behouden. Bij gebrek aan overtuigend bewijs worden de aftrekbare kosten vastgesteld op 20% van het brutobedrag van de bestaansmiddelen, met een minimum van 470 euro wanneer het gaat om bezoldigingen van werknemers of baten van vrije beroepen.

Tenslotte moet worden opgemerkt dat wanneer alle belastbare inkomsten van een kind met de inkomsten van zijn ouders worden samengevoegd omdat deze laatsten van die inkomsten het wettelijk genot hebben, het kind in kwestie steeds als ten laste te beschouwen is, ongeacht de omvang van die inkomsten.

---

⁶⁶ Een tijdens het belastbare tijdperk overleden kind wordt geacht deel uit te maken van het gezin van de belastingplichtige op 1 januari van het aanslagjaar, op voorwaarde dat het reeds voor het vorige aanslagjaar te zijnen laste was of het tijdens het belastbare tijdperk geboren en overleden is. Een tijdens het belastbare tijdperk vermist kind wordt nog als ten laste beschouwd.

⁶⁷ Dit bedrag wordt gebracht op 4.880 euro voor kinderen ten laste van een alleenstaande en op 6.200 euro voor gehandicapte kinderen ten laste van een alleenstaande.

Tabel 1.11a
Vrijstellingen voor kinderen ten laste

Rang van het kind	Globale vrijstellingen	Vrijstelling voor dit kind
1	1.630	1.630
2	4.210	2.580
3	9.430	5.220
4	15.250	5.820

Vanaf het vierde kind wordt de globale vrijstelling met 5.820 euro per bijkomend kind verhoogd.

Er wordt bovendien een bijkomende vrijstelling van 610 euro toegekend per kind ten laste dat jonger is dan drie jaar en waarvoor geen belastingvermindering voor kinderoppas werd gevraagd.

Een gehandicapt kind telt voor twee (het krijgt de vrijstelling van zijn rang en die van de volgende rang).

Ook een kind dat wettelijk als doodgeboren wordt beschouwd, wordt aangemerkt als ten laste voor het jaar waarin de gebeurtenis zich heeft voorgedaan. De bijkomende vrijstelling per kind ten laste dat jonger is dan drie jaar, wordt automatisch toegekend voor een doodgeboren kind.

In geval van **co-ouderschap**, mogen de toeslagen op de belastingvrije som voor kinderen ten laste tussen de ouders verdeeld worden. Daarvoor is een "gelijkmatig verdeelde huisvesting" in de zin van de wet van 18 juli 2006 noodzakelijk. De beslissing die de gelijkmatig verdeelde huisvesting vaststelt, moet opgenomen worden in een geregistreerde of door een rechter gehomologeerde overeenkomst, of het gevolg zijn van een rechterlijke beslissing. Het volstaat dat de co-ouders deze beslissing in de aangifte vermelden en een kopie van de bovenvermelde beslissing ter beschikking van de administratie houden.

De toeslagen op de belastingvrije som voor kinderen ten laste worden dan tussen de co-ouders verdeeld. De voor het kind (of de kinderen) toegekende vrijstelling wordt bepaald zonder rekening te houden met de andere kinderen van het huishouden, en wordt dan gehalveerd, waarbij één helft wordt gevoegd bij de mogelijk bestaande andere vrijstellingen die de belastingplichtige kan genieten. De bijkomende vrijstelling voor kinderen ten laste jonger dan 3 jaar kan worden toegekend aan de co-ouder die geen belastingvermindering voor kinderoppas heeft gevraagd.

In geval van fiscaal co-ouderschap was de verhoging vroeger beperkt tot een van de ouders als het kind ten laste meerderjarig was. Het criterium inzake minderjarigheid wordt voortaan vervangen door dat inzake gemeenschappelijk onderhoud (verwijzing naar het Burgerlijk Wetboek). De fiscale co-oudersregeling mag voortaan eveneens worden toegepast op de ontvoogde minderjarige kinderen en de meerderjarige kinderen mits de opleiding van het kind op 1 januari van het aanslagjaar niet voltooid is.

Tabel 1.11b
Vrijstellingen voor personen ten laste

Verwanten in opklimmende lijn en in de zijlijn tot en met de tweede graad die ouder zijn dan 65 jaar	3.270
Andere personen ten laste	1.630

Een gehandicapte persoon telt voor twee.

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, worden de toeslagen op de belastingvrije som toegevoegd aan de belastingvrije som van de echtgenoot met het hoogste inkomen, tenzij wanneer het voordeliger is om die toeslagen toe te voegen aan de belastingvrije som van de andere echtgenoot. De beoordeling van de voordeligere berekening gebeurt op het niveau van de 'totale hoofdsom', namelijk de som van de belasting met betrekking tot de ABI's en de belasting met betrekking tot de GBI's, na toepassing van de belastingvermindering voor de belastingvrije som, de belastingvermindering voor pensioenen en vervangingsinkomsten en de belastingvermindering voor inkomsten uit het buitenland.

De belasting op de belastingvrije som die betrekking heeft op de toeslagen voor kinderen ten laste (met inbegrip van de toeslag voor kinderen jonger dan 3 jaar) en die niet verrekend kan worden wegens onvoldoende inkomsten, wordt omgezet in een **verrekenbaar en terugbetaalbaar belastingkrediet** (met een maximum van 470 euro per kind ten laste).

C. Bijzondere gezinstoestanden

De andere vrijstellingen zijn de volgende:

- alleen belaste belastingplichtigen met één of meerdere kind(eren) ten laste 1.630
- echtgenoot met een inkomen van niet meer dan 3.380 euro :
voor het jaar van het huwelijk of van de verklaring van wettelijke samenwoning en
voor zover de aanslag per belastingplichtige wordt gevestigd 1.630

In geval van fiscaal co-ouderschap, heeft elke alleen belaste ouder recht op de volledige toeslag op belastingvrije som voor alleen belaste belastingplichtige met kinderen ten laste.

Er wordt een verhoogde toeslag op belastingvrije som toegekend aan alleenstaande ouders met een laag inkomen ⁽⁶⁸⁾ van wie het belastbaar inkomen lager is dan 20.090 euro. Hun netto-beroepsinkomsten (met uitzondering van de werkloosheidsuitkeringen, pensioenen en afzonderlijk belastbare inkomsten) moeten minstens 3.380 euro bedragen.

Deze verhoging bedraagt 1.060 euro en wordt volledig toegekend als het belastbaar inkomen niet hoger dan 15.860 euro ligt. Zij wordt geleidelijk afgebouwd voor een belastbaar inkomen tussen 15.860 euro en 20.090 euro, op basis van de volgende formule: $20.090 - \text{belastbaar inkomen} / 20.090 - 15.860$.

Het deel van de belasting op de belastingvrije som dat niet met de basisbelasting kan worden verrekend en betrekking heeft op de verhoging voor alleenstaande ouders met een laag inkomen, wordt omgezet in een **verrekenbaar en terugbetaalbaar belastingkrediet**. Dit is ook het geval voor het gedeelte van de verhoogde vermindering voor uitgaven voor kinderopvang dat niet op de gereduceerde belasting staat of het saldo van de aanvullende gewestelijke belasting op de personenbelasting kan worden aangerekend.

1.4.3. BELASTINGVERMINDERINGEN VOOR VERVANGINGSINKOMENS

Pensioenen, uitkeringen in het kader van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag (vroeger 'brugpensioenen' genoemd), ZIV-uitkeringen, werkloosheidsuitkeringen en andere toelagen die worden toegekend als herstel van een geheel of gedeeltelijk verlies van inkomsten uit beroepsactiviteit, genieten een belastingvermindering.

Sinds het aanslagjaar 2015 is de belastingvermindering voor vervangingsinkomsten hogerop gekomen bij de berekening van de belasting, na de belastingvrije sommen maar vóór de andere federale en gewestelijke belastingverminderingen.

---

⁶⁸ Dit zijn de alleenstaande ouders met minstens een kind ten laste, of aan wie een deel van het belastingvoordeel wordt toegekend door de gelijkmatig verdeelde huisvesting van het kind of de kinderen.

Sinds aanslagjaar 2020 is de berekening van de belastingvermindering voor pensioenen en andere vervangingsinkomsten grondig gewijzigd om tegemoet te komen aan de zogenaamde 'pensioenval' en 'activiteitsval'. Naast de gewone vermindering wordt er voortaan ook een aanvullende vermindering voor pensioenen en andere vervangingsinkomsten toegekend. Deze aanvullende vermindering vervangt de vroegere bijkomende vermindering voor pensioenen en vervangingsinkomsten. Voor de wettelijke ziekte- en invaliditeitsuitkeringen werd het bedrag van de bijkomende vermindering geïntegreerd in het bedrag van de gewone vermindering.

De belastingvermindering wordt per echtgenoot berekend ⁽⁶⁹⁾ en toegekend.

De berekening van de gewone en de aanvullende verminderingen gebeurt op basis van een basisbedrag (dat normaal gezien jaarlijks wordt geïndexeerd) (A). Dat bedrag wordt achtereenvolgens op de volgende manieren beperkt:

- de beperking die wij de 'horizontale' beperking noemen, namelijk in functie van de samenstelling van de inkomsten, meer bepaald van de verhouding tussen de inkomsten die recht geven op de vermindering en de totale netto-inkomsten (B);
- de beperking die wij de 'verticale' beperking noemen, namelijk in functie van het bedrag van het gezamenlijk belastbaar inkomen (C);
- de beperking tot de evenredige belasting, namelijk in functie van de belasting die evenredig betrekking heeft op de betrokken inkomsten (D).

Voor werkloosheidsuitkeringen kan er onder bepaalde voorwaarden nog een bijkomende vermindering worden toegekend om de belasting op die inkomsten tot nul te herleiden of verder te verlagen (E).

A. De basisbedragen

Voor het aanslagjaar 2021 zijn de basisbedragen van de belastingverminderingen de volgende:

Tabel 1.12
Basisbedragen van de belastingverminderingen voor vervangingsinkomens

Inkomenscategorie	Gewone vermindering	Aanvullende vermindering
Werkloosheidsuitkeringen	1.828,41 euro	
Wettelijke ZIV-uitkeringen	2.453,45 euro	
Pensioenen en andere vervangingsinkomsten ⁽⁷⁰⁾	1.828,41 euro	376,18 euro

B. De 'horizontale' beperking

BEGINSELEN

De gewone en aanvullende vermindering wordt beperkt door ze te vermenigvuldigen met de breuk die overeenstemt met de verhouding tussen het inkomen waarvoor de vermindering wordt toegekend en het totale netto-inkomen. Zo zal een alleenstaande met een werkloosheidsuitkering van 2.500 euro en looninkomsten die na aftrek van de kosten 10.000 euro bedragen, slechts een vijfde van het basisbedrag als vermindering ontvangen.

De beperking wordt per echtgenoot toegepast op basis van de volgende verhouding:

$$\frac{\text{nettobedrag van de op vermindering recht gevende inkomsten (na toepassing van het huwelijksquotiënt)}}{\text{totale netto-inkomsten na toepassing van huwelijksquotiënt}}$$

⁶⁹ Met uitzondering van de bijkomende vermindering voor werkloosheidsuitkeringen

⁷⁰ Met inbegrip van de uitkeringen in het stelsel van de werkloosheid met bedrijfstoeslag (vroegere brugpensioen)

UITZONDERINGEN

Voor de horizontale beperking van de vermindering voor pensioenen en andere vervangingsinkomsten worden de activiteitsinkomsten uitgesloten uit het totale netto-inkomen (in de noemer van de breuk) wanneer:

- men inkomsten uit een bezoldigde activiteit cumuleert met een overlevingspensioen of een overgangsuitkering;
- men de wettelijke pensioenleeftijd heeft bereikt en inkomsten uit bezoldigde activiteit cumuleert met een wettelijk rustpensioen waarvan het bedrag niet hoger is dan 16.170 euro.

Wanneer een belastingplichtige die de wettelijke pensioenleeftijd heeft bereikt inkomsten uit een bezoldigde activiteit cumuleert met een wettelijk rustpensioen dat meer bedraagt dan 16.170 euro maar minder dan 23.710 euro, wordt een gedeelte van de activiteitsinkomsten uitgesloten uit het totale netto-inkomen (in de noemer van de breuk). Het gedeelte van de inkomsten uit de bezoldigde activiteit dat wordt uitgesloten uit het netto-inkomen wordt in dat geval bepaald naar de verhouding tussen enerzijds het verschil tussen 23.710 euro en het wettelijk pensioen en anderzijds het verschil tussen 23.710 euro en 16.170 euro, zijnde 7.540.

C. De verticale beperking

Dit is een beperking in functie van het bedrag van het GBI van de belastingplichtige. Er bestaan drie regels voor de beperking:

- de bijzondere regel voor de vermindering werkloosheidsuitkeringen, andere dan uitkeringen aan 'oudere' werklozen⁽⁷¹⁾.
- de bijzondere regel voor de aanvullende vermindering van pensioenen en andere vervangingsinkomsten
- de algemene regel voor de verminderingen waarvoor geen bijzondere regeling geldt.

DE ALGEMENE REGEL

De belastingvermindering die overblijft na aftrek van de horizontale beperking, blijft integraal verleend tot een GBI van 23.710 euro maar wordt vervolgens progressief verminderd zodat het bedrag ervan tot een derde is herleid wanneer het GBI 47.420 euro bereikt.

De aldus beperkte vermindering (V') wordt als volgt bekomen, uitgaand van de belastingvermindering die overblijft na toepassing van de horizontale vermindering (V):

Tabel 1.13
Verticale beperking van de belastingverminderingen: algemene regel

Schijven van het GBI	Beperking van de vermindering
Minder dan 23.710 euro	$V' = V$
Van 23.710 euro tot 47.420 euro	V' : $[V * 1/3] + [V * 2/3 * (47.420 - \text{GBI}) / 23.710]$
Meer dan 47.420 euro	$V' = V * 1/3$

⁷¹ Werkloosheidsuitkeringen toegekend aan werklozen die op 1 januari van het aanslagjaar, i.c. 2021, 58 jaar of ouder zijn en een anciënniteitstoelag bevatten

BIJZONDERE REGEL VOOR DE VERMINDERING VOOR WERKLOOSHEIDSUITKERINGEN

De belastingvermindering voor werkloosheidsuitkeringen (met uitzondering van de uitkeringen voor oudere werklozen) die overblijft na de horizontale beperking blijft integraal verleend tot een GBI van 23.710 euro maar wordt vervolgens progressief verminderd en wordt niet meer verleend zodra het GBI van de belastingplichtige 29.600 euro bereikt.

De aldus beperkte vermindering (V') wordt als volgt bekomen, uitgaand van de belastingvermindering die overblijft na toepassing van de horizontale vermindering (V):

Tabel 1.14

Verticale beperking van de belastingvermindering: bijzondere regel voor de vermindering voor werkloosheidsuitkeringen

Schijven van het GBI	Beperking van de vermindering
Minder dan 23.710 euro	$V' = V$
Van 23.710 euro tot 29.600 euro	$V': V * (29.600 - \text{GBI}) / 5.890$
Meer dan 29.600 euro	$V' = 0$

BIJZONDERE REGEL VOOR DE AANVULLENDE VERMINDERING VOOR PENSIOENEN EN ANDERE VERVANGINGSINKOMSTEN

De aanvullende vermindering die overblijft na de horizontale beperking, blijft integraal verleend tot een GBI van 16.170 euro maar wordt vervolgens evenredig verminderd en wordt niet meer verleend zodra het GBI 23.710 euro of meer bedraagt.

De aldus beperkte aanvullende vermindering (V') wordt als volgt bekomen, uitgaand van de aanvullende belastingvermindering die overblijft na toepassing van de horizontale vermindering (V).

Tabel 1.15

Verticale beperking van de belastingvermindering: bijzondere regel voor de aanvullende vermindering voor pensioenen en andere vervangingsinkomsten

Schijven van het GBI	Beperking van de vermindering
Minder dan 16.170 euro	$V' = V$
Van 16.170 euro tot 23.710 euro	$V': V * (23.710 - \text{GBI}) / 7.540$
Meer dan 23.710 euro	$V' = 0$

D. Beperking tot de evenredige belasting

De vermindering die overblijft na die beperkingen mag in geen geval het deel van de belasting overschrijden dat zich evenredig verhoudt tot de inkomsten waarvoor ze wordt toegekend. Deze beperking zal bijvoorbeeld toegepast worden als de door de belastingplichtige verschuldigde belasting minder bedraagt dan het basisbedrag van de vermindering.

E. Gevallen waar de belasting tot nul wordt herleid of verder wordt verminderd (bijkomende vermindering)

Er wordt een bijkomende vermindering verleend die de resterende belasting tot nul herleidt wanneer het totale netto-inkomen uitsluitend bestaat uit:

- werkloosheidsuitkeringen en het bedrag ervan niet hoger is dan 20.221,96 euro;
- werkloosheidsuitkeringen enerzijds en pensioenen, wettelijke ZIV-uitkeringen of andere vervangingsinkomsten anderzijds, en het totale bedrag niet hoger is dan 16.170 euro.

Wanneer het totale netto-inkomen uitsluitend bestaat uit werkloosheidsuitkeringen, is de bijkomende vermindering bij overschrijding gelijk aan het positieve verschil tussen:

- het resterend bedrag aan inkomstenbelastingen na toepassing van de gewone vermindering, en
- Het verschil tussen die werkloosheidsuitkeringen en 20.221,96 euro.

Wanneer het totale netto-inkomen uitsluitend bestaat uit werkloosheidsuitkeringen enerzijds en pensioenen, vervangingsinkomsten anderzijds is de bijkomende vermindering gelijk aan het positieve verschil tussen

- het resterende bedrag aan inkomstenbelastingen na toepassing van de gewone verminderingen-(a); en
- 90% van het verschil tussen het bedrag van de vervangingsinkomsten en, desgevallend, pensioenen (b) en 16.170 euro (c).

De formule is dan ook de volgende: $a - [(b-c) \cdot 90\%]$

Het bedrag aan belasting Staat dat nog verschuldigd is na toepassing van de bijkomende belastingvermindering, wordt aldus teruggebracht tot maximum 90% van het verschil tussen het netto-inkomen en het referentie-inkomen

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, worden de totale netto-inkomens van beide echtgenoten samengeteld voor de toepassing van de bijkomende vermindering.

1.4.4. BELASTINGVERMINDERING VOOR INKOMSTEN UIT HET BUITENLAND

Inkomsten uit het buitenland zijn in principe belastbaar in het land waar ze hun bron hebben, d.i. het land waar de activiteit wordt uitgeoefend en waar de schuldenaar van de inkomsten verblijft. Om de dubbele aanslag te vermijden, voorzien internationale overeenkomsten dat die **inkomsten vrijgesteld worden in het land van verblijf**. België past echter het **progressievoorbehoud** toe: inkomsten uit het buitenland worden in aanmerking genomen om het belastingtarief te berekenen.

In deze fase van de berekening wordt een vermindering toegekend die zich evenredig verhoudt tot de gezamenlijk belastbare inkomsten die hun oorsprong hebben in een land waarmee België een bilaterale overeenkomst heeft gesloten.

Wanneer inkomsten uit het buitenland hun oorsprong hebben in een land waarmee België geen bilaterale overeenkomst heeft gesloten, wordt de belasting op deze inkomsten met de helft verminderd.

Deze verminderingen worden per echtgenoot berekend.

Sinds het aanslagjaar 2015 is de belastingvermindering voor inkomsten uit het buitenland hoger gekomen in de belastingberekening, na de belastingvermindering voor pensioenen en vervangingsinkomsten maar vóór de andere federale en gewestelijke belastingverminderingen.

Er bestaan eveneens een nieuwe internrechtelijke vrijstelling, in de vorm van een belastingvermindering, voor de door internationale rechtbanken betaalde of toegekende bezoldigingen.

1.4.5. AFZONDERLIJKE AANSLAGEN

De wetgever heeft een stelsel van afzonderlijke aanslag voorzien voor drie categorieën van inkomsten:

- de roerende inkomsten;
- de meeste diverse inkomsten;
- bepaalde niet-periodieke beroepsinkomsten: met name meerwaarden, achterstallen, opzeggingsvergoedingen, kapitalen vereffend bij het vervallen van een groepsverzekeringscontract, een levensverzekeringscontract of een pensioenplan, en ook gewestelijke tewerkstellingspremies.

Die inkomsten ontsnappen dus aan de samenvoeging en worden belast tegen een bijzonder tarief dat hieronder wordt vermeld. Volledige globalisatie (opname van deze inkomsten in het GBI en toepassing van het progressieve tarief) wordt nochtans toegepast indien dit voordeliger is voor de belastingplichtige.

Die keuze wordt voor alle afzonderlijk belastbare inkomsten samen gemaakt.

Om te bepalen of de globalisatie voordeliger is voor de belastingplichtige, wordt sinds de nieuwe BFW de som van de 'belasting Staat' en de belasting op de 'roerende inkomstenkorf' in aanmerking genomen.

De belasting op de afzonderlijk belastbare inkomsten wordt als volgt berekend:

ROERENDE INKOMSTEN

De aanslagvoet van deze inkomsten bedraagt 5% tot 30% naargelang het geval: de modaliteiten worden aangegeven in Tabel 1.2, op p. 28.

DIVERSE INKOMSTEN

Het belastbaar bedrag van de diverse inkomsten werd vroeger reeds verduidelijkt (⁷²). De op deze inkomsten toe te passen aanslagvoeten zijn de volgende:

Tabel 1.16
Tarief van de afzonderlijke belastingheffing op de diverse inkomsten (inkomsten van 2020)

Soort inkomsten	Aanslagvoet
Toevallige winsten en baten	33%
Vergoedingen 'onderzoekers'	33%
Prijzen en subsidies	16,5%
Loten van effecten van leningen	30%
Inkomsten uit de onderverhuring van gebouwen en de overdracht van huurovereenkomsten	30%
Inkomsten uit het verlenen van het recht om reclameborden te plaatsen	30%
Opbrengst van de verhuring van jacht-, vis- en vogelvangstrecht	30%
Meerwaarden op gebouwde onroerende goederen	16,5%
Meerwaarden op ongebouwde onroerende goederen	33% als de meerwaarde binnen de 5 jaar na verwerving wordt verwezenlijkt, 16,5% in de andere gevallen
Meerwaarden verwezenlijkt bij de overdracht van aandelen uit belangrijke deelnemingen	16,5%

BEROEPSINKOMSTEN

In veel gevallen worden de beroepsinkomsten die de afzonderlijke aanslag kunnen genieten, belast tegen een gemiddelde aanslagvoet.

De gemiddelde aanslagvoet wordt bepaald op basis van de belasting die verschuldigd is na toepassing van de belastingverminderingen voor belastingvrije sommen, de belastingverminderingen voor vervangingsinkomens, de federale belastingverminderingen, maar zonder rekening te houden met de belastingvermindering voor inkomsten uit het buitenland.

⁷² Zie 1.2.3. Diverse inkomsten.

Tabel 1.17
Afzonderlijke aanslag van de beroepsinkomsten

Soort inkomsten	Aanslagvoet
Achterstallen van lonen en van vervangingsinkomens	Gemiddelde aanslagvoet van het vorige jaar (***)
Opzeggingsvergoedingen	Gemiddelde aanslagvoet van het vorige jaar
Inschakelingsvergoedingen	Gemiddelde aanslagvoet van het vorige jaar
Vervroegd vakantiegeld	Gemiddelde aanslagvoet van het jaar
Achterstallen van uitkeringen tot onderhoud	Gemiddelde aanslagvoet van het jaar
Achterstallige van erelonen	Gemiddelde aanslagvoet van het jaar
Meerwaarden uit beroepswerkzaamheid	16,5%
Gewestelijke tewerkstellingspremies lager dan 200 euro bruto per maand	10,38%
Bezoldigingen van jonge sportbeoefenaars, eerste bruto schijf van 20.360 euro	16,5%
Vrijwillige sportbeoefenaars in bijberoep, eerste bruto schijf van 20.360 euro	33%
Installatiepremies voor huisartsen (*)	16,5%
Bezoldigingen van gelegenheidsarbeiders in de horecasector (**)	33%

(*) Het gaat om de premie van 20.000 euro die wordt toegekend voor de installatie van huisartsen in een zogenaamde 'prioritaire' zone waarin de aanwezigheid van extra huisartsen noodzakelijk is.

(**) Mits naleving van bepaalde voorwaarden (bezoldigingen voor prestaties gedurende maximum 50 dagen per jaar, enz.).

(***) Gemiddelde aanslagvoet van het vorige jaar: het betreft het laatste vorige jaar tijdens hetwelk de belastingplichtige gedurende twaalf maanden belastbare beroepsinkomsten heeft ontvangen, zelfs indien deze inkomsten geheel of gedeeltelijk bestaan uit vervangingsinkomsten.

KAPITALEN EN RENTES DIE VOORTKOMEN UIT EEN GROEPSVERZEKERINGSCONTRACT

In geval van **uitbetaling van een kapitaal** wordt bij de vereffening van een groepsverzekering een afzonderlijke aanslag gevestigd op het uitbetaald kapitaal. Er bestaan verschillende toepassingsregels van de belasting al naar gelang het kapitaal op de 'normale vervaldatum' vereffend wordt of eerder.

Onder 'normale vervaldatum' (⁷³), wordt verstaan:

- de pensionering van de begunstigde (⁷⁴),
- vanaf 60 jaar,
- het overlijden van de verzekerde.

⁷³ Het begrip 'normale vervaldatum' in het kader van de vereffening van het kapitaal van een groepsverzekering, werd gewijzigd door de wet van 28.04.2003 betreffende de aanvullende pensioenen.

⁷⁴ De pensionering omvat de vervroegde pensioneringen maar niet het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag (voorheen brugpensioen genoemd).

Tabel 1.18
Belasting bij de vereffening van het kapitaal van een groepsverzekering

Vereffening van kapitalen of afkoopwaarden op normale vervaldatum of daarmee gelijkgestelde datum		
	Bijdragen gestort tot 31.12.1992	Bijdragen gestort vanaf 01.01.1993
werkgeversbijdragen	afzonderlijke aanslag (percentages toegepast op de vanaf 1 juli 2013 gestorte kapitalen)	betaling op 60 jaar: 20% (*) betaling op 61 jaar: 18% betaling van 62 tot 64 jaar: 16,5%
		betaling op 65 jaar: 10%(**) anders: 16,5%
werknemersbijdragen	afzonderlijke aanslag tegen 16,5%	afzonderlijke aanslag tegen 10%
Vereffening van kapitalen of afkoopwaarden vóór de wettelijk voorziene datum		
werkgeversbijdragen	aanslag tegen marginaal tarief	
werknemersbijdragen	aanslag tegen marginaal tarief	aanslag tegen 33%

(*) De verhoging van de aanslagvoet tot 18% of 20% ligt in het verlengde van de verhoging tot 62 jaar van de minimumpensioenleeftijd en wordt dus enkel toegepast wanneer de kapitalen en afkoopwaarden vóór deze minimumleeftijd worden betaald of toegekend.

(**) Aanslag tegen 10% indien de begunstigde minstens tot aan de wettelijke pensioenleeftijd effectief actief is gebleven. Als het kapitaal vereffend wordt ingevolge het overlijden na de wettelijke pensioenleeftijd, blijft het 10%-tarief van toepassing wanneer de overledene minstens tot aan die leeftijd effectief actief is gebleven. Wat deze voorwaarde betreft, wordt de periode van 3 jaar voorafgaand aan de wettelijke pensioenleeftijd in aanmerking genomen. Bepaalde periodes worden gelijkgesteld met periodes van activiteit; dit geldt voor werklozen in SWT die vanaf 1 januari 2015 voor het SWT-stelsel hebben gekozen en die in principe onderworpen zijn aan de verplichting inzake 'aangepaste beschikbaarheid' op de arbeidsmarkt.

In alle gevallen wordt bij de vereffening van het kapitaal een bijzondere sociale zekerheidsbijdrage van 3,55% afgehouden, bestemd voor het RIZIV.

KAPITALEN EN AFKOOPWAARDEN DIE TEN BELOPE VAN DE OMZETTINGSRENTE BELASTBAAR ZIJN

De volgende kapitalen worden belast op de **vervaldatum van het contract**:

- kapitalen van schuldsaldoverzekeringen;
- kapitalen en afkoopwaarden van individuele levensverzekeringscontracten, ten belope van het bedrag dat dient voor de wedersamenstelling of het waarborgen van een hypothecaire lening.

Die kapitalen en afkoopwaarden worden belast in de vorm van een **fictieve rente** indien zij vereffend worden bij het overlijden van de verzekerde, bij het verstrijken van het contract of binnen de vijf jaar die de normale verstrijksdatum voorafgaan. In de andere gevallen worden de kapitalen zelf onderworpen aan het marginaal tarief. De fictieve rente is een omzettingsrente die berekend wordt in functie van de leeftijd die de begunstigde heeft op het moment dat het kapitaal of de afkoopwaarde wordt uitgekeerd. Ze is begrepen in de gezamenlijk belastbare inkomsten.

De kapitalen uit het aanvullend pensioenstelsel der zelfstandigen (WAPZ) die bij leven ten vroegste bij het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd worden uitgekeerd aan de begunstigde die minstens tot aan die leeftijd effectief actief is gebleven of bij overlijden na het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd worden uitgekeerd wanneer de overledene tot die leeftijd effectief actief is gebleven, worden nog steeds belast in de vorm van een fictieve rente.

Tabel 1.19
Omzettingcoëfficiënt om de fictieve rente te berekenen

Leeftijd van de rechthebbende op het ogenblik van de vereffening van het kapitaal	Omzettingpercentage	Belastbaar tijdperk (*)
40 jaar en minder	1	13 jaar
van 41 tot 45 jaar	1,5	
van 46 tot 50 jaar	2	
van 51 tot 55 jaar	2,5	
van 56 tot 58 jaar	3	
van 59 tot 60 jaar	3,5	
van 61 tot 62 jaar	4	
van 63 tot 64 jaar	4,5	
65 jaar en meer	5	10 jaar

(*) De aangifteplicht stopt enkel wanneer de rechthebbende vóór het verstrijken van die termijn overlijdt.

1.4.6. BELASTING STAAT, GEREDUCEERDE BELASTING STAAT EN GEWESTELIJKE OPCENTIEMEN

Het saldo dat overblijft na het in aanmerking nemen van de belastingvrije sommen en verrekening van de belastingverminderingen voor vervangingsinkomsten en van de belastingvermindering voor inkomsten uit het buitenland, wordt 'hoofdsom' genoemd.

De volgende stap is de berekening van de 'belasting Staat'. Deze laatste wordt bekomen door de 'hoofdsom' op te tellen bij de op de afzonderlijk belaste inkomsten verschuldigde belasting en daarna door de belasting op de 'roerende inkomstenkorf' van dit totale bedrag af te trekken.

De belasting Staat wordt vervolgens verdeeld tussen de federale Staat en de gewesten op basis van de autonomiefactor (24,957%). Het aandeel dat aan de federale Staat wordt toegekend (75,043%), wordt 'gereduceerdebelasting Staat' genoemd.

De gereduceerde belasting Staat vormt de berekeningsbasis van de gewestelijke opcentiemen. Deze laatste worden uitgedrukt in procent van de gereduceerde belasting Staat. Het tarief van de gewestelijke opcentiemen voor het aanslagjaar 2019 bedraagt bijgevolg:

$$24,957 / (1 - 0,24957) = 24,957 / 75,043 = 33,257$$

Dit tarief kan worden gewijzigd door de gewesten die dan ook gedifferentieerde opcentiemen per belastingschijf kunnen invoeren, voor zover het principe van de progressiviteit, dat in het kader van de 'Basisprincipes van de PB na de zesde staatshervorming', wordt toegelicht, wordt nageleefd.

Het tarief van 33,257 is van toepassing in het Waalse Gewest en in het Vlaamse Gewest. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft voor het jaar 2017 beslist de formule voor de berekening van de gewestelijke opcentiemen te wijzigen. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bedraagt het tarief 32,591 op basis van de volgende formule:

$$[100 / (100 - \text{autonomiefactor})] * [99,5 - (100 - \text{autonomiefactor})] = 32,591\%$$

1.4.7. AANREKENINGSWIJZE VAN DE BELASTINGVERMINDERINGEN

De volgorde voor de aanrekening van de belastingverminderingen is de volgende. Deze aanrekeningsvolgorde geldt voor zowel de federale als de gewestelijke belastingverminderingen en binnen elke groep gebeurt de aanrekening in principe in de volgorde waarin de belastingverminderingen worden opgenomen in het Wetboek van de inkomstenbelastingen.

Worden aangerekend:

- in de eerste plaats de belastingverminderingen die niet in een belastingkrediet kunnen worden omgezet en geen aanleiding kunnen geven tot een latere belastingheffing.

Het gaat met name om de (desgevallend federale of gewestelijke) belastingverminderingen voor persoonlijke bijdragen voor groepsverzekeringen, bijkomende interesten, kapitaalaflossingen, lage-energiewoningen, interesten van groene leningen, elektrische voertuigen, giften, huisbedienden, kinderoppas, overuren, PWA-cheques/ wijk-werkcheques, vernieuwing van tegen een redelijke huurprijs in huur gegeven woningen (behalve in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest), (uitgaven voor de beveiliging tegen inbraak of brand – afgeschaft in de drie gewesten), geklasseerde monumenten (behalve in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest), isolatie van daken (behalve in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest; overgangsmaatregel in het Vlaamse Gewest), gewone interesten, renovatieovereenkomsten (Vlaams Gewest).

- vervolgens de belastingverminderingen die niet in een belastingkrediet kunnen worden omgezet maar wel aanleiding kunnen geven tot een latere belastingheffing.

Het gaat om de belastingverminderingen voor aandelen van de werkgever en voor aandelen in ontwikkelingsfondsen en startende ondernemingen, gezien de mogelijke latere terugname van de belastingvermindering.

Het gaat eveneens om de belastingvermindering voor pensioensparen en de levensverzekeringspremies (impact in de toekomst via de belasting op kapitaal).

- ten slotte de belastingverminderingen die in een belastingkrediet kunnen worden omgezet.

Het gaat om de belastingvermindering voor dienstencheques die in bepaalde gevallen in een belastingkrediet kan worden omgezet ⁽⁷⁵⁾.

1.4.7.1. Federale belastingverminderingen

De federale belastingverminderingen (andere dan voor gezinslasten, vervangingsinkomsten en inkomsten uit het buitenland) worden aangerekend op de som van de gereduceerde belasting Staat (75,043% van de belasting Staat) en de belasting op de 'roerende inkomstenkorf'. De belastingverminderingen worden slechts aangerekend op de belasting op de gezamenlijk belaste inkomsten.

Wij verwijzen naar punt 1.3.2. waar de federale belastingverminderingen in detail worden beschreven.

BELASTINGVERMINDERING VOOR OVERWERKTOESLAG

Er wordt een belastingvermindering verleend aan werknemers uit de profit- en non-profitsector, van autonome overheidsbedrijven en van de naamloze vennootschap van publiek recht HR Rail die overwerk hebben gepresteerd en derhalve recht hebben op een overwerktoeslag.

Die vermindering wordt berekend op de berekeningsgrondslag voor de overwerktoeslag betreffende de gepresteerde uren overwerk. Het gaat hier om de brutobezoldiging, vóór aftrek van de persoonlijke bijdragen voor de sociale zekerheid, waarbij eventueel nog andere elementen worden gevoegd.

De belastingvermindering wordt slechts toegekend voor een schijf van 130 uren. Als het aantal uren overwerk (AUO) méér dan 130 bedraagt, wordt de berekeningsgrondslag beperkt tot 130/AUO.

Het hiervoor bepaalde maximum van 130 uren overwerk wordt opgetrokken tot 180 uren voor de aanslagjaren 2020 en 2021, ingevolge artikel 6 van de wet van 23 maart 2019 tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 voor wat betreft de fiscale bepalingen van de jobsdeal ⁽⁷⁶⁾.

⁷⁵ Het ging vroeger eveneens om de gewestelijke woonbonus die onder bepaalde voorwaarden in een belastingkrediet kon worden omgezet, en om bepaalde overdrachten van belastingverminderingen voor energiebesparende uitgaven.

⁷⁶ Aangezien deze maatregel niet werd verlengd is het maximum van 130 uren overwerk opnieuw van toepassing met ingang van het aanslagjaar 2022.

Voortaan kan de belastingvermindering oplopen tot:

- 57,75% voor een gepresteerd uur waarop een wettelijke overwerktoeslag van 50% of 100% van toepassing is;
- 66,81% voor een gepresteerd uur waarop een wettelijke overwerktoeslag van 20% van toepassing is.

Het maximale aantal overuren van 130 uren werd tot 180 uren opgetrokken voor:

- de werknemers die door werkgevers uit de horecasector worden tewerkgesteld;
- de werknemers die door werkgevers voor werken in onroerende staat worden tewerkgesteld, op voorwaarde dat deze laatsten gebruik maken van een elektronisch aanwezigheidsregistratiesysteem.

In het kader van de uitvoering van het Horecaplan wordt het maximale aantal overuren verhoogd tot 360 uren voor werknemers tewerkgesteld door werkgevers die ressorteren onder het paritair comité voor het hotelbedrijf.

In de horecasector moet het gaan om overuren die recht geven op een overwerktoeslag, ongeacht zij al dan niet worden ingehaald door de werknemer, die worden gepresteerd door werknemers tewerkgesteld door een werkgever ressorterend onder het paritair comité voor het hotelbedrijf of het paritair comité voor de interimarbeid. In tegenstelling tot wat wordt voorzien voor de vrijgestelde overuren in de horecasector is het maximale aantal overuren hetzelfde ongeacht de werkgever al dan niet gebruik maakt van een geregistreerd kassasysteem in elke plaats van uitbating ⁽⁷⁷⁾.

De belastingvermindering kan niet meer bedragen dan de belasting Staat die van toepassing is op de netto belastbare lonen die gezamenlijk belastbaar zijn volgens het progressieve barema. Vanaf het aanslagjaar 2018 wordt de belastingvermindering enkel nog toegekend indien het voor overuren verkregen inkomen effectief in België wordt belast.

1.4.7.2. Gewestelijke belastingverminderingen

Wij verwijzen naar punt 1.3.3. waar de gewestelijke belastingverminderingen worden beschreven.

1.4.8. FEDERALE PB, GEWESTELIJKE PB, OVERFLOW EN BEREKENING VAN DE TOTALE BELASTING

Het bedrag dat overblijft na aanrekening van de federale belastingverminderingen is de **federale PB**. Deze kan negatief zijn.

De gewestelijke opcentiemen worden verhoogd met de gewestelijke belastingvermeerderingen; vervolgens worden de gewestelijke belastingverminderingen en kortingen aangerekend.

Het overblijvende bedrag is de **gewestelijke PB**. Ook deze kan negatief zijn.

Indien een belasting negatief is volgens een bepaalde berekeningswijze (ongeacht het gaat om de federale of gewestelijke berekening), is een overdracht (ook "overflowmechanisme" genoemd) voorzien naar de andere berekeningswijze.

Voorbeeld: bij gebrek aan een voldoende belastbare grondslag van de gewestelijke opcentiemen kan de gewestelijke woonbonus op de federale PB worden aangerekend via het overflowmechanisme.

---

⁷⁷ Voor bijkomende informatie hieromtrent word verwezen naar de door de FOD Financiën gepubliceerde FAQ hieromtrent: Horeca – Flexi-jobs en overuren, 27.01.2017.

1.4.9. VAN DE TOTALE BELASTING NAAR HET EINDSALDO (VERSCHULDIGDE OF TERUG TE STORTEN BELASTING)

De totale belasting wordt verhoogd met de federale belastingvermeerderingen (vermeerdering voor afwezigheid of ontoereikendheid van VA, vermeerdering voor de terugname van de belastingverminderingen voor de aankoop van aandelen van de werkgever en voor aandelen in ontwikkelingsfondsen).

Zij wordt vervolgens verminderd met:

- de federale verrekenbare, niet-terugbetaalbare bestanddelen (FBB ⁽⁷⁸⁾), bonificaties voor VA's);
- de federale en gewestelijke terugbetaalbare belastingkredieten;
- tenslotte de federale verrekenbare en terugbetaalbare bestanddelen (VA's, roerende voorheffing en bedrijfsvoorheffing).

Het saldo wordt verhoogd met de gemeentelijke opcentiemen.

Het eventuele overschot van het belastingkrediet met betrekking tot de kinderen ten laste, het eventuele overschot van de voorafbetalingen, van de bedrijfsvoorheffing, van de werkelijke of fictieve roerende voorheffingen, van de belastingkredieten voor zelfstandigen, voor lage activiteitsinkomsten en lage lonen (werkbonus) en van de gewestelijke belastingkredieten, wordt in voorkomend geval aangerekend op de aanvullende belastingen op de personenbelasting. Het saldo wordt teruggegeven indien het tenminste 2,50 euro bedraagt.

1.4.9.1. Berekeningsbasis van de gemeentelijke opcentiemen

De gemeentelijke opcentiemen worden berekend op de totale belasting en bijgevolg na aanrekening van de federale en gewestelijke belastingverminderingen, met inbegrip van de Vlaamse gewestelijke vermindering met betrekking tot de renovatieovereenkomsten.

Het tarief van de gemeentelijke opcentiemen is specifiek voor elke gemeente. De belasting op interesten en dividenden, voor zover zij niet van professionele aard zijn, wordt uitgesloten van de toepassing van de gemeentelijke opcentiemen.

1.4.9.2. Vermeerderingen en bonificaties VA

Belastingplichtigen die inkomsten aangeven afkomstig van een zelfstandige werkzaamheid, zijn verplicht voorafbetalingen te doen; ingeval van afwezigheid of ontoereikendheid van deze voorafbetalingen wordt een belastingvermeerdering toegepast. Het gedeelte dat aan de (meewerkende) echtgenoot wordt toegekend, wordt beschouwd als een inkomen uit een zelfstandige activiteit. Dat is ook het geval voor de bezoldigingen toegekend aan de meewerkende echtgenoot.

Anderzijds kan elke belastingplichtige voorafbetalingen doen om de niet door voorheffingen gedekte belasting te betalen; deze stortingen geven recht op een belastingbonificatie.

Om te vermijden dat de meewerkende echtgenoot zelf voorafbetalingen moet verrichten ⁽⁷⁹⁾, werd een bijzondere regeling ingevoerd om de overdracht te verzekeren van de voorafbetalingen verricht door de belastingplichtige die de toekenning doet. De voorafbetalingen die deze verricht, worden dus gebruikt:

- primo, om zijn belastingvermeerderingen aan te zuiveren;
- vervolgens, wat het saldo betreft, om eventuele belastingvermeerderingen aan te zuiveren die verschuldigd zijn door de echtgenoot aan wie een gedeelte 'meewerkende echtgenoot' wordt toegekend;
- tenslotte, als er nog een saldo is, om bonificaties te berekenen.

⁷⁸ De aanrekening van de FBB wordt beperkt tot het aandeel van de belasting Staat dat betrekking heeft op de beroepsinkomsten.

⁷⁹ De meewerkende echtgenoot in de zin van artikel 33 WIB 92 moet echter zijn eigen voorafbetalingen doen.

De vermeerderingen en de bonificaties worden berekend op basis van een **referentietarief**.

Voor het jaar 2020 bedraagt dat tarief 1% ⁽⁸⁰⁾. Het minimumbasistarief wordt voor vennootschappen op 3% gebracht vanaf aanslagjaar 2019 (dat betrekking heeft op een belastbaar tijdperk dat ten vroegste aanvangt op 1 januari 2018), zie hoofdstuk vennootschapsbelasting.

De voorafbetalingen dienden te worden verricht:

- voor het eerste kwartaal (VA1), uiterlijk op 10 april 2020,
- voor het tweede kwartaal (VA2), uiterlijk op 10 juli 2020,
- voor het derde kwartaal (VA3), uiterlijk op 10 oktober 2020,
- voor het vierde kwartaal (VA4), uiterlijk op 20 december 2020.

Natuurlijke personen die zich voor de eerste maal vestigen in een zelfstandig hoofdberoep, zijn geen vermeerdering verschuldigd over de belasting op de winst die zij gedurende de eerste drie jaren van hun zelfstandige werkzaamheid verkrijgen ⁽⁸¹⁾.

Voorafbetalingen gedaan door de op deze wijze vrijgestelde belastingplichtigen geven recht op belastingbonificaties voor zover voldaan is aan de andere toekenningsvoorwaarden voor deze bonificaties.

Ten name van een vennootschap die op grond van artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen als kleine vennootschap wordt aangemerkt, is geen vermeerdering verschuldigd op de belasting die betrekking heeft op de eerste drie boekjaren vanaf haar oprichting.

De modaliteiten van de berekening van de vermeerderingen en bonificaties zijn de volgende:

Tabel 1.20
Vermeerdering en bonificatie VA

Vermeerdering	Bonificatie
<i>Basis</i>	
- de totale belasting berekend op de afzonderlijk beschouwde inkomsten uit zelfstandige arbeid (fictieve berekening) of de evenredige belasting op deze inkomsten wanneer deze lager is; - verhoogd tot 106% en verminderd met de voorheffingen, de FBB en de belastingkredieten met betrekking tot die inkomsten ⁽⁸²⁾	de totale belasting, verhoogd tot 106%, verhoogd met de federale belastingvermeerderingen en verminderd met de bedragen die verrekenbaar zijn als voorheffingen, FBB of federale of gewestelijke belastingkredieten, en met het bedrag van de voorafbetalingen die noodzakelijk zijn om de vermeerdering te vermijden.
<i>Tarief van vermeerdering</i>	
2,25 maal het referentietarief, hetzij 2,25% Inzake vennootschapsbelasting mag het referentietarief (basisrentevoet) vanaf aanslagjaar 2019 (voor een belastbaar tijdperk dat ten vroegste aanvangt op 01.01.2018), voor de berekening van de belastingvermeerdering wegens geen of ontoereikende voorafbetalingen, niet lager zijn dan 3%. Het percentage van de vermeerdering bedraagt daar bijgevolg minstens 6,75% (ofwel 2,25*3)	

⁸⁰ Een minimumbasistarief van 1% wordt vanaf het aanslagjaar 2018 toegepast.

⁸¹ De vrijstelling geldt niet enkel voor winsten, maar ook voor baten en bezoldigingen bedrijfsleiders en meewerkende echtgenoten.

⁸² Winsten en baten van een vorige beroepswerkzaamheid, vervangingsinkomsten met betrekking tot een activiteit die winsten, baten, ... oplevert en de afzonderlijk belaste inkomsten vallen buiten het toepassingsgebied van de vermeerdering VA. De voorheffingen op de vervangingsinkomsten worden ook niet in minderinggebracht.

Waardering van de stortingen ⁽⁸³⁾	
VA1: 3% (3,0 maal het referentietarief)	VA1: 1,50% (1,5 maal het referentietarief)
VA2: 2,50% (2,5 maal het referentietarief)	VA2: 1,25% (1,25 maal het referentietarief)
VA3: 2% (2,0 maal het referentietarief)	VA3: 1% (1 maal het referentietarief)
VA4: 1,50% (1,5 maal het referentietarief)	VA4: 0,75% (0,75 maal het referentietarief)
Te veel gestorte voorafbetalingen geven recht op bonificaties.	Te veel gestorte voorafbetalingen geven geen recht op bonificaties.
Aanpassingen	
- de vermeerdering wordt verminderd met 10 % - de vermeerdering wordt verminderd tot nul indien zij lager is dan 80 euro of 0,5% van de berekeningsbasis ⁽⁸⁴⁾ - eventuele vrijstelling voor beginnende zelfstandigen	Geen

1.4.9.3. Verrekenbare voorheffingen en belastingkredieten

Er wordt in de nieuwe BFW expliciet voorzien dat de gewesten belastingkredieten kunnen toekennen. Net zoals de belastingverminderingen moeten de belastingkredieten expliciet verbonden zijn aan de materiële bevoegdheden van de gewesten.

De belastingkredieten hebben geen invloed op de aanvullende gemeentebelasting.

A. Het belastingkrediet voor de toename van de eigen middelen

Belastingplichtigen die winsten en baten aangeven, kunnen een belastingkrediet genieten als ze de eigen middelen van hun onderneming doen stijgen. Aangezien het om eenmanszaken gaat, kan men het begrip 'kapitaal', dat bij de vennootschapsbelasting gebruikt was wanneer dit belastingkrediet daarop was toegepast, niet naar deze context omzetten. De 'eigen middelen' worden gemeten door het verschil te maken tussen de fiscale waarde van de bedrijfsmiddelen en het bedrag van de schulden die aangewend worden voor de uitoefening van de beroepswerkzaamheden.

Het belastingkrediet is gelijk aan 10 % van het verschil tussen:

- de waarde die de 'eigen middelen' op het einde van het belastbaar tijdperk hebben,
- en de hoogste waarde die ze hebben bereikt op het einde van één van de drie vorige belastbare tijdperken. Het belastingkrediet is beperkt tot 3.750 euro per echtgenoot.

Sinds het aanslagjaar 2015 is het belastingkrediet voor zelfstandigen terugbetaalbaar en kan dan ook volledig worden aangerekend op de 'totale belasting' (som van de federale PB en de gewestelijke PB), verhoogd met de federale vermeerderingen.

De toekenning van dit belastingkrediet is onderworpen aan de voorwaarde dat de belastingplichtige bij zijn aangifte een attest voegt waaruit blijkt dat hij in orde is met de betaling van zijn sociale zekerheidsbijdragen als zelfstandige.

B. Belastingkrediet op lage activiteitsinkomsten

Het belastingkrediet wordt berekend op basis van het nettobedrag van de activiteitsinkomsten, dat wil zeggen het bedrag, na aftrek van de werkelijke of forfaitaire beroepskosten, van de beroepsinkomsten welke geen vervangingsinkomens of afzonderlijk belaste inkomsten zijn.

De inkomsten uit een zelfstandige nevenactiviteit worden evenmin in rekening gebracht. Ook looninkomsten zijn uitgesloten, behalve die van statutaire ambtenaren.

⁸³ Inzake winst, baten en de in artikel 30, 2° en 3°, bedoelde bezoldigingen.

⁸⁴ Deze bepaling is niet meer van toepassing op de vennootschapsbelasting. De vermeerdering wordt voortaan steeds toegepast voor de vennootschappen.

Looninkomsten die geen aanspraak kunnen maken op een belastingkrediet, genieten in feite een vermindering van de persoonlijke sociale zekerheidsbijdragen en het belastingkrediet voor werknemers met lage lonen.

Bezoldigingen toegekend aan de meewerkende echtgenoot zonder eigen sociaal statuut zijn inkomsten uit een zelfstandige beroepswerkzaamheid en zijn dus begrepen in de berekeningsbasis van het belastingkrediet.

De grondslag wordt berekend vóór toepassing van het huwelijksquotiënt en van het aan de meewerkende echtgenoot toegekende gedeelte.

Geen enkele belastingplichtige die geheel of gedeeltelijk forfaitair belast werd, kon vroeger het belastingkrediet genieten. Sinds het aanslagjaar 2017 worden de belastingplichtigen van wie de winst of baten zijn vastgesteld volgens forfaitaire grondslagen van aanslag bepaald in overleg met de beroepsverenigingen, niet meer uitgesloten van de toepassing van het belastingkrediet op lage activiteitsinkomsten. Dit geldt eveneens voor de bezoldigde meewerkende echtgenoot. De belastingplichtigen van wie de winsten of baten zijn vastgesteld op basis van de belastbare minima die worden vastgelegd bij niet-aangifte of bij laattijdige overlegging van de aangifte, blijven uitgesloten van de toepassing van het belastingkrediet op lage activiteitsinkomsten.

De bezoldigingen van bedrijfsleiders die tewerkgesteld zijn in dienstverband, de bezoldigingen van bedrijfsleiders die als zelfstandigen in bijberoep worden verworven en de bezoldigingen van bedrijfsleiders die als 'student-zelfstandigen' worden verworven, zijn eveneens uitgesloten.

De grondslag wordt **per echtgenoot** berekend en het belastingkrediet wordt per echtgenoot toegekend.

Het belastingkrediet wordt als volgt berekend, afhankelijk van het inkomen I en van de ondergrens (G1) en bovengrens (G2) van de schijven van het barema.

Tabel 1.21
Barema van het belastingkrediet

Klassen van het inkomen (I)		Bedrag van het belastingkrediet (euro)
G1	G2	
0	5.210	0
5.210	6.960	$700 \times (I - G1) / (G2 - G1)$
6.960	17.400	700
17.400	22.610	$700 \times (G2 - I) / (G2 - G1)$
22.610	en meer	0

Het belastingkrediet wordt beperkt ten belope van het gedeelte van het activiteitsinkomen in het totaal van de nettoberoepsinkomsten.

In bovenstaande tabel moet het bedrag van 700 euro worden vervangen door de bedragen van 320 euro of 780 euro respectievelijk voor de meewerkende echtgenoten en de statutaire ambtenaren.

C. Belastingkrediet voor werknemers met lage lonen

Dit belastingkrediet (fiscale bonus) is bestemd voor werknemers met lage lonen (en de bezoldigde bedrijfsleiders) die recht hebben op de sociale werkbonus.

Het belastingkrediet bedraagt 28,03% ⁽⁸⁵⁾ van de vermindering van de persoonlijke sociale zekerheidsbijdragen die werkelijk toegekend wordt op de bezoldigingen verkregen gedurende het belastbaar tijdperk.

Het in aanmerking te nemen bedrag mag per belastbaar tijdperk niet meer bedragen dan 830 euro.

⁸⁵ 33,14 % vanaf 1 januari 2019.

D. Gewestelijk belastingkrediet voor dienstencheques

Het deel van de belastingvermindering voor dienstencheques dat niet kan worden aangerekend op de gewestelijke opcentiemen en gewestelijke belastingvermeerderingen of op het saldo van de federale personenbelasting, wordt omgezet in een terugbetaalbaar gewestelijk belastingkrediet. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft het inkomensplafond afgeschaft als te vervullen voorwaarde om de omzetting in een belastingkrediet te kunnen genieten.

E. Gewestelijk Vlaams belastingkrediet win-win

De bepalingen met betrekking tot de win-winnening worden beschreven in punt 1.3.4.

F. Gewestelijk Waals belastingkrediet 'coup de pouce'

De bepalingen met betrekking tot de lening 'Coup de Pouce' worden beschreven in punt 1.3.4.

1.4.9.4. Belastingverhogingen

PRINCIPES

Ingeval van laattijdige, onbestaande, onvolledige of onjuiste aangifte, kunnen belastingverhogingen worden toegepast:

- hetzij op de totaliteit van de verschuldigde belasting vóór verrekening van de voorheffingen, voorafbetalingen, belastingvermeerderingen en bonificaties;
- hetzij op een deel van deze belasting wanneer de overtreding slechts slaat op een deel van de belastbare basis.

A. Percentages van de verhogingen

Het tarief van de verhogingen varieert van 10 tot 200%, afhankelijk van de ernst en de frequentie van de inbreuk.

Tabel 1.22
Percentages van de belastingverhogingen

Aard van de inbreuk	Toegepast %
A. Onvolledige of onjuiste aangifte of ontbreken van aangifte, te wijten aan omstandigheden onafhankelijk van de wil van de belastingplichtige	NIHIL
B. Onvolledige of onjuiste aangifte of ontbreken van aangifte zonder het opzet de belasting te ontduiken:	
1ste overtreding (zonder inachtneming van de sub A bedoelde gevallen)	10 %
2de overtreding	20 %
3de overtreding	30 %
4de en daarop volgende overtredingen	(zie C)
C. Onvolledige of onjuiste aangifte of ontbreken van aangifte met het opzet de belasting te ontduiken:	
1ste overtreding	50 %
2de overtreding	100 %
3de overtreding	200 %
D. Onvolledige of onjuiste aangifte of ontbreken van aangifte gepaard gaande met hetzij een onjuistheid of een opzettelijke weglating of gebruikmaking van valse stukken tijdens een controle van de fiscale toestand, hetzij omkoping of poging tot omkoping van een ambtenaar	200 %

B. Grensbedrag

Het totale bedrag van de belastingen en de belastingverhogingen op de niet-aangegeven inkomsten kan niet hoger liggen dan het bedrag van de niet-aangegeven inkomsten. De verhoging wordt slechts toegepast wanneer de niet-aangegeven inkomsten 2.500 euro (basisbedrag) bereiken.

HOOFDSTUK 2

VENNOOTSCHAPSBELASTING (VEN.B)

Wat nieuws?

- ***Uitvoering van de vennootschapsbelastinghervorming*** ⁽⁸⁶⁾:
Verlaging van de aanslagvoeten in twee fasen (aanslagjaren 2019 en 2021), vermindering tot 2% van de ACB, bijkomende stimulansen, maatregelen ter compensatie van de hervorming, waaronder de invoering van een korf of minimale belastbare grondslag.
Wijziging van de volgorde van de fiscale aftrekbewerkingen om de belastbare grondslag in de Ven.B te bepalen.
- ***Invoering van de achterwaartse verliesverrekening (carry back) in de landbouwsector.***
- ***Tax shelter voor audiovisuele werken en podiumwerken: de vrijstellingspercentages worden conform nieuw tarief aangepast.***
- ***Invoering van een nieuwe regels voor de aftrekbaarheid van autokosten vanaf het belastingjaar 2021.***

2.1. BELASTBAAR TIJDPERK

Inzake personenbelasting stemt het belastbaar tijdperk altijd overeen met het kalenderjaar.

In de vennootschapsbelasting is dat niet zo: het belastbaar tijdperk stemt hier overeen met het boekjaar en de band tussen belastbaar tijdperk en aanslagjaar wordt gevormd op basis van de datum waarop het boekjaar wordt afgesloten. Zo wordt de wetgeving die van kracht is voor aanslagjaar 2021, toegepast **op de inkomsten van boekjaren afgesloten tussen 31 december 2020 en 30 december 2021.**

De tweede fase van de hervorming van de Ven.B, die in deze editie van het Fiscaal Memento wordt beschreven, is van toepassing vanaf het aanslagjaar 2021 dat is verbonden aan een belastbaar tijdperk dat ten vroegste op 1 januari 2020 aanvangt.

2.2. WIE IS AAN DE VENNOOTSCHAPSBELASTING ONDERWORPEN?

Aan de vennootschapsbelasting zijn onderworpen: alle vennootschappen, verenigingen, inrichtingen of instellingen die:

- rechtspersoonlijkheid bezitten;
- in België hun maatschappelijke zetel, hun voornaamste inrichting of hun zetel van bestuur of beheer hebben;
- en zich met een exploitatie of met verrichtingen van winstgevend aard bezighouden.

---

⁸⁶ De wet van 25 december 2017 tot hervorming van de vennootschapsbelasting (BS 29.12.2017) en de wet van 30 juli 2018 (BS 10.08.2018), de zogenaamde wet tot herstel (reparatiewet) van de wet tot hervorming van de vennootschapsbelasting, die verschillende maatregelen van de oorspronkelijke hervormingswet wijzigt. Elke wijziging aangebracht aan de afsluitingsdatum van het boekjaar vanaf 26.07.2017, blijft zonder gevolg voor de toepassing van de maatregelen van de hervormingswet.

De wet preciseert wel een aantal verrichtingen die niet worden beschouwd als winstgevend:

- alleenstaande of uitzonderlijke verrichtingen;
- verrichtingen bestaande in het beleggen van fondsen die door de vzw werden vergaard bij het volbrengen van de statutaire opdracht;
- verrichtingen die bestaan in een bedrijvigheid die slechts bijkomstig op nijverheids-, handels- of landbouwverrichtingen betrekking heeft of niet volgens nijverheids- of handelsmethoden wordt uitgevoerd.

De artikelen 180 en 181 WIB 92 vermelden evenwel een aantal uitzonderingen op de onderwerping aan de vennootschapsbelasting.

Verenigingen zonder winstoogmerk zijn in beginsel niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen, voor zover hun activiteiten niet in strijd zijn met hun juridische vorm: het statuut van vzw bindt de fiscale administratie niet automatisch en deze laatste **kan een vzw die daadwerkelijk winst nastreeft, aan de vennootschapsbelasting onderwerpen.**

Dezelfde criteria worden voortaan gebruikt om te bepalen of een intercommunale onderworpen is aan de Ven.B of aan de RPB.

De intercommunales zijn in regel onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

Een uitzondering op de automatische onderwerping van de intercommunales aan de vennootschapsbelasting is voorzien voor de intercommunales die hoofdzakelijk een ziekenhuis of een instelling die oorlogsslachtoffers, mindervaliden, bejaarden, enz. bijstaat, uitbaten.

Er werd een overgangsstelsel voorzien voor de overgang van de intercommunales van de rechtspersonenbelasting naar de vennootschapsbelasting: de reserves die zijn aangelegd gedurende de periode waarin de intercommunale was onderworpen aan de rechtspersonenbelasting, zijn slechts vrijgesteld indien de onaantastbaarheidsvoorwaarde nageleefd is.

Vormen ook een uitzondering op de onderwerping aan de vennootschapsbelasting: de in artikel 8:2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen bedoelde als landbouwonderneming erkende vennootschappen, wanneer ze zich in de vorm van een vennootschap onder firma of een commanditaire vennootschap bevinden en niet vrijwillig hebben gekozen voor het vennootschapsbelasting alsook de bosgroepen die voldoen aan de voorwaarden bedoeld in artikel 3 van de wet van 6 mei 1999 ter bevordering van de oprichting van bosgroeperingsvennootschappen.

2.3. DE BELASTBARE GRONDSLAG

De belastbare grondslag zoals die in dit deel behandeld wordt, geldt in het **gewone stelsel** van belasting van bedrijfs- winsten. Er bestaan daarnaast evenwel ook specifieke stelsels, onder meer voor de beleggingsvennootschappen, beschreven in de bijlage bij dit hoofdstuk.

2.3.0. BOEKHOUDKUNDIG RESULTAAT EN FISCAAL RESULTAAT

Het begrip 'fiscale winst' heeft een totaal andere inhoud dan wat wordt verstaan onder 'boekhoudkundige winst': deze laatste vormt weliswaar wel de basis voor de berekening van het belastbaar inkomen maar dient op tal van punten te worden aangepast:

- bepaalde winsten worden vrijgesteld (zie hierna: vrijgestelde reserves en vrijgestelde dividenden);
- bepaalde lasten die het boekhoudkundig resultaat hebben bezwaard, zijn fiscaal niet aftrekbaar (zie hierna: 'verworpen uitgaven');

- de fiscaal aanvaarde voorzieningen voor risico's en kosten en afschrijvingen stemmen niet noodzakelijk overeen met de boekhoudkundige voorzieningen voor risico's en kosten en afschrijvingen;
- activa kunnen ondergewaardeerd en passiva overgewaardeerd zijn.

Aan deze eerste reeks verschillen moeten de verschillen afkomstig van specifiek fiscale aftrekken worden toegevoegd.

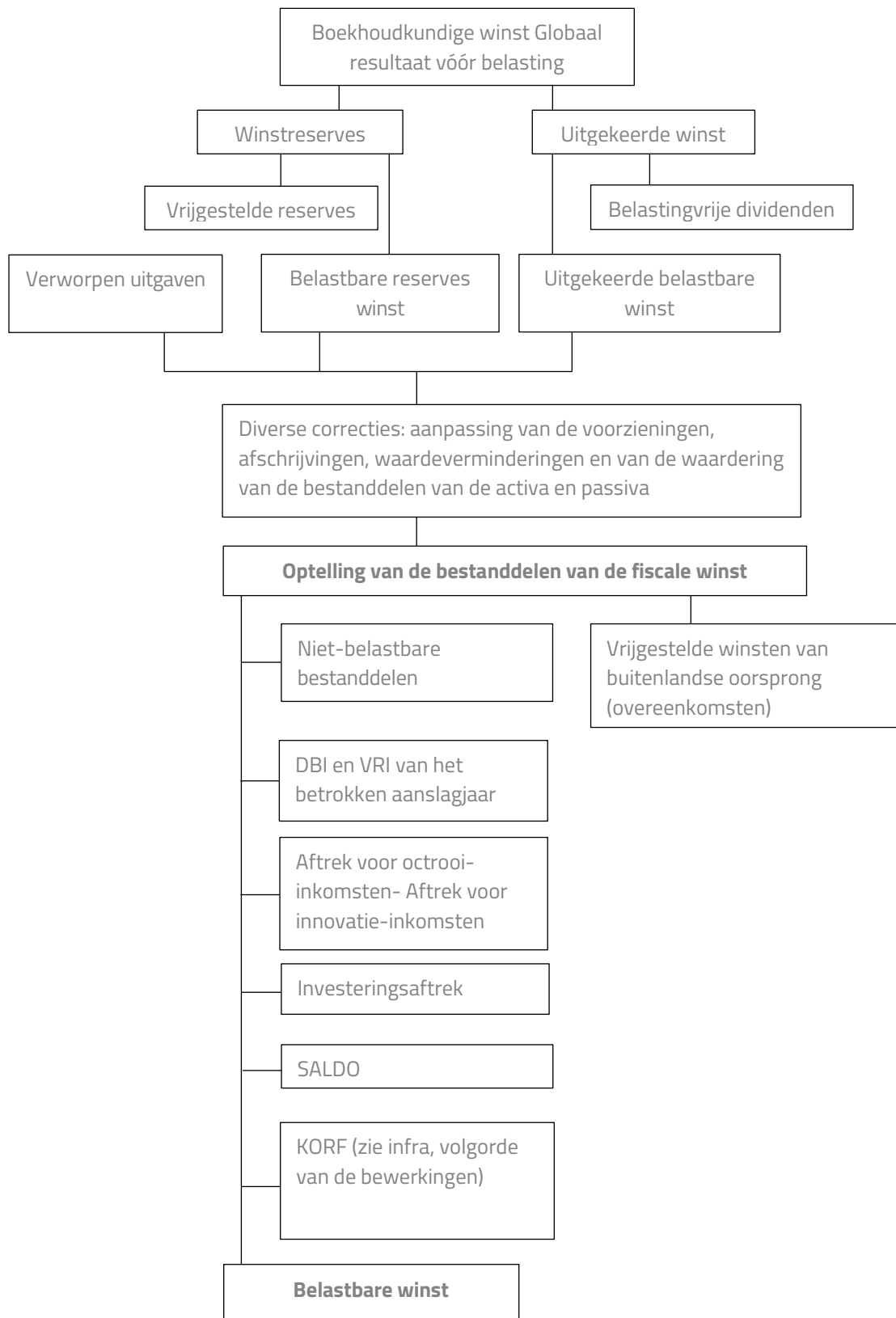
Die correcties en aftrekken, die van de boekhoudkundige winst naar de fiscale nettowinst leiden, vinden plaats in de volgende volgorde (volgorde gewijzigd in het kader van de hervorming Ven.B):

- de optelling van de drie bestanddelen van de fiscale winst: reserves, verworpen uitgaven en uitgekeerde winsten;
- de indeling van de winsten volgens de Belgische of de buitenlandse oorsprong ervan;
- de aftrek van de niet-belastbare bestanddelen;
- de aftrek voor "definitief belaste inkomsten" (DBI) van het betrokken boekjaar en voor vrijgestelde roerende inkomsten (VRI);
- de aftrek voor octrooi-inkomsten (overgangsregeling);
- de aftrek voor innovatie-inkomsten;
- de investeringsaftrek.

Voor de nog overblijvende winst na de investeringsaftrek past men de **fiscale korf** toe, die bestaat in de **beperking van het gebruik van bepaalde aftrekken**, namelijk de aftrek voor incrementeel risicokapitaal, de overgedragen DBI's, de overgedragen aftrek voor innovatie-inkomsten, de aftrek van vorige verliezen en de overgedragen aftrek voor risicokapitaal. De korf wordt verder in dit hoofdstuk in detail besproken.

De aldus vastgestelde nettowinst is gezamenlijk belastbaar.

Algemeen schema van de vennootschapsbelasting
Bepaling van de belastbare grondslag

Tabel 2.1
Volgorde van de bewerkingen
Het belastbaar tijdperk vangt ten vroegste aan op 01.01.2018

AFTREKBEWERKINGEN	WIJZIGINGEN
Niet-belastbare bestanddelen	
DBI van het belastbaar tijdperk en VRI	De overgedragen DBI worden naar de korf verplaatst
Aftrek voor octrooi-inkomsten	Octrooien: overgangsregeling tot 30 juni 2021
Aftrek voor innovatie-inkomsten	
Investeringsaftrek	
SALDO	De berekeningsbasis van de fiscale korf stemt bijgevolg overeen met de winst die overblijft na de investeringsaftrek
<i>Aftrek voor risicokapitaal (incrementeel)</i>	-> Deze aftrekken worden samen beperkt tot een korf met als maximum 1.000.000 euro + 70 % van het verschil tussen het saldo dat overblijft na de investeringsaftrek en 1.000.000 euro.
<i>Overgedragen DBI</i>	
<i>Aftrek voor innovatie-inkomsten (overgedragen)</i>	
<i>Overgedragen vorige verliezen (onbeperkt)</i>	
<i>Overgedragen NIA (onbeperkt)</i>	
<i>Overgedragen NIA (7 jaar) ⁽⁸⁷⁾</i>	

2.3.1. DE BESTANDELEN VAN DE FISCALE WINST

A. Reserves

Als algemene regel geldt dat elke netto-toename van het maatschappelijk vermogen een belastbare winst vormt. Aan de zichtbare reserves (de boekhoudkundige reserves) worden de verdoken reserves toegevoegd; de vrijgestelde reserves worden vervolgens afgezonderd om het bedrag van de belastbare reserves te bepalen.

ZICHTBARE RESERVES

Alle gereserveerde winsten dragen in principe bij tot de vorming van de belastbare winst, ongeacht de benaming die eraan wordt gegeven: wettelijke reserve, beschikbare reserve, onbeschikbare reserve, statutaire reserve, voorzieningen voor risico's en kosten, overgedragen winst, enz.

VERDOKEN RESERVES

De onderwaarderingen van activa en de overwaarderingen van passiva zijn verdoken reserves die eveneens deel uitmaken van de belastbare winst.

Afschrijvingen die geboekt worden boven die welke fiscaal worden toegestaan of onderwaarderingen van de inventaris zijn gevallen van *onderwaarderingen van activa*.

Een fictieve schuld is een geval van *overwaardering van passiva*.

VRIJGESTELDE RESERVES

Meerwaarden

Het vrijgestelde deel van de meerwaarden ⁽⁸⁸⁾ wordt beschouwd als vrijgestelde reserve indien de onaantastbaarheidsvoorwaarde nageleefd is. Bovendien is de vrijstelling afhankelijk van een boeking op een afzonderlijke rekening van het passief.

⁸⁷ De NIA kan in principe niet meer worden overgedragen. Er bestaat echter een overgangsregeling: de stock van de overgedragen aftrekken die vroeger is gevormd, namelijk de nog niet gebruikte stock van de aftrekken zoals die bestond op het einde van aanslagjaar 2012, kan in principe nog worden afgetrokken binnen een termijn van zeven jaar, zelfs zonder beperking in de tijd in bepaalde omstandigheden.

⁸⁸ Zie hierna, hoofdstuk 3, afdeling 3.6. Belastingstelsel van de meerwaarden.

Voorzieningen voor risico's en kosten

Sommige voorzieningen kunnen eveneens worden vrijgesteld: zij moeten slaan op duidelijk omschreven risico's en kosten.

Sinds de laatste hervorming van de vennootschapsbelasting blijft de vrijstelling voor voorzieningen voor risico's en kosten bestaan maar enkel voor voorzieningen voor contractuele verplichtingen, zoals bijvoorbeeld garantieverplichtingen, of voor wettelijke en reglementaire verplichtingen (andere dan de verplichtingen die louter voortvloeien uit de toepassing van de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekening die op de onderworpen entiteit van toepassing is), zoals bijvoorbeeld ontslaguitkeringen na betekening van het ontslag of werkloosheid met bedrijfstoeslag (SWT), milieuverplichtingen, enz.

Geboekte waardeverminderingen op handelsvorderingen

Waardeverminderingen op handelsvorderingen zijn volledig als beroepskosten aftrekbaar indien het verlies zeker en vaststaand is. Wanneer de geboekte waardevermindering betrekking heeft op een waarschijnlijk verlies, moeten de betrokken handelsvorderingen betrekking hebben op de bedrijfsactiviteit en geval per geval worden geïdentificeerd en verantwoord.

Uitgiftepremies en inbrengreserves

Uitgiftepremies en inbrengreserves zijn vrijgesteld indien zij worden opgenomen in het kapitaal of worden geboekt op een rekening "reserves" zodat ze aan dezelfde onbeschikbaarheidsvoorwaarde voldoen als het maatschappelijk kapitaal.

Vrijgestelde winsten in het kader van de tax shelter voor de productie van audiovisuele werken of podiumwerken

Bedragen uitgegeven voor de financiering van de productie van een audiovisueel werk of podiumwerk kunnen vrijgesteld worden van vennootschapsbelasting in het kader van de taks shelter.

Dit mechanisme steunt op een of meerdere raamovereenkomst(en) gesloten voor de financiering van audiovisueel werk of podiumwerk. Deze overeenkomst wordt gesloten tussen de vennootschap die het audiovisueel werk of podiumwerk produceert en de vennootschap(pen) die de productie financiert of financieren.

De productievennootschap die in aanmerking komt moet een binnenlandse vennootschap zijn of de Belgische inrichting van een belastingplichtige bedoeld in artikel 227, 2° WIB92⁽⁸⁹⁾, uitgezonderd een televisieomroep of een onderneming verbonden met Belgische of buitenlandse televisieomroepen. Voor raamovereenkomsten afgesloten vanaf 1 juli 2016 wordt een onderneming verbonden met een Belgische of buitenlandse televisieomroep, die zich ertoe verbindt om geen raamovereenkomst af te sluiten voor de productie van een in aanmerking komend werk waarvoor deze televisieomroep voordelen zou verkrijgen rechtstreeks verbonden met de productie of de exploitatie van het in aanmerking komend werk, niet als een met Belgische of buitenlandse televisieomroepen verbonden onderneming beschouwd.

Niet enkel investeringen in Belgisch audiovisueel werk of podiumwerk komen in aanmerking voor de tax shelter, maar ook Europees audiovisueel werk of podiumwerk, met een maximale besteding in België. De fiscale waarde van het tax shelter-attest wordt vastgelegd op 70% van de productie- en exploitatiekosten in de EER die in aanmerking komen en 70% van deze uitgaven moeten rechtstreeks verbonden zijn met de productie en de exploitatie en ze bedragen maximaal 10/9 van de in België gedane productie- en exploitatiekosten.

Deze uitgaven moeten binnen een periode van ten hoogste 18 maanden vanaf zesde maand vóór de datum van de ondertekening van de raamovereenkomst worden gedaan. Voor animatiefilms en animatieseries bestemd voor televisie wordt de periode van 18 maanden verlengd met 6 maanden.

---

⁸⁹ 'De buitenlandse vennootschappen, zomede verenigingen, instellingen of lichamen zonder rechtspersoonlijkheid die zijn opgericht in een rechtsvorm die vergelijkbaar is met de rechtsvorm van een vennootschap naar Belgisch recht en die hun maatschappelijke zetel, hun voornaamste inrichting of hun zetel van bestuur of beheer niet in België hebben'.

Voor de nieuwe raamovereenkomsten worden de uitgaven gedaan binnen de 6 maanden voorafgaand aan de ondertekening van de raamovereenkomst voor het in aanmerking komend werk, die betrekking hebben op de productie en de exploitatie van dit werk, als in aanmerking komende uitgaven beschouwd, voor zover ze maximaal 50 pct. bedragen van het totaal van deze productie- en exploitatie-uitgaven.

Onder 'audiovisueel werk' wordt verstaan:

- een fictiefilm, een documentaire of een animatiefilm bestemd om in de bioscoop te worden vertoond;
- lange fictiefilm voor televisie, in voorkomend geval opgedeeld in afleveringen (⁹⁰);
- een fictie- of animatieserie;
- een documentaire voor televisie;
- kinder- en jeugdreeksen, zijnde fictiereeksen met een educatieve, culturele en informatieve inhoud voor een doelgroep van 0- tot 16-jarigen;
- een kortfilm met uitzondering van de korte reclamefilms.

Bovendien worden internationale producties in de categorie fictiefilm, documentaire of animatiefilm bestemd om in de bioscoop te worden vertoond, onder bepaalde voorwaarden eveneens beschouwd als in aanmerking komende audiovisuele werken.

Deze raamovereenkomsten moeten binnen de maand volgend op hun ondertekening worden aangemeld bij de FOD Financiën. Een specifieke Tax Shelter cel is verantwoordelijk voor de globale opvolging van dit bijzonder stelsel.

De vrijstelling van de winst wordt – voorlopig – toegestaan met name onder de volgende voorwaarden:

- ten belope van 421% van de sommen waarvoor de investeerder zich heeft verbonden om ze te storten en werkelijk gestort heeft binnen de drie maanden na de ondertekening van de raamovereenkomst;
- de definitieve vrijstelling wordt in elk geval beperkt tot 203% van de fiscale waarde van het tax shelter-attest;
- het definitieve bedrag van de sommen die ter uitvoering van de raamovereenkomst worden aangewend met vrijstelling van winst mag niet meer bedragen dan 50% van het totale budget van de kosten voor het in aanmerking komend werk voor het geheel van de in aanmerking komende investeerders en de totale sommen moeten daadwerkelijk voor de uitvoering van dat budget worden aangewend;
- de totale fiscale waarde van de tax shelter-attesten per in aanmerking komend werk mag niet meer bedragen dan 15 miljoen euro;
- de vrijstelling mag, per belastbaar tijdperk en per werk, niet meer bedragen dan 50% van de belastbare gereserveerde winst van het belastbaar tijdperk vastgesteld vóór de samenstelling van de bedoelde vrijgestelde reserve, met een maximum van 1.000.000 euro per investeerder en per jaar (⁹¹);
- de vrijgestelde winst moet op een afzonderlijke rekening van het passief van de balans worden geboekt en moet daar blijven staan (onaantastbaarheidsvoorwaarde) en mag niet dienen voor de berekening van enige beloning of toekenning;
- minstens 70% van de kwalificerende productie- en exploitatiekosten in de Europese Economische Ruimte zijn uitgaven die rechtstreeks verbonden zijn met de productie en de exploitatie;
- minstens 70% van de in België verrichte productie- en exploitatiekosten zijn uitgaven die rechtstreeks verbonden zijn met de productie en de exploitatie.

---

⁹⁰ De fictiefilms die worden uitgezonden in afleveringen van 52 minuten en minder worden beschouwd als toegelaten audiovisuele werken in het kader van de taxshelter, voor zover de fictiefilm in zijn geheel een duurtijd heeft van meer dan 52 minuten.

⁹¹ Het deel van de vrijstellingsgerechtigde sommen dat niet vrijgesteld kan worden wegens afwezigheid of ontoereikendheid van winsten, wordt overgedragen naar de volgende belastbare tijdperken.

Deze vrijstelling wordt definitief indien het tax shelter-attest daadwerkelijk door de FOD Financiën wordt afgeleverd en dit uiterlijk op 31 december van het vierde jaar volgend op het jaar waarin de raamovereenkomst wordt getekend.

Indien de winst voorheen vrijgesteld in het kader van de tax shelter, belastbaar wordt voor aanslagjaar 2019, bijvoorbeeld voor zover deze meer bedraagt dan het toegestane maximumbedrag, is het vroegere tarief van 33% (en niet 29%) van toepassing.

Voor de periode verstreken tussen de datum van de eerste betaling en het ogenblik waarop het tax shelter-attest wordt afgeleverd, maar met een maximum van 18 maanden, kan er een som, berekend op de effectief uitgevoerde stortingen, worden toegekend door de in aanmerking komende productievennootschap aan de in aanmerking komende investeerder, prorata van het aantal verlopen dagen en op basis van een maximumrente die niet hoger ligt dan het gemiddelde van de EURIBOR 12 maanden rente van de laatste dag van elke maand van het kalenderhalfjaar dat voorafgaat aan de betaling, verhoogd met 450 basispunten.

Het voormelde stelsel werd uitgebreid tot de financiering van podiumwerken, zoals theater-, circus-, opera-, muziek-, dans- of muziektheaterproducties, waarbij het scenario, de theatertekst, de regie of de scenografie nieuw is, of die een herinterpretatie betreft.

Deze uitbreiding van het stelsel tot podiumwerken is van toepassing op vanaf 1 februari 2017 ondertekende raamovereenkomsten en bevat eveneens een goedkeuringsstelsel.

De in België verrichte productie- en exploitatie-uitgaven worden gedaan binnen een periode die ten hoogste 24 maanden na de datum van ondertekening van de raamovereenkomst voor het bekomen van het tax shelter-attest voor de productie van dit werk eindigt en uiterlijk 1 maand na de première van het podiumwerk.

In tegenstelling tot wat wordt voorzien voor audiovisuele werken, komen de uitgaven gedaan binnen de 6 maanden voorafgaand aan de ondertekening van de raamovereenkomst voor het podiumwerk nooit in aanmerking.

De beperking tot 50% en het maximumbedrag van 1.000.000 euro worden gezamenlijk toegepast op beide vormen van de tax shelter (audiovisueel werk en podiumwerk).

De som van alle fiscale waarden van de tax shelter-attesten per in aanmerking komend werk bedraagt maximaal 2.500.000 euro.

De tax shelter voor de audiovisueel werken en podiumwerken werd eveneens uitgebreid tot de vennootschappen die via een raamovereenkomst in een origineel videospel investeren. Deze verlenging is echter nog niet in werking getreden.

In het kader van de COVID-19-pandemie zijn er tijdelijk een aantal versoepelingen aangenomen. We gaan hier verder niet op in.

Investeringsreserve

De investeringsreserve werd opgeheven voor nieuwe investeringen (in belastbare tijdperken die afsluiten vanaf 31.12.2018) en dooft uit voor lopende investeringen ⁽⁹²⁾.

Vrijgestelde gewestelijke steunmaatregelen

In afwijking van het algemene stelsel dat de gewestelijke steunmaatregelen in de belastbare basis opneemt ⁽⁹³⁾, worden sommige steunmaatregelen die door de gewesten worden toegekend aan vennootschappen, vrijgesteld door de wet van 23 december 2005. Worden bedoeld:

- de tewerkstellingspremies en beroepsoverstappremies die door de bevoegde gewestelijke instellingen worden toegekend aan vennootschappen;
- kapitaal- en interestsubsidies.

---

⁹² Meer informatie over de investeringsreserve is beschikbaar in de vorige edities van het fiscaal memo.

⁹³ Zie hoofdstuk 3, punt 3.5.

Deze worden door de gewesten toegekend, met inachtneming van de Europese reglementering inzake staatssteun, om immateriële en materiële vaste activa te vestigen, op te starten en/of aan te schaffen of tot stand te brengen. De subsidies toegekend in het raam van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen worden ook in aanmerking genomen.

In geval van vervreemding van gesubsidieerde activa die gedurende de eerste drie jaren van de investering plaatsvindt, wordt het bedrag van de voorheen vrijgestelde winst geacht een winst te zijn van het belastbaar tijdperk gedurende hetwelk de vervreemding heeft plaatsgevonden (behalve bij schadegeval, onteigening, enz.).

B. Aftrekbaarheid van de kosten en verworpen uitgaven (VU)

Het algemene principe van aftrekbaarheid van de kosten is hetzelfde als bij de PB.

De uitgaven verricht voor ondernemingscrèches zijn aftrekbaar binnen de grenzen en voorwaarden vermeld in hoofdstuk 3 ⁽⁹⁴⁾.

We zullen hier alleen de gevallen aanhalen waarin de boekhoudkundige lasten niet aftrekbaar zijn en opgenomen worden in de belastbare grondslag als 'verworpen uitgaven'. De 'verworpen uitgaven' omvatten ook bepaalde terugnemingen van voorheen verleende vrijstellingen.

Het gaat hoofdzakelijk om:

- niet-aftrekbare belastingen;
- geldboeten, verbeurdverklaringen en straffen van alle aard;
- bepaalde interesten van leningen;
- abnormale of goedgunstige voordelen;
- sociale voordelen waarvoor de begunstigden fiscale vrijstelling genieten;
- giften;
- terugname van belastingvrijstelling voor bijkomend personeel;
- sommige specifieke beroepskosten;
- waardeverminderingen en minderwaarden op aandelen, behalve minderwaarden bij volledige verdeling van het maatschappelijk vermogen ⁽⁹⁵⁾;
- bepaalde pensioenen en pensioenbijdragen;
- bedragen toegekend in het kader van participatieplannen van werknemers in het kapitaal van de vennootschappen en in het kader van de invoering van de winstpremie voor de werknemers ⁽⁹⁶⁾.

Sommige van die bestanddelen worden hierna verduidelijkt.

De afschrijvingsregels worden in hoofdstuk 3 beschreven ⁽⁹⁷⁾. Onder de verschillen tussen de boekhoudkundige afschrijving en de fiscale afschrijving zijn er de verplichting activa *pro rata temporis* af te schrijven tijdens het boekjaar waarin ze zijn verkregen en de verplichting bijkomende kosten af te schrijven volgens hetzelfde ritme als de hoofdsom. Deze laatste beperking is niet toepasselijk op 'kleine vennootschappen zoals gedefinieerd in het Wetboek van Vennootschappen.

---

⁹⁴ Zie hoofdstuk 3, punt 3.7.

⁹⁵ Indien de minderwaarde haar oorzaak vindt in de gehele verdeling van het maatschappelijk vermogen van de vennootschap die de aandelen uitgeeft, wordt de aftrekbaarheid behouden ten belope van het volgestort maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigd door de aandelen van die vennootschap.

⁹⁶ Dit stelsel wordt in de bijlage bij dit hoofdstuk beschreven.

⁹⁷ Zie hoofdstuk 3, punt 3.1. In het kader van de hervorming van de Ven.B zullen wijzigingen vanaf het aanslagjaar 2021 worden aangebracht op het vlak van de afschrijvingsregels.

De 'kleine vennootschap zoals gedefinieerd in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen

De Europese Richtlijn 2013/34/EU van 26 juni 2013 die voorziet in verschillende regelingen voor microvennootschappen, kleine, middelgrote en grote vennootschappen, werd omgezet in het Belgische boekhoudrecht. De *gevolgen op fiscaal vlak van de nieuwe definitie van 'kleine vennootschappen'* die in het boekhoudrecht is ingevoerd, hebben een impact op de belastbare tijdperken die aanvangen vanaf 1 januari 2016.

Volgens artikel 1:24 van het Wetboek van Vennootschappen en verenigingen zijn 'kleine vennootschappen' vennootschappen die rechtspersoonlijkheid bezitten en die op de balansdatum van het laatst afgesloten boekjaar niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden:

- jaargemiddelde van het personeelsbestand: 50
- jaaromzet (exclusief btw): 9.000.000 euro
- balanstotaal: 4.500.000 euro

De geconsolideerde toepassing blijft op fiscaal vlak bestaan, terwijl, volgens de definitie van de kleine vennootschap, de criteria niet meer op geconsolideerde basis moeten worden toegepast in het boekhoudrecht.

Definitie van de middelgrote onderneming

De hierboven vermelde definitie mag niet worden verward met de definitie van middelgrote onderneming, die eveneens in het WIB 92 is ingevoerd. Deze is gebaseerd op de aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 (2003/361/EG) betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen.

Het gaat om een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die een economische activiteit uitoefent en:

- die in tenminste twee van de laatste drie afgesloten belastbare tijdperken een gemiddeld personeelsbestand heeft van minder dan 250 personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten, en
- waarvan de omzet (exclusief btw) het bedrag van 50 miljoen euro niet overschrijdt
- of waarvan het balanstotaal het bedrag van 43 miljoen euro niet overschrijdt.

Voor verbonden ondernemingen, moeten de criteria inzake jaaromzet en jaarlijks balanstotaal op een geconsolideerde manier worden toegepast. Het gemiddelde personeelsbestand van elke verbonden vennootschap in het belastbare tijdperk wordt opgeteld.

AFTREKBAARHEID VAN DE BELASTINGEN

De vennootschapsbelasting en de daarmee verband houdende aanvullende crisisbijdrage (ACB), de voorafbetalingen, de verrekenbare voorheffingen ⁽⁹⁸⁾ die worden afgehouden of gevestigd op de inkomsten vervat in de belastbare grondslag zijn niet aftrekbaar. Hetzelfde geldt voor de nalatigheidsinteressen, boeten en vervolgingskosten die daarmee verband houden.

De aanslag op de geheime commissielonen is vanaf aanslagjaar 2021 ook niet meer aftrekbaar. De door de vennootschappen verschuldigde onroerende voorheffing voor de gebouwen waarvan ze eigenaar zijn, vormt eveneens een aftrekbare uitgave.

⁹⁸ De FBB wordt gelijkgesteld met een voorheffing en maakt als VU deel uit van de belastbare basis. De opname in de VU is evenwel beperkt tot het verrekenbare bedrag dat beperkt is zoals hierna uiteengezet (zie blz. 117).

Zijn eveneens niet aftrekbaar, de gewestelijke belastingen, taksen en retributies, alsmede de verhogingen, vermeerderingen, kosten en nalatigheidsinteressen die erop betrekking hebben. De niet-aftrekbaarheid betreft de eigen fiscaliteit van de gewesten ⁽⁹⁹⁾, en niet de gewestelijke belastingen (voorheen federale belastingen waarover de bevoegdheid geheel of gedeeltelijk is overgedragen aan de gewesten, onder meer registratierechten, successierechten, onroerende voorheffing, belastingen op voertuigen) ⁽¹⁰⁰⁾.

AFTREKBAARHEID VAN INTERESTEN VAN LENINGEN

Er zijn vier gevallen waar de interesten van leningen niet aftrekbaar zijn:

- interesten toegekend aan vennoten of bedrijfsleiders omwille van aan de vennootschap gedane voorschotten: die interesten kunnen geherkwalificeerd worden als dividenden, volgens modaliteiten die uitgelegd worden in de alinea betreffende de belastbare dividenden ⁽¹⁰¹⁾;
- als “**overdreven**” beschouwde interesten;
- toepassing van de EBITDA regel;
- gevolgen van de niet-naleving van de permanentievoorwaarde voor de DBI's.

Interesten worden als ‘**overdreven**’ beschouwd in zover zij hoger zijn dan de overeenkomstig de marktrente geldende rentevoet, rekening houdend met de bijzondere gegevens zoals het aan de verrichting gebonden financiële risico, de financiële toestand van de schuldenaar en de looptijd van de lening ⁽¹⁰²⁾.

Deze mogelijkheid van niet-aftrek betreft interesten van obligaties, van leningen, vorderingen en andere effecten ter vertegenwoordiging van leningen. Ze is niet toepasselijk op interesten van openbaar uitgegeven effecten noch op de door of aan financiële instellingen betaalde sommen.

In gevolge de omzetting van de ATAD-richtlijn werd bij de hervorming vennootschapsbelasting een nieuwe regel rond aftrekbaarheid van interesten ingevoerd, in de praktijk vaak de ‘EBITDA-regel’ genoemd. Netto-interestlasten (het zogenaamde ‘financieringskostensurplus’) zijn niet aftrekbaar in de mate dat ze de hoogste van 2 grenzen overschrijden: (i) 30% van de fiscale EBITDA of (ii) 3 miljoen euro.

In tegenstelling tot de oude onderkapitalisatieregels viseert de EBITDA-regel niet enkel interesten tussen groepsvennootschappen, maar alle interesten en economisch gelijkwaardige bedragen, waaronder dus ook interest betaald aan banken.

Kenmerkend voor deze regel is dat deze op alle Belgische vennootschappen en vaste inrichtingen in een groep als geheel van toepassing is, wat onder meer inhoudt dat de grens van 3 miljoen euro onder hen moet worden verdeeld.

Leningsovereenkomsten die gesloten zijn vóór 17 juni 2016 en nadien niet fundamenteel gewijzigd werden, zijn van de toepassing ervan uitgesloten. Fundamentele wijzigingen zijn onder meer een wijziging van de duurtijd, het bedrag of de interestvoet van de lening, alsook de herfinanciering ervan. De oude leningen blijven wel onderworpen aan de vroegere onderkapitalisatiewetgeving.

De EBITDA-regel is bovendien niet van toepassing op een vennootschap die geen deel uitmaakt van een groep van vennootschappen, geen buitenlandse inrichtingen heeft en die geen:

- (on)rechtstreekse deelneming van minstens 25% aanhoudt in een andere vennootschap;
- natuurlijke persoon of rechtspersoon als aandeelhouder heeft die (on)rechtstreeks een deelneming aanhoudt van minstens 25% in deze vennootschap en in een andere vennootschap.

⁹⁹ De eigen gewestelijke belastingen zijn niet aftrekbaar in de vennootschapsbelasting, met uitzondering van degene die betrekking hebben op het gebruik van voertuigen of het gebruik van de openbare weg, waaronder de gewestelijke kilometerheffing.

¹⁰⁰ Namelijk de belastingen bedoeld in artikel 3 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten.

¹⁰¹ Zie hierna blz. 102.

¹⁰² De bewijslast ligt bij de belastingplichtige.

ABNORMALE OF GOEDGUNSTIGE VOORDELEN

Daarmee wordt bedoeld abnormale of goedgunstige voordelen toegekend aan in het buitenland gevestigde ondernemingen waarmee de vennootschap rechtstreekse of onrechtstreekse banden heeft van wederzijdse afhankelijkheid, of aan een onderneming die in het land van haar hoofdzetel onderworpen is aan een aanzienlijk voordeliger belastingstelsel.

DE GIFTEN

Alle giften worden beschouwd als verworpen uitgaven. Sommige ervan mogen evenwel van de belastbare winst worden afgetrokken wanneer zij in aanmerking komen voor een belastingvermindering voor giften (zie hieronder punt 2.3.3. " 'Niet belastbare elementen').

TERUGNEMINGEN VAN VROEGERE VRIJSTELLINGEN, MET NAME VOOR BIJKOMEND PERSONEEL

De aanwerving van bijkomend personeel kan aanleiding geven tot een vrijstelling van belasting (zie hieronder punt 2.3.3. 'Niet belastbare elementen').

De aldus vroeger toegekende vrijstellingen worden evenwel teruggenomen, als verworpen uitgaven, wanneer het betrokken personeel vermindert.

DE AUTOKOSTEN

De kosten met betrekking tot het gebruik van andere personenauto's, auto's voor dubbel gebruik, lichte vrachtauto's en minibussen dan die welke uitsluitend worden gebruikt voor het bezoldigd vervoer van personen, zijn aftrekbaar als beroepskosten ten belope van een percentage dat afhangt van de CO₂-uitstoot per kilometer en van het soort brandstof (diesel / benzine / aardgas).

Het gaat hierbij niet om:

- voertuigen die uitsluitend gebruikt worden voor een taxidienst of voor verhuring met bestuurder en op grond daarvan van de verkeersbelasting op de autovoertuigen vrijgesteld zijn;
- voertuigen die in autorijscholen worden gebruikt voor praktisch onderricht;
- voertuigen die uitsluitend aan derden worden verhuurd;
- kosten die aan derden worden doorgerekend, mits deze kosten uitdrukkelijk en afzonderlijk op factuur zijn vermeld..

De aftrekbaarheid van de autokosten wordt vanaf aanslagjaar 2021 bepaald in functie van de volgende formule: $120\% - (0,5\% * \text{coëfficiënt} * \text{CO}_2\text{-uitstoot})$. De coëfficiënt bedraagt '1' voor voertuigen met enkel een dieselmotor; '0,95' voor andere voertuigen; en wordt op '0,9' gebracht voor voertuigen uitgerust met een aardgasmotor en een belastbaar vermogen van minder dan 12 fiscale paardenkracht. Het aldus bekomen percentage van aftrekbaarheid bedraagt minimum 50% en maximum 100%. In afwijking hiervan bedraagt de aftrekbaarheid van voertuigen met een CO₂-uitstoot van 200 gram/kilometer of meer, 40%.⁽¹⁰³⁾

Voor zogenaamde 'valse hybrides' (oplaadbare hybride voertuigen uitgerust met een elektrische batterij die een energiecapaciteit heeft van minder dan 0,5 kWh per 100 kilogram van het wagentgewicht of een uitstoot van meer dan 50 gram CO₂ per kilometer) is de CO₂-uitstoot die voor de bovenstaande formule in aanmerking wordt genomen deze van het overeenstemmende voertuig dat uitsluitend voorzien is van een motor die gebruik maakt van dezelfde brandstof. Indien er geen overeenstemmend voertuig bestaat dat uitsluitend voorzien is van een motor die gebruik maakt van dezelfde brandstof, wordt de CO₂-uitstootwaarde vermenigvuldigd met 2,5.

---

¹⁰³ Deze regels zijn eveneens van toepassing in de personenbelasting. Daar geldt een minimale aftrekbaarheid van 75% voor wagens aangeschaft vóór 1 januari 2018.

NIET-AFTREKBAARHEID VAN SPECIFIEKE BEROEPSKOSTEN

Daarmee worden inzonderheid bedoeld:

- de uitgaven en lasten die op onredelijke wijze de beroepsbehoefte overtreffen;
- de kosten voor kleding met uitzondering van de specifieke beroepskleding;
- 31% van de restaurantkosten;
- 50% van de receptiekosten en kosten voor relatiegeschenken.

HET FISCAAL STELSEL VAN DE PENSIOENEN EN DE PENSIOENBIJDAGEN

Storting gedaan met het oog op de vorming van een extra-legaal pensioen zijn slechts aftrekbaar in de mate dat ze verband houden met vergoedingen betaald met een regelmaat die gelijkaardig is aan die van de betaling aan het personeel van vergoedingen ten laste van het resultaat van het belastbaar tijdperk. Storting die verband houden met vergoedingen toegekend door de algemene vergadering of die opgenomen worden in een rekening-courant zijn dus niet aftrekbaar.

Die storting moeten definitief zijn en gedaan worden, zonder enige wettelijke verplichting, aan een in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte gevestigde verzekeringsonderneming, verzorgingsinstelling of instelling voor bedrijfspensioenvoorzieningen.

De aftrek van die bijdragen wordt evenwel slechts toegestaan in de mate dat de eraan verbonden uitkeringen die worden toegevoegd aan de andere uitkeringen die worden toegekend ter gelegenheid van de pensionering⁽¹⁰⁴⁾ en die als jaarlijkse rente worden uitgedrukt, niet meer bedragen dan 80% van de laatste brutojaarbezoldiging van een "normale" loopbaan (in de regel 40 jaar beroepsactiviteit).

DE WERKNEMERSPARTICIPATIE IN HET KAPITAAL EN DE WINSTPREMIE VOOR DE WERKNEMERS

De bedragen die door de vennootschap worden toegekend worden als VU opgenomen. Bijlage 1 bij dit hoofdstuk beschrijft de berekening van het belastbaar bedrag.

Er kan geen aftrek van giften, van DBI, voor octrooi-inkomsten/innovatie-inkomsten, voor risicokapitaal, van vorige verliezen of geen investeringsaftrek worden verricht op het bedrag dat aldus in de VU wordt opgenomen.

DE TERBESCHIKKINGSTELLING VAN EEN BEDRIJFSWAGEN

De autokosten worden opgenomen in de VU ten belope van een percentage⁽¹⁰⁵⁾ van het voordeel van alle aard dat voortvloeit uit het persoonlijke gebruik van een door de werkgever ter beschikking gesteld voertuig:

- 17% van het belastbare bedrag van het VAA als geen brandstofkosten die verbonden zijn met het persoonlijke gebruik van het voertuig, door de werkgever ten laste worden genomen;
- 40% van het belastbare bedrag van het VAA wanneer de brandstofkosten die verbonden zijn met het persoonlijke gebruik van het voertuig, geheel of gedeeltelijk door de vennootschap ten laste worden genomen.

DE KOSTEN VAN DE MOBILITEITSVERGOEDING

De kosten van de mobiliteitsvergoeding worden eveneens opgenomen in de VU, ten belope van 17% van het belastbare VAA. Dit percentage wordt tot 40% verhoogd wanneer de brandstofkosten verbonden met het persoonlijk gebruik van het vervangingsvoertuig geheel of gedeeltelijk door de werkgever ten laste werden genomen.

---

¹⁰⁴ Met uitsluiting van uitkeringen van individuele levensverzekeringen.

¹⁰⁵ Dat percentage wordt toegepast op het brutobedrag van het belastbare voordeel van alle aard, ongeacht de eventuele persoonlijke bijdrage van de werknemer.

C. De uitgekeerde dividenden

DIVIDENDEN

De door vennootschappen uitgekeerde dividenden maken deel uit van de belastbare grondslag.

MET DIVIDENDEN GELIJKGESTELDE INTERESTEN

Interesten van voorschotten toegestaan aan vennootschappen kunnen worden gelijkgesteld met dividenden als ze verleend zijn:

- ofwel door een natuurlijke persoon die aandelen bezit in die vennootschap ;
- ofwel door personen die in die vennootschap een functie van bedrijfsleider vervullen, alsook hun echtgenoten of niet-ontvoogde minderjarige kinderen.

De toegekende interesten worden dan geherkwalificeerd als dividenden vanaf het ogenblik dat en in de mate dat:

- de toegekende interesten, de op basis van artikel 55 WIB92 in verhouding tot de marktrente vastgestelde grens, overschrijden ⁽¹⁰⁶⁾ ;
- het totale bedrag van de rentegevende voorschotten bij het begin van het belastbaar tijdperk hoger is dan het gestorte kapitaal bij het einde van het belastbaar tijdperk verhoogd met de belaste reserves bij het begin van het belastbaar tijdperk.

Deze gelijkstelling met dividenden en met opbrengsten van kapitaal heeft tot gevolg dat deze interesten in de vennootschapsbelasting niet aftrekbaar zijn ⁽¹⁰⁷⁾.

INKOOP VAN (EIGEN) AANDELEN, GEHELE OF GEDEELTELIJKE VERDELING VAN HET MAATSCHAPPELIJK VERMOGEN

De uitgekeerde dividenden bevatten eveneens de toewijzingen verricht **bij verkrijging van eigen aandelen** ⁽¹⁰⁸⁾. Het tarief van de roerende voorheffing wordt vastgelegd op 30% van de uitkeringen die in artikel 186, WIB 92 worden aangemerkt als dividenden, namelijk de inkoopboni.

Bij **(gehele of gedeeltelijke) verdeling van het maatschappelijk vermogen van een vennootschap** ⁽¹⁰⁹⁾, worden de verdeelde uitkeringen beschouwd als uitgekeerde winst voor het gedeelte dat het eventueel geherwaardeerde, nog terugbetaalbare werkelijk gestorte maatschappelijk kapitaal overtreft. Het overschot is belastbaar als liquidatieboni en er wordt een roerende voorheffing geïnd van 30% van het bedrag dat als uitgekeerd dividend wordt beschouwd ⁽¹¹⁰⁾.

2.3.2. DE INDELING VAN DE WINST

Van de belastbare winst gevormd door de som van de reserves, de verworpen uitgaven en de dividenden, wordt vervolgens eerst het werkelijke resultaat uit de zeescheepvaart waarvoor de winst wordt vastgesteld op basis van tonnage ⁽¹¹¹⁾ verwijderd, en daarna de verschillende bestanddelen waarop de aftrekbeperking van toepassing is. De aftrekbeperking houdt in dat geen enkele van de hierna besproken aftrekken aangerekend mag worden, noch dat er een compensatie met het verlies van het belastbaar tijdperk mag gebeuren. Deze bestanddelen zullen dus, ongeacht het resultaat van de vennootschap en ongeacht de eventuele aftrekken die erop aangerekend kunnen worden, sowieso deel uitmaken van de belastbare grondslag (zie ook 2.3.11).

---

¹⁰⁶ Zie hierboven 'Verworpen uitgaven'.

¹⁰⁷ Deze bepaling is niet van toepassing op interesten toegekend door coöperatieve vennootschappen die door de Nationale Raad van de Coöperatie erkend zijn, noch op interesten van obligaties uitgegeven door een openbaar beroep op het spaarwezen

¹⁰⁸ Inzake de inkoop van eigen aandelen zijn de voorwaarden en toepassingsmodaliteiten beschreven in art. 186 WIB92.

¹⁰⁹ De bepalingen inzake verdeling van het maatschappelijk vermogen zijn ook van toepassing wanneer de maatschappelijke zetel of de bestuurs- of beheerszetel naar het buitenland wordt overgebracht.

¹¹⁰ Het gaat om de tarieven van de roerende voorheffing die van kracht zijn voor het aanslagjaar 2021.

¹¹¹ De winst uit zeescheepvaart die op basis van tonnage is vastgesteld, wordt na de verschillende aftrekbewerkingen aan de belastbare grondslag toegevoegd.

Indien het resultaat vóór de aftrekbeperking groter is dan het totale bedrag van de bestanddelen waarop de aftrekbeperking van toepassing is, zullen de aftrekken aangerekend worden op het resterende resultaat na toepassing van de aftrekbeperking.

Indien het resultaat vóór de aftrekbeperking kleiner is dan het totale bedrag van de bestanddelen waarop de aftrekbeperking van toepassing is, zal het verschil toegevoegd worden aan het naar de volgende belastbare tijdperken over te dragen verlies.

Het resterende resultaat na verwijdering van het werkelijke resultaat uit de zeescheepvaart waarvoor de winst wordt vastgesteld op basis van tonnage en na de aftrekbeperking wordt ingedeeld in twee categorieën:

- De eerste categorie bevat de winsten van Belgische oorsprong die belastbaar zijn tegen het volle tarief en de winsten van buitenlandse oorsprong die niet vrijgesteld zijn krachtens een internationale overeenkomst ter vermijding van dubbele belasting.
- De tweede categorie bevat de winsten van buitenlandse oorsprong die van belasting zijn vrijgesteld krachtens een overeenkomst ter vermijding van dubbele belasting. Deze categorie komt niet in aanmerking bij het bepalen van de belastbare grondslag.

2.3.3. NIET- BELASTBARE ELEMENTEN

Hier worden afgetrokken:

- de vrijstelling van 16.560 euro toegekend per bijkomende personeelseenheid bestemd in België voor een betrekking van diensthoud voor de uitvoer of een betrekking van diensthoud voor de afdeling 'integrale kwaliteitszorg' ⁽¹¹²⁾;
- de vrijstelling ten belope van 40% van de bezoldigingen betaald of toegekend aan werknemers waarvoor de werkgever een tutoraatsbonus verkrijgt ⁽¹¹³⁾;
- de vrijstelling van 6.160 euro per bijkomende personeelseenheid in kmo's ⁽¹¹⁴⁾;
- de vrijstelling voor sociaal passief ingevolge het eenheidsstatuut;
- vrijstelling van de vanaf 1 januari 2018 ontvangen inkomenscompensatievergoedingen toegekend door de gewesten aan vennootschappen die het slachtoffer zijn van hinder ten gevolge van werken op het openbaar domein;
- de giften: de aftrek van de giften mag evenwel noch 5% van de als in 2.3.1. bepaalde fiscale winst, noch 500.000 euro overtreffen;
- andere niet-belastbare bestanddelen: terugbetaling van niet-aftrekbare boetes, ...

De eerste drie vrijstellingen worden afgeschaft in de vennootschapsbelasting vanaf aanslagjaar 2021 verbonden met een belastbaar tijdperk dat ten vroegste aanvangt op 1 januari 2020.

2.3.4. KORF EN MINIMALE BELASTBARE BASIS

De wet van 25 december 2017 tot hervorming van de vennootschapsbelasting heeft bijzondere regels ingevoerd voor een bepaald aantal aftrekken en ze beperkt globaal de aftrek per belastbaar tijdperk tot 1.000.000 EUR, verhoogd met 70 % van het saldo van het fiscaal resultaat, zodat 30 % van dit saldo een minimale belastbare basis vormt.

---

¹¹² Zie hoofdstuk 3, bladzijde 125.

¹¹³ Zie hoofdstuk 3, bladzijde 125.

¹¹⁴ Zie hoofdstuk 3, bladzijde 125.

De verschillende aftrekposten worden beperkt tot een jaarlijkse korf. Het gaat om de aftrek van de overgedragen vorige verliezen, de aftrek overgedragen DBI, overgedragen aftrek voor innovatie-inkomsten, overgedragen aftrek voor risicokapitaal en de nieuwe aftrek voor incrementeel risicokapitaal.

Het bedrag van de aftrekken die niet konden worden toegepast door de korfbepanking kan worden overgedragen naar de volgende belastbare tijdperken. Voor kleine vennootschappen worden de overgedragen vorige verliezen gedurende de eerste vier belastbare tijdperken niet onderworpen aan de beperking.

2.3.5. AFTREK VAN DE DEFINITIEF BELASTE INKOMSTEN (DBI) EN VAN DE VRIJGESTELDE ROERENDE INKOMSTEN (VRI)

A. Definitief belaste inkomsten

ALS DBI AFTREKBARE INKOMSTEN

Zijn 'definitief belaste inkomsten':

- (a) dividenden;
- (b) inkoop- en liquidatieboni, voor zover ze dividenden zijn waarop artikelen 186 (inkoop/verkrijging eigen aandelen), 187 (gedeeltelijke verdeling van het maatschappelijk vermogen) of 209 WIB92 (gehele verdeling van het maatschappelijk vermogen), of analoge bepalingen van buitenlands recht van toepassing zijn;
- (c) om dubbele belasting te vermijden, komen de dividenden en de niet-vrijgestelde meerwaarden op deelnemingen in buitenlandse gecontroleerde ondernemingen waarvan de winst overeenkomstig artikel 185/2 WIB92 reeds in België werd belast, in aanmerking zonder toepassing van de hierna besproken drempels en voorwaarden.

UITSLUITINGSGEVALLEN

De wet voorziet meerdere uitsluitingsgevallen, zie hieronder de voornaamste:

- 1° Het eerste geval van uitsluiting is dat van de inkomsten die toegekend of betaalbaar gesteld worden door een vennootschap die niet onderworpen is aan de Ven.B of aan een gelijkaardige belasting in het buitenland, of die in het land waar ze gevestigd is een aanzienlijk gunstiger aanslagregeling geniet dan in België.
- 2° Het tweede geval van uitsluiting is dat van de inkomsten die toegekend of betaalbaar gesteld zijn door een financieringsvennootschap ⁽¹¹⁵⁾, thesaurievennootschap ⁽¹¹⁶⁾ of beleggingsvennootschap ⁽¹¹⁷⁾ die, hoewel ze in het land van haar fiscale woonplaats onderworpen is aan een in 1° bedoelde belasting, daar toch een van het gemeen recht afwijkend belastingstelsel geniet.
- 2° bis Dit geldt ook voor de inkomsten die toegekend of betaalbaar gesteld zijn door een beleggingsvennootschap met vast kapitaal voor belegging in vastgoed, een GVV of een gelijkaardige buitenlandse vennootschap die, alhoewel zij in het land van haar fiscale woonplaats onderworpen is aan een in 1° vermelde belasting, in dat land een belastingregeling geniet die afwijkt van het gemeen recht, in de mate dat de inkomsten van onroerende goederen die zij verkrijgt met name niet onderworpen werden aan de vennootschapsbelasting of aan een buitenlandse belasting die er analoog aan is, of genieten van een afzonderlijke belastingregeling die afwijkt van het gemeen recht.

¹¹⁵ Onder 'financieringsvennootschap' wordt begrepen enigerlei vennootschap die zich uitsluitend of hoofdzakelijk bezighoudt met dienstverrichtingen van financiële aard ten voordele van vennootschappen die met de dienstverlenende vennootschap noch rechtstreeks noch onrechtstreeks een groep vormen.

¹¹⁶ Onder 'thesaurievennootschap' wordt begrepen enigerlei vennootschap waarvan de werkzaamheid uitsluitend of hoofdzakelijk bestaat in het verrichten van geldbeleggingen.

¹¹⁷ Onder 'beleggingsvennootschap' wordt begrepen enigerlei vennootschap die uitsluitend het gemeenschappelijk beleggen van kapitaal tot doel heeft.

- 3° Het derde geval van uitsluiting maakt het mogelijk door de vennootschappen gedane uitkeringen stroomopwaarts te verifiëren: de aftrek voor DBI wordt geweigerd **in de mate** dat de uitkerende vennootschap in andere landen dan dat waar ze haar fiscale woonplaats heeft, zelf inkomsten heeft verkregen die geen dividenden waren en die daar een van het gemeen recht afwijkend belastingregime genoten hebben.
- 4° Ook in het vierde geval kunnen stroomopwaarts gedane uitkeringen geverifieerd worden: de aftrek voor DBI wordt geweigerd in de mate dat de uitkerende vennootschap winsten heeft verwezenlijkt door bemiddeling van één of meerdere buitenlandse inrichtingen die globaal onderworpen zijn aan een belastingregeling die "**aanzienlijk gunstiger**" is dan die waaraan ze in België zouden onderworpen zijn.
- 5° Het laatste geval van uitsluiting betreft inkomsten verkregen door vennootschappen - andere dan investeringsvennootschappen - die dividenden ten belope van minstens 90% uitkeren die betrekking hebben op de eerste vier gevallen van uitsluiting.

Een belastingstelsel wordt beschouwd als aanzienlijk gunstiger wanneer het normale tarief van de vennootschapsbelasting of de effectieve belastingdruk lager is dan 15%. De fiscale bepalingen van gemeen recht die toepasselijk zijn op vennootschappen gevestigd in Lidstaten van de Europese Unie worden geacht niet aanzienlijk gunstiger te zijn dan in België.

De wet voorziet echter bepaalde beperkingen in verband met die vijf gevallen van uitsluiting:

- 1° Geval 1 is niet van toepassing op dividenden toegekend of betaalbaar gesteld door intercommunales, samenwerkingsverbanden, projectverenigingen, autonome gemeentebedrijven en verenigingen die een ziekenhuis of een instelling die oorlogsslachtoffers, mindervaliden, bejaarden, enz. bijstaat, uitbaten.
- 2° Geval 2 is niet van toepassing op beleggingsvennootschappen en gereguleerde vastgoedvennootschappen waarvan de statuten bepalen dat ten minste respectievelijk 90% en 80 % van de ontvangen inkomsten of verwezenlijkte meerwaarden zullen worden uitgekeerd, na aftrek van bezoldiging, commissies en kosten.
- 3° Geval 2 is niet van toepassing op dividenden verdeeld door private privaks in de mate dat de inkomsten voortkomen van gerealiseerde meerwaarden op beleggingen in DBI-aandelen of andere private privaks, of dividenden voortkomende van die beleggingen.
- 4° Geval 2 en geval 5 zijn niet van toepassing op financieringsvennootschappen gevestigd in een van de Lidstaten van de Europese Unie, voor zover het om gewettigde economische en financiële verrichtingen gaat, en voor zover de vennootschap niet overgekapitaliseerd is.
- 5° Geval 5 is niet van toepassing als de dividend-uitkerende vennootschap op een Europese beurs genoteerd is en onderworpen is aan de Ven.B in een land waarmee België een dubbelbelastingverdrag heeft gesloten.

PARTICIPATIEDREMPEL

Er wordt ook vereist dat, op de datum van de toekenning of betaalbaarstelling van de dividenden, de verkrijgende vennootschap een deelneming van ten minste 10% of 2.500.000 euro bezit in het kapitaal van de uitkerende vennootschap.

PERMANENTIEVOORWAARDE

De DBI-aftrek wordt alleen toegekend voor aandelen in participaties die minstens een jaar lang ononderbroken in volle eigendom van de vennootschap zijn gebleven.

De participatiedrempel en permanentievoorwaarde gelden niet voor inkomsten verkregen, verleend of toegekend door beleggingsvennootschappen en gereguleerde vastgoedvennootschappen, noch voor inkomsten verleend of toegekend door intercommunales, samenwerkingsverbanden, projectverenigingen, autonome gemeentebedrijven en verenigingen die een ziekenhuis of een instelling die oorlogsslachtoffers, mindervaliden, bejaarden, enz. bijstaat, uitbaten.

AFTREKBAAR BEDRAG

Het aftrekbaar bedrag was vroeger vastgesteld op 95% van het inkomen, vóór inhouding van de roerende voorheffing. In het kader van de hervorming van de vennootschapsbelasting werd de DBI-aftrek tot 100% verhoogd voor de belastbare tijdperken die ten vroegste op 1 januari 2018 aanvangen.

De aftrek van de DBI van het betrokken boekjaar (¹¹⁸) wordt toegekend op het resterende bedrag van de winst na de "derde bewerking/aftrek van de niet-belastbare elementen", vooropgesteld dat voor het berekenen van dat grensbedrag de volgende VU in mindering worden gebracht (¹¹⁹):

- "niet-aftrekbare" giften,
- geldboeten en bestraffingen,
- sommige specifieke beroepskosten,
- het niet-aftrekbare gedeelte van de brandstofkosten,
- de kosten van de belastbare mobiliteitsvergoeding, ten belope van 17% of 40%,
- overdreven interesten,
- abnormale of goedgunstige voordelen,
- sociale voordelen,
- pensioenbijdragen.

Er kan ook geen aftrek meer worden verricht op het bedrag dat als VU wordt opgenomen als werknemersparticipatie in het kapitaal en de winst van hun vennootschap (¹²⁰).

Deze verworpen uitgaven moeten niet in mindering gebracht worden van de belastbare basis waarop de DBI-aftrek wordt toegepast, als het dividend verleend of toegekend wordt door een vennootschap gevestigd in de Europese Economische Ruimte, noch indien ze gevestigd is in een land waarmee België een dubbelbelastingverdrag heeft afgesloten dat voorziet in een gelijke behandeling van dividenden, noch in een land waar het principe van het vrij verkeer van kapitaal van toepassing is op het kapitaal dat de bedoelde dividenden heeft doen ontstaan. Deze versoepeling geldt enkel voor de dividenden, niet voor de inkoop- en liquidatieboni.

OVERDRAAGBAARHEID VAN DBI-OVERSCHOTTEN

Indien er geen of onvoldoende belastbare winst overblijft na aftrek van de niet belastbare elementen, is het saldo van de aftrek voor DBI overdraagbaar naar de volgende belastbare tijdperken.

Met de hervorming Ven.B, is de aftrek van overgedragen DBI, en andere overgedragen aftrekken, echter beperkt in functie van het resultaat van het belastbaar tijdperk, zie 'Korf en minimale belastbare basis'.

---

¹¹⁸ De overgedragen DBI worden naar de korf verplaatst.

¹¹⁹ De bedoeling is te vermijden dat bedragen afgetrokken worden van deze VU en dat zij bijgevolg niet meer belastbaar zijn.

¹²⁰ Wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers.

De overdracht van de DBI-overschotten heeft betrekking op de dividenden die zijn verleend of toegekend door een vennootschap die op het moment van de toekenning ervan is gevestigd in:

- een Lidstaat van de Europese Economische Ruimte ⁽¹²¹⁾, met inbegrip van België;
- in een derde Staat waarmee België een overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting (DBV) heeft gesloten waarin een clause van gelijke behandeling van dividenden is opgenomen;
- in een derde Staat, andere dan deze zoals hierboven bedoeld, in het geval het principe van het vrij verkeer van kapitaal van toepassing is op het kapitaal dat de bedoelde dividenden doet ontstaan.

Een regeling die identiek is aan de evenredige beperking van de verliezen in geval van inbreng van een bedrijfstak of een algemeenheid van goederen, of na een fusie, een splitsing of een ermee gelijkgestelde verrichting is voortaan van toepassing op de overgedragen DBI-af trek, voor een verrichting vanaf 1 januari 2018.

B. Vrijgestelde roerende inkomsten

Bovendien kunnen de inkomsten uit preferente aandelen van de NMBS en de inkomsten uit openbare fondsen die (vóór 1962) volledig vrij van belastingen werden uitgegeven, afgetrokken worden als vrijgestelde roerende inkomsten.

2.3.6. AFTREK VOOR OCTROOI-INKOMSTEN EN AFTREK VOOR INNOVATIE-INKOMSTEN

2.3.6.1. Aftrek voor octrooi-inkomsten (overgangsregeling)

De afschaffing van de aftrek voor octrooi-inkomsten gaat gepaard met een overgangsstelsel van vijf jaar (30 juni 2021 ten laatste).

Worden in aanmerking genomen, de octrooien of aanvullende beschermingscertificaten waarvan de vennootschap octrooihouder of certificaathouder is en die geheel of gedeeltelijk door de vennootschap werden ontwikkeld in haar onderzoekscentra, alsmede de door de vennootschap verworven octrooien, licentierechten of aanvullende beschermingscertificaten, op voorwaarde dat die verder door de vennootschap in haar onderzoekscentra werden verbeterd.

Het stelsel werd voor de kleine vennootschap (zoals gedefinieerd in artikel 1:24 van het Wetboek van Vennootschappen en verenigingen) echter versoepeld aangezien het voor deze vennootschappen niet meer noodzakelijk is om over een afzonderlijke onderzoeksafdeling te beschikken.

Onder 'octrooi-inkomsten' worden verstaan zowel de inkomsten sensu stricto, met name ontvangen uit octrooien die in licentie worden gegeven, als de inkomsten die via derden zouden worden verkregen door de vennootschap die de octrooien voor haar eigen rekening heeft geëxploiteerd.

De inkomsten moeten geëvalueerd worden op basis van de vergoeding die zou zijn overeengekomen als tussen onafhankelijke ondernemingen.

De aftrekbare inkomsten moeten begrepen worden in het belastbaar inkomen en worden verminderd:

- met tijdens het belastbaar tijdperk toegepaste afschrijvingen op de aanschaffings- of beleggingswaarde van deze octrooien, in zover deze afschrijvingen afgetrokken worden van de in België belastbare grondslag;
- met de vergoedingen die zijn verschuldigd aan derden voor deze octrooien, voor zover deze vergoedingen ten laste worden gelegd van het in België belastbare resultaat.

---

¹²¹ Of van de Europese Gemeenschap voor de dividenden die zijn toegekend of betaalbaar gesteld vóór 01.01.1994.

De op die manier bepaalde inkomsten zijn aftrekbaar ten belope van 80% van hun bedrag.

Indien er onvoldoende winst is, is het saldo van de aftrek voor octrooi-inkomsten niet overdraagbaar naar de volgende belastbare tijdperken.

2.3.6.2. Aftrek voor innovatie-inkomsten

2.3.6.2.1. Context en overgangsregeling

De wet van 3 augustus 2016 heeft de aftrek voor octrooi-inkomsten opgeheven. Deze aftrek werd vervangen door de aftrek voor innovatie-inkomsten die sinds 1 juli 2016 van toepassing is.

Er is tot 30 juni 2021 echter een overgangsregeling van toepassing voor octrooien en aanvullende beschermingscertificaten die vóór 1 juli 2016 werden toegekend of aangevraagd.

De keuze voor de toepassing van de aftrek voor innovatie-inkomsten kan per intellectueel eigendomsrecht worden gedaan maar die keuze is onherroepelijk, zodat de vennootschap dan wordt uitgesloten van de toepassing van de overgangsbepaling die voor de aftrek voor octrooi-inkomsten is ingevoerd. De overgangsregeling is niet van toepassing op bepaalde intellectuele eigendomsrechten die vanaf 1 januari 2016 van verbonden vennootschappen zijn verkregen.

De toepassing van de aftrek voor innovatie-inkomsten belet niet de toepassing van de investeringsaftrek met betrekking tot hetzelfde intellectueel eigendomsrecht.

Zowel de aftrek voor octrooi-inkomsten als de aftrek voor innovatie-inkomsten worden per intellectueel eigendomsrecht toegepast.

De oude aftrek voor octrooi-inkomsten mag enkel nog worden toegepast op octrooien waarop de aftrek voor innovatie-inkomsten nog niet is toegepast (wijziging van het overgangsstelsel, van kracht vanaf 1 januari 2018).

2.3.6.2.2. Stelsel inzake aftrek voor innovatie-inkomsten

Wat betreft de reeds aangevraagde maar nog niet toegekende intellectuele eigendomsrechten, is een tijdelijke vrijstelling, die vervolgens eventueel definitief kan worden, mogelijk onder bepaalde voorwaarden.

a) Bedrag van de aftrek voor innovatie-inkomsten en overdrachten

Het bedrag van de aftrek voor innovatie-inkomsten is gelijk aan het resultaat van de volgende bewerking: [netto-innovatie-inkomsten x corrigerende breuk (¹²²) x 85%].

In afwezigheid van of bij onvoldoende winst na een belastbaar tijdperk waarbij de aftrek voor innovatie-inkomsten kan worden aangewend, is het deel dat niet kon worden afgetrokken, overdraagbaar naar de volgende belastbare tijdperken. Met de hervorming Ven.B, is de overgedragen aftrek voor innovatie-inkomsten, en andere overgedragen aftrekken, echter beperkt in functie van het resultaat van het belastbaar tijdperk, zie 'Korf en minimale belastbare basis'.

---

¹²² Namelijk de ratio kwalificerende uitgaven / totale uitgaven. Deze breuk wordt afzonderlijk bepaald voor elk in aanmerking komend intellectueel eigendomsrecht (of soort/ groep producten/diensten) en zowel de kwalificerende als de totale uitgaven worden door de belastbare tijdperken heen gecumuleerd. De kwalificerende uitgaven kunnen met 30% worden verhoogd maar het quotiënt bedraagt maximum 1. We spreken ook over de 'Nexus ratio'.

b) In aanmerking komende intellectuele eigendomsrechten

Het gaat om de hieronder bedoelde intellectuele eigendomsrechten waarvan de vennootschap volle eigenaar, mede-eigenaar, vruchtgebruiker, licentiehouder of rechtenhouder is:

- de octrooien;
- aanvullende beschermingscertificaten;
- kwekersrechten waarvan de aanvraag ten vroegste op 1 juli 2016 is ingediend;
- weesgeneesmiddelen, beperkt tot de eerste 10 jaar dat ze zijn ingeschreven in het Europees Register van weesgeneesmiddelen, en waarvan de aanvraag of de verwerving vanaf 1 juli 2016 is verricht;
- vanaf 1 juli 2016 van overheidswege toegekende data- of marktexclusiviteit;
- auteursrechtelijk beschermde computerprogramma's, met inbegrip van afgeleide werken of aanpassingen van bestaande computerprogramma's, die voortvloeien uit in artikel 275³, § 3, WIB92, bedoelde onderzoeks- of ontwikkelingsprojecten of –programma's en nog geen inkomsten hebben voortgebracht vóór 1 juli 2016.

c) Bedoelde innovatie-inkomsten (met naleving van het 'at arm's length'-principe)

- licentievergoedingen;
- vergoedingen die zouden verschuldigd zijn indien de goederen of de diensten zouden worden geproduceerd of geleverd door een derde op grond van een verleende licentie;
- vergoedingen die zouden verschuldigd zijn indien het productieproces, dat onlosmakelijk verbonden is met de intellectueel eigendomsrechten, zou worden gevolgd door een derde op grond van een verleende licentie;
- schadevergoedingen die, hetzij op grond van een rechterlijke of arbitrale beslissing, hetzij op grond van een minnelijke schikking, hetzij op grond van een verzekeringsovereenkomst, verschuldigd zijn ingevolge een schending van een intellectueel eigendomsrecht;
- de totale verkoopprijs verkregen bij de vervreemding van een intellectueel eigendomsrecht, onder bepaalde voorwaarden.

Ongeacht het beschermingsland kunnen de wereldwijde innovatie-inkomsten in aanmerking komen voor de aftrek voor innovatie-inkomsten.

d) Bepaling van de netto-inkomsten

De netto-inkomsten zijn de bruto-inkomsten van een belastbaar tijdperk verminderd met de globale uitgaven die als kosten worden opgenomen of die in het belastbaar tijdperk worden gedragen, en hebben uitsluitend betrekking op een in aanmerking komend intellectueel eigendomsrecht (of soort/groep producten/diensten).

De globale uitgaven bevatten de kwalificerende uitgaven die verbonden zijn aan het intellectueel eigendomsrecht maar ook:

- de uitgaven die rechtstreeks betrekking hebben op de verwerving van het intellectueel eigendomsrecht;
- de outsourcing-uitgaven voor O&O-activiteiten aan verbonden partijen, die rechtstreeks betrekking hebben op het intellectueel eigendomsrecht;
- met uitsluiting van onrechtstreekse O&O-uitgaven, intresten en uitgaven met betrekking tot terreinen en gebouwen.

De kwalificerende uitgaven zijn O&O-uitgaven die rechtstreeks betrekking hebben op een intellectueel eigendomsrecht en die:

- door de vennootschap zelf zijn gedaan;
- voortvloeien uit een O&O-outsourcing aan niet-verbonden partijen;
- zijn betaald aan een verbonden partij die deze zonder marge heeft doorgestort aan een niet-verbonden partij;
- zijn betaald aan buitenlandse vaste inrichtingen;
- met uitsluiting van onrechtstreekse O&O-uitgaven, intresten en uitgaven met betrekking tot terreinen en gebouwen.

Voor het belastbaar tijdperk waarin de aftrek voor innovatie-inkomsten voor de eerste keer moet worden bepaald, dienen niet alleen de aan dit belastbaar tijdperk verbonden kosten maar ook de kosten in verband met de vorige belastbare tijdperken die afsluiten na 30 juni 2016 worden afgetrokken (¹²³).

2.3.7. AFTREK VOOR RISICOKAPITAAL

Met de aftrek voor risicokapitaal (ARK) of het stelsel van de notionele interesten (¹²⁴) kunnen de vennootschappen een op hun risicokapitaal berekende fictieve interestkost aftrekken van hun belastbare winst.

Het stelsel van de aftrek voor risicokapitaal werd hervormd en heeft vanaf het aanslagjaar 2019 (belastbaar tijdperk dat ten vroegste op 1 januari 2018 aanvangt) enkel betrekking op het incrementele (bijkomende) kapitaal. De vorming en de correcties van die incrementele ARK blijven dezelfde als voorheen, met inbegrip van het hogere aftrek- percentage voor kleine vennootschappen.

De overgangsbepaling die hieronder wordt vermeld voor de aftrek die tot en met het aanslagjaar 2012 wordt overgedragen, blijft van toepassing. De opgebouwde voorraden/stocks van aftrek voor risicokapitaal blijven dus behouden.

BEREKENINGSBASIS

De aangroei wordt berekend door de vergelijking te maken tussen het eigen vermogen van het betrokken belastbare tijdperk en het eigen vermogen van het vijfde voorafgaande belastbare tijdperk. Het positieve verschil wordt gedeeld door 5, zodat de aftrek wordt gespreid (uitgevlakt) over een periode van 5 jaar en wat ervoor zorgt dat de aftrek voor risicokapitaal dan ook minder gevoelig is voor misbruik.

Het eigen vermogen dat in aanmerking mag genomen worden, komt overeen met de rubrieken I tot VI van het passief van de balans: kapitaal, uitgiftepremies, herwaarderingsmeerwaarden, reserves, overgedragen winsten en kapitaalsubsidies.

Die berekeningsbasis wordt verschillende keren gecorrigeerd (¹²⁵), om getrapte aftrekken te voorkomen, activa te verwerpen waarvan de inkomsten in België niet belastbaar zijn krachtens de dubbelbelastingovereenkomsten, en sommige misbruiken te voorkomen die erin bestaan materiële activa kunstmatig in een vennootschap onder te brengen om het belastingvoordeel van de aftrek voor risicokapitaal op te trekken.

De aandelen die als geldbeleggingen in bezit zijn en waarvan de opbrengst in aanmerking wordt genomen voor de DBI-aftrek, worden buiten beschouwing gelaten voor de berekeningsbasis van de notionele interesten.

---

¹²³ Deze uitgaven, die voorafgaan aan de eerste aftrekperiode, kunnen in één keer of op een lineair gespreide manier worden afgetrokken over maximum zeven opeenvolgende belastbare tijdperken. In bepaalde gevallen zal een maatregel om deze periode van 7 jaar in te halen worden toegepast.

¹²⁴ Wet van 22.06.2005, BS van 30.06.2005.

¹²⁵ Cf. artikel 205ter, WIB92.

Ingevolge een arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (¹²⁶), wordt het eigen vermogen dat kan worden toegerekend aan *buitenlandse vaste inrichtingen* waarvan de inkomsten krachtens een dubbelbelastingverdrag zijn vrijgesteld, niet meer buiten beschouwing gelaten voor de berekeningsbasis van de notionele interesten.

Wat de wijzigingen van het eigen vermogen tijdens het belastbaar tijdperk betreft, wordt het in aanmerking genomen risicokapitaal vermeerderd of verminderd met het bedrag van deze wijzigingen (berekend als gewogen gemiddelde).

TARIEF

Het tarief van de aftrek voor risicokapitaal wordt voor elk aanslagjaar vastgelegd op basis van de gemiddelde rentevoet van de lineaire obligaties (OLO's) op 10 jaar van de maanden juli, augustus en september van het voorlaatste jaar dat voorafgaat aan het jaar waarnaar het aanslagjaar wordt genoemd, hetzij het jaar 2019 voor het aanslagjaar 2021 (¹²⁷).

Het tarief dat voor het aanslagjaar zal worden toegepast mag niet meer dan één procentpunt afwijken van het tarief dat voor het vorige aanslagjaar werd toegepast.

Het tarief wordt vastgelegd op **0% (- 0,092%, maar het tarief bedraagt minimum 0%)** voor het aanslagjaar 2021. Voor kmo's wordt het tarief vastgelegd op 0,408% (**-0,092% + 0,5%**). Het tarief van de aftrek wordt immers verhoogd met 0,5 punt voor vennootschappen die op grond van in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van Vennootschappen en opgenomen bepaalde criteria als kleine vennootschap worden aangemerkt, voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbare tijdperk waarin de aftrek voor risicokapitaal wordt genoten.

UITGESLOTEN VENNOOTSCHAPPEN

De volgende vennootschappen hebben geen recht op de notionele interestaftrek:

- de beveks, bevaks en VBS;
- de coöperatieve participatievennootschappen, in toepassing van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers;
- sommige zeescheepvaartvennootschappen.

OVERDRACHT IN GEVAL VAN ONVOLDOENDE WINST

De aftrek voor risicokapitaal mag enkel nog aangerekend worden op de winst van het belastbaar tijdperk dat verband houdt met de aftrek en hij mag bijgevolg niet meer worden overgedragen. Verder wordt de aftrek voor risicokapitaal opgenomen in de 'korf' (zie 2.3.4).

Voor de vennootschappen die nog beschikken over een resterende aftrek voor risicokapitaal die op 31 december 2011 (of op het einde van het belastbaar tijdperk dat aan het aanslagjaar 2012 verbonden is) overdraagbaar is, blijft de mogelijke overdracht binnen de vroeger voorziene termijnen behouden (¹²⁸) maar boven één miljoen euro wordt de overdracht echter beperkt tot 60% van de resterende winst.

Een verlenging van de duurtijd van de overdracht wordt voorzien voor de bedragen die niet konden worden afgetrokken omwille van deze beperking tot 60%.

Met de hervorming Ven.B, is het gebruik van de overgedragen aftrekken voor risicokapitaal, en andere overgedragen aftrekken, echter beperkt in functie van het resultaat van het belastbaar tijdperk, zie 'Korf en minimale belastbare basis'.

¹²⁶ Arrest C-350/11 van 04.07.2013 (Argenta-arrest). Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft geoordeeld dat de uitsluiting van het eigen vermogen van de buitenlandse vaste inrichting in strijd was met het Europees recht inzake vrijheid van vestiging, omdat deze uitsluiting niet wordt toegepast op de activa van een Belgische vaste inrichting van een Belgische vennootschap.

¹²⁷ Bovendien wordt voor het tarief een maximumpercentage van 3% vastgelegd sinds het aanslagjaar 2013.

¹²⁸ Bij geen of onvoldoende winst kon de niet-gebruikte aftrek achtereenvolgens worden overgedragen op de winst van de volgende zeven belastbare tijdperken.

2.3.8. AFTREK VAN VORIGE VERLIEZEN

De verliezen van vorige belastbare tijdperken zijn aftrekbaar zonder beperking in de tijd.

Met de hervorming Ven.B, is de aftrek van overgedragen verliezen, en het gebruik van andere overgedragen aftrekken, echter beperkt in functie van het resultaat van het belastbaar tijdperk, zie 'Korf en minimale belastbare basis'.

Er is echter voorzien in een bijzondere bepaling wanneer de vennootschap een bedrijfstak, of algemeenheid van goederen heeft verkregen of een andere vennootschap overneemt (¹²⁹).

Carry back van verliezen in de landbouwsector

Er geldt onder zeer specifieke voorwaarden een optionele achterwaartse verliesverrekening (carry back) ter recuperatie van de beroepsverliezen ten behoeve van de landbouwsector, wanneer die schade lijdt aan landbouwteelten veroorzaakt door ongunstige weersomstandigheden (extreme droogte, extreme regenval, enz.) die vanaf 1 januari 2018 hebben plaatsgevonden.

De carry back is mogelijk zowel in de PB als in de Ven.B.(zie hoofdstuk 3, punt 3.7.).

2.3.9. INVESTERINGSAFTREK

De toegepaste tarieven en de modaliteiten voor de investeringsaftrek worden hierna uitgebreider beschreven in hoofdstuk 3. Laten we hier alleen vermelden dat de aftrek van toepassing blijft met name:

- voor milieuvriendelijke investeringen in "Onderzoek en Ontwikkeling", energiebesparende investeringen en investeringen in beveiliging en octrooien;
- voor investeringen gericht op het verzekeren van de productie en het recyclageproces van herbruikbare verpakkingen;
- voor investeringen die tot doel hebben om rookafzuig- of verluchtingssystemen te installeren in een horeca-inrichting;
- voor digitale investeringen.

Er dient eveneens te worden vermeld dat er een tijdelijke verhoging van 8% tot 20% van het basispercentage van de investeringsaftrek is, zoals dit percentage geldt in de PB alsook in de Ven.B maar enkel voor kleine vennootschappen. Deze verhoging is van toepassing op vaste activa die tussen 1 januari 2018 en 31 december 2019 zijn verkregen of tot stand gebracht en zij geldt niet voor de gespreide investeringsaftrek. Dit percentage is verder verhoogd tot 25% voor vaste activa die tussen 12 maart 2019 en 31 december 2022 zijn verkregen of tot stand gebracht.

2.3.10. AFTREK VOOR RISICOKAPITAAL: ONBEPERKTE EN BEPERKTE OVERDRACHTEN

Het bedrag dat in aanmerking komt voor de aftrek voor risicokapitaal mag niet hoger zijn dan 60% van het resultaat dat overblijft vóór deze bewerking. Deze beperking is niet van toepassing op het eerste miljoen euro van dit resultaat. De duurtijd van de overdracht van het bedrag dat niet kon afgetrokken worden omwille van deze beperking, wordt verlengd.

Deze beperking tot 60% blijft van toepassing in het kader van de hervorming Ven.B Ze is echter afgestemd op de nieuwe berekening die van toepassing is op bepaalde fiscale aftrekken. De 60%-regel wordt voortaan toegepast na de aftrekken voorzien in de artikelen 199 tot 205, maar niet meer na aftrek van de notionele interesten van het lopende jaar.

---

¹²⁹ Zie artikel 206, WIB92.

2.3.11. GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN VOOR DE AFTREKKEN

Geen enkele van de aftrekken die beschreven worden in punten 2.3.3. tot en met 2.3.10., mag gebeuren:

- a) op het gedeelte van de belastbare winsten dat overeenstemt met de ontvangen abnormale of goedgunstige voordelen, of met de ontvangen financiële voordelen of voordelen van alle aard (¹³⁰);
- b) op het bedrag dat bij de verworpen uitgaven is opgenomen als participatie van de werknemers in het kapitaal en de winsten van hun vennootschap (wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers);
- c) op de grondslag van de bijzondere aanslag op geheime commissielonen;
- d) op het gedeelte van de belastbare winsten dat voortvloeit uit de niet-naleving van de onaantastbaarheidsvoorwaarde voor de investeringsreserve (¹³¹);
- e) op het gedeelte van de winst die wordt gebruikt om de uitgaven inzake autokosten te betalen, ten belope van 17% / 40% van het voordeel van alle aard dat voortvloeit uit het persoonlijke gebruik van een door de werkgever ter beschikking gesteld voertuig;
- f) op het gedeelte van de winst die wordt gebruikt om de uitgaven inzake mobiliteitsvergoeding te betalen ten belope van 17% van het voordeel van alle aard (40% wanneer de brandstofkosten verbonden met het persoonlijk gebruik van het vervangen voertuig geheel of gedeeltelijk door de vennootschap ten laste zijn genomen);
- g) de kapitaal- en intrestsubsidies in het kader van landbouwsteun;
- h) het gedeelte van de groepsbijdrage dat het negatief resultaat, vastgesteld vóór de opname van die groepsbijdrage overschrijdt;
- i) de opname van bepaalde vrijgestelde reserves tegen een verlaagd tarief.

2.3.12. BANKEN EN VERZEKERINGSONDERNEMINGEN

Bepaalde door kredietinstellingen te betalen taksen, beperkingen en bijdragen zijn afgeschaft en vervangen door een unieke jaarlijkse bankentaks, bedoeld in het Wetboek diverse rechten en taksen.

De maatregel met betrekking tot de beperking van de DBI-aftrek, de aftrek van vorige verliezen en de notionele interestaftrek in de vennootschapsbelasting, is aldus afgeschaft voor de kredietinstellingen.

Deze aftrekbeperkingen blijven echter van toepassing voor de verzekeringsondernemingen en ze blijven behouden in het kader van de hervorming Ven.B.

2.4. BEREKENING VAN DE BELASTING

2.4.1. NORMAAL TARIEF

Vanaf aanslagjaar 2021 bedraagt het tarief in de vennootschapsbelasting 25%. De aanvullende crisisbijdrage werd afgeschaft.

¹³⁰ Met "ontvangen financiële voordelen of voordelen van alle aard" worden bedoeld de voordelen die worden toegekend in het kader van een openbare of privé-"omkoping" en die niet afgetrokken mogen worden door de schuldenaar.

¹³¹ De investeringsreserve wordt behouden voor de reserves aangelegd bij het verstrijken van een belastbaar tijdperk dat ten laatste afsloot op 30 december 2018.

2.4.2. VERLAAGD TARIEF

Het tarief van toepassing op “kleine vennootschappen” in de zin van artikel Art. 1:24, §§1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (zie kader ‘De ‘kleine vennootschappen zoals gedefinieerd in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen’) bedraagt 20% voor het deel van de belastbare grondslag dat lager is dan of gelijk is aan 100.000 euro.

Om het verlaagd tarief te kunnen genieten, moet de vennootschap evenwel voldoen aan een aantal bijkomende voorwaarden die verband houden met:

- de activiteiten van de vennootschap;
- het aandeelhouderschap van de vennootschap;
- de bezoldiging van hun bedrijfsleiders.

DE ACTIVITEIT VAN DE VENNOOTSCHAP

Om van de verlaagde tarieven te kunnen genieten mag de vennootschap geen aandelen bezitten waarvan de beleggingswaarde meer bedraagt dan 50%, van hetzij de gerevaloriseerde waarde van het gestorte kapitaal, hetzij van het gestorte kapitaal vermeerderd met de belaste reserves en de geboekte meerwaarden. De in aanmerking komende waarden zijn die van de dag waarop de vennootschap die de aandelen bezit, haar balans heeft afgesloten. Om te bepalen of de grens van 50% is overschreden, worden de aandelen die ten minste 75% vertegenwoordigen van het gestorte kapitaal van de vennootschap die de aandelen heeft uitgegeven, niet in aanmerking genomen.

HET AANDEELHOUDERSCHAP VAN DE VENNOOTSCHAP

Het voordeel van de verlaagde tarieven wordt niet verleend aan vennootschappen waarvan ten minste de helft van de aandelen in het bezit zijn van één of meer andere vennootschappen.

DE MINIMALE BEZOLDIGING VAN DE BEDRIJFSLEIDERS

Om de verlaagde tarieven te kunnen genieten is de vennootschap er ook toe gehouden om, ten laste van het resultaat van het belastbare tijdperk, aan ten minste één van de bedrijfsleiders/natuurlijke personen van de onderneming, een bepaalde minimale bezoldiging toe te kennen. Deze minimale bezoldiging moet minstens gelijk zijn aan 45.000 euro, maar indien ze lager is dan 45.000 euro, moet ze minstens gelijk zijn aan het resultaat van het belastbaar tijdperk.

De voorwaarde betreffende de minimale bezoldiging is evenwel niet van toepassing gedurende de eerste vier belastbare tijdperken vanaf de oprichting van de kleine vennootschap, behalve in het geval een nieuw opgerichte kleine vennootschap de voorheen uitgeoefende activiteit sedert meer dan vier jaar voortzet in het kader van een eenmanszaak.

HET GEVAL VAN DE DOOR DE NATIONALE RAAD VOOR DE COÖPERATIE ERKENDE COÖPERATIEVE VENNOOTSCHAPPEN

Een coöperatieve vennootschap die erkend is door de Nationale Raad van de Coöperatie, kan de verlaagde tarieven genieten, zelfs indien ze niet voldoet aan de voorwaarden inzake:

- het aandeelhouderschap van de vennootschap;
- het bezit van aandelen van andere vennootschappen;
- de minimale bezoldiging van de bedrijfsleiders.

2.4.3. BELASTINGKREDIET VOOR ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Een belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling is van toepassing voor investeringen in octrooien en milieuvriendelijke investeringen.

IN AANMERKING GENOMEN INVESTERINGEN

Het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling wordt toegepast op investeringen in materiële vaste activa die in nieuwe staat zijn verkregen of tot stand gebracht en in nieuwe immateriële vaste activa, indien die vaste activa in België voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt.

BEREKENINGSBASIS

De huidige berekeningsbasis van de investeringsaftrek, nl. de aanschaffings- of beleggingswaarde, wordt vermenigvuldigd met het tarief van de investeringsaftrek, waarbij een onderscheid gemaakt wordt tussen de verhoogde investeringsaftrek en de gespreide investeringsaftrek. Het belastingkrediet kan immers in één keer of op een gespreide manier worden toegepast.

De aldus bekomen berekeningsbasis wordt vermenigvuldigd met 25% (nominaal tarief in de vennootschapsbelasting).

Voorbeeld

Investering O&O van 1.000 euro

Tarief investeringsaftrek van 13,5% (aanslagjaar 2021, investering O&O)

Tarief gespreide investeringsaftrek van 20,5% (aanslagjaar 2021, investering O&O)

Nominaal tarief in de Ven.B. van 25%

Belastingkrediet toegepast in één keer:

$$1.000 * 13,5\% * 25\% = 33,75 \text{ euro}$$

Gespreid belastingkrediet (naar gelang van de fiscaal aanvaarde afschrijvingen, b.v. over vijf jaar): $1.000 * 20\% * 25\% = 10,25 \text{ euro}$

MODALITEITEN

Activa geïnvesteerd in onderzoek en ontwikkeling moeten tijdens de volledige duur van de afschrijving ook daarvoor gebruikt blijven worden, zo niet zal een deel van het toegekende belastingkrediet terugbetaald moeten worden.

ONVERENIGBAARHEDEN

De vennootschappen moeten kiezen tussen enerzijds, het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling en anderzijds, de investeringsaftrek voor octrooien of voor milieuvriendelijke investeringen. Deze keuze is onherroepelijk.

UITSLUITINGEN VAN HET VOORDEEL VAN HET BELASTINGKREDIET O&O

De uitsluitingsbepalingen op grond waarvan bepaalde vaste activa de investeringsaftrek niet kunnen genieten zijn eveneens van toepassing op het belastingkrediet voor O&O (¹³²).

VERREKENING EN OVERDRACHT

Het belastingkrediet is volledig verrekenbaar met de vennootschapsbelasting en kan, in voorkomend geval, overgedragen worden naar de volgende vier aanslagjaren.

Tabel 2.2
Bovengrens van de verrekening van het belastingkrediet O&O

Totaalbedrag van het overgedragen belastingkrediet O&O	Verrekeningsbeperking van het overgedragen belastingkrediet O&O per aanslagjaar
minder dan 174.500 euro	geen
van 174.500 tot 698.000 euro	174.500 euro max.
meer dan 698.000 euro	25% van de overdracht

¹³² Zie hoofdstuk 3, blz. 125.

2.4.4. VERMEERDERING WEGENS GEEN OF ONTOEREIKENDE VOORAFBETALINGEN

De vermeerdering wegens gebrek aan of ontoereikendheid van voorafbetalingen wordt in beginsel op dezelfde wijze berekend als in de PB (¹³³), **behoudens** dat:

- de datums berekend worden vanaf de eerste dag van het boekjaar en niet op basis van het kalenderjaar;
- de grondslag niet moet worden verhoogd tot 106%;
- de vermeerdering niet wordt verminderd tot 90%.

De vennootschappen die worden beschouwd als “kleine vennootschappen” volgens de definitie opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, zijn niet onderworpen aan belastingvermeerdering voor de eerste drie boekjaren na hun oprichting (¹³⁴).

Krachtens de wet tot hervorming van de vennootschapsbelasting, mag de basisrentevoet, vanaf aanslagjaar 2019 (voor een belastbaar tijdperk dat ten vroegste aanvangt op 01.01.2018), voor de berekening van de belastingvermeerdering wegens geen of ontoereikende voorafbetalingen, niet lager zijn dan 3%. Het percentage van de vermeerdering bedraagt bijgevolg minstens 6,75% (ofwel 2,25*3).

De vermeerderingspercentages zijn gelijk aan 9%, 7,50%, 6% en 4,50% (cf. tabel hieronder).

Tabel 2.3
Vermeerderingspercentage

Vennootschappen onderworpen aan een verhoogde minimale basisrentevoet	
VA1	9%
VA2	7,50%
VA3	6%
VA4	4,50%

2.4.5. VERREKENING VAN DE VOORHEFFINGEN

A. Terugbetaalbare voorheffingen

Zijn verrekenbaar met de Ven.B en terugbetaalbaar:

- de voorafbetalingen
- de roerende voorheffing.

Met betrekking tot **dividenden** is de verrekening van de roerende voorheffing toegestaan op voorwaarde dat de genier van de inkomsten de aandelen in volle eigendom heeft op de datum waarop de rechthebbenden van de dividenden worden geïdentificeerd.

Bovendien mag een vennootschap de roerende voorheffing met betrekking tot dividenden niet verrekenen wanneer de toekenning van die inkomsten een waardevermindering van de aandelen of deelbewijzen veroorzaakt.

Met betrekking tot de **interesten** wordt de verrekening van de roerende voorheffing slechts **pro rata temporis** toegestaan voor de periode waarin de vennootschap de effecten in **volle eigendom** heeft gehad.

¹³³ Zie hiervoor, blz. 83.

¹³⁴ Zie hiervoor, blz. 98.

B. Niet-terugbetaalbare voorheffingen

De onroerende voorheffing is niet verrekenbaar met de Ven.B maar vormt een aftrekbare uitgave.

De **forfaitaire buitenlandse belasting** (FBB) is verrekenbaar met de Ven.B maar niet terugbetaalbaar. Zij heeft nog enkel betrekking op royalty's en interesten.

Wat royalty's betreft, stemt de verrekenbare FBB overeen met de werkelijk ingehouden belasting. Wat de interesten betreft, wordt zij als volgt vastgesteld:

- Het tarief is niet langer eenvormig maar hangt af van de werkelijk in het buitenland ingehouden belasting. Dat tarief wordt bekomen door de in het buitenland werkelijk betaalde belasting te delen door het inkomen 'aan de grens'. Het tarief is beperkt tot 15%;
- Het aldus bepaalde bedrag is verrekenbaar met de Ven.B. Maar het werkelijk verrekende bedrag mag niet hoger zijn dan de Ven.B overeenstemmend met de intermediatiemarge. Die intermediatiemarge stemt overeen met het verschil tussen het binnenlands (inkomen 'aan de grens') inkomen (en de daarop betrekking hebbende financiële lasten).

De verrekening van de FBB wordt alleen maar toegestaan voor de periode waarin de vennootschap de volle eigendom van de roerende goederen of kapitalen heeft gehad.

2.4.6. BIJZONDERE AANSLAGSTELSLS

A. De bijzondere aanslag op de geheime commissielonen

Sinds de hervorming in 2014 van het stelsel van de geheime commissielonen wordt deze aanslag niet meer toegepast als sanctie maar nog slechts als compensatie voor het verlies aan belastingen op de Belgische inkomsten. Het tarief werd dan ook aanzienlijk verminderd van 300% tot 100%, zelfs tot 50% indien kan worden bewezen dat de verkrijger van het voordeel een rechtspersoon is.

De aanslag op bepaalde kosten en verdoken meerwinsten is slechts verschuldigd indien de identiteit van de verkrijger niet aan de fiscale administratie wordt meegegeeld.

In het algemeen is de bijzondere aanslag verschuldigd op niet-aangegeven kosten en meerwinsten behalve indien de belastingplichtige kan bewijzen:

- dat het bedrag van deze kosten en meerwinsten wordt opgenomen in een aangifte die tijdig in België of in het buitenland werd ingediend, of
- dat de verkrijger op ondubbelzinnige wijze werd geïdentificeerd uiterlijk binnen 2 jaar en 6 maanden volgend op 1 januari van het betrokken aanslagjaar.

De aanslag zelf vormt vanaf aanslagjaar 2021 (verbonden met een belastbaar tijdperk dat ten vroegste aanvangt op 1 januari 2020) een niet-aftrekbare beroepskost.

B. Liquidatiereserve

Mits toepassing van een afzonderlijke bijdrage van 10% (die bovenop de gewone Ven.B komt en verschuldigd is voor de belastbare periode waarin een liquidatiereserve wordt aangelegd) kunnen kleine vennootschappen, zoals gedefinieerd in artikel 1:24 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen ⁽¹³⁵⁾ een reserve aanleggen die vervolgens belastingvrij (vrijstelling van RV en van PB) zal kunnen worden uitgekeerd bij de vereffening van de vennootschap (liquidatiebonus).

Deze reserve moet worden geboekt in een of meerdere afzonderlijke rekeningen van het passief.

¹³⁵ En voor de jaren waarin een vennootschap aan de criteria van de kleine vennootschap beantwoordt.

Als dividenden vóór de vereffening van de vennootschap worden uitgekeerd via onttrekking aan deze reserve, worden zij onderworpen aan de roerende voorheffing tegen het verminderde tarief van:

- 20% indien de uitkering gedurende de eerste vijf jaren plaatsvindt;
- 5% indien de uitkering later plaatsvindt.

De afzonderlijke bijdrage van 10% kan door de betrokken vennootschappen niet worden afgetrokken als beroepskosten.

C. De bijzondere liquidatiereserve

De mogelijkheid werd uitgebreid tot winsten verbonden aan de aanslagjaren 2013 en 2014. De Programmawet van 10 augustus 2015 laat, als overgangsmaatregel, de kleine vennootschappen in de zin van artikel 1:24 van het Wetboek van Vennootschappen en verenigingen toe om voor een gedeelte of het geheel van de boekhoudkundige winst na belastingen van de boekjaren verbonden aan de aanslagjaren 2013 en 2014, eveneens een liquidatiereserve aan te leggen, mits naleving van een aantal voorwaarden, in het bijzonder de betaling van een bijzondere aanslag van 10% ten laatste op 15 december 2015, respectievelijk 30 november 2016.

De regeling van de bijzondere liquidatiereserve is uitgebreid tot de belaste reserves van het aanslagjaar 2012 voor bepaalde vennootschappen die niet per kalenderjaar boekhouden.

BIJLAGE BIJ HOOFDSTUK 2

BIJZONDERE VENNOOTSCHAPSBELASTINGSTELSLS

HET STELSEL VAN VOORAFGAANDE BESLISSINGEN

Definitie en algemene beginselen

Onder voorafgaande beslissing (ruling) wordt verstaan de juridische handeling waarbij de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën overeenkomstig de van kracht zijnde bepalingen vaststelt hoe de wet wordt toegepast op een bijzondere situatie of verrichting die op fiscaal vlak nog geen uitwerking heeft gehad.

Het gaat er dus niet om bepaalde nieuwe contractuele bepalingen in te stellen maar alleen om te verduidelijken hoe de wet zal toegepast worden in een gegeven omstandigheid en de te goeder trouw handelende belastingplichtige op die manier rechtszekerheid te garanderen.

Een voorafgaande beslissing mag geen vrijstelling of vermindering van belasting tot gevolg hebben ten opzichte van hetgeen voortvloeit uit de toepassing van de geldende wettelijke en bestuursrechtelijke beschikkingen.

Een voorafgaande beslissing moet gemotiveerd zijn. Voorafgaande beslissingen worden op anonieme wijze gepubliceerd en er zal elk jaar een verslag over de toepassing van het stelsel van de voorafgaande beslissingen worden gezonden naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers, die het openbaar zal maken.

Toepassingsgevallen

Het stelsel van voorafgaande beslissingen is algemeen toepasselijk. Dit geldt dus ook voor de activiteiten van de distributiecentra en de dienstencentra die vroeger een specifiek stelsel genoten. Het wijkt daarmee af van de vorige stelsels die de toepassingsgevallen beperkten: hier zijn het de gevallen van niet-toepassing die worden opgesomd in de wet of het uitvoeringsbesluit.

De gevallen van niet-toepassing zijn de volgende:

- (a) De aanvraag heeft betrekking op situaties of verrichtingen die identiek zijn aan situaties of verrichtingen die op fiscaal vlak reeds gevolgen hebben ten name van de aanvrager.
- (b) De aanvraag heeft betrekking op situaties of verrichtingen die identiek zijn met situaties of verrichtingen die het voorwerp uitmaken van een geschil tussen administratie en belastingplichtige (administratief beroep of gerechtelijke handeling).
- (c) De aanvraag heeft betrekking op de toepassing van een belastingwet betreffende invordering en vervolgingen.
- (d) Er kan geen voorafgaande beslissing worden genomen wanneer bij het indienen van de aanvraag, essentiële elementen van de beschreven situatie of verrichting betrekking hebben op een vluchtland dat niet samenwerkt met de OESO (¹³⁶).
- (e) De aanvraag betreft een situatie "waarvoor een voorafgaande beslissing niet aangewezen zou zijn". Worden door het koninklijk besluit als uitgesloten materies beschouwd:
  - de belastingtarieven en de berekening van de belastingen;
  - de bedragen en percentages;

---

¹³⁶ Geen enkele jurisdictie is nog opgenomen op de lijst van de niet-coöperatieve belastingparadijzen van de OESO, ingevolge de verbintenissen van de laatste jurisdicties die op deze lijst stonden om de principes van de OESO toe te passen inzake transparantie en effectieve uitwisseling van fiscale inlichtingen. Sinds 1 april 2019 onderging deze formulering wijzigingen: de elementen dienen niet meer essentieel te zijn. Bovendien kan evenmin een voorafgaande beslissing worden genomen wanneer een land betrokken is dat voorkomt op de lijst van belastingparadijzen, bedoeld in artikel 179, KB/WIB 1992, tenzij België met dat land een overeenkomst heeft gesloten inzake uitwisseling van gegevens die nodig zijn om uitvoering te geven aan de bepalingen van de nationale wetten van de overeenkomst sluitende staten.

- de aanslagprocedure;
- de bepalingen waarvoor een specifieke procedure inzake erkenning of beslissing is ingesteld (met inbegrip van collectieve procedures);
- de gevallen waarin de FOD Financiën niet bevoegd is om unilateraal een beslissing te nemen en overleg moet plegen met andere autoriteiten: bijvoorbeeld het erkennen van vennootschappen met sociaal oogmerk, de op- name van een vzw in de lijst van instellingen die recht geven op aftrek van aan hen gedane giften;
- de sancties, boeten, belastingverhogingen en -vermeerderingen;
- de forfaitaire grondslagen van aanslag.

De procedure

De aanvraag om voorafgaande beslissing moet door de aanvrager schriftelijk ingediend worden en dient te bevatten: de identiteit van de aanvrager, de beschrijving van zijn activiteiten, een volledige beschrijving van de bijzondere situatie of verrichting waarvoor de voorafgaande beslissing wordt aangevraagd alsmede een verwijzing naar de wettelijke of reglementaire bepalingen waarop de beslissing moet slaan.

In voorkomend geval moet ze ook een volledige kopie bevatten van de aanvragen die voor hetzelfde onderwerp werden ingediend bij de fiscale overheden van de Lidstaten van de Europese Unie of van derde Staten waarmee België een overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting heeft gesloten, en van de beslissingen met betrekking tot die aanvragen.

Zolang er geen beslissing is genomen, kan de aanvraag worden aangevuld met nieuwe elementen.

In principe wordt de beslissing genomen binnen een termijn van drie maanden, maar de FOD Financiën en de aanvrager kunnen in onderlinge overeenstemming deze termijn inkorten of verlengen.

De beslissing wordt in principe getroffen voor een termijn van vijf jaar, tenzij het voorwerp van de aanvraag een andere termijn rechtvaardigt.

Wanneer de beslissing is genomen, is de FOD Financiën erdoor gebonden, behalve in de volgende omstandigheden:

- (a) indien de voorwaarden waaraan de voorafgaande beslissing is onderworpen, niet zijn vervuld;
- (b) indien de situatie of de verrichtingen door de aanvrager onvolledig of onjuist werden omschreven;
- (c) indien essentiële elementen van de verrichting niet werden verwezenlijkt op de door de aanvrager omschreven wijze;
- (d) in geval van wijziging van de bepalingen van de verdragen, van het gemeenschapsrecht of van het interne recht die van toepassing zijn op de door de voorafgaande beslissing beoogde situatie of verrichting;
- (e) indien blijkt dat de voorafgaande beslissing niet in overeenstemming is met de bepalingen van de verdragen, van het gemeenschapsrecht of van het interne recht.

Bovendien houdt een voorafgaande beslissing op uitwerking te hebben, wanneer de belangrijkste gevolgen van de situatie of de verrichting waarop zij betrekking heeft, gewijzigd zijn door een of meer ermee verband houdende of erop volgende elementen die rechtstreeks of onrechtstreeks toe te schrijven zijn aan de aanvrager ⁽¹³⁷⁾.

DE BELEGGINGSVENNOOTSCHAPPEN

Belgische instellingen voor collectieve belegging (ICB's) groeperen de gemeenschappelijke beleggingsfondsen en de beleggingsvennootschappen.

---

¹³⁷ Voor verdere informatie over de voorafgaande beslissingen kan verwezen worden naar de website van de autonome dienst van de Ruling (<http://www.ruling.be/nl>).

In tegenstelling tot de gemeenschappelijke beleggingsfondsen, die onverdeeldheden zijn, zijn de beleggingsvennootschappen (beveks, bevaks, VBS) aan de Ven.B onderworpen rechtspersonen.

Taxatie van de beleggingsvennootschappen

De beleggingsvennootschap wordt aan Ven.B onderworpen op haar verworpen uitgaven (¹³⁸) en op de ontvangen abnormale en goedgeunstige voordelen (¹³⁹).

Aangezien zij niet wordt belast op uitgekeerde en gereserveerde winsten, wordt aan een beleggingsvennootschap geen enkele aftrek voor DBI toegestaan.

De aldus vastgestelde belastbare basis is aan het normale Ven.B-tarief onderworpen.

Zij kan hiermee niet de roerende voorheffing ingehouden op Belgische dividenden verrekenen, noch het forfaitaire gedeelte van de buitenlandse belasting.

Een beleggingsvennootschap is daarenboven vrijgesteld van het evenredige registratierecht op kapitaalsinbrengen.

Inkomsten toegekend - algemeen

- De opbrengsten van andere kapitalisatiebeveks dan de zogenaamde "obligatiebeveks" (zie evenwel "Inkomsten toegekend aan natuurlijke personen-rijksinwoners" hierna) zijn niet onderworpen aan de roerende voorheffing. Deze aandelen ondergaan evenwel zowel bij hun verwerving als bij hun afstand of bij verandering van compartiment binnen eenzelfde bevek steeds de taks op de beursverrichtingen.
- De opbrengsten van distributiebeveks worden beschouwd als dividenden en zijn onderworpen aan de roerende voorheffing van 30%. De dividenden uitgekeerd door een (private) privak zijn niet aan de roerende voorheffing onderworpen ten belope van het deel dat overeenstemt met meerwaarden op aandelen verwezenlijkt door de (private) privak. Ook op het gedeelte van de uitgekeerde dividenden dat voortkomt uit dividenden waarvan de (private) privak zelf de roerende voorheffing niet kon verrekenen, is geen roerende voorheffing verschuldigd.
- Bij een gemeenschappelijk beleggingsfonds (GBF) wordt de fiscale transparantie toegepast, waardoor de opbrengsten die de GBF verkrijgt, geacht worden rechtstreeks door de belegger te zijn verkregen. Wanneer een GBF een dividend uitkeert, zal de belegger dus niet meer op dit dividend belast worden, aangezien hij al belast zal zijn (via bronbelasting, dan wel via de aangifte personenbelasting) op de dividenden, intresten, bepaalde meerwaarden die de GBF ontvangen had (¹⁴⁰).

Inkomsten toegekend aan natuurlijke personen-rijksinwoners

Inkomsten uit kapitalisatiebeveks zijn voor privé-spaarders in principe niet-belastbare inkomsten (¹⁴¹).

Wat betreft de kapitalisatiebeveks die minstens 10% (¹⁴²) van hun portefeuille hebben belegd in interestdragende schuldvorderingen (met name obligaties, schatkistcertificaten) en die al dan niet een Europees paspoort hebben (¹⁴³), is de bij het inkopen van de aandelen of bij de gehele of gedeeltelijke verdeling van het maatschappelijk vermogen van de bevek verkregen meerwaarde aldus onderworpen aan de roerende voorheffing van 30% voor het gedeelte dat overeenstemt met enerzijds door de bevek ontvangen interesten en anderzijds de meerwaarden gegenereerd door de portefeuille van schuldvorderingen, na aftrek van de minderwaarden.

¹³⁸ Met uitsluiting van de waardeverminderingen en minderwaarden op aandelen en het financieringskostensurplus.

¹³⁹ Ook de gereglementeerde vastgoedvennootschap, die geen beleggingsvennootschap vormt, wordt op deze wijze aan de Ven.B onderworpen.

¹⁴⁰ Wanneer 'ventilatie' van de inkomsten van de GBF niet mogelijk is en dus ook de belastbare grondslag in hoofde van de belegger niet kan worden vastgesteld, zullen in bepaalde gevallen de dividenden die de GBF uitkeert wel nog aan roerende voorheffing onderworpen worden.

¹⁴¹ Onder privé-spaarder wordt hier verstaan: de natuurlijke personen die de effecten niet gebruiken voor de uitoefening van hun beroepsactiviteit.

¹⁴² De drempel van de beleggingen in schuldvorderingen van 25% geldt voor sinds 20 december 2012 uitgevoerde verrichtingen (voorheen: 40%).

¹⁴³ Het percentage kan per compartiment van de bevek vastgesteld worden. De regel is dan slechts van toepassing op compartimenten die de drempel van 10% overschrijden.

Inkomsten toegekend aan vennootschappen-verblijfhouders

Inkomsten uit een beleggingsvennootschap zijn belastbaar, rekening houdend met het feit dat de dividenden van DBI-beveks en de inkoop- en liquidatieboni van DBI-beveks (¹⁴⁴) in zekere mate (¹⁴⁵) de aftrek voor DBI genieten.

Taks op de verwerving en afstand

De taks op beursverrichtingen wordt toegepast:

- tegen het tarief van 1,32%, op iedere afstand en verwerving onder bezwarende titel van aandelen van kapitalisatiebeveks;
- tegen het tarief van 1,32%, op de inkoop van eigen aandelen door een kapitalisatiebevek.

DE ORGANISMEN VOOR DE FINANCIERING VAN PENSIOENEN

In het kader van de Europese Richtlijn betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (¹⁴⁶), moeten pensioenfondsen, pensioenkasen en fondsen voor bestaanszekerheid omgevormd worden in organismen voor de financiering van pensioenen (OFP's).

De OFP's worden onderworpen aan de Ven.B maar genieten een bijzonder fiscaal statuut. Hun fiscaal regime is vergelijkbaar met dat van de beleggingsvennootschappen.

DE PRIVATE PRIVAK

De private privak is een private alternatieve instelling voor collectieve belegging, d.w.z. een niet-genoteerde instelling voor collectieve belegging. Zij heeft tot doel particuliere beleggingen in niet-genoteerde vennootschappen, van Belgische of van buitenlandse oorsprong, te bevorderen. Aanpassingen aan het reglementaire en fiscale kader van de private privak zijn sinds het aanslagjaar 2019 in werking getreden om het gebruik daarvan te bevorderen.

De private privaks worden opgenomen op een lijst die door de FOD Financiën wordt bijgehouden en voor het publiek beschikbaar gesteld.

Reglementair kader van de private privak

De private privak is doorgaans opgericht voor een periode van 12 jaar (indien statutair voorzien, kan deze periode tweemaal verlengd worden met telkens maximaal 3 jaar).

Zij trekt financieringsmiddelen aan bij particuliere beleggers. De minimale investeringsdrempel in een private privak bedraagt 25.000 euro (vroeger 100.000 euro).

De privak belegt de aangetrokken middelen in financiële instrumenten uitgegeven door niet-genoteerde vennootschappen en mag, vanaf het derde jaar, alleen bijkomend of tijdelijk liquide middelen of termijnbeleggingen houden.

Het belastingstelsel van de privak

De privak is onderworpen aan de Ven.B, maar op een belastbare grondslag die beperkt is tot de bedragen van de volgende elementen (¹⁴⁷): de ontvangen abnormale of goedgunstige voordelen en de verworpen uitgaven met uitzondering van de waardeverminderingen en minderwaarden op aandelen en het financieringskostensurplus.

---

¹⁴⁴ De statuten van de DBI-bevek schrijven een jaarlijkse uitkering voor van minstens 90% van hun inkomsten verkregen in de vorm van dividenden. Deze uitkeringsvoorwaarde kan beoordeeld worden per compartiment van distributieaandelen. Daarnaast vormt het gelijktijdig bestaan van kapitalisatieaandelen en distributieaandelen binnen een- zelfde compartiment geen beletsel voor de toepassing van het DBI-stelsel, op voorwaarde dat minstens 90% van de inkomsten uit distributieaandelen uitgekeerd worden.

¹⁴⁵ Voor zover en in de mate dat het gaat om uitgekeerde inkomsten uit dividenden die zelf voldoen aan de voorwaarden voor de DBI-aftrek of uit meerwaarden op aandelen die kunnen vrijgesteld worden van de vennootschapsbelasting.

¹⁴⁶ Richtlijn 2003/41/EG van 03.06.2003.

¹⁴⁷ Mits met name naleving van de statutaire regels die volgen uit het specifiek karakter van deze vennootschap als instelling voor collectieve belegging.

De belasting wordt berekend tegen het gewone tarief van de vennootschapsbelasting. Zij kan hiermee niet de roerende voorheffing ingehouden op Belgische dividenden verrekenen, noch het forfaitaire gedeelte van de buitenlandse belasting.

Het belastingstelsel van de beleggers

DE PARTICULIERE BELEGGER

Er wordt een specifieke belastingvermindering voorzien voor de natuurlijke personen die, onder bepaalde voorwaarden, inschrijven op rechten in een *starter* private privak die op haar beurt de op die manier verzamelde middelen investeert in nieuwe aandelen die door startende kmo's worden uitgegeven.

De door de privak uitgekeerde dividenden zijn onderworpen aan een roerende voorheffing van 30% of aan een verminderd tarief in bepaalde gevallen (zie *infra*). Deze voorheffing is een eindbelasting. De roerende voorheffing is echter niet verschuldigd op het deel van het uitgekeerde inkomen dat afkomstig is van door de private privak gerealiseerde meerwaarden op aandelen of dividenden die onderworpen werden aan een roerende voorheffing die niet door de privak kon worden aangerekend. Ook wanneer de privak eigen aandelen inkoopt, is de inkoopbonus niet onderworpen aan de roerende voorheffing. Hetzelfde geldt voor de liquidatiebonus.

Door particuliere beleggers verwezenlijkte meerwaarden op hun aandelen in de privak zijn niet belastbaar.

VVPRbis-stelsel op het niveau van de private privak

Wat betreft het deel van de uitgekeerde dividenden die de vrijstelling van roerende voorheffing niet kan genieten, is het VVPRbis-stelsel van toepassing op het niveau van de private privak. Dit stelsel voorziet in een verminderd tarief van de roerende voorheffing van 15% of 20% voor de dividenden die door de private privak worden uitgekeerd en die voortkomen uit dividenden die in aanmerking komen om aan de verminderde tarieven van het VVPRbis-stelsel onderworpen te worden.

Belastingvermindering voor minderwaarden

Een nieuwe belastingvermindering is ingevoerd voor minderwaarden geleden naar aanleiding van de gehele verdeling van het maatschappelijk vermogen van een private privak opgericht vanaf 1 januari 2018. Als alle voorwaarden zijn vervuld, krijgen de burgers die een verlies hebben geleden op een kapitaalinvestering in een private privak, deze belastingvermindering.

Het tarief van de belastingvermindering is 25% van de betrokken minderwaarden en een jaarlijks plafond van 25.000 euro per belastingplichtige is van toepassing. De belastingvermindering is niet van toepassing op de minderwaarden op de deelnemingen in een private privak waarvoor de investeerder reeds genoot van de belastingvermindering voor de verwerving van nieuwe aandelen van startende ondernemingen of de belastingvermindering voor de verwerving van nieuwe aandelen van groei-bedrijven.

DE BELEGGER-VENNOOTSCHAP

De roerende voorheffing wordt geheven tegen dezelfde voorwaarden als voor de inkomsten toegekend aan particuliere beleggers. De RV is hier geen eindbelasting maar is verrekenbaar en terugbetaalbaar op de door de belegger verschuldigde Ven.B.

De van een private privak verkregen dividenden genieten de aftrek voor DBI in de mate dat de uitgekeerde dividenden voortkomen uit inkomsten (dividenden of meerwaarden) uit aandelen die zelf aan de DBI-voorwaarden voldoen (transparantiebeginsel).

Evenzo worden meerwaarden die worden verwezenlijkt op een deelneming in een private privak vrijgesteld voor zover de privak het geheel van haar activa heeft belegd in aandelen waarvan de inkomsten recht kunnen geven op de aftrek voor DBI of in aandelen van andere private privaks.

HOOFDSTUK 3

BEPALINGEN DIE GEMEENSCHAPPELIJK ZIJN AAN DE PERSONENBELASTING EN DE VENNOOTSCHAPSBELASTING

Wat nieuws?

- *Wat de investeringsaftrek betreft: de tarieven variëren voor de investeringen in verband met de aanslagjaren 2020 en 2021. Het basistarief van de investeringsaftrek (IA) wordt opnieuw 8% voor vaste activa die tussen 01.01.2020 en 11.03.2020 zijn verkregen of tot stand gebracht. Dit tarief wordt tijdelijk opgetrokken naar 25% voor de vaste activa verkregen of tot stand gebracht tussen 12 maart 2020 en 31 december 2022. Dit basistarief is van toepassing in de PB alsook in de Ven.B maar enkel voor kleine vennootschappen.*
- *Opheffing van de degressieve afschrijvingsmethode voor investeringen gedaan vanaf 2020.*
- *Kleine vennootschappen kunnen voor de bijkomende kosten van investeringen gedaan vanaf 2020 enkel nog kiezen tussen ofwel onmiddellijk afschrijven, ofwel samen afschrijven met de hoofdsom.*
- *Afstemming van de vrijstellingsvoorwaarden voor meerwaarden op aandelen op DBI-voorwaarden. Er bestaat echter een afwijkingsregeling voor verzekeringsondernemingen.*
- *Mogelijke achterwaartse verliesverrekening (carry back) in de landbouwsector.*

3.1. FISCAAL STELSEL VAN DE AFSCHRIJVINGEN

Het Wetboek der Inkomstenbelastingen 1992 staat enkel nog het lineaire afschrijvingsregime toe ⁽¹⁴⁸⁾: de degressieve afschrijving is opgeheven vanaf aanslagjaar 2021.

De **lineaire afschrijving** wordt berekend door jaarlijks, en dit gedurende de hele afschrijvingsperiode, een vast afschrijvingspercentage toe te passen op de aanschaffings- of beleggingswaarde.

De eerste afschrijvingsannuïteit kan geboekt worden vanaf het boekjaar waarin de vaste activa zijn verkregen. Dit bedrag wordt verplicht pro rata temporis berekend op basis van het aantal dagen dat verlopen is sinds de verwervingsdatum, en dit voor alle vennootschappen, inclusief de kleine vennootschappen in de zin van artikel 1:24, §§1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, waarvoor deze verplichting eveneens van toepassing is voor de activa verkregen of tot stand gebracht vanaf 2020.

Afschrijving van de **bijkomende kosten** wordt toegestaan in zoverre deze kosten betrekking hebben op activa waarvan de afschrijving van de hoofdsom fiscaal aanvaard is.

Twee verschillende afschrijvingsregelingen worden in principe toegestaan:

- opneming in de afschrijfbare waarde van het goed en gelijktijdige afschrijving;
- afschrijving aan een eigen ritme ⁽¹⁴⁹⁾, eventueel voor 100 % tijdens het boekjaar of het jaar waarin de investering werd uitgevoerd.

¹⁴⁸ In welbepaalde gevallen is verdubbeling van de lineaire afschrijving mogelijk: zie blz. 132.

¹⁴⁹ Bijkomende kosten van voertuigen moeten aan hetzelfde ritme worden afgeschreven als het voertuig zelf.

Vennootschappen die niet beantwoorden aan de definitie van kleine vennootschap zoals die is opgenomen in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, mogen evenwel alleen de eerste methode toepassen: de bijkomende kosten moeten dus volgens hetzelfde ritme worden afgeschreven als de hoofdsom. De *pro rata temporis*-begrenzing van de annuïteit in het jaar van de verwerving geldt dus ook voor de bijkomende kosten. Voor de bijkomende kosten met betrekking tot activa verkregen of tot stand gebracht vanaf 2020 kunnen kleine vennootschappen enkel nog kiezen tussen de afschrijving aan 100 % en de afschrijving op hetzelfde ritme als de hoofdsom.

3.2. KOSTENCATEGORIEËN WAARVOOR EEN VERHOOGDE AFTREK WORDT TOEGEKEND

Vanaf aanslagjaar 2021 verbonden met een belastbaar tijdperk dat ten vroegste aanvangt op 1 januari 2020 is deze maatregel niet meer van toepassing in de vennootschapsbelasting.

3.2.1. AFTREK TEN BELOPE VAN 120 % VAN DE BEVEILIGINGSKOSTEN

Er wordt een fiscale aftrek van 120 % toegepast op bepaalde beveiligingskosten met beroepskarakter die door de werkgever of een groep van werkgevers worden gedaan, namelijk de abonnementskosten voor de aansluiting op een alarmcentrale en de kosten met betrekking tot het beroep doen (of tot het gezamenlijk beroep doen door een groep van ondernemingen) op een bewakingsonderneming. Wat de vennootschappen betreft, is deze verhoogde aftrek slechts van toepassing op de kmo's die ofwel worden gedefinieerd als vennootschappen waarin het stemrecht voor het merendeel vertegenwoordigd wordt door natuurlijke personen, ofwel als "kleine vennootschappen" worden gedefinieerd in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

3.2.2. AFTREK TEN BELOPE VAN 120 % VAN BEPAALDE KOSTEN GEMAAKT OM HET GEBRUIK TE BEVORDEREN VAN EEN RIJWIEL OF EEN SPEED PEDELEC DOOR DE PERSONEELSLEDEN VOOR HUN VERPLAATSING TUSSEN HUN WOONPLAATS EN HUN PLAATS VAN TEWERKSTELLING

Het gaat om de kosten die door de werkgever worden gemaakt om een onroerend goed te verwerven, te bouwen of te verbouwen dat bestemd is voor het stallen van rijwielen en speed pedelecs tijdens de werkuren of voor het ter beschikking stellen van de personeelsleden van een kleedruimte of sanitair.

Het betreft ook de kosten die door de werkgever worden gemaakt om rijwielen en speed pedelecs en hun toebehoren die ter beschikking gesteld worden van de personeelsleden, te verwerven, te onderhouden en te herstellen.

Rijwielen en speed pedelecs

Onder "rijwielen" moet worden verstaan: klassieke fietsen, koersfietsen, mountainbikes, city bikes, aangepaste fietsen voor mindervaliden, plooibare fietsen en hybride rijwielen, die al dan niet elektrisch worden aangedreven.

Onder "gemotoriseerd rijwiel" moet worden verstaan: elk twee-, drie- of vierwielig voertuig met pedalen, uitgerust met een elektrische hulpaandrijving, waarvan de aandrijfkracht wordt onderbroken bij een voertuigsnelheid van maximum 25 km per uur.

Onder "speed pedelec" moet worden verstaan: elk tweewielig voertuig met pedalen, met uitsluiting van gemotoriseerde rijwielen, uitgerust met een elektrische hulpaandrijving, waarvan de aandrijfkracht wordt onderbroken bij een voertuigsnelheid van maximum 45 km per uur. "

De fiscale voordelen worden enkel toegepast op rijwielen en speed pedelecs die elektrisch aangedreven worden.

3.3. INVESTERINGSSTIMULANSEN: DE INVESTERINGSaftREK

3.3.1. PRINCIPE

De investeringsaftrek (¹⁵⁰) maakt het mogelijk om van de belastbare grondslag een deel van het bedrag van de investeringen die werden verwezenlijkt gedurende de belastbare periode, af te trekken.

Ze mag worden toegestaan aan vennootschappen en aan natuurlijke personen; wat laatstgenoemden betreft, alleen voor zover zij winsten of baten aangeven.

3.3.2. INVESTERINGEN DIE IN AANMERKING DIENEN TE WORDEN GENOMEN

ALGEMENE REGEL

De investeringsaftrek mag toegepast worden op investeringen in **materiële en immateriële** vaste activa, verkregen of tot stand gebracht **in nieuwe staat** gedurende het belastbare tijdperk en in **België** voor beroepsdoeleinden gebruikt.

AAN DERDEN OVERGEDRAGEN ACTIVA

Wanneer de investering betrekking heeft op een actiefbestanddeel waarvan de gebruiksrechten zijn overgedragen aan een derde en waarop deze laatste de afschrijvingen mag toepassen, dan wordt aan de overdrager geen investeringsaftrek toegestaan: dit is het geval bij leasing en bij overdracht van erfpacht- of opstalrechten.

Wanneer de investering betrekking heeft op een actiefbestanddeel waarvan de gebruiksrechten zijn overgedragen volgens andere modaliteiten dan leasing, overdracht van erfpacht- of opstalrechten, terwijl de overdrager de afschrijvingen erop mag toepassen, dan is de investeringsaftrek slechts toegestaan indien de overnemer een natuurlijke persoon of een vennootschap is die zelf aan de voorwaarden, criteria en grenzen voor de toepassing van de investeringsaftrek tegen eenzelfde of een hoger percentage voldoet, die de vaste activa in België gebruikt voor het behalen van winst of baten en die het recht van gebruik daarvan niet geheel of gedeeltelijk aan een derde overdraagt (¹⁵¹).

ANDERE GEVALLEN VAN UITSLUITING

Zijn van het voordeel van de investeringsaftrek uitgesloten:

- activa die niet uitsluitend voor beroepsdoeleinden worden gebruikt (¹⁵²);
- gebouwen aangeschaft in het vooruitzicht van wederverkoop;
- niet-afschrijfbaar of op minder dan 3 jaar afschrijfbaar activa;
- bijkomende kosten, indien ze niet samen met de activa waarop ze betrekking hebben, worden afgeschreven;
- personenwagens en wagens voor dubbel gebruik (¹⁵³).

3.3.3. BEREKENINGSBASIS

Het afschrijfbaar bedrag bepaalt de berekeningsbasis van de investeringsaftrek.

¹⁵⁰ Artikelen 68 tot 77, WIB92, voor de gemene bepalingen in de PB en VenB en artikel 201, WIB 92, voor de bepalingen eigen aan of afwijkend in de VenB.

¹⁵¹ Het recht op de investeringsaftrek bij overdracht van het recht van gebruik wordt behouden wanneer het recht van gebruik aan een vennootschap wordt overgedragen, onder voorbehoud van de naleving door de verkrijger zelf van de voorwaarden voor de investeringsaftrek.

¹⁵² De investeringsaftrek is echter toch van toepassing voor het beroepsmatig gebruikte gedeelte van een onroerend goed voor dubbel gebruik waarin het uitsluitend beroeps- matig gebruikte gedeelte duidelijk gescheiden is van het privé-gedeelte.

¹⁵³ Behalve voor voertuigen die uitsluitend bestemd zijn om gebruikt te worden voor taxidiensten, voor verhuur met chauffeur of voor praktijklessen in erkende rijsscholen.

3.3.4. VAN TOEPASSING ZIJNDE PERCENTAGES

BEPALING VAN HET BASISPERCENTAGE

Het **basispercentage** is afhankelijk van het inflatiepercentage: voor investeringen van het jaar "t" steunt het op het verschil tussen het gemiddelde van de indexcijfers van de consumptieprijzen van de jaren "t-1" en "t-2". Dat verschil wordt vermeerderd met 1,5 punt.

Het zo bekomen basispercentage mag niet lager zijn dan 3,5 % en niet hoger dan 10,5 %.

INVESTERINGEN DIE DE AFTREK GENIETEN TEGEN HET BASISPERCENTAGE

De aftrek tegen het basistarief wordt toegepast op investeringen die door natuurlijke personen verricht zijn en hij werd opnieuw ingesteld voor de gewone investeringen die zijn verricht door een vennootschap die wordt beschouwd als een kleine vennootschap (zoals gedefinieerd in artikel 1:24, §§1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbare tijdperk waarin die investeringen worden verricht.

VERHOOGDE PERCENTAGES

Verhoogde percentages zijn van toepassing:

- op octrooien (+ 10 punten);
- op investeringen gedaan met het oog op de bevordering van het onderzoek en de ontwikkeling van nieuwe producten en toekomstgerichte technologieën die geen invloed hebben op het milieu of die trachten de negatieve weerslag op het milieu zo klein mogelijk te houden (+ 10 punten);
- op energiebesparende investeringen (+ 10 punten);
- op investeringen voor het installeren van een rookafzuig- of verluchtingssysteem in de rookkamer van een horeca-inrichting (+ 10 punten);
- op investeringen in digitale vaste activa die dienen voor de integratie en de exploitatie van digitale betalings- en factureringssystemen en de systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie (+ 10 punten);
- op materiële vaste activa gericht op de beveiliging van de beroepslokalen en de inhoud ervan, en op de beveiliging van de bedrijfsvoertuigen (+ 17 punten).

In geval van gespreide aftrek (zie hierna) wordt het basispercentage verhoogd:

- met 17 punten voor milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling;
- met 7 punten voor de andere investeringen.

Er is een tijdelijke verhoging van 8 % tot 20 % van het basispercentage van de investeringsaftrek, zoals dit percentage geldt in de PB alsook in de Ven.B maar enkel voor kleine vennootschappen. Deze verhoging is slechts van toepassing op vaste activa die tussen 1 januari 2018 en 31 december 2019 zijn verkregen of tot stand gebracht. Voor de activa verkregen of tot stand gebracht tussen 1 januari 2020 en 11 maart 2020 bedraagt het tarief opnieuw 8 %. Voor de activa verkregen of tot stand gebracht tussen 12 maart 2020 en 31 december 2022 wordt het tarief in het kader van de COVID-19-maatregelen tijdelijk verhoogd tot 25 %.

Indien het verhoogde basispercentage (25 %) hoger blijkt te zijn dan het percentage dat specifiek voorzien is ten gunste van bepaalde investeringen, kan het tijdelijke percentage van 25 % worden toegepast.

De tijdelijke verhoging geldt enkel voor de eenmalige investeringsaftrek en niet voor de gespreide investeringsaftrek.

Tabel 3.1
Tarief van de investeringsaftrek – Aanslagjaar 2021 ⁽¹⁵⁴⁾

Aard van de investering	Aftrektarief		
	Van toepassing op natuurlijke personen	Van toepassing op andere dan kleine vennootschappen	Van toepassing op kleine vennootschappen artikel 1:24, §§ 1 tot 6, Wetboek van vennootschappen en verenigingen
Aftrek in één keer			
Basispercentage gewone investeringen	8% of 25% (b)	0%	8% of 25% (a) (b)
Verhoogde tarieven			
Octrooien (c)	13,5% of 25%	13,5%	13,5% of 25%
Investeringen "O&O en milieu" (c)	13,5% of 25%	13,5%	13,5% of 25%
Energiebesparende investeringen	13,5% of 25%	13,5%	13,5% of 25%
Rookafzuig- of verluchtingssystemen in horeca-inrichtingen	13,5% of 25%	13,5%	13,5% of 25%
Digitale investeringen	13,5% (d) of 25%	n.v.t.	13,5% of 25%
Investeringen in beveiliging	20,5% of 25%	n.v.t.	20,5% of 25%
Investeringen tot aanmoediging van het hergebruik van verpakkingen van dranken en nijverheidsproducten	n.v.t.	3%	3%
Gespreide aftrek			
Investeringen "O&O en milieu" (c)	20,5%	20,5%	20,5%
Andere investeringen	10,5%	0%	0%

n.v.t.: niet van toepassing

(a) Enkel van toepassing als de vennootschap onherroepelijk heeft verzaakt aan de aftrek voor risicokapitaal.

(b) Investerings verkregen of tot stand gebracht tot 11 maart 2020: 8% / Investerings verkregen of tot stand gebracht tussen 12 maart 2020 en 31 december 2022: 25%.

(c) Behalve indien de vennootschap heeft gekozen voor het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling. De keuze van de belastingplichtige is onherroepelijk.

(d) Enkel van toepassing op natuurlijke personen die op overeenkomstige wijze beantwoorden aan de criteria van artikel 1:24, §§1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen voor het aanslagjaar 2021.

3.3.5. TOEPASSINGSREGELS

De aftrek gebeurt **in principe in één keer**.

Natuurlijke personen die minder dan 20 werknemers in dienst hebben op de 1e dag van het belastbaar tijdperk, kunnen kiezen voor een stelsel van vereenvoudigde gespreide aftrek ⁽¹⁵⁵⁾.

De aftrek wordt dan toegestaan naar gelang de fiscaal aanvaarde afschrijvingen.

In geval van onvoldoende winsten (of baten) mogen de investeringsaftrekken die niet kunnen worden verricht, worden overgedragen op de volgende belastbare tijdperken.

¹⁵⁴ Algemene Administratie van de Fiscaliteit, Bericht in verband met de investeringsaftrek, bekendgemaakt in het BS van 27.04.2018.

¹⁵⁵ De voorwaarde inzake aantal werknemers hoeft niet vervuld te zijn om de gespreide aftrek op milieuvriendelijke O&O-investeringen of op investeringen in productiemiddelen van hoogtechnologische producten te genieten.

De investeringsaftrek waarop een belastingplichtige recht heeft ingevolge investeringen van vroegere belastbare tijdperken, is aan volgende aftrekbeperking onderworpen:

Tabel 3.2
Aftrekbeperking per belastbaar tijdperk van de overgedragen IA

Totaalbedrag van de aftrek	Aftrekbeperking van de overdracht
minder dan 1.026.470 euro	geen
van 1.026.470 euro tot 4.105.890 euro	1.026.470 euro maximum
meer dan 4.105.890 euro	25% van de overdracht

Als de vennootschap kiest voor het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling, worden de bovenvermelde bedragen gehalveerd, hetzij respectievelijk 513.240 euro en 2.052.940 euro.

3.4. TEWERKSTELLINGSSTIMULANSEN

Vanaf aanslagjaar 2021 verbonden met een belastbaar tijdperk dat ten vroegste aanvangt op 1 januari 2020 zijn de hieronder uiteengezette tewerkstellingsstimulansen niet meer van toepassing in de vennootschapsbelasting.

3.4.1. UITVOER EN INTEGRALE KWALITEITSZORG

Een vrijstelling (aftrek van de belastbare winst) van 16.560 euro wordt toegestaan per bijkomende personeelseenheid die in België voltijds in een onderneming wordt tewerkgesteld in een betrekking van diensthoofd voor de uitvoer (¹⁵⁶) of in een betrekking van diensthoofd bij de afdeling "Integrale kwaliteitszorg".

Het gaat hier om een permanente maatregel die geldt voor alle ondernemingen.

Het bijkomende personeel wordt bepaald op basis van het gemiddelde van de werknemers die door de onderneming werden ingezet voor dezelfde doeleinden tijdens het vorige belastbaar tijdperk. De toegestane vrijstelling wordt teruggenomen in geval van vermindering van personeel.

3.4.2. VRIJSTELLING VOOR BIJKOMEND PERSONEEL MET EEN LAAG LOON

Per personeelseenheid met een laag loon dat in België door een kmo bijkomend tewerkgesteld wordt, geldt een vrijstelling van de belastbare winsten en baten tot een bedrag van 6.160 euro.

Worden beschouwd als kmo's: de ondernemingen die winsten of baten verkrijgen en die op 31 december 1997 of, als de aanvang van de exploitatie op een latere datum valt, op het einde van het jaar waarin de exploitatie is aangevangen, minder dan elf werknemers tewerkstellen.

De personeelsaan groei wordt berekend door het gemiddelde personeelsbestand van het betrokken jaar te vergelijken met dat van het vorige jaar.

Komen niet voor de vrijstelling in aanmerking:

- werknemers die in aanmerking komen voor de hierboven sub 3.4.1 vermelde vrijstelling voor bijkomend personeel;
- werknemers van wie het brutoloon meer dan 90,32 euro per dag of meer dan 11,88 euro per uur bedraagt;

¹⁵⁶ In dit geval kan de vrijstelling eveneens toegestaan worden als de functie wordt toevertrouwd aan een lid van het reeds bestaande personeel, op voorwaarde dat er binnen 30 dagen een nieuwe werknemer wordt aangeworven om de vrijgekomen functie in te vullen.

- een personeelsaanroei die het gevolg is van een overname van werknemers die reeds eerder aangeworven waren, ofwel door een onderneming waarmee de belastingplichtige zich rechtstreeks in enigerlei band van wederzijdse afhankelijkheid bevindt, ofwel door een onderneming waarvan hij de beroepswerkzaamheid verderzet.

Indien echter het gemiddelde personeelsbestand tijdens het jaar volgend op de vrijstelling is verminderd ten opzichte van het jaar van vrijstelling, dan wordt het totaalbedrag van de voordien vrijgestelde winsten of baten verminderd met 6.160 euro per afgevoerde personeelseenheid.

De vrijstelling voor bijkomend personeel met een laag loon is eveneens een permanente maatregel.

3.4.3. BEDRIJFSSTAGE (TUTORAATSBONUS)

Winsten en baten van een werkgever die een tutoraatsbonus geniet, zijn vrijgesteld ten belope van 40% van de bezoldigingen betaald aan de werknemers waarvoor die bonus wordt toegekend.

De bevoegdheid inzake startbonus en stagebonus is naar de gewesten overgeheveld ingevolge de Zesde Staatshervorming. In het Waalse Gewest is het mechanisme met betrekking tot de tutoraatsbonus en de startbonus sinds 1 september 2016 opgeheven. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is het mechanisme sinds 1 juli 2018 eveneens opgeheven en vervangen door een premiesysteem ter stimulering van de alternerende opleiding ("mentorpremie" en "premie jongere in alternerende opleiding"). Het stelsel van de stagebonus en de startbonus bestaat dus momenteel nog enkel in het Vlaamse Gewest.

3.5. FISCALE WEERSLAG VAN GEWESTELIJKE STEUNMAATREGELLEN

3.5.1. OPNAME VAN DE STEUNMAATREGELLEN IN DE BELASTBARE BASIS

De gewestelijke premies, de kapitaalsubsidies en de rentetoeelagen worden opgenomen in de belastbare basis van de vennootschappen die ze genieten, voor het belastbaar tijdperk waarin zij zijn toegekend.

Er wordt echter een gespreid belastingstelsel toegepast op de kapitaalsubsidies: zij worden beschouwd als winst van het belastbaar tijdperk waarin zij toegekend zijn en van de daaropvolgende belastbare tijdperken, in evenredigheid tot de afschrijvingen die respectievelijk tot op het einde van dat belastbaar tijdperk en tijdens ieder daaropvolgend belastbaar tijdperk als beroepskosten aangenomen zijn, en in voorkomend geval, ten belope van het saldo bij vervreemding of buitengebruikstelling van de vaste activa.

Sinds de wet van 23 december 2005 worden sommige gewestelijke steunmaatregelen echter vrijgesteld in de vennootschapsbelasting (zie hoofdstuk 2).

Het belastingstelsel dat vóór de door de bovenvermelde wet van 2005 ingevoerde wijzigingen toegepast werd, blijft niettemin van toepassing op de oude subsidies en enige gewestelijke steunmaatregel die buiten het toepassingsgebied van de vrijstelling valt.

De steunmaatregelen voor de landbouw beogen de premies en de interest- en kapitaalsubsidies die worden betaald door de bevoegde gewestelijke instellingen aan in de PB of Ven.B belastbare landbouwondernemingen. Ze beogen eveneens de premies en betalingen die rechtstreeks aan landbouwers worden toegekend in het kader van de steunregelingen "rechtstreekse betalingen", zoals ingesteld door de Europese regelgeving in de landbouwsector. In de personenbelasting gaat het om een vrijstelling (interest- en kapitaalsubsidies) of om een afzonderlijk tarief van 12,5% (premie en betalingen die worden toegekend in het kader van de voormelde steunregelingen "rechtstreekse betalingen"). In de vennootschapsbelasting gaat het om een verminderd tarief van 5% dat onder bepaalde voorwaarden wordt toegepast op de door de gewesten toegekende subsidies.

3.5.2. VERDUBBELING VAN DE LINEAIRE AFSCHRIJVINGEN

Verdubbeling van de lineaire afschrijving (¹⁵⁷) kan worden toegepast op bepaalde investeringen in gebouwde onroerende goederen en in uitrusting en materieel die gewestelijke steunmaatregelen genieten (of voorheen de wetten op de economische expansie genoten).

De toegestane jaarlijkse afschrijving is gelijk aan het dubbele van de normale lineaire afschrijving gedurende maximum drie opeenvolgende belastbare tijdperken overeengekomen in het bijstandscontract.

Deze bepaling is niet meer van toepassing in het Waalse Gewest.

3.5.3. VRIJSTELLING VAN DE ONROERENDE VOORHEFFING

Vrijstelling van de onroerende voorheffing wordt toegestaan op investeringen in onroerende goederen waarvoor de onderneming gewestelijke steun (een rentetoelage of een kapitaalpremie) geniet.

Deze vrijstelling wordt toegekend gedurende maximum 5 jaar ingaande op 1 januari na de ingebruikneming en geldt voor de gebouwen en voor de met die gebouwen eenzelfde kadastraal perceel vormende gronden, alsmede voor het materieel en de uitrusting die onroerend zijn uit hun aard of door bestemming.

3.6. BELASTINGSTELSEL VAN DE MEERWAARDEN

3.6.1. DEFINITIE VAN VERWEZENLIJKE MEERWAARDE

De meerwaarden worden ten belope van hun nettobedrag (na aftrek van kosten van vervreemding) vrijgesteld.

3.6.2. MEERWAARDEN VERWEZENLIJKT TIJDENS DE EXPLOITATIE

A. Vrijwillig verwezenlijkte meerwaarden op materiële en immateriële vaste activa

Dit belastingstelsel is gebaseerd op het beginsel van uitgestelde taxatie. Deze uitgestelde taxatie wordt toegepast, onder voorwaarde van herbelegging, op de meerwaarden die werden verwezenlijkt op materiële en immateriële vaste activa die sedert **meer dan vijf jaar** zijn bestemd voor de uitoefening van de beroepswerkzaamheid.

Indien de duur van de bestemming minder dan of gelijk aan vijf jaar is, is de meerwaarde een tegen vol tarief belastbare winst.

Indien de uitgestelde taxatie wordt toegepast, worden de betrokken meerwaarden beschouwd als winst over het belastbaar tijdperk van de herbelegging en van de daaropvolgende belastbare tijdperken proportioneel met ofwel de afschrijvingen, ofwel het niet-afgeschreven saldo voor het belastbaar tijdperk waarin het goed niet meer voor de uitoefening van de beroepswerkzaamheid wordt gebruikt. Deze uitgestelde taxatie gebeurt tegen vol tarief.

De herbelegging moet gebeuren in afschrijfbaar materiële of immateriële vaste activa die in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER) voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt. Bovendien moet de herbelegging binnen een termijn van drie jaar gebeuren. Deze termijn vangt aan op de eerste dag van het belastbaar tijdperk waarin de meerwaarde werd verwezenlijkt.

Bij ontstentenis van herbelegging binnen deze termijn wordt de meerwaarde aangemerkt als winst van het belastbare tijdperk waarin de herbeleggingstermijn verstreek. De taxatie geschiedt tegen vol tarief.

De vrijstelling van het monetaire gedeelte blijft behouden (¹⁵⁸).

¹⁵⁷ Zie art. 64bis, WIB92.

¹⁵⁸ De vrijstelling van het monetaire gedeelte is enkel van toepassing op meerwaarden verwezenlijkt op vaste activa die ten laatste in 1949 zijn verkregen of tot stand gebracht.

B. Vrijwillig verwezenlijkte meerwaarden op financiële vaste activa

Meerwaarden gerealiseerd op vastrentende effecten worden tegen het volle tarief belast.

Sinds de hervorming van de vennootschapsbelasting wordt de vrijstelling van de meerwaarden die op aandelen verwezenlijkt werden afhankelijk gesteld van de naleving van alle toepassingsvoorwaarden van de DBI-aftrek, met inbegrip van de voorwaarde betreffende de participatiedrempel.

UITSLUITING VAN TRADINGVENNOOTSCHAPPEN

De vrijstelling van meerwaarden op aandelen, en het verbod van de aftrek van minderwaarden en waardeverminderingen op aandelen zijn niet langer van toepassing op de effecten die behoren tot de handelsportefeuille van bepaalde tradingvennootschappen.

VOORWAARDE "BELAST TE ZIJN"

Er wordt vereist dat de inkomsten uit de aandelen waarop de meerwaarde is verwezenlijkt voldoen aan de voorwaarde "belast te zijn" zoals die geldt voor definitief belaste inkomsten (¹⁵⁹).

VOORWAARDE BETREFFENDE DE BEHOUDSDUUR VAN ÉÉN JAAR

Er wordt eveneens een andere voorwaarde opgelegd, namelijk dat de aandelen gedurende een ononderbroken periode van minstens één jaar in volle eigendom moeten worden aangehouden.

PARTICIPATIEVOORWAARDE

Er wordt voortaan een participatie van minstens 10% van het kapitaal of een investeringswaarde van minstens 2,5 miljoen euro vereist voor de toepassing van de vrijstelling van meerwaarden op aandelen.

Ook de uitzonderingen die zijn opgenomen in de DBI-artikelen 202 en 203 WIB 92, zijn hier van toepassing. Voor meerwaarden verwezenlijkt op bijvoorbeeld een DBI-bevek gelden de participatievoorwaarde en houdvoorwaarde niet, net zomin als ze gelden voor de DBI-aftrek op dividenden uit dit type belegging.

Vanaf aanslagjaar 2021 verbonden met een belastbaar tijdperk dat ten vroegste aanvangt op 1 januari 2020 is het nominaal tarief in de vennootschapsbelasting gedaald naar 25%. Vanaf dan blijven er nog slechts twee mogelijkheden over: ofwel een vrijstelling van de meerwaarden, ofwel taxatie aan het nominaal tarief, zijnde 25% of 20% indien de meerwaarde deel uitmaakt van de eerste schijf van 100.000 euro belastbare grondslag van een kleine vennootschap.

FISCALE NEUTRALITEIT VAN DE VERRICHTINGEN VAN INBRENG, FUSIE OF SPLITSING

Om te bepalen of de voorwaarde inzake de minimale behoudsperiode van één jaar wordt nageleefd door de begunstigde of overnemende vennootschap, worden de aandelen die werden ontvangen door de begunstigde of overnemende vennootschap bij een fiscaal neutrale inbreng, fusie of splitsing, beschouwd als verworven te zijn geweest door deze vennootschappen op de datum waarop de aandelen zijn terechtgekomen in het vermogen van de inbrengende, overgenomen, gesplitste of omgezette vennootschap.

C. Gedwongen meerwaarden

Gedwongen meerwaarden zijn meerwaarden die voortkomen uit vergoedingen ontvangen naar aanleiding van een schadegeval, een onteigening, een opeising in eigendom of enige andere gelijkaardige gebeurtenis die de betrokken natuurlijke persoon of rechtspersoon niet kon voorzien of beletten. Indien die gebeurtenis de definitieve stopzetting van de beroepsbezigheid tot gevolg heeft, wordt het stelsel van stopzettingsmeerwaarden toegepast.

---

¹⁵⁹ Zie hierboven, blz. 104.

In het andere geval, met name wanneer de beroepsbezigheid wordt voortgezet, zijn deze meerwaarden belastbaar volgens de regels die van toepassing zijn op vrijwillig verwezenlijkte meerwaarden:

- uitgestelde taxatie, indien voldaan wordt aan de voorwaarde van herbelegging in materiële en immateriële vaste activa;
- volledige taxatie voor de meerwaarden verwezenlijkt op vastrentende effecten;
- vrijstelling zonder herbeleggingsvoorwaarde maar mits naleving van de voorwaarde voor belasting op meerwaarden verwezenlijkt op aandelen.

De herbeleggingstermijn verstrijkt 3 jaar na het einde van het belastbaar tijdperk waarin de vergoeding is **ontvangen**.

D. Meerwaarden op binnenschepen bestemd voor de commerciële vaart

De meerwaarden die zijn verwezenlijkt bij de vervreemding van binnenschepen die bestemd zijn voor de commerciële vaart, worden volledig vrijgesteld, wanneer een bedrag dat gelijk is aan de verkregen schadevergoeding of de verkoopwaarde wordt herbelegd in binnenschepen die aan bepaalde ecologische normen beantwoorden.

Als het gaat om een vrijwillig verwezenlijkte meerwaarde, moet deze betrekking hebben op binnenschepen die sedert meer dan vijf jaar de aard van vaste activa hebben.

3.6.3. STOPZETTINGSMEERWAARDEN

Stopzettingsmeerwaarden zijn meerwaarden die verwezenlijkt worden ter gelegenheid of naar aanleiding van het stopzetten van een beroepswerkzaamheid. Het kan hier zowel gaan om vrijwillig verwezenlijkte als om gedwongen meerwaarden. Het bijzondere belastingstelsel is van toepassing op meerwaarden op voorraden en bestellingen in uitvoering, op immateriële, materiële en financiële vaste activa en op andere effecten in portefeuille.

De stopzetting kan gedeeltelijk of volledig zijn, maar ze moet definitief zijn.

Deze meerwaarden zijn belastbaar zodra ze **vastgesteld** zijn, bv. via een belofte van verkoop, een contract van huurkoop, een aangifte van nalatenschap.

Het toe te passen belastingstelsel is afhankelijk van de omstandigheden en van de aard van de activa:

- indien het gaat om materiële of financiële activa, of om andere aandelen: 16,5%;
- indien het gaat om immateriële activa: 33% van het deel van de meerwaarde dat het totaal van de belastbare winsten en verliezen die verkregen zijn in de vier jaren voorafgaand aan de stopzetting, niet te boven gaat; het saldo is tegen het volle tarief belastbaar. De aanslagvoet van 16,5% is van toepassing wanneer de stopzetting gebeurt ingevolge het overlijden van de belastingplichtige, ingevolge een gedwongen definitieve stopzetting, of nog wanneer de belastingplichtige de leeftijd van 60 jaar heeft overschreden op het ogenblik van de vaststelling van de stopzetting.

Sinds het aanslagjaar 2019 wordt een nieuwe afzonderlijke belastingregeling toegepast op bepaalde stopzettingsmeerwaarden.

In geval van afzonderlijke belasting is het tarief van 10% van toepassing op stopzettingsmeerwaarden op:

- a. de immateriële vaste activa in de mate dat ze een bepaalde grens niet overschrijden;
- b. andere activa dan immateriële vaste activa.

Het nieuwe tarief van 10% betreft enkel de natuurlijke personen zelfstandigen met winsten of baten van een vorige beroepsactiviteit.

De stopzettingmeerwaarden op de elementen hierboven zijn slechts afzonderlijk belastbaar aan het tarief van 10% indien ze zijn vastgesteld of verkregen:

- naar aanleiding van de stopzetting van de werkzaamheid vanaf de leeftijd van 60 jaar;
- ingevolge het overlijden;
- naar aanleiding van een gedwongen definitieve stopzetting.

3.7. ANDERE

3.7.1. ONDERNEMINGSCRÈCHES

Vennootschappen, handelaars en beoefenaars van vrije beroepen kunnen sommen gestort met het oog op de financiering van ondernemingscrèches, aftrekken als beroepskosten. De aftrek geldt zowel voor de sommen gestort voor de creatie van een nieuwe opvangplaats als voor het behoud van bestaande opvangplaatsen.

De volgende voorwaarden moeten zijn vervuld:

- de voorziening voor opvang moet worden erkend, gesubsidieerd of toegestaan door Kind en Gezin, l'Office de la naissance et de l'enfance (ONE) of de regering van de Duitstalige Gemeenschap;
- de sommen moeten werkingskosten of uitgaven voor uitrusting financieren. Ze mogen de financiële bijdrage van de ouders aan de opvangvoorziening niet omvatten.

De aftrek mag niet meer bedragen dan 8.690 euro per nieuw gecreëerde of behouden opvangplaats.

3.7.2. ACHTERWAARTSE VERLIESVERREKENING (CARRY BACK) IN DE LANDBOUWSECTOR

Er geldt onder zeer specifieke voorwaarden een achterwaartse verliesverrekening (carry back) in de landbouwsector wanneer die schade lijdt aan landbouwteelten veroorzaakt door ongunstige weersomstandigheden (extreme droogte, extreme regenval, enz.) die vanaf 1 januari 2018 hebben plaatsgevonden. Enkel ongunstige weersomstandigheden die door een gewest als landbouwramp werden erkend komen in aanmerking.

De verliezen kunnen worden afgetrokken van de beroepsinkomsten van de drie belastbare tijdperken voorafgaand aan het belastbaar tijdperk waarin de schade definitief is vastgesteld. De maatregel staat enkel open voor 'middelgrote ondernemingen' (cfr art. 2, § 1, 4°/1, WIB 92). De carry back is mogelijk zowel in de PB als in de Ven.B.

Vereist is onder meer ook dat de schade geleden werd op het grondgebied van een gewest waarmee het federale niveau een "samenwerkingsprotocol" heeft gesloten. Zowel met het Vlaamse Gewest als met het Waalse Gewest werd ondertussen een dergelijk protocol gesloten. Het met het Vlaamse Gewest gesloten protocol is echter sinds 1 januari 2020 buiten werking getreden.

Daarnaast mag de belastingplichtige met name geen onderneming in moeilijkheden (artikel 2, § 1, 4°/2, WIB 92) zijn op het ogenblik dat de schade werd geleden

Teneinde de door Europa voorziene steunplafonds niet te overschrijden, is voorzien in een belastingverhoging wanneer de gecumuleerde steun van het gewestelijke en het federale niveau het plafond overstijgt.

HOOFDSTUK 4

DE RECHTSPERSONENBELASTING (RPB)

4.1. WIE IS AAN DE RECHTSPERSONENBELASTING ONDERWORPEN?

Er zijn vier categorieën belastingplichtigen in de rechtspersonenbelasting:

- de Staat, de gemeenschappen, de gewesten, de provincies, de agglomeraties, de federaties van gemeenten, de gemeenten, de OCMW's, de openbare godsdienstige verenigingen (kerkfabrieken), de hulpverleningszones, de politiezones en de polders en wateringen;
- sommige met name genoemde instellingen: de Nationale Delcrederedienst, de *Société régionale wallonne du Transport* (Waalse Gewestelijke Vervoermaatschappij), de Vlaamse Vervoermaatschappij, de Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (¹⁶⁰), enz.;
- de vennootschappen en verenigingen, met name de VZW's die zich niet met de exploitatie van een onderneming of met verrichtingen van winstgevende aard bezighouden, alsmede de intercommunales (¹⁶¹) die automatisch zijn uitgesloten van de vennootschapsbelasting, namelijk de intercommunales die een ziekenhuis of een instelling die oorlogsslachtoffers, mindervaliden, bejaarden, beschermde minderjarigen of behoeftigen bijstaat, uitbaten ;
- de verenigingen die niet worden bedoeld door de voorgaande bepalingen, die niet onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting, die geen winsten of baten verkrijgen en die voor een termijn van ten minste zes opeenvolgende belastbare tijdperken op de door de Koning bepaalde wijze hebben geopteerd aan de rechtspersonenbelasting te worden onderworpen.

4.2. BELASTBARE GRONDSLAG EN HEFFING VAN DE BELASTING

4.2.1. BASISPRINCIPE

De aan de RPB onderworpen rechtspersonen worden niet op hun totale jaarlijkse netto-inkomen belast, maar enkel:

- op het geïndexeerd kadastraal inkomen van hun in België gelegen onroerende goederen, tenzij dit kadastraal inkomen van onroerende voorheffing is vrijgesteld;
- op hun inkomsten uit kapitalen en roerende goederen, met inbegrip van de eerste schijf van 980 euro van inkomsten uit spaardeposito's, van de eerste schijf van 200 euro van interesten van vennootschappen met sociaal oogmerk en de eerste schijf van 800 euro van vrijgestelde gewone dividenden (¹⁶²);
- op sommige diverse inkomsten.

De rechtspersonenbelasting wordt geheven door middel van voorheffingen.

¹⁶⁰ Respectievelijk SRWT, De Lijn en MIVB.

¹⁶¹ Dit zijn intercommunales maar ook samenwerkingsverbanden, projectverenigingen en autonome gemeentebedrijven. Ter herinnering: intercommunales zijn niet meer automatisch van de Ven. B vrijgesteld voor de boekjaren die ten vroegste op 1 juli 2015 zijn afgesloten, tenzij ze een hierboven bedoelde activiteit uitoefenen.

¹⁶² Met uitzondering van de dividenden die door juridische constructies worden uitgekeerd of die via juridische constructies worden verkregen, de dividenden van collectieve beleggingsinstellingen, de dividenden die via gemeenschappelijke beleggingsfondsen worden verkregen.

4.2.2. DE BELASTING VAN ROERENDE INKOMSTEN

Wanneer aan de RPB onderworpen belastingplichtigen roerende inkomsten of diverse inkomsten van roerende aard ontvangen, zonder inhouding van RV, is de RV verschuldigd door de genietter van de inkomsten zelf.

4.2.3. ZES GEVALLEN VAN INKOHIERING

In zes bijzondere gevallen worden er echter specifieke inkohieringen gedaan. In al deze gevallen is de aanvullende crisisbijdrage (¹⁶³) van toepassing volgens dezelfde modaliteiten als in de vennootschapsbelasting.

- a) Sommige onroerende inkomsten, met name het netto-inkomen van in België gelegen onroerende goederen die worden verhuurd aan een vennootschap of een natuurlijke persoon die deze geheel of gedeeltelijk voor het uitoefenen van beroepswerkzaamheden gebruikt, zijn onderworpen aan een belasting van 20%. Alleen de in 4.1. genoemde derde categorie belastingplichtigen is eraan onderworpen.
- b) Meerwaarden verwezenlijkt bij de overdracht ten bezwarende titel van in België gelegen gebouwde en ongebouwde onroerende goederen zijn belastbaar tegen 16,5% of 33% volgens dezelfde modaliteiten als in de PB voor de derde categorie belastingplichtigen.
- c) De overdracht van belangrijke deelnemingen is belastbaar tegen 16,5% volgens dezelfde modaliteiten als in de PB (¹⁶⁴) voor de derde categorie belastingplichtigen.
- d) Niet-verantwoorde kosten, financiële voordelen en voordelen van alle aard worden volgens dezelfde toepassingsregels belast als in de Ven. B (aanslag van 100% op de geheime commissielonen, tenzij er kan worden aangetoond dat de verkrijger van die kosten, die voordelen van alle aard en die financiële voordelen een rechtspersoon is, in welke gevallen de aanslag gelijk is aan 50%). De eerste categorie belastingplichtigen is niet aan deze aanslag onderworpen.
- e) Pensioenen, kapitalen, werkgeversbijdragen en -premies voor zover zij niet aan de geldende voorwaarden of grenzen voldoen, financiële voordelen of voordelen van alle aard in het kader van omkoping, een bedrag gelijk aan, naargelang het geval, 17% of 40% van het voordeel van alle aard voor het persoonlijk gebruik van een bedrijfswagen, alsmede een bedrag gelijk aan, naargelang het geval, 17% of 40% van het belastbare voordeel dat uit de mobiliteitsvergoeding voortvloeit (¹⁶⁵) zijn onderworpen aan een heffing van 29% (¹⁶⁶). Deze belasting is niet verschuldigd door de eerste categorie belastingplichtigen.
- f) Intercommunale verenigingen die een ziekenhuis of een instelling die oorlogsslachtoffers, mindervaliden, enz. bijstaat, uitbaten, zijn belastbaar op de aan andere rechtspersonen verleende dividenden, met uitzondering van de overheid. De aanslagvoet van de belasting bedraagt 25% en de vermeerdering wegens geen of ontoereikende voorafbetalingen is van toepassing volgens dezelfde modaliteiten als in de vennootschapsbelasting.

---

¹⁶³ De aanvullende crisisbijdrage bedraagt 2 opcentiemen vanaf aanslagjaar 2019 verbonden met een belastbaar tijdperk dat ten vroegste aanvangt op 1 januari 2018 en wordt afgeschaft vanaf aanslagjaar 2021 verbonden met een belastbaar tijdperk dat ten vroegste aanvangt op 1 januari 2020.

¹⁶⁴ Zie blz. 30.

¹⁶⁵ Het percentage van 17% wordt tot 40% verhoogd wanneer de brandstofkosten verbonden met het persoonlijk gebruik van het voertuig geheel of gedeeltelijk door de rechtspersoon ten laste zijn genomen;

¹⁶⁶ Vanaf aanslagjaar 2021 verbonden met een belastbaar tijdperk dat ten vroegste aanvangt vanaf 1 januari 2020 bedraagt dit tarief 25%.

HOOFDSTUK 5

DE ONROERENDE VOORHEFFING (OV)

Wat nieuws?

- *Jaarlijkse indexering van de kadastrale inkomens.*

Toestand op 01.01.2020

- *Vlaams Gewest: bijkomende vermindering van het tarief van de onroerende voorheffing voor de eigendommen die worden verhuurd door een erkend sociaal verhuurkantoor (2.4%).*
- *Vlaams Gewest: nieuwe regels betreffende de tijdelijke vrijstelling van onroerende voorheffing na verbouwing van een handelspand tot woning (in winkelarme gebieden of kernwinkelgebieden). Er zijn eveneens nieuwe regels met betrekking tot de vrijstelling van onroerende voorheffing voor sloopwerkzaamheden gevolgd door vervangingsbouw.*

Toestand op 01.01.2021

- *Vlaams Gewest: afschaffing van de belastingvermindering van 50 % gedurende 5 jaar, in de onroerende voorheffing voor gebouwen waaraan een ingrijpende energetische renovatie wordt uitgevoerd. (enkel als de stedenbouwkundige vergunning vanaf 1 januari 2020 wordt aangevraagd).*
- *Vlaams Gewest: vervanging van de vrijstelling voor erkende bossen in de onroerende voorheffing door een nieuwe regeling met een ruimer toepassingsgebied. Er geldt voortaan een vrijstelling voor alle erkende percelen natuur waarvoor er een zogenaamd "natuurbeheerplan type 4" werd of wordt afgesloten.*

De Vlaamse Codex Fiscaliteit, Titel 2, Hoofdstuk 1, bevat de bepalingen met betrekking tot de onroerende voorheffing in het Vlaamse Gewest.

De bepalingen betreffende de onroerende voorheffing in het Waalse Gewest en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn te vinden in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen.

De onroerende voorheffing wordt geheven op het geïndexeerde kadastraal inkomen. Voor inkomsten van het jaar 2021 bedraagt de indexeringscoëfficiënt 1,8630.

De aanslagvoet van de onroerende voorheffing omvat het basistarief en de provinciale en gemeentelijke opcentiemen ⁽¹⁶⁷⁾. Indien het basistarief 1,25% bedraagt, zullen 3.000 opcentiemen aldus resulteren in een bijkomend tarief van 37,5%. Het globale tarief van de onroerende voorheffing zal bijgevolg gelijk zijn aan 38,75%.

De gewesten hebben de bevoegdheid om de basistarieven en de vrijstellingen inzake onroerende voorheffing te wijzigen.

¹⁶⁷ De binnengemeentelijke differentiatie (bijvoorbeeld per buurt) van de gemeentelijke opcentiemen is sinds het aanslagjaar 2019 mogelijk in het Vlaamse Gewest.

5.1. DE ONROERENDE VOORHEFFING IN HET VLAAMSE GEWEST ¹⁶⁸

5.1.1. TARIEVEN

Tabel 5.1
Tarieven van de onroerende voorheffing in het Vlaamse Gewest

Basistarief	3,97%
Sociale woningen	2,54% (a) (b)
Materieel en outillage	2,58% (c)

- (a) Het verlaagde tarief van 2,54% wordt toegepast op de sociale woningen die toebehoren aan bepaalde Vlaamse of federale instellingen, of aan gelijkaardige instellingen in de Europese Economische Ruimte. Het verlaagde tarief is eveneens van toepassing op sociale woningen van verenigingen waarvan de leden OCMW's zijn.
- (b) De afschaffing van de belastingvermindering, in de personenbelasting, voor de vernieuwing van woningen die tegen een redelijke huurprijs verhuurd worden via een sociaal verhuurkantoor, wordt gecompenseerd door een bijkomende vermindering van het tarief van de onroerende voorheffing voor de eigendommen die door een erkend sociaal verhuurkantoor worden verhuurd. Voor deze eigendommen, die tot nu toe het verminderde tarief van 2,54% genoten, is het tarief voortaan tot 2,4% teruggebracht.
- (c) Het tarief bedraagt 3,97% vermenigvuldigd met een coëfficiënt verkregen door het gemiddelde van de indexcijfers van het jaar 1996 te delen door het gemiddelde van de indexcijfers van het jaar dat het jaar waarin de inkomsten zijn verworven, voorafgaat; het resultaat is 2,58 voor de inkomsten van het jaar 2021. De toepassing van deze coëfficiënt mag evenwel geen aanleiding geven tot een hoger tarief dan dat van het aanslagjaar voordien, met uitzondering van het aanslagjaar waarin het decreet van 18 november 2016 in werking treedt, waarbij de toepassing van de coëfficiënt geen aanleiding mag geven tot een hoger tarief dan 3,97%.

5.1.2. VERMINDERINGEN EN KWIJTSCHELDINGEN (OP GEBOUWDE ONROERENDE GOEDEREN)

VERMINDERING VOOR BESCHIEDEN WONING

Indien het totaalbedrag van de **niet-geïndexeerde** kadastrale inkomens van de gezamenlijke in het Vlaamse Gewest gelegen onroerende goederen van een belastingplichtige niet meer dan 745 euro bedraagt, wordt hem een vermindering toegekend voor zijn verblijfplaats als die volgens de bevolkingsregisters zijn hoofdverblijf is. Het gewone tarief van de vermindering is 25%.

In geval van nieuwbouw of van verwerving in nieuwe staat, bedraagt de toegekende vermindering 50% voor de eerste vijf jaren waarvoor de onroerende voorheffing verschuldigd is. De belastingplichtige kan die verhoogde vermindering niet genieten als hij een bouwpremie of een aankooppremie heeft ontvangen.

GEZINSLASTEN

Verminderings voor gezinslasten worden forfaitair toegekend en zijn onafhankelijk van het begrip "kinderen ten laste" dat in de personenbelasting wordt gebruikt. Om recht te geven op die verminderingen, moeten de kinderen recht geven op kinderbijslag en deel uitmaken van het gezin op 1 januari van het aanslagjaar. Een als gehandicapt beschouwd kind telt voor twee.

De verminderingen worden, vanaf het tweede kind, toegekend volgens het onderstaande barema.

¹⁶⁸ Voor verdere informatie over de onroerende voorheffing zoals toegepast in het Vlaamse Gewest, zie <https://belastingen.vlaanderen.be/onroerende-voorheffing>.

Tabel 5.2
Vermindering van de onroerende voorheffing voor gezinslasten – Vlaams Gewest

Aantal in aanmerking genomen kinderen	Globaal bedrag van de vermindering (euro)
2	13,22
3	20,93
4	29,30
5	38,41
6	48,17
7	58,67
8	69,91
9	81,81
10	94,50

Officieel bericht gepubliceerd in BS van 25.01.2021.

Deze verminderingen zijn van toepassing op de aan het gewest verschuldigde onroerende voorheffing en moeten dus vermenigvuldigd worden met het tarief van de opcentiemen.

Voorbeeld

Geïndexeerd KI van 1.500 euro

Opcentiemen: 945

Kinderen ten laste: 2

Berekening OV verschuldigd aan het Gewest: $(1.500 \times 0,0397) - 13,22 = 46,33$

Berekening OV verschuldigd aan lokale overheden: $46,33 \times 9,45 = 440,14$

Hetzij een totale OV van 486,47

HANDICAP EN INVALIDITEIT

Een vermindering van 20% wordt verleend aan groot-oorlogsinvaliden.

De vermindering voor gehandicapten (¹⁶⁹) betreft gehandicapte personen, andere dan kinderen. Zij wordt berekend alsof het om gehandicapte kinderen gaat. Een gezin met één (niet-gehandicapt) kind en één gehandicapte volwassene, bijvoorbeeld, heeft recht op een vermindering van de onroerende voorheffing voor de gehandicapte persoon die gelijk is aan de vermindering toegekend voor twee kinderen (zie Tabel 5.2).

De aan groot-oorlogsinvaliden toegekende vermindering kan niet worden gecumuleerd met de aan gehandicapten toegekende vermindering.

KWIJTSCHELDING VOOR IMPRODUCTIVITEIT

De kwijtschelding voor improductiviteit wordt verleend in verhouding tot de niet-ingebruikneming of improductiviteit van het onroerend goed. De duur van de improductiviteit of de niet-ingebruikneming moet ten minste 90 dagen bedragen in de loop van het jaar. De kwijtschelding voor improductiviteit wordt niet meer verleend als van het goed geen gebruik werd gemaakt gedurende meer dan 12 maanden rekening houdend met het voorgaande aanslagjaar. Om recht te geven op een proportionele kwijtschelding moet de periode van improductiviteit dus begrepen zijn tussen 90 dagen en 12 maanden.

Deze beperking is niet van toepassing op gebouwde onroerende goederen die het voorwerp uitmaken van een onteigeningsplan en op die welke een sociaal of cultureel doel hebben en die vernieuwd of omgevormd worden voor een sociale huisvestingsmaatschappij voor rekening van de overheid. Zij is evenmin van toepassing wanneer een ramp of een geval van overmacht de belastingplichtige belet zijn recht van eigendom daadwerkelijk uit te oefenen.

¹⁶⁹ Het gaat om personen met een graad van handicap van ten minste 66% wegens één of meerdere aandoeningen.

VERMINDERING VOOR ENERGIEZUINIGE ONROERENDE GOEDEREN

Het Vlaamse Gewest kent een vermindering van de onroerende voorheffing toe voor onroerende goederen met een voldoende laag energieverbruik, namelijk de gebouwen waarvan het energiepeil (E-peil) een bepaalde bovengrens niet overschrijdt.

Het E-peil is het peil van primair energieverbruik, zoals berekend in uitvoering van het Vlaams Energiedecreet van 8 mei 2009.

De vermindering, die vroeger alleen toegekend kon worden als het ging om nieuwbouw, wordt voortaan eveneens toegepast op (bestaande) gebouwen in geval van "ingrijpende energetische renovatie" waardoor het E-peil onder een bepaalde hieronder gedetailleerde bovengrens wordt teruggebracht, op voorwaarde dat de stedenbouwkundige vergunning vanaf 1 oktober 2016 wordt aangevraagd.

Vanaf 1 januari 2013 aangevraagde stedenbouwkundige vergunning

De vermindering van de onroerende voorheffing bedraagt:

- 50% gedurende vijf jaar voor de gebouwde onroerende goederen met een energiepeil van maximum E30 op 1 januari van het aanslagjaar ⁽¹⁷⁰⁾;
- 100% gedurende vijf jaar voor de gebouwde onroerende goederen met een energiepeil van maximum E20 op 1 januari van het aanslagjaar ⁽¹⁷¹⁾.

Vanaf 1 oktober 2016 aangevraagde stedenbouwkundige vergunning

Wat betreft de vanaf 1 oktober 2016 aangevraagde stedenbouwkundige vergunningen, wordt de vermindering voortaan eveneens toegepast op (bestaande) gebouwen in geval van "ingrijpende energetische renovatie" waardoor het E-peil onder een bepaalde bovengrens wordt teruggebracht.

In het kader van een "ingrijpende energetische renovatie" bedraagt de vermindering van de onroerende voorheffing:

- 50% gedurende vijf jaar voor de gebouwde onroerende goederen met een energiepeil van maximum E90 op 1 januari van het aanslagjaar ⁽¹⁷²⁾;
- 100% gedurende vijf jaar voor de gebouwde onroerende goederen met een energiepeil van maximum E60 op 1 januari van het aanslagjaar.

Bij overdracht van het onroerend goed wordt de vermindering voor het nog resterende deel van de periode van vijf jaar overdragen naar de nieuwe eigenaar.

5.1.3. VRIJSTELLINGEN VAN TOEPASSING IN HET VLAAMSE GEWEST

De voornaamste vrijstellingen zijn de volgende:

- vrijstelling op grond van de bestemming van het onroerend goed: er wordt een vrijstelling van onroerende voorheffing verleend voor het kadastraal inkomen van onroerende goederen of delen van onroerende goederen die, zonder winsttoegmerk, bestemd zijn voor onderwijs, voor de vestiging van hospitalen, rusthuizen, vakantiehuisen voor gepensioneerden;

¹⁷⁰ Het gaat om het maximale energiepeil dat geldt voor de vanaf 1 januari 2016 ingediende aanvragen tot verkrijging van een stedenbouwkundige vergunning. Het maximale energiepeil is geleidelijk verstrengd: het was E50 voor de aanvragen tot verkrijging van een stedenbouwkundige vergunning die werden ingediend tussen 1 januari 2013 en 31 december 2013. Voor de tussen 1 januari 2014 en 31 december 2015 ingediende aanvragen was het maximale energiepeil E40.

¹⁷¹ Het gaat om het maximale energiepeil dat geldt voor de vanaf 1 januari 2016 ingediende aanvragen tot verkrijging van een stedenbouwkundige vergunning. Het maximale energiepeil was E30 voor de aanvragen tot verkrijging van een stedenbouwkundige vergunning die werden ingediend tussen 1 januari 2014 en 31 december 2015.

¹⁷² De vermindering van 50% wordt niet meer toegekend wanneer de stedenbouwkundige vergunning voor renovatie vanaf 1 januari 2020 wordt aangevraagd.

- vrijstelling voor jeugdwerkorganisaties en jeugdverblijfcentra: er wordt automatisch een vrijstelling van onroerende voorheffing verleend voor onroerende goederen of delen ervan, gelegen in het Vlaamse Gewest, die bestemd zijn voor het jeugdwerk. Er wordt eveneens automatisch een vrijstelling van onroerende voorheffing verleend voor onroerende goederen of delen ervan, gelegen in het Vlaamse Gewest, die bestemd zijn voor jeugdtoerisme;
- vrijstelling voor erkende percelen natuur: er wordt een vrijstelling op aanvraag door de belastingplichtige verleend voor onbebouwde onroerende goederen waarvoor er een natuurbeheerplan van het type 4 werd afgesloten (erkende natuurrezervaten).
- vrijstelling voor monumenten: het betreft de als monument beschermde onroerende goederen die de Vlaamse Regering in erfpacht heeft gegeven of in volle eigendom heeft afgestaan aan een "openmonumentenvereniging";
- vrijstelling voor nationale domeingooderen: het betreft de onroerende goederen die de aard van nationale domeingooderen hebben, onproductief zijn ⁽¹⁷³⁾ en voor een openbare dienst of voor een dienst van algemeen nut worden gebruikt;
- vrijstelling voor nieuw materieel en outillage (zie *infra*);
- vrijstelling na verbouwing van een handelspand tot woning (zie *infra*);
- vrijstelling na renovatie of vervangbouw van verwaarloosde, ongeschikte of onbewoonbare onroerende goederen (zie *infra*);
- vrijstelling voor vreemde staten: er wordt een vrijstelling van onroerende voorheffing verleend voor het kadastraal inkomen van onroerende goederen die door een vreemde staat bestemd zijn voor de huisvesting van zijn diplomatieke of consulaire zendingen.

Vrijstelling na verbouwing van een handelspand tot woning ⁽¹⁷⁴⁾: nieuwe regels (2019)

Er wordt een vrijstelling van onroerende voorheffing verleend in de volgende gevallen:

- wanneer onroerende goederen die voor een "kleinhandelsactiviteit" (ongeacht het winkelpand actief of verwaarloosd is) worden gebruikt en in een winkelarm gebied gelegen zijn, tot woning worden verbouwd;
- wanneer de bovenverdiepingen of gedeelten ervan van onroerende goederen, waarvan het gelijkvloers voor een kleinhandelsactiviteit wordt gebruikt en die in een kernwinkelgebied gelegen zijn, tot woning worden verbouwd.

Als alle voorwaarden vervuld zijn, wordt een vrijstelling van onroerende voorheffing verleend voor een periode van vijf jaar. De vrijstelling die in het tweede geval (handelspand in een kernwinkelgebied) wordt verleend, is echter beperkt tot het gedeelte dat is bestemd voor huisvesting.

Sloopwerkzaamheden, gevolgd door vervangbouw ⁽¹⁷⁵⁾: nieuwe regels (2019)

De vrijstelling van onroerende voorheffing, die vroeger verleend werd voor het overtollige KI (gedeeltelijke vrijstelling beperkt tot het gedeelte van het KI dat het vóór het begin van de renovatiewerkzaamheden vastgelegde KI overschrijdt), wordt voortaan in principe op het totale KI toegepast.

De beperking wordt voortaan toegepast op het vrijgestelde bedrag van het KI zelf. De vrijstelling wordt beperkt tot de eerste schijf van onroerende voorheffing (inclusief provinciale en gemeentelijke opcentiemen), namelijk 1.000 euro voor een nieuwe woning en 4.000 euro voor een bedrijfsruimte.

De vrijstelling wordt verleend voor een periode van vijf jaar.

---

¹⁷³ Voor de beoordeling van de onproductiviteitsvoorwaarde wordt geen rekening gehouden met het feit dat de onroerende goederen worden gebruikt om technologieën voor hernieuwbare energie te installeren, zelfs als de belastingplichtige daarvoor een vergoeding van een derde partij krijgt.

¹⁷⁴ De gedetailleerde nieuwe regels betreffende deze vrijstelling, die vanaf het aanslagjaar 2019 van toepassing zijn, zijn te vinden op de volgende website: <https://belastingen.vlaanderen.be/onroerende-voorheffing>.

¹⁷⁵ Zie ook <https://belastingen.vlaanderen.be/onroerende-voorheffing> voor verdere informatie over deze nieuwe regels van toepassing vanaf 2019.

Materieel en outillage

Onder materieel en outillage wordt verstaan alle toestellen, machines en andere installaties die gebruikt worden voor een nijverheids-, handels- of ambachtsbedrijf, met uitsluiting van de lokalen, afdaken en hun onmisbaar toebehoren.

Wanneer gebouwde of ongebouwde onroerende goederen materieel of outillage bevatten, wordt daarvoor een afzonderlijk kadastraal inkomen vastgesteld door de administratie van het kadaster (Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie van de FOD Financiën).

In het Vlaamse Gewest worden alle investeringen in nieuw materieel en nieuwe outillage waarvoor vanaf 1 januari 2008 een KI (kadastraal inkomen) vastgelegd wordt (zowel volledig *nieuwe investeringen als vervangingsinvesteringen*), volledig vrijgesteld.

Voor de ondernemingen die behoren tot de doelgroep waarvoor de Vlaamse Regering een energiebeleidsovereenkomst heeft voorzien, hangt de vrijstelling evenwel af van de ondertekening en de naleving van deze overeenkomst. Zoniet blijft de vorige vrijstelling (met de beperking van de drempelwaarde op 1 januari 1998, zie hieronder) van toepassing op hun vervangingsinvesteringen.

Tot en met aanslagjaar 2008 werd een onderscheid gemaakt tussen de volledig nieuwe investeringen in materieel en outillage (dat wil zeggen geplaatst op een perceel waar op 1 januari 1998 nog geen materieel en outillage voorkwam) en de vervangingsinvesteringen (namelijk de investeringen in nieuw materieel en nieuwe outillage om bestaand materieel en outillage te vervangen).

Het KI van de volledig nieuwe investeringen was totaal vrijgesteld van onroerende voorheffing. De vervangingsinvesteringen die vóór 1 januari 2008 aanleiding hebben gegeven tot een verhoogd KI in vergelijking met het op 1 januari 1998 bestaande KI, waren daarentegen gedeeltelijk vrijgesteld; de vrijstelling gold immers enkel voor het gedeelte van het KI dat het op 1 januari 1998 bestaande KI overschreed.

5.2. DE ONROERENDE VOORHEFFING IN HET WAALSE GEWEST

5.2.1. TARIEVEN

Tabel 5.3
Tarieven van de onroerende voorheffing in het Waalse Gewest

Basistarief	1,25%
Sociale woningen	0,8% / 0% (a)
Materieel en outillage	1,25% (b)
Passiefhuizen	verminderde tarieven (c)

(a) In Wallonië is het tot 0,8% teruggebrachte tarief van toepassing op woningen toebehorend aan de "Société wallonne du logement" (Waalse Huisvestingsmaatschappij) en de door haar erkende maatschappijen, alsmede op de eigendommen van het "Fonds du logement des familles nombreuses de Wallonie" (Waals Huisvestingsfonds voor Kroostrijke Gezinnen). Dit tarief is ook van toepassing op woningen die in huur gegeven of in beheer genomen worden door een vastgoedbeheerder overeenkomstig het Waalse Wetboek voor huisvesting en duurzaam wonen (bijvoorbeeld door een sociaal woningbureau). Daarnaast wordt het tarief tot 0% teruggebracht voor de woningen waarvan de belastingplichtige een natuurlijke persoon is en die in huur gegeven of in beheer genomen worden door een vastgoedbeheerder overeenkomstig het Waalse Wetboek voor huisvesting en duurzaam wonen, op voorwaarde dat de belastingplichtige en de vastgoedbeheerder een geschreven overeenkomst sluiten waarin de duur van de terbeschikkingstelling van het goed, de door de natuurlijke persoon gevraagde huurprijs en, desgevallend, de beschrijving van de uit te voeren werken vastliggen.

(b) Het tarief van 1,25% wordt toegepast op het geïndexeerd kadastraal inkomen dat betrekking heeft op materieel en outillage. Vanaf 1 januari 2003 wordt de indexering echter bevroren (namelijk 1,3391).

(c) Sinds aanslagjaar 2010 wordt er tijdelijk een verminderd tarief toegepast op de onroerende goederen die worden vernieuwd met het oog op hun verbouwing tot passiefhuizen. Het tarief bedraagt 0,25% voor het eerste aanslagjaar dat volgt op het jaar in de loop waarvan is vastgesteld dat de woning een passiefhuis is. Voor het tweede, derde en vierde aanslagjaar bedraagt het tarief respectievelijk 0,5%, 0,75% en 1%. Vanaf het vijfde aanslagjaar wordt het normale tarief van 1,25% opnieuw toegepast. Deze tijdelijke bepaling wordt sinds het aanslagjaar 2018 niet meer toegepast, hoewel ze nog vermeld wordt in de wetgeving.

5.2.2. VERMINDERINGEN EN KWIJTSCHELDINGEN (OP GEBOUWDE ONROERENDE GOEDEREN)

In het Waalse Gewest zijn de verminderingen van de onroerende voorheffing slechts van toepassing op één enkele, door de belastingplichtige aan te wijzen woning. Alleen de **vermindering voor bescheiden woning** wordt nog uitgedrukt in % van het kadastraal inkomen. De andere verminderingen zijn forfaitaire bedragen, die toegepast worden op de globale OV, provinciale en lokale opcentiemen inbegrepen.

VERMINDERING VOOR BESCHIEDEN WONING

Er wordt een vermindering toegekend voor de **enige** woning van de belastingplichtige op 1 januari van het aanslagjaar, die hij op die datum persoonlijk bewoont, wanneer het **niet-geïndexeerde** kadastraal inkomen van het geheel van de *in België gelegen* onroerende goederen van de belastingplichtige niet méér dan 745 euro bedraagt.

Om vast te stellen of bedoelde woning de enige woning is, dient het *in België of in het buitenland gelegen* onroerend patrimonium in aanmerking te worden genomen, met uitzondering van bepaalde woningen (overige woningen die slechts in blote eigendom worden gehouden, woningen waarop de belastingplichtige ten laatste op 31 december van het lopende aanslagjaar zijn zakelijk recht daadwerkelijk heeft afgestaan, woning die de belastingplichtige niet persoonlijk bewoont wegens wettelijke of contractuele belemmeringen of wegens de stand van vordering van de bouw- of renovatiewerken).

Het gewone tarief van de vermindering voor bescheiden woning bedraagt 25%. Ze wordt niet verleend voor het gedeelte van de woning dat voor de uitoefening van een beroepswerkzaamheid wordt gebruikt, wanneer dat deel meer bedraagt dan een vierde van het kadastraal inkomen van de woning.

In geval van nieuwbouw of van verwerving in nieuwe staat, bedraagt de toegekende vermindering 50% voor de eerste vijf jaren waarvoor de OV verschuldigd is. De belastingplichtige kan die verhoogde vermindering niet genieten als hij een bouwpremie of een aankooppremie heeft ontvangen.

GEZINSLASTEN

Het recht op de vermindering van onroerende voorheffing voor gezinslasten bestaat wanneer de woning wordt betrokken door een gezin dat op 1 januari van het jaar minstens twee kinderen in leven of een persoon met een zware handicap telt. Elk kind dat in een pleeggezin geplaatst is komt in aanmerking om te bepalen of de voorwaarde vervuld is dat er minstens twee kinderen in leven in het gezin zijn.

De vermindering bedraagt 125 euro per kind ten laste van het gezin en 250 euro voor elke gehandicapte persoon ten laste van het gezin, met inbegrip van de gehandicapte echtgenoot, wettelijk samenwonende of feitelijk samenwonende. Het bedrag van de vermindering wordt gehalveerd voor elk kind onderworpen aan het gezamenlijke ouderlijke gezag en de huisvesting gelijkmatig verdeeld over twee belastingplichtigen. Ten slotte wordt er ook een vermindering van 125 euro verleend voor ieder andere persoon ten laste van het gezin die deel uitmaakt van de familie van de belastingplichtige, diens echtgenoot of wettelijk of feitelijk samenwonende.

De echtgenoot of de wettelijk of feitelijk samenwonende heeft zelf geen recht op deze vermindering.

Voorbeeld

Geïndexeerd KI van 1.500 euro

Opcentiemen: 3.000

Kinderen ten laste: 2

Berekening OV verschuldigd aan het Gewest: 1.500 x 1,25% =

18,75 euro

Opcentiemen lokale overheden: 30 x 18,75

562,50 euro

Vermindering kinderen ten laste: 2 x 125 euro

-250,00 euro

331,25 euro

HANDICAP EN INVALIDITEIT

Voor de woning in gebruik genomen als eigenaar of huurder, geniet een groot-oorlogsinvalide een belastingvermindering van 250 euro en een gehandicapte belastingplichtige een vermindering van 125 euro.

Die twee verminderingen kunnen niet gelijktijdig worden toegekend.

KWIJTSCHELDING VOOR IMPRODUCTIVITEIT

De kwijtschelding voor improductiviteit wordt verleend in verhouding tot de niet-ingebruikneming of improductiviteit van het niet-gemeubileerde onroerend goed. De duur van de improductiviteit en niet-ingebruikneming moet ten minste 180 dagen bedragen in de loop van het jaar.

De improductiviteit moet zich buiten de wil van de verschuldigde voordoen. Alleen het feit dat het goed tegelijkertijd te huur en te koop aangeboden wordt door de belastingplichtige stelt de improductiviteit niet voldoende vast.

Het voordeel inzake de vermindering of verlaging voor improductiviteit is beperkt tot een totale periode van 12 maanden. Deze beperking is niet van toepassing wanneer een ramp, overmacht of een gerechtelijke of administratieve procedure of onderzoek het vrij genot van het onroerend goed door de belastingplichtige belemmert.

5.2.3. VRIJSTELLINGEN IN HET WAALSE GEWEST

Er geldt een vrijstelling van onroerende voorheffing voor het kadastraal inkomen van:

- onroerende goederen of delen van onroerende goederen die, zonder winstoogmerk, bestemd zijn voor onderwijs, voor de vestiging van hospitalen, rusthuizen, vakantiehuizen voor kinderen of gepensioneerden;
- onroerende goederen die door een vreemde Staat bestemd worden voor de huisvesting van zijn diplomatieke of consulaire zendingen;
- onroerende goederen die de aard van nationale domeingoederen hebben, onproductief zijn en voor een openbare dienst of voor een dienst van algemeen nut worden gebruikt.
- serviceflats, infrastructures voor de opvang van kinderen jonger dan 3 jaar en infrastructures voor de opvang en huisvesting van gehandicapte personen;
- onroerende goederen gelegen in het Waalse Gewest en opgenomen in de perimeter van een Natura 2000-gebied, natuur- of bosreservaat, of opgenomen in de perimeter van een site die kandidaat is voor het Natura 2000-netwerk en onderworpen is aan het primaire beschermingsstelsel;
- de onroerende goederen aangewend voor de uitvoering van de diensten van algemeen nut in het kader van de uitbating van de luchthavens en vliegvelden in de zin van het Waals decreet van 23 juni 1994 betreffende de oprichting en de uitbating van de onder het Waalse Gewest ressorterende luchthavens en vliegvelden;
- de goederen van de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid met sociaal oogmerk "Parc d'Aventures scientifiques".

Er dient tenslotte nog vermeld te worden dat go's (grote ondernemingen) en kmo's (met uitsluiting van bepaalde activiteitengebieden) die een vestigingseenheid (bedrijfszetel, activiteitszetel) in Wallonië hebben en in aanmerking komende investeringsprogramma's verwezenlijken die de voorziene drempels bereiken (deze drempels verschillen afhankelijk van de grootte van de onderneming), vrijgesteld kunnen worden van onroerende voorheffing. De kmo die in het Waalse Gewest een investeringsprogramma verwezenlijkt, dient:

- ofwel een natuurlijke persoon met de hoedanigheid van handelaar of die een zelfstandig beroep uitoefent, te zijn of een tussen die personen gevormde vereniging te zijn;

- ofwel een van de vennootschappen opgesomd in artikel 2, § 2, van het Wetboek van Vennootschappen of een Europees economisch samenwerkingsverband te zijn;
- ofwel een cluster te zijn;
- ofwel een spin-off te zijn.

Een nieuwe vrijstelling van onroerende voorheffing wordt gedurende een periode van vijf jaar verleend voor de gebouwen die volledig gelegen zijn binnen de omtrek van een "nieuwe wijk" vastgelegd door de Waalse Regering. Worden betrokken: "nieuw gebouwde bebouwde goederen in nieuwe staat", "bebouwde goederen die betrokken zijn bij een sloopoperatie gevolgd door een herbouw in nieuwe staat" en "bebouwde goederen die betrokken zijn bij een renovatie". In de laatste twee gevallen moeten de bouw- of renovatiewerkzaamheden een verhoging van het kadastraal inkomen met zich meebrengen ten belope van 10% van het vorige kadastraal inkomen (vóór de sloopoperatie) of van het bestaande KI (vóór de renovatie).

Materieel en outillage

Onder materieel en outillage wordt verstaan alle toestellen, machines en andere installaties dienstig voor een nijverheids-, handels- of ambachtsbedrijf, met uitsluiting van de lokalen, afdaken en hun onmisbaar toebehoren.

Wanneer gebouwde of ongebouwde onroerende goederen materieel of outillage bevatten, wordt daarvoor een afzonderlijk kadastraal inkomen vastgesteld door de administratie Opmetingen en Waarderingen (Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie van de FOD Financiën).

Het KI van materieel en outillage wordt van onroerende voorheffing vrijgesteld wanneer het KI van de op 31 december 2004 bestaande activa niet hoger is dan 795 euro per kadastraal perceel.

Het KI van materieel en outillage wordt ook van onroerende voorheffing vrijgesteld voor nieuwe investeringen in materieel en outillage verkregen of in nieuwe staat tot stand gebracht vanaf 1 januari 2005. Deze vrijstelling is volledig of gedeeltelijk al naar gelang het kadastrale perceel (waarop de nieuwe investeringen in materieel en outillage worden verkregen of in nieuwe staat tot stand gebracht) op 31 december 2004 al dan niet materieel en outillage bevat. In dat geval wordt alleen de overschrijding, na 1 januari 2005, van het kadastraal inkomen van de machines en outillage van dat perceel ten opzichte van de situatie op 1 januari 2005, vrijgesteld.

Ten slotte wordt een andere vrijstelling, ditmaal onvoorwaardelijk, van onroerende voorheffing toegepast op nieuwe investeringen in materieel en outillage verkregen of in nieuwe staat tot stand gebracht vanaf 1 januari 2006.

5.3. DE ONROERENDE VOORHEFFING IN HET BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE GEWEST (¹⁷⁶)

5.3.1. TARIEVEN

Tabel 5.4
Tarieven van de onroerende voorheffing in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

Basistarief	1,25%
Sociale woningen	0,8% (a)
Gebouwen die te huur worden gesteld door sociale verhuurkantoren gevestigd in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest	0%
Materieel en outillage	0% (b)

(a) Woningen die toebehoren aan de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij of van de door haar erkende maatschappijen, eigendommen die als sociale woningen worden verhuurd en die behoren tot OCMW's en gemeenten, eigendommen van het Woningfonds van de Gezinnen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

(b) Materieel en outillage: toestellen, machines en andere installaties die niet kunnen worden verplaatst en worden gebruikt door nijverheids-, handels- en ambachtsbedrijven.

5.3.2. VERMINDERINGEN EN KWIJTSCHELDINGEN (OP GEBOUWDE ONROERENDE GOEDEREN)

VERMINDERING VOOR BESCHIEDEN WONING

Er wordt een vermindering toegekend voor de woning die volledig door de belastingplichtige zelf in gebruik wordt genomen, wanneer het **niet-geïndexeerde** kadastraal inkomen van dat goed niet méér dan 745 euro bedraagt.

Het gewone tarief van die vermindering, die van toepassing is op de OV van het hoofdverblijf, bedraagt **25%**. In geval van nieuwbouw of van verwerving in nieuwe staat, bedraagt de toegekende vermindering **50%** voor de eerste vijf jaren waarvoor de OV verschuldigd is. De belastingplichtige kan die verhoogde vermindering niet genieten als hij een bouwpremie of een aankooppremie heeft ontvangen.

De vermindering van de onroerende voorheffing van 25% (of 50%) wordt toegekend voor de in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gelegen woning waarin de belastingplichtige is gedomicilieerd, voor zover die woning:

- het enige onroerend goed in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is waarop de belanghebbende een zakelijk recht houdt dat de onroerende voorheffing opeisbaar maakt;
- een niet-geïndexeerd kadastraal inkomen heeft dat niet hoger dan 745 euro is.

GEZINSLASTEN

Er geldt een vermindering van 10% per kind dat recht geeft op kinderbijslag.

Het percentage wordt op 20% gebracht indien het om een gehandicapt kind gaat.

Deze verminderingen wordt toegepast zodra het gezin bestaat uit ten minste twee kinderen die recht op kinderbijslag geven of ten minste één gehandicapte persoon (in de zin van artikel 135, WIB92).

¹⁷⁶ Verdere informatie over de onroerende voorheffing zoals toegepast in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is beschikbaar op de website van Brussel Fiscaliteit: <https://fiscaliteit.brussels/nl/de-onroerende-voorheffing>.

Voorbeeld

Geïndexeerd KI van 1.500 euro

Opcentiemen: 3.000 (gemeente) en 989 (Brusselse Agglomeratie)

Kinderen ten laste: 2

Berekening OV verschuldigd aan het Gewest: $1.500 \times 1,25\% =$ 18,75 euro

Berekening OV verschuldigd aan lokale overheden:

aan de Agglomeratie: $9,89 \times 18,75$ euro 185,44 euroaan de gemeenten: $30 \times 18,75$ 562,50 euro

Subtotaal 766,69 euro

Vermindering van 20% voor 2 kinderen ten laste -153,34 euro

613,35 euro

HANDICAP EN INVALIDITEIT

Er wordt een vermindering van 20% verleend aan groot-oorlogsinvaliden en gehandicapte personen, voor de woning waar de persoon gedomicilieerd is.

GEKLASSEERD OF OP DE BEWAARLIJST INGESCHREVEN ONROEREND GOED

Er wordt een vermindering van onroerende voorheffing verleend voor een onroerend goed dat behoort tot het onroerend goed dat volledig of deels geklasseerd of ingeschreven is op de bewaarlijst. Deze vermindering bedraagt 25%, 50% of 100%. De vrijstelling wordt verleend indien het onroerend goed dat volledig of deels geklasseerd of ingeschreven is op de bewaarlijst (en toegankelijk is voor het publiek), wordt gebruikt als woning en niet wordt verhuurd, of indien dit uitsluitend wordt gebruikt als voorziening inzake scholen, cultuur, sport, enz.

NB Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kent nog de "Premie BE HOME" die per 1 januari 2021 132€ bedraagt (eventueel vermeerderd met een gemeentelijke premie in sommige gemeenten); deze premie die wordt toegekend aan eenieder die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gedomicilieerd is, houder is van een zakelijk recht op een in het Brussels Gewest gelegen onroerend goed en de bestemming is van het aanslagbiljet van de onroerende voorheffing op dat goed. Bedoeling ervan is de financiële druk van de verhoogde onroerende voorheffing te compenseren voor Brusselse eigenaars-bewoners. De premie valt dus buiten het fiscale domein stricto sensu, al wordt ze in beginsel wel rechtstreeks via het aanslagbiljet in mindering van de verschuldigde onroerende voorheffing gebracht.

5.3.3. VRIJSTELLINGEN IN HET BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE GEWEST

Een vrijstelling van onroerende voorheffing wordt verleend voor onroerende goederen of gedeelten ervan die uitsluitend (of nagenoeg uitsluitend) tot een welbepaald doel (zonder winst oogmerk) zijn bestemd, met name:

- plaats voor een erkende eredienst (of plaats voor vrijzinnige morele dienstverlening) die vaak wordt gebruikt en toegankelijk is voor het publiek en beheerd wordt door een erkende autoriteit;
- degene die worden gebruikt door de jeugdbeweging en erkend zijn door de gemeenschappen;
- degene die worden gebruikt voor onderwijs, met inbegrip van kunstrichting;
- zalen, terreinen en pistes die uitsluitend worden gebruikt voor het collectief beoefenen van sport in het kader van activiteiten van amateursportclubs en enkel indien er één of meerdere sporten worden onderwezen;
- hospitaal, kliniek, dispensarium, rusthuis, vakantiehuis voor kinderen of gepensioneerden of weeshuis.

Er geldt in beginsel vrijstelling van onroerende voorheffing voor het kadastraal inkomen van:

- onroerende goederen die door een vreemde Staat bestemd worden voor de huisvesting van zijn diplomatieke of consulaire zendingen, of van culturele instellingen die zich niet met winstgevende activiteiten bezighouden;
- onroerende goederen die de aard van nationale domeingoederen hebben, op zichzelf niets opbrengen en voor een openbare dienst of voor een dienst van algemeen nut worden gebruikt en die onder het krediet dode hand vallen.

Materieel en outillage

Materieel en outillage zijn alle toestellen, machines en andere installaties die gebruikt worden voor een nijverheids-, handels- of ambachtsbedrijf, met uitsluiting van de lokalen, afdaken en hun essentiële toebehoren.

Wanneer gebouwde of ongebouwde onroerende goederen materieel of outillage bevatten, wordt daarvoor een afzonderlijk kadastraal inkomen vastgesteld door de administratie van het kadaster (Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie van de FOD Financiën).

In het kader van de Brusselse belastinghervorming is een nultarief ingevoerd voor de onroerende voorheffing op materieel en outillage.

HOOFDSTUK 6

DE ROERENDE VOORHEFFING (RV)

Wat nieuws?

De in dit hoofdstuk beschreven wetgeving bevat de wijzigingen die betrekking hebben op de in 2019 en 2020 toegekende of betaalbaar gestelde inkomsten:

- *Ter herinnering: in het kader van de nieuwe BFW blijft uitsluitend de federale overheid bevoegd voor de roerende voorheffing.*
- *Vrijstelling van doorstorting van RV, onder bepaalde voorwaarden, voor dividenden die vanaf 1 januari 2019 worden betaald of toegekend in het kader van "spin-off"-verrichtingen.*
- *Opheffing van de minimumkapitaalvereiste bij de VVPR-bis-regeling (zie hierna)*

ALGEMEEN TARIEF VAN 30% VAN DE ROERENDE VOORHEFFING OP DE MEESTE ROERENDE INKOMSTEN EN DIVERSE INKOMSTEN VAN ROERENDE AARD

Het tarief van de RV bedraagt eenvormig 30%, met uitzondering van drie categorieën van inkomsten (zie hierna: het gaat om inkomsten uit gereglementeerde spaardeposito's, interesten uit de "Leterme-Staatsbons" en een gedeelte van de inkomsten uit auteursrechten) ⁽¹⁷⁷⁾.

Verminderde tarieven worden eveneens toegepast op bepaalde dividenden. Het gaat met name om dividenden onttrokken aan de liquidatiereserve, dividenden uitgekeerd door GVV overwegend actief in vastgoed voor woonzorg of gezondheidszorg en dividenden van bepaalde aandelen van kmo's.

6.1. DIVIDENDEN

VRIJGESTELDE DIVIDENDEN

Er wordt een belastingvrijstelling voorzien op de eerste schijf van 800 euro (inkomsten 2020) van de gewone dividenden, met uitzondering van de dividenden die door juridische constructies worden uitgekeerd of die via juridische constructies worden verkregen, de dividenden van collectieve beleggingsinstellingen en de dividenden die via gemeenschappelijke beleggingsfondsen worden verkregen.

Dividenden van zowel Belgische als buitenlandse oorsprong worden bedoeld.

De roerende voorheffing wordt echter op de betrokken inkomsten geheven met toepassing van de gebruikelijke regels; de vrijstelling wordt vervolgens toegekend via de belastingaangifte in de personenbelasting.

ALS DIVIDENDEN GEHERKWALIFICEERDE INTERESTEN VAN VOORSCHOTTEN

Interesten van voorschotten die aan hun vennootschap worden toegestaan door bedrijfsleiders of door een natuurlijk persoon-aandeelhouder (of door hun echtgenoot of hun kinderen) worden als dividenden geherkwalificeerd voor zover en in de mate dat:

- ofwel de rentevoet hoger is dan de marktrente die in een dergelijke situatie van toepassing is;
- ofwel het totale bedrag van de rentegevende voorschotten hoger is dan het gestorte kapitaal op het einde van het belastbaar tijdperk verhoogd met de belaste reserves bij het begin van het belastbaar tijdperk.

¹⁷⁷ En afgezien van de vergoedingen voor ontbrekende coupon die belastbaar zijn tegen het tarief van de roerende voorheffing dat wordt toegepast op de inkomsten waarop deze vergoedingen betrekking hebben.

Interesten van voorschotten die als dividenden worden geherkwalificeerd, zijn onderworpen aan de roerende voorheffing tegen het algemene tarief van 30%.

De interesten worden niet geherkwalificeerd als dividenden als de interesten betrekking hebben op:

- obligaties uitgegeven door een openbaar beroep op het spaarwezen;
- geldleningen aan coöperatieve vennootschappen erkend door de Nationale Raad van de Coöperatie;
- geldleningen door rechtspersonen die aan de vennootschapsbelasting onderworpen zijn.

BONI VOOR DE TERUGKOOP VAN EIGEN AANDELEN

Er wordt een voorheffing van 30% ingehouden op de bedragen toegekend naar aanleiding van de terugkoop door de vennootschap van haar eigen aandelen. Het bedrag onderworpen aan de RV is het bedrag dat als uitgekeerd dividend wordt gedefinieerd naar aanleiding van deze terugkoop in de vennootschapsbelasting. Er wordt echter geen RV ingehouden wanneer het een beursgenoteerde vennootschap betreft.

LIQUIDATIEBONI

Er wordt een RV van 30% ingehouden op de bedragen toegekend ten gevolge van de gehele of gedeeltelijke verdeling van het maatschappelijk vermogen van een binnenlandse of buitenlandse vennootschap. Het aan de RV onderworpen bedrag is het bedrag dat als uitgekeerd dividend wordt gedefinieerd naar aanleiding van deze verdeling in de vennootschapsbelasting.

In de jaren 2013 en 2014 heeft een overgangsregeling bepaald dat een verminderd tarief van 10% werd toegepast op de dividenden die overeenkwamen met de vermindering van belaste reserves, waarvan het bedrag onmiddellijk werd opgenomen in het kapitaal van de uitkerende vennootschap en er werd behouden gedurende een bepaalde periode (4 jaar voor kmo's en 8 jaar voor de andere vennootschappen). Dividenden die overeenkwamen met belaste reserves die ten laatste op 31 maart 2013 waren goedgekeurd door de Algemene Vergadering konden aldus worden uitgekeerd met toepassing van een RV-tarief van 10%, *op voorwaarde en in de mate dat het verkregen bedrag onmiddellijk werd opgenomen in het kapitaal en dat deze kapitaalbreng plaatsvond tijdens het laatste boekjaar dat afsloot vóór 1 oktober 2014.*

Indien het kapitaal dat in het kader van deze maatregel is ingebracht wordt verminderd, zal een RV van 17%, 10% of 5% worden toegepast in functie van het jaar waarin het kapitaal wordt verminderd (binnen de 4, 6 of 8 jaar na de kapitaalbreng in het geval van een grote vennootschap, en binnen de 2, 3 of 4 jaar in het geval van een kmo) ⁽¹⁷⁸⁾.

LIQUIDATIERESERVE – KMO'S

Een bijzonder belastingstelsel inzake liquidatieboni werd ingevoerd voor kmo's (zoals gedefinieerd in art. 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen). Sinds het aanslagjaar 2015 hebben kmo's de mogelijkheid een gedeelte of het geheel van de boekhoudkundige winst na belasting over te boeken naar een "liquidatiereserve". Deze reserve moet op één of meer afzonderlijke rekeningen van het passief worden geboekt en er zonder onderbreking blijven staan (zij mag niet tot grondslag dienen voor enige beloning of toekenning). Zij wordt onderworpen aan een afzonderlijke bijdrage van 10% wanneer zij wordt aangelegd ⁽¹⁷⁹⁾.

Er is geen roerende voorheffing verschuldigd op het aandeel van deze reserve dat tot de vereffening van de vennootschap wordt behouden.

---

¹⁷⁸ Zie artikel 537 WIB92 voor meer details.

¹⁷⁹ Zie hoofdstuk 2 (Ven.B), p. 118.

Als dividenden vóór de vereffening van de vennootschap worden uitgekeerd via onttrekking aan deze reserve, worden zij onderworpen aan de roerende voorheffing tegen het verminderde tarief van:

- 20% indien de uitkering gedurende de eerste vijf jaren plaatsvindt (¹⁸⁰);
- 5% indien de uitkering later plaatsvindt.

Indien een gedeelte van de liquidatiereserve wordt aangetast, worden de oudste reserves geacht eerst te zijn aangetast.

Deze regeling is eveneens van toepassing op dividenden uit buitenlandse vennootschappen die gevestigd zijn in een lidstaat van de EER, voor zover hun betaling of uitkering het gevolg is van analoge bepalingen.

BIJZONDERE LIQUIDATIERESERVE – KMO'S

Het gaat om de uitbreiding van het principe van de aanleg van een liquidatiereserve betreffende de boekhoudkundige winst na belasting met betrekking tot de aanslagjaren 2013 en 2014, nog steeds ten gunste van de kmo's zoals gedefinieerd in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Door deze uitbreiding zal de zogenaamde "bijzondere" liquidatiereserve op termijn kunnen worden uitgekeerd met een vrijstelling van de RV (indien de uitkering gebeurt naar aanleiding van de vereffening van de vennootschap) of tegen een verminderde RV (indien de uitkering gebeurt vóór de vereffening).

De na te leven voorwaarden zijn onder meer de spontane betaling door de vennootschap van een bijzondere aanslag van 10% en de invoering van een bijzondere aangifte voor deze aanslag ten laatste op 15 december 2015 (¹⁸¹) of op 30 november 2016 respectievelijk voor het aanslagjaar 2013 of 2014.

Dit stelsel werd uitgebreid tot de boekhoudkundige winst na belasting met betrekking tot het aanslagjaar 2012, ten gunste van bepaalde vennootschappen die niet per kalenderjaar boekhouden, mits aangifte en betaling tegen 31 maart 2018 van een bijzondere aanslag van 10%.

RESIDENTIËLE VASTGOEDBEVAKS / GVV

De dividenden uit Belgische of buitenlandse residentiële vastgoedbevaks en uit GVV's worden onderworpen aan de roerende voorheffing van 30%.

De voorheffing wordt echter verlaagd tot 15% indien de onderneming minstens 60% van haar investeringen besteedt aan gebouwen die uitsluitend of hoofdzakelijk aangewend worden of bestemd zijn voor wooneenheden aangepast aan woonzorg of gezondheidszorg.

DIVIDENDEN UIT BEPAALDE AANDELEN VAN KMO'S

Een verminderde RV wordt toegepast op dividenden die door kmo's (zoals gedefinieerd in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) worden toegekend aan nieuwe aandelen op naam die worden uitgegeven naar aanleiding van vanaf 1 juli 2013 verrichte inbrengen in geld ("VVPR-bis" regeling).

De RV is gelijk aan:

- 20% voor dividenden verleend of toegekend bij de winstverdeling van het tweede boekjaar na dat van de inbreng;
- 15% voor dividenden verleend of toegekend bij de winstverdeling van het derde boekjaar na dat van de inbreng en bij de volgende winstverdelingen.

---

¹⁸⁰ Het tarief is op 1 januari 2017 van 17% tot 20% opgetrokken. Deze verhoging van het tarief wordt toegepast op liquidatiereserves die worden aangelegd voor een belastbaar tijdperk dat ten vroegste aan het aanslagjaar 2018 verbonden is. Wat de vroeger aangelegde liquidatiereserves betreft, is het tarief van 17% nog van toepassing.

¹⁸¹ Administratieve tolerantie ten opzichte van de wettelijke limietdatum van 30 november 2015.

De toepassingsvoorwaarden van deze verminderde tarieven van de RV zijn de volgende:

- het moet gaan om vanaf 1 juli 2013 verrichte nieuwe inbrengen in geld;
- de vennootschap die de kapitaalbreng geniet moet een kmo zijn, zoals gedefinieerd in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen ⁽¹⁸²⁾;
- de nieuwe aandelen moeten op naam en volledig volstort zijn;
- de aandeelhouders moeten de nieuwe aandelen in volle eigendom en onderbroken vanaf de kapitaalbreng behouden.

Antimisbruikmaatregelen vervolledigen deze regeling in geval van kapitaalverhogingen die gepaard gaan met kapitaalverminderingen.

Naar aanleiding van de afschaffing van de kapitaalregels voor besloten vennootschappen via het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen, is ook de minimumkapitaalvereiste bij de VVPR-bis-regeling opgeheven op vanaf 1 mei 2019 doorgevoerde kapitaalverhogingen en -verminderingen.

DIVIDENDEN UIT BEPAALDE AANDELEN VAN KMO'S DIE WORDEN VERKREGEN VIA EEN PRIVATE PRIVAK

Die verminderde tarieven zijn eveneens van toepassing op dividenden die door een private privak worden uitgekeerd, op voorwaarde en in de mate dat de inkomsten voortkomen uit dividenden die in aanmerking komen om respectievelijk aan het voormelde tarief van 20% of 15% onderworpen te worden.

"MOEDER-DOCHTER"-DIVIDENDEN

Er wordt een vrijstelling van RV verleend voor dividenden die door een dochteronderneming worden toegekend aan haar moedervernootschap op voorwaarde dat die moedervernootschap gevestigd is in een lidstaat van de Europese Unie of in een van de Staten waarmee België een overeenkomst ter voorkoming van dubbele belasting heeft gesloten ⁽¹⁸³⁾. Om deze vrijstelling te genieten moet de moedervernootschap gedurende minstens één jaar ononderbroken een deelneming van ten minste 10% in het kapitaal van de dochteronderneming aanhouden of hebben aangehouden.

6.2. INTERESTEN

In het algemeen bedraagt het tarief van de RV 30%.

Op die algemene regel bestaan uitzonderingen die verband houden met de aard van het financiële product of omwille van de hoedanigheid van de belegger.

GEREGLEMENTEERDE SPAARDEPOSITO'S (15%)

De eerste schijf van 990 euro (inkomsten van 2020) per jaar van de inkomsten uit gereguleerde spaardeposito's is vrijgesteld van RV indien de verkrijger een natuurlijke persoon is.

Elke echtgenoot of wettelijk samenwonende heeft recht op de vrijstelling. De dubbele vrijstelling is ook van toepassing wanneer één spaarrekening werd geopend op naam van beide echtgenoten of wettelijk samenwonenden.

De vrijstelling betreft eveneens de eerste interestschijf van spaardeposito's die worden ontvangen door in een andere lidstaat van de EER gevestigde kredietinstellingen, mits deze deposito's aan analoge vereisten voldoen als die welke voor de Belgische gereguleerde spaardeposito's worden gesteld.

Het belastbaar bedrag van de interesten is onderworpen aan een RV van 15%.

¹⁸² Het criterium "kleine vennootschap" op grond van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen moet beoordeeld worden voor het aanslagjaar verbonden aan het belastbaar tijdperk waarin de kapitaalbreng heeft plaatsgevonden.

¹⁸³ In dit laatste geval is de uitbreiding van het stelsel onderworpen aan een bijkomende voorwaarde: er mag geen beperking zijn inzake de uitwisseling van inlichtingen nodig om uitvoering te geven aan de bepalingen van de nationale wetten van de overeenkomstsluitende Staten.

Vrijstellingsvoorwaarden van de gereglemeerde spaardeposito's

De vrijstelling van de eerste interestschijf van de gereglemeerde spaardeposito's is onderworpen aan verschillende voorwaarden, zoals gedetailleerd in artikel 2 van het KB/WIB92 en waarvan een overzicht hieronder volgt.

- Opvragingsvoorwaarden van het spaardeposito

Deze dienen te voorzien in de mogelijkheid voor de bank-depositaris de opvragingen afhankelijk te stellen van een opzeggingstermijn van vijf kalenderdagen, wanneer zij 1.250 euro overtreffen en ze te beperken tot 2.500 euro per halve maand.

- Bestanddelen van de vergoeding

De vergoeding van de spaardeposito's bestaat verplicht en uitsluitend uit een basisrente en een getrouwheidspremie. Een aangroei-premie mag niet meer toegekend worden.

- Maximumvergoeding van de spaardeposito's

De basisrente mag niet hoger liggen dan de hoogste van de twee volgende rentevoeten: ofwel 3%, ofwel de door de ECB toegepaste rentevoet voor haar belangrijkste herfinancieringstransacties geldig op de tiende van de maand die het lopende kalendersemester voorafgaat (namelijk de ECB-rente op 10 december 2018 voor het eerste semester van 2019 en op 10 juni 2019 voor het tweede semester van 2019).

De getrouwheidspremie mag in principe niet hoger liggen dan 50% van de maximale basisrentevoet en niet lager liggen dan 25% van de aangeboden basisrentevoet.

- Slechts één basisrentevoet mag op een bepaald moment toegekend worden voor eenzelfde spaardeposito (verschillen- de basisrentevoeten toepassen in functie van de verschillende schijven van het spaardeposito is dus niet meer mogelijk).

- Berekeningsmethode van de getrouwheidspremie en periode waarover zij berekend moet worden

Een getrouwheidspremie wordt toegekend voor gelden die gedurende twaalf opeenvolgende maanden op hetzelfde spaardeposito belegd blijven. Onder bepaalde voorwaarden blijft de getrouwheidspremie verworven wanneer een spaarder geld overdraagt naar een ander spaardeposito waarvan hij bij dezelfde bank titularis is.

De getrouwheidspremie wordt berekend vanaf de kalenderdag die volgt op de kalenderdag van de storting.

De getrouwheidspremies moeten in rekening worden gebracht vanaf de eerste dag die het kwartaal volgt waarin zij worden verworven. De getrouwheidspremies verworven tijdens het eerste, tweede, derde en vierde kwartaal brengen respectievelijk vanaf 1 april, 1 juli, 1 oktober en 1 januari volgend op dat kwartaal een basisrente op.

- Niet-overschrijding van het vrijstellingsplafond

De bank-depositaris moet nagaan of de eerste vrijgestelde interestschijf is bereikt telkens de basisrente en de getrouwheidspremie in rekening worden gebracht, rekening houdend met alle bedragen die tijdens de belastbare periode werden toegekend.

INTERESTEN UIT DE STAATSBONS WAAROP TUSSEN 24 NOVEMBER 2011 EN 2 DECEMBER 2011 INGESCHREVEN WERD EN DIE OP 4 DECEMBER 2011 UITGEGEVEN WERDEN

Op de interesten van deze Staatsbons (de "Leterme-Staatsbons") wordt een RV van 15% ingehouden. De "Leterme-Staatsbon" met de langste looptijd (8 jaar) is begin december 2019 vervallen.

KAPITALISATIEBONS

Met betrekking tot financiële producten met kapitalisatie van de interesten is voorzien dat iedere som die door de uitgever, op enig ogenblik, boven de uitgifteprijs wordt toegekend, een belastbaar roerend inkomen vormt.

Bovendien kan in het algemeen niet worden verzaakt aan de inning van de RV (¹⁸⁴). Die roerende voorheffing is verschuldigd ter gelegenheid van de terugbetaling of de terugkoop van het effect door de uitgever op het verschil tussen de transactieprijs en de uitgifteprijs.

KAPITALISATIEBEVEKS EN -FONDSEN

De inkomsten uit kapitalisatiebeveks en -fondsen waarvan de activaportefeuille bestaat uit meer dan 10% interestdragende schuldvorderingen (¹⁸⁵) (bv. obligaties), zijn onderworpen aan de RV van 30%. De inkomsten uit het gedeelte “vorderingen” van de beleggingen verricht door de bevek of het fonds (met inbegrip van de meerwaarden en na aftrek van de minderwaarden) zijn belastbaar.

Desgevallend wordt een forfaitair inkomen bepaald.

VERBODEN VENNOOTSCHAPPEN: TOEPASSING VAN DE “INTERESTEN-ROYALTY’S”-RICHTLIJN

Er wordt geen RV ingehouden op interesten toegekend door een binnenlandse vennootschap aan een verboden binnenlandse vennootschap of aan een verboden vennootschap die gevestigd is in een andere Lidstaat van de Europese Unie.

Twee vennootschappen worden geacht verboden te zijn als een van beide een rechtstreekse of onrechtstreekse deelneming van ten minste 25% in het kapitaal van de andere bezit of als een derde vennootschap die binnen de Europese Unie gevestigd is, een rechtstreekse of onrechtstreekse deelneming van ten minste 25% in het kapitaal van beide vennootschappen bezit. Deze deelneming moet gedurende minstens één jaar ononderbroken aangehouden worden of geweest zijn.

De verzaking aan de RV is alleen van toepassing wanneer de rechten of schuldvorderingen uit hoofde waarvan de inkomsten worden betaald, gedurende geen enkel ogenblik tijdens de periode waarin zij deze inkomsten hebben opgeleverd, in handen zijn geweest van een inrichting gevestigd buiten de Europese Unie.

Het is aan de schuldenaar van de inkomsten om te bewijzen dat alle voorwaarden vervuld zijn om de RV niet in te houden, met name door de verkrijging van een attest met betrekking tot het statuut van de verkrijger.

AUTOMATISCHE GEGEVENSUITWISSELING

De samenwerkingsmaatregelen waarin de Spaarrichtlijn, die met ingang van 1 januari 2016 is opgeheven (¹⁸⁶), voorzag, worden vervangen door de uitvoering van Richtlijn 2014/107/EU waarvan het toepassingsgebied is uitgebreid.

Richtlijn 2014/107/EU voert een unieke wereldwijde standaard in die door de OESO werd uitgewerkt voor de automatische gegevensuitwisseling. Het gaat om de CRS-norm (of Common Reporting Standard).

6.3. ANDERE ROERENDE INKOMSTEN

AUTEURSRECHTEN EN NABURIGE RECHTEN

De belastingregeling inzake auteursrechten en naburige rechten wordt omschreven in hoofdstuk 1.

Een RV van 15% is van toepassing op de eerste schijf van 62.090 euro (bedrag voor het jaar 2020) van de bruto-inkomsten uit auteursrechten (de werkelijke of forfaitaire beroepskosten kunnen bovendien worden afgetrokken). De bruto-inkomsten die 62.090 euro overschrijden, worden onderworpen aan de roerende voorheffing tegen het algemene tarief van 30%.

Alle inkomsten uit auteursrechten moeten vermeld worden in het aangifteformulier in de personenbelasting.

¹⁸⁴ Behalve indien de schuldenaar en de verkrijger van de inkomsten verboden vennootschappen zijn, zoals hieronder bedoeld.

¹⁸⁵ Dit tarief bedraagt 25% voor de vóór 01.01.2018 verworven aandelen van collectieve beleggingsinstellingen.

¹⁸⁶ Cf. vorige edities van het Fiscaal Memento voor wat betreft de Spaarrichtlijn.

HOOFDSTUK 7

DE BEDRIJFSVOORHEFFING (BV) EN DE VOORAFBETALINGEN (VA)

Wat nieuws?

- **Jaarlijkse indexering.**

Dit hoofdstuk behandelt de bedrijfsvoorheffing en de voorafbetalingen van het jaar 2021.

7.1. BEREKENING VAN DE BEDRIJFSVOORHEFFING ⁽¹⁸⁷⁾

Dit hoofdstuk betreft alleen de toepassing van de bedrijfsvoorheffing op de inkomsten die worden toegekend aan ingezetenen. Alleen de meest voorkomende vormen van bezoldiging worden behandeld, te weten die van het algemene stelsel van de werknemers en van de bedrijfsleiders evenals enkele bijzondere gevallen.

7.1.1. BEZOLDIGINGEN VAN WERKNEMERS

De bedrijfsvoorheffing wordt ingehouden door de werkgever en wordt in zeven grote etappes berekend ⁽¹⁸⁸⁾:

- aftrek van de sociale bijdragen,
- aftrek van de beroepskosten,
- toepassing van een op de PB afgestemd barema,
- inrekeningneming van de belastingvrije som,
- incalculeren van de gezinstoestand,
- toepassing van de belastingverminderingen,
- berekening van het maandelijks bedrag.

A. Aftrek van de sociale bijdragen

Van het brutojaarinkomen worden de persoonlijke socialezekerheidsbijdragen en de andere inhoudingen die verricht werden in uitvoering van een wettelijk of een gelijkgesteld reglementair statuut, afgetrokken. De bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid is echter niet aftrekbaar.

B. Aftrek van de forfaitaire beroepskosten

Vervolgens wordt het brutojaarinkomen omgezet in een belastbaar nettojaarinkomen door aftrek van de **forfaitaire beroepskosten**.

¹⁸⁷ De toepassingsregels van de bedrijfsvoorheffing op de vanaf 01.01.2021 toegewezen of ter betaling gestelde inkomsten zijn gepubliceerd in het BS van 22.12.2020.

¹⁸⁸ Bij de berekening van de bedrijfsvoorheffing zoals hier aangegeven is rekening gehouden met de verhoging van 7% voor de aanvullende lokale belastingen.

Tabel 7.1
Beroepskosten en berekening bedrijfsvoorheffing

Brutojaarinkomen	Beroepskosten	
	Op benedengrens	% daarboven
0 - 16.400,00	0	30%
Boven 16.400,00	4.920,00	0%

C. Barema

Het **basisbarema** dat in Tabel 7. 2 wordt weergegeven, is als zodanig van toepassing:

- wanneer de inkomstengenieter een alleenstaande is;
- wanneer de echtgenoot van de inkomstengenieter eveneens eigen beroepsinkomsten heeft die uitsluitend bestaan uit pensioenen, renten of daarmee gelijkgestelde inkomsten die meer bedragen dan 141 euro netto per maand. "Netto" betekent hier: na aftrek van de sociale bijdragen en van 20% van het resterende bedrag.

Sinds 1 januari 2004 worden wettelijk samenwonenden gelijkgesteld met gehuwden. De term "echtgenoot" dekt dus ook die van "wettelijk samenwonende".

Tabel 7.2
Berekening van de bedrijfsvoorheffing – Basisbarema

Belastbaar nettojaarinkomen	Basisbelasting	
0 - 13.150,00	0,00	26,75%
13.150,01 - 20.070,00	3.517,63	42,80%
20.070,01 - 41.380,00	6.479,39	48,15%
41.380,01 en meer	16.740,16	53,50%

Een bijzondere bepaling is van toepassing:

- wanneer de echtgenoot van de inkomstengenieter geen eigen beroepsinkomsten heeft;
- of wanneer die op 1 januari 2021 enkel eigen beroepsinkomsten ontvangt die uitsluitend bestaan uit pensioenen, renten of daarmee gelijkgestelde inkomsten die niet meer bedragen dan 141 euro netto per maand. "Netto" betekent hier: na aftrek van de sociale bijdragen en van 20% van het resterende bedrag.

De bedrijfsvoorheffing wordt dan als volgt berekend:

- eerst wordt de echtgenoot van de inkomstengenieter 30% van diens netto belastbare jaarinkomen aangerekend, met een maximum van 11.180 euro. Deze toewijzing is "inkomen B" en het saldo is "inkomen A";
- dan wordt het barema toegepast op inkomen A en op inkomen B;
- ten slotte worden beide resultaten bij elkaar opgeteld; dat geeft de basisbelasting.

D. Inrekeningneming van de belastingvrije som

Wanneer het basisbarema, weergegeven in Tabel 7. 2 als zodanig wordt toegepast, wordt de basisbelasting die op grond van dit barema wordt berekend, verminderd met 2.113,25 euro zonder dat de basisbelasting daardoor minder dan nul kan bedragen.

Wanneer de bijzondere bepaling die het belastbare inkomen in twee componenten splitst, wordt toegepast (geval van echtgenoten met één inkomen of gelijkgestelden), wordt de basisbelasting die verkregen wordt door de resultaten van de toepassing van het barema op "inkomen A" en op "inkomen B" bij elkaar op te tellen, verminderd met 4.226,50 euro, zonder dat de basisbelasting daardoor minder dan nul kan bedragen.

E. Gezinstoestand

In de vijfde fase wordt er rekening gehouden met de gezinstoestand door belastingverminderingen toe te kennen.

Tabel 7.3
Vminderingen van de bedrijfsvoorheffing voor kinderen ten laste en bijzondere gezinstoestanden ⁽¹⁸⁹⁾

Aantal kinderen ten laste en bijzondere gezinstoestanden	Jaarlijkse vermindering
1	444
2	1.284
3	3.384
4	5.928
5	8.760
6	11.580
7	14.412
8	17.520
per kind ten laste boven het achtste	3.144
alleenstaande (behalve wanneer de belastbare inkomsten bestaan uit pensioenen of uit werkloosheidsuitkeringen met bedrijfstoelag)	312
niet-hertrouwde weduw(e)(naar) met kind(eren) ten laste	444
niet-gehuwde ouder, met kind(eren) ten laste	444
gehandicapte belastingplichtige ⁽¹⁹⁰⁾	
voor ascendenten en zijverwanten tot de 2de graad indien 65 jaar of ouder en zorgbehoevend zijn, ten laste, per persoon :	1.500
voor ascendenten en zijverwanten tot de 2 ^{de} graad indien 65 jaar of ouder en die voor het aanslagjaar 2021 bij toepassing van het artikel 132, eerste lid, 7°, zoals het bestond vooraleer het werd gewijzigd bij de wet van 20 december 2020, ten laste was van de belastingplichtige, per persoon per persoon ten laste	972
voor elke andere persoon ten laste	444

Een jaarlijkse belastingvermindering van 1.410 euro wordt toegekend wanneer de **echtgenoot** van de verkrijger van de inkomsten **persoonlijke beroepsinkomsten** heeft **andere dan pensioenen, renten of ermee gelijkgestelde inkomsten** die niet meer bedragen dan 235 euro per maand.

Een jaarlijkse belastingvermindering van 2.814 euro wordt toegekend wanneer de **echtgenoot** van de verkrijger van de inkomsten **persoonlijke beroepsinkomsten** heeft **die uitsluitend bestaan uit pensioenen, renten of ermee gelijkgestelde inkomsten** die niet meer bedragen dan 469 euro per maand.

¹⁸⁹ Gehandicapte kinderen en andere gehandicapte personen ten laste tellen voor twee, met uitzondering van de ascendenten en zijverwanten tot de 2de graad indien 65 jaar of ouder en zorgbehoevend.

¹⁹⁰ Elk van de echtgenoten.

De grenzen van 235 euro en 469 euro per maand worden beoordeeld op 80% van de bruto-inkomsten verminderd met de sociale bijdragen.

F. Andere belastingverminderingen

- De basisbelasting wordt in voorkomend geval verminderd met 30% van de verplichte inhoudingen ter uitvoering van een groepsverzekeringscontract, een extra-wettelijke voorzorgsregeling van verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood, de inhoudingen die betrekking hebben op de individuele voortzetting van een pensioentoezegging en de inhoudingen die betrekking hebben op het vrij aanvullend pensioen van werknemers.
- Er wordt een belastingvermindering toegekend op de eerste jaarschijf van 130 uren die door werknemers gepresteerd worden. Deze vermindering wordt berekend op basis van de "bruto-bezoldigingen RSZ" (dat wil zeggen vóór aftrek van de persoonlijke sociale bijdragen) waarop de berekening van de overurentoeslag is gebaseerd. De belastingvermindering bedraagt 57,75% als de wettelijke overurentoeslag gelijk is aan 50% of 100%, en 66,81% als de wettelijke overurentoeslag gelijk is aan 20%.

Het maximum van 130 uren overwerk wordt opgetrokken tot 180 uren voor de werknemers tewerkgesteld bij werkgevers die werken in onroerende staat verrichten, op voorwaarde dat zij gebruik maken van een elektronisch aanwezigheidsregistratiesysteem.

Het maximum van 130 uren overwerk wordt opgetrokken tot 360 uren voor de werknemers tewerkgesteld bij werkgevers die ressorteren onder het paritair comité voor het hotelbedrijf of onder het paritair comité voor de uitzendarbeid indien de gebruiker ressorteert onder het paritair comité voor het hotelbedrijf.

De hierboven bedoelde belastingvermindering wordt echter niet toegepast op overuren die in aanmerking worden genomen voor de toepassing van artikel 38, §1, lid 1, 30°, WIB92.

- Er wordt een vermindering toegekend op de bezoldigingen van natuurlijke personen met een laag inkomen die, anders dan krachtens een arbeidsovereenkomst, arbeid verrichten in de overheidssector, en een belastbare bezoldiging verkrijgen van minstens 601,50 EUR en maximum 2.207,43 EUR. De vermindering bedraagt 6,67 EUR.
- Er wordt een belastingvermindering toegekend aan werknemers met lage lonen die recht hebben op de werkbonus (¹⁹¹). Zij is gelijk aan 33,14% van het bedrag van de werkelijk toegekende werkbonus.

G. Berekening van het maandelijks bedrag

Het aldus berekende belastingbedrag wordt gedeeld door 12 om het bedrag van de bedrijfsvoorheffing op de maandelijks betaalde bezoldiging vast te stellen.

7.1.2. VAKANTIEGELD EN ANDERE UITZONDERLIJKE VERGOEDINGEN

Voor het vakantiegeld en andere uitzonderlijke vergoedingen **betaald door de gewone werkgever**, wordt de in te houden bedrijfsvoorheffing berekend volgens een speciaal barema, waarvan de aanslagvoet afhankelijk is van het jaarlijkse brutobedrag van de normale bezoldigingen en niet van de in betaling gestelde inkomsten.

---

¹⁹¹ De werkbonus (of sociale bonus) is een vermindering van de persoonlijke socialezekerheidsbijdragen die gericht is op de lage lonen. Hij wordt ook toegekend aan sommige werknemers die het slachtoffer waren van een herstructurering. Het gaat om een forfaitair bedrag dat geleidelijk vermindert naarmate het referentieloon stijgt.

Tabel 7.4
Barema van de bedrijfsvoorheffing toepasselijk op door de werkgever betaald vakantiegeld en op andere uitzonderlijke vergoedingen

Jaarbedrag van de normale brutobezoldigingen	Toe te passen aanslagvoet BV (%)	
	Vakantiegeld	Andere gevallen
0,00 - 8.660,00	0,00	0,00
8.660,01 - 11.075,00	19,17	23,22
11.075,01 - 14.090,00	21,20	25,23
14.090,01 - 16.890,00	26,25	30,28
16.890,01 - 19.110,00	31,30	35,33
19.110,01 - 21.350,00	34,33	38,36
21.350,01 - 25.800,00	36,34	40,38
25.800,01 - 28.080,00	39,37	43,41
28.080,01 - 37.180,00	42,39	46,44
37.180,01 - 48.550,00	47,44	51,48
48.550,01 en meer	53,50	53,50

Vervolgens wordt rekening gehouden met de kinderlast.

Wanneer het jaarbedrag van de normale brutobezoldiging niet meer bedraagt dan het grensbedrag dat volgens het aantal kinderen ten laste vermeld is in Tabel 7.5, wordt de uitzonderlijke vergoeding vrijgesteld ten belope van het verschil tussen het in die tabel aangegeven grensbedrag en het jaarbedrag van de normale brutobezoldiging.

Tabel 7.5
Bedrijfsvoorheffing op uitzonderlijke vergoedingen Grensbedrag vrijstelling voor kinderen ten laste

Aantal kinderen ten laste (1)	Grensbedrag
1	13.643
2	17.060
3	22.320
4	28.190
5	34.060
6	39.930
7	45.800

(1) een gehandicapt kind ten laste telt voor twee.

Het vakantiegeld van een belastingplichtige met drie kinderen ten laste en met een bruto jaarbezoldiging van 13.000 euro is dus vrijgesteld ten belope van 22.320 euro - 13.000 euro = 9.320 euro.

Wanneer de verkrijger van een uitzonderlijke vergoeding niet meer dan vijf kinderen ten laste heeft en het jaarbedrag van zijn normale brutobezoldiging niet hoger is dan het bedrag dat - volgens het aantal kinderen ten laste - in de rechterkolom van Tabel 7.6 vermeld is, wordt een vermindering toegekend op de verschuldigde bedrijfsvoorheffing; die vermindering wordt volgens het aantal kinderen ten laste berekend aan de hand van het percentage vermeld in de centrale kolom van Tabel 7.6.

Tabel 7.6
Bedrijfsvoorheffing op uitzonderlijke vergoedingen Verminderingen voor kinderen ten laste

Aantal kinderen ten laste (1)	Percentage van de vermindering	Jaarbedrag normale brutobezoldigingen waarboven geen aftrek wordt verleend
1	7,5	23.460
2	20	23.460
3	35	25.810
4	55	30.500
5	75	32.850

(1) een gehandicapt kind ten laste telt voor twee.

7.1.3. ACHTERSTALLIGE BEZOLDIGINGEN EN INSCHAKELINGSVERGOEDINGEN

De op achterstallige bezoldigingen en op inschakelingsvergoedingen toe te passen BV-aanslagvoet wordt bepaald uitgaande van een "referentiebezoldiging".

Die referentiebezoldiging is in principe gelijk aan het jaarbedrag van de normale brutobezoldiging die de verkrijgers van de inkomsten genoten onmiddellijk voor de herziening die aanleiding gaf tot de uitbetaling van de achterstallen.

Tabel 7.7
Op achterstallen toepasselijk barema

Referentiebezoldigingen			Percentage van de verschuldigde BV
0,00	-	9.615,00	0,00
9.615,01	-	11.540,00	2,68
11.540,01	-	12.820,00	6,57
12.820,01	-	15.390,00	10,77
15.390,01	-	16.675,00	13,55
16.675,01	-	18.590,00	16,55
18.590,01	-	21.795,00	19,17
21.795,01	-	28.205,00	24,92
28.205,01	-	34.610,00	29,93
34.610,01	-	44.875,00	31,30
44.875,01	-	50.640,00	36,90
50.640,01	-	57.690,00	38,96
57.690,01	-	67.300,00	40,93
67.300,01	-	80.770,00	42,92
80.770,01	-	101.275,00	44,99
101.275,01	-	116.660,00	46,47
116.660,01	-	137.170,00	47,48
137.170,01	-	en meer	48,00

Vervolgens wordt op specifieke wijze rekening gehouden met de kinderlast. Wanneer de referentiebezoldiging niet meer bedraagt dan het grensbedrag vermeld in Tabel 7.5 van rubriek 7.1.2 worden de achterstallige bezoldigingen vrijgesteld ten belope van het verschil tussen voornoemd grensbedrag en de referentiebezoldiging.

7.1.4. OPZEGGINGSVERGOEDINGEN

De op opzeggingsvergoedingen verschuldigde BV wordt bepaald op basis van de regels die van toepassing zijn op achterstallen.

De in aanmerking te nemen referentiebezoldiging is die welke tot grondslag diende voor het vaststellen van de vergoeding of, bij gebreke daaraan, de bezoldiging die de verkrijger heeft ontvangen tijdens de laatste periode van normale activiteit in dienst van de werkgever die de vergoeding uitbetaalt.

7.1.5. BEDRIJFSLEIDERS

Bezoldigingen die worden betaald of toegekend aan bedrijfsleiders zijn onderworpen aan de bedrijfsvoorheffing. Er wordt een verschil gemaakt tussen periodieke en niet-periodieke bezoldigingen.

A. Periodieke bezoldigingen

De bedrijfsvoorheffing wordt berekend op basis van de regels van toepassing op de werknemers, behalve voor twee bepaalde punten:

*Om aan deze belastingplichtigen toe te laten rekening te houden met de **bijdragen voor het sociaal statuut van zelfstandige** en de bijdragen voor de ziekteverzekering "kleine risico's", wordt op het bruto-inkomen een vermindering toegepast, berekend zoals hieronder aangegeven:*

Tabel 7.8
Periodieke bezoldigingen van bedrijfsleiders Vermindering van de basis van de BV

Brutobedrag van de maandelijkse bezoldiging	Vermindering	
	Op benedengrens	% daarboven
0 - 1.205,00	330,00	
1.205,01 - 5.195,00	330,00	21,5%
5.195,01 - 7.640,00	1.187,85	14,5%
7.640,01 en meer	1.542,38	0,0%

De aftrekbare bedrijfslasten bedragen steeds 3% met een maximum van 2.600 euro.

De bedrijfsleiders die vallen onder het socialezekerheidsstelsel van de werknemers en die recht hebben op de werkbonus, hebben eveneens recht op de vermindering van de bedrijfsvoorheffing die 33,14% bedraagt van het werkelijk toegekend bedrag van de bonus.

B. Niet-periodieke bezoldigingen

De bedrijfsvoorheffing op niet-periodieke bezoldigingen is gelijk aan 12 maal het verschil tussen:

- enerzijds, de BV op het bedrag van de periodieke bezoldiging van de maand waarin de niet-periodieke bezoldiging is toegekend, verhoogd met één twaalfde van de niet-periodieke bezoldiging;
- anderzijds, de BV op de periodieke bezoldiging van de maand waarin de niet-periodieke bezoldiging is toegekend.

7.1.6. PRESENTIEGELDEN, COMMISSIELONEN

Presentiegelden en occasioneel toegekende vergoedingen en commissielonen zijn onderworpen aan een bedrijfsvoorheffing, die als volgt wordt berekend:

Tabel 7.9

Bedrijfsvoorheffing verschuldigd voor presentiegelden, commissielonen en andere occasionele vergoedingen

Bedrag van de vergoedingen	Aanslagvoet BV in %
0,00 - 500,00	27,25
500,01 - 650,00	32,30
650,01 en meer	37,35

7.1.7. STUDENTEN

In afwijking van de hiervoor gestelde regelingen, is geen bedrijfsvoorheffing verschuldigd op de bezoldigingen betaald of toegekend aan studenten wier tewerkstelling, in het kader van een schriftelijke arbeidsovereenkomst, geen 475 arbeidsuren per kalenderjaar overschrijdt.

Die vrijstelling van bedrijfsvoorheffing wordt alleen toegekend als er, afgezien van de solidariteitsbijdrage, geen socialezekerheidsbijdragen verschuldigd zijn op die bezoldigingen.

Om te bepalen of het in het eerste lid vermelde aantal van 475 uren is bereikt, worden de voor het tweede kwartaal van 2020 gepresteerde uren studentenarbeid en de voor het vierde kwartaal van 2020 en het eerste kwartaal van 2021 gepresteerde uren studentenarbeid in het onderwijs en de zorgsector zoals bedoeld in artikel 10 van de wet 4 november 2020 inzake verschillende sociale maatregelen ingevolge de COVID-19-pandemie die niet aan de sociale zekerheidsbijdragen onderworpen zijn, niet in rekening gebracht. Op de bezoldigingen voor deze niet in rekening gebrachte uren studentenarbeid is evenmin bedrijfsvoorheffing verschuldigd.

7.1.8. JONGE WERKNEMERS

Evenmin is bedrijfsvoorheffing verschuldigd op de bezoldigingen betaald of toegekend aan jonge werknemers die voldoen aan de voorwaarden om toegelaten te worden tot het recht op wachtuitkeringen (artikel 36, § 1, eerste lid, 1° tot 3°, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering) voor zover hun tewerkstelling in het kader van een arbeidsovereenkomst aanvangt tijdens de maanden oktober, november of december van het vorige jaar en op voorwaarde dat het maandelijks brutobedrag van die bezoldigingen 3.450 euro niet overschrijdt.

7.1.9. GELEGENHEIDSARBEID IN DE HORECASECTOR

Het tarief van de bedrijfsvoorheffing wordt eenvormig (zonder vermindering) vastgesteld op 33,31% voor de bezoldigingen die in aanmerking komen voor de afzonderlijke taxatie. De voorwaarden zijn de volgende:

- het moet gaan om bezoldigingen voor prestaties geleverd tijdens maximaal 50 dagen per kalenderjaar;
- de werkgever en de werknemer moeten een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur afsluiten of voor een duidelijk omschreven werk van maximaal 2 opeenvolgende dagen;
- de werkgever moet ressorteren onder het paritair comité voor het hotelbedrijf of het paritair comité voor de uitzendarbeid indien de gebruiker ressorteert onder het paritair comité voor het hotelbedrijf;
- de sociale bijdragen moeten worden berekend op basis van een uur- of dagforfait.

7.2. VRIJSTELLING VAN DOORSTORTING

De bedrijfsvoorheffing die wordt berekend op de in punt 7.1. beschreven manier, wordt in principe geheven door de werkgever en aan de Schatkist gestort.

In bepaalde gevallen, waarvan de belangrijkste hierna worden beschreven, heeft de werkgever recht op een gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting die geen weerslag heeft op het geheven bedrag. Het gedeelte van de ingehouden maar niet aan de Schatkist doorgestorte bedrijfsvoorheffing blijft ter beschikking van de werkgever. Dit mechanisme is dus een fiscale steun ten gunste van de werkgever. De vrijstelling heeft geen weerslag op de bedrijfsvoorheffing die wordt aangerekend op de door verkrijger van de inkomsten verschuldigde belasting.

7.2.1. STRUCTURELE VERMINDERING

Historisch overzicht

De wet van 17 mei 2007 had een structurele vrijstelling van doorstorting ingevoerd, die op basis van de brutolonen was berekend. Het tarief van deze vrijstelling (dat oorspronkelijk 0,25% bedroeg) werd geleidelijk opgetrokken tot 1% op 1 januari 2010. Deze verhoging werd de facto niet toegepast op de non-profitsector want de bijkomende vrijstelling van doorstorting wordt vervangen door een doorstorting naar de "Sociale Maribelfondsen", die nog steeds bestaat.

De tarieven van de structurele vermindering zijn grondig gewijzigd voor de vanaf 1 april 2016 betaalde of toegekende bezoldigingen (zie "Huidige toestand" hierna).

Huidige toestand

De structurele lastenvermindering met 1% voor de profitsector is omgezet in een vermindering van het basistarief van de werkgeversbijdragen.

Voor de werkgevers die ofwel worden beschouwd als kleine vennootschappen, zoals gedefinieerd in artikel 15, § 1 tot 6, van het Wetboek van Vennootschappen, ofwel natuurlijke personen zijn die mutatis mutandis voldoen aan de criteria van dit artikel 15, bedraagt het tarief voortaan 0,12%.

Wat de non-profitsector betreft, is de structurele lastenvermindering echter op 1% behouden. Wat betreft de kleine vennootschappen van de non-profitsector die aan de voormelde criteria voldoen, is het tarief van de vrijstelling tot 1,12% opgetrokken. De werkgevers van de non-profitsector moeten nog steeds drie kwart van de niet-doorgestorte bedrijfsvoorheffing doorstorten aan de "Sociale Maribelfondsen".

Het 1%-tarief blijft ook van toepassing op de autonome overheidsbedrijven Proximus en bpost.

7.2.2. WETENSCHAPPELIJKE ONDERZOEKERS

Sinds 1 juli 2013 bedraagt het percentage van de vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing 80% voor:

- de universiteiten en hogescholen alsmede het "Federaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Fonds fédéral de la Recherche scientifique", het "FRS-FNRS" en het FWO Vlaanderen;
- de bij koninklijk besluit erkende wetenschappelijke instellingen;
- privé-ondernemingen die onderzoekers tewerkstellen die betrokken zijn bij onderzoeks- of ontwikkelingsprojecten of –programma's die worden uitgevoerd in het kader van partnerschapovereenkomsten gesloten met instellingen vernoemd na de twee bovenstaande opsommingstekens;

- ondernemingen die bezoldigingen uitbetalen aan onderzoekers die ofwel een diploma hebben van doctor in de toegepaste wetenschappen, exacte wetenschappen, geneeskunde, diergeneeskunde of farmaceutische wetenschappen, of van burgerlijk ingenieur, ofwel houder zijn van een master of een gelijkwaardig diploma in de wetenschappelijke studiegebieden, of van een bachelordiploma in een specifiek studiegebied (¹⁹²). Deze onderzoekers moeten tewerkgesteld zijn in onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's.
- bezoldigingen uitgekeerd door de "Young Innovative Companies".

Onderzoeks- of ontwikkelingsprojecten of -programma's zijn projecten of programma's die het fundamenteel onderzoek, het industrieel onderzoek of de experimentele ontwikkeling tot doel hebben. De aanmelding van het project of programma bij de Programmatorische Overheidsdienst (POD) Wetenschapsbeleid (BELSPO) is verplicht om de vrijstelling van BV te kunnen genieten.

Wat de bachelors betreft wordt het totale bedrag van de berekende vrijstelling van doorstorting echter beperkt tot 25% van het totale bedrag van de vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing die wordt ingehouden op de in aanmerking te nemen bezoldigingen van onderzoekers die in het bezit zijn van een master- of doctordiploma in een specifiek studiegebied.

Dit percentage wordt verdubbeld voor de vennootschappen die als kleine vennootschappen worden aangemerkt op basis van artikel 15, § 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbaar tijdperk waarin de bezoldigingen zijn betaald.

7.2.3. PREMIES VOOR PLOEGENARBEID OF NACHTARBEID

Het gedeelte van de bedrijfsvoorheffing dat niet aan de Schatkist door te storten is door de ondernemingen waarin ploegenarbeid of nachtarbeid wordt verricht, werd forfaitair vastgelegd op 22,8% van alle belastbare bezoldigingen van alle werknemers op wie het vrijstellingsstelsel van toepassing is, met inbegrip van de ploegenpremies, doch met uitsluiting van het vakantiegeld, de eindejaarspremie en de achterstallige bezoldigingen (¹⁹³).

Deze vrijstelling van doorstorting werd uitgebreid tot de autonome overheidsbedrijven (Proximus, bpost en de ondernemingen van de NMBS-groep) en de naamloze vennootschap van publiek recht HR Rail.

Volcontinuarbeid

De vrijstelling wordt met 2,2 punten (hetzij 25%) verhoogd voor de ondernemingen die in een volcontinu arbeidssysteem werken. Volcontinuarbeid is werk verricht door werknemers in minstens vier ploegen van minstens twee werknemers. Deze ploegen doen hetzelfde werk (zowel qua inhoud als qua omvang), garanderen een continue bezetting tijdens de week en het weekend, en volgen elkaar op zonder onderbreking en zonder dat de overlapping meer bedraagt dan een vierde van de dagtaak. De bedrijfstijd in deze ondernemingen bedraagt minstens 160 uur op weekbasis.

---

¹⁹² De vrijstelling is in 2018 uitgebreid tot de onderzoekers met een bachelordiploma. De volledige lijst van de diploma's die recht geven op de vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing, is beschikbaar in artikel 275/3 §2, WIB92.

¹⁹³ De gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van BV voor ploegen- of nachtarbeid wordt niet meer berekend op het niveau van de individuele werknemer maar van de groep werknemers die in aanmerking komen voor de vrijstelling.

Ploegen in de sector van werken in onroerende staat

Het begrip 'ondernemingen waar ploegenarbeid wordt verricht' wordt uitgebreid tot ondernemingen die in een of meerdere ploeg(en) werk in onroerende staat of daarmee gelijkgestelde werken verrichten. Een bruto-uurloon van minstens 14,34 euro (¹⁹⁴) wordt in het kader hiervan gelijkgesteld met een ploegenpremie. Het vrijstellingspercentage is beperkt tot 18% van alle belastbare bezoldigingen van al de betrokken werknemers. De vrijstelling geldt enkel als de werknemers het werk in onroerende staat in ploegverband verrichten op locatie (op werven).

Sector van de binnenscheepvaart

Het begrip 'onderneming waar ploegenarbeid wordt verricht' wordt eveneens uitgebreid tot ondernemingen in de sector van de binnenscheepvaart (met uitzondering van sleepvaartactiviteiten), wat betreft de werknemers die onder het regime van de systeemvaart werken, onder bepaalde voorwaarden. Deze uitbreiding is van toepassing op de vanaf 1 januari 2019 betaalde of toegekende bezoldigingen.

7.2.4. OVERWERK

Het belastingvoordeel bestaat enerzijds, voor de werknemers, uit een **belastingvermindering** waarmee reeds rekening wordt gehouden bij de berekening van de bedrijfsvoorheffing en anderzijds, voor de werkgevers in de marktgerichte sector en in de uitzendsector, in een **vrijstelling van doorstorting** van een gedeelte van de bedrijfsvoorheffing. Dit belastingvoordeel werd uitgebreid tot de autonome overheidsbedrijven (Proximus, bpost en de ondernemingen van de NMBS-groep) en de naamloze vennootschap van publiek recht HR Rail.

Het percentage van de niet door te storten bedrijfsvoorheffing bedraagt:

- 32,19% van het brutobedrag van de bezoldigingen (dat wil zeggen het basisloon) voor overuren waarop een wettelijke overurentoeslag van 20% wordt toegepast;
- 41,25% van het brutobedrag van de bezoldigingen voor overuren waarop een wettelijke overurentoeslag van 50% of 100% wordt toegepast.

Deze vrijstelling is van toepassing op de eerste 130 overuren die per werknemer en per jaar gepresteerd worden.

Het aantal overuren wordt verhoogd tot 180 uren in de bouwsector. De voorwaarde is dat werkgevers die werken in onroerende staat verrichten, op de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen gebruik maken van een elektronisch aanwezigheidsregistratiesysteem.

Het aantal overuren wordt van 130 tot 360 uren verhoogd voor de werkgevers die ressorteren onder het paritair comité voor het hotelbedrijf of onder het paritair comité voor de uitzendarbeid indien de gebruiker ressorteert onder het paritair comité voor het hotelbedrijf.

De belastingvermindering en de vrijstelling van doorstorting voor overuren zijn niet van toepassing op de bezoldigingen die worden betaald voor niet-inhaalbare overuren.

7.2.5. SPORTBEOEFENAARS

Sinds 2008 wordt een gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing ten belope van 80% toegekend op de bezoldigingen die worden betaald of toegekend door sportclubs aan sportbeoefenaars jonger dan 26 jaar.

---

¹⁹⁴ De regels eisten een minimum uurloon van 17,42 euro voor 2018, onderworpen aan een jaarlijks indexatiemechanisme. De wet van 8 april 2019 houdende diverse fiscale bepalingen en tot wijziging van artikel 1, § 1ter, van de wet van 5 april 1955 reduceerde het bedrag retroactief naar 13,75 euro (jaarlijks te indexeren). Het geïndexeerde bedrag voor 2019 van 17,73 euro daalt hierdoor naar 14,34 euro voor het jaar 2021.

De sportclubs kunnen ook de gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing genieten voor sportbeoefenaars die ten minste 26 jaar zijn, op uitdrukkelijke voorwaarde dat de helft van deze doorstortingsvrijstelling binnen een bepaalde termijn wordt besteed aan de opleiding van jonge sportbeoefenaars. De bedragen besteed aan de opleiding van jonge sportbeoefenaars, dekken de betaling van lonen aan enerzijds opleiders en begeleiders en anderzijds jonge sportbeoefenaars.

De bezoldigingen van jonge sportbeoefenaars die in aanmerking komen als geldige besteding, mogen *per jonge sportbeoefenaar* niet hoger zijn dan het achtvoud van de minimale bezoldiging om te worden beschouwd als betaalde sportbeoefenaar, waarbij deze bezoldiging momenteel 10.612 euro bedraagt ⁽¹⁹⁵⁾.

De bezoldigingen die door de sportbeoefenaar als bedrijfsleider zouden verkregen worden, komen niet in aanmerking voor de gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing.

7.2.6. INVESTERING IN EEN STEUNZONE EN NIEUWE ARBEIDSPLAATSEN ⁽¹⁹⁶⁾

In een steunzone (zie hierna) genieten de werkgevers die ten gevolge van een investering nieuwe arbeidsplaatsen creëren onder bepaalde voorwaarden en gedurende twee jaar een gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing die wordt ingehouden op de bezoldigingen van de arbeidskrachten die verband houden met die nieuwe arbeidsplaatsen.

Steunzones

De steunzones die in aanmerking komen worden aangewezen op voorstel van de gewesten. Deze zones moeten worden gekenmerkt door een collectief ontslag van werknemers in een of meerdere vestigingen van een of meerdere ondernemingen gelegen in een ononderbroken zone van 20 km² en binnen een cirkel met een straal van maximaal 5 km.

Er is sprake van collectief ontslag wanneer een geheel van ontslagen die geen betrekking hebben op de persoon van de werknemers, in een periode van drie jaar ten minste 500 werknemers treffen en als de procedure voor collectief ontslag wordt gevolgd. In bepaalde gevallen wordt deze drempel van 500 werknemers gehalveerd: hoge werkloosheidsgraad bij jongeren of hoge werkloosheidsgraad bij 50-plussers.

In geval van een grootschalig collectief ontslag kunnen de gewesten een steunzone aan de federale regering voorstellen voor een maximale termijn van 6 jaar ⁽¹⁹⁷⁾. De aangewezen steunzones moeten zich bevinden binnen een maximale straal van 40 km van de door de collectieve ontslagen getroffen vestigingen. Elk gewest mag maximaal vier door collectieve ontslagen getroffen steunzones aanwijzen. Het is echter mogelijk af te wijken van de regel volgens welke er niet meer dan vier steunzones tegelijk kunnen bestaan, op voorwaarde dat de oppervlakte daarvan wordt verminderd ⁽¹⁹⁸⁾.

Vanaf 1 september 2018 komen collectieve ontslagen die plaatsgrijpen in een procedure van faillissement, eveneens in aanmerking in het kader van de afbakening door de gewesten van een steunzone.

Een samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en elk gewest is noodzakelijk voor de uitvoering van deze bepaling.

---

¹⁹⁵ Bedrag van toepassing van 01.07.2020 tot en met 30.06.2021 (KB van 16.04.2020), 10.824 euro van toepassing van 01.07.2021 tot en met 30.06.2022 (KB van 11.05.2021).

¹⁹⁶ Voor verdere informatie over deze vrijstelling, cf. FAQ "Investering in een steunzone" via de volgende link:

https://financien.belgium.be/nl/ondernemingen/personeel_en_loon/bedrijfsvoorheffing/vrijstellingen/investering_in_een_steunzone

¹⁹⁷ Bepaalde steunzones zouden normaal gezien eind april 2021 eindigen. Werkgevers die investeren in een vestiging gelegen in een steunzone genieten een fiscaal gunstregime. Door de coronapandemie konden de bedrijven echter niet ten volle profiteren van dit voordeel. Om die reden werd bij de wet van 4 mei 2021 tot wijziging van de wet van 15 mei 2014 houdende uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance, betreffende de eenmalige verlenging van de toepassingsperiode van de steunzones, de erkenningsperiode voor alle huidige steunzones met achttien maanden zal worden verlengd.

¹⁹⁸ De gewesten kunnen aldus acht steunzones in totaal af te bakenen (binnen een cirkel waarvan de straal maximaal 20 km bedraagt) door elke steunzone binnen een cirkel waarvan de straal maximaal 40 km bedraagt om te zetten in twee steunzones binnen een cirkel waarvan de straal maximaal 20 km bedraagt.

Tarief van de vrijstelling, uitsluitingen en cumulatie

De vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing bedraagt 25% van de bedrijfsvoorheffing op de bezoldigingen die in aanmerking komen.

Bepaalde sectoren zijn uitgesloten: de visserij en aquacultuur, de ijzer- en staalindustrie, de synthetische vezelindustrie, de vervoersector, de sector van de luchtvaartmaatschappijen en van de uitbating van luchthavens, de sector van de energieproductie, -distributie en -infrastructuur, de scheepsbouwsector, de winning van steenkool of kolen.

Deze maatregel geldt niet ten aanzien van de bezoldigingen van werknemers waarvoor reeds de vrijstellingsregeling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor overuren wordt toegepast (het cumulatieverbod geldt enkel ten aanzien van het deel van de bezoldigingen betreffende de door de werknemer gewerkte overuren) inzake de koopvaardij-, de bagger- en de sleepvaartsector, het wetenschappelijk onderzoek, de visserijsector of de sportsector. De maatregel kan wel worden gecumuleerd met de gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting inzake nacht- en ploegenarbeid, met de structurele vermindering of met de vrijstelling voor startende ondernemingen.

De maatregel wordt niet toegepast op werkgevers die ondernemingen in moeilijkheden zijn (nieuwe fiscale definitie ingevoegd in artikel 2, WIB92).

Gebruikte definitie van de kmo en partnerondernemingen

Het begrip "kmo" dat wordt gebruikt in het kader van de toepassing van die maatregel, verschilt van de kmo zoals gedefinieerd door het Wetboek van Vennootschappen; hier wordt de definitie in het kader van de Europese staatssteunregeling gebruikt. Het begrip "partneronderneming" wordt ingevoerd; dit houdt in dat de jaaromzet, het balanstotaal en het jaargemiddelde van het personeelsbestand in zekere mate wordt verhoogd met de jaaromzet, het balanstotaal en het jaargemiddelde van het personeelsbestand van elke partneronderneming.

Onder de werkgevers die actief zijn in een steunzone hebben enkel degenen die een investering verrichten in verband met de creatie van een of meerdere arbeidsplaatsen, recht op de gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing. Binnen een groep van vennootschappen kan de investering in de steunzone echter worden uitgevoerd door een andere vennootschap dan die welke de werknemers in dienst neemt voor de bijkomend gecreëerde arbeidsplaatsen.

Toekenningsvoorwaarden

De vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing is voorwaardelijk. Zij wordt slechts definitief toegekend indien de door de investering gecreëerde nieuwe arbeidsplaats gedurende ten minste drie jaar (vijf jaar voor grote ondernemingen) behouden is gebleven. Anders blijft de niet-doorgestorte bedrijfsvoorheffing verschuldigd.

7.2.7. STARTENDE ONDERNEMINGEN

Deze gedeeltelijke vrijstelling is van toepassing op de vanaf 1 augustus 2015 betaalde of toegekende bezoldigingen. Zij wordt toegepast op zowel (startende) vennootschappen als starters-natuurlijke personen (eenmanszaken) en mag worden gecumuleerd met de andere vrijstellingen van doorstorting van bedrijfsvoorheffing.

De werkgever wordt aangemerkt als kleine vennootschap op grond van artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen of is een natuurlijke persoon die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria van het voormelde artikel 1:24, §§ 1 tot 6. In het geval van de vennootschap-werkgever dienen de criteria op een geconsolideerde basis te worden toegepast.

Beoogde ondernemingen: startende ondernemingen in de profitsector

Het gaat om de werkgevers die sinds ten hoogste 48 maanden ingeschreven zijn in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO). Enkel de profitsector wordt beoogd door deze regeling inzake gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing.

Befrijfsvoorheffing op de bezoldigingen van werknemers

De vrijstelling kan enkel worden toegepast op de bedrijfsvoorheffing die wordt ingehouden op de bezoldigingen van werknemers en dus niet op die van bedrijfsleiders.

Tarief van de vrijstelling

Het tarief van de vrijstelling bedraagt 10%. Het wordt echter opgetrokken tot 20% wanneer de werkgever op het einde van het belastbaar tijdperk een microvennootschap is in de zin van artikel 1:25 Wetboek van vennootschappen en verenigingen of een natuurlijk persoon is die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria van het voormelde artikel 1:25.

Om te kunnen worden beschouwd als microvennootschap dient de onderneming te voldoen aan ten minste twee van de drie volgende criteria:

- het balanstotaal is niet hoger dan 350.000 euro;
- de jaaromzet, exclusief btw is niet hoger dan 700 000 euro;
- het jaargemiddelde van het personeel tewerkgesteld in het jaar is niet hoger dan 10.

7.2.8. JONGE WERKNEMERS

De vrijstelling komt overeen met de nettotoeslagen die door de werkgever worden betaald aan jongeren van 18 tot en met 20 jaar in het kader van een startbaanovereenkomst om de vermindering van hun brutobezoldiging te compenseren ⁽¹⁹⁹⁾. De vrijstelling wordt toegekend zodat de werkgever de kosten van deze toeslagen niet moet dragen.

7.3. VOORAFBETALINGEN (VA)

Handelaars, bedrijfsleiders, beoefenaars van vrije beroepen en vennootschappen zijn ertoe gehouden hun belasting in vier driemaandelijke stortingen vooraf te voldoen (12 april 2021, 12 juli 2021, 11 oktober 2021 en 21 december 2021) ⁽²⁰⁰⁾. Door die stortingen vermijden zij belastingvermeerderingen.

Een vrijstelling van belastingvermeerdering wordt onder bepaalde voorwaarden toegestaan ter gelegenheid van de eerste vestiging in een zelfstandige hoofdactiviteit, voor de eerste drie jaar.

Daarnaast kunnen alle belastingplichtigen die onderworpen zijn aan de PB, voorafbetalingen doen om zo vooraf de ingekohierde belasting die niet is gedekt door voorheffingen te betalen. In de mate dat die stortingen het positieve verschil tussen de ingekohierde belasting en de voorheffingen dekken, geven zij aanleiding tot een belastingbonificatie ⁽²⁰¹⁾.

---

¹⁹⁹ Sinds 1 juli 2018 kunnen de werkgevers het brutoloon verminderen dat wordt betaald bij de indienstneming van een jonge werknemer van 18 tot en met 20 jaar. Deze laatste behoudt de netto bezoldiging die overeenkomt met het volledige brutoloon. De werkgever stort dan een forfaitaire netto toeslag die overeenkomt met het geraamde verlies.

²⁰⁰ Deze data gelden voor de natuurlijke personen en de vennootschappen waarvan het boekjaar samenvalt met het burgerlijk jaar. Voor de overige vennootschappen worden de data van de voorafbetalingen berekend vanaf de eerste dag van het boekjaar. Wanneer de datum op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag valt, wordt deze naar de eerstvolgende werkdag verschoven.

²⁰¹ Zie blz. 83 en volgende.

Voor de inkomsten van 2021 bedraagt het referentietarief 1% ⁽²⁰²⁾.

Het referentietarief voor de berekening van de belastingvermeerdering in het geval geen of ontoereikende VA's gedaan werden in de vennootschapsbelasting, kan niet lager dan 3% liggen; dit geldt vanaf het aanslagjaar 2019 dat verbonden is aan een belastbaar tijdperk dat ten vroegste op 1 januari 2018 aanvangt.

Het tarief van de vermeerdering bedraagt 2,25%. Wat de vennootschappen betreft, bedraagt dit echter 6,75% voor het aanslagjaar 2022.

Er wordt eveneens een wijziging aangebracht betreffende de berekeningsgrondslag van de vermeerdering. Voor het aanslagjaar 2020 bedraagt die 102% voor de vennootschappen.

De tarieven van de belastingvermeerderingen en van de belastingbonificaties zijn de volgende:

Tabel 7.10
Vermeerderingen en bonificaties van de voorafbetalingen van het jaar 2021

Vermeerdering		Bonificatie	
VA1	3%	VA1	1,50%
VA2	2,50%	VA2	1,25%
VA3	2%	VA3	1%
VA4	1,50%	VA4	0,75%

Tabel 7.11
Vermeerderingen en bonificaties van de voorafbetalingen van het jaar 2021 – vennootschappen

Vermeerdering		Bonificatie	
VA1	9%	VA1	1,50%
VA2	7,50%	VA2	1,25%
VA3	6%	VA3	1%
VA4	4,50%	VA4	0,75%

²⁰² Een minimum basisinterestvoet van 1% is wettelijk ingevoerd vanaf het aanslagjaar 2018.

HOOFDSTUK 8

IN WERKING ZIJNDE BELGISCHE VERDRAGEN TER VERMIJDING VAN DUBBELE BELASTING

In werking zijnde Belgische verdragen ter vermindering van dubbele belasting				
Land	Verdrag/ Protocol	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding	Datum publicatie in Belgisch Staatsblad
Albanië	Verdrag	14-11-2002	01-09-2004	10-11-2004
Algerije	Verdrag	15-12-1991	10-01-2003	20-02-2003
Argentinië	Verdrag	12-06-1996	22-07-1999	27-10-1999
Armenië	Verdrag	07-06-2001	01-10-2004	18-11-2004
Australië	Verdrag	13-10-1977	01-11-1979	31-10-1979
	Protocol (a)	20-03-1984	20-09-1986	16-09-1986
	Protocol (b)	24-06-2009	12-05-2014	26-11-2014
Azerbeidzjan	Verdrag	18-05-2004	12-08-2006	09-10-2006
Bahrein	Verdrag	04-11-2007	11-12-2014	23-12-2015
	Protocol	23-11-2009	11-12-2014	23-12-2015
Bangladesh	Verdrag	18-10-1990	09-12-1997	11-06-1999
Joegoslavië – Bosnië en Herzegovina	Verdrag	21-11-1980	26-05-1983	20-05-1983
Brazilië	Verdrag	23-06-1972	13-07-1973	11-07-1973
	Protocol	20-11-2002	23-10-2007	27-11-2007
Bulgarije	Verdrag	25-10-1988	28-11-1991	28-12-1991
Canada	Verdrag	23-05-2002	06-10-2004	20-09-2004
Chili	Verdrag	06-12-2007	05-05-2010	27-05-2010
China	Verdrag	07-10-2009	29-12-2013	21-02-2014
Congo (Democratische Republiek)	Verdrag	23-05-2007	24-12-2011	10-02-2012
Cyprus	Verdrag	14-05-1996	08-12-1999	24-12-1999

Dubbelbelastingverdragen

Denemarken	Verdrag	16-10-1969	31-12-1970	30-01-1971 06-02-1971
	Protocol (a)	27-09-1999	25-04-2003	20-10-2003
	Protocol (b)	07-07-2009	18-07-2013	17-09-2013
Duitsland	Verdrag	11-04-1967	30-07-1969	30-07-1969 07-08-1969
	Protocol	05-11-2002	28-12-2003	11-02-2003
Ecuador	Verdrag	18-12-1996	18-03-2004	08-03-2004-
Egypte	Verdrag	03-01-1991	03-03-1997	24-07-1997
Estland	Verdrag	05-11-1999	15-04-2003	10-07-2003
Filipijnen	Verdrag	02-10-1976	09-07-1980	24-06-1980
	Protocol	11-03-1996	24-12-1999	24/12/1999 04/04/2000
Finland	Verdrag	18-05-1976	27-12-1978	20-12-1978
	Protocol (a)	13-03-1991	16-07-1997	11-08-1998
	Protocol (b)	15-09-2009	18-07-2013	26-07-2013
Frankrijk	Verdrag	10-03-1964	17-06-1965	24-06-1965 04-11-1965
	Protocol (a)	15-02-1971	19-07-1973	30-06-1973 27-09-1973
	Protocol (b)	08-02-1999	27-04-2000	23-05-2000 26-09-2000 31-10-2000
	Protocol (c)	12-12-2008	17-12-2009	08-01-2010
	Protocol (d)	07-07-2009	01-07-2013	02-08-2013
Gabon	Verdrag	14-01-1993	13-05-2005	08-06-2005
Georgië	Verdrag	14-12-2000	04-05-2004	18-05-2004
Ghana	Verdrag	22-06-2005	17-10-2008	11-12-2008
Griekenland	Verdrag	25-05-2004	30-12-2005	02-02-2006
	Protocol	16-03-2010	24-07-2017	18-09-2017
Hongarije	Verdrag	19-07-1982	25-02-1984	16-03-1984 13-06-1984
Hong Kong	Verdrag	10-12-2003	07-10-2004	10-11-2004

Ierland	Verdrag	24-06-1970	31-12-1973	19-02-1974
	Protocol	14-04-2014	14-05-2019	12-06-2019
IJsland	Verdrag	23-05-2000	19-06-2003	01-10-2003
	Protocol	15-09-2009	14-04-2015	13-11-2017
India	Verdrag	26-04-1993	01-10-1997	26-05-1998
Indonesië	Verdrag	16-09-1997	07-11-2001	29-03-2002
Israël	Verdrag	13-07-1972	04-11-1975	01-11-1975 19-08-1978
Italië	Verdrag	29-04-1983	29-07-1989	22-03-1990
	Protocol (a)	19-12-1984	29-07-1989	28-09-1989 22-03-1990
	Protocol (b)	11-10-2004	17-04-2013	18-06-2013
Ivoorkust	Verdrag	25-11-1977	30-12-1980	08-01-1981
Japan	Verdrag	12-10-2016	19-01-2019	18-01-2019
Kazachstan	Verdrag	16-04-1998	13-04-2000	02-08-2000
USSR -Kirgizië (of Kirgistan)	Verdrag	17-12-1987	08-01-1991	23-03-1991 07-01-1992
Koeweit	Verdrag	10-03-1990	28-10-2000	06-10-2000 07-09-2001
Korea (Zuid)	Verdrag	29-08-1977	19-09-1979	23-10-1979
	Protocol (a)	20-04-1994	31-12-1996	11-06-1998 27-10-1998
	Protocol (b)	08-03-2010	01-12-2015	15-01-2016
Joegoslavië - Kosovo	Verdrag	21-11-1980	26-05-1983	20-05-1983
Kroatië	Verdrag	31-10-2001	01-04-2004	27-04-2004
Letland	Verdrag	21-04-1999	07-05-2003	10-07-2003
Litouwen	Verdrag	26-11-1998	05-05-2003	10-07-2003
Luxemburg	Verdrag	17-09-1970	30-12-1972	27-01-1973
	Protocol (a)	11-12-2002	20-12-2004	22-12-2004 23-02-2006
	Protocol (b)	16-07-2009	25-06-2013	26-07-2013
Macedonië	Verdrag	06-07-2010	17-07-2017	20-05-1983

Dubbelbelastingverdragen

Maleisië	Verdrag	24-10-1973	14-08-1975	13-08-1975
	Protocol	25-07-1979	25-07-1979	08-01-1980
Malta	Verdrag	28-06-1974	03-01-1975	19-12-1975
	Protocol (a)	23-06-1993	17-10-2002	20-02-2003
	Protocol (b)	19-01-2010	31-07-2017	07-04-2020
Marokko	Verdrag	31-05-2006	30-04-2009	06-05-2009
Mauritius	Verdrag	04-07-1995	28-01-1999	18-08-1999
Mexico	Verdrag	24-11-1992	01-02-1997	18-12-1897 04-03-1998
	Protocol	26-08-2013	19-08-2017	18-09-2017
USSR - Moldavië	Verdrag	17-12-1987	08-01-1991	23-03-1991 07-01-1992
Mongolië	Verdrag	26-09-1995	30-03-2000	30-03-2000
Joegoslavië - Montenegro	Verdrag	21-11-1980	26-05-1983	20-05-1983
Nederland	Verdrag	05-06-2001	31-12-2002	20-12-2002 04-09-2003
	Protocol	23-06-2009	01-09-2013	11-06-2014
Nieuw-Zeeland	Verdrag	15-09-1981	08-12-1983	06-12-1983
Nigeria	Verdrag	20-11-1989	27-10-1994	27-01-1998
Noorwegen	Verdrag	23-04-2014	26-04-2018	10-12-2018
Oekraïne	Verdrag	20-05-1996	25-02-1999	19-10-1999
Oezbekistan	Verdrag	14-11-1996	08-07-1999	27-10-1999
	Protocol	17-04-1998	08-07-1999	27-10-1999
Oostenrijk	Verdrag	29-12-1971	28-06-1973	11-07-1973
	Protocol	10-09-2009	01-03-2016	19-02-2016
Pakistan	Verdrag	17-03-1980	02-09-1983	05-10-1983
Polen	Verdrag	20-08-2001	29-04-2004	27-04-2004
	Protocol	14-04-2014	02-05-2018	05-06-2018
Portugal	Verdrag	16-07-1969	19-02-1971	02-03-1971
	Protocol	06-03-1995	05-04-2001	05-04-2001

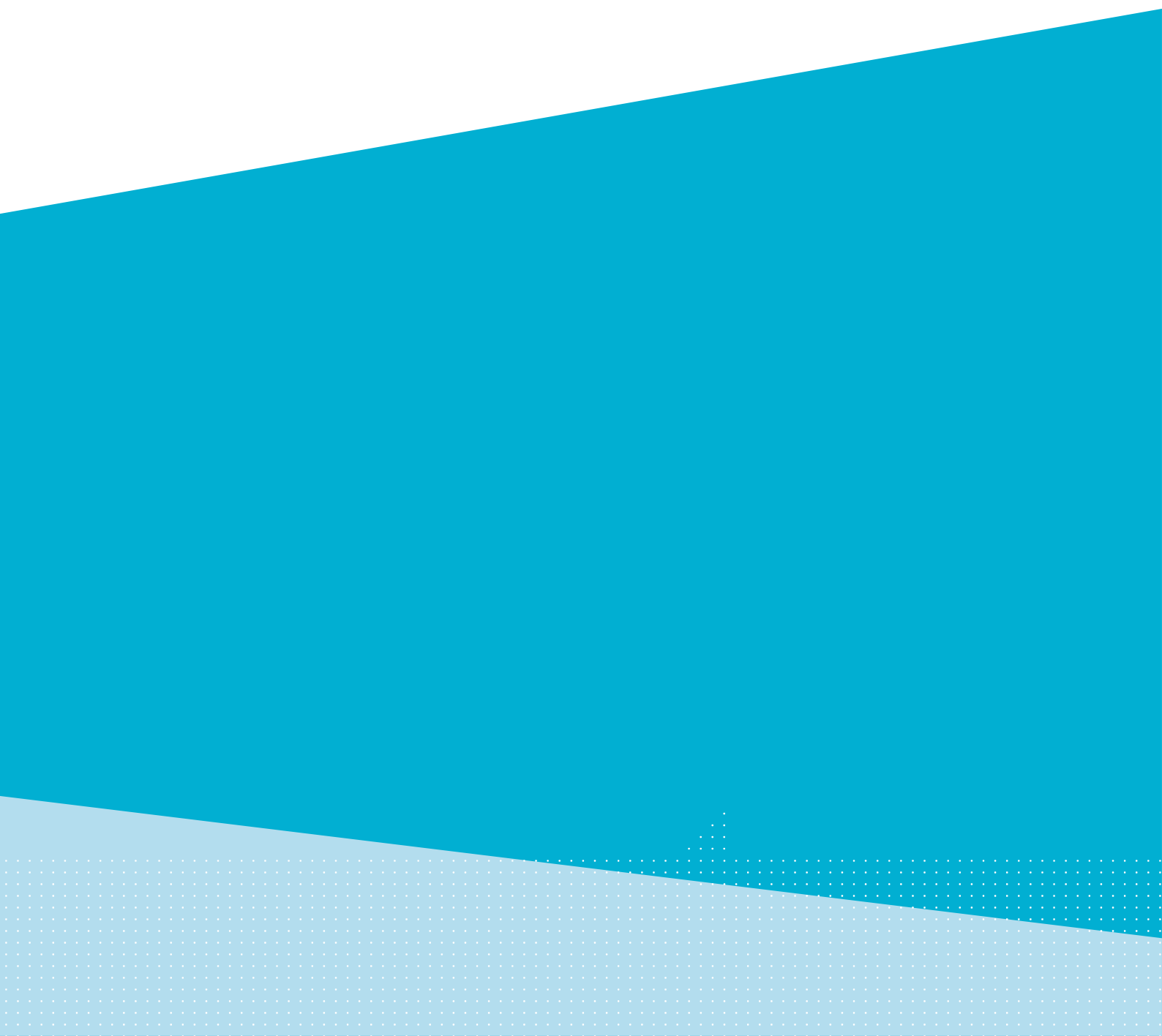
Qatar	Verdrag	06-11-2007	30-04-2014	18-04-2014
Roemenië	Verdrag	04-03-1996	17-10-1998	18-12-1998
Rusland	Verdrag	16-06-1995	26-06-2000	27-10-2000
Rwanda	Verdrag	16-04-2007	06-07-2010	22-07-2010
San Marino	Verdrag	21-12-2005	25-06-2007	24-07-2007
	Protocol	14-07-2009	18-07-2013	18-09-2013
Senegal	Verdrag	29-09-1987	04-02-1993	15-04-1993
Joegoslavië -Servië	Verdrag	21-11-1980	26-05-1983	20-05-1983
Seychellen	Verdrag	27-04-2006	10-09-2015	24-11-2017
	Protocol	14-07-2009	22-06-2016	24-11-2017
Singapore	Verdrag	06-11-2006	27-11-2008	11-12-2008
	Protocol	16-07-2009	20-09-2013	10-09-2013
Slovenië	Verdrag	22-06-1998	02-10-2002	29-11-2002
Slowaakse Republiek	Verdrag	15-01-1997	13-06-2000	15-06-2000
Spanje	Verdrag	14-06-1995	25-06-2003	22-09-2003
	Protocol (a)	02-12-2009	23-04-2018	29-08-2018
	Protocol (b)	15-04-2014	24-07-2018	29-08-2018
Sri Lanka	Verdrag	03-02-1983	12-06-1985	22-06-1985
USSR - Tadzjikistan	Verdrag	17-12-1987	08-01-1991	23-03-1991 07-01-1992
Taiwan	Verdrag	13-10-2004	14-12-2005	23-12-2005
Thailand	Verdrag	16-10-1978	28-12-1980	14-03-1981
Tsjechische Republiek	Verdrag	16-12-1996	24-07-2000	24-10-2000
	Protocol	15-03-2010	13-01-2015	04-02-2015
Tunesië	Verdrag	07-10-2004	05-06-2009	05-06-2009
Turkije	Verdrag	02-06-1987	08-10-1991	30-11-1991
	Protocol	09-07-2013	03-08-2018	04-09-2018
USSR - Turkmenistan	Verdrag	17-12-1987	08-01-1991	23-03-1991 07-01-1992
Uruguay	Verdrag	23-08-2013	04-08-2017	

Dubbelbelastingverdragen

Venezuela	Verdrag	22-04-1993	13-11-1998	14-04-1999
Verenigde Arabische Emiraten	Verdrag	30-09-1996	06-01-2004	24-12-2003
Verenigd Koninkrijk	Verdrag	01-06-1987	21-10-1989	01-12-1989
	Protocol	24-06-2009	24-12-2012	28-12-2012
Verenigde Staten	Verdrag	27-11-2006	28-12-2007	09-01-2008
Vietnam	Verdrag	28-02-1996	25-06-1999	10-09-1999
Wit-Rusland	Verdrag	07-03-1995	13-10-1998	18-12-1998
Zuid-Afrika	Verdrag	01-02-1995	10-10-1998	11-06-1999
Zweden	Verdrag	05-02-1991	24-02-1993	27-02-1993
Zwitserland	Verdrag	28-08-1978	26-09-1980	14-10-1980
	Protocol	10-04-2014	19-07-2017	18-09-2017

DEEL II

DE INDIRECTE BELASTINGEN

Belasting over de toegevoegde waarde (btw)			
Wettelijke basis	Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde (btw-wetboek) en de besluiten genomen ter uitvoering ervan		
Wie bepaalt	Het belastingtarief	De belastinggrondslag	De vrijstellingen
	Federale overheid	Federale overheid	Federale overheid
Begunstigden	Europese Unie Federale overheid Gemeenschappen Sociale zekerheid Andere (*) Effectisering sinds 2006 (*) Sinds 2005 is een deel van de ontvangsten bestemd voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG). Sinds 2009 is een deel van de ontvangsten bestemd voor het APETRA (Agence de Pétrole – Petroleumagentschap).		
Belastinginning	Federale Overheidsdienst Financiën		
Belastingontvangsten	Belastingontvangsten 2019 in miljoenen euro	Belastingontvangsten in % van het bbp	Belastingontvangsten in % van de totale belastingontvangsten (*)
	31.701,9	6,7%	22,1%
(*) Totale belastingen (volgens ESR2010-concept) betaald aan Belgische overheden.			
<i>Berekeningen op basis van gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, Nationale Bank van België.</i>			

Registratie-, hypotheek- en griffierechten; registratiebelasting			
Wettelijke basis	Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (W.Reg.) en de besluiten genomen ter uitvoering ervan. Wat de registratiebelasting (Vlaams Gewest) betreft: Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF) en uitvoeringsbesluiten ervan.		
Wie bepaalt	Het belastingtarief	De belastinggrondslag	De vrijstellingen
	Federale overheid Gewestelijke overheid	Federale overheid Gewestelijke overheid	Federale overheid Gewestelijke overheid
Begunstigden	Federale en gewestelijke overheid. Sinds 2004 is een deel van de "andere ontvangsten" (zie onder 'belastingontvangsten') bestemd voor de politiezones. De gewestelijke overheden bepalen het belastingtarief, de belastinggrondslag en de vrijstellingen en genieten tevens de ontvangsten van de meeste registratierechten.		
Belastinginning	Gewoonlijk innen professionele tussenpersonen (notarissen, ...) de rechten en maken zij de ontvangsten ervan over aan de federale belastingadministratie. Wat het Vlaamse Gewest betreft, maken vanaf 2015 deze tussenpersonen de ontvangsten van de registratiebelasting over aan de Vlaamse belastingadministratie.		
Belastingontvangsten	Belastingontvangsten 2019 in miljoenen euro	Belastingontvangsten in % van het bbp	Belastingontvangsten in % van de totale belastingontvangsten
	Registratierechten	5.446,9	
	Hypotheekrechten	95,0	
	Griffierechten	32,2	
	TOTAAL	5.574,1	1,2%
<i>Berekeningen op basis van gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, Nationale Bank van België.</i>			

Successierechten; erfbelasting			
Wettelijke basis	Wetboek der successierechten (W.Succ.) en de besluiten genomen ter uitvoering ervan. Wat de erfbelasting (Vlaams Gewest) betreft: Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF) en uitvoeringsbesluiten ervan.		
Wie bepaalt	Het belastingtarief	De belastinggrondslag	De vrijstellingen
	Gewestelijke overheid	Gewestelijke overheid	Gewestelijke overheid
Begunstigden	Successierechten (met inbegrip van het recht van overgang bij overlijden) en erfbelasting: gewestelijke overheid Taks tot vergoeding der successierechten, taks op de collectieve beleggingsinstellingen, op de kredietinstellingen en de verzekeringsondernemingen: federale overheid.		
Belastinginning	Federale Overheidsdienst Financiën. De erfbelasting (Vlaams Gewest) wordt vanaf 2015 door de Vlaamse belastingadministratie geïnd.		
Belastingontvangsten	Belastingontvangsten 2019 in miljoenen euro	Belastingontvangsten in % van het bbp	Belastingontvangsten in % van de totale belastingontvangsten
	2.447,2	0,5%	1,7%
<i>Berekeningen op basis van gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, Nationale Bank van België.</i>			

Diverse rechten en taken			
Wettelijke basis	Wetboek diverse rechten en taken (WDRT) en de besluiten genomen ter uitvoering ervan.		
Wie bepaalt	Het belastingtarief	De belastinggrondslag	De vrijstellingen
	Federale overheid	Federale overheid	Federale overheid
Begunstigden	Federale overheid Sociale zekerheid Andere (*) (*) De federale overheid is de begunstigde van het grootste deel van de ontvangsten. Sinds 2006 wordt evenwel een deel van de taks op verzekeringsverrichtingen overgedragen aan de instellingen van de sociale zekerheid en aan de Nationale Kas voor Rampenschade.		
Belastinginning	Federale Overheidsdienst Financiën		
Belastingontvangsten	Belastingontvangsten 2019 in miljoenen euro	Belastingontvangsten in % van het bbp	Belastingontvangsten in % van de totale belastingontvangsten
	3.244,5	0,7%	2,3%
<i>Berekeningen op basis van gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, Nationale Bank van België.</i>			

Douaneprocedures bij invoer, uitvoer en douanevervoer			
Wettelijke basis	Deze procedures zijn hoofdzakelijk gebaseerd op het douanewetboek van de Unie, de Gedelegeerde Verordening, de Uitvoeringsverordening en op de Gedelegeerde Verordening met overgangsregels.		
Wie bepaalt	Het belastingtarief	De belastinggrondslag	De vrijstellingen
	Europese Unie	Europese Unie	Europese Unie
Begunstigden	Europese Unie		
Belastinginning	Federale Overheidsdienst Financiën		
Belastingontvangsten	Belastingontvangsten 2019 in miljoenen euro	Belastingontvangsten in % van het bbp	Belastingontvangsten in % van de totale belastingontvangsten
	1.672,8	0,4%	1,2%
<i>Berekeningen op basis van gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, Nationale Bank van België.</i>			

Accijnzen			
Wettelijke basis	Deze belastingen worden vastgesteld en geregeld door verschillende EU-richtlijnen en door de nationale wetgeving. Een aantal belangrijke bepalingen zijn onder meer opgenomen in: <ul style="list-style-type: none"> - de wet van 22 december 2009 betreffende de algemene regeling inzake accijnzen (BS 31 december 2009); - de wet van 21 december 2009 betreffende het accijnsstelsel van alcoholvrije dranken en koffie (BS 15 januari 2010); - de programmawet van 27 december 2004 (BS 31 december 2004); - de wet van 7 januari 1998 betreffende de structuur en de accijnstarieven op alcohol en alcoholhoudende dranken (BS 4 februari 1998); - de wet van 3 april 1997 betreffende het fiscaal stelsel van gefabriceerde tabak (BS 16 mei 1997); hun wijzigingen en de besluiten genomen ter uitvoering van deze wetten.		
Wie bepaalt	Het belastingtarief	De belastinggrondslag	De vrijstellingen
	Federale overheid	Federale overheid	Federale overheid
Begunstigden	Federale overheid, maar <ul style="list-style-type: none"> -sinds 2003 gaat een gedeelte van de accijns op tabakswaaren naar de sociale zekerheid. -sinds 2006 gaat een gedeelte van de accijns op energieproducten naar de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG). 		
Belastinginning	Federale Overheidsdienst Financiën		
Belastingontvangsten	Belastingontvangsten 2019 in miljoenen euro	Belastingontvangsten in % van het bbp	Belastingontvangsten in % van de totale belastingontvangsten
	9.079,7	1,9%	6,3%
	<i>Berekeningen op basis van gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, Nationale Bank van België.</i>		

Verpakkingsheffing			
Wettelijke basis	De verpakkingheffing is het voorwerp van de artikelen 91-93 en 95, §4 van de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur (BS 20 juli 1993) en van Boek III (artikelen 369-401bis) van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur (BS 20 juli 1993), hun wijzigingen en de besluiten genomen ter uitvoering van deze wetten.		
Wie bepaalt	Het belastingtarief	De belastinggrondslag	De vrijstellingen
	Federale overheid	Federale overheid	Federale overheid
Begunstigden	Federale overheid, maar een gedeelte van de verpakkingheffing wordt sinds 2005 toegewezen aan de sociale zekerheid.		
Belastinginning	Federale Overheidsdienst Financiën		
Belastingontvangsten	Belastingontvangsten 2019 in miljoenen euro	Belastingontvangsten in % van het bbp	Belastingontvangsten in % van de totale belastingontvangsten
	349,3	0,1%	0,2%
	<i>Berekeningen op basis van gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, Nationale Bank van België.</i>		

Met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen				
Wettelijke basis		<p>Deze belastingen worden bepaald en geregeld door het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (WIGB) en de besluiten genomen ter uitvoering ervan.</p> <p>Wat het Vlaamse Gewest betreft, worden de verkeersbelasting, de belasting op de inverkeerstelling, de kilometerheffing, de belasting op spelen en weddenschappen en de belasting op automatische ontspanningstoestellen bepaald en geregeld door de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF) en de uitvoeringsbesluiten ervan.</p> <p><i>De kilometerheffing wordt bepaald door een reeks Europese richtlijnen en beschikkingen, federale wetgeving, samenwerkingsakkoorden tussen de drie gewesten alsmede gewestelijke decreten en ordonnanties en uitvoeringsmaatregelen. Inzonderheid wordt de kilometerheffing, voor wat het Vlaamse Gewest betreft, geregeld door het decreet van 3 juli 2015 tot invoering van de kilometerheffing en stopzetting van de heffing van het eurovignet en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 in dat verband. Voor wat het Waalse Gewest betreft, wordt de heffing geregeld door het decreet van 16 juli 2015 tot invoering van een kilometerheffing voor het wegengebruik door zware vrachtwagens. Voor wat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreft, wordt de heffing geregeld door de ordonnantie van 29 juli 2015 tot invoering van een kilometerheffing in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest voor zware voertuigen bedoeld of gebruikt voor vervoer van goederen over de weg, ter vervanging van het Eurovignet.</i></p>		
Wie bepaalt		Het belastingtarief	De belastinggrondslag	De vrijstellingen
	1. Verkeersbelasting 2. Belasting op de inverkeerstelling 3. Kilometerheffing 4. Belasting op spelen en weddenschappen 5. Belasting op automatische ontspanningstoestellen	Gewestelijke overheid	Gewestelijke overheid	Gewestelijke overheid
	6. Belasting op de deelname van de werknemers in de winst of het kapitaal van de vennootschap	Federale overheid	Federale overheid	Federale overheid

Begunstigden	1. Verkeersbelasting	<i>Gewestelijke en plaatselijke overheden</i> <i>Opmerking: de verkeersbelastingen zijn gewestelijke belastingen waarvan tot 2010 voor alle gewesten de dienst verzekerd werd door de federale overheid (zie 'belastinginning'). Sinds 2002 worden alle ontvangsten (behalve de opdecim ten behoeve van de gemeenten) echter overgedragen aan de gewestelijke overheden.</i>		
	2. Belasting op de inverkeerstelling	Gewestelijke overheid. De federale overheid verzorgde tot 2010 voor alle gewesten de dienst van de belasting op de inverkeerstelling (zie 'belastinginning'). Sinds 2002 worden alle belastingontvangsten echter overgedragen aan de gewestelijke overheden. De plaatselijke overheden kunnen geen opcentiemen heffen.		
	3. Kilometerheffing	De opbrengsten van de kilometerheffing zijn bestemd voor de gewestelijke overheden.		
	4. Belasting op spelen en weddenschappen	Alle belastingontvangsten zijn bestemd voor de gewestelijke overheden.		
	5. Belasting op automatische ontspanningstoestellen	Alle belastingontvangsten zijn bestemd voor de gewestelijke overheden.		
	6. Belasting op de deelname van de werknemers in de winst of het kapitaal van de vennootschap	Federale overheid en sociale zekerheid Sinds 2004 wordt ongeveer de helft van de ontvangsten overgedragen aan de Rijksdienst voor de Sociale Zekerheid.		
Belastinginning	1. Verkeersbelasting	Vanaf 2011: Federale Overheidsdienst Financiën (voor het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest) en Vlaams Gewest.		
	2. Belasting op de inverkeerstelling	Vanaf 2014: Federale Overheidsdienst Financiën (voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest), Vlaams Gewest en Waals Gewest. Vanaf 2020: gewestelijke overheden.		
	3. Kilometerheffing	De kilometerheffing is uitbesteed aan private dienstverleners voor rekening van de gewesten.		
	4. Belasting op de spelen en de weddenschappen	Vanaf 2010: Federale Overheidsdienst Financiën (voor het Vlaamse Gewest (tot en met 2018) en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest) en Waals Gewest. Vanaf 2019 int ook het Vlaamse Gewest deze belastingen zelf.		
	5. Belasting op de automatische ontspanningstoestellen			
	6. Belasting op de deelname van de werknemers in de winst en het kapitaal van de vennootschap	Federale Overheidsdienst Financiën		
Belastingontvangsten	Belastingontvangsten 2019 in miljoenen euro	Belastingontvangsten in % van het bbp	Belastingontvangsten in % van de totale belastingontvangsten	
	2.536,2	0,5%	1,8%	
<i>Berekeningen op basis van gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, Nationale Bank van België.</i>				

HOOFDSTUK 1

DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE (BTW)

Wat nieuws?

- *Toepassing van een verlaagd tarief van 6 pct. voor de levering van bloemen en planten bij tuinaanleg en -onderhoud.*
- *Niet heffing van btw op schenkingen van voedingsmiddelen en niet-voedingsmiddelen voor liefdadigheidsdoeleinden.*
- *Vanaf 1 januari 2020, elektronische indiening van de aangiften van aanvang, wijziging en stopzetting van activiteit.*
- *Vanaf 1 januari 2020, toepassing van een versnelde teruggaaf voor 'starters'.*
- *Vanaf 1 januari 2020, vrijstelling voor uitvoer goederen in persoonlijke bagage van reizigers vanaf 125 euro.*
- *Vanaf 1 januari 2021 t.e.m. 31 december 2022, toepassing van een verlaagd tarief van 6 pct. voor de afbraak en heropbouw van gebouwen op het hele Belgische grondgebied*

Deze belasting wordt geregeld door het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde (hierna "Btw-Wetboek") en de besluiten genomen ter uitvoering ervan. Wegens de complexiteit van sommige regelingen (bv. opsomming van belastbare en vrijgestelde handelingen, plaats van levering, intracommunautaire verwervingen van goederen, btw-tarieven, enz.), wordt hieronder enkel ingegaan op de meest voorkomende gevallen. De beschrijvingen van de regelingen maken geen aanspraak op volledigheid.

1.1. BEPALING

De btw is een belasting op goederen en diensten die uiteindelijk door de eindverbruiker wordt gedragen en die door de Schatkist gefractioneerd wordt geïnd, namelijk bij elke transactie in het productie- en distributieproces. In elke schakel van het productie- en distributieproces kan de belasting die betaald werd op de inputs immers door de belastingplichtige worden afgetrokken, waardoor hij enkel het verschil tussen de geïnde btw en de afgetrokken btw aan de Schatkist moet storten. De btw is dus een eenmalige verbruiksbelasting in hoofde van de eindverbruiker die d.m.v. gefractioneerde betalingen wordt voldaan.

De btw is een proportionele belasting op de verkoopprijs exclusief btw. De toegepaste tarieven kunnen evenwel verschillen naargelang van de aard van het belaste goed of de belaste dienst.

De drie grote categorieën van belastbare handelingen zijn:

- **de leveringen van goederen en diensten** die door een btw-belastingplichtige onder bezwarende titel worden verricht, wanneer deze leveringen en diensten in België plaatsvinden (art. 2 Btw-Wetboek);
- **de invoer** van goederen, door wie ook, in België. Men spreekt alleen van invoer als de goederen uit een niet-EU-lidstaat (EU-lidstaat hierna "lidstaat") komen (art. 3);
- **de intracommunautaire verwervingen van goederen**, welke in België geschieden en onder bezwarende titel plaatsvinden. Het betreft hier goederen uit de andere lidstaten (art. 3bis).

1.2. DE BTW-BELASTINGPLICHTIGEN

De btw-belastingplichtigen zijn een cruciale schakel in de inning van de btw. Zij brengen btw in rekening op de verkopen aan hun klanten en mogen anderzijds de btw op hun eigen aankopen en investeringen in mindering brengen van de op hun verkopen ontvangen btw. Zij maken bijgevolg slechts het verschil (= de belasting op hun eigen toegevoegde waarde) over aan de Schatkist.

Het begrip van de **btw-belastingplicht** wordt geregeld door de artikelen 4 tot en met 8*bis* van het Btw-Wetboek.

Belastingplichtige is eenieder die in de uitoefening van een economische activiteit, geregeld en zelfstandig, met of zonder winstoogmerk, hoofdzakelijk of aanvullend, *leveringen van goederen of diensten verricht die in het Btw-Wetboek zijn omschreven* (zie punt 1.3), ongeacht op welke plaats de economische activiteit wordt uitgeoefend (art. 4).

De **overheid en de openbare instellingen** worden niet als belastingplichtige aangemerkt voor de werkzaamheden of handelingen die zij als overheid verrichten. Voor die werkzaamheden of handelingen worden zij aangemerkt als *niet-belastingplichtige rechtspersonen*, zie hieronder. Zij zijn echter wel belastingplichtig voor deze werkzaamheden of handelingen voor zover een behandeling als niet-belastingplichtige zou leiden tot concurrentievervalsing van enige betekenis (art. 6).

Bovendien worden zij voor een aantal werkzaamheden of handelingen, in zoverre die niet van onbeduidende omvang zijn, in elk geval als belastingplichtige aangemerkt. Het gaat hier bijvoorbeeld om telecommunicatiediensten, levering van water, gas en elektriciteit, goederen- en personenvervoer, exploitatie van havens, bevaarbare waterlopen en luchthavens en een aantal andere handelingen.

Verder zijn nog belastingplichtig:

- a. degene die, *buiten de uitoefening* van een economische activiteit, binnen een bepaalde termijn en onder bepaalde voorwaarden, zekere handelingen verricht m.b.t. **gebouwen** (bv. oprichten of verkrijgen van een gebouw en het bijhorende terrein, vestiging of overdracht van zakelijke rechten (art. 8);
- b. degene die, toevallig, onder bezwarende titel en onder bepaalde voorwaarden een **nieuw vervoermiddel** levert (art. 8*bis*).

Als "vervoermiddelen" worden beschouwd: bepaalde schepen en luchtvaartuigen, alsmede gemotoriseerde landvoertuigen met een motor van meer dan 48 cm³ cilinderinhoud of 7,2 kW vermogen. Deze vervoermiddelen worden als "nieuw" beschouwd als:

- voor landvoertuigen: hun levering plaatsvindt binnen de zes maanden na de datum van hun eerste ingebruikneming **of** indien zij niet meer dan 6.000 kilometer hebben afgelegd;
- voor schepen: hun levering plaatsvindt binnen de drie maanden na de datum van hun eerste ingebruikneming **of** indien zij niet meer dan 100 uren hebben gevaren;
- voor luchtvaartuigen: hun levering plaatsvindt binnen de drie maanden na de datum van hun eerste ingebruikneming **of** indien zij niet meer dan 40 uren hebben gevlogen.

1.3. DE BELASTBARE ACTIVITEITEN

De belastbare activiteiten omvatten de volgende vier grote categorieën:

- de levering van goederen (art. 9 tot 17 en art. 22*ter*);
- het verrichten van diensten (art. 18 tot 22*bis* en art. 22*ter*);
- de invoer (art. 23 tot 25);
- de intracommunautaire verwerving van goederen (art. 25*bis* tot 25*sexies*).

1.3.1. DE LEVERING VAN GOEDEREN

Bedoelde goederen en handelingen

Onder **goederen** (art. 9) wordt verstaan de lichamelijke goederen, met inbegrip van elektriciteit, gas, warmte en koude en de zakelijke rechten (andere dan het eigendomsrecht) die de rechthebbende de bevoegdheid verschaffen een *onroerend* goed te gebruiken, met uitzondering van bepaalde rechten van erfpacht.

De **levering van een goed** (art. 10) is de overdracht of de overgang van de macht om als een eigenaar over een lichamenlijk goed te beschikken.

Om aan de btw onderworpen te zijn moet een levering onder meer onder bezwarende titel te worden verricht. Enkele handelingen worden evenwel gelijkgesteld met een levering onder bezwarende titel en dit ondanks de afwezigheid van een contract onder bezwarende titel en, meer algemeen, ondanks het feit dat er geen overdracht is van het recht om als eigenaar over een goed te kunnen beschikken. Het betreft materiële feiten die als ze zich voordoen, de btw opeisbaar maken mits voor het goed of de bestanddelen ervan volledige of gedeeltelijke aftrek van de belasting is ontstaan (art. 12, § 1, eerste lid).

Dit geldt voor de volgende vijf gevallen:

- 1° het door een belastingplichtige aan zijn bedrijf **onttrekken** van een roerend goed voor zijn privédoeleinden of voor de privédoeleinden van zijn personeel en, meer in het algemeen, voor andere doeleinden dan die van zijn economische activiteit;
- 2° het door een belastingplichtige aan zijn bedrijf **onttrekken** van een goed om het om niet te verstrekken;
- 3° de **ingebruikneming** door een belastingplichtige, als bedrijfsmiddel, van een goed dat hij anders dan als bedrijfsmiddel heeft verkregen;
- 4° de **ingebruikneming** anders dan als bedrijfsmiddel van een door een belastingplichtige vervaardigd roerend goed;
- 5° het **onder zich hebben** van een goed ingeval de uitoefening van de economische activiteit door de belastingplichtige wordt beëindigde.

In het tweede voormelde geval worden enkele nieuwe onttrekkingen van goederen om ze om niet te verstrekken, als uitzondering op de basisregel, niet gelijkgesteld met een levering onder bezwarende titel zodat ze geen aanleiding geven tot btw-heffing.

Het betreft met name de onttrekking door een belastingplichtige aan zijn onderneming van voedingsmiddelen bestemd voor menselijke consumptie (m.u.v. geestrijke dranken) alsook van levensnoodzakelijke niet-voedingsmiddelen, andere dan goederen die op duurzame wijze kunnen worden gebruikt, om die goederen om niet te verstrekken voor liefdadigheidsdoeleinden. De goederen moeten bovendien intrinsieke kenmerken vertonen op grond waarvan ze, in gelijk welke schakel van het reguliere economische circuit, niet meer kunnen worden verkocht tegen de oorspronkelijke commercialisatievoorwaarden.

Plaats van levering van de goederen

Wanneer het goed niet wordt verzonden of vervoerd, is de **plaats van levering** de plaats waar het goed zich bevindt op het tijdstip van de levering (art. 14, § 1).

Wanneer het goed door de leverancier, de afnemer of een derde wordt verzonden of vervoerd, is de plaats van levering de plaats waar het goed zich bevindt op het tijdstip van vertrek van de verzending of het vervoer naar de afnemer. Wanneer de plaats van vertrek van de verzending of het vervoer in een derdelandsgebied of in een derde land ligt, is de plaats van levering in principe gelegen in de lidstaat waar het goed in de Europese Unie werd ingevoerd (art. 14, § 2).

Ingeval het goed door of voor rekening van de leverancier wordt geïnstalleerd of gemonteerd, is de plaats van levering de plaats waar de installatie of montage wordt verricht (art. 14, § 3).

Ingeval de levering wordt verricht aan boord van een schip, vliegtuig of trein en tijdens het in de Gemeenschap verrichte gedeelte van het passagiersvervoer, is de plaats van levering de plaats van vertrek van het passagiersvervoer (art. 14, § 4).

Voor leveringen van gas via een aardgassysteem, van elektriciteit of van warmte of koude is de plaats van levering de plaats waar het effectieve gebruik en verbruik plaatsvindt (behoudens uitzonderingen, nl. voor belastingplichtigen die zelf hoofdzakelijk leveringen van deze goederen verrichten; in dat geval geldt als plaats van levering in principe de plaats waar de afnemer de zetel van zijn economische activiteit of een vaste inrichting heeft gevestigd) (art. 14bis).

De plaats van levering (art. 15) is echter steeds **in België** wanneer de goederen, die geen nieuwe vervoermiddelen zijn, noch gemonteerd of geïnstalleerd worden door of voor rekening van de leverancier, door de leverancier vanuit een andere lidstaat naar België worden verzonden of vervoerd (stelsel van de verkopen op afstand (art. 15, § 1) en indien de levering van de goederen wordt verricht voor:

- een belastingplichtige op wie de vrijstellingsregeling (zie punt 1.9.1) of de forfaitaire regeling voor landbouwondernemers (zie punt 1.9.2) toepasselijk is, voor een belastingplichtige die uitsluitend leveringen van goederen of diensten verricht waarvoor hij geen recht op aftrek heeft (zie punt 1.4.2) of een niet-belastingplichtige rechtspersoon, in hoofde van degenen die de intracommunautaire verwerving van die goederen in België niet aan de belasting is onderworpen (tot het vrijgestelde bedrag van 11.200 euro excl. btw, zie hieronder);
- enige andere niet-belastingplichtige.

Voor leveringen van goederen, *andere dan accijnsproducten* (nl. energieproducten (met uitzondering van gas dat via een aardgassysteem wordt geleverd), alcohol en alcoholhoudende dranken alsmede tabaksfabricaten, **voor een totaal bedrag per kalenderjaar van hoogstens 35.000 euro** (excl. btw) is de plaats van levering in dit geval enkel België als de leverancier (bv. een postorderbedrijf gevestigd in een andere lidstaat) **opteert voor belastingheffing in België**.

Belastbare feit en opeisbaarheid van de btw

In beginsel vindt het **belastbare feit** (art. 16) plaats en wordt de belasting opeisbaar op het tijdstip van de levering van het goed.

Indien een factuur moet worden uitgereikt, is de belasting echter opeisbaar op het tijdstip van de uitreiking van de factuur, op voorwaarde dat deze factuur is uitgereikt vóór de vijftiende dag van de maand volgend op het belastbare feit. Ook voor intracommunautaire handelingen is deze regeling van toepassing, maar enkel voor facturen uitgereikt na het belastbare feit. In bepaalde gevallen kan echter een andere regeling van toepassing zijn (bv. opeisbaarheid op het tijdstip van de incassering van de prijs of een deel ervan voor leveringen van roerende goederen waarvoor geen factuur verplicht is of voor bepaalde leveringen aan publiekrechtelijke lichamen, of nog bij het verstrijken van elke periode waarop een afrekening of betaling betrekking heeft, bv. voor doorlopende leveringen) (art. 16 en 17).

1.3.2. HET VERRICHTEN VAN DIENSTEN

Bedoelde diensten

Als een dienst wordt beschouwd elke handeling die geen levering van een goed is in de zin van het Btw-Wetboek (art. 18).

Enkele voorbeelden van expliciet vermelde diensten zijn onder meer:

- een materieel of intellectueel werk waaronder het maakloonwerk (= het vervaardigen of samenstellen van een roerend goed door een opdrachtnemer door middel van materialen en voorwerpen die daartoe door de opdrachtgever aan de opdrachtnemer zijn verstrekt, ongeacht of de opdrachtnemer al dan niet een deel van de gebruikte materialen heeft verstrekt);
- de terbeschikkingstelling van personeel;
- het verlenen van het genot over goederen (behalve bepaalde lichamelijke goederen vermeld in art. 9);
- de terbeschikkingstelling van een stalling voor rijtuigen of een bergruimte voor goederen;
- het verschaffen van gemeubeld logies of een kampeerplaats;
- het verschaffen van spijs en drank;
- de toekenning van het recht op toegang tot inrichtingen voor cultuur, sport of vermaak;
- radio-, en televisieomroepdiensten en telecommunicatiediensten;
- de toekenning van het recht van toegang tot verkeerswegen en de erbij behorende kunstwerken;
- langs elektronische weg verrichte diensten.

Met een dienst verricht onder bezwarende titel wordt, naast een aantal andere handelingen, gelijkgesteld de uitvoering van een werk *in onroerende staat* door een belastingplichtige voor de doeleinden van zijn economische activiteit wanneer, ingeval dergelijk werk wordt verricht door een andere belastingplichtige, hij geen volledig recht op aftrek van de btw zou hebben; alsmede om niet, voor zijn privédoeleinden of die van zijn personeel of, meer algemeen, voor andere doeleinden dan die van zijn economische activiteit (art. 19).

Plaats van de dienst

Wat de plaats van een dienst (art. 21 tot 21ter) betreft, dient een onderscheid te worden gemaakt al naargelang het statuut van de afnemer van die dienst:

- a) Indien de afnemer een *belastingplichtige, gemengde belastingplichtige of voor btw-doeleinden geïdentificeerde niet-belastingplichtige rechtspersoon* is, dan is de plaats van de dienst de plaats waar die afnemer de zetel van zijn economische activiteit heeft of de plaats van zijn vaste inrichting waarvoor de dienst wordt verricht.

Op dat beginsel zijn een aantal uitzonderingen (art. 21), bv.:

- de plaats waar het onroerend goed is gelegen voor diensten die verband houden met een uit zijn aard onroerend goed;
- voor personenvervoer, de plaats waar het vervoer wordt verricht, naar verhouding van de afgelegde afstanden;
- de plaats waar het evenement of de activiteit daadwerkelijk plaatsvindt (verlenen van toegang tot bepaalde evenementen en activiteiten en diensten die met die evenementen of activiteiten verband houden);
- de plaats waar de dienst materieel wordt verricht (restaurant- en cateringdiensten, met uitzonderingen);
- de plaats waar het vervoermiddel daadwerkelijk ter beschikking van de ontvanger wordt gesteld (verhuur op korte termijn);

- de plaats van het vertrek van het passagiersvervoer (restaurant- en cateringdiensten aan boord van een schip, vliegtuig of trein tijdens het in de Europese Unie verrichte gedeelte van het vervoer).
- b) Indien de afnemer een andere *niet-belastingplichtige* is dan vermeld onder a) hiervoor, dan is de plaats van de dienst de plaats waar de dienstverrichter de zetel van zijn economische activiteit heeft of de plaats van zijn vaste inrichting van waaruit de dienst wordt verricht.

Op dat beginsel zijn eveneens een hele reeks uitzonderingen (art. 21 *bis*), bv.:

- de plaats waar het onroerend goed is gelegen voor diensten die verband houden met een uit zijn aard onroerend goed;
- voor personenvervoer, de plaats waar het vervoer wordt verricht, naar verhouding van de afgelegde afstanden;
- de plaats waar het vervoer plaatsvindt, naar verhouding van de afgelegde afstanden (goederenvervoer behalve intracommunautair goederenvervoer: voor dat vervoer geldt de plaats van vertrek);
- de plaats waar het evenement of de activiteit daadwerkelijk plaatsvindt (verlenen van toegang tot bepaalde evenementen en activiteiten en diensten die met die evenementen of activiteiten verband houden);
- de plaats waar de dienst materieel wordt verricht (restaurant- en cateringdiensten, met uitzonderingen; met het vervoer samenhangende diensten; expertises en werkzaamheden met betrekking tot roerende goederen);
- de plaats waar het vervoermiddel daadwerkelijk ter beschikking van de ontvanger wordt gesteld (verhuur op korte termijn);
- de plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd (verhuur van een vervoermiddel anders dan op korte termijn; voor wat pleziervaartuigen betreft geldt onder bepaalde voorwaarden echter de plaats waar het vaartuig daadwerkelijk ter beschikking wordt gesteld als plaats van de dienst);
- de plaats van vertrek van het passagiersvervoer (restaurant en catering aan boord van een schip, vliegtuig of trein tijdens het in de Europese Unie verrichte gedeelte van het vervoer);
- de plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd:
  - voor telecommunicatiediensten, radio- en televisieomroepdiensten en langs elektronische weg verrichte diensten (behalve diensten verstrekt aan niet-belastingplichtigen die gevestigd zijn in een andere lidstaat indien het bedrag van die diensten, excl. btw, 10.000 euro per jaar niet overschrijdt, tenzij de dienstverrichter zou hebben geopteerd om die diensten te belasten waar de ontvanger van de dienst is);
  - voor diensten die verricht worden aan een ontvanger die buiten de Europese Unie is gevestigd en die betrekking hebben op:
    - reclame;
    - diensten van raadgevers, advocaten, accountants, enz.;
    - bank-, financiële en verzekeringsdiensten;
    - terbeschikkingstelling van personeel;
    - verhuur van roerende goederen (behalve vervoermiddelen);
    - het bieden van toegang tot op het grondgebied van de Europese Unie gesitueerde aardgassystemen of erop aangesloten netten, of tot het elektriciteitssysteem of tot warmte- en koudnetten alsmede op het verrichten van transmissie- of distributiediensten via deze systemen of netten en het verrichten van andere daarmee rechtstreeks verbonden diensten, enz.

Belastbare feit en opeisbaarheid van de btw

Het **belastbare feit** (art. 22) vindt in beginsel plaats op het tijdstip dat de dienst wordt verricht. De belasting wordt dan tevens opeisbaar.

Indien een factuur moet worden uitgereikt, is de belasting evenwel opeisbaar op het tijdstip van de uitreiking van de factuur, op voorwaarde dat deze factuur is uitgereikt vóór de vijftiende dag van de maand volgend op het belastbare feit. In bepaalde gevallen (bv. al dan niet gedeeltelijke incassering van de prijs, doorlopende diensten of diensten aan publiekrechtelijke lichamen, de overdracht van vouchers) kan een andere regeling van toepassing zijn (art. 22, 22*bis* en 22*ter*).

1.3.3. DE INVOER

Er is sprake van **invoer** als het gaat om een goed dat van buiten de EU in een lidstaat wordt binnengebracht. De invoer **vindt plaats** (art. 23) in de lidstaat op het grondgebied waarvan het goed zich ten tijde van het binnenkomen in de Unie bevindt. Op dit principe zijn er een aantal uitzonderingen die voornamelijk verband houden met bijzondere regelingen overeenkomstig de douanewetgeving.

Het **belastbare feit** vindt in beginsel in België plaats en de belasting wordt hier opeisbaar op het tijdstip waarop de invoer van het goed in België geschiedt (art. 24).

1.3.4. DE INTRACOMMUNAUTAIRE VERWERVING VAN GOEDEREN

Een intracommunautaire verwerving van een goed is het verkrijgen van de macht om als eigenaar te beschikken over een lichamelijk roerend goed dat door de verkoper of de afnemer, of voor hun rekening, met als bestemming de afnemer is verzonden of vervoerd naar een andere lidstaat dan die waaruit het goed is verzonden of vervoerd (art. 25*bis*, § 1).

Aan de belasting zijn onderworpen de intracommunautaire verwervingen in België van goederen onder bezwarende titel door:

- een belastingplichtige die als zodanig optreedt;
- een niet-belastingplichtige rechtspersoon die de vrijstelling niet kan genieten (zie hieronder), wanneer de verkoper een belastingplichtige is die als zodanig optreedt (art. 25*ter*, § 1, eerste lid).

De intracommunautaire verwervingen van goederen zijn echter *niet* aan de btw onderworpen in de volgende gevallen:

1° wanneer de levering van deze goederen in België hoe dan ook zou worden vrijgesteld (bv. verwervingen van zeeschepen, verwervingen van vliegtuigen voor hoofdzakelijk internationaal vervoer, verwervingen van goederen voor diplomatieke of consulaire vertegenwoordigingen, enz. - art. 25*ter*, § 1, tweede lid, 1°);

2° indien de verwerving gebeurt:

- door een belastingplichtige op wie de vrijstellingsregeling van toepassing is (bepaalde kleine ondernemingen, zie punt 1.9.1.);
- door bepaalde landbouwondernemingen die aan een forfaitaire regeling zijn onderworpen (zie punt 1.9.2.);
- door een belastingplichtige die uitsluitend leveringen van goederen en diensten verricht waarvoor hij geen recht op aftrek van de btw heeft (dit zijn de vrijgestelde belastingplichtigen, bv. geneesheren, scholen, ziekenhuizen, enz.);
- door een niet-belastingplichtige rechtspersoon;

en dit binnen de grenzen van een totaal bedrag per kalenderjaar van **11.200 euro** (excl. btw). Deze regeling geldt *niet voor nieuwe vervoermiddelen, noch voor accijnsproducten* (die hoe dan ook in deze omstandigheden aan de btw in België zijn onderworpen, zie verder). De bovengenoemde belastingplichtigen en niet-belastingplichtige rechtspersonen kunnen er echter voor kiezen dat al hun intracommunautaire verwervingen van goederen aan de belasting in België worden onderworpen; deze keuze geldt voor een periode van tenminste twee kalenderjaren (art. 25ter, § 1, tweede lid, 2°, tweede lid);

3° indien de verwerving gebeurt door een niet in België gevestigde, maar voor btw-doeleinden in een andere lidstaat geïdentificeerde belastingplichtige met het oog op een volgende levering in België door deze laatste belastingplichtige aan een hier te lande voor btw-doeleinden geïdentificeerde belastingplichtige of niet-belastingplichtige rechtspersoon en dat *bovendien* deze goederen rechtstreeks vanuit een *andere* lidstaat dandie waar de verwerfer voor de btw geïdentificeerd is worden verzonden of vervoerd aan de in België voor de btw geïdentificeerde afnemer en dat *bovendien* laatstgenoemde is aangewezen als degene die de btw moet voldoen over de in België verrichte levering (zogenaamde vereenvoudigingsregeling voor driehoeksverrichtingen) (art. 25ter, § 1, tweede lid, 3°);

4° indien het gebruikte goederen, kunstvoorwerpen, voorwerpen voor verzamelingen, antiquiteiten en tweedehandse vervoermiddelen betreft die worden verkocht door een belastingplichtige wederverkoper die als zodanig optreedt en wanneer tevens die goederen in de lidstaat van vertrek aan het bijzondere stelsel van belastingheffing over de winstmarge onderworpen zijn geweest (zie art. 58, § 4), evenals in een aantal andere gevallen (art. 25ter, § 1, tweede lid, 4°).

De intracommunautaire verwervingen in België van **nieuwe vervoermiddelen** zijn steeds aan de belasting onderworpen, ongeacht door wie zij worden verricht (een als zodanig handelend belastingplichtige (bv. een handelaar in auto's), een vrijgestelde belastingplichtige, een niet-belastingplichtige rechtspersoon en alle particulieren).

De **plaats van de intracommunautaire verwerving van een goed** is in beginsel de plaats waar de goederen zich bevinden op het tijdstip van de *aankomst* van de verzending of het vervoer naar de afnemer (art. 25^{quinquies}, § 2). Indien de afnemer evenwel niet kan aantonen dat de belasting op deze wijze is geheven, wordt de plaats van de intracommunautaire levering geacht zich te bevinden in de lidstaat die het btw-identificatienummer heeft toegekend waaronder de afnemer deze verwerving heeft verricht (art. 25^{quinquies}, § 3, eerste lid). Behoudens tegenbewijs, wordt de intracommunautaire verwerving geacht in België plaats te vinden als de afnemer een Belgisch btw-identificatienummer heeft (art. 25^{quinquies}, § 5).

Het **belastbare feit** vindt plaats op het tijdstip waarop de intracommunautaire verwerving van goederen wordt verricht. Dit tijdstip wordt bepaald volgens dezelfde regels als de levering in het binnenland van een goed (art. 25^{sexies}, § 1 en art. 16). De belasting wordt opeisbaar op de vijftiende dag 1 van de maand volgend op die waarin het belastbare feit heeft plaatsgevonden, tenzij de factuur voor de levering-verwerving vóór deze datum aan de afnemer werd uitgereikt, in welk geval de belasting opeisbaar wordt bij het uitreiken van de factuur (art. 25^{sexies}, § 2).

1.4. DE VRIJSTELLINGEN

Deze vrijstellingen kunnen in twee groepen worden onderverdeeld. Enerzijds zijn er de activiteiten die vrijgesteld zijn van de btw, maar die aan degenen die deze activiteiten verrichten niet het recht ontzeggen om de btw op de aan hen geleverde goederen en diensten, in aftrek te brengen (zie punt 1.4.1.).

Anderzijds zijn er de vrijgestelde activiteiten, waarvan de vrijstellingen hoofdzakelijk gesteund zijn op culturele en sociale overwegingen en die degenen die deze activiteiten verrichten, wel het recht ontzeggen op aftrek van de btw op de aan hen geleverde goederen en diensten (zie punt 1.4.2.).

1.4.1. UITVOER, INVOER, INTRACOMMUNAUTAIRE LEVERINGEN EN VERWERVINGEN EN INTERNATIONAAL VERVOER

De vrijstellingen die onder deze afdeling vallen, zijn opgesomd in de art. 39 tot 42.

Het gaat hier *onder meer* om:

- de uitvoer (dus naar een plaats *buiten* de EU);
- de leveringen van goederen aan een niet in de Gemeenschap gevestigde reiziger, die deze goederen in bezit neemt in België en in zijn persoonlijke bagage uitvoert naar een plaats buiten de Gemeenschap wanneer aan de aankoop elk handels- of beroeps karakter vreemd is en de globale waarde van de goederen hoger is dan 125 euro per factuur, btw inbegrepen.
- de leveringen en intracommunautaire verwervingen van goederen bestemd om in België te worden geplaatst onder bepaalde regelingen overeenkomstig de douanewetgeving;
- de leveringen van goederen aan een belastingplichtige of niet-belastingplichtige rechtspersoon in een andere lidstaat, welke gehouden zijn hun intracommunautaire verwervingen van goederen aan de btw te onderwerpen (dit geldt niet voor goederen die onderworpen zijn aan de bijzondere regeling van belastingheffing over de marge, zie art. 58, § 4);
- de intracommunautaire leveringen van nieuwe vervoermiddelen;
- de invoeren, intracommunautaire verwervingen en leveringen van goederen die in België worden geplaatst onder een andere regeling van entrepot dan douane-entrepot en een aantal verwante handelingen;
- bepaalde invoer, intracommunautaire verwervingen, wederinvoer en tijdelijke invoer en aanverwante diensten (bv. goederen geplaatst onder bepaalde douaneregelingen);
- levering van goederen en diensten die in een andere lidstaat plaatsvinden en die ingevolge nationale bepalingen ter omzetting van de btw-richtlijn in die lidstaat zijn vrijgesteld;
- het zeevervoer van personen en het internationale luchtvervoer van personen;
- diensten van reisbureaus met betrekking tot extracommunautaire reizen;
- het internationaal vervoer van goederen uit niet-EU-landen en bepaalde aanverwante activiteiten (bv. laden en lossen);
- bepaalde leveringen van schepen voor de vaart op volle zee, van binnenschepen bestemd voor de binnenlandse commerciële vaart, van vliegtuigen, van watervliegtuigen, van hefschroefvliegtuigen en van dergelijke toestellen evenals bepaalde aanverwante activiteiten;
- bepaalde leveringen, intracommunautaire verwervingen en invoer van goederen en diensten voor diplomatieke en consulaire zendingen en voor bepaalde internationale instellingen;
- de leveringen, intracommunautaire verwervingen en invoer van goud aan de centrale banken.

1.4.2. ANDERE VRIJSTELLINGEN

De opsomming van deze vrijgestelde diensten en leveringen is vermeld in art. 44 en art. 44 *bis*.

Het betreft *onder meer*:

- de diensten verricht door de medische en bepaalde paramedische beroepen, met uitsluiting van de ingrepen en behandelingen met een esthetisch karakter die niet zijn opgenomen in de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering of die, als ze wel in de nomenclatuur opgenomen zijn, niet in aanmerking komen voor een tegemoetkoming van de verplichte ziekteverzekering;

- de diensten verricht door ziekenhuizen en aanverwante;

De aandacht wordt evenwel gevestigd op het feit dat het Grondwettelijk Hof in haar arrest nr. 194/2019 van 5 december 2019 de bepalingen met betrekking tot de hierboven ver vermelde vrijstelling voor medische verzorging onder talrijke aspecten heeft vernietigd.

- de diensten inzake maatschappelijk werk, sociale zekerheid en bescherming van kinderen en jongeren, verricht door publiekrechtelijke lichamen of andere erkende instellingen van sociale aard (bv. bejaardenzorg, kinderopvang, gehandicaptenzorg, gezinshulp, ziekenfondsen, e.a.);
- de diensten verricht door bepaalde sportinrichtingen;
- school- of universitair onderwijs, beroepsopleiding of –herscholing door publiekrechtelijke lichamen of ermee gelijkgestelde organisaties die niet systematisch winst beogen, alsmede lessen die particulier door leerkrachten worden gegeven en die betrekking hebben op school- of universitair onderwijs;
- diensten verricht door bepaalde sociale en culturele instellingen, zoals bibliotheken, theaters, filmzalen (onder zekere voorwaarden);
- diensten verricht door auteurs, kunstenaars en vertolkers van kunstwerken;
- diensten verricht aan hun leden door zelfstandige groeperingen van personen, onder zekere voorwaarden (zogenaamde kostendelende verenigingen);
- de levering van uit hun aard onroerende goederen, behalve de levering door bepaalde belastingplichtigen van een gebouw en het bijhorende terrein die wordt verricht uiterlijk op 31 december van het tweede jaar volgend op het jaar van de eerste ingebruikneming of de eerste inbezitneming van dat gebouw. Voor de vestigingen en overdrachten van zakelijke rechten geldt een gelijkaardige regeling;
- de verpachting en de verhuur van onroerende goederen (met uitzondering van 1° de terbeschikkingstelling van parkeerruimten, 2° de terbeschikkingstelling van bepaalde berguimten voor privédoeleinden, 3° de hotels en campings, 4° de terbeschikkingstelling van uit hun aard onroerende goederen in het kader van de exploitatie van havens, bevaarbare waterlopen en vlieghavens, 5° de terbeschikkingstelling van blijvend geïnstalleerde werktuigen en machines, 6° de kortdurende verhuur, i.e. verhuur voor een periode van maximum zes maanden van uit hun aard onroerende goederen die niet worden aangewend voor bewoning noch voor bepaalde vrijgesteldehandelingen, 7° de verhuur, onder bepaalde voorwaarden, door onroerende leasingmaatschappijen van gebouwen voor de uitoefening van economische activiteiten, 8° de verhuur van safeloketten en 9° de verhuur, onder bepaalde voorwaarden, van een gebouw of een gedeelte van een gebouw, desgevallend met de bijhorende grond, dat door de huurder uitsluitend wordt gebruikt om een economische activiteit uit te oefenen die hem de hoedanigheid van belastingplichtige verleent, mits verhuurder en huurder opteren voor de belastingheffing);
- de verzekeringen met uitzondering van de diensten van schade-expert;
- de meeste deposito- en kredietverrichtingen, betalings- en ontvangstverrichtingen alsmede effectenverrichtingen;
- de levering van postzegels die frankeerwaarde hebben, fiscale zegels en soortgelijke zegels;
- de loterijen en andere kans- en geldspelen (onder zekere voorwaarden);
- de diensten en de leveringen van goederen bijkomstig bij deze diensten, verricht in het kader van universele postdiensten;
- de levering, intracommunautaire verwerving en invoer van beleggingsgoud onder de voorwaarden van art. 44bis.

1.5. DE MAATSTAF VAN HEFFING

De maatstaf van heffing van de btw wordt bepaald in de art. 26 tot 36.

In principe is de maatstaf van heffing van de btw het bedrag dat de tegenpartij van de leverancier van goederen of de verstrekker van diensten moet betalen aan de leverancier of verstrekker. In dit bedrag zijn ook begrepen de kosten van commissie, verzekering en vervoer alsmede de belastingen (behalve de btw zelf), rechten en heffingen (art. 26).

Tot de maatstaf van heffing behoren echter niet het disconto, de prijsverminderingen, de intresten wegens te late betaling, de statiegelden voor verpakkingsmiddelen, de btw zelf, enz. (art. 28).

Bijzondere regelingen gelden o.a. voor de prestaties van reisbureaus (art. 29, § 2), voor verrichtingen waarvan de prijs niet enkel in geld is uitgedrukt (waarbij de maatstaf van heffing in beginsel de *normale waarde* is zoals bepaald in art. 32), en bij invoer waar de maatstaf van heffing in beginsel de douanewaarde is (art. 34).

Voor belaste verhuur van een gebouw of een gedeelte van een gebouw tussen verbonden partijen (art. 33, § 2 *bis*) is de maatstaf van heffing eveneens de normale waarde.

Tot slot geldt de normale waarde als minimummaatstaf van heffing voor bepaalde handelingen met betrekking tot nieuwe gebouwen (art. 36).

1.6. DE BTW-TARIEVEN

1.6.1. ALGEMEEN

De btw wordt berekend over de maatstaf van heffing tegen tarieven, afhankelijk van het voorwerp van de transactie. In principe moet het tarief worden toegepast dat van kracht is op het tijdstip van het belastbare feit. In vele gevallen dient echter het tarief te worden toegepast dat van kracht is op het tijdstip dat de belasting opeisbaar is (incassering) (art. 38).

Het normale btw-tarief bedraagt **21** pct. en is van toepassing op de goederen en diensten die niet expliciet opgenomen zijn in één van de tabellen A, B of C van de bijlage bij het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de btw en de indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven.

Naast het normale btw-tarief van 21 pct. zijn er drie verlaagde btw-tarieven van 6, 12 en 0 pct. die van toepassing zijn op de goederen en diensten die respectievelijk worden opgenomen in de voornoemde tabellen A, B of C.

1.6.2. HET VERLAAGD BTW-TARIEF VAN 6 PCT.

In tabel A van de bijlage bij het voornoemd koninklijk besluit nr. 20 worden in de verschillende rubrieken de goederen en diensten opgesomd die onderworpen zijn aan het verlaagd btw-tarief van 6 pct.

Dit tarief wordt **niet** toegepast als de in tabel A bedoelde diensten bijkomstig deel uitmaken van een complexe overeenkomst die hoofdzakelijk andere diensten tot voorwerp heeft.

Dit zijn met name:

a) de volgende goederen:

- levende dieren (bijvoorbeeld runderen, varkens, schapen, geiten, sommige paarden, pluimvee, enz.) (rubriek I);
- vlees en slachtafvallen (rubriek II);

- vis, schaal-, schelp- en weekdieren met uitzondering van kaviaar en kaviaarsurrogaten, langoesten, zeekeeftes, krabben, rivierkeeftes en oesters alsmede bereidingen en gebruiksklare gerechten van langoesten, zeekeeftes, krabben, rivierkeeftes en oesters (rubriek III);
- melk en zuivelproducten; eieren; honig (rubriek IV);
- groenten, planten, wortels en knollen, voor voedingsdoeleinden (rubriek V);
- fruit; schillen van citrusvruchten en van meloenen (rubriek VI);
- plantaardige producten (bijvoorbeeld granen; zaaigoed; levende bomen; bollen, knollen, wortels en ander plantgoed voor de sierteelt, ook wanneer de planten en bloemen worden geleverd ter gelegenheid van het aanleggen en het onderhouden van tuinen; verse snijbloemen en snijgroen; enz. met uitzondering van goederen te koop aangeboden als voedsel voor honden, katten en enkele andere dieren (rubriek VII);
- producten van de meelindustrie; mout; zetmeel met uitzondering van goederen te koop aangeboden als voedsel voor honden, katten en enkele andere dieren (rubriek VIII);
- vetten en oliën (dierlijke en plantaardige, alsook bereide spijsvetten met uitzondering van margarine) (rubriek IX);
- andere voedingsmiddelen (bijvoorbeeld koffie, thee, specerijen, suiker, chocolade, enz.) met uitzondering van bieren met een effectief alcoholvolumegehalte van meer dan 0,5% vol en andere dranken met een effectief alcoholvolumegehalte van meer dan 1,2% vol (rubriek X);
- voedsel voor dieren; meststoffen; dierlijke producten met uitzondering van goederen te koop aangeboden als voedsel voor honden, katten en enkele andere dieren (rubriek XII);
- waterdistributie (rubriek XIII);
- geneesmiddelen en medische hulpmiddelen (rubriek XVII);
- kranten, tijdschriften en boeken met uitzondering van drukwerken die voor reclamedoeleinden worden uitgegeven of die hoofdzakelijk bedoeld zijn voor het maken van reclame (rubriek XIX). Vallen eveneens onder deze rubriek XIX: kranten, tijdschriften (indien niet onderworpen aan het tarief van 0 pct., zie hieronder) en boeken, zowel op fysieke drager als elektronisch, met uitzondering van publicaties die uitsluitend of hoofdzakelijk bestaan uit reclamemateriaal, uit video-inhoud of beluisterbare muziek;
- kunstvoorwerpen, voorwerpen voor verzamelingen en antiquiteiten (enkel voor invoer van bepaalde nader omschreven kunstvoorwerpen, voorwerpen voor verzamelingen en antiquiteiten alsmede voor sommige leveringen en intracommunautaire verwervingen van nader omschreven kunstvoorwerpen onder bepaalde voorwaarden) (rubriek XXI);
- automobielen voor personenvervoer voor invaliden; onderdelen, uitrustingsstukken en toebehoren voor deze voertuigen (rubriek XXII). Onder bepaalde voorwaarden wordt de btw geheven op de verwerving en invoer van automobielen voor invaliden aan deze personen teruggegeven (art. 77, § 2);
- diverse goederen (bijvoorbeeld doodskisten, orthopedische toestellen, looprekken, rolstoelen en dergelijke wagentjes voor invaliden en zieken, assistentiehonden, maandverbanden, tampons, inlegkruisjes, e.d., externe defibrillatoren, enz.) (rubriek XXIII);
- leveringen van goederen door instellingen met sociaal oogmerk (rubriek XXIII bis).

b) de volgende diensten:

- landbouwdiensten met uitzondering van diensten met betrekking tot dieren, andere dan die bedoeld in rubriek I, en van de aanleg en het onderhoud van tuinen (rubriek XXIV);
- personenvervoer alsmede vervoer van niet-geregistreerde bagage en van dieren welke de reizigers vergezellen (rubriek XXV);
- onderhoud en herstelling van automobielen voor invaliden en van het merendeel van de goederen van rubriek XXIII (rubriek XXVI);
- inrichtingen voor cultuur, sport of vermaak met uitzondering van de toekenning van het recht gebruik te maken van automatische ontspanningstoestellen en van de terbeschikkingstelling van roerende goederen (rubriek XXVIII);
- auteursrechten; uitvoeren van concerten en voorstellingen, met uitzondering van de diensten die betrekking hebben op reclame (rubriek XXIX);
- hotels en campings (rubriek XXX);
- werk in onroerende staat met betrekking tot privéwoningen van minstens vijftien jaar oud (rubriek XXXI);
- privéwoningen voor gehandicapten (rubriek XXXII);
- instellingen voor gehandicapten (rubriek XXXIII);
- diverse diensten (verhuur van de meeste goederen van rubriek XXIII, diensten van begrafenisondernemers, met een aantal uitzonderingen, opleiding van assistentiehonden, enz.) (rubriek XXXIV);
- diensten verricht door instellingen met sociaal oogmerk (rubriek XXXV);
- huisvesting in het kader van het sociaal beleid door de gewestelijke huisvestingsmaatschappijen, de door hen erkende maatschappijen voor sociale huisvesting, alsook door de woningfondsen erkend door de gewestelijke wooncodes (rubriek XXXVI);
- afbraak en heropbouw van gebouwen in stadsgebieden (rubriek XXXVII);
- renovatie en herstel van privéwoningen (van minstens vijf jaar – vanaf 12 februari 2016: tien jaar – oud) (rubriek XXXVIII);
- kleine hersteldiensten (herstelling van fietsen, van schoeisel en lederwaren, herstelling en vermaken van kleding en huishoudlinnen) (rubriek XXXIX);
- werk in onroerende staat met betrekking tot schoolgebouwen en gebouwen bestemd voor de psycho-medisch-sociale centra en de centra voor leerlingenbegeleiding, alsook de levering en de financieringshuur van dergelijke gebouwen (rubriek XL).

Tijdelijke toepassing van het verlaagd btw-tarief van 6 pct. (artikel 1 *quater* KB nr. 20)

Het verlaagd tarief van 6 pct. is tijdelijk van toepassing voor de volgende handelingen wanneer de op die handelingen verschuldigde belasting overeenkomstig artikel 17, § 1, 22 en 22 *bis*, van het Wetboek opeisbaar is geworden tussen 1 januari 2021 en 31 december 2022:

- het werk in onroerende staat en de andere handelingen opgesomd in rubriek XXXI, § 3, 3° tot 6°, van tabel A van de bijlage bij het KB nr. 20 die tot voorwerp hebben:
- de afbraak van een gebouw en heropbouw van een woning op hetzelfde kadastraal perceel om dat te gebruiken als de enige en hoofdzakelijke eigen woning van de bouwheer waar hij zonder uitstel zijn domicilie zal hebben en de woning heeft een bewoonbare oppervlakte van ten hoogste 200 m²;

- de afbraak van een gebouw en heropbouw van een woning op hetzelfde kadastraal perceel om dat te gebruiken door de bouwheer voor langdurige verhuur in het kader van het sociaal beleid.
- de levering van een woning en het bijhorend terrein, alsook de vestiging, overdracht of wederoverdracht van de zakelijke rechten op die woning en het bijhorend terrein door een belastingplichtige die de afbraak van een gebouw en de daarmee gepaard gaande heropbouw heeft uitgevoerd van een woning gelegen op hetzelfde kadastraal perceel als dat gebouw; onder dezelfde voorwaarden in hoofde van de koper als bij werk in onroerende staat.

In tegenstelling tot het verlaagd tarief van 6 pct. voor de afbraak en heropbouw van gebouwen in stadsgebieden zoals bedoeld in rubriek XXXVII van tabel A van de bijlage bij het KB nr. 20, is deze tijdelijke bepaling van toepassing op het hele Belgische grondgebied.

1.6.3. HET VERLAAGD BTW-TARIEF VAN 12 PCT.

In tabel B van de bijlage bij het voornoemd koninklijk besluit nr. 20 worden in de verschillende rubrieken de goederen en diensten opgesomd die onderworpen zijn aan het verlaagd btw-tarief van 12 pct.

- restaurant- en cateringdiensten, met uitsluiting van het verschaffen van dranken (rubriek I);
- fytofarmacie (rubriek III);
- margarine (rubriek VI);
- banden en binnenbanden voor wielen van landbouwmachines en –tractors, met uitsluiting van banden of binnenbanden voor bosbouwtractors en motoculteurs (rubriek VII);
- vaste brandstoffen (bijvoorbeeld steenkool, bruinkool, cokes, enz.) (rubriek VIII);
- huisvesting in het kader van het sociaal beleid door onder andere provincies, gemeenten, OCMW's en sommige andere publiek- of privaatrechtelijke personen, zoals beheerders van verblijfsinrichtingen voor bejaarden, internaten, jeugdbeschermingstehuizen, opvangtehuizen voor personen in moeilijkheden, psychiatrische verzorgingstehuizen, gebouwen voor beschut wonen (rubriek X);
- privé-initiatief inzake huisvesting in het kader van het sociaal beleid (rubriek XI).

1.6.4. HET VERLAAGD BTW-TARIEF VAN 0 PCT.

Tabel C van de bijlage bij het voornoemd koninklijk besluit nr. 20 onderwerpt aan het verlaagd btw-tarief van 0 pct.:

- periodieke publicaties. Het betreft gedrukte of digitale kranten of tijdschriften die aan een aantal voorwaarden voldoen, o.a. met betrekking tot de inhoud (artikels voor het grote publiek die niet uitsluitend of hoofdzakelijk bestaan uit reclamemateriaal, die geschreven worden door journalisten onder de eindverantwoordelijkheid van een professionele redactie) en met betrekking tot de periodiciteit of de bijwerking (rubriek I).

1.7. DE AFTREK VAN DE BTW (OF AFTREK VAN VOORBELASTING)

De aftrek van de btw wordt geregeld in de art. 45 tot 49.

De belastingplichtige kan van de btw die hij verschuldigd is, de btw in aftrek brengen geheven van de aan hem geleverde goederen of verstrekte diensten en van de door hem ingevoerde of intracommunautair verworven goederen voor zover hij deze goederen en diensten gebruikt voor onder meer met btw *belaste* handelingen en voor handelingen die van btw zijn vrijgesteld wegens uitvoer, intracommunautaire leveringen of internationaal vervoer (vrijstellingen vermeld onder punt 1.4.1. hierboven) (art. 45, § 1).

Voor de verwerving van nieuwe vervoermiddelen is een regeling uitgewerkt om te vermijden dat bepaalde verwervers (bv. particulieren) van deze voertuigen een dubbele belasting moeten betalen (art. 45, § 1 *bis* en art. 39 *bis*). In alle gevallen dient de btw op deze nieuwe vervoermiddelen betaald te worden volgens het in België geldend tarief.

Ten aanzien van uit hun aard onroerende goederen en andere bedrijfsmiddelen en diensten die aan de herziening zijn onderworpen en behoren tot het vermogen van de onderneming en die ook voor andere doeleinden dan voor de economische activiteit van de onderneming gebruikt worden, is de aftrek beperkt tot beloop van het gebruik voor de doeleinden van de economische activiteit (art. 45, § 1 *quinquies*).

Soms is de aftrek van btw echter beperkt. Zo is de aftrek in de meeste gevallen beperkt tot maximaal 50 pct. voor de aankoop van personenwagens en de leveringen (bv. brandstof, olie, ...) en diensten (bv. onderhoud, herstelling, ...) met betrekking tot die voertuigen. Er is helemaal geen aftrek van btw voor onder meer de leveringen en intracommunautaire verwervingen van tabaksfabricaten, van geestrijke dranken voor eindverbruik en van bepaalde kosten voor logies, spijzen en dranken (art. 45, §§ 2 en 3). Er is *in principe* ook geen aftrek van btw voor goederen die zijn verworven met toepassing van de bijzondere regeling van belastingheffing over de winstmarge (art. 45, § 5).

Voor de "gemengde belastingplichtigen", dit zijn de belastingplichtigen die zowel beroepsactiviteiten uitoefenen die wel aan de btw zijn onderworpen als beroepsactiviteiten die niet aan de btw zijn onderworpen, is de aftrek van voorbelasting ook beperkt, namelijk tot de verhouding van de omzet van handelingen die recht geven op aftrek en de totale omzet (onder bepaalde voorwaarden op basis van het werkelijke gebruik van de inputs) (art. 46).

De periodieke btw-aangiften moeten de verschuldigde btw en de af te trekken btw vermelden. Enkel het verschil wordt betaald aan de Schatkist. Indien de af te trekken btw hoger is dan de verschuldigde btw, wordt het saldo overgedragen naar de volgende aangifte (art. 47). Op uitdrukkelijke aanvraag en mits inachtneming van bepaalde voorwaarden wordt genoemd saldo effectief terugbetaald (art. 76, § 1).

Vanaf 1 januari 2020 geldt voor belastingplichtigen die hun economische activiteit aanvangen ('starters'), in het bijzonder natuurlijke personen en kmo's, die vaak over een btw-krediet beschikken ten gevolge van de aftrek van de btw geheven op de uitgaven en de investeringen bij de aanvang van hun activiteit, een regeling van versnelde teruggaaf van dat belastingkrediet.

In geval van gedeeltelijke aftrek, wordt een voorlopig af te trekken bedrag bepaald. Dat bedrag wordt herzien na het verstrijken van het jaar waarin het recht op aftrek is ontstaan. Voor de belasting op bedrijfsmiddelen is de herzieningsperiode gespreid over 5 jaar en voor bepaalde onroerende goederen over 15 jaar of 25 jaar bij de verhuring met btw van gebouwen of gedeelten van gebouwen, desgevallend met het bijhorend terrein, gebruikt voor economische activiteiten, ingevolge de uitoefening van de optie tot belastingheffing - zie punt 1.4.2 hiervoor (art. 48).

1.8. DE INDIENING VAN BTW-AANGIFTEN EN DE BETALING VAN DE BELASTING

De goede werking van het btw-stelsel houdt in dat de belastingplichtigen een aantal verplichtingen moeten nakomen. Deze verplichtingen situeren zich op het vlak van de boekhouding, de uitreiking van facturen, de opmaak van jaarlijkse klantenlistings, de indiening van btw-aangiften en de betaling van de btw. Voor bepaalde belastingplichtigen zijn speciale (vereenvoudigende) voorschriften van toepassing.

De basis voor deze verplichtingen wordt gelegd in de art. 50 tot 55.

De administratie belast met de btw kent aan de meeste belastingplichtigen een btw-identificatienummer toe dat de letters BE bevat (behalve bijvoorbeeld aan die belastingplichtigen die enkel handelingen verrichten die hen geen recht op aftrek van btw verlenen). Aan deze belastingplichtigen aan wie zulk een btw-identificatienummer niet wordt toegekend alsmede aan de niet-belastingplichtige rechtspersonen, wordt wel een dergelijk btw-identificatienummer toegekend wanneer hun intracommunautaire verwervingen van goederen de drempel van 11.200 euro (excl. btw) overschrijden of wanneer zij verklaren al hun intracommunautaire verwervingen van goederen aan de btw te onderwerpen (art. 50).

Naast de aangifte van de aanvang, de wijziging of de stopzetting van een activiteit moeten de belastingplichtigen in principe maandelijks een btw-aangifte (met opgave van de te betalen en af te trekken btw) opstellen en maandelijks het verschuldigde bedrag betalen. De indiening van de aangifte en de betaling van de btw moeten ten laatste gebeuren op de twintigste dag van de volgende maand. Ten laatste op 24 december moet een voorschot worden betaald op de btw die voor deze maand zal verschuldigd zijn (art. 53).

Vanaf 1 januari 2020 is voorzien in een verplichte indiening langs elektronische weg van de aangiften van aanvang, wijziging en stopzetting van activiteit (deze aangiften staan ook respectievelijk bekend als de formulieren 604 A, 604 B en 604 C). Zolang belastingplichtigen niet over de nodige geïnformatiseerde middelen beschikken, zijn zij vrijgesteld van deze verplichting.

Belastingplichtigen met een omzet van maximaal 2.500.000 euro per jaar (excl. btw) kunnen evenwel, als zij bepaalde regels naleven, driemaandelijks aangiften indienen.

Deze regeling is echter niet van toepassing indien hun jaaronzet *exclusief btw* meer dan 250.000 euro bedraagt voor het geheel van de leveringen van energieproducten, toestellen voor mobiele telefonie, computers en hun randapparatuur, toebehoren en onderdelen, en landvoertuigen met een motor die onderworpen zijn aan de reglementering betreffende de inschrijving.

Belastingplichtigen die driemaandelijks aangiften indienen moeten eveneens ten laatste op 24 december een voorschot betalen dat gelijk is aan de verschuldigde btw voor de periode van 1 oktober tot 20 december van het lopende jaar.

Deze belastingplichtigen kunnen evenwel ook opteren voor het stelsel van de maandaangifte.

De belastingplichtigen die gehouden zijn tot de indiening van de btw-aangifte dienen deze aangifte alsook beide hieronder vermelde listings langs elektronische weg in te dienen. Deze belastingplichtigen zijn evenwel vrijgesteld van deze verplichting zolang zij niet over de nodige geïnformatiseerde middelen beschikken om aan deze verplichting te voldoen.

Ten slotte moeten de belastingplichtigen tevens jaarlijks een listing indienen van de Belgische belastingplichtigen aan wie zij goederen of diensten hebben geleverd (art. 53*quinquies*). Inzake de intracommunautaire leveringen en de diensten waarvoor de btw door de ontvanger verschuldigd is, moet maandelijks een intracommunautaire opgave worden ingediend (art. 53*sexies*). Onder bepaalde voorwaarden kan deze intracommunautaire opgave per kwartaal worden opgesteld (art. 53*octies*).

1.9. DE BIJZONDERE STELSLS

Gezien het normale btw-stelsel aanzienlijke verplichtingen met zich meebrengt die voor bepaalde kleine ondernemingen moeilijk te vervullen zijn, zijn voor bepaalde ondernemingen bijzondere stelsels van toepassing. Er is ook een bijzonder stelsel voor o.a. de niet-belastingplichtige rechtspersonen.

1.9.1. DE BIJZONDERE REGELING VOOR DE KLEINE ONDERNEMINGEN

De eerste groep bijzondere regelingen vindt haar oorsprong in art. 56 en art. 56*bis*.

Vooreerst is er de **forfaitaire regeling** voor kleine ondernemingen (art. 56). Zij geldt alleen voor ondernemingen die hoofdzakelijk met particulieren handelen, een omzet hebben van hoogstens 750.000 euro per jaar (excl. btw) en die in bepaalde sectoren werkzaam zijn (bv. bakkers, slaggers, kappers, ...). Per btw-tarief wordt het omzetcijfer op een forfaitaire wijze vastgesteld. De aftrek van voorbelasting wordt volgens de gewone regels uitgeoefend. De bedoelde ondernemingen kunnen evenwel opteren voor de normale btw-regeling (zie KB nr. 2 van 19 december 2018 met betrekking tot de forfaitaire regeling inzake belasting over de toegevoegde waarde).

Daarnaast bestaat de **vrijstellingsregeling van de btw**. Deze regeling is van toepassing op belastingplichtigen van wie de in België gerealiseerde jaaromzet niet meer bedraagt dan 25.000 euro (excl. btw), voor de leveringen van goederen en diensten die ze verrichten (art. 56*bis*). Zij kunnen de btw op hun aankopen evenwel niet in aftrek brengen. Deze vrijstellingsregeling geldt niet voor, onder andere, bepaalde onroerende handelingen of voor verrichtingen met nieuwe vervoermiddelen en een aantal andere verrichtingen (o.a. in bouw-, horeca- en recuperatiesector). Indien deze ondernemingen het wensen, kunnen zij onder bepaalde voorwaarden worden onderworpen aan het normale btw-stelsel of aan de forfaitaire regeling hierboven vermeld (zie KB nr. 19 van 29 juni 2014 met betrekking tot de vrijstellingsregeling van belasting over de toegevoegde waarde in het voordeel van kleine ondernemingen).

De belastingplichtige natuurlijke personen die actief zijn binnen de deeleconomie en bovenstaande vrijstellingsregeling toepassen, moeten bovendien in principe niet worden geïdentificeerd voor btw-doeleinden, wanneer zij binnen de deeleconomie diensten verrichten in België voor natuurlijke personen voor hun privégebruik. Deze regeling voor de deeleconomie geldt enkel indien deze diensten uitsluitend worden verricht door de tussenkomst van een erkend platform of een overheidsplatform, de vergoedingen enkel door het platform of door tussenkomst ervan worden uitbetaald en de gerealiseerde omzet per kalenderjaar niet meer bedraagt dan 6.250 euro.

1.9.2. DE BIJZONDERE REGELING VOOR BEPAALDE LANDBOUWONDERNEMINGEN

Deze bijzondere regeling vindt haar oorsprong in art. 57.

De landbouwondernemingen zijn niet onderworpen aan de verplichtingen inzake facturering, aangifte en voldoening van de btw, behalve wat hun intracommunautaire aankopen boven de drempel van 11.200 euro (excl. btw) betreft.

Als de medecontractant een belastingplichtige is die aangiften indient, keert deze aan de landbouwonderneming een op forfaitaire wijze berekend bedrag uit voor de recuperatie van de voorbelasting. Dit bedrag is gelijk aan 2 pct. van de aankoopprijs voor de leveringen van hout en 6 pct. voor de andere leveringen. De medecontractant mag onder bepaalde voorwaarden deze forfaitaire compensatie aftrekken van de btw die hij aan de Schatkist verschuldigd is.

De landbouwondernemingen kunnen opteren voor de normale btw-regeling. Voor bepaalde landbouwondernemingen (bv. die welke de vorm van een handelsvennootschap hebben) is de normale regeling echter verplicht (zie KB nr. 22 van 15 september 1970 met betrekking tot de bijzondere regeling voor landbouwondernemers inzake belasting over de toegevoegde waarde).

1.9.3. BIJZONDERE REGELINGEN VOOR TELECOMMUNICATIEDIENSTEN, RADIO- EN TELEVISIEOMROEPDIENSTEN VERRICHT VOOR NIET-BELASTINGPLICHTIGEN

Deze regelingen vinden hun grondslag in art. 58bis, 58ter en 58quater.

Telecommunicatiediensten, radio- en televisieomroepdiensten en elektronische diensten verricht voor niet-belastingplichtigen vinden in principe (zie punt 1.3.2. - Plaats van de dienst – laatste streepje) plaats daar waar de ontvanger van de dienst gevestigd is of zijn woonplaats of gebruikelijke verblijfplaats heeft (= lidstaat van verbruik).

Opdat de verrichter van dergelijke diensten beter in staat zou zijn om zijn btw-verplichtingen te vervullen en om te vermijden dat hij zich daarvoor in elke lidstaat zou moeten identificeren, kan hij één enkele lidstaat van identificatie (in hun lidstaat van vestiging voor de in de Gemeenschap gevestigde belastingplichtigen of in de gekozen lidstaat voor de niet in de Gemeenschap gevestigde belastingplichtigen) aanduiden als elektronisch contactpunt voor de btw-identificatie (met een bijzonder nummer), het indienen van de btw-aangifte en de betaling van de btw verschuldigd in elke lidstaat van verbruik.

Zowel belastingplichtigen die niet gevestigd zijn in de Gemeenschap (art. 58ter – de zogenaamde non EU-MOSS-regeling) als belastingplichtigen gevestigd in de Gemeenschap maar niet in de lidstaat van verbruik (art. 58quater – de zogenaamde EU-MOSS-regeling) kunnen opteren voor deze bijzondere regeling.

1.9.4. ANDERE BIJZONDERE REGELINGEN

De grondslag voor deze regelingen wordt gegeven in art. 58.

Er zijn bijzondere regelingen voorzien, bijvoorbeeld voor *tabaksfabricaten* (btw wordt samen met de accijns geheven (art. 58, § 1), voor de invoer van *vis, schaal-, schelp- en weekdieren* die rechtstreeks naar de vismijn worden gebracht (heffing op het ogenblik van de verkoop in de vismijn (art. 58, § 2) en voor de *invoer van goederen die in kleine zendingen worden verstuurd of die voorkomen in de bagage van reizigers* (forfaitaire berekening (art. 58, § 3).

Verder kunnen sommige belastingplichtigen in bepaalde sectoren onder bepaalde voorwaarden vrijstelling verkrijgen van specifieke btw-verplichtingen: boekhouding, indiening van aangiften en betaling van btw aan de Schatkist. Zij dienen dan echter ook af te zien van het recht op aftrek van btw, betaald aan hun leveranciers. Het betreft hier o.m. bepaalde binnenvaartbedrijven, dephouders van wasserijen, ververijen en stomerijen en enkele andere kleine bedrijven.

Ten slotte wordt voor een zeer beperkt aantal activiteiten bovendien vrijstelling van btw-registratie verleend, o.a. voor bepaalde losse dagbladcorrespondenten.

1.9.5. DE BIJZONDERE BTW-AANGIFTE

Een **bijzondere btw-aangifte** moet worden ingediend door de belastingplichtigen die geen periodieke btw-aangiften indienen en die:

- bepaalde intracommunautaire verwervingen doen (bv. nieuwe vervoermiddelen, verwervingen van andere goederen voor meer dan 11.200 euro per jaar (excl. btw) of indien zij verkiezen al de verwervingen van laatstgenoemde goederen in België aan de btw te onderwerpen);
- bepaalde diensten ontvangen die geacht worden in België plaats te vinden en die worden verstrekt door dienstverrichters die niet in België gevestigd zijn, bv. reclame, intellectueel werk van bepaalde adviseurs, terbeschikkingstelling van personeel, verhuur van lichamelijk roerende goederen (behalve vervoermiddelen), enz.

Zij dient voor bovengenoemde handelingen (voornamelijk de intracommunautaire verwervingen van goederen) ook ingediend te worden door *niet-belastingplichtige rechtspersonen* (bv. de Staat, gemeenten, openbare instellingen).

De betrokkenen dienen vooraleer zij deze handelingen uitvoeren de administratie belast met de btw volgens bepaalde modaliteiten op de hoogte te stellen. Zij ontvangen een btw-identificatienummer en dienen, voor zover zij de beoogde handelingen (aankopen) hebben verricht, *per kwartaal* de hierboven vermelde bijzondere btw-aangifte in, uiterlijk op de twintigste dag van de maand na het kalenderkwartaal in de loop waarvan de btw opeisbaar is geworden. Deze bijzondere aangifte kan ook langs elektronische weg worden ingediend.

HOOFDSTUK 2

DE REGISTRATIE-, HYPOTHEEK- EN GRIFFIERECHTEN EN DE REGISTRATIEBELASTING

Wat nieuws?

Toestand op 1 januari 2020 en in 2020

- *Wat het Vlaamse Gewest betreft: verdere verlaging, onder zekere voorwaarden, van het verkooprecht op woningen dienende tot hoofdverblijfplaats tot 6% of 5% en vermindering van het verkooprecht met 5.600 of 4.800 euro als de totale belastbare grondslag 200.000 euro (in sommige gemeenten 220.000 euro) niet overschrijdt; einde van de toepassing van de tijdelijke verlaagde tarieven van de schenkbelasting voor de schenking van een bouwgrond (telkens vanaf 01.01.2020).*
- *Wat het Waalse Gewest betreft: opheffing van de verlaging van het tarief van het registratierecht tot 6% voor sommige verkopen op lijfrente met betrekking tot de woning die als hoofdverblijfplaats dient (vanaf 01.01.2020).*
- *Wat het Vlaamse Gewest betreft: de voorwaarden voor het bekomen en behouden van het verminderde tarief in het verkooprecht van 6% voor de aankoop van een enige en eigen gezinswoning die zal dienen tot hoofdverblijfplaats, worden licht gewijzigd. Voortaan wordt de maximale termijn om zich in het aangekochte goed te domiciliëren gebracht van 2 naar 3 jaar na de datum van de authentieke aankoopakte (vanaf 01.06.2020).*
- *Voortaan worden ook verplicht aan de registratieverplichting onderworpen (federale bepaling), de in het buitenland verleden notariële akten die titel vormen voor een schenking onder de levenden van roerende goederen door een rijksinwoner. Deze registratieverplichting zegt op zich niets over de belastbaarheid van deze transacties, daar dit een gewestelijke materie is (inwerkingtreding vanaf 15.12.2020).*

Toestand op 1 januari 2021

- *Wat het Vlaamse Gewest betreft: het toepassingsgebied van het verminderde tarief van 5% bij de aankoop van een enige en eigen gezinswoning die zal dienen tot hoofdverblijfplaats, waaraan een ingrijpende energetische renovatie zal worden uitgevoerd wordt uitgebreid. Voortaan is dit tarief niet enkel toepasbaar bij ingrijpende energetische renovatie maar ook bij gedeeltelijke of volledige heropbouw na gedeeltelijke of volledige sloop.*

Deze rechten worden bepaald en geregeld in het Wetboek der Registratie-, Hypotheek- en Griffierechten (W.Reg.) en de uitvoeringsbesluiten ervan.

*Sinds 1 januari 2015 staat het Vlaamse Gewest ook in voor de dienst van sommige van de registratierechten. De generieke benaming ervan heeft het gewijzigd in "registratiebelasting" (het betreft de **schenkbelasting**, het **verkooprecht**, het **verdeelrecht** en het **recht op hypotheekvestiging**). De registratiebelasting wordt bepaald en geregeld in de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF).*

2.1. DE REGISTRATIERECHTEN EN DE REGISTRATIEBELASTING

De registratierechten (en in het Vlaamse Gewest ook de registratiebelasting) worden in principe geheven naar aanleiding van de registratie van een akte of geschrift, d.i. de formaliteit bestaande in het afschrijven, ontleden of vermelden van die akte of dat geschrift in een hiertoe bestemd register van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie of op elke andere bij KB bepaalde informatiedrager.

Er zijn verschillende akten die verplicht moeten worden geregistreerd, o.a.:

- de akten van Belgische notarissen;
- de exploiten en processen-verbaal van Belgische gerechtsdeurwaarders, andere dan de protesten;
- de arresten en vonnissen van de Belgische hoven en rechtbanken, die aan het veroordelingsrecht onderworpen zijn of die bepalingen bevatten welke aan het evenredige recht voor overdrachten ten bezwarende titel zijn onderworpen;
- onderhandse akten of in het buitenland verleden notariële akten waarbij de eigendom of het vruchtgebruik van in België gelegen onroerende goederen wordt overgedragen of aangewezen, of houdende verhuring, onderverhuring of overdracht van huur van dergelijke goederen;
- de in België opgemaakte processen-verbaal van openbare verkoping van lichamelijke roerende goederen;
- onderhandse akten en in het buitenland verleden notariële akten m.b.t. de inbreng van roerende of onroerende goederen in een Belgische vennootschap met rechtspersoonlijkheid.
- de in het buitenland verleden notariële akten die titel vormen voor een schenking onder levenden van roerende goederen door een rijksinwoner.

De Koning kan bepaalde categorieën van akten van notarissen en gerechtsdeurwaarders van de registratieformaliteit vrijstellen, zonder dat deze vrijstelling de ontheffing van de op deze akten toepasselijke rechten meebrengt. Bepaalde exploiten en processen-verbaal van gerechtsdeurwaarders zijn aldus vrijgesteld.

Tevens dient voor een aantal overeenkomsten waarvoor geen geschrift bestaat, een verklaring ter registratie te worden aangeboden, o.a. voor overeenkomsten i.v.m. de overdracht of aanwijzing van eigendom of vruchtgebruik van in België gelegen onroerende goederen en i.v.m. de inbreng in een Belgische vennootschap met rechtspersoonlijkheid.

Er zijn drie soorten van registratierechten: de evenredige rechten, de specifieke vaste rechten en het algemeen vast recht.

In het Vlaamse Gewest hebben een aantal rechten een andere benaming. Het gaat om de schenkbelasting, het verkooprecht, het verdeelrecht en het recht op hypotheekvestiging. "Registratiebelasting" is de verzamelterm van deze vier belastingen.

Voor een aantal handelingen (bv. sommige akten die betrekking hebben op onroerende goederen die uitsluitend voor onderwijs bestemd zijn, akten houdende verhuring, onderverhuring of overdracht van huur van in België gelegen onroerende goederen of gedeelten van onroerende goederen die uitsluitend bestemd zijn tot huisvesting van een gezin of van één persoon) is de registratie kosteloos.

In principe worden de registratierechten betaald vooraleer de akte door het bevoegde registratiekantoor geregistreerd wordt.

In het Vlaamse Gewest moet de belastingschuldige de registratiebelasting onmiddellijk na de bezorging van het aanslagbiljet betalen.

2.1.1. DE EVENREDIGE REGISTRATIERECHTEN

Deze rechten bedragen telkens een percentage van de maatstaf van heffing.

A. Verkoop van onroerende goederen

Inzake de verkoop, ruil en alle andere overeenkomsten onder bezwarende titel, betreffende de overdracht van eigendom of vruchtgebruik van in België gelegen onroerende goederen wordt een registratierecht geheven, in principe op de overeengekomen waarde van het onroerend goed en de lasten. De belastbare grondslag mag echter niet lager zijn dan de verkoopwaarde van het goed ten dage van de overeenkomst.

Naargelang van het gewest zijn echter verschillende regelingen van toepassing, die hieronder worden beschreven.

Vlaams Gewest

In het *Vlaamse Gewest* wordt op bovenvermelde handelingen een **verkooprecht** van **10%** geheven.

Dit recht bedraagt evenwel **6%** voor overeenkomsten houdende zuivere aankoop waarbij door een of meer natuurlijke personen samen en gelijktijdig de geheelheid volle eigendom van een woning wordt verkregen om er hun hoofdverblijfplaats te vestigen. Om dit tarief te genieten, moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan. Enkele van de voorwaarden zijn dat men niet voor de geheelheid volle eigenaar mag zijn van een andere woning of bouwgrond en dat men binnen de drie jaar na de datum van de authentieke aankoopakte zijn inschrijving in het bevolkings- of vreemdelingenregister op het adres van de aangekochte woning neemt (zie art. 2.9.4.2.11 VCF).

Dat recht wordt verder verlaagd tot **5%** als de aangekochte woning ingrijpend energetisch gerenoveerd zal worden, er een gedeeltelijke herbouw of een volledige herbouw na sloop van de woning zal plaatsvinden. Om dit tarief te genieten, moet nog aan een aantal bijkomende voorwaarden worden voldaan. Zo moet onder andere binnen een termijn van vijf jaar vanaf de datum van de authentieke aankoopakte een energieprestatiecertificaat bouw worden bekomen, zoals vermeld in artikel 9.2.11 van het Energiebesluit van 19 november 2010, waaruit blijkt dat de werken die uitgevoerd zijn betrekking hebben op zo'n ingrijpende energetische renovatie of (gedeeltelijke) herbouw na (gedeeltelijke) sloop. Anderzijds moet men zich maar binnen vijf jaar na de datum van de authentieke aankoopakte op het adres van de aangekochte woning inschrijven in het bevolkings- of vreemdelingenregister (zie art. 2.9.4.2.12 VCF).

Het verkooprecht bedraagt **7%** voor overeenkomsten van zuivere aankoop, waarbij door een of meer natuurlijke personen samen en gelijktijdig de geheelheid volle eigendom van een woning wordt verkregen voor de verhuring van deze woning aan een erkend sociaal verhuurkantoor en mits een aantal voorwaarden wordt nageleefd (zie art. 2.9.4.2.13 VCF).

Indien voor de aankoop van een woning als hoofdverblijfplaats het tarief van 6% of 5% van toepassing is, wordt een rechtenvermindering toegestaan van respectievelijk 5.600 of 4.800 euro, op voorwaarde dat de totale belastbare grondslag niet hoger is dan 200.000 euro (220.000 euro voor woningen gelegen in de kernsteden en in de gemeenten van de Vlaamse Rand rond Brussel; zie ook art. 2.9.5.0.5 VCF).

In het Vlaamse Gewest is er ook een stelsel van "meeneembaarheid" van voorheen betaalde verkooprechten. Wanneer een natuurlijke persoon zijn vorige hoofdverblijfplaats verkoopt of verdeelt en binnen twee jaar een nieuwe woning of bouwgrond koopt om er zijn nieuwe hoofdverblijfplaats te vestigen (en dit binnen twee jaar in geval van een woning of vijf jaar in geval van een bouwgrond), dan mag hij, onder bepaalde voorwaarden en binnen bepaalde grenzen, de verkooprechten die hij betaald heeft op de aankoop van zijn vorige hoofdverblijfplaats in mindering brengen van (= verrekenen met) het verkooprecht dat hij verschuldigd is op de aankoop van het onroerend goed dat bestemd is tot zijn nieuwe hoofdverblijfplaats. Dit noemt men de meeneembaarheid onder de vorm van verrekening (zie o.a. art. 2.9.5.0.1 t/m 2.9.5.0.3 VCF).

Daarnaast bestaat er ook de meeneembaarheid onder de vorm van teruggave. Deze vorm van meeneembaarheid kan gevraagd worden wanneer de natuurlijke persoon zijn eerdere hoofdverblijfplaats pas verkoopt of verdeelt na de aankoop van de woning of de bouwgrond bestemd tot zijn nieuwe hoofdverblijfplaats. Die verkoop of verdeling moet geschieden binnen twee jaar na de aankoop van de woning (of vijf jaar in geval van aankoop van een bouwgrond) die hij tot zijn nieuwe hoofdverblijfplaats bestemt (zie o.a. art. 3.6.0.0.6 VCF). Beide vormen van meeneembaarheid leveren hetzelfde belastingvoordeel (maximum 13.000 euro) op.

Indien een vennoot een onroerend goed verkrijgt van zijn vennootschap, wordt deze verkrijging belast met het verkooprecht (art. 2.9.1.0.4. en 2.9.1.0.5 VCF).

Er wordt evenwel een uitzondering gemaakt voor wat de verkrijging voortkomende uit een vennootschap onder firma, een commanditaire vennootschap, een besloten vennootschap of een coöperatieve vennootschap betreft. Als de vennootschap kwalificeert voor een van de volgende twee situaties, wordt de verkrijging belast volgens haar gemeenrechtelijke aard:

- 1° onroerende goederen die in de vennootschap zijn ingebracht, als ze verkregen zijn door de persoon die de inbreng gedaan heeft;
- 2° onroerende goederen die door de vennootschap met betaling van het verkooprecht verkregen zijn, als het vaststaat dat de vennoot die eigenaar van die onroerende goederen wordt, deel uitmaakte van de vennootschap toen laatstgenoemde de goederen verkreeg.

Dit betekent dat ofwel het verkooprecht verschuldigd is, als het gaat om een overdracht onder bezwarende titel, ofwel het verdeelrecht, als het gaat om een verdeling of een afstand van onverdeelde delen.

De heffing gebeurt in principe onmiddellijk, d.w.z. op het ogenblik dat de vennoot het onroerend goed verkrijgt.

Voor de verkrijging voortkomende uit een vennootschap onder firma, een commanditaire vennootschap, een besloten vennootschap of een coöperatieve vennootschap wordt er in een uitzondering voorzien op de onmiddellijke heffing (de zgn. wachttregeling) als de verkrijging van het onroerend goed gebeurt door alle vennoten samen, naar verhouding van hun participatie, in het kader van de gehele of gedeeltelijke vereffening van de vennootschap. De wachttregeling impliceert dus dat alle vennoten samen het goed in onverdeelde delen verkrijgen. Hierop is op dat moment geen registratiebelasting verschuldigd.

De heffing van de registratiebelasting wordt uitgesteld tot op het moment dat de vennoten onderling overgaan tot de toedeling van het onroerend goed. Bij die gelegenheid is er verdeelrecht verschuldigd als de verkrijgende vennoot kwalificeert voor voorgenoemde uitzonderingen en is er verkooprecht verschuldigd als dit niet het geval is.

Waals Gewest

In het *Waalse Gewest* worden de lasten die betrekking hebben op de studies betreffende de kosten van onderzoeken verricht op de verontreinigde of potentieel verontreinigde terreinen en op grondsaneringshandelingen en –werken, niet in de belastbare basis opgenomen.

Het registratierecht bedraagt **12,5%**.

Voor wat betreft de verkopen, wordt de belastbare grondslag verminderd met 20.000 euro in geval van verwerving tegen betaling door een of meerdere natuurlijke personen van de geheelheid in volle eigendom van een geheel of gedeeltelijk tot bewoning aangewend of bestemd onroerend goed dat zal dienen tot hun hoofdverblijfplaats. Dit abatement wordt ook toegepast in geval van een aankoop van een bouwgrond of van een woning in aanbouw of op plan (zie art. 46bis, § 1, eerste lid, W. Reg., van toepassing in het Waalse Gewest).

Onder "hoofdverblijfplaats" wordt hier verstaan, tenzij tegenbewijs, het adres waarop de verkrijgers zijn ingeschreven in het bevolkingsregister of het vreemdelingenregister. Als "bouwgrond" wordt ook beschouwd, de grond waarop een bouwwerk is opgericht, dat de aankoper wil slopen om er zijn hoofdverblijfplaats te bouwen (zie art. 46bis, § 1, derde lid, W. Reg., van toepassing in het Waalse Gewest).

Voor bepaalde bescheiden woningen en kleine landeigendommen is er een verlaagd tarief van **6%**.

Het recht van 6% voor bescheiden woningen en kleine landeigendommen wordt evenwel verminderd tot 5% indien de overdrachtsovereenkomst aanleiding geeft tot de toekenning van een hypothecair krediet aan de koper door de "Société wallonne du Crédit social" of de "Guichets du Crédit social" of het "Fonds du Logement des Familles nombreuses de Wallonie". In de gevallen dat deze vermindering tot 5% niet van toepassing is, wordt de belastbare grondslag die in aanmerking komt voor het tarief van 6% beperkt tot een bedrag van 174.000,61 euro in de gebieden met vastgoeddruk en tot 163.125,56 euro buiten die gebieden. Het saldo van de belastbare grondslag wordt onderworpen aan het normale tarief.

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

In het **Brusselse Hoofdstedelijke Gewest** bedraagt het tarief van het registratierecht **12,5%**. De belastbare grondslag wordt, **onder zekere voorwaarden**, verminderd met 175.000 euro voor de aankoop door natuurlijke personen van een tot hun hoofdverblijfplaats bestemd onroerend goed, dit voor zover de belastbare grondslag ten hoogste 500.000 euro bedraagt. Bij de aankoop van een bouwgrond wordt de belastbare grondslag, **onder zekere voorwaarden**, verminderd met maximaal 87.500 euro. Deze vermindering is alleen van toepassing indien de belastbare grondslag niet 250.000 euro overschrijdt.

In alle drie gewesten kunnen voor bepaalde verkopen onder bepaalde voorwaarden nog andere tarieven van toepassing zijn.

B. Openbare verkoop van lichamelijke roerende goederen

Bij de openbare verkoop van lichamelijke roerende goederen wordt een recht van **5%** geheven, berekend op de prijs en de lasten.

C. Verhuring van onroerende goederen

Op verhuringen, onderverhuringen en overdrachten van huur van in België gelegen onroerende goederen (of gedeelten ervan) en enkele andere gelijkgestelde verrichtingen wordt **in beginsel** een recht geheven van **0,2%**, berekend op het gecumuleerd bedrag van de huursommen en de lasten.

Indien het verhuringen, onderverhuringen of overdrachten van huur betreft van in België gelegen onroerende goederen (of gedeelten ervan) die uitsluitend bestemd zijn voor de huisvesting van een gezin of van één persoon, worden de contracten kosteloos geregistreerd.

Evenwel bedraagt het tarief voor jacht- en vispacht 1,5%. Voor contracten tot vestiging van een erfpacht- of opstalrecht en tot overdracht daarvan bedraagt het tarief 2%, behalve wanneer een vereniging zonder winstoogmerk of ermee gelijkgestelde rechtspersonen titularis van het erfpacht- of opstalrecht worden, in welk geval het tarief op 0,5% is vastgesteld.

D. Hypotheekvestiging

Bij vestiging van een hypotheek op een in België gelegen onroerend goed wordt een recht (in het Vlaamse Gewest: "recht op hypotheekvestiging") van **1%** geheven, berekend op het bedrag dat door de hypotheek wordt gewaarborgd.

Voor de vestiging van een hypotheek op een schip dat **niet** naar zijn aard voor zeevervoer bestemd is, geldt een tarief van **0,5%**. De vestiging van een hypotheek op een schip bestemd voor zeevervoer wordt niet onderworpen aan dat recht.

In het *Waalse Gewest* wordt het recht tot **0%** herleid indien de hypotheek een Eco-lening waarborgt toegekend door de "Société wallonne du Crédit social" of de "Guichets du Crédit social" of het "Fonds du Logement des Familles nombreuses de Wallonie".

E. Verdeling van onroerende goederen

Er wordt in het *Waalse Gewest* en het *Brusselse Hoofdstedelijke Gewest* een recht van **1%** geheven op 1° gedeeltelijke of gehele verdelingen van onroerende goederen, op 2° afstanden onder bezwarende titel, onder mede-eigenaars, van onverdeelde delen van onroerende goederen en op 3° bepaalde omzettingen van rechten op onroerende goederen (art. 109 W.Reg., van toepassing in het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest).

In het *Vlaamse Gewest* wordt op bovenvermelde verrichtingen een **verdeelrecht** van **2,5%** geheven (zie o.a. art. 2.10.1.0.1, en 2.10.4.0.1 VCF) maar dat recht wordt herleid tot **1%** voor de verrichtingen vermeld onder het 1° en 2° van de voorgaande alinea, in geval van een verdeling tussen ex-echtgenoten die plaatsvindt na of uitwerking heeft door de echtscheiding of van een verdeling die volgt op de beëindiging van wettelijke samenwoning, binnen een termijn van drie jaar, op voorwaarde dat de personen op de dag van de beëindiging van de wettelijke samenwoning ten minste een jaar ononderbroken met elkaar wettelijk samenwoonden (zie o.a. art. 2.10.4.0.1 VCF).

F. Inbreng van goederen in Belgische vennootschappen en kapitaalsverhoging van Belgische vennootschappen

Het registratierecht op de inbreng van goederen in Belgische vennootschappen werd op 1 januari 2006 door de wet van 22 juni 2005 (BS 30 juni 2005, 1e editie) tot invoering van een belastingaftrek op risicokapitaal op nul gebracht.

De inbreng, evenwel, van in België gelegen onroerende goederen die geheel of gedeeltelijk tot bewoning aangewend of voor bewoning bestemd worden, wordt aan het recht van 12,5% (in het Vlaamse Gewest: aan het verkooprecht van 10%) onderworpen, wanneer deze inbrengen door natuurlijke personen worden gedaan en naarmate deze inbrengen anders worden vergoed dan door de toekenning van maatschappelijke rechten.

Het registratierecht op de verhoging van het statutaire kapitaal, zonder nieuwe inbreng, van een Belgische vennootschap werd op 1 januari 2006 door de wet van 22 juni 2005 (BS 30 juni 2005, 1e editie) tot invoering van een belastingaftrek op risicokapitaal op nul gebracht.

G. Schenkingen

Het recht van schenking (in het Vlaamse Gewest: de schenkbelasting) is van toepassing op alle schenkingen van tegenwoordige roerende of onroerende goederen, wat ook hun vorm, hun voorwerp of hun modaliteiten zijn en ongeacht de wijze waarop zij tot stand komen. De handgift (m.i.v. de bankgift) vormt een uitzondering op dat principe.

Het recht van schenking of de schenkbelasting wordt berekend op de verkoopwaarde van de geschonken goederen, in principe zonder aftrek van de lasten. In het *Waalse Gewest* worden de lasten met betrekking tot de plichten tot onderzoek op de verontreinigde of potentieel verontreinigde terreinen en tot bodemsanering, met inbegrip van de afbraak- en herstelkosten voor de sanering, wel afgetrokken.

Het tarief kan verschillen van gewest tot gewest.

Voor schenkingen door een *rijksinwoner* is het tarief van toepassing van het gewest waar de schenker op het ogenblik van de schenking zijn fiscale woonplaats had tijdens de vijf jaar voorafgaand aan de schenking. Indien de fiscale woonplaats van de schenker tijdens de periode van vijf jaar vóór de schenking op meer dan één plaats in België gelegen was, geldt het tarief van het gewest waar de fiscale woonplaats gedurende deze periode van vijf jaar het langst gevestigd was. Voor schenkingen van in België gelegen onroerende goederen door een *niet-rijksinwoner* geldt het tarief van het gewest waar het onroerend goed gelegen is.

1. TARIEVEN SCHENKBELASTING VLAAMS GEWEST

In het Vlaamse Gewest wordt een onderscheid gemaakt tussen schenkingen van onroerende goederen, roerende goederen en ondernemingen.

Voor schenkingen van *onroerende goederen* wordt op het bruto-aandeel van elk van de begiftigden een schenkbelasting geheven, zoals vermeld in de tabellen I en II hieronder.

TABEL I
Schenkingen van onroerende goederen in rechte lijn en tussen partners

Gedeelte van de schenking in euro		Tarief in %
Van	tot (inbegrepen)	In rechte lijn en tussen partners
0,01	150.000	3
150.000,01	250.000	9
250.000,01	450.000	18
450.000,01	en meer	27

TABEL II
Schenkingen van onroerende goederen tussen alle andere personen

Gedeelte van de schenking in euro		Tarief in %
Van	tot (inbegrepen)	Tussen alle andere personen
0,01	150.000	10
150.000,01	250.000	20
250.000,01	450.000	30
450.000,01	en meer	40

De berekening van de belasting gebeurt per begiftigde en per schijf.

Evenwel wordt voor schenkingen van onroerende goederen die in het Vlaamse Gewest gelegen zijn, de tarieven van tabel III of tabel IV toegepast op voorwaarde dat de begiftigden, of een van hen, met naleving van bepaalde voorwaarden, binnen vijf jaar renovatiewerken laat uitvoeren voor een totaal bedrag van minstens 10.000 euro (excl. btw).

Deze tarieven zijn eveneens van toepassing voor schenkingen van onroerende goederen die in het Vlaamse Gewest gelegen zijn indien de begiftigden, een van hen of de schenker die zich het vruchtgebruik heeft voorbehouden, binnen de drie jaar zowel het conformiteitsattest, vermeld in boek 3, deel 3 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021, als een geregistreerde huurovereenkomst met een minimumduur van negen jaar, beiden daterend van na de datum van de schenking, voorlegt.

Het verschil tussen de schenkbelasting resulterend uit de toepassing van respectievelijk tabel III en tabel IV ten opzichte van respectievelijk tabel I en tabel II, wordt overeenkomstig een bepaalde procedure terugbetaald.

Het wordt teruggevorderd indien na de verkrijging van het voordeel wegens verhuring, zoals hierboven vermeld, geen effectieve verhuring van negen jaar kan worden aangetoond.

TABEL III**Schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie of van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden – schenkingen in rechte lijn en tussen partners**

Gedeelte van de schenking in euro		Tarief in %
Van	tot (inbegrepen)	In rechte lijn en tussen partners
0,01	150.000	3
150.000,01	250.000	6
250.000,01	450.000	12
450.000,01	en meer	18

TABEL IV**Schenkingen van gebouwen onderworpen aan een energetische renovatie of van gebouwen met conformiteitsattest die verhuurd worden - schenkingen tussen alle andere personen**

Gedeelte van de schenking in euro		Tarief in %
Van	tot (inbegrepen)	Tussen alle andere personen
0,01	150.000	9
150.000,01	250.000	17
250.000,01	450.000	24
450.000,01	en meer	31

De berekening van de belasting gebeurt per begiftigde en per schijf.

Voor schenkingen van een *beschermd monument* als vermeld in artikel 2.1, 16° van het Onroerenderfgoeddecreet gelegen in het Vlaamse Gewest kunnen eveneens de tarieven van tabel III en IV bij wijze van teruggave worden toegepast.

Voor deze teruggave gelden verschillende voorwaarden:

- de geheelheid volle of blote eigendom moet worden verkregen door één of meer begiftigden samen;
- er moet een bedrag, dat minstens gelijk is aan het verschil tussen de schenkbelasting berekend tegen het gewone tarief en die berekend tegen het verlaagde tarief (m.a.w. het bedrag van de teruggave), geïnvesteerd geweest zijn in beheersmaatregelen, werken of diensten die noodzakelijk zijn voor het behoud of de herwaardering van het beschermd monument;
- deze maatregelen, werken of diensten moeten zijn opgenomen in een door het Agentschap Onroerend Erfgoed goedgekeurd beheersplan. Het kan hierbij gaan om een beheersplan dat reeds bestond ten dage van de schenking en nog geldig was of om een na de schenking opgemaakt beheersplan;
- de investering moet zijn gedaan binnen een termijn van vijf jaar. Deze termijn begint te lopen op de datum van de schenkingsakte of, als de schenking is gebeurd onder een opschortende voorwaarde, op de datum van de vervulling van de voorwaarde.

Er wordt verder opgemerkt dat het beschermd monument niet mag worden vervreemd onder de levenden zolang de investering niet is gedaan, op straffe van het verval van het recht op teruggave.

Voor schenkingen van onroerende goederen wordt een abatement toegepast op hetgeen aan een gehandicapte persoon of een gehandicapt kind wordt geschonken. Dit abatement wordt toegepast aan de voet van de belastbare grondslag. Voor verkrijgingen in rechte lijn en tussen partners bedraagt het 3.000 euro, vermenigvuldigd met een factor 2 tot 18, afhankelijk van de leeftijd van de verkrijger. Voor verkrijgingen tussen alle andere personen bedraagt het 1.000 euro, vermenigvuldigd met de hierboven vermelde genoemde factor.

Dit abatement wordt enkel toegepast indien er tussen de schenker en de begiftigde nog geen schenkingen zijn gebeurd waarbij van deze vermindering van de belastbare grondslag werd genoten.

Indien het gaat om het tarief van artikel 2.8.4.1.1, §1 VCF (tarief voor schenkingen van onroerende goederen in het algemeen) kan de begiftigde die een kinderlast heeft van minstens drie kinderen jonger dan 21 jaar, aanspraak maken op een vermindering.

Deze vermindering wordt berekend op het bedrag aan schenkbelasting dat voor die begiftigde is berekend.

De vermindering bedraagt 2% per kind, met een maximum van 62 euro per kind. Indien de begiftigde partner is van de schenker, wordt de vermindering verdubbeld: ze bedraagt dan 4%, met een maximum van 124 euro per kind.

Op schenkingen van *roerende goederen* wordt over het bruto-aandeel van elk van de begiftigden een belasting geheven van **3%** voor een verkrijging in de rechte lijn en tussen partners en van **7%** voor een verkrijging door alle andere personen. Schenkingen van roerende goederen die een overledene heeft gedaan onder de opschortendevoorwaarde of termijn die wordt vervuld ingevolge zijn overlijden, worden echter gelijkgesteld met legaten en zijn onderworpen aan de erfbelasting (zie hieronder, hoofdstuk 3).

Onder "partner" wordt inzake schenkbelasting verstaan:

- 1° de persoon die op de dag van de schenking met de schenker gehuwd is;
- 2° de persoon die op de dag van de schenking met de schenker wettelijk samenwoont, overeenkomstig de bepalingen van Boek III, titel *Vbis* van het Burgerlijk Wetboek;
- 3° de personen die op de dag van de schenking ten minste één jaar (drie jaar in geval van de toepassing van het tarief op schenkingen van activa van familiale ondernemingen of aandelen van familiale vennootschappen, zie hieronder) ononderbroken met de schenker samenwonen en er een gemeenschappelijke huishouding mee voeren. Deze voorwaarden worden geacht ook vervuld te zijn indien het samenwonen en het voeren van een gemeenschappelijke huishouding met de schenker aansluitend op de bedoelde periode van één jaar (of van drie jaar) tot op de dag van de schenking, ingevolge overmacht onmogelijk is geworden. Een inschrijving in het bevolkingsregister houdt een weerlegbaar vermoeden in van ononderbroken samenwoning en het voeren van een gemeenschappelijke huishouding.

Onder "schenkingen in rechte lijn" wordt verstaan:

1. Schenkingen tussen personen die de ene van de andere afstammen, overeenkomstig artikel 736 van het Burgerlijk Wetboek, of tussen personen die ingevolge volle adoptie overeenkomstig artikel 356-1 van het Burgerlijk Wetboek een statuut met dezelfde rechten en verplichtingen hebben;
2. Onder bepaalde voorwaarden, schenkingen tussen een persoon en het kind van zijn partner;
3. Schenkingen tussen personen tussen wie een relatie van zorgouder en zorgkind bestaat of heeft bestaan. Er is sprake van een zorgrelatie als iemand, vóór de leeftijd van 21 jaar, gedurende drie achtereenvolgende jaren bij een andere persoon heeft ingewoond en gedurende die tijd hoofdzakelijk van die andere persoon, of van de andere persoon en zijn partner samen, de hulp en verzorging heeft gekregen die kinderen normaal van hun ouders krijgen. De inschrijving van het zorgkind in het bevolkings- of het vreemdelingenregister op het adres van de zorgouder geldt als weerlegbaar vermoeden van inwoning bij de zorgouder;
4. Onder bepaalde voorwaarden, schenkingen die voortkomen uit een verwantschapsband ingevolge gewone adoptie;
5. Schenkingen tussen ex-partners als er gemeenschappelijke afstammelingen zijn.

Sommige schenkingen van de volle eigendom, de naakte eigendom of het vruchtgebruik van activa van familiale *ondernemingen* of aandelen van familiale vennootschappen zijn van de schenkbelasting vrijgesteld, mits aan een hele reeks voorwaarden wordt voldaan. Deze vrijstelling is niet van toepassing op de overdrachten van onroerende goederen die hoofdzakelijk tot bewoning worden aangewend of zijn bestemd. Voor de voorwaarden en toepassingsregels wordt verwezen naar de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

Ten slotte bepaalt artikel 2.8.6.0.9 VCF dat een schenking onder bepaalde voorwaarden geheel of gedeeltelijk vrijgesteld kan worden van schenkbelasting indien men bij notariële akte aan zijn afstammelingen (of personen hiermee gelijkgesteld voor de schenkbelasting) goederen doorschenkt die men heeft verkregen uit een nalatenschap en waarover men erfbelasting in het Vlaamse Gewest heeft betaald volgens het tarief voor een verkrijging in de rechte lijn of tussen partners binnen een jaar na het overlijden van de erflater.

2. TARIEVEN SCHENKINGSRECHTEN WAALS GEWEST

In het Waalse Gewest wordt een onderscheid gemaakt tussen schenkingen van onroerende goederen, van roerende goederen en van ondernemingen.

Voor de schenking van *onroerende goederen* wordt op het bruto-aandeel van elk van de begiftigden een recht geheven, zoals vermeld in de tabel hieronder.

TABEL
Schenkingen van onroerende goederen

Gedeelte van de schenking in euro		Tarief in %	
Van	tot (inbegrepen)	In rechte lijn, tussen echtgenoten en wettelijk samenwonenden	Tussen andere personen
0,01	150.000	3	10
150.000,01	250.000	9	20
250.000,01	450.000	18	30
450.000,01	en meer	27	40

De berekening van het recht gebeurt per begiftigde en per schijf.

Er wordt verstaan onder:

- echtgeno(o)t(e): de persoon die zich op het moment van de schenking in een huwelijksrelatie met de schenker bevond overeenkomstig de bepalingen van Boek I, titel V, van het Burgerlijk Wetboek, alsook de persoon die zich op het moment van de schenking in een huwelijksrelatie met de schenker bevond overeenkomstig Hoofdstuk III van het Wetboek van Internationaal privaatsrecht;
- wettelijke samenwonende: de persoon die op het moment van de schenking bij de schenker woonachtig was en zich met hem in een wettelijke samenwoningsrelatie bevond overeenkomstig de bepalingen van Boek III, titel *Vbis*, van het Burgerlijk Wetboek, alsook de persoon die op het moment van de schenking zijn woonplaats of zijn gewone verblijfplaats bij de schenker had, in de zin van artikel 4 van het Wetboek Internationaal privaatsrecht, en zich met hem in een samenwoningsrelatie bevond overeenkomstig Hoofdstuk IV van hetzelfde Wetboek.

Voor *schenkingen van roerende goederen* wordt op het bruto-aandeel van elk der begiftigden de volgende rechten geheven:

- 3,3% voor schenkingen in rechte lijn, tussen echtgenoten en wettelijk samenwonenden;
- 5,5% voor schenkingen tussen andere personen.

Bovenvermelde tarieven zijn evenwel niet van toepassing op schenkingen van roerende goederen onder een opschortende voorwaarde die vervuld wordt ingevolge het overlijden van de schenker. Deze schenkingen worden gelijkgesteld met legaten en worden onderworpen aan de successierechten (art. 131*bis* W. Reg. zoals van toepassing in het Waalse Gewest).

Er bestaat een specifiek stelsel voor bepaalde schenkingen vermeld in een overeenkomst bedoeld in art. 1100/2 t.e.m. 1100/6 (erfovereenkomst) of 843/1 van het Burgerlijk Wetboek.

Op sommige schenkingen van ondernemingen, alsmede van zakelijke rechten op aandelen of deelbewijzen in en/of schuldvorderingen op bepaalde vennootschappen wordt, mits aan een reeks voorwaarden wordt voldaan, een recht van **0%** geheven. Onroerende goederen die geheel of gedeeltelijk tot bewoning worden aangewend of zijn bestemd, zijn uitgesloten van de toepassing van dit tarief. Voor de voorwaarden en de toepassingsregels wordt verwezen naar art. 140*bis* tot 140*octies* W. Reg., zoals van toepassing in het Waalse Gewest.

Zijn, onder bepaalde voorwaarden, in het Waalse Gewest van het schenkingsrecht vrijgesteld:

- de waarde van de onroerende goederen opgenomen in de omtrek van een Natura 2000-gebied of opgenomen in de omtrek van een site die in aanmerking komt voor het Natura 2000-netwerk;
- de waarde van de bomen op stam in de bossen en wouden;
- de waarde van de aandelen van bosgroeperingen, in de mate dat die waarde voortkomt uit de bomen op stam in de bossen en wouden.

3. TARIEVEN SCHENKINGSRECHTEN BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wordt een onderscheid gemaakt tussen schenkingen van onroerende goederen, schenkingen van roerende goederen en schenkingen van ondernemingen.

Voor schenkingen van *onroerende goederen* wordt op het bruto-aandeel van elk van de begiftigden een recht geheven, zoals vermeld in de tabellen I en II hieronder.

TABEL I

Schenkingen van onroerende goederen in rechte lijn, tussen echtgenoten en samenwonenden

Gedeelte van de schenking in euro		Tarief in %
Van	tot (inbegrepen)	In rechte lijn, tussen echtgenoten en tussen samenwonenden
0,01	150.000	3
150.000,01	250.000	9
250.000,01	450.000	18
Boven	450.000	27

Onder "samenwonende" wordt verstaan, de persoon die zich in de toestand van wettelijke samenwoning bevindt in de zin van titel *Vbis* van Boek III van het Burgerlijk Wetboek.

TABEL II

Schenkingen van onroerende goederen tussen alle andere personen

Gedeelte van de schenking in euro		Tarief in %
Van	tot (inbegrepen)	Tussen alle andere personen
0,01	150.000	10
150.000,01	250.000	20
250.000,01	450.000	30
Boven	450.000	40

Op schenkingen van *roerende goederen* wordt over het bruto-aandeel van elk van de begiftigden een recht geheven van 3% voor schenkingen in rechte lijn, tussen echtgenoten en tussen samenwonenden en van 7% voor schenkingen aan andere personen. Schenkingen van roerende goederen onder de opschortende voorwaarde die vervuld wordt ingevolge het overlijden van de schenker en die als legaten moeten worden beschouwd, vallen niet onder deze tarieven en zijn onderworpen aan successierechten.

De berekening van het recht overeenkomstig bovenstaande tabellen gebeurt per begiftigde en per schijf.

Schenkingen van de volle eigendom, de blote eigendom of het vruchtgebruik van activa die door de schenker of zijn partner beroepsmatig zijn geïnvesteerd in een familiale *onderneming* alsmede dergelijke schenkingen van aandelen van sommige familiale vennootschappen zijn, mits aan een reeks voorwaarden wordt voldaan, van het schenkingsrecht vrijgesteld. Die vrijstelling geldt niet voor onroerende goederen die geheel of gedeeltelijk tot bewoning worden aangewend of zijn bestemd. Voor de voorwaarden voor het verkrijgen en het behoud van de vrijstelling en voor de toepassingsregels wordt verwezen naar art. 140/1 tot 140/6 W.Reg., zoals van toepassing in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

4. VERMINDERING VAN DE SCHENKINGSRECHTEN OF DE SCHENKBELASTING WEGENS HET BESTAAN VAN KINDEREN

In het *Waalse Gewest* en in het *Brusselse Hoofdstedelijke Gewest* genieten begiftigden die op het ogenblik van de schenking ten minste drie kinderen hebben die de leeftijd van 21 jaar niet hebben bereikt, een belastingvermindering. In het *Vlaamse Gewest* geldt die belastingvermindering alleen in geval van schenking van onroerende goederen.

H. Andere verrichtingen

Bepaalde andere verrichtingen die hier niet vermeld zijn, worden ook onderworpen aan een evenredig registratierecht (bv. bepaalde vonnissen en arresten).

Het bedrag van de evenredige rechten mag in geen geval minder bedragen dan het algemeen vast recht (zie 2.1.3.).

Voor een aantal handelingen is er vrijstelling van het evenredig registratierecht of van de registratiebelasting (bv. voor verrichtingen met betrekking tot onroerende goederen die aan de btw onderworpen zijn).

2.1.2. DE SPECIFIEKE VASTE RECHTEN

Deze rechten bestaan uit een vast bedrag dat evenwel kan verschillen naargelang van de aard van de akte.

Deze akten zijn:

- de vergunning tot verandering van naam (140 euro);
- gehele of gedeeltelijke handlichtingen van in België genomen hypothecaire inschrijvingen: 75 euro;
- aangehechte akten of geschriften bij akten van Belgische notarissen en exploten en processen-verbaal van Belgische gerechtsdeurwaarders: 100 euro voor al die aangehechte documenten samen. Indien sommige van die documenten andere registratierechten verschuldigd maken, is voor laatstbedoelde documenten het erop toepasselijke registratierecht verschuldigd en voor alle overige documenten samen het specifieke vaste recht van 100 euro;
- in het Vlaamse Gewest, onder bepaalde voorwaarden, de minnelijke ontbinding of vernietiging van koopovereenkomsten: 10 euro;
- in het Waalse Gewest en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, telkens onder bepaalde voorwaarden, bepaalde overeenkomsten tot ontbinding van verkopeningen, verdelingen, schenkingen en een aantal andere rechtshandelingen, waaronder de ontbonden overeenkomsten: 10 euro.

2.1.3. HET ALGEMEEN VAST RECHT

Het algemeen vast recht wordt geheven op alle akten die niet expliciet in het Wetboek der Registratie-, Hypotheek- en Griffierechten of de Vlaamse Codex Fiscaliteit vermeld staan als onderworpen aan een evenredig of specifiek vast recht, bv. de testamenten.

Het wordt bovendien geheven op akten die in beginsel aan een evenredig recht onderworpen zijn, maar die daarvan door een bepaling van het Wetboek zijn vrijgesteld zonder dat er bepaald is dat ze kosteloos worden geregistreerd.

Het algemeen vast recht bedraagt **50 euro**.

2.2. HET HYPOTHEEKRECHT

Het hypotheekrecht wordt gevestigd op de inschrijvingen van hypotheeken en voorrechten op onroerende goederen. Het bedraagt **0,3%** van het bedrag in hoofd- en bijkomende sommen waarvoor de inschrijving genomen of vernieuwd wordt (met een minimum van 5 euro). Bepaalde inschrijvingen (o.a. ten laste van de Staat) zijn vrijgesteld van hypotheekrecht.

De betaling van het recht geschiedt voorafgaand aan de inschrijving van hypotheek.

2.3. DE GRIFFIERECHTEN

Deze rechten worden geheven op sommige in de griffies van hoven en rechtbanken gedane verrichtingen. Het betreft vaste rechten die verschillen naargelang van het geval en die soms per verrichting, soms per bladzijde van het betreffende document worden geheven. Men onderscheidt het *rolrecht* (inschrijving van rechtszaken op de rol), het *opstelrecht* (op akten van griffiers) en het *expeditierecht* (op uitgiften, afschriften of uittreksels die in de griffies worden afgegeven). Er bestaat een ganse reeks vrijstellingen.

Voor de betaling van de rechten zijn verschillende regelingen van toepassing, naar gelang van het geval.

HOOFDSTUK 3

DE SUCCESSIERECHTEN EN DE ERFBELASTING

Wat nieuws?

- *Invoering in het Wetboek diverse rechten en taksen (hoofdstuk 4) van de jaarlijkse taks op de collectieve beleggingsinstellingen en van de jaarlijkse taks op de verzekeringsondernemingen ter vervanging van de jaarlijkse taks op de collectieve beleggingsinstellingen en op de verzekeringsondernemingen die opgenomen was in het Wetboek der successierechten (vanaf 01.01.2020).*
- *Wat het Vlaamse Gewest betreft: vervanging van de bestaande vrijstellingen in de Vlaamse erfbelasting betreffende onbebouwde percelen bos en onbebouwde percelen gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) door een nieuw systeem. Voor alle onbebouwde onroerende goederen waarvoor er een zogenaamd natuurbeheerplan werd afgesloten (behalve als het om een natuurbeheerplan van het type 1 gaat) is er voortaan in een procentuele vrijstelling van de erfbelasting voorzien, afhankelijk van het type natuurbeheerplan dat er voor de die percelen werd afgesloten (nieuw systeem verplicht van toepassing vanaf 09.06.2020).*
- *Wat het Waalse Gewest betreft: invoering van een nieuw type van belastingvermindering in de Waalse successierechten. Deze procentuele vermindering is voorzien voor onbebouwde onroerende goederen die deel uitmaken van een pachtovereenkomst van lange duur of voor onbebouwde onroerende goederen die deel uitmaken van een zogenaamde loopbaanpacht (vanaf 01.01.2021).*

De successierechten worden bepaald en geregeld in het Wetboek der Successierechten (W. Succ.) en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Sinds 1 januari 2015 staat, voor wat haar betreft, het Vlaamse Gewest in voor de dienst van deze rechten waarvan zij de benaming heeft gewijzigd in 'erfbelasting'. In dat gewest wordt deze belasting sindsdien bepaald en geregeld in de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF).

3.1. DE SUCCESSIERECHTEN EN DE ERFBELASTING

3.1.1. ALGEMEEN

In het Waalse Gewest en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn de **successierechten** te onderscheiden in het recht van successie en het recht van overgang bij overlijden. In het Vlaamse Gewest wordt voor deze rechten de term **erfbelasting** gebruikt, te onderscheiden in het successierecht en het recht van overgang.

Het **recht van successie** (in het Vlaamse Gewest: **successierecht**) is een belasting die wordt gevestigd op de nettowaarde van de nalatenschap van een overleden rijksinwoner, d.w.z. op de waarde van alle aan de overledene toebehorende goederen (roerende en onroerende, gelegen in binnen- en buitenland) na aftrek van de bewezen schulden en de begrafeniskosten.

In het Vlaamse Gewest worden de schulden van de erflater forfaitair bepaald op 1.638,30 euro (en 3.276,60 euro indien de erflater onder een stelsel van gemeenschap gehuwd was, waarvan de helft in aftrek kan worden genomen). Schulden specifiek aangaan om onroerende goederen te verwerven of te behouden, zijn uitgesloten uit deze forfaitaire bedragen. De begrafeniskosten worden forfaitair bepaald op 6.553,20 euro, behalve indien de erflater een uitvaartverzekering heeft afgesloten. Het blijft echter mogelijk de werkelijke schulden en begrafeniskosten te bewijzen voor de bepaling van de aftrek.

Het **recht van overgang bij overlijden** (in het Vlaamse Gewest: **recht van overgang**) is een belasting die wordt gevestigd op de waarde van de in België gelegen onroerende goederen die worden verkregen uit de nalatenschap van een niet-rijksinwoner, na aftrek van bepaalde schulden. In het Waalse Gewest betreft het de schulden die in het bijzonder betrekking hebben op die goederen. In het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn de schulden die specifiek werden aangegaan om de goederen te verwerven of te behouden aftrekbaar, indien de overledene een EER-inwoner was. Het tarief is hetzelfde als dat van het recht van successie (in het Vlaamse Gewest: successierecht, zie hieronder).

Deze rechten worden berekend aan de hand van een aangifte die door de rechthebbenden binnen 4, 5 of 6 maanden na het overlijden moet ingediend worden, al naar gelang de erflater in België, elders in Europa of buiten Europa is overleden. In het Vlaamse Gewest gelden deze termijnen respectievelijk voor overlijdens die zich in België, in een ander land van de Europese Economische Ruimte of buiten de Europese Economische Ruimte hebben plaatsgevonden.

De betaling van de rechten geschiedt uiterlijk twee maanden na het verstrijken van de indieningstermijn van de aangifte. In het Vlaamse Gewest moet de betaling evenwel uiterlijk binnen een termijn van twee maanden vanaf de verzendingsdatum, vermeld op het aanslagbiljet, geschieden.

In de Brusselse en Waalse gewesten, worden de goederen, waarover, naar het door het Bestuur geleverd bewijs, de afgestorvene kosteloos beschikte gedurende de drie jaren vóór zijn overlijden, geacht deel uit te maken van zijn nalatenschap, indien de bevoordeling niet onderworpen werd aan het registratierecht gevestigd voor de schenkingen, behoudens verhaal van de erfgenamen of legatarissen op de begiftigde voor de wegens die goederen gekweten successierechten (art. 7, eerste lid W.succ. BHG en Waalse Gewest).

De goederen, waarover, naar het door de administratie (in het Vlaamse Gewest: de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie - de Vlaamse Belastingdienst (Vlabel)) geleverde bewijs, de overledene kosteloos beschikte gedurende de drie jaren voor zijn overlijden, worden geacht deel uit te maken van zijn nalatenschap, indien de bevoordeling niet onderworpen werd aan het registratierecht op de schenkingen (of aan de schenkbelasting) (zie 2.1.1.G). In het Vlaamse Gewest wordt voor bepaalde activa van familiale ondernemingen of aandelen van familiale vennootschappen de termijn van drie jaar op zeven jaar gebracht (behoudens voor kosteloze beschikkingen van vóór 1 januari 2012) en wordt een bevoordeling waarvoor een vrijstelling van schenkbelasting werd toegepast, gelijkgesteld met een bevoordeling die aan de schenkbelasting of aan het registratierecht op de schenkingen is onderworpen.

De belastbare grondslag is in principe de verkoopwaarde van de goederen op de dag van het overlijden. De tarieven schommelen:

1. naargelang van de graad van verwantschap tussen de erfgenaam en de erflater;
2. naargelang van het netto-aandeel dat door elk van de erfgenamen wordt ontvangen ⁽²⁰³⁾ en
3. naargelang van het Gewest aan hetwelk de rechten toekomen. Indien de overledene een rijksinwoner was, komen de rechten toe aan het Gewest waar de overledene zijn laatste **fiscale** woonplaats had. Als de fiscale woonplaats van de overledene tijdens de periode van vijf jaar vóór zijn overlijden in meer dan één Gewest gevestigd was, komen de rechten toe aan het Gewest waar de fiscale woonplaats tijdens deze periode het langst gevestigd was. Indien de overledene geen rijksinwoner was, komen de rechten toe aan het Gewest waar de onroerende goederen gelegen zijn. De berekening van de rechten gebeurt in schijven volgens tabellen die verschillend kunnen zijn naargelang van het Gewest.

---

²⁰³ Uitzonderingen: voor in het Vlaamse Gewest of in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest opengevallen nalatenschappen waarin personen gerechtigd zijn die **niet** tot de categorieën "in rechte lijn en tussen partners" of "tussen broers en zussen" behoren: het tarief schommelt naargelang van de **som** van de netto-aandelen van die personen, zie verder.

3.1.2. TARIEVEN EN BIJZONDERE REGELINGEN IN DE DRIE GEWESTEN

A. Nalatenschappen opgevallenen in het Vlaamse Gewest**A.1. Algemeen tarief en afbakening van de tariefcategorieën**

TABEL I
Nalatenschappen in rechte lijn en tussen partners

Gedeelte van de nettoverkrijging in euro		Tarief in %
Van	tot (inbegrepen)	In rechte lijn en tussen partners
0,01	50.000	3
50.000,01	250.000	9
250.000,01	en meer	27

Het netto-aandeel van de rechtverkrijgende partner in de woning die als gezinswoning diende op het ogenblik van het overlijden, wordt niet meegerekend in de bepaling van de belastbare nettoverkrijging. Deze vrijstelling geldt echter niet voor de partner die een bloedverwant in de rechte lijn van de erflater is of met een rechtverkrijgende in rechte lijn wordt gelijkgesteld.

Onder "partner" wordt verstaan:

- 1° de persoon, die op de dag van het opvallen van de nalatenschap met de erflater gehuwd is;
- 2° de persoon die op de dag van het opvallen van de nalatenschap met de erflater wettelijk samenwoont, overeenkomstig de bepalingen van boek III, titel *Vbis*, van het Burgerlijk Wetboek;
- 3° de personen die op de dag van het opvallen van de nalatenschap ten minste één jaar (drie jaar voor wat betreft de vrijstelling van het verkregen netto-aandeel in de gezinswoning, zie hierboven, en voor wat betreft de toepassing van het tarief voor de verkrijging van activa van familiale ondernemingen of aandelen van familiale vennootschappen, zie hieronder) ononderbroken met de erflater samenwonen en er een gemeenschappelijke huishouding mee voeren. Deze voorwaarden worden geacht ook vervuld te zijn indien het samenwonen en het voeren van een gemeenschappelijke huishouding met de erflater, aansluitend op de bedoelde periode van één jaar (resp. drie jaar) tot op de dag van het overlijden, ingevolge overmacht onmogelijk is geworden. Een inschrijving in het bevolkingsregister houdt een weerlegbaar vermoeden in van ononderbroken samenwoning en van het voeren van een gemeenschappelijke huishouding.

Onder "verkrijgingen in rechte lijn" wordt verstaan:

- 1° Verkrijgingen tussen personen die de ene van de andere afstammen, overeenkomstig artikel 736 van het Burgerlijk Wetboek, of tussen personen die ingevolge volle adoptie overeenkomstig artikel 356-1 van het Burgerlijk wetboek een statuut met dezelfde rechten en verplichtingen hebben;
- 2° Verkrijgingen tussen een persoon en het kind van zijn partner. Als de verkrijging plaatsvindt na het overlijden van de partner, moet die laatste zijn hoedanigheid van partner ten aanzien van de eerst vermelde persoon nog hebben op de datum van zijn overlijden;
- 3° Verkrijgingen tussen personen tussen wie een relatie van zorgouder en zorgkind bestaat of heeft bestaan. Er is sprake van een zorgrelatie als iemand vóór de leeftijd van 21 jaar gedurende drie achtereenvolgende jaren bij een andere persoon heeft ingewoond en gedurende die tijd hoofdzakelijk van die andere persoon, of van die andere persoon en zijn partner samen, de hulp en verzorging heeft gekregen die kinderen normaal van hun ouders krijgen. De inschrijving van het zorgkind in het bevolkings- of het vreemdelingenregister op het adres van de zorgouder geldt als weerlegbaar vermoeden van inwoning bij de zorgouder;

4° Onder bepaalde voorwaarden, verkrijgingen die voortkomen uit een verwantschapsband ingevolge gewone adoptie;

5° Verrijkingen tussen ex-partners als er gemeenschappelijke afstammelingen zijn.

TABEL II
Nalatenschappen tussen "broers en zussen" en tussen "anderen"

Gedeelte van het belastbaar bedrag in euro		Tarief in %	
Van	tot (inbegrepen)	Tussen broers en zussen	Tussen anderen
0,01	35.000	25	25
35.000,01	75.000	30	45
75.000,01	en meer	55	55

Onder "belastbaar bedrag" wordt het volgende verstaan:

- voor wat broers en zussen betreft: de nettoverrijking van elk van de rechtverrijgende broers en zussen;
- voor wat alle anderen betreft: de **som** van de nettoverrijkingen, verkregen door de rechtverrijgenden van deze groep.

A.2. Bijzondere regelingen

1. Inzake de belasting van de nalatenschap moet het volgend onderscheid worden gemaakt:
  - indien erfgenamen in de rechte lijn en/of partners erven, dan wordt de tabel I **eventueel tweemaal toegepast voor elk van hen**: eenmaal op hun netto-onroerend aandeel en eenmaal op hun netto-roerend aandeel;
  - indien broers of zussen tot de nalatenschap komen, wordt tabel II toegepast op het globaal netto-aandeel van **elk van hen**;
  - indien andere personen erven, wordt tabel II toegepast op de **som** van de globale netto-aandelen van de rechtverrijgenden van deze groep ⁽²⁰⁴⁾.
2. De erfgenamen in rechte lijn en de partner genieten een belastingvermindering. Zij bedraagt maximaal 500 euro en is degressief. Boven een nettoverrijking (onroerende en roerende goederen samen genomen) van 50.000 euro is er geen vermindering meer. Voor nettoverrijkingen tot 50.000 euro bedraagt de vermindering 500 euro x (1 - nettoverrijking/50.000). Voor de bepaling van de nettoverrijking wordt geen rekening gehouden met het verkregen aandeel in de gezinswoning.
3. Voor zover hun nettoverrijking niet meer dan 75.000 euro bedraagt, genieten de broers en zussen van de overledene eveneens een belastingvermindering. Indien hun nettoverrijking niet groter is dan 18.750 euro, bedraagt de vermindering 2.000 euro x nettoverrijking/20.000. Indien de nettoverrijking groter is dan 18.750 euro maar niet groter dan 75.000 euro, bedraagt de vermindering 2.500 euro x (1 - nettoverrijking/75.000).
4. Alle andere erfgenamen dan erfgenamen in de rechte lijn, partners, broers of zussen, genieten, voor zover de **som** van hun nettoverrijkingen niet meer dan 75.000 euro bedraagt, ook eenzelfde vermindering als berekend onder punt 3 hierboven vermeld (met dien verstande dat onder "nettoverrijking" de som van de nettoverrijkingen moet worden verstaan), welke over de betrokken erfgenamen wordt omgeslagen in verhouding tot hun nettoverrijkingen.

²⁰⁴ De individueel per rechtverrijgende van deze groep verschuldigde rechten worden vervolgens berekend door de globaal door de groep verschuldigde rechten om te slaan over de betrokken erfgenamen in verhouding tot hun nettoverrijkingen.

5. Voor de bepaling van de nettoverkrijgingen, vermeld in de punten 2, 3 en 4 hierboven, wordt geen rekening gehouden met de vrijstelling voor gehandicapte personen (zie hieronder punt 10). De vermindering van de erfbelasting kan in voorkomend geval niet meer bedragen dan de erfbelasting die verschuldigd is na toekenning van de vrijstelling voor gehandicapte personen.
6. Er is ten gunste van kinderen die de leeftijd van 21 jaar niet hebben bereikt, een belastingvermindering van 75 euro voor elk vol jaar dat nog moet verlopen tot zij de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt en ten gunste van de langstlevende partner een belastingvermindering ten bedrage van de helft van de bijkomende verminderingen die de gemeenschappelijke kinderen samen genieten. Deze verminderingen zijn van toepassing ongeacht de nettoverkrijgingen en bovenop de vermindering waarop zij krachtens punt 2 hierboven recht hebben.
7. Voor verkrijgingen in nederdalende lijn en voor zover de andere ouder van het betrokken kind reeds vooroverleden is, wordt de eerste schijf van 75.000 euro in de nettoverkrijging van het rechtverkrijgende kind onder de 21 jaar van de roerende goederen vrijgesteld van successierecht.
8. Voor zover de andere ouder van het betrokken kind reeds vooroverleden is, wordt het tarief van de erfbelasting voor de onroerende goederen in rechte lijn niet toegepast op de nettoverkrijging van het rechtverkrijgende kind onder de 21 jaar in de woning die op het ogenblik van het overlijden van de langstlevende ouder de woning was waar de erflater gedomicilieerd was op het ogenblik van het overlijden.
9. Voor verkrijgingen tussen partners wordt de eerste schijf van 50.000 euro in de nettoverkrijging van de rechtverkrijgende partner van de roerende goederen vrijgesteld van successierecht. Die vrijstelling geldt echter niet als de rechtverkrijgende partner een bloedverwant in rechte lijn van de erflater is of met een rechtverkrijgende in rechte lijn wordt gelijkgesteld.
10. Bij verkrijgingen in rechte lijn en tussen partners is er aan de voet van het toepasselijk tarief (Tabel I) van de erfbelasting een abbatement ten gunste van gehandicapte personen. Dit abbatement bedraagt 3.000 euro, vermenigvuldigd met een factor 2 tot 18, afhankelijk van de leeftijd van de verkrijger. Het abbatement wordt eerst toegerekend op het niet-vrijgestelde gedeelte van het netto-onroerend aandeel en vervolgens op het niet-vrijgestelde gedeelte van het netto-roerend aandeel (bij uitputting van het netto-onroerend aandeel) en ten slotte (bij uitputting van het netto-roerend aandeel) op de belastbare grondslag waarop het verlaagde tarief voor familiale ondernemingen en vennootschappen (zie hieronder) van toepassing is. In het geval van verkrijgingen tussen andere personen (Tabel II) bedraagt de vrijstelling 1.000 euro, vermenigvuldigd met de hierboven vermelde factor. Als de gehandicapte persoon samen met anderen onderworpen is aan het tarief van Tabel II, wordt voor de gehandicapte persoon de belasting berekend alsof hij als enige voor zijn netto-aandeel van de nalatenschap in aanmerking komt. Voor de andere verkrijgers wordt de belasting berekend alsof de gehandicapte persoon die hoedanigheid niet heeft.
11. De activa van familiale ondernemingen of aandelen van familiale vennootschappen die deel uitmaken van de nalatenschap, worden, mits een aantal voorwaarden vervuld zijn, onderworpen aan het tarief van **3%** voor een verkrijging in rechte lijn en tussen partners en aan het tarief van **7%** voor een verkrijging tussen andere personen. Die voorwaarden zijn, zowel wat betreft het verkrijgen als wat betreft het behoud van het voordeel, talrijk. Daarvoor wordt verwezen naar de Vlaamse Codex Fiscaliteit. Deze verlaagde tarieven zijn niet van toepassing op de verkrijging van onroerende goederen die hoofdzakelijk tot bewoning worden aangewend of zijn bestemd.
12. Indien er aan een reeks voorwaarden wordt voldaan is de waarde van de netto verkrijging van onbebouwde onroerende goederen waarvoor een natuurbeheerplan type 2, 3 of 4 met de bevoegde Vlaamse administratie werd afgesloten, deels of geheel vrijgesteld van de erfbelasting. Indien er een natuurbeheerplan van het type 2 werd afgesloten wordt 50% van de grond en opstandswaarde vrijgesteld. Wanneer er een natuurbeheerplan van het type 3 werd afgesloten wordt 75% van deze waarde vrijgesteld. In het geval dat er een natuurbeheerplan van het type 4 werd afgesloten bedraagt de vrijstelling 100 %, en is er dus geen erfbelasting verschuldigd voor wat voormelde goederen betreft.

13. In geval goederen die voordien uit een nalatenschap werden verkregen binnen het jaar na het overlijden van de erflater opnieuw bij een overlijden worden overgedragen, wordt de erfbelasting verschuldigd op de tweede overgang met de helft verminderd.
14. Alle schenkingen onder de levenden van roerende goederen die de overledene heeft gedaan onder de opschortende voorwaarde die vervuld wordt ingevolge het overlijden van de schenker worden gelijkgesteld met legaten en onderworpen aan het successierecht en niet aan de schenkbelasting.

B. Nalatenschappen opengevallen in het Waalse Gewest

B.1. Algemeen tarief en afbakening van de tariefcategorieën

TABEL I
Nalatenschappen in rechte lijn, tussen echtgenoten en tussen wettelijk samenwonenden

Gedeelte van het netto-aandeel in euro		Tarief in %
Van	tot (inbegrepen)	In rechte lijn en tussen echtgenoten en wettelijk samenwonenden
0,01	12.500	3
12.500,01	25.000	4
25.000,01	50.000	5
50.000,01	100.000	7
100.000,01	150.000	10
150.000,01	200.000	14
200.000,01	250.000	18
250.000,01	500.000	24
Boven	500.000	30

Er wordt verstaan onder:

- echtgeno(o)t(e): de persoon die zich op het moment van de opening van de successie in een huwelijksrelatie met de overledene bevond overeenkomstig de bepalingen van Boek I, Titel V, van het Burgerlijk Wetboek, alsook de persoon die zich op het moment van de opening van de successie in een huwelijksrelatie met de overledene bevond overeenkomstig Hoofdstuk III van het Wetboek van Internationaal privaot recht;
- wettelijk samenwonende: de persoon die op het moment van de opening van de successie bij de overledene woonachtig was en zich met hem in een wettelijke samenwoningsrelatie bevond overeenkomstig de bepalingen van Boek III, Titel *Vbis*, van het Burgerlijk Wetboek, alsook de persoon die op het moment van de opening van de successie zijn woonplaats of zijn gewone verblijfplaats bij de overledene had, in de zin van artikel 4 van het Wetboek van Internationaal privaot recht, en zich met hem in een samenwoningsrelatie bevond overeenkomstig Hoofdstuk IV van hetzelfde Wetboek.

Het tarief tussen echtgenoten en wettelijk samenwonenden is niet van toepassing wanneer de echtgenoten uit de echt of van tafel en bed gescheiden zijn of wanneer de wettelijk samenwonenden een aangifte van stopzetting van de wettelijke samenwoning gedaan hebben, overeenkomstig artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek, en geen gemene kinderen of afstammelingen hebben.

Het netto-aandeel van de rechtverkrijgende echtgenoot/echtgenote of wettelijk samenwonende in de woning die de overledene en de echtgenoot/echtgenote of wettelijk samenwonende tot hoofdverblijf diende sinds minstens vijf jaar op de datum van het overlijden, is vrijgesteld van successierecht en recht van overgang bij overlijden. De bestemming van de woning tot hoofdverblijfplaats van de overledene in de vermelde periode blijkt, behoudens bewijs van het tegendeel, uit een uittreksel van het bevolkingsregister of van het vreemdelingenregister.

TABEL II
Nalatenschappen in de zijlijn en tussen niet-verwanten

Gedeelte van het netto-aandeel in euro		Tarief in %		
Van	tot (inbegrepen)	Tussen broers en zussen	Tussen ooms, tantes, neven en nichten	Tussen alle andere personen
0,01	12.500	20	25	30
12.500,01	25.000	25	30	35
25.000,01	75.000	35	40	60
75.000,01	175.000	50	55	80
Boven	175.000	65	70	80(*)

(*) Het Arbitragehof (thans het Grondwettelijk Hof) heeft in een arrest van 22 juni 2005 het artikel 1 van het decreet van het Waalse Gewest van 22 oktober 2003 vernietigd in zoverre dat het een heffingspercentage hoger dan 80% vaststelt voor de schijf boven 175.000 euro.

B.2. Bijzondere regelingen

1. Er is geen enkel recht van successie verschuldigd voor een nalatenschap waarvan het netto-actief niet meer dan 620 euro bedraagt.
2. De erfgenamen in rechte lijn en de langstlevende echtgenoot of wettelijk samenwonende genieten inzake successierecht en recht van overgang bij overlijden elk een abbatement van 12.500 euro. Dit wil zeggen dat zij op de eerste schijf van 12.500 euro geen rechten verschuldigd zijn. Indien het door de rechthebbende verkregen netto-aandeel daarenboven niet meer dan 125.000 euro bedraagt, wordt dat abbatement verhoogd ten belope van de tweede schijf, tussen 12.500 euro en 25.000 euro. Het abbatement wordt ten gunste van de kinderen van de overledene die de leeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt, vermeerderd met 2.500 euro voor elk vol jaar dat nog moet verlopen tot hun 21 jaar (= bij-abbatement) en, ten gunste van de overlevende echtgenoot of wettelijk samenwonende, met de helft van de bij-abbatementen welke de gemene kinderen samen genieten. Het vrijgestelde totaalbedrag wordt bij voorrang toegerekend op de opeenvolgende schijven van het netto-aandeel in de onroerende goederen die aan het specifieke tarief voor woningen onderworpen zijn (zie punt 6 hieronder), te beginnen met de laagste schijf. Het eventuele saldo wordt toegerekend op de opeenvolgende schijven van het netto-aandeel in de andere goederen die aan de rechten onderworpen zijn, te beginnen met de laagste schijf van het tarief dat werkelijk van toepassing is op die andere goederen.
3. De broers en zusters van een minderjarige erflater genieten een abbatement van 12.500 euro. Indien het door de rechthebbende verkregen netto-aandeel daarenboven niet meer dan 125.000 euro bedraagt, wordt dat abbatement verhoogd ten belope van de tweede schijf, tussen 12.500 euro en 25.000 euro. Het vrijgestelde totaalbedrag wordt toegerekend op de opeenvolgende schijven van het netto-aandeel in de goederen die aan successierechten onderworpen zijn, te beginnen met de laagste schijf van het tarief dat daadwerkelijk van toepassing is op die goederen.

4. Er wordt een vermindering van het recht van successie en het recht van overgang bij overlijden verleend aan iedere erfgenaam, legataris of begiftigde die ten minste drie kinderen in leven heeft, die ieder de leeftijd van 21 jaar niet hebben bereikt bij het overvallen van de nalatenschap. Deze vermindering bedraagt 2% voor elk van de kinderen zonder dat zij 62 euro per kind mag overschrijden. Ten gunste van de overlevende echtgenoot of wettelijk samenwonende bedraagt de vermindering 4% per kind dat de leeftijd van 21 jaar niet had bereikt bij het overvallen van de nalatenschap, zonder dat deze vermindering 124 euro per kind mag overschrijden.
5. Zowel inzake het successierecht als het recht van overgang bij overlijden worden de activa of aandelen van bepaalde ondernemingen of vennootschappen die deel uitmaken van de opengevallen nalatenschap, mits een aantal voorwaarden vervuld zijn, belast tegen **0%**. Voor het verkrijgen en voor het behoud van dit voordeel dient aan verschillende voorwaarden te worden voldaan die opgesomd worden in artikel 60*bis* W. Succ., van toepassing in het Waalse Gewest. Dit tarief is niet van toepassing voor overdrachten van zakelijke rechten op onroerende goederen die geheel of gedeeltelijk tot bewoning worden aangewend op het ogenblik van het overlijden.
6. Bij nalatenschappen in rechte lijn, die ten minste een deel in volle eigendom bevatten van het gebouw dat gedurende ten minste 5 jaar vóór zijn overlijden tot hoofdverblijfplaats van de erflater heeft gediend, wordt het successierecht dat van toepassing is op de nettowaarde van dat deel, na aftrek, in voorkomend geval, van de waarde van het beroepsdeel van dat onroerend goed dat in aanmerking komt voor het tarief van 0% vermeld in punt 5 hierboven, onder bepaalde voorwaarden (zie art. 60*ter* W. Succ., van toepassing in het Waalse Gewest) geheven volgens het tarief van onderstaande tabel III. De bestemming van de woning tot hoofdverblijfplaats van de overledene in de vermelde periode blijkt, behoudens bewijs van het tegendeel, uit een uittreksel van het bevolkingsregister of van het vreemdelingenregister.

TABEL III
Nalatenschappen van woningen in rechte lijn (preferentieel tarief)

Schijf van het nettogedeelte (euro)		Tarief in %
Van	tot (inbegrepen)	Erfgenaam, begiftigde, legataris in rechte lijn
0,01	25.000	1
25.000,01	50.000	2
50.000,01	160.000	5
160.000,01	175.000	5
175.000,01	250.000	12
250.000,01	500.000	24
Boven	500.000	30

De belastbare basis van de nalatenschap die voor dit preferentieel tarief in aanmerking komt, wordt gevoegd bij het overige erfdeel van de verkrijger om het progressieve successierecht voor de nalatenschap te bepalen (zie art. 66*ter* W. Succ., van toepassing in het Waalse Gewest).

7. In geval goederen die voordien uit een nalatenschap werden verkregen binnen het jaar na het overlijden van de erflater opnieuw bij een overlijden worden overgedragen wordt het successierecht of het recht van overgang bij overlijden verschuldigd op de tweede overgang met de helft verminderd.
8. Zijn, onder bepaalde voorwaarden, in het Waalse Gewest van het successierecht en het recht van overgang bij overlijden vrijgesteld:
  - de waarde van de bomen op stam in de bossen en wouden;
  - de waarde van de aandelen van bosgroeperingen, in de mate dat die waarde voortkomt uit de bomen op stam in de bossen en wouden;

- de waarde van de onroerende goederen opgenomen in de omtrek van een Natura 2000-gebied of opgenomen in de omtrek van een gebied dat in aanmerking komt voor het Natura 2000-netwerk. In dat laatste geval worden de rechten, na verminderd te zijn, weer volledig eisbaar als het gebied binnen een bepaalde termijn uiteindelijk niet in aanmerking wordt genomen voor het Natura 2000-netwerk (cf. de artikelen 55*bis* en 56*bis* W.Succ., van toepassing in het Waalse Gewest).
9. Onder bepaalde voorwaarden, waaronder de investering in instandhoudingswerken voor een bedrag gelijk aan de vrijgestelde rechten, kan het netto-aandeel van de als monument beschermde onroerende goederen dat verkregen wordt door een erfgenaam, legataris of begiftigde in de rechte lijn, tussen echtgenoten, tussen wettelijksamenwonenden of in de zijlijn tot en met de derde graad, worden vrijgesteld van successierechten of rechten van overgang bij overlijden (zie art. 55*sexies* W. Succ., van toepassing in het Waalse Gewest).
10. Onder bepaalde voorwaarden, kan er een belastingvermindering worden bekomen op de waarde van onbebouwde onroerende goederen die het voorwerp uitmaken van een pachtovereenkomst van lange duur (zoals gedefinieerd in het Burgerlijk Wetboek). De belastingvermindering is gelijk aan 55% van de verschuldigde rechten op de eerste 4 ha van de door een erfgenaam, legataris of begiftigde verkregen goederen, en gelijk aan 30% van de verschuldigde rechten op de resterende oppervlakte van de goederen. Dezelfde belastingvermindering kan ook worden toegepast bij een loopbaanpacht (zoals gedefinieerd in het Burgerlijk Wetboek) waarbij de belastingvermindering dan gelijk is aan 75% van de verschuldigde rechten op de eerste 4 ha van de betrokken goederen, en gelijk is aan 50% van de verschuldigde rechten op de resterende oppervlakte van deze goederen. De bovenvermelde percentages worden evenwel verminderd met 10% in het geval dat de pachter van de betrokken goederen meer dan 35 jaar was op het moment van het afsluiten van de pachtovereenkomst.

C. Nalatenschappen opgevallen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

C.1. Algemeen tarief en afbakening van de tariefcategorieën

TABEL I
Nalatenschappen in rechte lijn en tussen partners

Belastingsschijven in euro		Tarief in %
Van	tot (inbegrepen)	In rechte lijn en tussen partners
0,01	50.000	3
50.000,01	100.000	8
100.000,01	175.000	9
175.000,01	250.000	18
250.000,01	500.000	24
Boven	500.000	30

Het netto-aandeel van de rechtverkrijgende partner in de woning die als gezinswoning diende op het ogenblik van overlijden wordt vrijgesteld van het recht van successie of van overgang bij overlijden. Deze vrijstelling geldt niet voor de wettelijk samenwonende partner die een bloedverwant in de rechte lijn van de erflater is of met een bloedverwant in de rechte lijn wordt gelijkgesteld en evenmin als de rechtverkrijgende samenwonende een broer of zus, neef of nicht, oom of tante van de erflater is.

Onder "partner" wordt verstaan, de persoon die op de dag van het opvallen van de nalatenschap met de erflater gehuwd was of de persoon die zich op dat moment in de toestand van wettelijke samenwoning met de erflater bevindt in de zin van titel *Vbis* van Boek III van het Burgerlijk Wetboek.

Voor de toepassing van het tarief in rechte lijn, worden met een nakomeling van de erflater gelijkgesteld:

1. het kind van zijn partner;
2. een kind van een vooroverleden partner mits de partnerrelatie nog bestond op het ogenblik van het overlijden;
3. een persoon die niet van de erflater afstamt maar die, op het moment van het overlijden, gedurende minimum één ononderbroken jaar bij de erflater heeft ingewoond en gedurende die tijd hoofdzakelijk van hetzij
  - de erflater
  - de partner van de erflater
  - de erflater en zijn partner
  - de erflater en andere personen
  - de partner van de erflater en andere personen

de hulp en verzorging heeft gekregen die kinderen normaal van hun ouders krijgen.

De samenwoning met de erflater wordt vermoed, tot bewijs van het tegendeel, indien de betrokken persoon ingeschreven is in het bevolkings- of het vreemdelingenregister op het adres van de erflater.

Voor de toepassing van hetzelfde tarief, wordt met de vader of de moeder van de erflater gelijkgesteld, de persoon die de erflater onder dezelfde voorwaarden de in deze paragraaf bedoelde hulp en verzorging heeft gegeven.

Het tarief van het recht tussen partners is niet van toepassing, naargelang het geval, wanneer de echtgenoten uit de echt gescheiden of van tafel en bed gescheiden zijn of wanneer de wettelijke samenwoning een einde heeft genomen, tenzij de partners gemeenschappelijke kinderen of nakomelingen hebben.

TABEL II
Nalatenschappen tussen broers en zussen

Belastingsschijven in euro		Tarief in %
Van	tot (inbegrepen)	Tussen broers en zussen
0,01	12.500	20
12.500,01	25.000	25
25.000,01	50.000	30
50.000,01	100.000	40
100.000,01	175.000	55
175.000,01	250.000	60
Boven	250.000	65

TABEL III
Nalatenschappen tussen ooms of tantes en neven of nichten

Belastingsschijven in euro		Tarief in %
Van	tot (inbegrepen)	Tussen ooms of tantes en neven of nichten
0,01	50.000	35
50.000,01	100.000	50
100.000,01	175.000	60
Boven	175.000	70

TABEL IV
Nalatenschappen tussen alle andere personen

Belastingsschijven in euro		Tarief in %
Van	tot (inbegrepen)	Tussen alle andere personen
0,01	50.000	40
50.000,01	75.000	55
75.000,01	175.000	65
Boven	175.000	80

Wat de nalatenschappen in rechte lijn, tussen partners en tussen broers en zussen betreft, worden de tarieven van Tabel I of Tabel II toegepast op het aandeel van de rechtverkrijgende in de belastbare waarde van de goederen. Wat de overige nalatenschappen betreft, worden de tarieven van Tabel III of Tabel IV toegepast op de **samengenomen** aandelen van de rechtverkrijgenden in de belastbare waarde van de goederen.

C.2. Bijzondere regelingen

1. Er is geen enkel recht van successie of van overgang bij overlijden verschuldigd voor een nalatenschap waarvan het zuiver bedrag niet meer dan 1.250 euro bedraagt.
2. De erfgenamen in rechte lijn en de langstlevende partner genieten inzake het successierecht en het recht van overgang bij overlijden elk een abbatement van 15.000 euro. Dit wil zeggen dat zij op de eerste schijf van 15.000 euro geen successierechten verschuldigd zijn. Dit abbatement wordt ten gunste van de kinderen van de overledene die de leeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt, vermeerderd met 2.500 euro voor elk vol jaar dat nog moet verlopen tot hun 21 jaar (= bij-abbatement) en, ten gunste van de overlevende partner, met de helft van de bij-abbatementen welke de gemene kinderen samen genieten.
3. Er wordt een vermindering van het recht van successie en het recht van overgang bij overlijden verleend aan iedere erfgenaam, legataris of begiftigde die ten minste drie kinderen in leven heeft, die ieder de leeftijd van 21 jaar niet hebben bereikt bij het openvallen van de nalatenschap. Deze vermindering bedraagt 2% voor elk van de kinderen zonder dat zij 62 euro per kind mag overschrijden. Ten gunste van de overlevende partner bedraagt de vermindering 4% per kind dat de leeftijd van 21 jaar niet had bereikt bij het openvallen van de nalatenschap, zonder dat deze vermindering 124 euro per kind mag overschrijden.
4. Zowel inzake het successierecht als het recht van overgang bij overlijden worden de activa of aandelen van bepaalde familiale ondernemingen of vennootschappen die deel uitmaken van de opengevallen nalatenschap, mits een aantal voorwaarden vervuld zijn, belast tegen **3%** voor verkrijgingen in rechte lijn en tussen partners en tegen **7%** voor verkrijgingen tussen andere personen. Voor het verkrijgen en voor het behoud van dit voordeel dient aan verschillende voorwaarden te worden voldaan die opgesomd worden in artikel 60*bis* tot 60*bis*/3 W. Succ., van toepassing in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De belastbare basis van de nalatenschap die voor dit voordeel in aanmerking komt, wordt gevoegd bij het overige erfdeel van de verkrijger om het progressieve successierecht voor de nalatenschap te bepalen (zie artikel 66*ter* W. Succ., van toepassing in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest).
5. Indien het erfdeel verkregen door de partner of door een erfgenaam in rechte lijn meer dan 250.000 euro bedraagt en geheel of gedeeltelijk bestaat uit activa die door de erflater of partner beroepsmatig zijn geïnvesteerd in een nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwbedrijf dat door hen of door hen samen met een of meer van hun afstammelingen persoonlijk wordt geëxploiteerd, worden die activa, onder zekere voorwaarden, in de mate dat het erfdeel daardoor boven 250.000 euro uitstijgt, inzake successierecht belast tegen 22% (i.p.v. 24%) tussen 250.000 euro en 500.000 euro en tegen 25% (i.p.v. 30%) boven 500.000 euro (zie art. 48/2 W. Succ., van toepassing in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest).

6. Bij nalatenschappen in rechte lijn of tussen samenwonenden die de vrijstelling voor de gezinswoning niet genieten, welke ten minste een deel in volle eigendom bevatten van het gebouw dat gedurende ten minste 5 jaar vóór zijn overlijden tot hoofdverblijfplaats van de erflater heeft gediend, wordt het successierecht dat van toepassing is op de nettowaarde van dat deel, onder bepaalde voorwaarden (zie art. 60*ter* W. Succ., van toepassing in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest) geheven volgens het tarief van Tabel I, behalve wat betreft:

- de schijf van 0,01 euro tot 50.000 euro: 2% in plaats van 3%;
- de schijf van 50.000 euro tot 100.000 euro: 5,3% in plaats van 8%;
- de schijf van 100.000 euro tot 175.000 euro: 6% in plaats van 9%;
- de schijf van 175.000 euro tot 250.000 euro: 12% in plaats van 18%.

De belastbare basis van de nalatenschap die voor dit voordeel in aanmerking komt, wordt gevoegd bij het overige erfdeel van de verkrijger om het progressieve recht voor de nalatenschap te bepalen (zie artikel 66*ter* W. Succ., van toepassing in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest).

7. In geval goederen die voordien uit een nalatenschap werden verkregen binnen het jaar na het overlijden van de erflater opnieuw bij een overlijden worden overgedragen wordt het successierecht of het recht van overgang bij overlijden verschuldigd op de tweede overgang met de helft verminderd.

3.2. DE JAARLIJKSE TAKS TOT VERGOEDING DER SUCCESSIERECHTEN

Deze taks wordt ook "taks op de vzw's" genoemd.

De taks tot vergoeding van de successierechten wordt jaarlijks geheven op de massa goederen waarover vzw's en private stichtingen in België beschikken.

Het tarief van de taks bedraagt **0,17%**.

Bedraagt de waarde van de belastbare massa niet meer dan 25.000 euro, dan is de taks niet verschuldigd.

HOOFDSTUK 4

DE DIVERSE RECHTEN EN TAKSEN

Wat nieuws?

- *Invoering in het Wetboek diverse rechten en taken van de jaarlijkse taks op de collectieve beleggingsinstellingen en van de jaarlijkse taks op de verzekeringsondernemingen ter vervanging van de jaarlijkse taks op de collectieve beleggingsinstellingen en op de verzekeringsondernemingen die opgenomen was in het Wetboek der successierechten (vanaf 01.01.2020).*
- *Invoering in het Wetboek diverse rechten en taken van een jaarlijkse taks op de effectenrekeningen, door de Wet houdende invoering van een jaarlijkse taks op de effectenrekeningen van 17 februari 2021. Opgelet: deze wet treedt pas in werking op 26 februari 2021, behalve de antimisbruikbepaling die uitwerking heeft vanaf 30 oktober 2020. De vorige taks op de effectenrekeningen werd vernietigd door het Grondwettelijk Hof (arrest dd. 17 oktober 2019, nr. 138/2019).*
- *De wet van 26 januari 2021 betreffende de dematerialisatie van de relaties tussen de Federale Overheidsdienst Financiën, de burgers, rechtspersonen en bepaalde derden en tot wijziging van diverse fiscale wetboeken en wetten (B.S., 10 februari 2021) heeft de taks op reportverrichtingen (art. 138 tot en met 143 WDRT), de taks op de aflevering van effecten aan toonder (art. 159 tot en met 166 WDRT) en de taks op de effecten aan toonder, (art. 167 tot en met 172² WDRT) opgeheven. Deze taken waren zonder voorwerp geworden.*

Deze rechten en taken worden bepaald en geregeld in het Wetboek diverse rechten en taken (WDRT) en de uitvoeringsbesluiten ervan.

4.1. HET RECHT OP GESCHRIFTEN

Voor zover zij in België zijn opgemaakt, wordt op de volgende akten en geschriften een recht geheven tegen het vermelde tarief:

4.1.1. AKTEN VAN NOTARISSEN

Het recht bedraagt (art. 3-5 WDRT):

- 50 euro: normaal tarief;
- 95 euro: voor akten verleden voor vennootschappen met rechtspersoonlijkheid;
- 7,50 euro: voor akten betreffende het huwelijksvermogensstelsel, vermogensstelsel bij wettelijke samenwoning, erfrecht, akten van overlijden, schenkingen onder levenden, testamenten en giften, echtscheiding, afstamming en erkenning.

4.1.2. AKTEN VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Het recht bedraagt (art. 6-7 WDRT):

- 50 euro: processen-verbaal van openbare verkoping van lichamelijke roerende voorwerpen;
- 7,50 euro: processen-verbaal van openbare verkoping van lichamelijke roerende voorwerpen die voortvloeien uit de gedwongen aflossing van schulden.

4.1.3. BANKGESCHRIFTEN

Een aantal bankgeschriften wordt onderworpen aan een recht van 0,15 euro (art. 8 WDRT):

Het gaat bijvoorbeeld om bepaalde akten van geldlening of kredietopening, akten houdende schuldverbintenis of schuldbekentenis van geldsommen of pandgeving ten bate van bankiers (art. 8, 1° WDRT), ontvangstbewijzen van de afgifte of neerlegging van effecten, sommige rekeninguittreksels, ontvangstbewijzen in verband met het neerleggen van effecten om een vergadering van aandeel- of obligatiehouders te kunnen bijwonen, enz. (art. 8, 2° tot 4° WDRT).

4.1.4. ANDERE GESCHRIFTEN

Voor bepaalde geschriften afgeleverd door de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie in het kader van de hypothecaire openbaarmaking bedraagt het recht 2 euro (art. 10 WDRT).

4.1.5. TOEPASSINGSMODALITEITEN

Wanneer eenzelfde akte ingevolge de artikelen 3 tot 7 WDRT aanleiding geeft tot verschillende tarieven, is enkel het hoogste recht verschuldigd.

De bij artikelen 3 tot 7, 8, 1° en 10 WDRT getarifeerde akten en geschriften zijn aan het recht onderworpen van zodra zij zijn opgemaakt en ondertekend door de persoon of een van de personen van wie deze akten en geschriften uitgaan. De bij artikel 8, 2° tot 4° WDRT getarifeerde akten en geschriften zijn aan het recht onderworpen van zodra zij zijn opgemaakt door de personen van wie deze akten en geschriften uitgaan (art. 11 WDRT).

In principe geschiedt de betaling van het recht uiterlijk op de vijfde werkdag volgend op de datum waarop het recht verschuldigd wordt (art. 1, derde lid, KB WDRT). Voor bankgeschriften en onder bepaalde voorwaarden, kunnen de bankiers en gelijkgestelden gebruik maken van periodieke aangiften per kwartaal. Zij dienen die aangiften in binnen de maand na het verstrijken van een kwartaal en betalen de rechten binnen diezelfde termijn (art. 5 KB WDRT). De notarissen en de gerechtsdeurwaarders passen een gelijkaardige werkwijze toe (art. 6 KB WDRT en MB WDRT).

4.1.6. VRIJSTELLINGEN

Er is in een ganse reeks vrijstellingen voorzien. Deze hebben bijvoorbeeld betrekking op akten en geschriften ter uitvoering van de belastingwetgeving en de ruimtelijke ordening, de oprichting van de Kruispuntbank van Ondernemingen, de handlichtingen van in België genomen hypothecaire inschrijvingen, enz. (art. 21 WDRT).

4.2. DE TAKS OP DE BEURSVERRICHTINGEN

4.2.1. DE TAKS OP DE BEURSVERRICHTINGEN (TOB)

Zijn onderworpen aan de taks, wanneer ze in België uitgevoerd of aangegaan worden (art. 120 WDRT):

- 1° elke vervreemding en verkrijging, ten bezwarende titel, van openbare fondsen;
- 2° elke *inkoop* van eigen aandelen door een beleggingsvennootschap indien deze verrichting slaat op *kapitalisatieaandelen* (dit geldt ook in het geval van omzetting in kapitalisatieaandelen vermits een omzetting moet ontleed worden in enerzijds een inkoop van aandelen door de beleggingsvennootschap, gevolgd door, anderzijds een inschrijving op nieuwe aandelen van dezelfde vennootschap);

Deze verrichtingen worden ook geacht in België te hebben plaatsgevonden wanneer het order daartoe gegeven werd aan een in het buitenland gevestigde tussenpersoon door een natuurlijke persoon met gewone verblijfplaats in België of door een rechtspersoon voor rekening van een zetel of vestiging ervan in België.

Er zijn verschillende vrijstellingen (art. 126¹ WDRT), **o.a.** voor:

- de verrichtingen waarin geen tussenpersoon van beroep optreedt of een overeenkomst sluit, hetzij voor rekening van een der partijen, hetzij voor eigen rekening;
- de verrichtingen voor eigen rekening gedaan door de financiële tussenpersonen, de verzekeringsondernemingen, de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, de instellingen voor collectieve belegging, de gereguleerde vastgoedvennootschappen en niet-inwoners;
- de verrichtingen met als voorwerp aan institutionele of professionele beleggers voorbehouden rechten van deelneming van een instelling voor collectieve belegging, of rechten van deelneming van een institutionele gereguleerde vastgoedvennootschap;
- de verrichtingen met als voorwerp schatkistcertificaten of lineaire obligaties uitgegeven door de Belgische Staat of met als voorwerp de schatkistcertificaten of obligaties analoog aan de Belgische lineaire obligaties, uitgegeven door een lidstaat van de Europese Economische Ruimte;
- de verrichtingen met als voorwerp kortlopende schuldbewijzen van de Nationale Bank van België;
- de verrichtingen die, met het oog op het bevorderen van de liquiditeit van zijn aandelen, voortvloeien uit een door de algemene vergadering van een emittent genomen voorafgaand besluit zoals voorzien in artikel 620, § 1, 1°, van het Wetboek van de vennootschappen (nu art. 7:215, §1, 1° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen), en die voor rekening van de emittent die beursgenoteerd is op een gereguleerde markt zoals bedoeld in artikel 2, 5° van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, worden uitgevoerd door een tussenpersoon als bedoeld in artikel 2, 9° en 10°, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, waarmee de emittent een overeenkomst tot het verschaffen van liquiditeit heeft afgesloten.

Als belastbare basis geldt (art. 123 WDRT):

- voor *aankopen of verwervingen*: het bedrag door de koper te betalen, excl. het loon van de makelaar;
- voor *verkoop en afstanden*: het bedrag dat de verkoper of de cedent ontvangt, incl. het loon van de makelaar;
- voor *inkopen van eigen kapitalisatieaandelen door een beleggingsvennootschap*: de netto-inventariswaarde van de aandelen, zonder aftrek van de forfaitaire vergoeding;
- voor *inkopen van kapitalisatieaandelen door collectieve beleggingsinstellingen met Europese vergunning en collectieve beleggingsinstellingen gevestigd buiten het grondgebied waarop het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie krachtens zijn artikel 355 van toepassing is*: de inventariswaarde van de aandelen, zonder aftrek van de forfaitaire vergoeding, doch verminderd met de ingehouden roerende voorheffing.

De taks wordt *zowel op de verkoop als op de aankoop* afzonderlijk geheven. Bij *inkoop van eigen kapitalisatieaandelen door een beleggingsvennootschap* is de taks enkel verschuldigd uit hoofde van de afstand van het aandeel aan de beleggingsvennootschap of aan de gereguleerde vastgoedvennootschap (art. 122 WDRT).

De tarieven zijn de volgende (art. 121 WDRT):

- a. 0,35%:** normaal tarief;
- b. 0,12%:** voor o.m. effecten van de openbare schuld van België of van buitenlandse Staten; voor leningen van de Gemeenschappen en Gewesten, provincies en gemeenten (zowel Belgische als buitenlandse); voor obligaties van vennootschappen; voor aandelen of rechten van deelneming uitgegeven door een instelling voor collectieve belegging; voor aandelen uitgegeven door een gereguleerde vastgoedvennootschap, enz.

Evenwel bedraagt het tarief **1,32%** voor alle aan- en verkopen van kapitalisatieaandelen van een beleggingsvennootschap en voor de inkoop van eigen kapitalisatieaandelen door een beleggingsvennootschap (zie 2° hierboven).

Per verrichting mag het bedrag van de taks niet meer bedragen dan 1.300 euro voor de verrichtingen onderworpen aan het tarief van 0,12%, 1.600 euro voor de verrichtingen onderworpen aan het tarief van 0,35% en 4.000 euro voor verrichtingen met kapitalisatieaandelen (art. 124 WDRT).

In principe is de tussenpersoon van beroep de schuldenaar van de taks. Wanneer die tussenpersoon evenwel in het buitenland gevestigd is, wordt de ordergever de schuldenaar van de taks, tenzij hij kan aantonen dat de taks reeds werd betaald (art. 126² WDRT). Eventueel kan een niet in België gevestigde tussenpersoon van beroep onder zekere voorwaarden een in België gevestigde aansprakelijk vertegenwoordiger laten erkennen (art. 126³ WDRT).

De taks wordt in principe betaald uiterlijk de laatste werkdag van de maand die volgt op die waarin de verrichting werd uitgevoerd. Wanneer evenwel de ordergever de schuldenaar van de taks is, wordt de taks betaald uiterlijk de laatste werkdag van de tweede maand die volgt op die waarin de verrichting werd aangegaan of uitgevoerd (art. 125 §1 WDRT).

4.2.2. DE TAKS OP DE REPORTEN

Deze taks wordt bij de wet van 26 januari 2021 opgeheven. De taks was zonder voorwerp geworden als gevolg van het verdwijnen van de "reporten".

4.3. DE JAARLIJKSE TAKS OP DE VERZEKERINGSVERRICHTINGEN

Deze taks wordt geheven op verzekeringsverrichtingen wanneer het risico in België is gelegen (art. 173 WDRT).

Het risico van de verzekeringsverrichting is in België gelegen als aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de verzekeringsnemer heeft zijn gewone verblijfplaats in België;
- indien de verzekeringsnemer een rechtspersoon is: zijn vestiging waarop de overeenkomst betrekking heeft, bevindt zich in België;
- de onroerende goederen en bepaalde roerende goederen, waarop de overeenkomst betrekking heeft, bevinden zich in België;
- de voer- of vaartuigen waarop de overeenkomst betrekking heeft, zijn in België geregistreerd;
- de overeenkomst met betrekking tot de verzekering tegen risico's op reis of op vakantie wordt in België gesloten en heeft een looptijd van maximaal 4 maanden.

Verschillende contracten zijn vrijgesteld van deze taks, **o.a.** (art. 176² WDRT):

- kredietverzekeringscontracten tegen commerciële risico's en/of landenrisico's;
- herverzekering;
- bepaalde verzekeringen in het kader van de sociale zekerheid;
- bepaalde ziektekostenverzekeringen die een hoog niveau van bescherming aanbieden;
- verzekering tegen risico's in het buitenland (art. 173 WDRT, a contrario) onder voorbehoud van de wettelijke ficties waarbij 'het verzekeringsrisico wordt geacht in België gelegen te zijn', artikel 173, tweede lid WDRT);

- spaarverzekeringen in het kader van het pensioensparen;
- de overeenkomsten in het kader van het aanvullend pensioen voor zelfstandigen;
- de omzetting van een uitkering uit een levensverzekering in een rente;
- cascoverzekeringen van zeeschepen en binnenschepen;
- bepaalde verzekeringen van vliegtuigen;
- alle andere verzekeringen inzake zeevaart en binnenvaart (behalve die welke belast zijn tegen het tarief van 1,4%, zie verder);
- verplichte aansprakelijkheidsverzekeringen inzake motorrijtuigen en verzekeringen van materiële schade m.b.t. motorvoertuigen of samenstellen van voertuigen die uitsluitend bestemd zijn voor het vervoer van goederen over de weg en die bovendien een maximaal toegelaten massa (MTM) hebben van minstens 12 ton;
- sommige verzekeringscontracten rechtsbijstand, enz.

Als maatstaf van heffing dient het bedrag van de premies, persoonlijke bijdragen en werkgeversbijdragen, verhoogd met de lasten, door de verzekeringsnemers, de aangeslotenen en hun werkgevers te betalen in de loop van het jaar waarin de belasting wordt geheven (art. 176¹ WDRT).

Er zijn vijf tarieven (art. 175¹ tot 175³ WDRT):

- **9,25%** normaal tarief;
- **4,40%** tarief voor o.a. (niet individueel afgesloten) levensverzekeringen, overlijdensverzekeringen, sommige lijfrenten en tijdelijke renten, sommige collectieve aanvullende toezeggingen bij arbeidsongeschiktheid en pensioentoezeggingen (met als voorwaarde een "gelijke en niet-discriminerende toegang" tot de regeling, zie art 175¹ WDRT);
- **2,00%** tarief voor levensverzekeringen, ook indien verbonden met een beleggingsfonds, en vestigingen van lijfrenten en tijdelijke renten, aangegaan door natuurlijke personen, behalve indien het tarief van 1,10% van toepassing is;
- **1,40%** tarief voor verzekering inzake zee- en binnenvaart en tegen risico's van vervoer te land of te lucht wanneer zij betrekking heeft op de goederen; voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekeringen inzake motorrijtuigen en de verzekeringen van materiële schade met betrekking tot onder meer taxi's, autobussen, autocars en voertuigen bestemd voor goederenvervoer met een maximaal toegelaten massa van meer dan 3,5 ton maar minder dan 12 ton;
- **1,10%** tarief voor tijdelijke verzekeringen bij overlijden met afnemend kapitaal die dienen voor het waarborgen van een hypothecaire lening om een onroerend goed te verwerven of te behouden, aangegaan door natuurlijke personen (z.g. schuldsaldoverzekeringen) en verzekeringen die beantwoorden aan de criteria en voorwaarden bepaald in de wet van 26 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake de thematische volksleningen.

Naar gelang van het geval wordt de taks betaald door (art. 177 WDRT):

- 1° de verzekeringsonderneming, pensioeninstelling en dergelijke;
- 2° de in België verblijvende makelaars en andere tussenpersonen voor de overeenkomsten met niet in België gevestigde verzekeraars die in België gelegen risico's verzekeren alsmede door de niet in België gevestigde verzekeringsondernemingen die in België geen aansprakelijke vertegenwoordiger hebben en die verzekeringsverrichtingen doen waarvan het risico in België ligt zonder een beroep te doen op in België verblijvende tussenpersonen, of
- 3° de verzekeringsnemer zelf.

In de eerste twee gevallen is de taks betaalbaar uiterlijk op de 20^e van de maand volgend op de vervaldag van de premie of de bijdrage. Uiterlijk op 15 december moet een voorschot worden betaald op de taks verschuldigd in januari van het daaropvolgende jaar. Het voorschot wordt bepaald op basis van het verschuldigde bedrag van de voorafgaande maand november (art. 179¹ WDRT). In het derde geval moet de taks betaald worden binnen de drie maanden na de vervaldag van de premie (art. 179² WDRT).

4.4. DE JAARLIJKSE TAKS OP DE WINSTDEELNEMINGEN

De sommen verdeeld als winstdeelneming die betrekking hebben op levensverzekeringen, op lijfrenten of tijdelijke renten of op aanvullende pensioenen die op een andere wijze worden opgebouwd dan door middel van een levensverzekering, gesloten met een in België opererende verzekeraar, pensioeninstelling of instelling voor bedrijfspensioenverzekering, zijn onderworpen aan de taks (art. 183*bis* WDRT).

Het percentage van de taks bedraagt **9,25%** (art. 183*ter* WDRT).

De belasting wordt berekend op het totale bedrag van de sommen verdeeld als winstdeelnemingen voor het belastingjaar (art. 183*quater* WDRT).

De winstdeelnemingen m.b.t. spaarverzekeringen in het kader van het pensioensparen alsmede m.b.t. verzekeringscontracten waarvoor de verzekeringsnemer geen belastingvermindering (of vrijstelling, vermindering of aftrek inzake inkomstenbelastingen – vroeger stelsel) heeft genoten, zijn onder bepaalde voorwaarden van de taks vrijgesteld (art. 183*quinquies* WDRT).

De taks is betaalbaar binnen de drie maanden na de datum van de beslissing tot verdeling van de winstdeelnemingen (art. 183*octies* WDRT).

4.5. DE TAKS OP HET LANGETERMIJNSPAREN

De taks op het langetermijnsparen treft (art. 184 WDRT):

- de individuele levensverzekeringen (gewone en spaarverzekeringen) waarvoor de verzekerde genoten heeft van een belastingvermindering (of vrijstelling, vermindering of aftrek inzake inkomstenbelastingen – vroeger stelsel);
- de collectieve en individuele spaarrekeningen waarvoor de rekeninghouder genoten heeft van een belastingvermindering (of vrijstelling, vermindering of aftrek inzake inkomstenbelastingen – vroeger stelsel).

De verzekeringscontracten die uitsluitend voordelen voorzien bij overlijden en de levensverzekeringscontracten in zoverre ze ertoe strekken de aflossing of de wedersamenstelling van een hypothecaire lening te waarborgen, zijn van de taks vrijgesteld (art. 187² WDRT).

De taks wordt geheven (art. 184 en 186 WDRT), al naargelang het geval, op de theoretische afkoopwaarde, de pensioenen, renten, kapitalen of afkoopwaarden (levensverzekeringen) of het spaartegoed (spaarrekeningen) vastgesteld op:

1. voor de contracten aangegaan of de rekeningen geopend vóór 55 jaar: de 60^e verjaardag van de verzekeringnemer of de rekeninghouder;
2. voor de contracten aangegaan of de rekeningen geopend vanaf de leeftijd van 55 jaar: de 10^e verjaardag van het afsluiten van het contract of het openen van de rekening, tenzij vóór die datum een afkoopwaarde of spaartegoed wordt betaald of toegekend. In dit laatste geval wordt de taks geheven op de datum van de betaling of de toekenning.

Er zijn drie tarieven (art. 185 WDRT):

- **10%** normaal tarief;
- **8%** voor de theoretische afkoopwaarde van spaarverzekeringen in het kader van het pensioensparen en voor spaartegoeden van spaarrekeningen voor het pensioensparen;
- **33%** onder bepaalde voorwaarden voor vroegtijdige betalingen of toekenningen van spaartegoeden of afkoopwaarden.

De taks is betaalbaar uiterlijk op de laatste werkdag van de maand die volgt op die waarin het belastbare feit zich heeft voorgedaan (art. 187³ WDRT).

Gedurende de jaren 2015 tot 2019 wordt de **taks van 8%** versneld geïnd. Gedurende vijf jaar werd er telkens 1% geïnd, tot een totaal bedrag van 5% is afgehouden van de opgebouwde reserves tot 31 december 2014. Het bedrag van de vervroegde inning wordt afgetrokken van de verschuldigde taks op het tijdstip van betaling van deze taks. De vervroegde inning is betaalbaar op 30 september van elk van de jaren 2015 tot 2019.

4.6. DE BELASTING VOOR AANPLAKKING

Deze taks wordt geheven op alle plakbrieven met een oppervlakte van meer dan 1 m² die voor het publiek zichtbaar zijn evenals op lichtaankondigingen e.d. (art. 188 e.v. WDRT).

Er is voorzien in een ganse reeks van vrijstellingen, o.a. uithangborden, bepaalde plakbrieven ter uitvoering van een wet of een rechterlijke beslissing, plakbrieven van de overheid en bepaalde openbare instellingen, bepaalde plakbrieven betreffende de eredienst, plakbrieven in kieszaken, enz. (art. 194 en 198 WDRT).

De taks bedraagt 0,50 euro per m² of breuk van m². Het bedrag van de taks op affiches van gewoon papier die zonder enige bescherming op panelen wordt geplakt, ligt evenwel niet hoger dan 5 euro (art. 190 WDRT).

Voor lichtaankondigingen e.d. is er een jaarlijkse belasting van vijf maal de hierboven vermelde bedragen (art. 191 WDRT).

De belasting moet worden betaald vóór de aanplakking plaatsvindt (art. 195 WDRT). Indien het gaat om de jaarlijkse belasting, moet zij in principe uiterlijk op 31 januari van het jaar volgend op het vervallen jaar (het jaar vervalt op 31 december) worden betaald (Zie art. 197 WDRT, ook voor de bijzondere gevallen).

4.7. DE JAARLIJKSE TAKS OP DE KREDIETINSTELLINGEN

Zijn onderworpen aan de taks (art. 201¹⁰ WDRT):

- a) de kredietinstellingen naar Belgisch recht;
- b) de kredietinstellingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte die in België een bijkantoor hebben;
- c) de kredietinstellingen uit een derde land die in België een bijkantoor hebben.

De taks is door deze kredietinstellingen verschuldigd op het gemiddeld bedrag van hun schulden tegenover cliënten in het jaar voorafgaand aan het aanslagjaar (art. 201¹¹ WDRT).

Het tarief van de taks bedraagt **0,13231%** (art. 201¹² WDRT).

De taks is opeisbaar op 1 januari van elk jaar en moet betaald zijn uiterlijk op 1 juli van dat jaar (art. 201¹³ WDRT).

4.8 JAARLIJKSE TAKS OP DE EFFECTENREKENINGEN

In hetgeen hieronder volgt worden de belangrijkste kenmerken besproken van de jaarlijkse taks op de effectenrekeningen, ingevoerd door de Wet houdende de invoering van een jaarlijkse taks op de effectenrekeningen van 17 februari 2021, die in werking is getreden op 26 februari 2021.

De jaarlijkse taks op de effectenrekeningen mag niet worden verward met de vroegere taks op de effectenrekeningen die werd vernietigd door het Grondwettelijk Hof op 17 oktober 2019 (GwH nr. 138/2019).

Het onderstaande is dus slechts van toepassing vanaf 26 februari 2021, behalve de antimisbruikbepaling die uitwerking heeft vanaf 30 oktober 2020.

De jaarlijkse taks op de effectenrekeningen wordt geheven op:

- effectenrekeningen die aangehouden worden door inwoners, bij zowel Belgische als buitenlandse tussenpersonen;
- effectenrekeningen die aangehouden worden door niet-inwoners enkel bij Belgische tussenpersonen, behalve de effectenrekeningen die aangehouden worden door Belgische inrichtingen van niet-inwoners, en die behoren tot het bedrijfsvermogen ervan, bij zowel Belgische als buitenlandse tussenpersonen (art. 201/4, eerste lid en 201/3, 3° WDRT).

De belastingschuldige van de taks is ofwel de Belgische tussenpersoon waarbij de effectenrekening aangehouden wordt, of in afwezigheid hiervan de door een niet in België gevestigde of opgerichte tussenpersoon aangestelde en erkende vertegenwoordiger, of in afwezigheid hiervan de titularis zelf van de effectenrekening. (art. 201/9, §1 en § 2 WDRT).

De belastbare grondslag is de gemiddelde waarde van de belastbare financiële instrumenten tijdens de referentieperiode (art. 201/4, tweede lid WDRT).

Met referentieperiode wordt hierboven bedoeld: in principe een periode van 12 opeenvolgende maanden die in principe aanvangt op 1 oktober van een jaar en eindigt op 30 september van het volgende jaar (art. 201/3, 5° WDRT).

Om de belastbare grondslag te bepalen wordt eerst, in principe op de referentietijdstippen 31 december, 31 maart, 30 juni en 30 september, de totale waarde van de belastbare financiële instrumenten die op de effectenrekening worden aangehouden bepaald.

Hierna wordt de som gemaakt van deze waarden, en wordt deze gedeeld door het aantal van de bovenstaande tijdstippen waarop gedurende de referentieperiode de rekening bestond, waardoor de belastbare grondslag bekomen wordt. Wanneer de rekening niet gedurende de hele referentieperiode werd aangehouden, is het aantal in aanmerking te nemen referentietijdstippen minder dan vier (cf. art. 201/5 WDRT).

De taks is slechts verschuldigd indien de gemiddelde waarde meer bedraagt dan 1.000.000 euro (art. 201/4, derde lid WDRT).

Het tarief van de taks bedraagt 0,15% (art. 201/6, eerste lid WDRT).

Een matigende maatregel zorgt ervoor dat er geen te abrupte overgang zal optreden tussen gevallen die net niet belastbaar zijn en gevallen die dit net wel zijn (art. 201/6, tweede lid WDRT).

De taks is niet verschuldigd wat betreft de effectenrekeningen die, zonder dat een derde, andere dan een in dit lid geviseerde instelling, vennootschap of entiteit, over enig rechtstreeks of onrechtstreeks vorderingsrecht beschikt verbonden aan de waarde van de aangehouden effectenrekening, worden aangehouden door o.a. de Nationale Bank van België, de Europese Centrale Bank en de buitenlandse centrale banken die soortgelijke functies uitoefenen (art. 201/4, vierde lid WDRT).

In het geval dat er meer taks werd betaald dan verschuldigd was, kan teruggave van het teveel betaalde gevraagd worden (art. 201/9/4, eerste lid WDRT).

4.9. DE JAARLIJKSE TAKS OP DE COLLECTIEVE BELEGGINGSINSTELLINGEN

Aan deze taks zijn onderworpen 1° de beleggingsinstellingen, 2° de beheersvennootschappen die instaan voor het beheer van de beleggingsinstellingen en 3° de instellingen voor collectieve belegging naar buitenlands recht. Deze instellingen worden nader omschreven in art. 201²⁰ WDRT.

Voor de instellingen vermeld onder punten 1° en 2° hierboven is de taks verschuldigd op het totaal van de in België op 31 december van het voorgaande jaar netto uitstaande bedragen. Voor de instellingen vermeld onder punt 3° hierboven beschreven is de taks verschuldigd op het totaal van de in België netto uitstaande bedragen op 31 december van het voorgaande jaar vanaf hun inschrijving bij de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (art. 201²¹ WDRT).

Het tarief van de taks bedraagt **0,0925%** (art. 201²² WDRT).

Enkel in de mate dat de financieringsmiddelen van een Belgische of buitenlandse beleggingsinstelling worden aangetrokken bij institutionele of professionele beleggers, bedraagt het tarief **0,01%** (art. 201²² WDRT).

De taks is verschuldigd op 1 januari van elk jaar en moet uiterlijk op 31 maart van dat jaar betaald zijn (art. 201²³ WDRT).

4.10. DE JAARLIJKSE TAKS OP DE VERZEKERINGSONDERNEMINGEN

Aan deze taks zijn onderworpen bepaalde verzekeringsondernemingen die inkomsten of dividenden toekennen of die verzekeringsverrichtingen doen, zoals nader omschreven in art. 201²⁹ WDRT.

De taks is verschuldigd op het totaal bedrag op 1 januari van het aanslagjaar van de wiskundige balansprovisies en de technische provisies met betrekking tot levensverzekeringen en verzekeringen verbonden met een beleggingsfonds. Voor verzekeringsondernemingen die de vorm hebben aangenomen van een coöperatieve vennootschap erkend door de Nationale Raad van de Coöperatie is de taks bovendien verschuldigd op een quotiteit van het maatschappelijk kapitaal op 1 januari van het aanslagjaar (art 201³⁰ WDRT).

Het tarief van de taks bedraagt 0,0925% (art. 201³¹ WDRT).

De taks is verschuldigd op 1 januari van elk jaar en moet uiterlijk op 31 maart van dat jaar betaald zijn. Wat de taks of het gedeelte van de taks betreft die betrekking heeft op de dividenden wordt in voorkomend geval de betalingstermijn verlengd tot de 8e werkdag na de datum van de algemene vergadering waarop over de toekenning van de dividenden is beslist (art 201³² WDRT).

HOOFDSTUK 5

DOUANEPROCEDURES BIJ INVOER, UITVOER EN DOUANEVERVOER

Deze procedures zijn hoofdzakelijk gebaseerd op het douanewetboek van de Unie, de Gedelegeerde Verordening, de Uitvoeringsverordening en op de Gedelegeerde Verordening met overgangsregels.

5.1. INVOERRECHTEN

Bij invoer van goederen uit niet-Unie-landen worden “invoerrechten” geheven volgens een voor de Unie gemeenschappelijk tarief. Deze “invoerrechten” bestaan uit:

- de douanerechten en heffingen van gelijke werking die bij de invoer van goederen van toepassing zijn;
- belastingen bij invoer die zijn vastgesteld in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid of in het kader van de specifieke regelingen die op bepaalde voor verwerking van landbouwproducten verkregen goederen van toepassing zijn.

Deze rechten worden grotendeels geïnd voor rekening van de Unie. De lidstaten ontvangen een procentuele bijdrage als zogenaamde “werkingskosten”.

5.1.1. WAARDEBEPALING - MAATSTAF VAN HEFFING VAN DE INVOERRECHTEN

De waarde, die als basis dient voor de heffing van het douanerecht van de in het vrije verkeer gebrachte goederen, moet aan welbepaalde vereisten voldoen, die zijn vastgesteld in de artikelen 69 tot en met 76 van het douanewet boek van de Unie (Verordening (EU) Nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013).

Met deze artikelen werd de overeenkomst inzake de douanewaarde die uit de multilaterale handelsbesprekingen 1973-1979 in verband met het “General Agreement on Tariffs and Trade” (GATT) is voortgevloeid, voor de EU-lidstaten ten uitvoer gelegd. Bedoelde artikelen steunen op het principe dat de grondslag voor de bepaling van de douanewaarde van de goederen zoveel mogelijk de transactiewaarde dient te zijn d.w.z. de werkelijk voor de goederen betaalde of te betalen prijs mits deze aan bepaalde voorwaarden voldoet.

Bij het ontbreken van een transactiewaarde of wanneer deze niet aan een van de gestelde eisen voldoet, dienen andere waardebepalingsmethodes in een bepaalde hiërarchische volgorde te worden toegepast.

De maatstaf van heffing voor de berekening van de invoerrechten is meestal de douanewaarde. In welbepaalde gevallen gebeurt de berekening op de hoeveelheid, het gewicht, ... (specifieke rechten).

Opmerking: De maatstaf van heffing van de nationale belastingen bij invoer (btw, accijnzen, ...) wordt vastgesteld op basis van de douanewaarde, verhoogd met de bijkomende kosten (vervoer, verzekering, ...) tot op de plaats van bestemming.

5.1.2. TARIEF VAN DE INVOERRECHTEN

Het tarief van de invoerrechten is afhankelijk van de aard van de goederen en van het land van oorsprong waaruit ze worden ingevoerd. Het Unietarief bepaalt, uitgaande van de goederennomenclatuur van het Geharmoniseerd Systeem, voor elke categorie van goederen het toepasselijke tarief. Bovendien bestaan, krachtens internationale overeenkomsten of om economische redenen, een reeks vrijstellingen, schorsingen, verlaagde tarieven (al dan niet gebonden aan contingenten), enz. Al deze mogelijkheden en de bijhorende wettelijke bepalingen zijn opgenomen in de TARBEL-website van de Belgische douane (<https://eservices.minfin.fgov.be/extTariffBrowser/>).

5.2. DOUANEREGELINGEN EN GEAUTORISEERDE MARKTDEELNEMER (AEO)

5.2.1. ALGEMEEN

A. Tijdelijke opslag

Goederen die het douanegebied van de Unie binnenkomen, zijn aan douanetoezicht onderworpen vanaf het tijdstip van binnenkomst en worden onmiddellijk bij aankomst bij de douane aangebracht bij het aangewezen douanekantoor, of op een daartoe door de douaneautoriteiten aangewezen of goedgekeurde plaats.

Niet-Uniegoederen zijn in tijdelijke opslag vanaf het moment dat zij bij de douane worden aangebracht en worden alleen in ruimten voor tijdelijke opslag opgeslagen of, indien gerechtvaardigd, op andere door de douaneautoriteiten aangewezen of goedgekeurde plaatsen.

Tijdelijke opslag is geen douaneregeling. Niet-Uniegoederen in tijdelijke opslag worden binnen 90 dagen onder een douaneregeling geplaatst of wederuitgevoerd.

B. Douaneregelingen

De goederen moeten onder een van de volgende douaneregelingen worden geplaatst:

- in het vrije verkeer brengen;
- bijzondere regelingen;
- uitvoer.

C. Bijzondere regelingen

Onder bijzondere regeling wordt verstaan:

- a) douanevervoer, inhoudende extern en intern douanevervoer;
- b) opslag, inhoudende douane-entrepot en vrije zones;
- c) specifieke bestemming, inhoudende tijdelijke invoer en bijzondere bestemming;
- d) veredeling, inhoudende actieve en passieve veredeling.

5.2.2. HET ENIG DOCUMENT

Het plaatsen van goederen onder een douaneregeling gebeurt in principe met een formulier "Enig document". Het Enig document is ontworpen om voor alle goederenbewegingen te dienen, met name uitvoer, douanevervoer en invoer.

Het Enig document werd gewijzigd door Verordening (EG) nr. 2286/2003 van de Commissie van 18 december 2003 tot wijziging van het communautair toepassingswetboek (Publicatieblad L 343 van 31 december 2003). De in deze verordening opgenomen nieuwe toelichting van het Enig document werd van toepassing:

- op 1 januari 2007 voor wat betreft de papieren aangiften;
- op 4 februari 2008 voor wat betreft de elektronische aangiften ingevoerd via het aangiftesysteem "Paperless Douane en Accijnzen" (PLDA) (verplicht bij uitvoer maar bij invoer enkel verplicht voor douane-expediteurs).

Vanaf 1 mei 2016 is de toelichting van het Enig document opgenomen in de aanhangsels C1 en D1 van bijlage 9 van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/341 van de Commissie van 17 december 2015 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad met overgangsregels voor enkele bepalingen van het douanewetboek van de Unie voor de gevallen waarin de relevante elektronische systemen nog niet operationeel zijn, en tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/2446.

Om de administratieve lasten, hoofdzakelijk gedragen door de marktdeelnemers, te verlichten, werd **EORI** (*Economic Operator's Registration and Identification*) ingevoerd: één enkele douaneregistratie voor een onderneming in de ganse Europese Unie.

Hiertoe werd het **EORI-nummer** gecreëerd: een uniek Unienummer dat gebruikt wordt voor de registratie en de identificatie van de marktdeelnemers en andere personen in hun betrekkingen met de douaneautoriteiten en dat vermeld dient te worden op het Enig document.

De bepalingen inzake EORI gelden voor alle goederenbewegingen, met name uitvoer, douanevervoer en invoer.

Alle informatie hieromtrent is beschikbaar op de website van de Administratie der douane en accijnzen, via volgende links:

https://financien.belgium.be/nl/douane_accijnzen/ondernemingen/douane/enig-document
(Enig document) en

https://financien.belgium.be/nl/douane_accijnzen/ondernemingen/financien-bu-ek/eori (EORI).

Het Enig document wordt niet gebruikt wanneer bepaalde andere documenten worden gebruikt zoals:

- het TIR-carnet (douanevervoer);
- het carnet ATA (tijdelijke invoer);
- de aangifte 136F (diplomatieke vrijstellingen);
- een kwitantie 257 (reizigersbagage).

Met naleving van bepaalde voorwaarden kan de douane vergunningen verlenen voor vereenvoudigingen om de douanebehandeling te versnellen. Als vereenvoudigingen kunnen worden vermeld:

- de vereenvoudigde aangifte;
- de gecentraliseerde vrijmaking;
- de inschrijving in de administratie van de aangever;
- beoordeling door de marktdeelnemer zelf.

5.2.3. KANTOREN VAN INKLARING

De plaats van aangifte is een kantoor aan de grens van de Europese Unie, in een zeehaven, op een luchthaven of op een kantoor in het binnenland, tijdens de openingsuren van de kantoren en voor zover ze bevoegd zijn. Bij aangifte op een kantoor in het binnenland worden de goederen vanaf het binnenkomen in de Europese Unie onder geleide van een document inzake douanevervoer naar dit kantoor gebracht.

De invoerrechten, de accijns, de bijzondere accijns alsmede de btw (indien voor deze laatste geen verlegging van btw - vergunning afgeleverd door Algemene Administratie van de Fiscaliteit (AAFisc) - plaatsvindt) moeten in principe op het invoerkantoor worden betaald bij het geldig maken van de aangifte voor het vrije verkeer en/of ten verbruik.

Accijnsgoederen mogen evenwel op het invoerkantoor worden vrijgegeven onder schorsing van accijns met het oog op de opslag in een belastingentrepot of overbrenging naar een geregistreerde geadresseerde of een tijdelijk geregistreerde geadresseerde in een andere lidstaat.

Mits het indienen van een aanvraag bij de Administratie der Douane en Accijnzen en het stellen van een borgtocht kan uitstel van betaling van voormelde rechten en btw worden toegestaan aan de aangever (niet te verwarren met het uitstel van betaling van de btw waarvoor een machtiging wordt afgegeven door de AAFisc en waarvoor een voorafgaande betaling door de aanvrager moet worden gedaan).

5.2.4. AANGIFTE VOOR HET VRIJE VERKEER EN TEN VERBRUIK

A. Principes

Goederen **aangeven voor het vrije verkeer** is de daad die erin bestaat om niet-Uniegoederen de douanestatus van Uniegoederen toe te kennen, met betaling van de eventuele invoerrechten en toepassing van de handelspolitieke maatregelen en eventuele verbods- en beperkingsmaatregelen die gelden bij invoer in de Europese Unie.

Goederen **aangeven voor het verbruik** betekent bovendien de nationale belastingen betalen zoals btw en accijns en voldoen aan de bij de invoer voorgeschreven nationale bepalingen.

Goederen uit derde landen, die bestemd zijn voor de Belgische markt, worden meestal gelijktijdig aangegeven voor het vrije verkeer en het verbruik. Uniegoederen daarentegen zijn bij intra-Unieverkeer aan geen enkele douaneformaliteit onderworpen: deze bewegingen geschieden als intra-Unieleveringen onder een btw-regeling.

Bij de intra-Unieverwerving van bepaalde (nieuwe) vervoermiddelen moeten evenwel nog steeds formaliteiten gebeuren bij de douane, die in die gevallen optreedt in opdracht van de AAFisc.

Als in België voor het vrije verkeer aangegeven goederen bestemd zijn voor een andere lidstaat van de EU, kan vrijstelling van btw in België worden verleend en geschiedt de levering van goederen als intra-Unielevering. Indien de goederen niet rechtstreeks naar de lidstaat van bestemming worden gebracht na aangifte voor het vrije verkeer, moeten ze worden opgeslagen onder het stelsel van btw-entrepot in België.

Accijnsgoederen die naar een andere lidstaat worden verzonden na aangifte voor het vrije verkeer moeten onder schorsing van accijns worden verzonden naar een belastingentrepot, geregistreerde geadresseerde of tijdelijk geregistreerde geadresseerde (belastingentrepot is ook mogelijk in dezelfde lidstaat).

B. Definitieve vrijstelling

In een dertigtal gevallen dienen bij invoer geen invoerrechten en eventuele andere belastingen te worden betaald. Voor particulieren geldt deze regeling bijvoorbeeld voor bepaalde persoonlijke goederen (bij verhuizing, huwelijk, erfenis, ...), voor de persoonlijke bagage van reizigers (binnen zekere beperkingen), enz. Voor het handelsverkeer gaat het bijvoorbeeld om voorwerpen van opvoedkundige, wetenschappelijke of culturele aard, bedrijfsuitrusting ingevoerd ter gelegenheid van het verleggen van activiteiten naar de Europese Unie, goederen voor liefdadigheidsinstellingen, enz.

Goederen zonder handelskarakter die deel uitmaken van de persoonlijke bagage van reizigers worden met vrijstelling toegelaten binnen de volgende perken:

1) REIZIGERS KOMENDE UIT NIET-EU-LANDEN (1)

Tabaksproducten (2) Sigaretten of Cigarillo's of Sigaren of Rooktabak	200 stuks (3) 100 stuks (3) 50 stuks (3) 250 gram (3)
Alcohol en alcoholische dranken (2) niet-mousserende wijn <u>EN</u> Bieren <u>EN</u> <u>hetzij</u> : gedistilleerde en alcoholhoudende dranken met een alcoholgehalte van meer dan 22% vol; niet-gedenatureerde ethylalcohol van 80% vol en hoger <u>hetzij</u> : gedistilleerde en alcoholhoudende dranken, aperitieven op basis van wijn of van alcohol, tafia, saké of soortgelijke dranken met een alcoholgehalte van ten hoogste 22% vol; mousserende wijnen, likeurwijnen	4 liter (3) 16 liter (3) 1 liter (3) 2 liter (3)
Andere goederen dan de hierboven genoemde	Totale maximumwaarde: 430 of 300 of 175 euro (3) (4) (5)

(1) De vrijstellingen worden verleend ongeacht of de goederen in die landen werden aangekocht onder de voorwaarden van de binnenlandse markt of met terugbetaling of vrijstelling van de belastingen wegens hun uitvoer (bv.: aankopen in een taksvrije winkel op een luchthaven).

(2) De vrijstellingen voor "tabaksproducten" en "alcohol en alcoholische dranken" worden niet verleend aan reizigers beneden de 17 jaar.

(3) Voor het personeel van de in het internationale verkeer gebruikte vervoermiddelen worden voor reizen vanuit een derde land of een derdelandsgebied de vrijstellingen beperkt tot respectievelijk 40 stuks, 20 stuks, 10 stuks, 50 gram, 2 liter, 8 liter, 0,25 liter, 0,50 liter en 175 euro. Indien dat personeel evenwel het bewijs levert dat het zich niet verplaatst in het kader van zijn beroepswerkzaamheid, gelden de gewone vrijstellingen.

(4) 430 euro voor luchtreizigers en zeereizigers (met uitsluiting van particuliere plezierluchtvaart of zeevaart), 300 euro voor andere reizigers, 175 euro voor reizigers jonger dan 15 jaar en de in voetnoot (3) bedoelde personen.

(5) Deze bedragen kunnen worden gewijzigd.

2) REIZIGERS KOMENDE UIT EEN EU-LIDSTAAT

Goederen aangekocht onder de voorwaarden van de binnenlandse markt in een Lidstaat van de EU (alle belastingen zijn betaald in het land van aankoop): de reizigers komende uit een Lidstaat van de EU mogen de aldus aangekochte goederen in België binnenbrengen zonder beperkingen inzake hoeveelheden of waarde.

Binnen de EU-lidstaten gelden echter inzake reizigersverkeer bij terugkomst uit bepaalde specifieke gebieden de regels inzake btw en/of accijnzen voor niet-EU-lidstaten.

Nochtans blijven de accijnzen verschuldigd voor accijnsgoederen die binnengebracht worden voor commerciële doeleinden.

Om vast te stellen of de door de reiziger binnengebrachte goederen voor commerciële doeleinden zijn bestemd, zal onder meer rekening gehouden worden met de commerciële status en de beweegredenen van belanghebbende, de plaats waar deze goederen zich bevinden, de gebruikte wijze van vervoer, elk document betreffende deze goederen alsook de aard en hun hoeveelheid volgens de hierna vermelde indicatieve niveaus.

<u>Tabaksproducten (2)</u>	
sigaretten	800 stuks
cigarillo's (sigaren met een maximumgewicht van 3 g/stuk)	400 stuks
sigaren	200 stuks
rooktabak	1 kg
<u>Alcoholhoudende dranken</u>	
gedistilleerde dranken	10 liter
tussenproducten (bv. Port, Pineau des Charentes)	20 liter
wijn (waarvan maximaal 60 liter mousserende wijn)	90 liter
Bier	110 liter

Er wordt opgemerkt dat afstand van accijnsgoederen onder bezwarende titel tussen particulieren, zelfs zonder winst, geacht wordt voor commerciële doeleinden te zijn gedaan.

C. Definitieve vrijstelling bij wederinvoer van voordien uitgevoerde goederen

Onder bepaalde voorwaarden (o.a. ongewijzigde staat van de goederen), kan bij de wederinvoer van goederen definitieve vrijstelling worden verleend.

5.2.5. DOUANEREGELINGEN MET OPSCHORTING VAN RECHTEN EN BELASTINGEN BIJ INVOER

A. Douanevervoer

a. Het TIR-carnet

Zesenzeventig landen (waaronder alle lidstaten van de Europese Unie) zijn Overeenkomstsluitende Partijen van een overeenkomst om het vervoer van goederen met wegvoertuigen of met containers te bespoedigen door de formaliteiten aan de grenzen te vereenvoudigen.

Het vervoer geschiedt onder dekking van het TIR-carnet, een internationaal douanedocument dat voor het opeenvolgend overschrijden van verscheidene grenzen kan worden gebruikt.

Na verificatie van de lading wordt het wegvoertuig of de container door de douane van het land van vertrek verzegeld. De voertuigen en containers moeten zijn goedgekeurd door de douaneautoriteiten van het land waar de eigenaar of de vervoerder woont of gevestigd is.

De TIR-carnets worden in de Overeenkomstsluitende Partijen afgegeven en gewaarborgd door de aansprakelijke organisaties die door de douaneadministraties zijn aanvaard. De gebruikers van een TIR-carnet moeten ook erkend zijn door de douane en de aansprakelijke organisaties.

Er mogen geen TIR-carnets worden gebruikt voor vervoer dat binnen de EU begint en eindigt en evenmin voor transporten van alcohol en gefabriceerde tabak. Zij mogen echter wel worden gebruikt voor vervoer tussen lidstaten van de EU als dat vervoer geschiedt over het grondgebied van derde landen.

De inlastneming van een TIR-carnet geldt voor het volledige douanegebied van de EU. Geen enkele formaliteit moet worden vervuld aan de binnengrenzen van de EU.

Sinds 1 januari 2009 is binnen de EU het NCTS-TIR verplicht. Dit houdt in dat de terugzending van strook nr. 2 op het gebied van de Unie vervangen wordt door een elektronisch bericht.

Het papieren TIR-carnet moet echter altijd gelijktijdig met de toepassing NCTS-TIR gebruikt worden bij het overschrijden van de EU-grenzen en bij de kantoren van vertrek en bestemming.

b. Uniedouanevervoer en gemeenschappelijk douanevervoer

Het extern Uniedouanevervoer maakt in principe het verkeer van niet-Uniegoederen van één plaats naar een andere in het douanegebied van de Unie mogelijk zonder heffing van invoerrechten of andere heffingen en zonder toepassing van de handelspolitieke maatregelen.

Het *intern* Uniedouanevervoer maakt het verkeer van Uniegoederen mogelijk, zonder wijziging van de douanestatus, van één plaats naar een andere in het douanegebied van de Unie via een derde land.

Het Uniedouanevervoer wordt gebruikt door de lidstaten van de EU, Andorra en de Republiek San Marino.

Het gemeenschappelijk douanevervoer breidt de regeling Uniedouanevervoer uit voor de betrekkingen met de landen van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA), namelijk Noorwegen, IJsland, Zwitserland en Liechtenstein en met Turkije, Noord-Macedonië, Servië en het Verenigd Koninkrijk (met uitzondering van het grondgebied van Noord-Ierland, waar het Uniedouanevervoer van toepassing blijft).

Vanaf 1 juli 2003 is het New Computerised Transit System (NCTS) verplicht behalve in geval van toepassing van de noodprocedure en zijn de T-documenten door elektronische aangiften inzake douanevervoer vervangen. Het gaat daarbij om de aangifte T1 in geval van extern Uniedouanevervoer en T2 in geval van intern Uniedouanevervoer. De goederen en de aangifte moeten worden aangebracht bij het kantoor van vertrek en bij het kantoor van bestemming. Het vervoer dient voor het ganse traject te geschieden onder dekking van een zekerheid.

De douaneautoriteiten kunnen onder bepaalde voorwaarden vergunningen verlenen voor vereenvoudigingen inzake douanevervoer.

B. Douane-entrepot

Een **douane-entrepot** is een door de douaneautoriteiten goedgekeurde plaats waar in hoofdzaak niet-Uniegoederen kunnen worden opgeslagen zonder dat de goederen worden onderworpen aan de in 5.1 bedoelde rechten, de btw, de eventuele accijns en de handelspolitieke maatregelen.

De douane-entrepots kunnen worden gebruikt voor de opslag van goederen ofwel door iedereen (publieke douane-entrepots) ofwel door de houders van een vergunning douane-entrepot (particulier douane-entrepot).

Bij het particulier entrepot zijn de houder van de vergunning en de houder van de regeling dezelfde persoon en berusten de verantwoordelijkheden volledig bij de vergunninghouder particulier entrepot.

De houder van de regeling is de persoon die de douaneaangifte doet, of voor wiens rekening die aangifte wordt gedaan, of de persoon aan wie de uit een douaneregeling voortvloeiende rechten en plichten zijn overgedragen.

Onder de publieke douane-entrepots onderscheidt men de entrepots type I, de entrepots type II en de entrepots type III.

Bij de entrepots type I berusten de verantwoordelijkheden bij de houder van de vergunning en de houder van de regeling. Bij de entrepots type II berusten de verantwoordelijkheden voornamelijk bij de houder van de regeling. De entrepots type III worden door de douane beheerd.

Zowel particuliere als publieke douane-entrepots type I en II kunnen ook worden verleend voor goederen die in verschillende lidstaten van de Unie onder de regeling douane-entrepot worden opgeslagen.

Niet-Uniegoederen kunnen bij inverbruikstelling ook worden opgeslagen in een **btw-entrepot**. Dit maakt het mogelijk de goederen in het vrije verkeer te brengen en ze op het stuk van de btw aan te geven met voorlopige vrijstelling.

C. Tijdelijke invoer

Onder de voorwaarde van latere wederuitvoer zonder wijziging te hebben ondergaan, kan voor bepaalde in de EU gebruikte goederen gehele of gedeeltelijke vrijstelling van invoerrechten worden toegestaan. Ter zake kan in plaats van het "Enig document" eveneens een "ATA-carnet" worden gebruikt.

D. Bijzondere bestemming

a. Definitie

De regeling bijzondere bestemming laat toe dat goederen met toepassing van een verlaagd recht of nulrecht in het vrije verkeer worden gebracht wegens hun specifiek gebruik.

b. Doel en draagwijdte van de regeling

Deze regeling maakt het mogelijk om aan een importeur tariefpreferenties (verlaging of schorsing van rechten) te verlenen, mits de goederen hun voorziene reglementaire eindbestemming verkrijgen. Hoofdzakelijk gaat het hierbij om een industrieel assemblageproces, de verwerking en de verbouwing (bijvoorbeeld delen ontworpen om te worden gemonteerd op vliegtuigen voor de burgerluchtvaart, micro-elektronica-onderdelen bedoeld om te worden geïnstalleerd op een computer, goederen bestemd voor verwerking ...).

De regeling bijzondere bestemming werd ontworpen ter bevordering van bepaalde sectoren van economische activiteiten en kan enkel worden verleend als het wordt voorzien in het douanetarief. De onder de regeling geplaatste goederen zijn onderworpen aan het douanetoezicht om zich ervan te vergewissen dat de goederen door de begunstigde de voorgeschreven bestemming krijgen en dat de tariefpreferentie niet ten onrechte wordt verleend.

E. Actieve veredeling

a. Definitie

De actieve veredeling is een bijzondere regeling die in het douanegebied van de Europese Unie toelaat niet-Uniegoederen te bewerken of te verwerken (met eventueel gebruik van Uniegoederen) zonder dat de niet-Uniegoederen onderhevig zijn aan invoerrechten, noch aan andere heffingen, noch aan handelspolitieke maatregelen.

De regeling kan ook gebruikt worden voor de bewerking van goederen om deze in overeenstemming te brengen met technische vereisten, zodat ze in het vrije verkeer kunnen worden gebracht.

Deze regeling is eveneens van toepassing voor de bewerking van goederen waarbij de opdrachtgever eigenaar blijft van de ingevoerde goederen.

We merken op dat de regeling actieve veredeling niet noodzakelijk inhoudt dat de bewerking een industriële wijziging met een waardeverhoging moet zijn; kleine behandelingen van de goederen (gebruikelijke behandelingen, herstellingen, afstellingen, enz.) kunnen eveneens worden uitgevoerd onder de regeling.

Een douaneschuld bij invoer ontstaat indien de goederen die onder de regeling actieve veredeling werden geplaatst, in het vrije verkeer worden gebracht. In het algemeen wordt deze schuld berekend op basis van de ingevoerde goederen gebruikt in het verwerkte product. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de verwerkte producten in het vrije verkeer worden gebracht met de eigen invoerrechten.

b. Doel en draagwijdte van de regeling

Een belangrijk doel van de regeling actieve veredeling is de uitvoer te bevorderen en het op gelijke voet plaatsen van Unie-operatoren met hun concurrenten uit derde landen die dezelfde goederen produceren, door de Unie-operatoren toe te laten derdelandengoederen te verwerken in hun eindproduct zonder douanerechten te betalen op de derdelandengoederen waarbij de eindproducten worden uitgevoerd buiten het douanegebied van de Europese Unie. De vrijstelling van de invoerrechten op de derdelandengoederen, die verwerkt worden in de uitgevoerde veredelingsproducten, laat de Unie-operatoren toe een kwaliteitsproduct te vervaardigen tegen de laagst mogelijke prijs en zo hun concurrentievermogen op de buitenlandse markt te versterken.

De regeling actieve verdeling draagt bij tot het in evenwicht brengen van de commerciële balans door de uitvoer te stimuleren, doordat actieve veredeling wordt gevolgd door een wederuitvoer. Actieve verdeling draagt op deze manier bij tot een positieve balans door een meerwaarde te creëren via bewerking of verwerking van de geïmporteerde niet-Uniegoederen en door de creatie van arbeid bij die actieve veredeling (bewerking of verwerking in de Europese Unie).

Bijgevolg draagt de regeling actieve veredeling bij tot de bestrijding van de werkloosheid door het behoud en de creatie van arbeidsplaatsen in de Europese Unie.

Een ander belangrijk doel van de regeling actieve veredeling is het behoud of de oprichting van een economische activiteit door het bewerken en verwerken van goederen in de Unie, zoals hierna besproken.

De invoerrechten beogen een rechtvaardige bescherming van alle producenten van alle goederen (grondstoffen, halffabricaten of afgewerkte producten) binnen de Unie.

De tarifaire politiek voorziet meestal een hoger bedrag aan invoerrechten voor afgewerkte producten dan voor grondstoffen of halffabricaten die gebruikt worden om de afgewerkte producten (veredelingsproducten) te vervaardigen.

Soms kunnen de invoerrechten op grondstoffen of halffabricaten hoger zijn dan de invoerrechten op de afgewerkte producten verkregen door het verwerken of bewerken van de grondstoffen of halffabricaten. Dan is het mogelijk voordeliger om het afgewerkte (veredelde) product direct in te voeren vanuit een derde land. In deze gevallen wordt de oprichting van de industriële activiteit ontmoedigd en bestaat de kans dat de bewerkingsactiviteiten worden verplaatst buiten de Unie.

In het geval dat de regeling actieve veredeling wordt gevolgd door het in het vrije verkeer brengen van de afgewerkte/veredelde producten, kan dit onder bepaalde voorwaarden een voordeel betekenen voor de operator in de Unie. Dit is zo indien de financiële last om het eindproduct in het vrije verkeer te brengen en om het eindproduct te vervaardigen lager is dan deze die zij zouden hebben ingeval zij de in een derde land aangekochte grondstoffen on- middellijk in het vrije verkeer zouden brengen met betaling van de daarop van toepassing zijnde belastingen.

F. Passieve veredeling

a. Definitie

De regeling passieve veredeling is een bijzondere regeling die het mogelijk maakt Uniegoederen tijdelijk uit het douanegebied van de Europese Unie uit te voeren teneinde deze aan veredelingshandelingen te onderwerpen en de uit die handelingen voortkomende veredelingsproducten met gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de invoerrechten in het vrije verkeer te brengen in de Europese Unie.

b. Doel en draagwijdte van de regeling

De regeling passieve veredeling beantwoordt aan de huidige internationale organisatie van de arbeid die de vervaardiging van bepaalde goederen toevertrouwt aan een reeks gespecialiseerde ondernemingen in verschillende landen. Alhoewel de regeling passieve veredeling de Uniewerknemers benadeelt ten opzichte van buitenlandse werknemers heeft zij toch positieve economische gevolgen voor de Europese Unie. De regeling kan namelijk leiden tot een verhoging van de Unie-uitvoer van goederen, bestemd om te worden verwerkt in derde landen goederen die worden ingevoerd in de Europese Unie en tot een vermindering van de invoer van niet-Uniegoederen.

Bovendien kan deze regeling leiden tot een formule van industriële samenwerking met bepaalde derde landen tegen lagere loonkosten dan deze in de Europese Unie en, in dit opzicht, productiemoeilijkheden vermijden in de Europese Unie. In dit geval benutten de Unie-ondernemingen de lagere loonkosten van de landen in ontwikkeling door hen een deel van hun productie toe te vertrouwen; de vermindering van de kosten op het in het buitenland verwerkte gedeelte vindt zijn weerslag op de productiekosten van het geheel (principe van de evenredige verdeling van de kosten) en laat toe de productieactiviteiten in de Europese Unie niet te verstoren.

De regeling passieve veredeling wordt eveneens gebruikt indien de vereiste technologie om een gedeelte van de verdelingshandelingen te verrichten niet aanwezig is in de Europese Unie en wanneer, wegens een contractuele of wettelijke garantieverplichting, de herstelling moet worden verricht in een derde land.

5.2.6. UITVOER VAN GOEDEREN

A. Definitieve uitvoer

De regeling inzake uitvoer regelt het uitgaan uit het douanegebied van de Europese Unie van Uniegoederen.

Overeenkomstig de voorschriften dient een uitvoeraangifte binnen de termijnen in principe te worden voorgelegd op het douanekantoor dat bevoegd is voor het toezicht op de plaats waar de exporteur is gevestigd of waar de goederen zijn verpakt of geladen in het uitgaand vervoermiddel. Op Belgische douanekantoren van uitgang is dit ook steeds mogelijk.

De exporteur is:

- a) een particulier die goederen bij zich draagt die het douanegebied van de Unie zullen verlaten, wanneer deze goederen deel uitmaken van zijn persoonlijke bagage;
- b) in de andere gevallen, wanneer a) niet van toepassing is:
  - i) een in het douanegebied van de Unie gevestigde persoon die macht heeft om te beslissen en beslist heeft dat de goederen dat douanegebied zullen verlaten;
  - ii) wanneer i) niet van toepassing is, eender welke in het douanegebied van de Unie gevestigde persoon die partij is bij de overeenkomst op grond waarvan goederen dat douanegebied zullen verlaten.

Vanaf 1 juli 2009 dient via PLDA de uitvoeraangifte elektronisch ingediend te worden, met inbegrip van de veiligheidsgegevens (ECS = Export Control System).

Voor uitvoer naar Zwitserland (met inbegrip van Liechtenstein) en Noorwegen en voor verzending naar de niet-fiscale gebieden moeten de veiligheidsgegevens niet vermeld worden.

Het document dat als ondersteuning voor deze elektronische procedure geldt, is het Uitvoergeleidedocument (UGD).

Dit heeft voor gevolg dat voor indirecte uitvoer (2 lidstaten zijn betrokken) ECS wordt toegepast. ECS laat toe om de uitgang uit het douanegebied van de EU te controleren door elektronische berichten uit te wisselen tussen het kantoor van uitvoer en het kantoor van uitgang uit de Europese Unie.

Wanneer PLDA het bericht van vrijgave verstuurt, kan de aangever op basis van dit vrijgavebericht zelf een UGD afdrukken of laten afdrukken op het hulpkantoor. Een papieren versie van het UGD dient niet meer te worden voorgelegd op het kantoor van uitgang. Een mededeling van het MRN (movement reference number) volstaat.

De uitvoer kan aanleiding geven tot verschillende voordelen, bv. ontheffing van accijns en bijzondere accijns, vrijstelling van btw, restituties voor sommige landbouwproducten (momenteel niet van toepassing), enz.

B. Tijdelijke uitvoer

Goederen kunnen eveneens tijdelijk worden uitgevoerd, bv. voor tentoonstelling of levering op proef in het buitenland. Onder bepaalde voorwaarden mag bij wederinvoer definitieve vrijstelling worden verleend.

Het "ATA-carnet" kan het "Enig document" vervangen voor de tijdelijke uitvoer.

5.2.7. TERUGBETALINGEN OF KWIJTSCHELDINGEN VAN RECHTEN BIJ INVOER, ACCIJNS, BIJZONDERE ACCIJNS EN BTW

Terugbetaling is de teruggave van een bedrag aan invoer- of uitvoerrechten die zijn voldaan terwijl kwijtschelding de ontheffing is van de verplichting tot betaling van een bedrag aan invoer- of uitvoerrechten die niet zijn voldaan.

Terugbetaling of kwijtschelding is mogelijk om elk van de volgende redenen:

- a) invoer- of uitvoerrechten die te veel in rekening zijn gebracht;
- b) goederen die gebreken vertonen of goederen die niet met de bepalingen van het contract in overeenstemming zijn;
- c) vergissing van de bevoegde autoriteiten;
- d) billijkheid.

De terugbetaling of de kwijtschelding van accijnzen, geïnd bij invoer uit derde landen, geschiedt in dezelfde gevallen en onder dezelfde voorwaarden als de terugbetaling of de kwijtschelding van invoerrechten.

Teruggave van btw is enkel mogelijk in de gevallen waarin het Btw-Wetboek voorziet.

5.2.8. GEAUTHORISEERDE MARKTDEELNEMER (AUTHORISED ECONOMIC OPERATOR (AEO))

In een internationale omgeving gekenmerkt door de toename van de terroristische dreiging en de georganiseerde grensoverschrijdende criminaliteit, die de wereldeconomie in haar geheel, maar ook de openbare veiligheid, de volksgezondheid en het leefmilieu ernstig in gedrang kunnen brengen, wil de Europese Unie de beveiliging van de internationale logistieke keten versterken.

In deze context heeft de Europese Unie, zich onder meer steunend op het "Kader van SAFE-normen die de wereldhandel beveiligen en vergemakkelijken", aangenomen op 23 juni 2005 door de Werelddouaneorganisatie, zijn eigen programma van geautoriseerde marktdeelnemers uitgewerkt.

Bedrijven met een AEO-statuut zijn marktdeelnemers die voldoen aan een aantal criteria zoals opgenomen in artikel 39 van het douanewetboek van de Unie en die vrijwillig het AEO-statuut aanvragen. Daartoe werken ze nauw samen met de douaneautoriteiten om de internationale toeleveringsketen te beveiligen. Bedrijven met een AEO-statuut hebben voordelen zowel binnen als buiten de EU.

Dus, voor de marktdeelnemers die concurrentieel willen blijven in de uiterst complexe internationale toeleveringsketen zijn er twee soorten AEO-vergunningen (AEOC voor douanevereenvoudigingen en AEOS voor Veiligheid en Beveiliging). Beide vergunningen zorgen voor een kwalitatieve erkenning en geven het aanzien van een betrouwbare handelspartner.

Het is een echt kwaliteitslabel op het nationale en internationale niveau en biedt met name de volgende voordelen:

- Voor de AEOC-vergunning:
  - Gemakkelijkere toegang tot douanevereenvoudigingen (EIDR, gecentraliseerde vrijmaking, Self-assessment);
  - Minder fysieke en documentaire controles;
  - Voorafgaandelijke kennisgeving als een zending is geselecteerd voor een documentaire controle;
  - Prioritaire behandeling bij een douanecontrole;
  - Vermindering of vrijstelling doorlopende zekerheidstelling inzake douane.
- Voor AEOS-vergunning:
  - Minder fysieke en documentaire controles;
  - Voorafgaandelijke kennisgeving bij een fysieke controle;
  - Prioritaire behandeling bij een douanecontrole;
  - Keuze van de plaats van controle (onder voorwaarden);
  - Wederzijdse erkenning tussen de EU en derde landen:

De erkenning geldt dus niet enkel in de Europese Unie maar ook in de derde landen waarmee de Europese Unie een akkoord inzake wederzijdse erkenning heeft gesloten. Dit betekent dat gelijkaardige programma's in derde landen en het AEO-programma van de EU als gelijkwaardig worden beschouwd. Er zijn al zes akkoorden, namelijk met Zwitserland, Andorra, Japan, Noorwegen, de Verenigde Staten en China.

Alle informatie betreffende dit statuut is terug te vinden op onderstaande website:
https://financien.belgium.be/nl/douane_accijnzen/ondernemingen/douane/aeo

HOOFDSTUK 6

DE ACCIJNZEN

Wat nieuws?

Uiterlijk op 01.01.2020

- *Verhoging van de minimumaccijns voor sigaretten en rooktabak en jaarlijkse aanpassing van de minimumfiscaliteit op sigaren (inwerkingtreding: 01.01.2020).*

Uiterlijk op 01.01.2021

- *Verhoging van de specifieke bijzondere accijns op sigaretten en rooktabak. Verhoging van de minimumaccijns voor sigaretten en rooktabak en jaarlijkse aanpassing van de minimumfiscaliteit op sigaren (inwerkingtreding: 01.01.2021).*

Deze belastingen worden vastgesteld en geregeld door verschillende EU-richtlijnen en door de nationale wetgeving. Een aantal belangrijke bepalingen zijn onder meer opgenomen in:

- *de wet van 22 december 2009 betreffende de algemene regeling inzake accijnzen (BS van 31 december 2009);*
- *de wet van 21 december 2009 betreffende het accijnsstelsel van alcoholvrije dranken en koffie (BS van 15 januari 2010);*
- *de Programmawet van 27 december 2004 (BS van 31 december 2004);*
- *de wet van 7 januari 1998 betreffende de structuur en de accijnstarieven op alcohol en alcoholhoudende dranken (BS van 4 februari 1998);*
- *de wet van 3 april 1997 betreffende het fiscaal stelsel van gefabriceerde tabak (BS van 16 mei 1997);*

hun wijzigingen en de besluiten genomen ter uitvoering van deze wetten.

6.1. DEFINITIE

De accijnzen zijn indirecte belastingen op het verbruik of gebruik van bepaalde producten, zowel vervaardigd in het binnenland als afkomstig uit de lidstaten van de Europese Unie of ingevoerd uit derde landen. Men onderscheidt de (gewone) accijns, de bijzondere accijns, bovendien de bijdrage op de energie (voor energieproducten en elektriciteit) en bovendien de controleretributie (voor huisbrandolie). De totale accijnsbelasting is de som van deze categorieën.

6.2. INDELING VAN DE ACCIJNZEN

Men onderscheidt:

- **Accijnsgoederen** die op communautair vlak geharmoniseerd zijn en die met een (gewone) accijns voor de BLEU en een bijzondere accijns (en eventueel een bijdrage op de energie en een controleretributie) waarvan de opbrengst uitsluitend bestemd is voor België, belast worden; deze communautaire accijnsgoederen zijn alcoholen alcoholhoudende dranken (zijnde bier, wijn, andere gegiste dranken dan bier of wijn, tussenproducten en ethylalcohol), energieproducten en elektriciteit en tabaksfabricaten;

- b. Nationale **accijnsproducten**, die niet op communautair vlak geharmoniseerd zijn en die belast worden met een (gewone) accijns waarvan de opbrengst uitsluitend bestemd is voor België; deze nationale accijnsproducten zijn alcoholvrije dranken en koffie.
- c. Voor **energieproducten en elektriciteit, alcohol en alcoholhoudende dranken alsmede tabaksfabricaten** is een Europese richtlijn van kracht houdende een algemene regeling inzake accijns (horizontale richtlijn genoemd). Tevens zijn er richtlijnen betreffende de structuren en de tarieven van die goederen en betreffende de belasting van energieproducten en elektriciteit.

Voor **alcoholvrije dranken en koffie** is een bijzondere nationale regeling van toepassing die los staat van bovengenoemde horizontale richtlijn.

6.3. MAATSTAF VAN HEFFING

Naargelang van het product, de hoeveelheid en/of de waarde. Zie ook onder "tarieven" hieronder.

6.4. ALGEMENE REGELING INZAKE ACCIJNZEN

6.4.1. ALGEMEEN

Richtlijn 2008/118/EG van de Raad van 16 december 2008 houdende een algemene regeling inzake accijns en houdende intrekking van Richtlijn 92/12/EEG betreft de algemene regeling inzake accijns. Die richtlijn werd in Belgisch recht omgezet bij de *wet van 22 december 2009 betreffende de algemene regeling inzake accijnzen*.

Het is niet mogelijk om hier deze complexe regeling exact te beschrijven. Hierna worden de grote lijnen ervan weergegeven; voor details en uitzonderingen wordt verwezen naar bovengenoemde wet en de besluiten genomen ter uitvoering ervan.

Accijnsgoederen, dat wil zeggen **energieproducten en elektriciteit, alcohol en alcoholhoudende dranken en tabaksfabricaten**, worden aan accijnzen onderworpen op het tijdstip van hun productie of winning of bij hun invoer.

6.4.2. VERSCHULDIGDHEID, TERUGBETALING EN VRIJSTELLING VAN ACCIJNZEN

De accijnzen worden *verschuldigd* op het tijdstip van de *uitslag tot verbruik* hier te lande, dat wil zeggen bij onttrekking van accijnsgoederen aan een accijnsschorsingsregeling, bij het voorhanden hebben van accijnsgoederen buiten een accijnsschorsingsregeling wanneer over die goederen geen accijnzen zijn geheven, bij de productie van accijnsgoederen buiten een accijnsschorsingsregeling en bij de invoer, behalve indien de accijnsgoederen bij invoer onmiddellijk onder een accijnsschorsingsregeling worden geplaatst. De accijnzen worden eveneens verschuldigd bij het constateren van bepaalde tekorten die aan de accijnzen moeten worden onderworpen.

Een *accijnsschorsingsregeling* is een belastingregeling die geldt voor het onder schorsing van accijnzen produceren, verwerken, voorhanden hebben en overbrengen van niet onder een douaneschorsingsregeling geplaatste accijnsgoederen.

De betaling geschiedt in principe contant op het ogenblik van het ontstaan van de belastingschuld. Onder zekere voorwaarden en na borgstelling kan een krediettermijn worden toegestaan die verschilt naargelang van het product.

Deze krediettermijn voor erkende entrepouhouders en importeurs loopt voor *ethylalcohol en geestrijke dranken, bier, stille wijn, mousserende wijn, andere al of niet mousserende gegiste dranken en tussenproducten alsmede voor energieproducten (excl. aardgas, kolen, cokes en bruinkool)* tot de donderdag van de week volgend op die waarin de aangifte ten verbruik werd ingediend.

Inzake *tabaksfabricaten* kunnen de marktdeelnemers (in België gevestigde fabrikanten of invoerders of vertegenwoordigers van in buitenland gevestigde fabrikanten of invoerders) uitstel van betaling van accijnzen en btw genieten tot de donderdag van de week volgend op die waarin de aangifte ten verbruik werd ingediend.

In bepaalde gevallen en onder bepaalde voorwaarden kunnen de accijnzen op in het land tot verbruik uitgeslagen accijnsgoederen worden terugbetaald of kwijtgescholden. Het kan daarbij gaan om accijnsgoederen die voor commerciële doeleinden voorhanden worden gehouden in een andere lidstaat om er te worden geleverd of gebruikt, om accijnsgoederen die in het kader van een verkoop op afstand in een andere lidstaat worden verkocht, om accijnsgoederen die worden uitgevoerd, om het rechtzetten van allerhande onregelmatigheden of vergissingen, enz.

Er zijn, onder bepaalde voorwaarden, vrijstellingen voorzien voor diplomaten, consulaire ambtenaren, strijdkrachten, een aantal (internationale) instellingen, taxfree shops, leveringen aan boord van vliegtuigen of schepen bij overtochten naar derde landen of derdelandsgebieden, enz.

Voor **elektriciteit en aardgas** wordt de accijns verschuldigd door de distributeur op het tijdstip van de levering ervan door deze laatste aan de verbruiker. Er wordt aangenomen dat de levering plaatsvindt na verloop van iedere periode waarop de afrekening of de betaling betrekking heeft voor de doorlopende leveringen van aardgas en elektriciteit die aanleiding geven tot achtereenvolgende afrekeningen of betalingen.

De distributeur dient ten laatste de 20e van iedere maand een aangifte ten verbruik in m.b.t. de verbruiks- en tussentijdse facturen van de voorgaande maand en betaalt de verschuldigde accijns contant. Wat de accijnzen verschuldigd op de tussentijdse facturen betreft, kan de distributeur deze voldoen aan de hand van voorschotten.

Voor **kolen, cokes en bruinkool** worden de accijnzen verschuldigd op het tijdstip van levering aan de kleinhandelaar door bedrijven die gehouden zijn zich te registreren volgens de modaliteiten bepaald door de Koning, tenzij de producent, de invoerder, de verwerver of eventueel zijn fiscale vertegenwoordiger in de plaats zou treden van deze geregistreerde bedrijven voor de verplichtingen die hen zijn opgelegd. Onder kleinhandelaar dient te worden verstaan iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die kolen, cokes en bruinkool levert aan natuurlijke personen of rechtspersonen die ze verbruiken.

Als tijdstip van levering aan de kleinhandelaar wordt beschouwd de datum van het opstellen van de factuur betreffende deze levering. Het geregistreerde bedrijf dient uiterlijk de donderdag van de week volgend op de week van de opstelling van de factuur een aangifte ten verbruik in en betaalt de verschuldigde accijns contant. Bij inverbruikstelling met vrijstelling van accijnzen wordt de aangifte ten verbruik ten laatste de 15e van de maand volgend op de maand van de opstelling van de factuur ingediend.

6.4.3. PRODUCTIE, VERWERKING EN VOORHANDEN HEBBEN VAN ACCIJNSGOEDEREN

De productie en de verwerking hier te lande van accijnsgoederen vindt plaats in een belastingentrepot. Ook het voorhanden hebben van dergelijke goederen, waarvoor de accijnzen niet werden voldaan, moet in een belastingentrepot plaatsvinden.

Een *belastingentrepot* is iedere plaats waar een *erkend entrepouder* bij de bedrijfsuitoefening accijnsgoederen – onder bepaalde voorwaarden - onder een accijnsschorsingsregeling produceert, verwerkt, voorhanden heeft, ontvangt of verzendt.

Een *erkend entrepouder* is een natuurlijke of rechtspersoon die gemachtigd is om in het kader van zijn bedrijfsuitoefening accijnsgoederen onder een accijnsschorsingsregeling in een belastingentrepot te produceren, te verwerken, voorhanden te hebben, te ontvangen of te verzenden.

6.4.4. OVERBRENGING VAN ACCIJNSGOEDEREN ONDER SCHORSING VAN ACCIJNZEN

Accijnsgoederen kunnen binnen België onder een accijnsschorsingsregeling worden overgebracht van een belastingentrepot naar:

- een ander belastingentrepot;
- een geregistreeerde geadresseerde, indien de accijnsgoederen worden verzonden vanuit een andere lidstaat;
- een plaats waar de accijnsgoederen het grondgebied van de Gemeenschap verlaten;
- een aantal andere geadresseerden (diplomaten, consulaire beambten, strijdkrachten, bepaalde (internationale) instellingen), wanneer de accijnsgoederen vanuit een andere lidstaat worden verzonden.

Zij kunnen ook onder een accijnsschorsingsregeling worden verzonden door een geregistreeerde afzender van de plaats van invoer naar één van de hierboven vermelde bestemmingen. Een *geregistreeerde afzender* is een natuurlijke of rechtspersoon die, mits het naleven van een aantal voorwaarden, gemachtigd is om, bij de bedrijfsuitoefening, accijnsgoederen onder een accijnsschorsingsregeling te verzenden wanneer zij in het vrije verkeer worden gebracht.

Een *geregistreeerde geadresseerde* kan een bedrijf zijn dat geen erkend entrepothouder is. De geregistreeerde geadresseerde is gemachtigd om bij de bedrijfsuitoefening accijnsgoederen in ontvangst te nemen die vanuit een andere lidstaat onder een accijnsschorsingsregeling worden overgebracht, maar hij mag deze goederen niet voorhanden hebben of onder accijnsschorsingsregeling verzenden. Hij moet zich vóór de verzending van de accijnsgoederen hebben laten registreren, een zekerheid gesteld hebben en een aantal andere voorwaarden naleven. Bij het ontvangen van de accijnsgoederen wordt de accijns verschuldigd en moet de accijns op de voorgeschreven wijze gekweten worden. Een geregistreeerde geadresseerde is niet gerechtigd om tabaksfabricaten te ontvangen die niet voorzien zijn van het Belgisch fiscaal merkteken.

De overbrenging van accijnsgoederen onder schorsing van accijnzen geschiedt in principe onder dekking van een elektronisch administratief document en volgens een welbepaalde procedure.

6.4.5. OVERBRENGING VAN ACCIJNSGOEDEREN EN ACCIJNSHEFFING NA UITSLAG TOT VERBRUIK

Er is geen accijns verschuldigd voor accijnsgoederen die door particulieren werden verkregen voor hun eigen behoeften en die door hen zelf worden vervoerd, op voorwaarde dat de accijnzen werden geheven in de lidstaat waar de accijnsgoederen werden verkregen. Er zijn wel bepaalde regels om vast te stellen of de goederen al dan niet werden verkregen voor eigen behoeften.

Accijnsgoederen die, nadat zij in een andere lidstaat reeds tot verbruik zijn uitgeslagen, hier te lande voor commerciële doeleinden voorhanden worden gehouden om hier te worden geleverd of gebruikt, zijn aan accijnzen onderworpen. Hetzelfde principe is van toepassing op reeds in een andere lidstaat tot verbruik uitgeslagen accijnsgoederen die in het kader van afstandsverkopen, in België worden geleverd. Om dubbele belasting te vermijden, is evenwel een teruggaafprocedure voorzien. Er is evenwel geen accijns verschuldigd indien deze goederen in België algeheel vernietigd of onherstelbaar verloren zijn gegaan.

6.5. ACCIJNSREGELING VOOR ALCOHOLVRIJE DRANKEN EN KOFFIE

Onder “**accijnsproducten**” worden verstaan alcoholvrije dranken en koffie.

De accijnsproducten worden aan de accijns onderworpen op het tijdstip van hun vervaardiging hier te lande, van hun invoer hier te lande of van hun binnenbrengen (d.w.z. vanuit een andere EU-lidstaat) hier te lande.

De accijns wordt verschuldigd op het tijdstip van de uitslag tot verbruik hier te lande. Onder "uitslag tot verbruik" wordt verstaan het onttrekken aan een schorsingsregeling van accijnsproducten, het voorhanden hebben of de vervaardiging van accijnsproducten buiten een schorsingsregeling en de invoer en het binnenbrengen van accijnsproducten behoudens indien die producten zich op het moment van het binnenbrengen onder een schorsingsregeling bevinden. Een schorsingsregeling is een belastingregeling die geldt voor het onder schorsing van accijns vervaardigen, voorhanden hebben en overbrengen van accijnsproducten.

De betaling geschiedt in principe contant op het ogenblik van het ontstaan van de belastingschuld. Onder zekere voorwaarden en na borgstelling kan voor de houders van een vergunning "accijnsinrichting" een krediettermijn worden toegestaan. Deze krediettermijn loopt tot de donderdag van de week volgend op die waarin de aangifte ten verbruik werd ingediend.

Er wordt tot terugbetaling van de accijns overgegaan voor accijnsproducten die worden uitgevoerd, verzonden worden ter bestemming van een andere lidstaat of die door een overheidsinstantie ongeschikt worden verklaard voor gebruik en die vernietigd worden onder ambtelijk toezicht. Ook in een aantal andere gevallen, bv. rechtzetting van vergissingen, is een terugbetaling of kwijtschelding voorzien.

Het vervaardigen van accijnsproducten en het ontvangen en voorhanden hebben van dergelijke producten waarvoor de accijns niet werd voldaan, dienen te gebeuren in een plaats die erkend is als accijnsinrichting. Ook het verzenden van deze producten waarvoor de accijns niet werd voldaan, dient te gebeuren vanuit een accijnsinrichting. Een accijnsinrichting is iedere plaats waar de accijnsproducten onder de schorsingsregeling worden vervaardigd, voorhanden zijn, worden ontvangen en worden verzonden. Voor de erkenning als accijnsinrichting moet een vergunning worden aangevraagd.

Accijnsproducten kunnen onder de schorsingsregeling worden overgebracht van een accijnsinrichting naar een andere accijnsinrichting, ter bestemming van een andere lidstaat of ter bestemming van een douanekantoor van uitvoer. Zij kunnen onder die regeling ook worden overgebracht van een invoerkantoor hier te lande naar een accijnsinrichting ter bestemming van een andere lidstaat of naar een plaats van rechtstreekse aflevering hier te lande die aangewezen is door de houder van een accijnsinrichting. Tenslotte kunnen zij bij het binnenbrengen onder de schorsingsregeling worden overgebracht naar een accijnsinrichting, ter bestemming van een andere lidstaat via het Belgisch grondgebied, ter bestemming van een douanekantoor van uitvoer gevestigd hier te lande of naar een plaats van rechtstreekse aflevering hier te lande die aangewezen is door de houder van een accijnsinrichting.

Het verzenden van accijnsproducten onder de schorsingsregeling moet geschieden onder dekking van een handelsdocument waarmee de accijnsproducten kunnen worden geïdentificeerd.

Op door particulieren voor eigen behoeften verkregen en door hen zelf vervoerde accijnsproducten is geen accijns verschuldigd op voorwaarde dat zij werden verkregen volgens de regels voor de binnenlandse markt van de lidstaat van verkrijging.

Accijnsproducten kunnen buiten een accijnsinrichting worden vervaardigd uit andere accijnsproducten voor zover het bedrag van de accijns op het bekomen accijnsproduct niet meer bedraagt dan het totale bedrag van de accijns dat van tevoren is betaald op elk aangewend accijnsproduct.

Het branden van koffie, het vervaardigen van extracten, essences en concentraten van koffie, in vaste vorm of vloeibaar, alsook het vervaardigen van preparaten van koffie of van preparaten van die extracten, essences en concentraten van koffie, kan buiten een accijnsinrichting geschieden voor zover de accijns is betaald op de aangewende ongebrande of gebrande koffie.

6.6. CONTROLE

In de belastingentrepots en accijnsinrichtingen geschiedt de controle aan de hand van de voorraadadministratie in relatie tot de handelsboekhouding van de erkend entrepouthouder of houder van de vergunning "accijnsinrichting" en door het onderzoek van de registers en geschriften evenals de aangiften (aangifte ten verbruik, uitvoeraangifte, ...).

Bovendien wordt minstens één maal per jaar een opneming van het belastingentrepot of de accijnsinrichting (fysieke controle) uitgevoerd.

In bepaalde gevallen is er een permanente controle door accijnsambtenaren op de productie.

Bij het verkeer van accijnsgoederen of accijnsproducten wordt de controle uitgevoerd aan de hand van de documenten die het transport begeleiden (bijvoorbeeld: bij verkeer onder de schorsingsregeling of onder de accijnsschorsingsregeling, het e-AD of het commercieel document; bij verkeer met betaling van accijnzen, naargelang het geval een vereenvoudigd geleidedocument (VGD) of de commerciële documenten eventueel vergezeld van de gestelde zekerheid).

Op te merken valt dat de gefabriceerde tabak in verbruik gesteld in het land, voorzien moet zijn van een fiscaal kenteken.

Het spreekt vanzelf dat de controle op de documenten aangevuld kan worden met een fysisch onderzoek van de lading.

Elk vervoer van accijnsgoederen die reeds in België in verbruik werden gesteld en bestemd zijn om te worden vervoerd naar een andere plaats in België met gebruikmaking van het grondgebied van een lidstaat moet gedekt zijn door een vereenvoudigd geleidedocument.

Omgekeerd is het gebruik van het vereenvoudigd geleidedocument eveneens vereist voor het intracommunautair vervoer van reeds in verbruik gestelde accijnsgoederen vanuit een lidstaat naar een andere plaats van dezelfde lidstaat met gebruikmaking van het Belgisch grondgebied.

6.7. TARIEVEN

Opmerking: sommige van deze tarieven kunnen op zeer korte termijn worden aangepast.

6.7.1. ENERGIEPRODUCTEN EN ELEKTRICITEIT

Richtlijn 2003/96/EG van de Raad van 27 oktober 2003 betreft de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit. Op nationaal vlak is één en ander geregeld in Hoofdstuk XVIII van Titel XI – Financiën van de Programmawet van 27 december 2004.

Voor de toepassing van Hoofdstuk XVIII van de Programmawet van 27 december 2004 moet onder "accijnzen" worden verstaan: de accijns, de bijzondere accijns, de controleretractie op huisbrandolie en de bijdrage op de energie.

In euro per 1.000 l bij 15 °C, tenzij anders vermeld

Product	Accijns	Bijzondere accijns	Bijdrage op de energie	Totaal
A. Gelode benzine	245,4146	393,7887	28,6317	667,8350
B. Ongelode benzine ≥ 98 octaan				
1. Hoog zwavelgehalte en gehalte aan aromatische verbindingen	245,4146	341,8221	28,6317	615,8684
2. Laag zwavelgehalte en gehalte aan aromatische verbindingen	245,4146	326,1124	28,6317	600,1587
C. Andere ongelode benzine	245,4146	326,1124	28,6317	600,1587
D. Kerosine				
1. Gebruikt als motorbrandstof	294,9933	308,9057	28,6317	632,5307
2. Gebruikt als motorbrandstof voor industriële en commerciële doeleinden (1)	18,5920	4,2925	0	22,8845
3. Gebruikt als verwarmingsbrandstof				
3.1. Zakelijk gebruik	0	0	19,5580	19,5580
3.2. Niet-zakelijk gebruik	0	0	19,5580	19,5580
E. Gasolie met zwavelgehalte van meer dan 10 mg/kg				
1. Gebruikt als motorbrandstof	198,3148	402,6798	14,8736	615,8682
2. Gebruikt als motorbrandstof voor industriële en commerciële doeleinden (2)	18,5920	4,2925	0	22,8845
3. Gebruikt als verwarmingsbrandstof				
3.1. Zakelijk gebruik	0	0	10,0000 (3) +8,6521 (4)	18,6521
3.2. Niet-zakelijk gebruik	0	0	10,0000 (3) +8,6521 (4)	18,6521

(1) Onder fiscale controle gebruikte kerosine voor stationaire motoren, installaties en machines die worden gebruikt in de bouw, de weg- en waterbouw en voor openbare werken alsmede voor voertuigen bestemd om buiten de openbare weg te worden gebruikt of waarvoor geen vergunning is verleend voor overwegend gebruik op de openbare weg.

(2) Onder fiscale controle gebruikte gasolie voor stationaire motoren, installaties en machines die worden gebruikt in de bouw, de weg- en waterbouw en voor openbare werken alsmede voor voertuigen bestemd om buiten de openbare weg te worden gebruikt of waarvoor geen vergunning is verleend voor overwegend gebruik op de openbare weg.

(3) Controleretributie.

(4) Bijdrage op de energie

Product	Accijns	Bijzondere accijns	Bijdrage op de energie	Totaal
F. Gasolie met zwavelgehalte van niet meer dan 10 mg/kg				
1. Gebruikt als motorbrandstof	198,3148	386,9702 (1)	14,8736	600,1586 (1)
2. Gebruikt als motorbrandstof voor industriële en commerciële doeleinden (2)	18,5920	4,2925	0	22,8845
3. Gebruikt als verwarmingsbrandstof				
3.1. Zakelijk gebruik	0	0	10,0000 (3) +7,2564 (4)	17,2564
3.2. Niet-zakelijk gebruik	0	0	10,0000 (3) + 7,2564 (4)	17,2564
G. Zware stookolie (euro per 1.000 kg)				
1. Zakelijk gebruik (5)	13,0000	3,3460	0	16,3460
2. Niet-zakelijk gebruik	13,0000	3,3460	0	16,3460
3. Gebruik voor de productie van elektriciteit	13,0000	3,3460	0	16,3460
H. Vloeibaar petroleumgas (euro per 1.000 kg)				
1. Gebruikt als motorbrandstof	0	0	0	0
2. Gebruikt als motorbrandstof voor industriële en commerciële doeleinden (6)	37,1840	7,4953	0	44,6793
3. Gebruikt als verwarmingsbrandstof				
3.1. Zakelijk gebruik	0	0	18,6397 (7) of 18,9097 (8)	18,6397 (7) of 18,9097 (8)
3.2. Niet-zakelijk gebruik	0	0	18,6397 (7) of 18,9097 (8)	18,6397 (7) of 18,9097 (8)

(1) Voor in de programmawet van 27 december 2004 omschreven taxi's, motorvoertuigen voor het vervoer van gehandicapte personen, motorvoertuigen met meer dan 8 zitplaatsen, die van de bestuurder niet meegerekend, ontworpen en gebouwd voor het vervoer van passagiers en voertuigen met een maximaal toegelaten massa van minstens 7,5 ton die uitsluitend bestemd zijn voor het goederenvervoer op de weg wordt een terugbetaling van de bijzondere accijns ten belope van 247,6158 euro per 1.000 liter voorzien.

(2) Onder fiscale controle gebruikte gasolie voor stationaire motoren, installaties en machines die worden gebruikt in de bouw, de weg- en waterbouw en voor openbare werken alsmede voor voertuigen bestemd om buiten de openbare weg te worden gebruikt of waarvoor geen vergunning is verleend voor overwegend gebruik op de openbare weg.

(3) Controleretrobitie.

(4) Bijdrage op de energie

(5) Met uitzondering van het gebruik voor de productie van elektriciteit.

(6) Onder fiscale controle gebruikte LPG voor stationaire motoren, installaties en machines die worden gebruikt in de bouw, de weg- en waterbouw en voor openbare werken alsmede voor voertuigen bestemd om buiten de openbare weg te worden gebruikt of waarvoor geen vergunning is verleend voor overwegend gebruik op de openbare weg.

(7) Butaan.

(8) Propan.

Product	Accijns	Bijzondere accijns	Bijdrage op de energie	Totaal
I. Aardgas (euro per MWh – bovenste verbrandingswaarde)				
1. Gebruikt als motorbrandstof	0	0	0	0
2. Gebruikt als motorbrandstof voor industriële en commerciële doeleinden (1)	0	0	0	0
3. Gebruikt als verwarmingsbrandstof				
3a. Zakelijk gebruik				
3a1. Bedrijven met “energiebeleidsafspraken”, “accords de branche” of gelijkaardige overeenkomsten	0	0	0,5400	0,5400
3a2. Andere bedrijven	0	0	0,9978	0,9978
3b. Niet-zakelijk gebruik	0	0	0,9978	0,9978
J. Kolen, cokes en bruinkool (euro per 1.000 kg)	0	8,7577 (2)	3,0000 (2)	11,7577 (2)
K. Elektriciteit (euro per MWh)				
1. Zakelijk gebruik				
1a. Geleverd aan eindgebruiker aangesloten op het transport- of verdelingsnetwerk met nominale spanning > 1 kV, met inbegrip van een eindgebruiker die geïdentificeerd wordt als een met hoogspanning gelijkgestelde afnemer (3)	0	0	0	0
1b. Geleverd aan eindgebruiker aangesloten op het transport- of verdelingsnetwerk met nominale spanning ≤ 1 kV	0	0	1,9261	1,9261
2. Niet-zakelijk gebruik	0	0	1,9261	1,9261

(1) Onder fiscale controle gebruikt aardgas voor stationaire motoren, installaties en machines die worden gebruikt in de bouw, de weg- en waterbouw en voor openbare werken alsmede voor voertuigen bestemd om buiten de openbare weg te worden gebruikt of waarvoor geen vergunning is verleend voor overwegend gebruik op de openbare weg.

(2) Vrijstelling voor kolen, cokes, bruinkool en vaste brandstoffen die worden verbruikt door huishoudens (zie hieronder, vrijstellingen, punt 2, k).

(3) Een met hoogspanning gelijkgestelde afnemer is een eindgebruiker die wordt gevoed via een zelf gefinancierde geïndividualiseerde kabel vanuit een transformatorcabine die deel uitmaakt van het hoogspanningsnetwerk. Deze klanten worden als dusdanig geïdentificeerd door de netbeheerder.

Energieproducten (zie art. 415 van de Programmawet van 27 december 2004 voor de definitie van deze producten) waarvoor in de tabel hierboven geen tarief inzake accijnzen is vastgesteld en die bestemd zijn voor gebruik, worden aangeboden voor verkoop of worden gebruikt als *motor- of verwarmingsbrandstof*, worden belast tegen het tarief van de gelijkwaardige motor- of verwarmingsbrandstof, naargelang van het gebruik dat ervan gemaakt wordt.

Tevens wordt, benevens de hierboven vermelde energieproducten, *elk product* tegen het tarief inzake accijnzen van de gelijkwaardige motorbrandstof belast indien dat product is bestemd voor gebruik, wordt aangeboden voor verkoop of wordt gebruikt als *motorbrandstof*, als additief of als vulstof in motorbrandstoffen. Ook worden, benevens de hierboven vermelde energieproducten, alle andere *koolwaterstoffen*, met uitzondering van turf, die bestemd zijn voor gebruik, worden aangeboden voor verkoop of worden gebruikt als *verwarmingsbrandstof* belast tegen het tarief inzake accijnzen dat voor het gelijkwaardige energieproduct geldt.

Vrijstellingen:

1. Er zijn vrijstellingen (indien niet anders bepaald) voor:
  - a. energieproducten die worden gebruikt voor andere doeleinden dan als motorbrandstof of verwarmingsbrandstof;
  - b. energieproducten met een duaal gebruik (= gebruik zowel als verwarmingsbrandstof als voor andere doeleinden dan als motor- of verwarmingsbrandstof. Doch enkel het gebruik van energieproducten voor chemische reductie of elektrolytische en metallurgische procedés wordt als duaal gebruik beschouwd);
  - c. elektriciteit die voornamelijk wordt gebruikt voor chemische reductie en elektrolytische en metallurgische procedés;
  - d. energieproducten en elektriciteit gebruikt voor mineralogische procedés;
  - e. energieproducten, met uitzondering van zware stookolie, kolen, cokes en bruinkool, en elektriciteit die worden gebruikt voor de productie van elektriciteit en elektriciteit die wordt gebruikt tot instandhouding van het vermogen elektriciteit te produceren;
  - f. energieproducten die worden geleverd voor gebruik als motorbrandstof of verwarmingsbrandstof voor andere luchtvaart dan particuliere plezierluchtvaart;
  - g. energieproducten die worden geleverd voor gebruik als motorbrandstof of verwarmingsbrandstof voor de vaart op communautaire wateren (met inbegrip van de visserij) en niet voor gebruik aan boord van particuliere pleziervaartuigen, en aan boord van de vaartuigen opgewekte elektriciteit.
2. Behoudens indien anders bepaald, zijn er tevens vrijstellingen voor volgende producten gebruikt *onder fiscaal toezicht*:
  - a. belastbare producten gebruikt bij proefprojecten voor de technologische ontwikkeling van milieuvriendelijker producten of met betrekking tot brandstoffen uit hernieuwbare bronnen;
  - b. elektriciteit geproduceerd door een gebruiker voor zijn eigen gebruik: afkomstig van zon, wind, golven, getijden of aardwarmte; afkomstig van waterkracht, welke wordt opgewekt in waterkrachtcentrales; afkomstig van biomassa of van uit biomassa afkomstige producten, of opgewekt uit brandstofcellen (vrijstelling beperkt tot elektriciteit die beantwoordt aan de wettelijke bepalingen inzake het verlenen van groene certificaten of warmtekrachtkoppeling);
  - c. energieproducten en elektriciteit die worden gebruikt voor warmtekrachtkoppeling;
  - d. elektriciteit geproduceerd door een gebruiker voor zijn eigen gebruik opgewekt uit warmtekrachtkoppeling op voorwaarde dat de installaties voor warmtekrachtkoppeling milieuvriendelijk zijn;
  - e. motorbrandstoffen die worden gebruikt bij de vervaardiging, de ontwikkeling, het testen en het onderhoud van luchtvaartuigen en schepen;
  - f. gasolie en kerosine evenals elektriciteit die worden gebruikt voor het vervoer van personen en goederen per spoor;
  - g. gasolie, kerosine en zware stookolie die worden geleverd voor gebruik als brandstof voor de vaart op binnenwateren (met inbegrip van de visserij), en niet voor gebruik aan boord van particuliere pleziervaartuigen, en aan boord van een vaartuig opgewekte elektriciteit;

- h. gasolie, kerosine en zware stookolie die worden gebruikt bij baggerwerken in bevaarbare waterlopen en in havens;
- i. gasolie, kerosine, zware stookolie, LPG, aardgas, elektriciteit, kolen, cokes, en bruinkool uitsluitend gebruikt voor landbouw, tuinbouw, visteelt en bosbouwwerkzaamheden (onder bepaalde voorwaarden);
- j. (vervallen);
- k. kolen, cokes, bruinkool en vaste brandstoffen die worden verbruikt door huishoudens;
- l. aardgas en LPG die worden gebruikt voor voortbeweging;
- m. (opgeheven);
- n. (vervallen);
- o. elektriciteit die de distributeur levert aan een "residentiële beschermde klant met een laag inkomen of in een kwetsbare situatie";
- p. aardgas dat de distributeur levert aan een "residentiële beschermde klant met een laag inkomen of in een kwetsbare situatie".

De in een andere lidstaat tot verbruik uitgeslagen energieproducten die zich in de normale reservoirs van bedrijfsvoertuigen bevinden en bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof voor deze voertuigen, of die zich bevinden in containers voor speciale doeleinden die bestemd zijn om te worden gebruikt voor de werking, tijdens het vervoer, van systemen waarmee deze containers zijn uitgerust, worden – mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan – in België niet met accijnzen belast.

Wanneer *benzine* bestemd is om te worden gebruikt voor andere doeleinden dan als motorbrandstof of als verwarmingsbrandstof moet deze gedenatureerd worden.

Aan *kerosine en gasolie* die bestemd is om te worden gebruikt:

- als motorbrandstof voor industriële en commerciële doeleinden;
- als verwarmingsbrandstof;
- in de voorziene vrijstellingsgevallen;
- als motorbrandstof voor de vaart op niet-communautaire wateren;

moet de merkstof Solvent Yellow 124 toegevoegd worden. Daarnaast moet aan *gasolie* (en in bepaalde gevallen *zware stookolie*) ook een rode merkstof toegevoegd worden.

6.7.2. ALCOHOLHOUDENDE DRANKEN

A. Bier

Onder bier wordt verstaan elk product van de code 2203 van de gecombineerde nomenclatuur van het gemeenschappelijk douanetarief van de Europese Gemeenschappen (afgekort als GN-code, zie bijlage bij dit hoofdstuk) alsook mengsels van bier en van niet-alcoholische dranken van GN code 2206. Het alcoholvolumegehalte moet meer dan 0,5% vol bedragen.

Per hectolitergraad Plato van het eindproduct:

in euro

	Accijns	Bijzondere accijns	Totaal
Bier	0,7933	1,2110	2,0043

Het *aantal graden Plato* drukt het gewichtspercentage uit van het extract in 100 gram bier, zoals dat wordt teruggerekend uit het werkelijke extract en de alcohol bevat in het afgewerkt product.

Het te belasten volume wordt uitgedrukt in hectoliter en in liter, waarbij delen van een liter worden verwaarloosd. Wanneer het te belasten volume kleiner is dan een liter, worden delen van een deciliter verwaarloosd.

Het aantal hectolitergraden Plato wordt uitgedrukt in gehele getallen waarbij delen van een hectolitergraad Plato worden verwaarloosd.

Het aantal hectolitergraden Plato is het resultaat van de vermenigvuldiging van het volume te belasten bier met het aantal graden Plato ervan.

De totale accijns op 1 liter pils met een dichtheid van 12,5 graden Plato (in dit geval afgerond tot 12 graden Plato) bedraagt dan bijvoorbeeld:

$$0,01 \text{ hl} \times 12 = 0,12 \text{ hl}^\circ \text{ Plato}$$

$$0,12 \text{ hl}^\circ \text{ Plato} \times 2,0043 \text{ euro/hl}^\circ \text{ Plato} = 0,24 \text{ euro}$$

Voor het bier gebrouwen door kleine zelfstandige brouwerijen is er een verlaagd tarief, waarvan de toepassing afhangt van de productie van de betrokken brouwerij in het voorgaande jaar. Deze verlaagde tarieven zijn de volgende:

Per hectolitergraad Plato van het eindproduct:

	in euro		
Jaarproductie	Accijns	Bijzondere accijns	Totaal
van niet meer dan 12.500 hl	0,3966	1,3462	1,7428
van niet meer dan 25.000 hl	0,3966	1,4044	1,8010
van niet meer dan 50.000 hl	0,3966	1,4624	1,8590
van niet meer dan 75.000 hl	0,4462	1,4710	1,9172
van niet meer dan 200.000 hl	0,4462	1,5292	1,9754

B. Wijn

Men onderscheidt niet-mousserende wijn en mousserende wijn.

Onder *niet-mousserende wijn* (z.g. stille wijn) verstaat men alle producten van de GN-codes 2204 en 2205 (zie bijlage bij dit hoofdstuk), met uitzondering van de mousserende wijn hieronder vermeld. Zij dienen ofwel een effectief alcoholvolumegehalte te hebben van meer dan 1,2% vol en hoogstens 15% vol, voor zover de alcohol in het eindproduct volledig door gisting is verkregen ofwel een effectief alcoholvolumegehalte van meer dan 15% vol doch hoogstens 18% vol en voor zover de alcohol in het eindproduct volledig door gisting is verkregen en zij zonder enige verrijking zijn geproduceerd.

Onder *mousserende wijn* (z.g. schuimende wijn) verstaat men alle producten van de GN-codes 2204 10, 2204 21 10 (vervangen door de huidige GN-codes 2204 21 06, 2204 21 07, 2204 21 08 en 2204 21 09), 2204 29 10 en 2205 (zie bijlage bij dit hoofdstuk). Zij worden aangeboden in flessen met een champignonvormige stop die door draden, banden of anderszins is geborgd, **of** een overdruk hebben van minstens 3 bar die teweeggebracht is door koolzuurgas in oplossing **en** zij moeten een effectief alcoholvolumegehalte hebben van meer dan 1,2% vol doch hoogstens 15% vol en de alcohol in het eindproduct moet volledig door gisting zijn verkregen.

Per hectoliter eindproduct:

	in euro		
	Accijns (1)	Bijzondere accijns (1)	Totaal
Niet-mousserende wijn	0	74,9086	74,9086
Mousserende wijn	0	256,3223	256,3223

(1) 0 euro accijns en 23,9119 euro bijzondere accijns voor om het even welke niet-mousserende en mousserende wijn met een effectief alcoholvolumegehalte van meer dan 1,2% vol en niet meer dan 8,5% vol.

Het te belasten volume wordt uitgedrukt in hectoliter en in liter, waarbij delen van een liter worden verwaarloosd. Wanneer het te belasten volume kleiner is dan een liter, worden de delen van deciliter verwaarloosd.

Voorbeelden

- De totale accijns op een fles van 0,75 l (druiven)wijn met een alcoholgehalte van 12% vol bedraagt:
 $0,007 \text{ hl} \times 74,9086 \text{ euro/hl} = 0,52 \text{ euro}$
- De totale accijns op een fles van 0,75 l champagne met een alcoholgehalte van 11% vol bedraagt:
 $0,007 \text{ hl} \times 256,3223 \text{ euro/hl} = 1,79 \text{ euro}$

C. Andere gegiste dranken dan wijn of bier

Men maakt een onderscheid tussen "andere niet-mousserende gegiste dranken" en "andere mousserende gegiste dranken".

Onder *andere niet-mousserende gegiste dranken* verstaat men alle niet onder B hierboven genoemde producten van de GN-codes 2204 en 2205 en, alsmede alle producten van de GN-code 2206 (zie bijlage bij dit hoofdstuk), met uitzondering van "andere mousserende gegiste dranken" en van alle onder A hierboven genoemde producten. Zij moeten ofwel een effectief alcoholvolumegehalte van meer dan 1,2% vol hebben, doch hoogstens 10% vol ofwel een effectief alcoholvolumegehalte van meer dan 10% vol doch hoogstens 15% vol en voor zover de alcohol in het product volledig door gisting is verkregen.

Onder *andere mousserende gegiste dranken* verstaat men alle producten van de GN-codes 2206 00 91, alsmede de niet onder B opgenomen producten van de GN-codes 2204 10, 2204 21 10 (vervangen door de huidige GN-codes 2204 21 06, 2204 21 07, 2204 21 08 en 2204 21 09), 2204 29 10 en 2205 (zie bijlage bij dit hoofdstuk). Zij worden aangeboden in flessen met een champignonvormige stop die door draden of banden of anderszins is geborgd, of een overdruk hebben van minstens 3 bar die teweeggebracht is door koolzuurgas in oplossing en zij moeten ofwel een effectief alcoholvolumegehalte hebben van meer dan 1,2% vol doch hoogstens 13% vol ofwel een effectief alcoholvolumegehalte van meer dan 13% vol doch hoogstens 15% vol waarbij in dit geval de alcohol in het product volledig door gisting moet zijn verkregen.

Per hectoliter eindproduct:

	in euro		
	Accijns (1)	Bijzondere accijns (1)	Totaal
Niet-mousserende wijn	0	74,9086	74,9086
Mousserende wijn	0	256,3223	256,3223

(1) 0 euro accijns en 23,9119 euro bijzondere accijns voor om het even welke andere (niet-mousserende of mousserende) gegiste drank met een effectief alcoholvolumegehalte van meer dan 1,2% vol en niet meer dan 8,5% vol.

Het te belasten volume wordt uitgedrukt in hectoliter en in liter, waarbij delen van een liter worden verwaarloosd. Wanneer het te belasten volume kleiner is dan een liter, worden de delen van deciliter verwaarloosd.

Voorbeelden

- De totale accijns op een fles van 0,75 l niet-mousserende perenwijn met een alcoholgehalte van 9% vol bedraagt:
 $0,007 \text{ hl} \times 74,9086 \text{ euro/hl} = 0,52 \text{ euro};$
- De totale accijns op een fles van 0,75 l mousserende appelwijn met een alcoholgehalte van 9% vol bedraagt:
 $0,007 \text{ hl} \times 256,3223 \text{ euro/hl} = 1,79 \text{ euro}.$

D. Tussenproducten

Onder *tussenproducten* worden verstaan alle producten van de GN-codes 2204, 2205 en 2206 (zie bijlage bij dit hoofdstuk) die niet onder A, B of C hierboven vallen en die een effectief alcoholvolumegehalte hebben van meer dan 1,2% vol, doch hoogstens 22% vol.

Per hectoliter eindproduct:

	Accijns	Bijzondere accijns	Totaal
in euro			
Tussenproducten "niet mousserend"			
a) met een alcoholvolumegehalte van meer dan 15% vol	66,9313	90,8479	157,7792
b) met een alcoholvolumegehalte van niet meer dan 15% vol	47,0998	71,4946	118,5944
Tussenproducten "mousserend" (1)			
a) met een alcoholvolumegehalte van meer dan 15% vol	66,9313	189,1635	256,0948
b) met een alcoholvolumegehalte van niet meer dan 15% vol	47,0998	208,9950	256,0948

(1) meer bepaald: verpakt in flessen met een champignonvormige stop die door draden, banden of anderszins is geborgd of een overdruk hebben van 3 bar of meer, teweegebracht door koolzuurgas in oplossing.

Het te belasten volume wordt uitgedrukt in hectoliter en in liter, waarbij delen van een liter worden verwaarloosd. Wanneer het te belasten volume kleiner is dan een liter, worden de delen van deciliter verwaarloosd.

Voorbeeld

- De totale accijns op een fles van 0,75 l vermout met een alcoholgehalte van 17% vol bedraagt:
 $0,007 \text{ hl} \times 157,7792 \text{ euro/hl} = 1,10 \text{ euro}$.

E. Ethylalcohol

Onder *ethylalcohol* verstaat men:

- alle producten van de GN-codes 2207 en 2208 (zie bijlage bij dit hoofdstuk). Zij moeten een effectief alcoholvolumegehalte hebben van meer dan 1,2% vol. Zij worden ook belast als zij bestanddeel zijn van een ander product van een ander hoofdstuk van de GN;
- producten van de GN-codes 2204, 2205 en 2206 met een effectief alcoholvolumegehalte van meer dan 22% vol;
- gedistilleerde dranken die producten al dan niet in oplossing bevatten.

Per hectoliter absolute alcohol bij een temperatuur van 20 graden C:

	Accijns	Bijzondere accijns	Totaal
in euro			
Ethylalcohol	223,1042	2.769,6886	2.992,7928

Het volume absolute alcohol bij een temperatuur van 20 °C wordt uitgedrukt in percenten tot op een tiende van een percent nauwkeurig (effectief alcoholvolumegehalte) waarbij delen van een tiende percent worden verwaarloosd.

Het te belasten volume wordt uitgedrukt in hectoliter, in liter en in deciliter, waarbij delen van een deciliter worden verwaarloosd. Wanneer het te belasten volume kleiner is dan een deciliter, worden de delen van een centiliter verwaarloosd.

Voorbeeld

- De totale accijns op een fles van 70 cl whisky met een effectief alcoholvolumegehalte van 40 % vol bedraagt:
 $2.992,7928 \text{ euro/hl} \times 0,4 \times 0,007 \text{ hl} = 8,38 \text{ euro}$.

F. Vrijstellingen

In bepaalde gevallen worden de hierboven genoemde producten vrijgesteld van accijns en bijzondere accijns: o.m. indien zij tegelijk gedenuatureerd zijn overeenkomstig de Belgische voorschriften en worden aangewend voor de vervaardiging van niet voor menselijke consumptie bestemde producten, wanneer zij worden gebruikt voor de vervaardiging van azijn (GN-code 2209, zie bijlage bij dit hoofdstuk) of geneesmiddelen of aroma's voor de bereiding van bepaalde levensmiddelen en niet-alcoholhoudende dranken (onder zekere voorwaarden).

6.7.3. TABAKSFABRICATEN

Voor de tabaksfabricaten wordt de accijns en bijzondere accijns uitgedrukt als een percentage van de kleinhandelsprijs (dus incl. alle taksen - ad valorem accijns en ad valorem bijzondere accijns én btw), waarbij daarenboven de sigaretten verplicht onderworpen zijn aan een specifieke accijns per 1.000 stuks en de rooktabak aan een specifieke accijns per kilogram.

	Accijns	Bijzondere accijns	Totaal
Sigaren (2)	5,00 %	5,00 %	10,00 %
Sigaretten (1) (2)	40,04 %	0,00 %	40,04 %
Rooktabak (1) (2)	31,50 %	0,00 %	31,50 %

(1) Op de **sigaretten** wordt bovendien een specifieke accijns geheven van 6,8914 euro per 1.000 stuks en een specifieke bijzondere accijns van 74,5777 euro per 1.000 stuks. Op de **rooktabak** wordt bovendien een specifieke bijzondere accijns geheven van 63,3083 euro per kg.

(2) Voor de **sigaretten** mag het totaal van de accijns en de bijzondere accijns (ad valorem en specifieke) in geen geval minder bedragen dan 105% van het totaal van deze accijnzen van toepassing op de gewogen gemiddelde prijs. Voor 2021 bedraagt de gewogen gemiddelde prijs 319,8087 euro per 1.000 stuks, wat betekent dat het totaal van de accijnzen in geen geval minder mag bedragen dan 219,9965 euro per 1.000 stuks.

Voor de **rooktabak** van fijne snede voor het rollen van sigaretten en andere soorten rooktabak mag het totaal van de accijns en de bijzondere accijns in geen geval minder bedragen dan 105% van het totaal van deze accijnzen van toepassing op de gewogen gemiddelde prijs. Voor 2021 bedraagt de gewogen gemiddelde prijs 183,5666 euro per kilogram, wat betekent dat het totaal van de accijnzen in geen geval minder mag bedragen dan 127,1884 euro per kilogram.

Voor de **sigaren** mag het totaal van de accijns, de bijzondere accijns en de btw in geen geval minder bedragen dan het totaal van deze belastingen van toepassing op de meest gevraagde prijsklasse (de meest gevraagde prijsklasse wordt per 1 januari 2021 bepaald op 7,20 euro per 20 stuks, hetgeen betekent dat de minimumfiscaliteit per stuk 0,0985 euro bedraagt. Voor de andere verpakkingen moet het bedrag naar proportionaliteit worden aangepast).

Op rooktabak die door de planters bestemd wordt voor eigen verbruik en die beperkt is tot maximum 150 planten per jaar, bedraagt de accijns 20% van de kleinhandelsprijs voor rooktabak die behoort tot de meest gevraagde prijsklasse.

In bepaalde gevallen (bv. denaturering voor industriële of tuinbouwkundige doeleinden, vernietiging onder ambtelijk toezicht, bestemming voor wetenschappelijke proefnemingen, herbewerking of herverwerking door de producent) is er onder bepaalde voorwaarden vrijstelling van accijns.

Voorbeeld

Stel dat de prijs van een pakje sigaretten van 20 stuks 6,80 euro bedraagt. De btw bedraagt $21\%/1,21 = 17,36\%$ van de kleinhandelsprijs inclusief btw (de btw-tarieven worden uitgedrukt als een percentage op de prijs exclusief btw). Dat komt overeen met een bedrag van 1,1802 euro. De totale ad valorem-accijns bedraagt 40,04% van de kleinhandelsprijs, of 2,7227 euro. De totale specifieke accijns bedraagt 81,4691 euro per duizend stuks, dus $81,4691 \text{ euro} \times 20/1000 = 1,6294 \text{ euro}$ per 20 stuks (0,1378 euro specifieke accijns en 1,4916 euro specifieke bijzondere accijns).

6.7.4. ALCOHOLVRIJE DRANKEN

De volgende accijnstarieven zijn van toepassing:

- a) water, natuurlijk of kunstmatig mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, noch gearomatiseerd alsmede kunstjys van de GN code 2201: 0 euro per hectoliter;
- b) water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, aldan niet gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken van de GN code 2202, met uitzondering van dranken op basis van melk, van soja of van rijst: 11,9233 euro per hectoliter;
- c) gearomatiseerd water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, van de GN-code 2202: 6,8133 euro per hectoliter;
- d) bieren zoals omschreven in punt 6.7.2.A hierboven waarvan het alcoholvolumegehalte niet meer bedraagt dan 0,5% vol: 3,7519 euro per hectoliter;
- e) op wijn van de GN-codes 2204 en 2205 waarvan het alcoholvolumegehalte niet meer bedraagt dan 1,2% vol: 3,7519 euro per hectoliter;
- f) andere gegiste dranken van de GN-codes 2204 en 2205, alsmede die van de GN-code 2206, waarvan het alcoholvolumegehalte niet meer bedraagt dan 1,2% vol: 3,7519 euro per hectoliter;
- g) dranken van de GN-code 2208 waarvan het alcoholvolumegehalte niet meer bedraagt dan 1,2% vol: 3,7519 euro per hectoliter;
- h) ongegiste vruchtensappen en ongegiste groentesappen, zonder toegevoegde alcohol, met of zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen van de GN-code 2009, met uitzondering van vers geperste vruchtensappen en groentesappen die geen enkele bewerking hebben ondergaan, die in de detailhandel ter plaatse vervaardigd worden en die onmiddellijk te koop aangeboden worden voor consumptie en die dus niet voor wederverkoop bestemd zijn: 0 euro per hectoliter;
- i) elke substantie in om het even welke vorm, die kennelijk bestemd is voor de vervaardiging van de onder b hierboven vermelde alcoholvrije dranken, hetzij in kleinhandelsverpakking, hetzij in een verpakking die bestemd is voor de vervaardiging van dergelijke voor gebruik gereede alcoholvrije dranken als die substantie wordt aangeboden in vloeibare vorm: 71,5405 euro per hectoliter. Indien die substantie wordt aangeboden in poeder- of korrelvorm of in een andere vaste vorm: 119,2343 euro per 100 kg nettogewicht;
- j) elke substantie in om het even welke vorm, die kennelijk bestemd is voor de vervaardiging van de onder c hierboven vermelde alcoholvrije dranken, hetzij in kleinhandelsverpakking, hetzij in een verpakking die bestemd is voor de vervaardiging van dergelijke voor gebruik gereede alcoholvrije dranken als die substantie wordt aangeboden in vloeibare vorm: 40,8803 euro per hectoliter. Indien die substantie wordt aangeboden in poeder- of korrelvorm of in een andere vaste vorm: 68,1339 euro per 100 kg nettogewicht.

Leidingwater dat, zelfs na gasinpersing, wordt verdeeld door waterfonteinen die rechtstreeks aangesloten zijn op het waterleidingnet en dat niet verpakt is voor de verkoop of de levering als drinkwater wordt inzake accijnzen niet aangemerkt als alcoholvrije drank.

Dranken die samengesteld zijn uit vruchten- of groentesappen bestemd voor de voeding van zuigelingen, alcoholvrije dranken bestemd om te worden gebruikt voor onderzoek, kwaliteitscontroles en smaaktesten alsmede water dat in principe in aanmerking komt voor het tarief vermeld onder a hierboven, dat bestemd is om gratis te worden verdeeld door officiële organismen naar aanleiding van rampen, zijn vrijgesteld van accijnzen.

6.7.5. KOFFIE

De volgende accijnstarieven zijn van toepassing:

- a) ongebrande koffie van de GN-code 0901: 0,2001 euro per kilogram nettogewicht;
- b) gebrande koffie van de GN-code 0901: 0,2502 euro per kilogram nettogewicht;
- c) extracten, essences en concentraten van koffie, in vaste vorm of vloeibaar alsook op de preparaten op basis van extracten, essences en concentraten van koffie en op de preparaten op basis van koffie van de GN-code 2101: 0,7004 euro per kilogram nettogewicht.

Koffie bestemd voor ander industrieel gebruik dan het branden of het vervaardigen van koffie-extracten en koffie bestemd om te worden gebruikt voor onderzoek, kwaliteitscontroles en smaaktesten, zijn vrijgesteld van accijnzen.

BIJLAGE BIJ HOOFDSTUK 6

Codes van de gecombineerde nomenclatuur (GN) van het gemeenschappelijk douanetarief van de Europese Gemeenschappen voor alcoholhoudende dranken (codes zoals vastgesteld in bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 23 juli 1987 met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief, zoals gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 2587/91 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 26 juli 1991)

GN-Code	Omschrijving
0901	Koffie, cafeïnevrije koffie daaronder begrepen, ook indien gebrand; bolsters en schillen, van koffie; koffiesurrogaten die koffie bevatten, ongeacht de mengverhouding
2009	Ongegiste vruchtensappen (druivenmost daaronder begrepen) en ongegiste groentesappen, zonder toegevoegde alcohol, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
2101	Extracten, essences en concentraten, van koffie, van thee of van maté en preparaten op basis van deze producten of op basis van koffie, van thee of van maté; gebrande cichorei en andere gebrande koffiesurrogaten, alsmede extracten, essences en concentraten daarvan
2201	Water, natuurlijk of kunstmatig mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, noch gearomatiseerd; ijs en sneeuw
2202	Water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken, andere dan de vruchten- en groentesappen bedoeld bij post 2009
2203	Bier van mout
2204	Wijn van verse druiven, wijn waaraan alcohol is toegevoegd daaronder begrepen; druivenmost, andere dan bedoeld bij post 2009
	waaronder:
2204 10	Mousserende wijn (bv. champagne)
2204 21 10 (*)	Wijn, andere dan die bedoeld bij onderverdeling 2204 10, verpakt in flessen, gesloten door middel van een champignonvormige stop, terwijl de afsluiting daarvan door draden, banden of anderszins is geborgd; anders verpakte wijn die bij 20 °C een overdruk heeft die is teweeggebracht door koolzuurgas in oplossing van 1 of meer doch minder dan 3 bar - in verpakkingen inhoudende niet meer dan 2 liter
2204 29 10	als 2204 21 10, doch in grotere verpakkingen
2205	vermout en andere wijn van verse druiven, bereid met aromatische planten of met aromatische stoffen

2206		andere gegiste dranken (bv. appelwijn, perenwijn, honigdrank), mengsels van gegiste dranken en mengsels van gegiste dranken met alcoholvrije dranken, elders genoemd noch elders onder begrepen Waaronder:
	2206 00 91	mousserend
2207		ethylalcohol, niet gedenatureerd, met een alcoholvolumegehalte van 80% vol of meer; ethylalcohol en gedistilleerde dranken, gedenatureerd, ongeacht het gehalte
2208		ethylalcohol, niet gedenatureerd, met een alcoholvolumegehalte van minder dan 80% vol; gedistilleerde dranken, likeuren en andere dranken die gedistilleerde alcohol bevatten
2209		tafelazijn, natuurlijke of verkregen uit azijnzuur.

(*) vervangen door de huidige GN-codes 2204 21 06, 2204 21 07, 2204 21 08 en 2204 21 09

HOOFDSTUK 7

DE VERPAKKINGSHEMMING

De verpakkingshemming is het voorwerp van de artikelen 91-93 en 95, §4 van de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur (BS 20 juli 1993) en van Boek III (artikelen 369-401bis) van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur (BS 20 juli 1993), hun wijzigingen en de besluiten genomen ter uitvoering van deze wetten.

7.1. ALGEMEEN

De *verpakkingshemming* is een heffing die wordt geheven op verpakkingen van dranken. Worden beschouwd als dranken: water, limonades en andere alcoholvrije dranken, bier, wijn, vermout en dergelijke, andere gegiste dranken, ethylalcohol, gedistilleerde dranken en ongegiste vruchtensappen en groentesappen (zie art. 370 van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur). De verpakkingshemming is verschuldigd bij het in verbruik brengen inzake accijnzen van bovenvermelde dranken verpakt in individuele verpakkingen of bij het op de Belgische markt brengen van die dranken verpakt in individuele verpakkingen wanneer dit verpakken later plaatsvindt dan het in verbruik brengen van deze dranken inzake accijnzen.

Onder "individuele verpakking" wordt iedere verpakking verstaan, ongeacht het materiaal waaruit ze is samengesteld, die bestemd is om te worden geleverd aan de eindgebruiker zonder een verandering van verpakking te hebben ondergaan. Het kan daarbij zowel gaan om "individuele herbruikbare verpakkingen" (zie hieronder) als om individuele andere dan herbruikbare verpakkingen.

Vrijstelling van verpakkingshemming wordt toegestaan aan alle individuele verpakkingen die dranken bevatten waarvoor een vrijstelling inzake accijnzen is voorzien.

De betaling alsmede de terugbetaling of kwijtschelding geschieden onder dezelfde vorm en voorwaarden als voor de accijnzen op de verpakte goederen.

7.2. TARIEVEN

De verpakkingshemming bedraagt 1,41 euro per hectoliter product dat verpakt is in individuele herbruikbare verpakkingen en 9,86 euro per hectoliter product dat verpakt is in individuele andere dan herbruikbare verpakkingen. Onder "individuele herbruikbare verpakking" wordt een verpakking verstaan waarvan het bewijs geleverd wordt dat deze verpakking:

- tenminste zevenmaal hervuld kan worden;
- wordt teruggenomen via een statiegeldstelsel (minstens 0,16 euro voor verpakkingen van meer dan 0,5 l en 0,08 euro voor verpakkingen van ten hoogste 0,5 l);
- daadwerkelijk opnieuw worden gebruikt.

HOOFDSTUK 8

DE MET DE INKOMSTENBELASTINGEN GELIJKGESTELDE BELASTINGEN

Wat nieuws?

- *Jaarlijkse indexering op 1 juli van een aantal tarieven van de belastingen op het verkeer.*
- *Indexering van de tarieven van de belasting op de automatische ontspanningstoestellen.*
- *Indexering van de tarieven van de kilometerheffing.*

Uiterlijk op 01.01.2020

- *Vanaf 1 januari 2020 verzekert Brussel Fiscaliteit zelf de dienst van de verkeersbelasting en de belasting op de inverkeerstelling.*

Uiterlijk op 01.01.2021

- *Wat het Vlaamse Gewest betreft voor voertuigen voor de eerste keer ingeschreven na 31 december 2020: aanpassing van de tarieven van de verkeersbelasting en de belasting op de inverkeerstelling aan de CO₂-uitstoot gemeten volgens de WLTP-procedure, einde van de vrijstelling van de verkeersbelasting en de belasting op de inverkeerstelling voor voertuigen aangedreven door aardgas en voor plug-inhybride voertuigen met een maximale CO₂-uitstoot van 50 g/km.*
- *In het Vlaamse Gewest is vanaf 1 januari 2021 de belasting op de automatische ontspanningstoestellen per kwartaal verschuldigd.*

Afgezien van de kilometerheffing die in het Waalse Gewest door een decreet en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest door een ordonnantie werd ingesteld, worden deze belastingen bepaald en geregeld door het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (WIGB) en de uitvoeringsbesluiten in kwestie. Vanuit juridisch oogpunt worden zij als directe belastingen beschouwd. Omdat zij in de meeste gevallen evenwel eerder "belastingen op goederen en diensten" zijn dan "belastingen op inkomens" (behandeld in deel I), worden zij in deel II van dit memento opgenomen.

Wat de verkeersbelasting, de belasting op de inverkeerstelling, de kilometerheffing, de belasting op de spelen en weddenschappen en de belasting op de automatische ontspanningstoestellen betreft die onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest vallen, zijn de bepalingen van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 van toepassing.

8.1. DE VERKEERSBELASTING (VB)

Voorafgaande opmerking:

Sinds 1 januari 2011 is uitsluitend het Vlaamse Gewest bevoegd voor het verzekeren van de dienst van de verkeersbelasting voor de natuurlijke personen die aldaar gedomicilieerd zijn of de rechtspersonen die er hun maatschappelijke zetel hebben.

Sinds 1 januari 2014 is uitsluitend het Waalse Gewest bevoegd voor het verzekeren van de dienst van de verkeersbelasting voor de natuurlijke personen die aldaar gedomicilieerd zijn of de rechtspersonen die er hun maatschappelijke zetel hebben.

Sinds 1 januari 2020 is uitsluitend het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bevoegd voor het verzekeren van de dienst van de verkeersbelasting voor de natuurlijke personen die aldaar gedomicilieerd zijn of de rechtspersonen die er hun maatschappelijke zetel hebben.

8.1.1. WAALS GEWEST EN BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

A. Belastbare voertuigen

De verkeersbelasting (VB) wordt geheven op stoom- of motorvoertuigen, alsmede op hun aanhangwagens en opleggers, die worden gebruikt voor het vervoer van personen alsmede op alle dergelijke voertuigen dienend tot het vervoer van goederen over de weg (art. 3 en 4 WIGB).

De motorvoertuigen worden in principe gecatalogeerd overeenkomstig de reglementering nopens de inschrijving ervan bij de DIV (art. 4 WIGB). Maar wat betreft de motorvoertuigen bestemd voor het vervoer van goederen waarvan de maximaal toegelaten massa 3.500 kg niet overschrijdt en die als "lichte vrachtauto's" bij de DIV zijn ingeschreven, is er evenwel een afwijking, aangezien voor deze voertuigen de *fiscale definitie van lichte vrachtauto is ingevoerd vanaf het aanslagjaar 2006*.

Inzake de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen worden de autovoertuigen "opgevat en gebouwd voor het vervoer van zaken waarvan de maximaal toegelaten massa 3.500 kg niet overschrijdt" fiscaal enkel nog als "lichte vrachtauto" erkend en behandeld, indien zij onder een van de volgende vier categorieën vallen:

1. de "pick-ups met enkele cabine",

nl. de voertuigen bestaande uit een volledig van de laadruimte afgesloten enkele cabine die ten hoogste twee plaatsen mag bevatten, die van de bestuurder niet inbegrepen, en een open laadbak. Deze laadbak mag worden afgesloten met een dekzeil, een plat en horizontaal deksel of een opbouw ter bescherming van de lading.

2. de "pick-ups met dubbele cabine",

nl. de voertuigen bestaande uit een volledig van de laadruimte afgesloten dubbele cabine die ten hoogste zes plaatsen mag bevatten, die van de bestuurder niet inbegrepen, en een open laadbak. Deze laadbak mag worden afgesloten met een dekzeil, een plat en horizontaal deksel of een opbouw ter bescherming van de lading.

Voertuigen van het type "pick-up" zullen fiscaal nog steeds als lichte vrachtauto's worden behandeld.

3. de "bestelwagen met één enkele rij zetels",

deze voertuigen moeten "gelijktijdig" bestaan uit, *enerzijds*, een passagiersruimte met ten hoogste twee plaatsen, die van de bestuurder niet inbegrepen en, *anderzijds*, een laadruimte die is afgesloten van de passagiersruimte door een tussenschot van minstens 20 cm hoogte of bij gebrek hieraan door de rugleuning van de zetels. De laadruimte moet minstens 50% bedragen van de lengte van de wielbasis. Bovendien moet de laadruimte over haar hele oppervlakte bestaan uit een van het koetswerk deel uitmakende, vaste of duurzaam bevestigde horizontale laadvloer zonder verankeringsplaatsen voor bijkomende banken, zetels of veiligheidsgordels.

4. de "bestelwagens met twee rijen zetels",

deze voertuigen moeten eveneens "gelijktijdig" bestaan uit, *enerzijds*, een passagiersruimte met ten hoogste zes plaatsen, die van de bestuurder niet inbegrepen en, *anderzijds*, een laadruimte die is afgesloten van de passagiersruimte. Hier moeten, de passagiers- en laadruimte volledig van elkaar zijn afgesloten door een niet-afneembare ononderbroken wand uit een hard materiaal over de volle breedte en hoogte van de binnenruimte. De laadruimte moet minstens 50% bedragen van de lengte van de wielbasis. Bovendien moet de laadruimte over haar hele oppervlakte bestaan uit een van het koetswerk deel uitmakende, vaste of duurzaam bevestigde horizontale laadvloer zonder verankeringsplaatsen voor bijkomende banken, zetels of veiligheidsgordels.

Voertuigen die als lichte vrachtauto in de reglementering van de DIV zijn ingeschreven en, afhankelijk van hun type, niet voldoen aan deze voormelde voorwaarden worden, afhankelijk van hun constructie, fiscaal aangemerkt en belast als een personenauto, een auto voor dubbel gebruik of een minibus.

B. Vrijstellingen

De vrijgestelde voertuigen worden opgesomd in art. 5 WIGB.

Wat betreft de motorvoertuigen en samengestelde voertuigen gebruikt voor het vervoer van goederen over de weg met een maximaal toegelaten massa van minstens 12 ton, zijn o.a. de motorvoertuigen en samengestelde voertuigen uitsluitend bestemd voor de landsverdediging, voor de diensten van de burgerbescherming en de rampeninterventie, voor de brandweerdiensten en andere hulpdiensten, voor de diensten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de openbare orde en voor de diensten voor onderhoud en beheer van de wegen alsmede enkele andere motorvoertuigen en samengestelde voertuigen van de belasting vrijgesteld (art. 5 § 2 WIGB).

Wat de overige belastbare voertuigen betreft, zijn o.a. voertuigen uitsluitend gebruikt voor een openbare dienst van de verschillende overheden, voertuigen uitsluitend gebruikt voor het openbaar vervoer, ziekenauto's voertuigen als persoonlijk vervoermiddel gebruikt door groot-oorlogsinvaliden of door gehandicapten, bepaalde landbouwvoertuigen en aanverwante, voertuigen uitsluitend gebruikt als taxi, bromfietsen en motorfietsen met een motor met een cilinderinhoud van maximum 250 cm³ en enkele andere voertuigen van de belasting vrijgesteld (art. 5 § 1 WIGB).

De belastingschuldige is degene die het voertuig aanwendt tot eigen gebruik of het exploiteert, hetzij hij er de eigendom of het persoonlijk bezit van heeft, hetzij hij door huur of andere overeenkomst bestendig of gewoonlijk daarover beschikt (art. 6 WIGB).

C. Belastbare grondslag

De belastbare grondslag is, naargelang van het geval, afhankelijk van het vermogen van de motor, van zijn cilinderinhoud of van de maximaal toegelaten massa van het voertuig (art. 7 en 8 WIGB). Voor de personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen welke niet uitgerust zijn met elektromotoren en die belastbaar zijn in de VB, is de belasting afhankelijk van het aantal pk, hetwelk wordt bepaald aan de hand van een formule waarvan alle elementen afhankelijk zijn van de cilinderinhoud in liter.

Voorbeeld

Een auto heeft een motor met 4 cilinders van 76 mm uitboring en met een slaglengte van de zuiger van 80 mm. De cilinderinhoud is dan gelijk aan 1,5 liter. Het belastbare vermogen, uitgedrukt in pk, is:

$$pk = 4 \times \text{cilinderinhoud (in liter)} + \frac{\text{gewicht (in 100 kg)}}{4}$$

4

De tweede term in de formule wordt voor deze auto vervangen door een coëfficiënt die afhangt van de cilinderinhoud. Voor 1,5 l cilinderinhoud bedraagt hij 2,00. Het vermogen in pk bedraagt voor deze auto bijgevolg:

$$4 \times 1,5 + 2,00 = 8,00, \text{ dus } \underline{8 \text{ pk}}.$$

D. Indexering van de tarieven

Een aantal van de tarieven wordt per 1 juli van elk jaar volgens een bepaalde berekeningswijze aangepast op grond van de schommelingen van het algemene indexcijfer van de consumptieprijzen (art. 11 WIGB).

Meer bepaald betreft het de tarieven van de belasting op de volgende voertuigen:

1° personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen;

2° motorfietsen;

- 3° autobussen en autocars (alleen de minimumbelasting);
- 4° aanhangwagens en opleggers met een maximaal toegelaten massa van ten hoogste 3.500 kg;
- 5° personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen die sedert meer dan 30 jaar (Waals Gewest) of sedert meer dan 25 jaar (Brussels Hoofdstedelijk Gewest, deze periode wordt geleidelijk verhoogd tot 30 jaar, zie hieronder punt E-7) in het verkeer zijn gebracht, kampeeraanhangwagens en aanhangwagens voor het vervoer van één boot, militaire voertuigen uit verzamelingen van meer dan 30 jaar alsmede de minimumbelasting van algemene toepassing.

E. Tarieven

De tarieven van de VB worden bepaald in art. 9 en 10 WIGB.

Indien het geïndexeerde tarieven betreft, zijn de hieronder vermelde bedragen, **afgezien van eventuele tussentijdse wijzigingen in de wetgeving**, geldig van 1 juli 2020 tot en met 30 juni 2021.

1. Personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen

pk	Belasting in euro (zonder opdecim - zie 8.1.1-H)
4 en minder	76,32
5	95,52
6	138,12
7	180,36
8	223,08
9	265,80
10	307,92
11	399,60
12	491,28
13	582,72
14	674,40
15	766,08
16	1.003,44
17	1.240,92
18	1.478,52
19	1.715,40
20	1.953,00
per bijkomende pk boven 20 pk	106,56

1bis. Kampeerwagens (enkel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest)

19,32 euro (nog te verhogen met de opdecim, zie 8.1.1.-H) per 500 kg maximaal toegelaten massa, met toepassing van de minimumbelasting van **34,62 euro** (38,08 euro met de opdecim inbegrepen) voor de eerste schijf van 0-500 kg. Als de maximaal toegelaten massa meer dan 3.500 kg bedraagt: forfaitair bedrag van **154,56 euro** (170,01 euro met de opdecim inbegrepen).

Deze tarieven gelden enkel indien de belastingplichtige geen vennootschap, autonoom overheidsbedrijf of een vereniging zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten is.

2. Motorvoertuigen bestemd voor het vervoer van goederen met een maximaal toegelaten massa van ten hoogste 3.500 kg

19,32 euro (nog te verhogen met de opdecim, zie 8.1.1.-H) per 500 kg maximaal toegelaten massa, met toepassing van de minimumbelasting van **34,62 euro** (38,08 euro met de opdecim inbegrepen) voor de eerste schijf van 0-500 kg.

3. Motorfietsen

Eenvormige belasting van **54,12 euro** (nog te verhogen met de opdeciem, zie 8.1.1-H, hetzij 59,53 euro in totaal). Indien de cilinderinhoud maximaal 250 cm³ bedraagt, is er vrijstelling van VB.

4. Autobussen en autocars

- wanneer ≤ 10 pk: **4,44 euro** per pk met een minimum van **76,60 euro** (te verhogen met opdeciem, zie 8.1.1-H, dus 84,26 euro in totaal);
- wanneer > 10 pk: **4,44 euro** per pk + **0,24 euro** per pk boven 10 pk, met een maximum van **12,48 euro** per pk (te verhogen met opdeciem, zie 8.1.1-H).

5. Motorvoertuigen of samengestelde voertuigen bestemd voor het vervoer van goederen

Indien de maximaal toegelaten massa (MTM) van deze voertuigen 3.500 kg overschrijdt, wordt de belasting vastgesteld op basis van belastingschalen die rekening houden met de MTM, het aantal assen en de aard van de ophanging (luchtvering of als gelijkwaardig erkende vering van de aangedreven assen enerzijds of andere ophangingsystemen anderzijds).

Als het om een alleenrijdend voertuig gaat, is de in aanmerking te nemen MTM gelijk aan zijn eigen MTM; als het om een samengesteld voertuig gaat, is de in aanmerking te nemen MTM gelijk aan de som van de eigen MTM's van de voertuigen die deel uitmaken van het samenstel.

Tarieven in het Waalse Gewest

Er zijn in het Waalse Gewest in totaal 200 tariefklassen, verdeeld over 10 tabellen (de tarieven zijn nog te verhogen met de opdeciem, zie 8.1.1-H):

a. Alleenrijdende motorvoertuigen

- I. Motorvoertuig met hoogstens twee assen: 12 klassen met tarieven van 0 euro tot 274 euro;
- II. Motorvoertuig met drie assen: 14 klassen met tarieven van 0 euro tot 345 euro;
- III. Motorvoertuig met vier assen: 12 klassen met tarieven van 0 euro tot 537 euro;
- IV. Motorvoertuig met meer dan vier assen: 42 klassen met tarieven van 0 euro tot 307 euro;

b. Samengestelde voertuigen

- V. Motorvoertuig met hoogstens twee assen en aanhangwagen of oplegger met één enkele as: 16 klassen met tarieven van 0 euro tot 307 euro;
- VI. Motorvoertuig met twee assen en aanhangwagen of oplegger met twee assen: 18 klassen met tarieven van 0 euro tot 706 euro;
- VII. Motorvoertuig met twee assen en aanhangwagen of oplegger met drie assen: 8 klassen met tarieven tussen 0 euro en 700 euro;
- VIII. Motorvoertuig met drie assen en aanhangwagen of oplegger met hoogstens twee assen: 10 klassen met tarieven van 0 euro tot 929 euro;
- IX. Motorvoertuig met drie assen en aanhangwagen of oplegger met drie assen: 10 klassen met tarieven van 0 euro tot 535 euro;
- X. Samengestelde voertuigen met een andere dan de in tabellen V tot IX vermelde configuratie: 58 klassen met tarieven van 0 tot 706 euro.

Voorbeelden (zonder de opdeciem)

1. Vrachtwagen met twee assen en een MTM van 13.000 kg: 31 euro indien met luchtvering en 86 euro indien met andere ophanging;
2. Vrachtwagen met drie assen en een MTM van 20.000 kg: 111 euro indien met luchtvering en 144 euro indien met andere ophanging;
3. Vrachtwagen met vier assen en een MTM van 25.000 kg: 146 euro indien met luchtvering en 228 euro indien met andere ophanging;
4. Vrachtwagen met vijf assen en een MTM van 30.000 kg: 175 euro indien met luchtvering en 307 euro indien met andere ophanging;
5. Tractor met twee assen en oplegger met één as en een MTM van 20.000 kg: 32 euro indien met luchtvering en 75 euro indien met andere ophanging;
6. Vrachtwagen met twee assen en aanhangwagen met twee assen en een MTM van 30.000 kg: 204 euro indien met luchtvering en 335 euro indien met andere ophanging;
7. Tractor met drie assen en oplegger met twee assen en een MTM van 43.000 kg: 628 euro indien met luchtvering en 929 euro indien met andere ophanging;
8. Tractor met drie assen en oplegger met drie assen en een MTM van 43.000 kg: 336 euro indien met luchtvering en 535 euro indien met andere ophanging.

Het tarief bedraagt 0 euro voor motorvoertuigen of samengestelde voertuigen waarvan de maximaal toegelaten massa 3,5 ton overschrijdt, maar minder dan 12 ton bedraagt. Voor deze voertuigen is ook de minimumbelasting (zie punt 7 hieronder) niet van toepassing.

Tarieven in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

Indien zij **wel** aan de kilometerheffing (zie punt 8.3) zijn onderworpen, bedraagt het tarief van de verkeersbelasting 0 euro voor motorvoertuigen of samengestelde voertuigen waarvan de maximaal toegelaten massa 3,5 ton overschrijdt, maar minder dan 12 ton bedraagt. Voor deze voertuigen is ook de minimumbelasting (zie punt 7 hieronder) niet van toepassing.

Indien zij **niet** aan de kilometerheffing onderworpen zijn (zie punt 8.3), worden motorvoertuigen of samengestelde voertuigen waarvan de maximaal toegelaten massa 3,5 ton overschrijdt, maar minder dan 12 ton bedraagt, belast volgens de hieronder vermelde 84 tariefklassen.

a. Alleenrijdende motorvoertuigen

- I. Motorvoertuig met hoogstens twee assen: 18 klassen met tarieven van 59,97 euro tot 224,59 euro;
- II. Motorvoertuig met drie assen: 2 klassen met tarieven van 209,67 euro tot 299,55 euro;
- III. Motorvoertuig met vier assen: 2 klassen met tarieven van 248,44 euro tot 414,08 euro;
- IV. Motorvoertuig met meer dan vier assen: 18 klassen met tarieven van 59,97 euro tot 224,59 euro;

b. Samengestelde voertuigen

- V. Motorvoertuig met hoogstens twee assen en aanhangwagen of oplegger met één enkele as: 18 klassen met tarieven van 59,97 euro tot 224,59 euro;
- VI. Motorvoertuig met twee assen en aanhangwagen of oplegger met twee assen: 2 klassen met tarieven van 260,29 euro tot 449,48 euro;

- VII. Motorvoertuig met twee assen en aanhangwagen of oplegger met drie assen: 2 klassen met tarieven van 471,00 euro tot 648,79 euro;
- VIII. Motorvoertuig met drie assen en aanhangwagen of oplegger met hoogstens twee assen: 2 klassen met tarieven van 429,20 euro tot 648,79 euro;
- IX. Motorvoertuig met drie assen en aanhangwagen of oplegger met drie assen: 2 klassen met tarieven van 286,07 euro tot 648,79 euro;
- X. Andere combinaties: 18 klassen met tarieven van 59,97 euro tot 224,59 euro.

Voor motorvoertuigen waarvan de maximaal toegelaten massa ten minste 12 ton bedraagt, wordt de belasting geheven volgens in totaal 80 tariefklassen (de tarieven zijn nog te verhogen met de opdecim, zie 8.1.1-H):

a. Alleenrijdende motorvoertuigen

- I. Motorvoertuig met hoogstens twee assen: 8 klassen met tarieven van 0 euro tot 274 euro;
- II. Motorvoertuig met drie assen: 10 klassen met tarieven van 31 euro tot 345 euro;
- III. Motorvoertuig met vier assen: 8 klassen met tarieven van 144 euro tot 537 euro;
- IV. Motorvoertuig met meer dan vier assen: 8 klassen met tarieven van 144 euro tot 537 euro;

b. Samengestelde voertuigen

- V. Motorvoertuig met hoogstens twee assen en aanhangwagen of oplegger met één enkele as: 16 klassen met tarieven van 0 euro tot 307 euro;
- VI. Motorvoertuig met twee assen en aanhangwagen of oplegger met twee assen: 14 klassen met tarieven van 30 euro tot 706 euro;
- VII. Motorvoertuig met twee assen en aanhangwagen of oplegger met drie assen: 4 klassen met tarieven van 370 euro tot 700 euro;
- VIII. Motorvoertuig met drie assen en aanhangwagen of oplegger met hoogstens twee assen: 6 klassen met tarieven van 327 euro tot 929 euro;
- IX. Motorvoertuig met drie assen en aanhangwagen of oplegger met drie assen alsmede andere combinaties: 6 klassen met tarieven van 186 euro tot 535 euro.

Voorbeelden (zonder de opdecim)

1. *Vrachtwagen met twee assen en een MTM van 13.000 kg: 31 euro indien met luchtvering en 86 euro indien met andere ophanging;*
2. *Vrachtwagen met drie assen en een MTM van 20.000 kg: 111 euro indien met luchtvering en 144 euro indien met andere ophanging;*
3. *Vrachtwagen met vier assen en een MTM van 25.000 kg: 146 euro indien met luchtvering en 228 euro indien met andere ophanging;*
4. *Vrachtwagen met vijf assen en een MTM van 30.000 kg: 362 euro indien met luchtvering en 537 euro indien met andere ophanging;*
5. *Tractor met twee assen en oplegger met één as en een MTM van 20.000 kg: 32 euro indien met luchtvering en 75 euro indien met andere ophanging;*

6. *Vrachtwagen met twee assen en aanhangwagen met twee assen en een MTM van 30.000 kg: 204 euro indien met luchtvering en 335 euro indien met andere ophanging;*
7. *Tractor met drie assen en oplegger met twee assen en een MTM van 43.000 kg: 628 euro indien met luchtvering en 929 euro indien met andere ophanging;*
8. *Tractor met drie assen en oplegger met drie assen en een MTM van 43.000 kg: 336 euro indien met luchtvering en 535 euro indien met andere ophanging.*

6. **Aanhangwagens en opleggers met een maximaal toegelaten massa (MTM) van hoogstens 3.500 kg**

- **35,76 euro** (nog te verhogen met de opdecim, dus 39,34 euro in totaal) indien de MTM hoogstens 500 kg bedraagt;
- **74,16 euro** (nog te verhogen met de opdecim, dus 81,58 euro in totaal) indien de MTM minstens 501 kg en hoogstens 3.500 kg bedraagt.

In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest worden de aanhangwagens en de opleggers waarvan de maximaal toegelaten massa 750 kg niet overschrijdt en die uitsluitend getrokken worden door een personenauto, een auto voor dubbel gebruik, een minibus, een ziekenauto, een motorfiets, een lichte vrachtauto, een kampeerwagen, een autobus of een autocar van VB vrijgesteld. Deze vrijstelling geldt echter niet indien de belastingplichtige een vennootschap, een autonoom overheidsbedrijf of een vereniging zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten is.

7. **Voertuigen onderworpen aan een forfaitaire belasting**

Deze belasting bedraagt **34,62 euro** (nog te verhogen met de opdecim, dus 38,08 euro in totaal) en wordt geheven op:

- - personenauto's, auto's voor dubbel gebruik, minibussen en motorfietsen die sedert meer dan 30 jaar in het verkeer zijn gebracht;

In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is er in de aanslagjaren 2020 tot 2024 een overgangsregeling van toepassing voor deze voertuigen indien zij sedert meer dan 25 maar niet sedert meer dan 30 jaar in het verkeer zijn gebracht. Deze regeling geldt niet indien de belastingplichtige een vennootschap, een autonoom overheidsbedrijf of een vereniging zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten is.

- - kampeeraanhangwagens en aanhangwagens voor het vervoer van één boot;
- - militaire voertuigen uit verzamelingen van meer dan 30 jaar oud (niet in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, behalve indien de belastingplichtige een vennootschap, een autonoom overheidsbedrijf of een vereniging zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten is).

De **minimumbelasting** op alle aan de VB onderworpen voertuigen bedraagt **34,62 euro** (nog te verhogen met de opdecim, dus 38,08 euro in totaal).

De minimumbelasting is niet van toepassing op motorvoertuigen of samengestelde voertuigen waarvan de maximaal toegelaten massa 3,5 ton overschrijdt, maar minder dan 12 ton bedraagt (Waals Gewest) of op motorvoertuigen of samengestelde voertuigen waarvan de maximaal toegelaten massa 3,5 ton overschrijdt, maar minder dan 12 ton bedraagt en die onderworpen zijn aan de kilometerheffing (Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

F. **Belastingverminderingen**

In bepaalde gevallen (art. 14-16 WIGB) en mits aan een aantal nader omschreven voorwaarden wordt voldaan, kunnen de volgende soorten belastingvermindering van toepassing zijn:

- a. de vermindering wegens gebruiksouderdom van het voertuig (enkel voor bepaalde voertuigen uitsluitend gebruikt voor het bezoldigd vervoer van personen);

- b. de vermindering wegens uitsluitend gebruik binnen de havenomheining (enkel voor bepaalde voertuigen die uitsluitend dienen voor het vervoer van goederen of enigerlei voorwerpen);
- c. de vermindering voor wagenparken (enkel voor bepaalde voertuigen uitsluitend gebruikt voor het bezoldigd vervoer van personen).

In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn deze verminderingen enkel van toepassing indien de belastingplichtige een vennootschap, een autonoom overheidsbedrijf of een vereniging zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten is.

G. De aanvullende verkeersbelasting (AVB)

De aanvullende verkeersbelasting wordt geregeld door art. 12-13 WIGB.

Deze belasting wordt geheven op personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen die uitgerust zijn met een lpg-installatie. De bedragen hangen af van het fiscale vermogen van het voertuig (pk).

- max. 7 pk: 89,16 euro
- van 8 tot 13 pk: 148,68 euro
- meer dan 13 pk: 208,20 euro

Indien het voertuig van VB is vrijgesteld, is het ook vrijgesteld van AVB, **behalve** in een aantal gevallen (bv. ziekenauto's, voertuigen als persoonlijk vervoermiddel gebruikt door groot-oorlogsinvaliden of door gebrekkigen, voertuigen uitsluitend gebruikt als taxi, sommige commerciële kentekenplaten zoals proefrittenplaten of beroepsplaten ...). De jaarlijkse indexatie (zie 8.1.1-D) is **niet** van toepassing op de AVB. Tevens wordt er **geen** opdecim ten behoeve van de gemeenten (zie 8.1.1-H) op geheven.

H. Opdecim ten behoeve van de gemeenten

Deze opdecim is van toepassing op alle aan de VB onderworpen voertuigen (art. 42 WIGB), behalve:

- a. voertuigen uitsluitend gebruikt voor personenvervoer tegen vergoeding krachtens een vergunning voor de exploitatie van diensten voor ongeregeld vervoer (autocardiensten);
- b. voertuigen met vermindering van VB wegens uitsluitend gebruik binnen de havenomheining (in het Waalse Gewest, in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest enkel voor belastingplichtigen die een vennootschap, een autonoom overheidsbedrijf of een vereniging zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten zijn).

De VB voor de auto, beschreven in het voorbeeld in punt 8.1.1-C bedraagt, na bijvoeging van de opdecim:

$$223,08 \text{ euro} + 22,31 \text{ euro} = 245,39 \text{ euro}$$

Eventueel moet de AVB (zie 8.1.1-G) worden bijgeteld.

I. Overzicht van de verkeersbelasting

De hieronder vermelde tarieven inzake de VB voor personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen, met inbegrip van de opdecimen, zijn, **afgezien van eventuele tussentijdse wijzigingen in de wetgeving**, geldig van 1 juli 2020 tot en met 30 juni 2021. In deze tabel worden, bij wijze van voorbeeld, de voertuigen opgenomen met een cilinderinhoud tot 4,1 liter.

Belasting in euro					
Cilinderinhoud in liter	pk	Belasting	Cilinderinhoud in liter	Pk	Belasting
0,7 en minder	4	83,95	2,4 – 2,5	13	640,99
0,8 – 0,9	5	105,07	2,6 – 2,7	14	741,84
			2,8 – 3,0	15	842,69
1,0 – 1,1	6	151,93	3,1 – 3,2	16	1.103,78
1,2 – 1,3	7	198,40			
1,4 – 1,5	8	245,39	3,3 – 3,4	17	1.365,01
1,6 – 1,7	9	292,38	3,5 – 3,6	18	1.626,37
1,8 – 1,9	10	338,71	3,7 – 3,9	19	1.886,94
			4,0 – 4,1	20	2.148,30
2,0 – 2,1	11	439,56			
2,2 – 2,3	12	540,41			

8.1.2. VLAAMS GEWEST

A. Belastbare voertuigen

De verkeersbelasting (VKB) wordt geheven op stoom- of motorvoertuigen, alsmede op hun aanhangwagens en opleggers, die worden gebruikt voor het vervoer van personen alsmede op alle dergelijke voertuigen dienend tot het vervoer van goederen of van om het even welke voorwerpen over de weg (art. 1.1.0.0.2 en 2.2.1.0.1 VCF).

De motorvoertuigen worden in principe gecatalogeerd overeenkomstig de reglementering nopens de inschrijving ervan bij de DIV. Maar wat betreft de motorvoertuigen bestemd voor het vervoer van goederen waarvan het maximaal toegestane totaalgewicht 3.500 kg niet overschrijdt en die als "lichte vrachtauto's" bij de DIV zijn ingeschreven, is er evenwel een afwijking, aangezien voor deze voertuigen de fiscale definitie van lichte vrachtauto geldt (art. 1.1.0.0.2 VCF).

Inzake de verkeersbelasting worden de autovoertuigen "opgevat en gebouwd voor het vervoer van zaken waarvan het maximaal toegestane totaalgewicht 3.500 kg niet overschrijdt" fiscaal enkel nog als "lichte vrachtauto" erkend en behandeld, indien zij onder een van de volgende vier categorieën vallen:

1. de "pick-ups met enkele cabine",

nl. de voertuigen bestaande uit een volledig van de laadruimte afgesloten enkele cabine die ten hoogste twee plaatsen mag bevatten, die van de bestuurder niet inbegrepen, en een open laadbak. Deze laadbak mag worden afgesloten met een dekzeil, een plat en horizontaal deksel of een opbouw ter bescherming van de lading.

2. de "pick-ups met dubbele cabine",

nl. de voertuigen bestaande uit een volledig van de laadruimte afgesloten dubbele cabine die ten hoogste zes plaatsen mag bevatten, die van de bestuurder niet inbegrepen, en een open laadbak. Deze laadbak mag worden afgesloten met een dekzeil, een plat en horizontaal deksel of een opbouw ter bescherming van de lading.

Voertuigen van het type "pick-up" zullen fiscaal nog steeds als lichte vrachtauto's worden behandeld.

3. de “bestelwagen met één enkele rij zetels”,

deze voertuigen moeten “gelijktijdig” bestaan uit, enerzijds, een passagiersruimte met ten hoogste twee plaatsen, die van de bestuurder niet inbegrepen en, anderzijds, een laadruimte die is afgesloten van de passagiersruimte door een tussenschot. De laadruimte moet minstens 50% bedragen van de lengte van de wielbasis. Bovendien moet de laadruimte over haar hele oppervlakte bestaan uit een van het koetswerk deel uitmakende, vaste of duurzaam bevestigde horizontale laadvloer zonder verankeringsplaatsen voor bijkomende banken, zetels of veiligheidsgordels.

4. de “bestelwagens met twee rijen zetels”,

deze voertuigen moeten eveneens “gelijktijdig” bestaan uit, enerzijds, een passagiersruimte met ten hoogste zes plaatsen, die van de bestuurder niet inbegrepen en, anderzijds, een laadruimte die is afgesloten van de passagiersruimte. Hier moeten, de passagiers- en laadruimte volledig van elkaar zijn afgesloten door een niet-afneembare ononderbroken wand uit een hard materiaal over de volle breedte en hoogte van de binnenruimte. De laadruimte moet minstens 50% bedragen van de lengte van de wielbasis. Bovendien moet de laadruimte over haar hele oppervlakte bestaan uit een van het koetswerk deel uitmakende, vaste of duurzaam bevestigde horizontale laadvloer zonder verankeringsplaatsen voor bijkomende banken, zetels of veiligheidsgordels.

Voertuigen die als lichte vrachtauto in de reglementering van de DIV zijn ingeschreven en, afhankelijk van hun type, niet voldoen aan deze voormelde voorwaarden worden, afhankelijk van hun constructie, fiscaal aangemerkt en belast als een personenauto, een auto voor dubbel gebruik of een minibus.

B. Vrijstellingen

De vrijgestelde voertuigen worden opgesomd in art. 2.2.6.0.1 e.v. VCF.

Wat betreft de motorvoertuigen en samengestelde voertuigen gebruikt voor het vervoer van goederen over de weg met een maximaal toegestaan totaalgewicht van minstens 12 ton, zijn o.a. de motorvoertuigen en samengestelde voertuigen uitsluitend bestemd voor de landsverdediging, voor de diensten van de burgerbescherming en de rampeninterventie, voor de brandweerdiensten en andere hulpdiensten, voor de diensten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de openbare orde en voor de diensten voor onderhoud en beheer van de wegen alsmede enkele andere motorvoertuigen en samengestelde voertuigen van de belasting vrijgesteld (art. 2.2.6.0.1 § 2 VCF).

Wat de overige belastbare voertuigen betreft, zijn o.a. voertuigen uitsluitend gebruikt voor een openbare dienst van de verschillende overheden, voertuigen uitsluitend gebruikt voor het openbaar vervoer, ziekenauto's, voertuigen als persoonlijk vervoermiddel gebruikt door groot-oorlogsinvaliden of door gehandicapten, bepaalde landbouwvoertuigen en aanverwante, voertuigen uitsluitend gebruikt als taxi, bromfietsen en motorfietsen met een motor met een cilinderinhoud van maximum 250 cm³ en enkele andere voertuigen, van de belasting vrijgesteld. Er is ook een vrijstelling voorzien voor de voertuigen die ingezet worden door vervoerders die gesubsidieerd worden door de Vlaamse Regering en die uitsluitend gebruikt worden voor het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit (art. 2.2.6.0.1 § 1 VCF).

Voertuigen die uitsluitend worden aangedreven door een elektrische motor of waterstof zijn van de belasting vrijgesteld. Deze vrijstelling is echter alleen van toepassing op wegvoertuigen, lichte vrachtauto's, lijkwagens, en de alleenrijdende trekkers (als deze voertuigen niet vallen onder punt E 5 hieronder), van natuurlijke personen en andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten (art. 2.2.6.0.6 VCF).

Indien zij uiterlijk op 31 december 2020 ingeschreven zijn in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid (en onder zekere voorwaarden ook na die datum, zie art. 2.2.6.0.7 VCF) zijn de volgende voertuigen vrijgesteld van de belasting:

- Voertuigen waarvan de motor, ook is het maar gedeeltelijk of tijdelijk, wordt aangedreven met aardgas;
- Plug-in hybride voertuigen met een maximale CO₂-uitstoot van 50 g/km. Een plug-in hybride voertuig is een voertuig dat aangedreven wordt door een elektrische motor en een verbrandingsmotor waarvoor de energie geleverd wordt aan de elektrische motor door batterijen die volledig opgeladen kunnen worden via een aansluiting aan een externe energiebron buiten het voertuig.

Deze vrijstelling geldt enkel voor wegvoertuigen, lichte vrachtauto's, lijkwagens en alleenrijdende trekkers (als deze voertuigen niet vallen onder punt E-5 hieronder), van natuurlijke personen en andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten. Voor de **wegvoertuigen** aangedreven met **aardgas** die na 30 juni 2017 ingeschreven worden in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid is bovendien vereist dat het belastbaar vermogen 11 fiscale paardenkracht niet te boven gaat (art. 2.2.6.0.7 VCF).

Voor vrachtwagens, tractors, aanhangwagens en opleggers wordt er tot slot voorzien in een terugbetaling van de jaarlijkse verkeersbelasting wanneer zij afstanden afleggen in het kader van het gecombineerd vervoer. De toepassingsvoorwaarden voor deze terugbetalingsregeling werden met ingang van aanslagjaar 2017 versoepeld:

- het aantal vereiste overslagverrichtingen werd teruggebracht tot 100 (in plaats van 220) en
- de voorwaarde van een overslagverrichting in België werd geschrapt.

Er wordt een vrijstelling van de belasting verleend voor de personenauto's, de auto's voor dubbel gebruik, de minibussen, met inbegrip van de aanhangwagens van die voertuigen, en de motorfietsen die tijdelijk in België worden ingevoerd door een natuurlijke persoon die het als invoerder voor zijn persoonlijk of voor zijn beroepsmatig gebruik aanwendt op het Belgische grondgebied en die zijn gewone verblijfplaats (art. 2.2.6.0.5, §1 VCF)

- in een andere staat van de Europese Economische Ruimte heeft;
- in een land heeft dat geen deel uitmaakt van de Europese Economische Ruimte, als in dat land dezelfde vrijstelling wordt toegekend aan de Belgische verblijfhouders.

De belastingplichtige is degene die het voertuig aanwendt voor eigen gebruik of het exploiteert, hetzij als het zijn eigendom of persoonlijk bezit is, hetzij als hij er bestendig of gewoonlijk over beschikt door huur of andere overeenkomst (art. 2.2.2.0.1 VCF).

C. Belastbare grondslag

De belastbare grondslag is, naargelang van het geval, afhankelijk van het vermogen van de motor, van zijn cilinderinhoud of van het maximaal toegestane totaalgewicht van het voertuig. Voor de voertuigen die uitgerust zijn met motoren met draaiende zuigers en die belastbaar zijn in de VKB, is de belasting afhankelijk van het aantal pk, hetwelk wordt bepaald aan de hand van een formule waarvan alle elementen afhankelijk zijn van de cilinderinhoud in liter (art. 2.2.3.0.1 e.v. VCF).

Voorbeeld

Een auto heeft een motor met 4 cilinders van 76 mm uitboring en met een slaglengte van de zuiger van 80 mm. De cilinderinhoud is dan gelijk aan 1,5 liter. Het belastbare vermogen, uitgedrukt in pk, is:

$$pk = 4 \times \text{cilinderinhoud (in liter)} + \frac{\text{gewicht (in 100 kg)}}{4}$$

De tweede term in de formule wordt voor deze auto vervangen door een coëfficiënt die afhangt van de cilinderinhoud. Voor 1,5 l cilinderinhoud bedraagt hij 2,00. Het vermogen in pk bedraagt voor deze auto bijgevolg:

$$4 \times 1,5 + 2,00 = 8,00, \text{ dus } \underline{8 \text{ pk}}.$$

Voor de (sinds 2016) vergroende verkeersbelasting voor personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen worden naast het vermogen van de motor ook de milieukeurmerken van het wegvoertuig mee in aanmerking genomen. Er wordt een ecobonus dan wel een ecomalus in rekening gebracht in functie van het brandstoftype, de CO₂-uitstoot en de euronorm. De aanwezigheid van een roetfilter wordt ook in rekening gebracht (zie ook 8.1.2-E.1.b).

D. Indexering van de tarieven

Een aantal van de tarieven wordt **per 1 juli** van elk jaar volgens een bepaalde berekeningswijze aangepast op grond van de schommelingen van het algemene indexcijfer van de consumptieprijzen (art. 2.2.4.0.3 VCF).

Meer bepaald betreft het de tarieven van de belasting op de volgende voertuigen:

- 1° personenauto's, auto's voor dubbel gebruik, minibussen, bepaalde motorvoertuigen bestemd voor het vervoer van goederen met een maximaal toegestaan totaalgewicht van ten hoogste 3.500 kg, lijkwagens, alleenrijdende landbouwtractoren en alleenrijdende trekkers, voor zover het voertuigen betreft van natuurlijke personen en van andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten (zie ook 8.1.2-E.2 hieronder) en de specifieke minimumbelasting die op deze voertuigen van toepassing is (zie ook 8.1.2-E.1.b hieronder);
- 2° motorfietsen;
- 3° autobussen en autocars (**alleen** de minimumbelasting);
- 4° aanhangwagens en opleggers met een maximaal toegestaan totaalgewicht van ten hoogste 3.500 kg;
- 5° voertuigen die sedert meer dan 30 jaar in het verkeer zijn gebracht (voor respectievelijk aanslagjaar 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 moeten zij sedert meer dan respectievelijk 25, 26, 27, 28 en 29 jaar in het verkeer zijn gebracht), kampeeraanhangwagens en aanhangwagens voor het vervoer van één boot, alsmede de minimumbelasting van algemene toepassing;
- 6° voertuigen aangedreven door lpg of andere vloeibare koolwaterstofgassen: het bedrag van de belastingvermindering (zie ook 8.1.2-F hieronder).

E. Tarieven

Indien het geïndexeerde tarieven betreft, zijn de hieronder vermelde bedragen, afgezien van eventuele tussentijdse wijzigingen in de wetgeving, geldig van 1 juli 2020 tot en met 30 juni 2021.

1. Personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen

a. Voertuigen die uiterlijk op 31 december 2015 ingeschreven zijn in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid

De belasting wordt weergegeven in onderstaande tabel.

pk	Belasting in euro (zonder opdecim - zie 8.1.2-H)
4 en minder	76,32
5	95,52
6	138,00
7	180,36
8	223,08
9	265,68
10	307,80
11	399,60
12	491,16
13	582,60
14	674,40
15	765,96
16	1.003,32
17	1.240,92
18	1.478,28
19	1.715,28
20	1.952,76
per bijkomende pk boven 20 pk	106,44

b. Voertuigen die na 31 december 2015 ingeschreven worden in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid (behoudens voertuigen vermeld onder c hieronder)

De belasting wordt berekend op basis van de tabel vermeld onder a hierboven maar wordt, in het kader van een vergroening van de verkeersbelasting, gemoduleerd op basis van de volgende elementen (art. 2.2.4.0.1 § 2/1):

1° de CO₂-uitstoot van het voertuig. Het tarief wordt:

- vermeerderd met 0,30% voor iedere gram CO₂-uitstoot per kilometer boven 122 gram en niet hoger dan 500 gram;
- verminderd met 0,30% voor iedere gram CO₂-uitstoot per kilometer onder 122 gram, maar hoger dan 24 gram.

De CO₂-uitstoot die in aanmerking wordt genomen is die welke gemeten is tijdens de homologatie van het voertuig volgens de op het moment van de eerste inschrijving geldende Europese regelgeving.

2° de euronorm, de brandstofsoort en desgevallend de aanwezigheid van een roetfilter. Het tarief wordt hierdoor vermeerderd of verminderd volgens onderstaande tabel:

Euronorm	Benzine en andere brandstoffen	Diesel
Euro 0	+30%	+50%
Euro 1	+10%	+40%
Euro 2	+5%	+35%
Euro 3	0%	+30%
Euro 3 + roetfilter	niet van toepassing	+25%
Euro 4	-12,5%	+25%
Euro 4 + roetfilter	niet van toepassing	+17,5%
Euro 5 of EEV	-15%	+17,5%
Euro 6	-15%	+15%

Als deze gemoduleerde regeling van de verkeersbelasting van toepassing is, geldt de minimumbelasting van algemene toepassing (zie punt 7 hieronder) bovendien niet. Er geldt dan een specifieke forfaitaire minimumbelasting van **43,40 euro** (= bedrag zonder opdecim) (art. 2.2.4.0.1, §2/1, tweede lid, VCF).

De in dit punt b beschreven vergroende regeling is enkel van toepassing op wegvoertuigen van natuurlijke personen en andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten.

c. Voertuigen die voor de eerste keer na 31 december 2020 ingeschreven worden in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid

De belasting wordt berekend op basis van de tabel vermeld onder a hierboven en wordt, in het kader van een vergroening van de verkeersbelasting, gemoduleerd op basis van de elementen vermeld onder b hierboven behalve wat de CO₂-uitstoot betreft (art. 2.2.4.0.1 § 2/2).

Wat de CO₂-uitstoot betreft wordt het tarief:

- vermeerderd met 0,30% voor iedere gram CO₂-uitstoot per kilometer boven 149 gram en niet hoger dan 500 gram;
- verminderd met 0,30% voor iedere gram CO₂-uitstoot per kilometer onder 149 gram, maar hoger dan 24 gram.

De CO₂-uitstoot die in aanmerking wordt genomen is die welke gemeten is tijdens de homologatie van het voertuig volgens de geldende Europese regelgeving.

Als deze gemoduleerde regeling van de verkeersbelasting van toepassing is, geldt de minimumbelasting van algemene toepassing (zie punt 7 hieronder) bovendien niet. Er geldt dan een specifieke forfaitaire minimumbelasting van **43,40 euro** (= bedrag zonder opdecim) (art. 2.2.4.0.1, §2/1, tweede lid, VCF).

De in dit punt c beschreven vergroende regeling is enkel van toepassing op wegvoertuigen van natuurlijke personen en andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten.

2. [Motorvoertuigen bestemd voor het vervoer van goederen met een maximaal toegestaan totaalgewicht van ten hoogste 3.500 kg, lijkwagens, alleenrijdende landbouwtractoren en alleenrijdende trekkers, andere dan vermeld onder punt 5](#)

19,32 euro (nog te verhogen met de opdecim, zie 8.1.2-H) per 500 kg maximaal toegestaan totaalgewicht, met toepassing van de minimumbelasting van **34,62 euro** (37,90 euro met de opdecim inbegrepen).

Voor de motorvoertuigen bestemd voor het vervoer van goederen, de lijkwagens, de alleenrijdende landbouwtractoren en de alleenrijdende trekkers (als deze voertuigen niet onder punt 5 hieronder vallen), die na 30 juni 2017 worden ingeschreven in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid en waarvan het MTT maximum 2.500 kg bedraagt, is de belasting gelijk aan **20,04** euro per 500 kg MTT (bedrag zonder opdeciem), waarbij volgende modulatie wordt toegepast:

Het tarief wordt:

1° in functie van de CO₂-uitstoot

- vermeerderd met 0,30% voor iedere gram CO₂-uitstoot per kilometer boven 122 gram en niet hoger dan 500 gram;
- verminderd met 0,30% voor iedere gram CO₂-uitstoot per kilometer onder 122 gram, maar hoger dan 24 gram.

De in aanmerking genomen CO₂-uitstoot is die welke gemeten is tijdens de homologatie van het voertuig volgens de op het moment van eerste inschrijving geldende Europese regelgeving.

2° aangepast in functie van de euronorm, de brandstofsoort en desgevallend de aanwezigheid van een roetfilter. Het tarief wordt hierdoor vermeerderd of verminderd volgens onderstaande tabel:

Euronorm	Benzine en andere brandstoffen	Diesel
Euro 0	+30%	+50%
Euro 1	+10%	+40%
Euro 2	+5%	+35%
Euro 3	0%	+30%
Euro 3 + roetfilter	niet van toepassing	+25%
Euro 4	-12,5%	+25%
Euro 4 + roetfilter	niet van toepassing	+17,5%
Euro 5 of EEV	-15%	+17,5%
Euro 6	-15%	+15%

Er geldt ook hier een specifieke forfaitaire minimumbelasting van **41,70** euro (= bedrag zonder opdeciem, dus 45,87 euro met de opdeciem inbegrepen) (art. 2.2.4.0.1, §3/1, tweede lid, VCF).

Indien deze voertuigen voor de eerste keer na 31 december 2020 ingeschreven worden in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid wordt de modulatie in functie van de CO₂-uitstoot als volgt toegepast (art. 2.2.4.0.1, § 3/3, eerste lid, VCF).

Het tarief wordt dan

- vermeerderd met 0,30% voor iedere gram CO₂-uitstoot per kilometer boven 149 gram en niet hoger dan 500 gram;
- verminderd met 0,30% voor iedere gram CO₂-uitstoot per kilometer onder 149 gram, maar hoger dan 24 gram.

De in aanmerking genomen CO₂-uitstoot is die welke gemeten is tijdens de homologatie ervan volgens de geldende Europese regelgeving.

Voor de motorvoertuigen bestemd voor het vervoer van goederen, de lijkwagens, de alleenrijdende landbouwtractoren en de alleenrijdende trekkers (als deze voertuigen niet onder punt 5 hieronder vallen), die na 30 juni 2017 worden ingeschreven in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid en waarvan het MTT hoger is dan 2.500 kg maar niet hoger dan 3.500 kg, is de belasting gelijk aan **20,04** euro per 500 kg MTT (bedrag zonder opdeciem), waarbij volgende modulatie wordt toegepast.

Het tarief wordt in functie van de euronorm van het voertuig en desgevallend de aanwezigheid van een roetfilter verhoogd met het percentage vermeld in de volgende tabel:

Euronorm	Percentage
Euro 0	+35%
Euro 1	+25%
Euro 2	+20%
Euro 3	+15%
Euro 3 + roetfilter	+10%
Euro 4	+10%
Euro 4 + roetfilter	+2,5%
Euro 5 of EEV	+2,5%
Euro 6	0%

Ook in dit geval geldt een specifieke forfaitaire minimumbelasting van **41,70 euro** (= bedrag zonder opdecim, dus 45,87 euro met de opdecim inbegrepen) (art. 2.2.4.0.1, §3/2, derde lid, VCF).

De hierboven beschreven vergroende tarieven gelden enkel voor voertuigen van natuurlijke personen en van andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten.

3. Motorfietsen

Eenvormige belasting van **54,12 euro** (nog te verhogen met de opdecim, zie 8.1.2-H, hetzij 59,53 euro in totaal). Indien de cilinderinhoud maximaal 250 cm³ bedraagt, is er een vrijstelling van VKB.

4. Autobussen en autocars

- wanneer ≤ 10 pk: **4,44 euro** per pk met een minimum van **76,59 euro** (te verhogen met de opdecim, zie 8.1.2-H, hetzij 84,25 euro in totaal);
- wanneer > 10 pk: **4,44 euro** per pk + **0,24 euro** per pk boven 10 pk, met een maximum van **12,48 euro** per pk (te verhogen met de opdecim, zie 8.1.2-H).

5. Motorvoertuigen of samengestelde voertuigen bestemd voor het vervoer van goederen

De belasting voor motorvoertuigen of samengestelde voertuigen bestemd voor het vervoer van goederen, waarvan het maximaal toegestane totaalgewicht (MTT) 3,5 ton overschrijdt maar minder dan 12 ton bedraagt, is gelijk aan 0 euro (de minimumbelasting is hier niet van toepassing) (art.2.2.4.0.1 § 6 en art. 2.2.4.0.2 § 2, VCF).

Indien het maximaal toegestane totaalgewicht (MTT) van deze voertuigen 12 ton of meer bedraagt, wordt de belasting vastgesteld op basis van belastingschalen die rekening houden met het MTT, het aantal assen en de aard van de ophanging (luchtvering of als gelijkwaardig erkende vering van de aangedreven assen enerzijds en andere ophangingsystemen anderzijds).

Als het om een alleenrijdend voertuig gaat, is het in aanmerking te nemen MTT gelijk aan zijn eigen MTT. Als het om een samengesteld voertuig gaat, is het in aanmerking te nemen MTT gelijk aan de som van de eigen MTT's van de voertuigen die deel uitmaken van het samenstel.

Er zijn in totaal 78 tariefklassen (de tarieven zijn reeds inclusief de opdecim, zie 8.1.2-H):

a. Alleenrijdende motorvoertuigen

- I. Motorvoertuig met hoogstens twee assen (8 klassen – tarieven tussen 0 euro en 274 euro),
- II. Motorvoertuig met drie assen (12 klassen – tarieven tussen 31 euro en 345 euro),
- III. Motorvoertuig met vier assen (10 klassen – tarieven tussen 144 euro en 537 euro),

b. Samengestelde voertuigen

- IV. Motorvoertuig met twee assen en aanhangwagen of oplegger met één enkele as (16 klassen – tarieven tussen 0 euro en 307 euro),
- V. Motorvoertuig met twee assen en aanhangwagen of oplegger met twee assen (16 klassen – tarieven tussen 30 euro en 706 euro),
- VI. Motorvoertuig met twee assen en aanhangwagen of oplegger met drie assen (4 klassen – tarieven tussen 370 euro en 700 euro),
- VII. Motorvoertuig met drie assen en aanhangwagen of oplegger met hoogstens twee assen (6 klassen – tarieven tussen 327 euro en 929 euro),
- VIII. Motorvoertuig met drie assen en aanhangwagen of oplegger met drie assen (6 klassen – tarieven tussen 186 euro en 535 euro).

Voorbeelden (opdecim reeds inbegrepen)

1. Vrachtwagen met twee assen en een MTT van 13.000 kg: 31 euro indien met luchtvering en 86 euro indien met andere ophanging;
  2. Vrachtwagen met drie assen en een MTT van 20.000 kg: 111 euro indien met luchtvering en 144 euro indien met andere ophanging;
  3. Vrachtwagen met vier assen en een MTT van 25.000 kg: 146 euro indien met luchtvering en 228 euro indien met andere ophanging;
  4. Vrachtwagen met vijf assen en een MTT van 30.000 kg: 0 euro aangezien geen specifiek tarief is bepaald voor alleenrijdende voertuigen met meer dan vier assen;
  5. Tractor met twee assen en oplegger met één as en een MTT van 20.000 kg: 32 euro indien met luchtvering en 75 euro indien met andere ophanging;
  6. Vrachtwagen met twee assen en aanhangwagen met twee assen en een MTT van 30.000 kg: 204 euro indien met luchtvering en 335 euro indien met andere ophanging;
  7. Tractor met drie assen en oplegger met twee assen en een MTT van 43.000 kg: 628 euro indien met luchtvering en 929 euro indien met andere ophanging;
  8. Tractor met drie assen en oplegger met drie assen en een MTT van 43.000 kg: 336 euro indien met luchtvering en 535 euro indien met andere ophanging.
6. [Aanhangwagens en opleggers met een maximaal toegestaan totaalgewicht \(MTT\) van hoogstens 3.500 kg](#)
- **35,64 euro** (nog te verhogen met de opdecim, dus 39,20 euro in totaal) indien de MTT hoogstens 500 kg bedraagt;
  - **74,16 euro** (nog te verhogen met de opdecim, dus 81,58 euro in totaal) indien de MTT minstens 501 kg en hoogstens 3.500 kg bedraagt.

Er is een vrijstelling van de verkeersbelasting voor de aanhangwagens en de opleggers met een maximaal toegestaan totaalgewicht (MTT) tot en met 750 kg die uitsluitend getrokken worden door een personenauto, een auto voor dubbel gebruik, een minibus, een ziekenauto, een motorfiets, een lichte vrachtauto, een kampeerwagen, een autobus of een autocar.

Deze vrijstelling geldt enkel voor belastingplichtigen die natuurlijke personen zijn of andere rechtspersonen dan een vennootschap, autonoom overheidsbedrijf en vereniging zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten.

Opgelet: kampeeraanhangwagens en aanhangwagens die speciaal ontworpen zijn voor het vervoer van één boot blijven onderworpen aan de forfaitaire verkeersbelasting (zie punt 7 hieronder).

7. Voertuigen onderworpen aan een forfaitaire belasting

Deze belasting bedraagt **34,62 euro** (nog te verhogen met de opdecim, dus 38,08 euro in totaal) en wordt geheven op:

- voertuigen die sedert meer dan 30 jaar in het verkeer zijn gebracht;

Voor deze voertuigen is volgend overgangsstelsel voorzien: voor respectievelijk aanslagjaar 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 moeten zij sedert meer dan respectievelijk 25, 26, 27, 28 en 29 jaar in het verkeer zijn gebracht om in aanmerking te komen voor dit tarief.

- kampeeraanhangwagens en aanhangwagens voor het vervoer van één boot.

De **minimumbelasting** op alle aan de VKB onderworpen voertuigen bedraagt **34,62 euro** (nog te verhogen met de opdecim, dus 38,08 euro in totaal).

De **minimumbelasting** bedraagt evenwel **43,40 euro** (nog te verhogen met de opdecim, dus 47,74 euro in totaal) voor de personenauto's, de auto's voor dubbel gebruik en de minibussen die na 31 december 2015 en **41,70 euro** (nog te verhogen met de opdecim, dus 45,87 euro in totaal) voor de motorvoertuigen voor het vervoer van goederen, de lijkwagens, de alleenrijdende landbouwtractoren en de alleenrijdende trekkers (als deze voertuigen niet onder punt 5 hierboven vallen) die na 30 juni 2017 ingeschreven zijn in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid door natuurlijke personen en andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten.

Deze minimumbelasting is niet van toepassing op de motorvoertuigen of de samengestelde voertuigen met een MTT van meer dan 3,5 ton bestemd voor het vervoer van goederen.

8. Kampeerwagens

Maximaal toegestaan totaalgewicht (MTT) in kg		Belasting in euro (zonder de opdecim)
van	tot	
0	1.500	84
1.501	3.500	120
3.501	7.999	132
8.000	10.999	168
11.000	en meer	264

Deze tarieven moeten nog worden **verhoogd met de opdecim**. Zij zijn enkel van toepassing op natuurlijke personen en andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten. Deze voertuigen komen niet in aanmerking voor een vrijstelling.

F. Belastingverminderingen

In bepaalde gevallen (art. 2.2.5.0.1 e.v. VCF) en mits aan een aantal nader omschreven voorwaarden wordt voldaan, kunnen de volgende soorten belastingvermindering van toepassing zijn:

- a. de vermindering wegens gebruiksouderdom van het voertuig (enkel voor bepaalde voertuigen uitsluitend gebruikt voor het bezoldigd vervoer van personen);
- b. de vermindering voor wagenparken (enkel voor bepaalde voertuigen uitsluitend gebruikt voor het bezoldigd vervoer van personen);

- c. de vermindering voor voertuigen waarvan de motor, ook al is het maar gedeeltelijk of tijdelijk, aangedreven wordt met vloeibaar petroleumgas (lpg) of andere vloeibare koolwaterstofgassen. Wanneer deze vermindering, die **108,48 euro** bedraagt (geïndexeerd bedrag), van toepassing is, wordt er geen enkele minimumbelasting gehanteerd en kan de verkeersbelasting hierdoor tot 0 euro dalen.

De in c hierboven beschreven regeling is alleen van toepassing op wegvoertuigen, lichte vrachtauto's, lijkwagens en alleenrijdende trekkers (als deze voertuigen niet onder punt E-5 hierboven vallen) van natuurlijke personen en andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten.

G. De aanvullende verkeersbelasting (AVB)

De aanvullende verkeersbelasting wordt geregeld door art. 2.2.4.0.4 VCF.

Deze belasting wordt geheven op personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen, met inbegrip van lichte vrachtauto's, die uitgerust zijn met een lpg-installatie. De bedragen hangen af van het fiscale vermogen van het voertuig (pk).

- max. 7 pk: 89,16 euro
- van 8 tot 13 pk: 148,68 euro
- meer dan 13 pk: 208,20 euro

Indien het voertuig van VKB is vrijgesteld, is het ook vrijgesteld van AVB, **behalve** in een aantal gevallen (bv. ziekenauto's, voertuigen als persoonlijk vervoermiddel gebruikt door groot-oorlogsinvaliden of door gehandicapten, voertuigen uitsluitend gebruikt als taxi, ...). De jaarlijkse indexatie (zie 8.1.2-D) is niet van toepassing op de AVB. Tevens wordt er geen opdecim ten behoeve van de gemeenten (zie 8.1.2-H) op geheven.

Er wordt een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de **aanvullende verkeersbelasting** verleend aan:

- 1° de niet-verblijfhouders als, in de staat waar ze verblijf houden, geen soortgelijke belasting bestaat of als de Belgische verblijfhouders daarvan vrijgesteld zijn, en naargelang van die vrijstelling;
- 2° de internationale organisaties en hun vertegenwoordigers, ambtenaren en leden, voor zover ze vrijgesteld zijn van de verkeersbelasting op de autovoertuigen, ingevolge de voorrechten en immuniteiten die aan hen toegestaan zijn overeenkomstig het internationale recht (art. 2.2.6.0.2 VCF).

H. Opdecim ten behoeve van de gemeenten

Deze opdecim is van toepassing op alle aan de VKB onderworpen voertuigen (art. 2.2.4.0.5 VCF), behalve voertuigen uitsluitend gebruikt voor *personenvervoer tegen vergoeding* krachtens een vergunning voor de exploitatie van diensten voor ongeregeld vervoer (autocarddiensten).

In tegenstelling tot de andere in de VCF vermelde tarieven omvatten de bedragen voor de motorvoertuigen of de samengestelde voertuigen, bestemd voor het vervoer van goederen, waarvan het maximaal toegestane totaalgewicht 12 ton of meer bedraagt, vermeld in art. 2.2.4.0.1, §6, tweede lid, VCF, reeds de opdecim.

Voorbeelden

De VKB voor de auto, beschreven in het voorbeeld in punt 8.1.2-C bedraagt, na bijvoeging van de opdecim en in de veronderstelling dat de auto uiterlijk op 31 december 2015 ingeschreven werd in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid:

$$223,08 \text{ euro} + 22,31 \text{ euro} = 245,39 \text{ euro}$$

Indien deze auto voor de eerste keer na 31 december 2020 ingeschreven werd en het om een dieselauto gaat die tot de categorie euro 6 behoort en die volgens de WLTP-procedure 100 g CO₂ per km uitstoot, wordt een CO₂-correctie van -14,7%, zijnde $[0,3\% * (100 - 149)]$, en een luchtterm-correctie van 15% toegepast. Beide correcties worden verrekend tot een totale correctie van 0,3%. De VKB incl. opdecim bedraagt dan, na toepassing van de afrondingen, 246,13 euro.

Indien deze auto voor de eerste keer na 31 december 2020 ingeschreven werd en het om een benzineauto gaat die tot de categorie euro 6 behoort en die volgens de WLTP-procedure 120 g CO₂ per km uitstoot, wordt een CO₂-correctie van -8,7%, zijnde $[0,3\% * (120 - 149)]$, en een luchtterm-correctie van -15% toegepast. Beide correcties worden verrekend tot een totale correctie van -23,7%. De VKB incl. opdecim bedraagt dan, na toepassing van de afrondingen, 187,23 euro.

Eventueel moet in al deze gevallen de AVB (zie 8.1.2-G) worden bijgeteld.

8.2. DE BELASTING OP DE INVERKEERSTELLING (BIV)

Voorafgaande opmerking:

Sinds 1 januari 2011 is uitsluitend het Vlaamse Gewest bevoegd voor het verzekeren van de dienst van de belasting op de inverkeerstelling voor de natuurlijke personen die aldaar gedomicilieerd zijn of de rechtspersonen die er hun maatschappelijke zetel hebben.

Sinds 1 januari 2014 is uitsluitend het Waalse Gewest bevoegd voor het verzekeren van de dienst van de belasting op de inverkeerstelling voor de natuurlijke personen die aldaar gedomicilieerd zijn of de rechtspersonen die er hun maatschappelijke zetel hebben.

Sinds 1 januari 2020 is uitsluitend het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bevoegd voor het verzekeren van de dienst van de verkeersbelasting voor de natuurlijke personen die aldaar gedomicilieerd zijn of de rechtspersonen die er hun maatschappelijke zetel hebben.

8.2.1. WAALS GEWEST EN BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

A. Belastbare voertuigen

De belasting op de inverkeerstelling wordt geheven op:

- a. personenauto's, auto's voor dubbel gebruik, minibussen en motorfietsen (met inbegrip van de motorvoertuigen die in de reglementering van de inschrijving van de motorvoertuigen worden omschreven/gekwalificeerd als lichte vrachtauto maar die niet aan de fiscale definitie ervan voldoen, zie 8.1.1-A hierboven);
- b. vliegtuigen, watervliegtuigen, helikopters, zweefvliegtuigen, luchtballons en bepaalde andere luchtvaartuigen;
- c. jachten en pleziervaartuigen langer dan 7,5 m, wanneer deze vaartuigen moeten voorzien zijn van een vlaggenbrief;

wanneer deze wegvoertuigen, luchtvaartuigen of boten op de openbare weg in het verkeer worden gesteld of wanneer zij worden gebruikt in België (zie art. 94 WIGB). De belastingschuld ontstaat op het moment van inverkeerstelling dat op een verschillende wijze wordt vastgesteld naargelang het een wegvoertuig, dan wel een luchtvaartuig of een boot betreft (resp. inschrijving in het repertorium van de Dienst voor het Wegverkeer, inschrijving door het Bestuur van de Luchtvaart en uitreiking van de vlaggenbrief door het Bestuur van Maritieme Zaken en Scheepvaart).

De belasting is verschuldigd door de natuurlijke of rechtspersoon die vermeld is, naargelang het geval, op het inschrijvingsbewijs of op de vlaggenbrief, op het ogenblik van de eerste inverkeerstelling op de openbare weg van het wegvoertuig of op het ogenblik van een eerste gebruik van een luchtvaartuig of van een boot, door vermelde natuurlijke of rechtspersoon (art. 100 WIGB).

De belasting is slechts eenmaal verschuldigd op het ogenblik van de eerste inverkeerstelling van het voertuig op de openbare weg of van het eerste gebruik van het luchtvaartuig of de boot door één welbepaalde persoon. Wanneer datzelfde voertuig op naam van een andere persoon opnieuw in het verkeer wordt gebracht is bijgevolg de BIV op- nieuw verschuldigd.

De belasting is evenwel niet verschuldigd bij overdracht tussen echtgenoten of wettelijk samenwonenden of tussen gescheiden personen ingevolge de echtscheiding of de beëindiging van de wettelijke samenwoning, op voorwaarde dat de overdrager voor dat voertuig of luchtvaartuig of die boot de belasting op de inverkeerstelling voordien reeds betaald heeft.

B. Vrijstellingen

De vrijstellingen worden opgesomd in art. 96 WIGB. Het gaat om **onder meer**:

- a. luchtvaartuigen en boten, uitsluitend gebruikt voor een openbare dienst van de staat of van andere openbare machten;
- b. voertuigen uitsluitend gebruikt voor het vervoer van zieke of gewonde personen en, indien het wegvoertuigen betreft, ingeschreven als ziekenauto;
- c. voertuigen gebruikt als persoonlijk vervoermiddel door groot-oorlogsinvaliden en bepaalde personen met een handicap.

C. Belastbare grondslag

Voor de wegvoertuigen is de belasting verschuldigd op grond van het vermogen van hun motor, uitgedrukt hetzij in fiscale pk, hetzij in kilowatt (kW).

Voor de luchtvaartuigen en de boten is de belasting een forfaitair bedrag.

Voor al deze transportmiddelen is de belasting echter ook afhankelijk van de periode die verstreken is na de eerste inverkeerstelling.

D. Tarieven

Opmerking

Voor ieder belastbaar voertuig zal slechts één uitnodiging tot betaling worden verstuurd waarop zowel het te betalen bedrag van de verkeersbelasting, als desgevallend van de aanvullende verkeersbelasting en van de belasting op de inverkeerstelling zal vermeld staan.

1. [Personenauto's, auto's voor dubbel gebruik, minibussen en motorfietsen](#)

Aantal pk	Aantal kW	Belasting in euro
van 0 tot 8	van 0 tot 70	61,50
9 en 10	van 71 tot 85	123,00
11	van 86 tot 100	495,00
van 12 tot 14	van 101 tot 110	867,00
15	van 111 tot 120	1.239,00
16 en 17	van 121 tot 155	2.478,00
boven 17	boven 155	4.957,00

Indien het vermogen van eenzelfde motor uitgedrukt in fiscale pk en in kW aanleiding geeft tot de heffing van een verschillend bedrag van de BIV, is de BIV voor het **hoogste** bedrag verschuldigd.

Voor de voertuigen die reeds vroeger ofwel in het binnenland ofwel in het buitenland vóór hun definitieve invoer ingeschreven zijn geweest, wordt de BIV vermindert over een periode van 15 jaar naargelang van het aantal volledige jaren van inschrijving te rekenen vanaf de eerste datum van inschrijving.

Verlopen periode sinds eerste inschrijving	Belasting wordt vermindert tot het volgende percentage van het bedrag
1 jaar tot < 2 jaar	90%
2 jaar tot < 3 jaar	80%
3 jaar tot < 4 jaar	70%
4 jaar tot < 5 jaar	60%
5 jaar tot < 6 jaar	55%
6 jaar tot < 7 jaar	50%
7 jaar tot < 8 jaar	45%
8 jaar tot < 9 jaar	40%
9 jaar tot < 10 jaar	35%
10 jaar tot < 11 jaar	30%
11 jaar tot < 12 jaar	25%
12 jaar tot < 13 jaar	20%
13 jaar tot < 14 jaar	15%
14 jaar tot < 15 jaar	10%
15 jaar en meer	61,50 euro (eenvormig bedrag)

De belasting mag, na toepassing van bovenstaande vermindering, **echter niet minder dan 61,50 euro bedragen**.

Voor de voertuigen met een **CO₂-uitstoot van 0 g/km** bedraagt de belasting **eenvormig 61,50 euro**, ongeacht de ouderdom ervan.

Vermindering

Voor de voertuigen waarvan de motor, zelfs gedeeltelijk of tijdelijk, gedreven wordt met vloeibaar petroleumgas (lpg), wordt de vastgestelde BIV vermindert met 298,00 euro, in voorkomend geval beperkt tot het bedrag van de belasting.

Voorbeeld

Een auto heeft een benzinemotor met een fiscale paardenkracht van 11 pk en een vermogen van 110 kW. Bij een eerste inverkeerstelling bedraagt de BIV op deze auto 867,00 euro (het vermogen in kW geeft aanleiding tot een hoger bedrag dan het vermogen in fiscale pk). Bij een inschrijving 15 maanden na de eerste inschrijving (dus tussen 1 jaar en minder dan 2 jaar) bedraagt de BIV $867,00 \text{ euro} \times 90\% = 780,30 \text{ euro}$. Bij een inschrijving 7 jaar na de eerste inschrijving, bedraagt de BIV $867,00 \text{ euro} \times 45\% = 390,15 \text{ euro}$.

Indien deze auto wordt aangedreven door lpg, bedraagt de BIV bij een eerste inverkeerstelling $867,00 \text{ euro} - 298,00 \text{ euro} = 569,00 \text{ euro}$. Bij een inschrijving 15 maanden na de eerste inschrijving bedraagt de BIV in dit geval $(867,00 \text{ euro} - 298,00 \text{ euro}) \times 90\% = 512,10 \text{ euro}$.

2. Luchtvaartuigen

Forfaitair bedrag van 619 euro voor ultralichte motorluchtvaartuigen en 2.478 euro voor de andere.

Indien deze luchtvaartuigen reeds vroeger, gedurende minstens één jaar, ofwel in het binnenland, ofwel in het buitenland vóór hun definitieve invoer, normaal ingeschreven geweest zijn, worden de bedragen verminderd volgens het volgende schema:

Verlopen periode sinds eerste inschrijving	Belasting wordt verminderd tot het volgende percentage van het bedrag
1 jaar tot < 2 jaar	90%
2 jaar tot < 3 jaar	80%
3 jaar tot < 4 jaar	70%
4 jaar tot < 5 jaar	60%
5 jaar tot < 6 jaar	50%
6 jaar tot < 7 jaar	40%
7 jaar tot < 8 jaar	30%
8 jaar tot < 9 jaar	20%
9 jaar tot < 10 jaar	10%
10 jaar en meer	61,50 euro (eenvormig bedrag) (1) (2)

(1) Indien zij niet geacht worden in het verkeer te zijn gesteld door vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten, geldt dit tarief in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest ook voor paramotoren en op afstand bestuurdde luchtvaartuigen, ongeacht de ouderdom ervan.

(2) In het Waalse Gewest geldt dit tarief ook voor paramotoren, ongeacht de ouderdom ervan. Indien zij niet geacht worden in het verkeer te zijn gesteld door vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstoogmerk, met leasingactiviteiten, geldt in het Waalse Gewest het tarief van 0 euro voor op afstand bestuurdde luchtvaartuigen, ongeacht de ouderdom ervan.

Voorbeeld

Een ultralicht motorluchtvaartuig wordt een eerste maal ingeschreven. De BIV bedraagt 619 euro. Indien een volgende inschrijving 7,5 jaar na de eerste inschrijving gebeurt, bedraagt de BIV 619 euro x 30% = 185,70 euro. Bij een volgende inschrijving ten minste 10 jaar na de eerste, bedraagt de BIV 61,50 euro (eenvormig bedrag).

3. Boten

Forfaitair bedrag van 2.478 euro.

Indien deze boten reeds vroeger, gedurende minstens één jaar, ofwel in het binnenland, ofwel in het buitenland vóór hun definitieve invoer, van een vlaggenbrief voorzien geweest zijn, wordt het bedrag verminderd volgens hetzelfde schema als voor de luchtvaartuigen (zie punt 2 hierboven).

Voorbeeld

Een boot wordt een eerste maal van een vlaggenbrief voorzien. De BIV bedraagt 2.478 euro. Indien een volgende aflevering van een vlaggenbrief 9,5 jaar na de eerste gebeurt, bedraagt de BIV 2.478 euro x 10% = 247,80 euro. Bij een aflevering van een vlaggenbrief ten minste 10 jaar na de eerste, bedraagt de BIV 61,50 euro (eenvormig bedrag).

E. Het ecomalusstelsel in het Waalse Gewest

Dit stelsel is uitsluitend van toepassing op de (nieuwe of gebruikte) personenauto's en de auto's voor dubbel gebruik die in het Waalse Gewest in gebruik worden genomen, met uitzondering van degenen die in hetzelfde Gewest in gebruik worden genomen door maatschappijen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel met leasingactiviteiten. De ecomalus is een tweede component van de BIV die bovenop de eerste component komt welke gebaseerd is op het vermogen van de motor, uitgedrukt hetzij in fiscale pk, hetzij in kilowatt (kW). De ecomalus wordt geregeld door de artikelen 97 tot 97 *quinquies* van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, van toepassing in het Waalse Gewest.

Bepalend voor het bedrag van de ecomalus is de uitstootcategorie van het in gebruik genomen voertuig, welke wordt vastgesteld aan de hand van de CO₂-uitstoot in g/km bepaald volgens de Richtlijn 80/1268/EEG en wordt weergegeven in onderstaande tabel I.

TABEL I
UITSTOOTCATEGORIEËN VOOR DE ECOMALUS

CO ₂ -uitstoot in g/km	Uitstootcategorie
0 – 98	1
99 – 104	2
105 – 115	3
116 – 125	4
126 – 135	5
136 – 145	6
146 – 155	7
156 – 165	8
166 – 175	9
176 – 185	10
186 – 195	11
196 – 205	12
206 – 215	13
216 – 225	14
226 – 235	15
236 – 245	16
246 – 255	17
Vanaf 256	18

Voor grote gezinnen, dat wil zeggen gezinnen met minstens drie kinderen ten laste, wordt het cijfer van de uitstootcategorie van het in gebruik genomen voertuig verminderd met één voor gezinnen met drie kinderen ten laste en met twee voor gezinnen met minstens vier kinderen ten laste. Deze verminderingen zijn enkel van toepassing voor voertuigen die behoren tot een uitstootcategorie lager dan 15.

Voor lpg-voertuigen wordt het cijfer van de uitstootcategorie van het in gebruik genomen voertuig verminderd met één.

Het bedrag van de ecomalus wordt vermeld in onderstaande tabel II.

TABEL II
BEDRAG VAN DE ECOMALUS

Cijfer van de uitstootcategorie van het autovoertuig dat onlangs op het grondgebied van het Waalse Gewest in gebruik is genomen, na eventuele vermindering	Ecomalus in euro
7	100
8	175
9	250
10	375
11	500
12	600
13	700
14	1.000
15	1.200
16	1.500
17	2.000
18	2.500

Opmerking

De ecomalus is gelijk aan 0 euro voor de voertuigen die sedert meer dan 30 jaar in het verkeer zijn gesteld en die ingeschreven zijn onder de geëigende kentekenplaten.

De ecomalus is eveneens gelijk aan 0 euro voor voertuigen waarvan de motor geheel of gedeeltelijk door aardgas onder druk (CNG) aangedreven wordt.

Voorbeelden

1. Een autovoertuig met een uitstoot van 169 g/km (uitstootcategorie 9) wordt in gebruik genomen. De ecomalus bedraagt 250 euro.
2. Een groot gezin met vier kinderen ten laste neemt een lpg-autovoertuig met een uitstoot van 210 g/km in gebruik. Het betreft categorie 13, in dit geval verminderd tot categorie 10 (= 13 – 2 (groot gezin met meer dan drie kinderen ten laste) – 1 (lpg-voertuig)). De ecomalus bedraagt 375 euro.

8.2.2. VLAAMS GEWEST

A. Belastbare voertuigen

De belasting op de inverkeerstelling wordt geheven op:

- a. personenauto's, auto's voor dubbel gebruik, minibussen en motorfietsen (met inbegrip van de motorvoertuigen die in de reglementering van de inschrijving van de motorvoertuigen worden omschreven/gekwalificeerd als lichte vrachtauto maar die niet aan de fiscale definitie ervan voldoen, zie 8.1.2-A hierboven);
- b. vliegtuigen, watervliegtuigen, helikopters, zweefvliegtuigen, luchtballons en bepaalde andere luchtvaartuigen;
- c. jachten en pleziervaartuigen langer dan 7,5 m, wanneer deze vaartuigen moeten voorzien zijn van een vlaggenbrief;

wanneer deze wegvoertuigen, luchtvaartuigen of boten op de openbare weg in het verkeer worden gesteld of wanneer zij worden gebruikt in België (zie art. 2.3.1.0.1 VCF). De belastingschuld ontstaat op het moment van inverkeerstelling dat op een verschillende wijze wordt vastgesteld naargelang het een wegvoertuig, dan wel een luchtvaartuig of een boot betreft (resp. inschrijving in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid, inschrijving door het Directoraat-generaal Luchtvaart en uitreiking van de vlaggenbrief door de Federale Overheidsdienst Mobiliteit).

De belastingplichtige is degene die vermeld is, naargelang het geval, op het inschrijvingsbewijs of op de vlaggenbrief op het ogenblik van de eerste inverkeerstelling op de openbare weg van het wegvoertuig of op het ogenblik van een eerste gebruik van een luchtvaartuig of van een boot door de vermelde natuurlijke persoon of rechtspersoon.

De belasting is slechts eenmaal verschuldigd op het ogenblik van de eerste inverkeerstelling van het voertuig op de openbare weg of van het eerste gebruik van het luchtvaartuig of de boot door één welbepaalde persoon. Wanneer datzelfde voertuig op naam van een andere persoon opnieuw in het verkeer wordt gebracht is bijgevolg de BIV opnieuw verschuldigd.

De belasting is evenwel niet verschuldigd bij overdracht tussen echtgenoten of wettelijk samenwonenden of tussen uit de echt gescheiden personen ingevolge de echtscheiding of ex-wettelijk samenwonenden door de beëindiging van de wettelijke samenwoning, op voorwaarde dat de overdrager voor dat voertuig of luchtvaartuig of die boot de belasting op de inverkeerstelling voordien reeds betaald heeft.

B. Vrijstellingen

De vrijstellingen worden opgesomd in art. 2.3.6.0.1 tot en met 2.3.6.0.3 VCF. Het gaat om onder meer:

- a. luchtvaartuigen en boten, uitsluitend gebruikt voor een openbare dienst van de Staat of van andere openbare machten;
- b. voertuigen uitsluitend gebruikt voor het vervoer van zieke of gewonde personen en, indien het wegvoertuigen betreft, ingeschreven als ziekenauto;
- c. voertuigen gebruikt als persoonlijk vervoermiddel door groot-oorlogsinvaliden en bepaalde personen met een handicap;
- d. wegvoertuigen, luchtvaartuigen en boten die binnen zes maanden na de inschrijving of na de uitreiking van een vlaggenbrief, worden overgebracht naar een andere staat van de Europese Economische Ruimte en daar onder een definitieve regeling worden ingeschreven of van een vlaggenbrief worden voorzien;
- e. voertuigen uitsluitend aangedreven door een elektrische motor of door waterstof;
- f. indien zij uiterlijk op 31 december 2020 worden ingeschreven in het repertorium van het directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid (en onder bepaalde voorwaarden ook na die datum): voertuigen waarvan de motor, ook al is het maar gedeeltelijk of tijdelijk, aangedreven wordt met aardgas in zoverre het belastbaar vermogen van het voertuig ten hoogste 11 pk bedraagt, alsmede plug-in hybride voertuigen met een maximale CO₂-uitstoot van 50 g/km. Een plug-in hybride voertuig is een voertuig aangedreven door een elektrische motor en een verbrandingsmotor waarvoor de energie geleverd wordt aan de elektrische motor door batterijen die volledig opgeladen kunnen worden via een aansluiting aan een externe energiebron buiten het voertuig.
- g. op afstand bestuurd luchtvaartuigsystemen (RPAS).

De vrijstellingen vermeld onder e en f zijn alleen van toepassing op wegvoertuigen van natuurlijke personen en andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten.

C. Belastbare grondslag

Voor **personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen**, die worden geacht in het verkeer te zijn gesteld in het Vlaamse Gewest, **met uitzondering van** personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen, die worden geacht in het verkeer te zijn gesteld door vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten, wordt de belasting berekend op basis van milieukeurmerken.

Deze milieukeurmerken zijn de CO₂-uitstoot, de brandstofsoort en de milieuklassen volgens de Euronormen 0 tot 6. Er wordt ook rekening gehouden met de aanwezigheid van een roetfilter.

Voor de **overige belastbare wegvoertuigen** (incl. de motorfietsen) is de belasting verschuldigd op grond van het vermogen van hun motor, uitgedrukt hetzij in fiscale pk, hetzij in kilowatt (kW).

Voor de **luchtvaartuigen** en de **boten** is de belasting een forfaitair bedrag.

Voor al deze transportmiddelen is de belasting echter ook afhankelijk van de periode die verstreken is na de eerste inverkeerstelling.

D. Tarieven

Opmerking

Voor ieder belastbaar voertuig zal slechts één aanslagbiljet worden verstuurd waarop zowel het te betalen bedrag van de verkeersbelasting, als desgevallend van de aanvullende verkeersbelasting en van de belasting op de inverkeerstelling zal vermeld staan.

1. [Personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen, behoudens leasingmaatschappijen](#)

Voor **personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen** die worden geacht in het verkeer te zijn gesteld in het Vlaamse Gewest, **met uitzondering van** personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen, die worden geacht in het verkeer te zijn gesteld door vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten, gelden de volgende tarieven (art. 2.3.4.1.2 VCF):

BIV in euro = $\left(\frac{CO_2 \cdot f + x}{246}\right)^6 \cdot 4500 + c$ * LC waarbij:

CO₂ = CO₂-uitstoot van het voertuig in g/km, zoals gemeten tijdens de homologatie ervan volgens de op het moment van de eerste inschrijving geldende Europese regelgeving;

f = 0,88 voor voertuigen aangedreven door LPG, 0,93 voor voertuigen aangedreven door aardgas, 0,744 voor voertuigen aangedreven door zowel aardgas als benzine en voor zover ze als benzinevoertuigen gehomologeerd zijn en 1 voor andere voertuigen;

x = CO₂-correctieterm in functie van de technologische evolutie. De waarde x is voor 2021 gelijk aan 40,5 g CO₂/km. Deze waarde wordt jaarlijks verhoogd met 4,5 g CO₂/km;

LC = leeftijdscorrectie, bepaald op basis van de ouderdom van het voertuig. De ouderdom wordt vastgesteld op grond van de datum van de eerste inschrijving van het voertuig, in het binnenland of in het buitenland, zoals vermeld op het inschrijvingsbewijs. De waarde LC wordt bepaald aan de hand van onderstaande tabel:

Ouderdom van het voertuig	Waarde LC
Minder dan 12 volle maanden	100%
Van 12 t/m 23 volle maanden	90%
Van 24 t/m 35 volle maanden	80%
Van 36 t/m 47 volle maanden	70%
Van 48 t/m 59 volle maanden	60%
Van 60 t/m 71 volle maanden	50%
Van 72 t/m 83 volle maanden	40%
Van 84 t/m 95 volle maanden	30%
Van 96 t/m 107 volle maanden	20%
Meer dan 107 volle maanden	10%

c = constante (luchtcomponent) in functie van de euronorm (indicatie van de schadelijkheid van de uitlaatgassen) en de brandstofsoort van het voertuig, overeenkomstig de volgende tabellen:

Diesel	Euronorm	Bedragen in euro
	Euro 0	3.106,80
	Euro 1	911,48
	Euro 2	675,55
	Euro 3	535,34
	Euro 3 + roetfilter	506,81
	Euro 4	506,81
	Euro 4 + roetfilter	498,44
	Euro 5	498,44
	Euro 6	492,71

Benzine, en andere brandstoffen	Euronorm	Bedragen in euro
	Euro 0	1.235,69
	Euro 1	552,62
	Euro 2	165,25
	Euro 3	103,66
	Euro 4	24,88
	Euro 5	22,36
	Euro 6	22,36

Voor **personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen** die worden geacht in het verkeer te zijn gesteld in het Vlaamse Gewest en die **na 31 december 2020 voor de eerste keer** worden ingeschreven in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid, **met uitzondering van** personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen, die worden geacht in het verkeer te zijn gesteld door vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten, gelden de volgende tarieven (art. 2.3.4.1.2/1 VCF):

$$\text{BIV in euro} = (((\text{CO}_2 * f * q) / 246)^6 * 4500 + c) * \text{LC waarbij:}$$

CO₂ = CO₂-uitstoot van het voertuig in g/km, zoals gemeten tijdens de homologatie ervan volgens de geldende Europese regelgeving;

f = 0,88 voor voertuigen aangedreven door LPG, 0,93 voor voertuigen aangedreven door aardgas, 0,744 voor voertuigen aangedreven door zowel aardgas als benzine en voor zover ze als benzinevoertuigen gehomologeerd zijn en 1 voor andere voertuigen;

q = een factor in functie van de Europese emissienormen voor 2025 en 2030. De waarde q is voor 2021 gelijk aan 1,07 en wordt vanaf 2022 jaarlijks verhoogd met 0,035;

LC = leeftijdscorrectie, bepaald op basis van de ouderdom van het voertuig. De ouderdom wordt vastgesteld op grond van de datum van de eerste inschrijving van het voertuig, in het binnenland of in het buitenland, zoals vermeld op het inschrijvingsbewijs. De waarde LC wordt bepaald aan de hand van onderstaande tabel:

Ouderdom van het voertuig	Waarde LC
Minder dan 12 volle maanden	100%
Van 12 t/m 23 volle maanden	90%
Van 24 t/m 35 volle maanden	80%
Van 36 t/m 47 volle maanden	70%
Van 48 t/m 59 volle maanden	60%
Van 60 t/m 71 volle maanden	50%
Van 72 t/m 83 volle maanden	40%
Van 84 t/m 95 volle maanden	30%
Van 96 t/m 107 volle maanden	20%
Meer dan 107 volle maanden	10%

c = constante (luchtcomponent) in functie van de euronorm (indicatie van de schadelijkheid van de uitlaatgassen) en de brandstofsoort van het voertuig, overeenkomstig de volgende tabellen:

Diesel	Euronorm	Bedragen in euro
	Euro 0	3.106,80
	Euro 1	911,48
	Euro 2	675,55
	Euro 3	535,34
	Euro 3 + roetfilter	506,81
	Euro 4	506,81
	Euro 4 + roetfilter	498,44
	Euro 5	498,44
	Euro 6	492,71

Benzine, en andere brandstoffen	Euronorm	Bedragen in euro
	Euro 0	1.235,69
	Euro 1	552,62
	Euro 2	165,25
	Euro 3	103,66
	Euro 4	24,88
	Euro 5	22,36
	Euro 6	22,36

De BIV bedraagt nooit minder dan 45,56 euro en nooit meer dan 11.391,05 euro. Voor wegvoertuigen die minstens 30 jaar geleden een eerste maal in het verkeer gesteld zijn, bedraagt de BIV forfaitair 45,56 euro. Voor laatstgenoemde voertuigen geldt een overgangperiode. Het tarief van 45,56 euro is voor respectievelijk aanslagjaren 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 van toepassing indien zij sedert meer dan respectievelijk 25, 26, 27, 28 en 29 jaar in het verkeer gebracht zijn.

Voor personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen die in het verkeer worden gesteld door natuurlijke personen en andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten, en waarvan het belastbaar vermogen 11 fiscale paardenkracht te boven gaat en waarvan de motor, ook al is het maar gedeeltelijk of tijdelijk, aangedreven wordt met aardgas, wordt de BIV vermindert met 4.000 euro, desgevallend beperkt tot het bedrag van de BIV zelf, maar zonder toepassing van de minimumbelasting. Deze vermindering is evenwel alleen van toepassing indien deze voertuigen uiterlijk op 31 december 2020 (en onder zekere voorwaarden ook na die datum) ingeschreven worden in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid (art. 2.3.5.0.1 VCF).

De bedragen van de component "c" (luchtcomponent) en de minimum- en maximumbedragen van de BIV worden jaarlijks per 1 juli aangepast op grond van de schommelingen van het algemeen indexcijfer van de consumptieprijzen.

Voorbeelden

1. Een dieselauto die beantwoordt aan de Euro 6-norm en die een CO₂-uitstoot (WLTP) van 109 g/km heeft, wordt op 4 januari 2021 voor de eerste keer in het verkeer gesteld. De BIV bedraagt 543,82 euro.
2. Een dieselauto met de volgende kenmerken wordt op 4 januari 2021 opnieuw in het verkeer gesteld. De eerste inverkeerstelling vond plaats op 12 juli 2017. De auto beantwoordt aan de Euro 6-norm en heeft een CO₂-uitstoot (NEDC) van 104 g/km. De BIV bedraagt 474,29 euro.
3. Een benzineauto die beantwoordt aan de Euro 6-norm en die een CO₂-uitstoot (WLTP) van 127 g/km heeft, wordt op 4 januari 2021 voor de eerste keer in het verkeer gesteld. De BIV bedraagt 150,22 euro.
4. Een benzineauto met de volgende kenmerken wordt op 4 januari 2021 opnieuw in het verkeer gesteld. De eerste inverkeerstelling vond plaats op 12 juli 2017. De auto beantwoordt aan de Euro 6-norm en heeft een CO₂-uitstoot (NEDC) van 134 g/km. De BIV bedraagt 416,96 euro.

2. Overige belastbare wegvoertuigen (incl. motorfietsen)

Aantal pk	Aantal kW	Belasting in euro
Van 0 tot 8	Van 0 tot 70	61,50
9 en 10	Van 71 tot 85	123,00
11	Van 86 tot 100	495,00
Van 12 tot 14	Van 101 tot 110	867,00
15	Van 111 tot 120	1.239,00
16 en 17	Van 121 tot 155	2.478,00
Boven 17	Boven 155	4.957,00

Indien het vermogen van eenzelfde motor uitgedrukt in fiscale pk en in kW aanleiding geeft tot de heffing van een verschillend bedrag van de BIV, is de BIV voor het **hoogste** bedrag verschuldigd.

Voor de voertuigen die reeds vroeger ofwel in het binnenland ofwel in het buitenland vóór hun definitieve invoer ingeschreven zijn geweest, wordt de BIV vermindert over een periode van 15 jaar naargelang van het aantal volledige jaren van inschrijving te rekenen vanaf de eerste datum van inschrijving.

Verlopen periode sinds eerste inschrijving	Belasting wordt verminderd tot het volgende percentage van het bedrag
1 jaar tot < 2 jaar	90%
2 jaar tot < 3 jaar	80%
3 jaar tot < 4 jaar	70%
4 jaar tot < 5 jaar	60%
5 jaar tot < 6 jaar	55%
6 jaar tot < 7 jaar	50%
7 jaar tot < 8 jaar	45%
8 jaar tot < 9 jaar	40%
9 jaar tot < 10 jaar	35%
10 jaar tot < 11 jaar	30%
11 jaar tot < 12 jaar	25%
12 jaar tot < 13 jaar	20%
13 jaar tot < 14 jaar	15%
14 jaar tot < 15 jaar	10%
15 jaar en meer	61,50 euro (eenvormig bedrag)

De belasting mag, na toepassing van bovenstaande vermindering, echter **niet minder dan 61,50 euro** bedragen.

Vermindering

Voor de voertuigen waarvan de motor, zelfs gedeeltelijk of tijdelijk, gedreven wordt met vloeibaar petroleumgas (lpg), wordt de vastgestelde BIV verminderd met 298,00 euro, in voorkomend geval beperkt tot het bedrag van de belasting.

Voorbeeld

Een auto heeft een benzinemotor met een fiscale paardenkracht van 11 pk en een vermogen van 110 kW. Bij een eerste inverkeerstelling bedraagt de BIV op deze auto 867,00 euro (het vermogen in kW geeft aanleiding tot een hoger bedrag dan het vermogen in fiscale pk). Bij een inschrijving 15 maanden na de eerste inschrijving (dus tussen 1 jaar en minder dan 2 jaar) bedraagt de BIV $867,00 \text{ euro} \times 90\% = 780,30 \text{ euro}$. Bij een inschrijving 7 jaar na de eerste inschrijving, bedraagt de BIV $867,00 \text{ euro} \times 45\% = 390,15 \text{ euro}$.

Indien deze auto wordt aangedreven door lpg, bedraagt de BIV bij een eerste inverkeerstelling $867,00 \text{ euro} - 298,00 \text{ euro} = 569,00 \text{ euro}$. Bij een inschrijving 15 maanden na de eerste inschrijving bedraagt de BIV in dit geval $(867,00 \text{ euro} - 298,00 \text{ euro}) \times 90\% = 512,10 \text{ euro}$.

3. Luchtvaartuigen

Forfaitair bedrag van 619 euro voor ultralichte motorluchtvaartuigen en 2.478 euro voor de andere.

Indien deze luchtvaartuigen reeds vroeger, gedurende minstens één jaar, ofwel in het binnenland, ofwel in het buitenland vóór hun definitieve invoer, normaal ingeschreven geweest zijn, worden de bedragen verminderd volgens het volgende schema:

Verlopen periode sinds eerste inschrijving	Belasting wordt verminderd tot het volgende percentage van het bedrag
1 jaar tot < 2 jaar	90%
2 jaar tot < 3 jaar	80%
3 jaar tot < 4 jaar	70%
4 jaar tot < 5 jaar	60%
5 jaar tot < 6 jaar	50%
6 jaar tot < 7 jaar	40%
7 jaar tot < 8 jaar	30%
8 jaar tot < 9 jaar	20%
9 jaar tot < 10 jaar	10%
10 jaar en meer	61,50 euro (eenvormig bedrag) (1)

(1) Indien zij niet geacht worden in het verkeer te zijn gesteld door vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten, geldt dit tarief ook voor zelfbouwvliegtuigen en paramotoren ongeacht de ouderdom van deze luchtvaartuigen.

Voorbeeld

Een ultralicht motorluchtvaartuig wordt een eerste maal ingeschreven. De BIV bedraagt 619 euro. Indien een volgende inschrijving 7,5 jaar na de eerste inschrijving gebeurt, bedraagt de BIV 619 euro x 30% = 185,70 euro. Bij een volgende inschrijving ten minste 10 jaar na de eerste, bedraagt de BIV 61,50 euro (eenvormig bedrag).

4. Boten

Forfaitair bedrag van 2.478 euro.

Indien deze boten reeds vroeger, gedurende minstens één jaar, ofwel in het binnenland, ofwel in het buitenland vóór hun definitieve invoer, van een vlaggenbrief voorzien geweest zijn, wordt het bedrag verminderd volgens hetzelfde schema als voor de luchtvaartuigen (zie punt 3 hierboven).

Voorbeeld

Een boot wordt een eerste maal van een vlaggenbrief voorzien. De BIV bedraagt 2.478 euro. Indien een volgende aflevering van een vlaggenbrief 9,5 jaar na de eerste gebeurt, bedraagt de BIV 2.478 euro x 10% = 247,80 euro. Bij een aflevering van een vlaggenbrief ten minste 10 jaar na de eerste, bedraagt de BIV 61,50 euro (eenvormig bedrag).

8.3. DE KILOMETERHEFFING

De kilometerheffing wordt bepaald door een reeks Europese richtlijnen en beschikkingen, federale wetgeving, samenwerkingsakkoorden tussen de drie gewesten alsmede gewestelijke decreten en ordonnanties en uitvoeringsmaatregelen.

Inzonderheid wordt de kilometerheffing, voor wat het Vlaamse Gewest betreft, geregeld door het decreet van 3 juli 2015 tot invoering van de kilometerheffing en stopzetting van de heffing van het eurovignet en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 in dat verband.

Voor wat het Waalse Gewest betreft, wordt de heffing geregeld door het decreet van 16 juli 2015 tot invoering van een kilometerheffing voor het wegengebruik door zware vrachtwagens.

Voor wat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreft, wordt de heffing geregeld door de ordonnantie van 29 juli 2015 tot invoering van een kilometerheffing in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest voor zware voertuigen bedoeld of gebruikt voor vervoer van goederen over de weg, ter vervanging van het Eurovignet.

Voorafgaande opmerking:

Elk gewest is afzonderlijk bevoegd voor het heffen van de kilometerheffing op de in dat gewest afgelegde belastbare voertuigkilometers. Een aantal openbare taken betreffende de kilometerheffing zijn door de drie gewesten toevertrouwd aan de interregionale autoriteit Viapass. Er werd een DBFMO-overeenkomst afgesloten met een private partner voor de opzet van het systeem en ook de inning van de kilometerheffing is uitbesteed aan private dienstverleners.

8.3.1. BEPALING

De kilometerheffing wordt geheven op het gebruik dat een voertuig maakt van een weg waarop de heffing van toepassing is.

Deze wegen worden opgesomd:

- wat het Vlaamse Gewest betreft, in de bijlage bij het decreet van 3 juli 2015 tot invoering van de kilometerheffing en de stopzetting van de heffing van het eurovignet en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit in dat verband;
- wat het Waalse Gewest betreft, in de bijlage bij het besluit van 17 december 2015 tot goedkeuring van de beslissing van de raad van bestuur van de SOFICO van 10 juni 2015 tot bepaling van de tariefzones, de waarde van het basistarief, van de variabelen en de wegingscoëfficiënten die in de wegingsformule van de kilometerheffing ingevoerd bij het decreet van 16 juli 2015 tot invoering van een kilometerheffing voor het wegengebruik door zware vrachtwagens gebruikt worden;
- wat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreft, in de bijlage bij de ordonnantie van 29 juli 2015 tot invoering van een kilometerheffing in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest voor zware voertuigen bedoeld of gebruikt voor het vervoer van goederen over de weg, ter vervanging van het Eurovignet.

8.3.2. BELASTBARE VOERTUIGEN EN BELASTBARE WEGEN

Onder "voertuig" wordt verstaan een motorvoertuig of een samenstel van voertuigen bedoeld of gebruikt, al dan niet uitsluitend, voor het vervoer over de weg van goederen en waarvan het maximaal toegestane totaalgewicht **meer dan 3,5 ton** bedraagt. De omzendbrief terzake verduidelijkt dat vanaf 1 januari 2018 ook opleggertrekkende voertuigen van categorie N1 met carrosseriecode BC die op zichzelf 3,5 ton of minder maximaal toegestane totaalgewicht (MTT) hebben maar waarvan de MTT van de combinatie met een oplegger hoger is dan 3,5 ton, hetzij de mini-trailers, onder het materieel toepassingsgebied van de kilometerheffing vallen. Voor deze voertuigen zal dus ook verplicht een On Board Unit (OBU) aangevraagd moeten worden bij een dienstverlener voordat ze gebruik maken van de Belgische wegen.

Alle wegen binnen het grondgebied worden belast, maar bepaalde wegen hebben een nultarief.

8.3.3. BELASTBARE GRONDSLAG

De heffing wordt vastgesteld op basis van het aantal kilometers die door een voertuig worden afgelegd en die geregistreerd worden door middel van een elektronische registratievoorziening aan boord van het voertuig.

8.3.4. TARIEVEN

Het totale bedrag van de kilometerheffing wordt berekend door het tarief, uitgedrukt in eurocent per kilometer, dat in een bepaald gewest in een bepaalde tariefzone van toepassing is, te vermenigvuldigen met de aldaar door het heffingsplichtige voertuig afgelegde kilometers. De aldus bekomen deelbedragen worden vervolgens per tariefzone samengeteld.

Het tarief, uitgedrukt in eurocent per kilometer, wordt bekomen door de volgende deelcomponenten samen te tellen:

- het basistarief van de kilometerheffing;
- een tariefvermindering of –vermeerdering in functie van de gewichtsklasse van het voertuig, zie tabel hieronder. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is die toeslag of vermindering verschillend naargelang het om autosnelwegen of autosnelwegenringen gaat of om andere wegen;
- een tarieftoeslag in functie van de door het voertuig veroorzaakte externe kosten (afhankelijk van de euro-emissienorm van het voertuig en ook hier in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest verschillend naargelang het om autosnelwegen en autosnelwegenringen gaat of niet).

Het aantal afgelegde kilometers wordt berekend door het aantal geregistreerde kilometers met 1,5% te verminderen als correctie voor eventuele onnauwkeurige registratie.

In onderstaande tabel worden voor de drie gewesten en voor alle mogelijke combinaties van parameters de geïndexeerde tarieven (geldig van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021) in euro per kilometer weergegeven:

euro/km	Vlaanderen			Wallonië (excl. btw)		
	>3,5 t - <12 t	≥12 t - ≤32 t	> 32 t	>3,5 t - <12 t	≥12 t - ≤32 t	> 32 t
Euro 0	0,122	0,208	0,234	0,157	0,210	0,214
Euro 1	0,122	0,208	0,234	0,157	0,210	0,214
Euro 2	0,122	0,208	0,234	0,157	0,210	0,214
Euro 3	0,101	0,187	0,213	0,135	0,188	0,192
Euro 4	0,068	0,154	0,180	0,102	0,155	0,159
Euro 5 (2)	0,056	0,142	0,168	0,080	0,133	0,137
Euro 6 (3)	0,046	0,132	0,157	0,080	0,133	0,137

euro/km	Brussel autosnelweg			Brussel binnenstedelijk gebied (1)		
	>3,5 t - <12 t	≥12 t - ≤32 t	> 32 t	>3,5 t - <12 t	≥12 t - ≤32 t	> 32 t
Euro 0	0,155	0,208	0,213	0,200	0,279	0,310
Euro 1	0,155	0,208	0,213	0,200	0,279	0,310
Euro 2	0,155	0,208	0,213	0,200	0,279	0,310
Euro 3	0,134	0,187	0,191	0,173	0,253	0,284
Euro 4	0,101	0,154	0,158	0,140	0,220	0,251
Euro 5 (2)	0,089	0,142	0,147	0,126	0,206	0,237
Euro 6 (3)	0,079	0,132	0,136	0,105	0,185	0,216

(1) binnenstedelijk gebied: alle lokale en regionale wegen die geen autosnelweg zijn

(2) of EEV

(3) of hoger

Bron: Viapass

8.3.5. VRIJSTELLINGEN

Zijn in elk gewest vrijgesteld van de kilometerheffing:

- de voertuigen die in een ander gewest vrijgesteld zijn;
- de voertuigen die uitsluitend worden gebruikt voor en door defensie, bescherming burgerbevolking, brandweer en politie en als zodanig herkenbaar zijn;
- de voertuigen die speciaal en uitsluitend voor medische doeleinden zijn uitgerust en als zodanig uiterlijk herkenbaar zijn;
- de voertuigen die de aard hebben van een landbouw-, tuinbouw- of bosbouwvoertuig, die slechts in beperkte mate worden gebruikt op de openbare weg in België en die uitsluitend worden gebruikt voor landbouw, tuinbouw, visteelt en bosbouwwerkzaamheden.

8.3.6. ADMINISTRATIEVE GELDBOETEN

Tot 31 december 2017 bedroeg het bedrag van de administratieve geldboete 1.000 euro. Vanaf 1 januari 2018 gelden lagere en gedifferentieerde tarieven voor de administratieve geldboete naargelang de ernst van de inbreuk en de categorie van de inbreuk en is er tevens een mogelijkheid om boetes te verminderen bij een eerste inbreuk of goede trouw.

8.4. DE BELASTING OP DE SPELEN EN DE WEDDENSCHAPPEN (SW)

8.4.1. VLAAMS GEWEST

Sinds 1 januari 2019 is uitsluitend het Vlaamse Gewest bevoegd voor het verzekeren van de dienst van de belasting op de spelen en weddenschappen die op zijn grondgebied plaatsvinden.

De belasting op spelen en weddenschappen wordt geheven op de opbrengst van de spelen en de weddenschappen (art. 2.12.3.0.1 VCF).

Onder "opbrengst" wordt verstaan: het bedrag van de sommen of inleggelden die worden ingezet, verminderd met de werkelijk verdeelde winsten.

Voor de casinospelen bestaat de opbrengst (per kansspelinrichting) echter uit het verschil tussen het bedrag van de incasso's die op het einde van de partijen vastgesteld worden en het samengevoegde bedrag van de aanvangsvorschotten en de bijkomende vorschotten, verminderd met de afnemingen tijdens de partijen.

Voor de met casinospelen gelijkgestelde automatische ontspanningstoestellen bestaat de opbrengst (per kansspelinrichting) uit het verschil van de sommen die per toestel worden ingezet, verminderd met de winsten die voor dat toestel werkelijk verdeeld zijn.

Voor mediaspelen (kansspelen waarvan de exploitatie gebeurt via de media) wordt de belasting geheven op de sommen of inleggelden die worden ingezet (met uitzondering van de mediaspelen via informatiemaatschappij-instrumenten).

Het tarief van de belasting bedraagt **15%** (art. 2.1.4.0.1 VCF).

Het bedraagt echter **11%** als de sommen of inleggelden worden ingezet via informatiemaatschappij-instrumenten.

Voor casinospelen wordt de belasting geheven per schijf, zoals vermeld in onderstaande tabel.

Schijf (van de opbrengst per kalenderjaar) in euro		Tarief van toepassing op deze schijf, in %
Vanaf	tot en met	
0,01	865.000	33
865.000,01	-	44

Voor met casinospelen gelijkgestelde automatische ontspanningstoestellen wordt de belasting geheven per schijf zoals vermeld in onderstaande tabel.

Schijf (van de opbrengst per kalenderjaar) in euro		Tarief van toepassing op deze schijf, in %
Vanaf	tot en met	
0,01	1.200.000	20
1.200.000,01	2.450.000	25
2.450.000,01	3.700.000	30
3.700.000,01	6.150.000	35
6.150.000,01	8.650.000	40
8.650.000,01	12.350.000	45
12.350.000,01	-	50

Vrijstellingen zijn mogelijk zoals bijvoorbeeld de vrijgestelde loterijen, de duivenprijskampen waarbij uitsluitend ingezet wordt door de eigenaars van de ingeschreven duiven, enz. (art. 2.12.6.0.1 VCF).

8.4.2. WAALS GEWEST

Sinds 1 januari 2010 is uitsluitend het Waalse Gewest bevoegd voor het verzekeren van de dienst van de belasting op de spelen en weddenschappen die op zijn grondgebied plaatsvinden.

De belasting op spelen en weddenschappen wordt geheven op het brutobedrag van de ingezette sommen en/of inleggeden of op de bruto-opbrengst aan de organisator van de spelen en weddenschappen (art. 43 WIGB).

In het Waalse Gewest zijn de tarieven en de grondslagen van deze belasting de volgende (art. 44 tot 47 WIGB):

Aard van de spelen en weddenschappen	Belastbare grondslag in euro	Tarief
Spelen en weddenschappen waarvan de sommen of inleggelden worden ingezet via elektronische apparatuur voor de verwerking en de opslag van gegevens die geheel via draden, radio, optische middelen of andere elektromagnetische middelen worden verzonden, doorgeleid en ontvangen	Werkelijke brutomarge die ter gelegenheid van het spel of de weddenschap wordt bereikt	11%
Weddenschappen op paardenrennen, die zowel in België als in het buitenland plaatsvinden	Werkelijke brutomarge die ter gelegenheid van de weddenschap wordt bereikt	15%
Weddenschappen op hondenwedstrijden, die zowel in België als in het buitenland plaatsvinden	Werkelijke brutomarge die ter gelegenheid van de weddenschap wordt bereikt	15%
Weddenschappen op gewedijverde sportevenementen, die zowel in België als in het buitenland plaatsvinden	Werkelijke brutomarge die ter gelegenheid van de weddenschap wordt bereikt	15%
In casino's uitgebate tafelspelen - kaartspelen, met uitzondering van de black-jack en texas hold'm poker, en spelen die dobbelstenen of dominostenen gebruiken, zelfs toevallig	Brutomarge (verschil tussen de som van de financiële inzetten in de loop van de dag en de door de spelers geïnde winsten)	11%
- roulette zonder nul	Winsten der inzetters	2,75%
Automatische kansspeltoestellen die zich in de kansspelinrichtingen klasse I bevinden in de zin van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen	Bruto-opbrengst van de spelen: van € 0,01 tot € 1.200.000,00 van € 1.200.000,01 tot € 2.450.000,00 van € 2.450.000,01 tot € 3.700.000,00 van € 3.700.000,01 tot € 6.150.000,00 van € 6.150.000,01 tot € 8.650.000,00 van € 8.650.000,01 tot € 12.350.000,00 vanaf € 12.350.000,01	20% 25% 30% 35% 40% 45% 50%
Pokerspelen	Bruto-opbrengst van het spel wanneer het casino aan het spel deelneemt, of verschil tussen de som van de financiële inzetten in de loop van de dag en de door de spelers geïnde winsten, wanneer het casino niet aan het spel deelneemt: tot € 1.360.000,00 vanaf € 1.360.000,01	33% 44%
Andere casinospelen	Bruto-opbrengst van de spelen: tot € 1.360.000,00 vanaf € 1.360.000,01	33% 44%
Andere spelen en weddenschappen	Ingezette sommen of inleggelden	11%

Vrijstellingen zijn mogelijk zoals bijvoorbeeld de vrijgestelde loterijen, de duivenprijskampen waarbij uitsluitend ingezet wordt door de eigenaars van de ingeschreven duiven, enz.

8.4.3. BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest blijft de FOD Financiën de dienst van deze belasting verzekeren.

De belasting op spelen en weddenschappen wordt geheven op het brutobedrag van de ingezette sommen en/of inleggelden of op de brutomarge die ter gelegenheid van het spel of de weddenschap wordt bereikt.

In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn de tarieven en de grondslagen van deze belasting de volgende:

Aard van de spelen en weddenschappen	Belastbare grondslag	Tarief
Weddenschappen op paardenwedstrijden, hondenwedstrijden en sportevenementen die in het buitenland plaatsvinden	Werkelijke brutomarge die ter gelegenheid van het spel of de weddenschap wordt bereikt	15%
Weddenschappen op paardenwedrennen, hondenwedstrijden en sportevenementen die in België plaatsvinden	Werkelijke brutomarge die ter gelegenheid van het spel of de weddenschap wordt bereikt	15%
Online-spelen en –weddenschappen (incl. die op paardenwederennen, hondenwedstrijden en sportevenementen)	Werkelijke brutomarge die ter gelegenheid van het spel of de weddenschap wordt bereikt	11%
Spelen en weddenschappen via 0900-lijnen, sms-berichten enz., met uitzondering van weddenschappen op paardenwedrennen, honden-wedstrijden en sportevenementen	Brutobedrag van de ingezette sommen	15%
Casinospelen:		
1. Kaartspelen (met uitzondering van black-jack en texas hold'em poker) en spelen waarbij dobbelstenen of dominostenen worden gebruikt	Werkelijke brutomarge die ter gelegenheid van het spel of de weddenschap wordt bereikt	11%
2. Roulette zonder nul	Winsten der inzetters	2,75%
3. Andere casinospelen, black-jack en texas hold'm poker inbegrepen	Bruto-opbrengst tot 1.360.000,00 euro	33%
	Bruto-opbrengst boven 1.360.000,00 euro	44%
4. Met casinospelen gelijkgestelde automatische ontspanningstoestellen	Bruto-opbrengst van de met casinospelen gelijkgestelde automatische ontspanningstoestellen	
	Van 0,00 tot 1.200.000,00 euro	20%
	Van 1.200.001,00 tot 2.450.000,00 euro	25%
	Van 2.450.001,00 tot 3.700.000,00 euro	30%
	Van 3.700.001,00 tot 6.150.000,00 euro	35%
	Van 6.150.001,00 tot 8.650.000,00 euro	40%
	Van 8.650.001,00 tot 12.350.000,00 euro	45%
	12.350.001,00 euro en meer	50%
Diversen	Sommen ingezet bij duivenprijskampen Sommen ingezet bij vogelzangwedstrijden Sommen ingezet bij duivenschietingen Sommen ingezet bij volksvermakelijkheden Brutobedrag van de ingezette sommen bij andere niet nader omschreven spelen en weddenschappen met inbegrip van roulette Saturne, roulette Opta, petits coureurs enz.	15%

Vrijstellingen zijn mogelijk zoals bijvoorbeeld de vrijgestelde loterijen, de duivenprijskampen waarbij uitsluitend ingezet wordt door de eigenaars van de ingeschreven duiven, enz.

8.5. DE BELASTING OP DE AUTOMATISCHE ONTSPANNINGSTOESTELLEN (AO)

Sinds 1 januari 2010 is uitsluitend het Waalse Gewest bevoegd voor het verzekeren van de dienst van de belasting op de automatische ontspanningstoestellen die op zijn grondgebied opgesteld zijn.

Sinds 1 januari 2019 is uitsluitend het Vlaamse Gewest bevoegd voor het verzekeren van de dienst van de belasting op de automatische ontspanningstoestellen die op zijn grondgebied opgesteld zijn.

Voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest blijft de FOD Financiën de dienst van deze belasting verzorgen.

De jaarlijkse forfaitaire belasting op de automatische ontspanningstoestellen wordt geheven op de automatische toestellen, opgesteld op de openbare weg, in de voor het publiek toegankelijke plaatsen en in privékringen ongeacht of de toegang tot deze kringen al dan niet onderworpen is aan bepaalde formaliteiten (art. 76 WIGB, en voor het Vlaamse Gewest ook art. 2.13.1.0.1 VCF).

De vrijstellingen verschillen van gewest tot gewest.

Het bedrag van de belasting schommelt naargelang van de categorie van het toestel en het gewest waarin het toestel is opgesteld.

Er zijn vijf categorieën, van A tot E. De indeling van de toestellen in die categorieën kan theoretisch verschillend zijn naargelang het gewest, doch momenteel is het repertorium nog steeds identiek in de drie gewesten. Vanaf 1 januari 2021 staat de Vlaamse Belastingdienst zelf in voor de fiscale rangschikking van automatische ontspanningstoestellen die worden opgesteld in het Vlaamse Gewest en voor het bijhouden van het repertorium van die toestellen.

De belastingtarieven zijn:

Categorie	in euro		
	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
A	4.049,20	3.334,24	5.068,80
B	1.306,00	1.327,91	1.466,10
C	0	422,53	397,80
D	0	301,81	284,10
E	152,00	181,07	170,50

Vanaf 1 januari 2021 wordt de belasting in het Vlaamse Gewest per kwartaal geheven, en is 1/4 van het jaarbedrag, hierboven in de tabel vermeld, per kwartaal verschuldigd.

8.6. DE BELASTING OP DE WERKNEMERSPARTICIPATIE IN HET KAPITAAL VAN DE VENNOOTSCHAP EN OP DE WINSTPREMIE VOOR DE WERKNEMERS

Deze belasting wordt geheven ten laste van de werknemers op de deelname in het kapitaal van de vennootschap of op de winstpremie voor de werknemers toegekend overeenkomstig de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers. Indien aan bepaalde onbeschikbaarheidsvoorwaarden (in principe ten minste twee jaar en ten hoogste vijf jaar) niet wordt voldaan, wordt bovendien een *aanvullende* belasting geheven (art. 112 WIGB).

De grondslag van de **belasting** ("basisbelasting") wordt vastgesteld als volgt (art. 113 WIGB):

- 1° bij een winstpremie voor de werknemers: het bedrag uitbetaald in speciën, mits aftrek van de sociale bijdrage, toegekend overeenkomstig de bepalingen van voornoemde wet van 22 mei 2001;
- 2° bij een deelname in het kapitaal: het bedrag (met bepaalde minima inzake waardering) dat toe te kennen is aan de deelname in het kapitaal, toegekend overeenkomstig het jaarlijks participatieplan;
- 3° bij winstparticipatie die het voorwerp uitmaakt van een investeringsspaarplan (de winstparticipatie wordt door de werknemers ter beschikking gesteld van de vennootschap in de vorm van een niet-achtergestelde lening): het bedrag in speciën toegekend overeenkomstig het jaarlijks participatieplan van de vennootschap;
- 4° de belasting die eventueel ten laste van de schuldenaar van de deelname valt ter ontlasting van de verkrijger, wordt aan het bedrag van dit aandeel toegevoegd.

De grondslag van de **aanvullende belasting** is dezelfde als die vermeld onder 2° hierboven als het een deelname in het kapitaal betreft en als die vermeld onder 3° hierboven als het een winstpremie voor de werknemers betreft in het kader van een investeringsspaarplan, in beide gevallen evenwel na aftrek van de "basisbelasting" (art. 114 WIGB).

Het tarief van de **belasting** ("basisbelasting") bedraagt (art. 117 WIGB):

- 15% voor de deelnames in het kapitaal;
- 15% voor de winstpremies voor de werknemers die in het kader van een investeringsspaarplan zijn toegekend en het voorwerp zijn van een niet-achtergestelde lening;
- 7% voor de winstpremies voor de werknemers met uitzondering van die welke onder het tarief van 15% vallen. Het tarief van de **aanvullende belasting** bedraagt 23,29%.

Verantwoordelijke uitgever:

FOD Financiën Tom Jansen North Galaxy

Koning Albert II-laan, 33 bus 22 - 1030 Brussel België